

IV. ULUSLARARASI
TURAZ AKADEMİ
KONGRESİ

UTAK 2023

Klinik Medikolegal Bakış

&

Adli Bilimler Adli Tıp ve Patoloji Kongresi

“İnsani Adli Bilimler”

26 - 29 Ekim 2023

Belek, Antalya

IV. ULUSAL
TÜRK ADLİ BİLİMLER
KONGRESİ

www.turazbilimdernegi.com

verisis®

BAŐKANIN DAVETİ

Değerli Bilim İnsanları,

Sizleri, 26-29 Ekim 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilecek, kendi alanında bir ilk olmaya devam eden “4. Uluslararası TURAZ AKADEMİ Klinik Medikolegal Bakış & Adli Bilimler, Adli Tıp ve Patoloji Kongresi’ne” davet etmekten mutluluk duyuyoruz.

TURAZ Bilim Derneği, İnönü Üniversitesi ve Azerbaycan Tıp Üniversitesi paydaşlığında ve ülkemizde bulunan birçok üniversiteden bilim insanların katılımı ile Birinci Uluslararası TURAZ AKADEMİ Adli Bilimler, Adli Tıp ve Patoloji Kongresi, Azerbaycan Bakü’de 13-16 Ekim 2016 tarihleri arasında, İkinci Uluslararası kongremiz 1-4 Eylül 2018 tarihleri arasında İstanbul’da ve Üçüncüsü ise 8-12 Eylül 2021 tarihleri arasında Azerbaycan Bakü’de gerçekleştirilmiştir.

Adli bilimler alanında pek çok konu ve davetli konuşmacıların güncel çalışmalarının paylaşılması ve tartışılması maksadıyla 4. Uluslararası TURAZ AKADEMİ Kongresi’nin 26-29 Ekim 2023 tarihleri arasında Belek / Antalya’da yapılması planlanmıştır.

4.Uluslararası TURAZ AKADEMİ Kongresi’nin ana teması “İnsani Adli Bilimler”olarak belirlendi. Bu kapsamda aile içi şiddet, kadına ve çocuğa yönelik şiddet, istismar olguları, klinikte karşılaşılan dava konusu olaylar klinisyen, adli tıp uzmanı ve hukukçulardan oluşan panellerde tartışılacaktır. Kongremizin genel konuları itibariyle patolojide genel konular ile adli patoloji, toksikoloji, adli antropoloji, adli psikiyatri, medikolegal otopsi uygulaması gibi teknik konular ve farklı tıp branşlarında güncel konular ve medikolegal sorunlar ele alınacaktır. Konuların tartışılmasında sadece sorunun tespit edilmesi ile yetinilmeyip çözüm önerilerini de kapsayan bütüncül bir yaklaşım izlenecektir. Kongremiz, yerli ve milli kaynaklardan beslenip, uluslararası bir nitelik kazanan ve birçok branşı kapsayan ilk ve tek tıp kongresi özelliğini korumaktadır.

İlk kez, uluslararası alanda adli bilimlerde önemli konuların işlendiği bir kongrede, dünyadaki en zengin dillerden biri olan ve en çok konuşulan 5. dil olan Türkçe’nin kongremizin resmi dili olması bizi ayrıca onurlandırmaktadır. Gönül dili olan Türkçemizi aynı zamanda bilim dili haline getirmek için yoğun bir çaba içerisindeyiz. Sunumlar anlık olarak Rusça ve İngilizceye tercüme edilecektir.

Amacımız, dost ve kardeş ülke olan Azerbaycan başta olmak üzere, tüm Türk Devlet Topluluklarındaki ve diğer uluslararası topluluklarda bulunan bilim insanları ile birlikte adli bilimler öncelikli olmak üzere diğer birçok branşın katılımları ile ortak bir platform oluşturarak bilimsel işbirliğini arttırmaktır.

Ülkemizin, uluslararası bilimsel iletişim ağının merkezi haline gelmesi ve bu oluşum içinde lokomotif rolünü alması için katkılarınızı ve desteklerinizi bekliyor, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz.

Prof. Dr. Osman CELBİŞ
TURAZ Bilim Yönetim Kurulu Başkanı
Kongre Başkanı

DÜZENLEME KURULU

**IV. ULUSLARARASI
TURAZ AKADEMİ KONGRESİ
UTAK2023
ORGANİZASYON KURULU**

Kongre Başkanları

Adalet Hasanov,
Azerbaycan Tıp Üniversitesi, Patolojik Anatomi Anabilim Dalı Başkanı
Azerbaycan Adli Tıp ve Patoloji Kurumu Başkanı, Azerbaycan

Osman Celbiş,
TURAZ Bilim Derneği Yönetim Kurulu Başkanı
İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı Başkanı ilim Dalı Başkanı, Türkiye

Düzenleme Kurulu Başkanları

Hacer Yaşar Teke, Ordu, Türkiye
Jamal Musayev, Bakü, Azerbaycan
Turgay Börk, Elazığ, Türkiye

Bilim Kurulu Başkanları

Prof Dr Emine Şamdancı
Doç. Dr. İlahı Kerimova
Prof Dr. Mehmet Tokdemir

Kongre Sekreterleri

MUcahit Oruç, Malatya, Türkiye
Ömer Turan, İstanbul, Türkiye
Mushfig Orujov, Bakü, Azerbaycan
Selçuk Çetin, Tokat, Türkiye
İbrahim Şahin, Malatya, Türkiye
Mushfig Orujov, Bakü, Azerbaycan
Slobodan Savić, Sırbistan

Düzenleme Kurulu

Adalet Hasanov, Bakü, Azerbaycan
Osman Celbiş, Malatya, Türkiye
Jamal Musayev, Bakü, Azerbaycan
Nevzat Erdil, Malatya, Türkiye
Emine Türkmen Şamdancı, Malatya, Türkiye
Ömer Turan, İstanbul, Türkiye
Mucahit Oruç, Malatya, Türkiye
Selçuk Çetin, Tokat, Türkiye
Semih Petekkaya, Çanakkale, Türkiye
Mustafa Doğan, Niğde, Türkiye
Turgay Börk, Elazığ, Türkiye
Hacer Yaşar Teke, Ordu, Türkiye
Emel Hülya Yükseloğlu, İstanbul, Türkiye
Erdoğan Öztürk, İstanbul, Türkiye
Mehmet Tokdemir, İzmir, Türkiye
Cengiz Aldemir, Antalya, Türkiye
Ali Alp Doğan, Antalya, Türkiye
Okan Aslantürk, Malatya, Türkiye
Mehmet Ediz Saruhan, Malatya, Türkiye
Yüksel Ersoy, Türkiye

Davetli Konuşmacılar

Abdulkarimov Rakhimzhan
Abdullah Coşkun Yorulmaz
Abdurrahim Türkoğlu
Adalet Hasanov
Afig Mammadov
Ahmet Sedat Dünder
Ahmet Serdar Alışık
Ali Alp Doğan
Ali Öztürk
Anıl Çağrı Kabal
Arzu Ibishova
Aslı Dila Akış
Aysun Baransel Isır
Ayşe Serin
Aziz Eftekhari Mehribad
Barış Akça
Barışhan Erdoğan
Bilgehan Demir
Bora Büken
Bülent Mızrak
Cengiz Aldemir
Çağatay Önal
Ebru İnci Coşkun
Ege Alkan
Elif Günce Eskiköy
Emel Hülya Yükseloğlu
Emine Şamdancı
Eray Çınar
Erdoğan Öztürk
Erhan Büken
Erkal Gümüşboğa
Esmeralda Qudretova
Farzaliyeva Samira

Fatih Batı
Fatih Duygun
Ferhat Turgut Tunçer
Gökhan Oral
Gökmen Karabağ
Görkem Derin
Gunash Aliyeva
Günel Taghiyeva
Gürsel Çetin
Hacer Yaşar Teke
Havva Erdem
Hüseyin Delibalta
Işıl Pakış
İlahe Kerimova
İlkay Güler
İsmail Altın
Jamal Musayev
Kerem Sehliskoğlu
Konul Rahimli
Mehmet Ediz Sarıhan
Mehmet Tokdemir
Mert Ünsal
Merve Önder
Mesut Yılmaz
Muhammet Emin Parlak
Murat Akbaba
Murat Arpa
Mushfig Orujov
Mustafa Altıntaş
Mustafa Doğan
Mücahit Oruç
Naim Uka

Natalia Latypova
Necmi Çekin
Nermin Sarajlic
Nevzat Erdil
Nezir Bayram
Okan Aslantürk
Osman Celbiş
Ömer Turan
Özgür Can
Sadıgova Gulnara
Samira Farzaliyeva
Savaş Dertsiz
Selçuk Çetin
Semih Petekkaya
Senija Tahirovic
Sezgi Gürçay
Slobodan Savić
Şəfəq Əliyeva
Şerafedin Beba
Şükriye Karadayı
Turgay Börk
Ulviyya Mustafayeva
Volkan Zeybek
Yevgeniya Murat
Yüksel Ersoy
Zafar Ulugov
Zaur İsmayilov
Zarife Yusufli
Zinet Asuman Arslan Onuk

Protokol Konuşmacılar

Osman Celbiş, Kongre Başkanı

Ədalət Həsənov, Kongre Başkanı

Elif Günçe Eskiköy, ICRC Uluslararası Kızılaç Komitesi

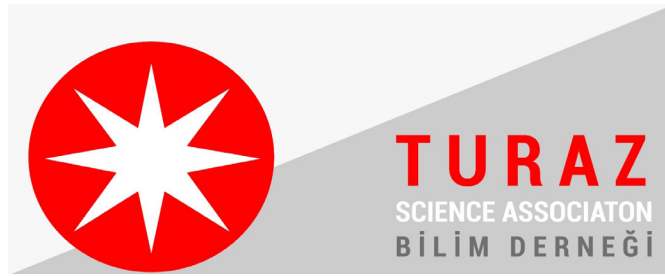
Oğuz Karahan, Antalya İl Sağlık Müdürü

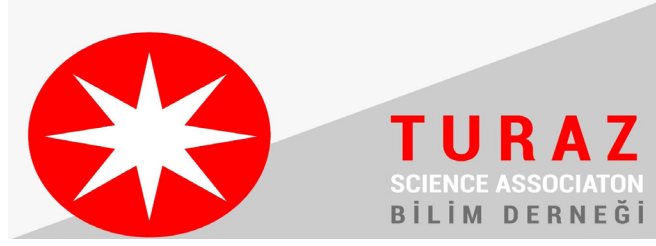
İlkay Güler, TC. Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdür Yardımcısı

Eray Çınar, TC. Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü

Kenan Ahmet Türkdoğan, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü

Düzenleyen Kuruluşlar

Destekleyen Kuruluşlar

ICRC

İNÖNÜ
ÜNİVERSİTESİ

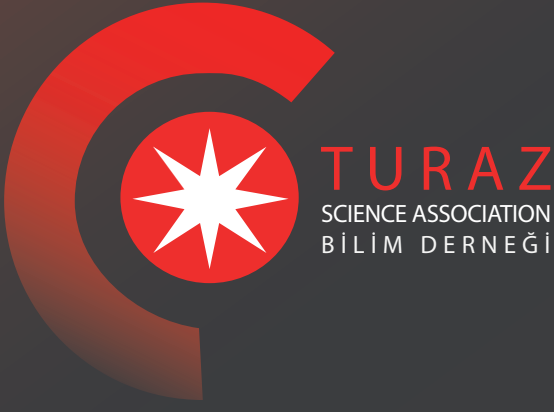

EPA

Effect Publishing & Agency

Publisher: Effect Publishing & Agency
Address: 6416. Street Yali Neighborhood, no: 23 flats: 2 / Karsiyaka Izmir, Turkey
Phone: + 90 (544) 354 44 48
E-mail: info@effectpublishing.com
Web page: <https://effectpublishing.com/>

UTAK 2023

IV. ULUSLARARASI
TURAZ AKADEMİ
KONGRESİ

BİLİMSEL PROGRAM

26 - 29 Ekim 2023

Belek, Antalya, Türkiye

09:30-10:00

SABAH KAHVESİ

10:00 - 12:00

AÇILIŞ**Açılış Oturumu ► Açılış Seremonisi ve Protokol Konuşmaları**

Osman Celbiş, Kongre Başkanı

Ədalət Həsənov, Kongre Başkanı

Elif Günçe Eskiköy, ICRC Uluslararası Kızılaç Komitesi

Oğuz Karahan, Antalya İl Sağlık Müdürü

İlkay Güler, TC. Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdür Yardımcısı

Eray Çınar, TC. Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü

Kenan Ahmet Türkoğan, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü

Açılış Konferansı ► İnsani Adli Bilimler

12:00 - 13:00

ÖĞLE YEMEĞİ

1. OTURUM ► Dünya'da Adli Bilimler 1

Oturum Başkanları: Gökhan Oral, İlahe Kerimova

13:00 - 13:15

Ədalət Həsənov, Gebe Kadınlardaki Maligniten Komplikasyonlarının Gebelik Sürecindeki Ani Ölümle İlişkisi

13:15 - 13:30

Yevgeniya Murat, 13-Year Retrospective Forensic Analysis of Deaths in Children of the First Decade of Life in the City of Nur Sultan

13:30 - 13:45

Zafar Ulugov

13:45 - 14:00

Slobodan Savić, How to Protect a Child From Severe Physical Abuse?

14:00 - 14:15

Naim Uka, Determination of Cause of Death İn Skeletal Remains

14:15 - 14:30

Abdulkarimov Rakhimzhan, The Actual Issues Related to the Evaluation of Experts' and Specialists' Opinions

14:30 - 14:45

KAHVE MOLASI

2. OTURUM ► Dahili Tıp Bilimlerinde Olguların Klinik Medikolegal Bakış Açısı ile Değerlendirilmesi

Oturum Başkanları: Yüksel Ersoy, Abdurrahim Türkoğlu

14:45 - 15:00

Dilek Salkım İşlek, Kalem Ve Yazıcı Mürekkeplerinin Yapısındaki Çözücülerin Gaz

Kromatografisi Kütle Spektrometresi (GC-MS) İle Yapı Ve Yaş Tayini: Belge Sahteciliğinin Tespiti

15:00 - 15:15

Aysun Baransel Isır, Aydınlatılmış Onamın İnsani Açıdan Değerlendirilmesi

15:15 - 15:30

Özlem Yener, Radyolojide Malpraktis Olguları

15:30 - 15:45

Hüseyin Delibalta, Malpraktiste Uzman görüşü

15:45 - 16:00

Tartışma

16:00 - 16:15

KAHVE MOLASI

3. OTURUM ► Deprem ve Adli Tıp

Oturum Başkanları: Mehmet Tokdemir, Ayşe Serin

16:15 - 16:30

Abdullah Coşkun Yorulmaz, Afet ve Adli Tıp Yönetimi

16:30 - 16:45

Mücahit Oruç, 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi ve Malatya Deneyimi

16:45 - 17:00

Mustafa Doğan, 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi ve Hatay Deneyimi

17:00 - 17:15

Murat Arpa, Felaket Mağdurlarının Hukuki Hakları

17:15 - 17:30

Muhammet Emin Parlak, Felaket Durumlarında Kimliklendirme

17:30 - 17:45

Tartışma

17:45 - 18:00

KAHVE MOLASI

Mini Konferans

Oturum Başkanları: Adalat Hasanov, Jamal Musayev

18:00 - 18:15

Binnur Önal, Dijital patolojinin acil durumlarda kullanımı

4. OTURUM ► Patoloji

Oturum Başkanları: Jamal Musayev, Mesut Yılmaz

18:15 - 18:30

Mahmud Bağırzadə, Neyropatoloji Ender Vaka Sunumu

18:30 - 18:45

Müşfiq Orucov, Hepatosellulyar Karsinomanın Ultrastruktur Xüsusiyyətləri

18:45 - 19:00

Zarifa Yusifli, Azərbaycan Populasyonunda Hipofiz Adenomlarının Klinikopatolojik Ve İmmünohistokimyasal Özelliklerinin Araştırılması

19:00 - 21:00

AKŞAM YEMEĞİ

09:00 - 09:15
09:15 - 09:30
09:30 - 09:45
09:45 - 10:00
10:00 - 10:15

1. OTURUM ► Genel Adli Tıp Konularının Değerlendirilmesi

Oturum Başkanları: **Gürsel Çetin, Hacer Yaşar Teke**
Senija Tahirovic, The Role of Media in Suicide Reporting
Çağatay Önal, Hekim Göçü ve Düşündürdükleri
İsmail Altın, Suça Sürüklenen Çocuklar
Fatih Batı, Güncel Adli Tıp Uygulamalarında Nükleer Tıbbın Yeri
Tartışma

10:15 - 10:30

KAHVE MOLASI

10:30 - 10:45
10:45 - 11:00
11:00 - 11:15
11:15 - 11:30
11:30 - 12:00

2. OTURUM ► Antikoagülan İlaç Kullanımı Ve Malpraktis

Oturum Başkanları: **Selçuk Çetin, Gökmen Karabağ**
Nevzat Erdil, NOAK'ların Endikasyonu
Şükriye Uslu, Antikoagülanların Etki Mekanizması ve Kullanan Hastaların Takibi
Hüseyin Delibalta, Antikoagülan Kullanıma Bağlı Sorunlar
Barış Akça, Antikoagülan Kullanımında Dikkat Edilecek Hususlar
Tartışma

12:00 - 13:00

KAHVE MOLASI

13:00 - 13:15
13:15 - 13:30
13:30 - 13:45
13:45 - 14:00
14:00 - 14:30

3. OTURUM ► Patoloji

Oturum Başkanları: **Mushfig Orujov, Bülent Mızrak**
Havva Erdem, Konsültasyon Yönergesinin Medikolegal Sorunlarda Önemi
İlahe Kerimova, Patoloji (Uzmanlık-Doktora) Eğitiminde Malpraktisin Yeri
Işıl Pakiş, Adli Histopatoloji
Jamal Musayev, Bir İhmal Belirtisi Olarak Myasis
Tartışma

12:00 - 13:00

ÖĞLE YEMEĞİ

14:45 - 15:00
15:00 - 15:15
15:15 - 15:30
15:30 - 15:45
15:45 - 16:00

4. OTURUM ► Adli Bilimler

Oturum Başkanları: **Mücahit Oruç, Özgür Can**
Volkan Zeybek, İnsani Eylemde Adli Tıbbın Rolü
Turgay Börk, Postmortem İnterval Tayininde Güncel Gelişmeler
Ömer Turan, İskeletlerde Travma Analizi
Selçuk Çetin, Adli Olgularda İnsani Yaklaşım
Ferhat Turgut Tunçez, Gözaltı Muayeneleri

16:00 - 16:15

KAHVE MOLASI

16:15 - 16:30
16:30 - 16:45
16:45 - 17:00
17:00 - 17:15

5. OTURUM ► Cerrahi Tıp Bilimlerinde Olguların Klinik Medikolegal Bakış Açısı ile Değerlendirilmesi

Oturum Başkanları: **İsmail Altıntop, Nicat Mirzayev**
Eray Çınar, Travmatik Göğüs Cerrahi Olgularının Yönetimi
Erhan Büken, Cerrahi Malpraktis Olgularında Bilirkişilik
İlkay Güler, Acile Başvuran Adli Olgularda Karşılaşılan Zorluklar
Ebru İnci Coşkun, Cinsel İstismar / Saldırı Olgularında Rahim Tahliyesi

► Anatomi Varyasyonlar

Oturum Başkanları: **İsmail Altıntop, Nicat Mirzayev**
Merve Önder, Boyun Bölgesi ve Üst Ekstremitedeki Anatomik Varyasyonlar
Ege Alkan, Pelvis Bölgesi ve Alt Ekstremitedeki Anatomik Varyasyonlar
Sezgi Gürçay, Hareket Sistemi Dışındaki Diğer Sistemlerde Görülen Anatomik Varyasyonlar
Tartışma

19:00 - 21:00

AKŞAM YEMEĞİ

1. OTURUM ► Dünyada Adli Bilimler 2Oturum Başkanları: **Emine Şamdancı, Osman Celbiş**

09:00 - 09:15

Aziz Eftekharimehrabad, Adli Tıpta Yeni Nanotheranostikler

09:15 - 09:30

Samire Mammadhasan Yaqubova, Hipoksiya və Onun Müasir Təbabətdə Rolu

09:30 - 09:45

Esmeralda Qudretova, Adli Bilimlerde Kimlik Tespitinin Önemi

09:45 - 10:00

Nermin Sarajlić, Difficulties in Opening Mass Graves

10:00 - 10:15

Tartışma

10:15 - 10:30

KAHVE MOLASI

2. OTURUM ► Ortopedik Güncel Konuların Klinik Medikolegal Bakış Açısı ile DeğerlendirilmesiOturum Başkanları: **Cengiz Aldemir, Ali Alp Doğan**

10:30 - 10:45

Okan Aslantürk, Malpraktis İddiası Olan Pediatrik Ortopedik Olguların Değerlendirilmesi

10:45 - 11:00

Fatih Duygun, Olgularla Ortopedik Açından Malpraktis

11:00 - 11:15

Bora Büken, Malpraktis İddiası Bulunan Ortopedik Olgularda Adli Tıp Yaklaşımı

11:15 - 11:30

Hüseyin Delibalta, Ortopedik Malpraktis İddialarında hukuki Bakış

11:30 - 12:00

Tartışma

12:00 - 13:00

ÖĞLE YEMEĞİ

3. OTURUM ► Acil ve Anestezi Olgularında Klinik Medikolegal BakışOturum Başkanları: **Necmi Çekin, Şerafedin Beba**

13:00 - 13:15

Mehmet Ediz Sarıhan, Acile Başvuran Adli Olguların Bildirimi

13:15 - 13:30

Semih Petekkaya, Cinsel İstismar/Saldırı Muayenesi ve Örnek Alma

13:30 - 13:45

Nezir Bayram, Acil Adli Tıp Olgularının Hukuki Açından Değerlendirilmesi

13:45 - 14:00

Zinet Asuman Arslan Onuk, Anestezi Komplikasyonları Malpraktis Davaları Örneklerle Anlatım

14:00 - 14:30

Tartışma**4. OTURUM ► Adli Bilimler**Oturum Başkanları: **Mustafa Altıntaş, Beytullah Karadayı**

14:45 - 15:00

Emel Hülya Yükseloğlu, Toplu Mezarlardan Çıkarılan Cesetlerin Kimliklendirilmesinde

Genetik Açından Yaşanılan Zorluklar

15:00 - 15:15

Şükriye Karadayı, Adli Mikrobiyota Ve Güncel Yaklaşımlar

15:15 - 15:30

Hacer Yaşar Teke, Toplu Mezarlardan Çıkarılan Cesetlerin Kimliklendirilmesinde Kullanılan Yöntemler

15:30 - 15:45

Ulviyya Mustafayeva, Fenotipmede Kullanılan SNP Teknikleri

15:45 - 16:00

KAHVE MOLASI

5. OTURUM ► Psiko travmatolojiOturum Başkanları: **Ömer Turan, Erdinç Öztürk**

16:15 - 16:30

Erdinç Öztürk, Modern Psiko travmatoloji Teorileri ve Dissosiyatif Yaşantıların Domino Etkisi

16:30 - 16:45

Görkem Derin, Kuşaklararası Travma Geçişi

16:45 - 17:00

Barışhan Erdoğan, Kuşaklararası Psikopatoloji Aktarımı

17:00 - 17:15

Aslı Dila Akiş, Psiko travmatolojik Açından Madde Kullanım Bozuklukları

17:15 - 17:30

Tartışma

17:45 - 18:15

► Kongre Değerlendirmesi ve Kapanış

20:15 - 00:00

GALA

10:00 - 12:00

AÇILIŞ OTURUMU SALON 1'DE GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR.

12:00 - 13:00

ÖĞLE YEMEĞİ

13:00 - 14:00

1. OTURUM ▶ Örnekler ile Adli Belge İncelenmesi

Oturum Başkanı: **Murat Akbaba**
Ali Öztürk, Çalıştay

14:00 - 14:30

WORKSHOP ▶ VERİSİS

14:30 - 14:45

KAHVE MOLASI

2. OTURUM ▶ Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Ahmet Sedat Dündar**

14:45 - 14:53

Şükriye Karadayı, İnsan Eli Mikrobiyom Belirteçlerinin Bıçak Üzerinde Kalıcılığı: Bir Ön Çalışma
Özge Kaya Korkmaz, Aseptic Meningitis As the Initial Presentation of Brain Malignancy:

14:53 - 15:01

Two Case Reports and Literature Review

15:01 - 15:09

Havva Erdem, Tubanın Seröz Papiller Kistadenofibrom/Papillom; İnsidental Neoplazi

15:09 - 15:17

Havva Erdem, Mast Hücre Proliferasyonları; Reaktif Mi? Neoplastik Mi?

15:25 - 15:33

Havva Erdem, Hipersensitivite Pnömonisi Ve Silikozis Örneğiyle İnterstisyel
 Akciğer Hastalıklarına Yaklaşım

15:33 - 15:41

Kerem Sehliskoğlu, Adli Tıp Polikliniğine İntihar Girişimi Nedeniyle Başvuran
 Olguların Değerlendirilmesi

15:41 - 15:49

İbrahim Etlı, Nadir Ve Yeni Bir Teknik İle Adli Olgunun Sonucu Etkilenir mi?

15:49 - 15:57

Ufuk Akın, Acil Servis Ve Adli Tıp Polikliniği Tarafından Aynı Adli Olgular Hakkında
 Düzenlenmiş Adli Raporların Karşılaştırılması

16:00 - 16:15

KAHVE MOLASI

3. OTURUM ▶ Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Serdar Alışık**

16:15 - 16:23

Büşra Sarıyar, 65 Yaş Ve Üzeri Acil Servise Başvuran Yaşlılarda Adli Olguların Değerlendirilmesi

16:23 - 16:31

Büşra Sarıyar, 0-18 Yaş Arası Acil Servise Başvuran Çocuk Adli Olguların Değerlendirilmesi

16:31 - 16:39

Büşra Sarıyar, Bir Çocuk İzlem Merkezinin İkincil Travmayı Azaltıcı Yöndeki Etkisinin Araştırılması:
 Antalya Çocuk İzlem Merkezi Örneği

16:39 - 16:47

İsmail Altın, Metamfetamin: Maternal Geçiş/Metamphetamine: Maternal Transmission

16:47 - 16:55

Sevgi Kutlusoy, Beyin Ölümü Ve Sonrası İle İlgili Güncel Gelişmeler

16:55 - 17:03

Arzu Ibishova, İntracranial Mesenchymal Chondrosarcoma

17:03 - 17:11

Şefeq Əliyeva, Kolposkopik müayinə ilə götürülmüş Pap yaxmalarla rutin Pap yaxmaların nəticələri-
 nin müqayisəli təhlili

17:11 - 17:19

Ayşegül Kurtuluş, Adli Sistemde Kronik Ruhsal Bozukluklar Ve Toplum Ruh Sağlığı
 Merkezlerinin İşleyişinin Değerlendirilmesi

17:19 - 17:27

Yasin Etlı, Sakral Taban Yüzey Pürüzlülüğü İle Yetişkin Dönem Kemik Yaşı Tayini:
 Görüntü İşleme Kullanan Bir Pilot Çalışma

17:27 - 17:35

Özge Genç Sütlü, Adli Bilimler Ve Bedenin Politikası: Biyopolitika Nekropolitika Ve Tanatopolitika

17:35 - 17:45

Tuğba Ataseven, Çocuklarda Tekrarlayan Ve Kronikleşen Suça Yol Açan Özelliklerinin
 İncelenmesi; Tokat İli Örneği

17:45 - 17:53

Tuğba Ataseven, Kadı Sicilleri Işığında Osmanlı'da Kadına Yönelik Cinsel Şiddet;
 Konya Örneği (1563-1731)

19:00 - 21:00

AKŞAM YEMEĞİ

1. OTURUM ► Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Mesut Yılmaz**

09:00 - 09:08

Hanım Gökçe Arslan, 2017-2022 Yılları Arasında Ordu Üniversitesi Adli Tıp Polikliniğine Başvuran Ateşli Silah Yaralanması Olgularının Değerlendirilmesi

09:08 - 09:16

Erhan Kartal, Geç Tanı Alan Testiküler Feminizasyon Olgusunda Adli Durum

09:16 - 09:24

Maşide Arı, Göğüs Hastalıkları Hekimlerinin Defansif Tıp Uygulamalarına Karşı Tutumu

09:24 - 09:32

Aylin Akın, Trafikte Yaşanan Tartışmalar Sonucu Yaralanan Olguların Adli-Tıbbi Değerlendirilmesi

09:32 - 09:40

Ayşe Serin, Periferal Kan-Menstruel-Kan Ayrımında Çeşitli Mirna Belirteçlerinin Potansiyelinin Araştırılması

09:40 - 09:48

Semra Aktürk, Fibromiyalji Hastalarında Cilt Analiz Bulguları Ve Hastalık Şiddeti

09:48 - 09:56

Uğur Demir, Adli Tıpta Kalıcı Trakeostomiye Bağlı Yüzde Sabit İz Olgusu

09:56 - 10:04

Feyza Nur Efe, Hacamat Uygulamalarında Etik Ve Hukuki Sorunsallar Olgu Sunumu

10:04 - 10:12

Burcu Harmancı, Otozomal Dominant Polikistik Böbrek Hastalığına Sekonder Nadir Görülen Spontan Dalak Rüptürü Sonucu Ölüm Vaka Sunumu

10:12 - 10:27

KAHVE MOLASI

2. OTURUM ► Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Kerem Sehliskoğlu**

10:27 - 10:35

Melike Taşkıran, Kot Ve Vertebra Kemiklerinde Makroskobik Ve Mikroskobik İnsan Ve Hayvan Kemiği Ayrımı

10:35 - 10:43

Mesut Yılmaz, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi'ne 2017-2020 Tarihleri Arasında Başvuran Trafik Kazası Olgularının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi

10:43 - 10:51

Birgül Tüzün, Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar Olgularında Kesin Tıbbi Delil Elde Etme Ve İfade Güvenilirliğinin Yargı Kararlarına Etkisi: Bir Retrospektif Araştırma

10:51 - 10:59

Büşra Demir, İleri Yaş Hastada Frontal Lob Lokalizasyonlu Pilomiksoid Astrositoma Olgusu

10:59 - 11:07

Mehmet Ediz Sarıhan, Ratlarda Oluşturulan Renal İskemi Reperfüzyon Hasarında Allisin'in Etkilerinin Araştırılması

11:07 - 11:15

Mehmet Ediz Sarıhan, Amfizematöz Sistit: Karın Ağrısının Nadir Nedeni

11:15 - 11:23

Mehmet Ediz Sarıhan, Bir İnsan 9,9 Meq/L Potasyum Değeri İle Hayatta Kalabilir Mi?

11:23 - 11:31

Fatma Çavuş Yonar, Adli Kimliklendirme Ve Nesep Tayininde Olası Tuzaklar: Tümörlü Biyopsi Örneklerinin STR Kararsızlığı

11:31 - 11:39

Gülten Rayımoğlu, İz Dna'dan Str Profillemesi: 3 Vaka İncelemesi

11:39 - 11:47

Raikan Büyükavcı, Ankilozan Spondilit Hastalarında Nikotin Bağımlılık Düzeyi

11:47 - 11:55

Muhammed Emin Parlak, Alt Ekstremitenin Antropometrik Ölçümlerinden Cinsiyet Tespiti ve Boy Uzunluğu Tahmini

11:55 - 12:00

Muhammed Emin Parlak, Topluluk Öğrenmesi ile Ayak Ölçümlerinden Boy Uzunluğu Ve Vücut Ağırlığı Tahmini

12:00 - 13:00

ÖĞLE YEMEĞİ

3. OTURUM ► Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Muhammed Emin Parlak**

13:00 - 13:08

Nurdan Sezgin, Yaş Tahminini Etkileyen Faktörler

13:08 - 13:16

Anil Çağrı Kabal, Yüksek Yargıda 2010-2020 Yılları Arasında Karara Bağlanan Ölümle Sonuçlanan Tıbbi Uygulama Hatası Davalarının İncelenmesi

13:24 - 13:32

Yusuf Şahin, Dahili Hastalıklarda Beden Çalışma Gücü Kaybı Değerlendirilmesi

13:32 - 13:40

Abdullah Mert Ünsal, Trafik Kazası Sonucu Üst Ekstremitte Kemik Kırığı Oluşan Hastaların Eklem Hareketlerinin Engellilik Yönetmeliği Açısından Değerlendirilmesi

13:40 - 13:48

İsmail Altın, Şanlıurfa İlinde Yapılan COVID-19 Otopsislerinin İncelenmesi

13:48 - 14:00

Tuğba Emen, Dijital Tehdit: Siber Uşaklaştırma

14:00 - 14:08

Ferhat Turgut Tunçez, İzmir Katip Çelebi Üniversitesine Adli Tıp Anabilim Dalına Başvuran Köpek Isırığı İlişkili Olguların İncelenmesi

14:08 - 14:16

Pelin Çarkın, Tıbbi Uygulama Hatalarını Önleme Ve Azaltma Stratejilerine Dair Farklı Meslek Profesyonelleriyle Bir Odak Grup Çalışması

14:16 - 16:24

Can Çalıcı, Göçmen Kadınların Deneyimledikleri Aile İçi Şiddet Mağduriyetine Dair Risk Faktörleri Ve Önleme Stratejileri

14:24 - 14:30

Nazlı Hölümen, Epigenetik Perspektiften Bağımlılık Ve Suç Davranışı

14:30 - 14:45

KAHVE MOLASI

4. OTURUM ► Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Bilgehan Demir****14:45 - 14:53****Erdinç Öztürk**, Dissoanaliz Kuramı Perspektifinden İlişkisel Travma Ve Kuşaklaraşırı Travma Geçiş**14:53 - 15:01****Tuğba Emen**, Ebeveynlerin Sosyal Medya Paylaşımlarının Riskleri:

Sharenting Fenomeninin Derinlemesine İncelenmesi

15:01 - 15:09**Mustafa Doğan**, Karbondioksit ve Karbonmonoksite Maruz Bırakılan Sıçanlarda

Biyokimyasal ve Moleküler Genetik Parametrelerin Değişimi

15:09 - 15:17**Samed Öztürk**, Dikkat Eksikliği Ve Hiperaktivite/Dürtüsellik Bozukluğu Olan

Çocuklarda İhmal: Olgu Sunumu

15:17 - 15:25**Fikret Dürü**, Horoz Saldırısı Sonrası Gelişen Subdural Kanama: Olgu Sunumu**15:25 - 15:33****Gizem Nur Korucuk**, Humanitarian Forensic Action” İnsani Adli Tıp Eylemi: Bibliyometrik Analiz**15:33 - 15:41****Kerem Çetinkaya**, Sanal Topluluklarda Siber Zorbalık: Bir İntihar Beyanına Yönelik Yapılan

Yorumların İncelenmesi

15:41 - 15:49**Emre Boz**, Kati Rapor Hazırlanmasında Sekonder Bakının Önemi:

Eski Kırık-Yeni Kırık Ayrımı-Olgusu

15:49 - 15:57**Emre Boz**, Skleroderma Ve Yanık İkileminde Seyreden 2 Yaşındaki Bebeğin Ölümü: Olgu Sunumu**16:00 - 16:15**

KAHVE MOLASI

5. OTURUM ► Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Anıl Çağrı Kabal****16:15 - 16:23****Abdulkerim Yayla**, 6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş Merkezli Depremde

Malatya'da Meydana Gelen Ölüm Olgularının Değerlendirilmesi

16:23 - 16:31**Abdulkerim Yayla**, Bir Kimliklendirme Yöntemi Olarak Kalça İmplantı, Olgu Sunumu**16:31 - 16:39****Mehmet Efdal Saydan**, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniğine

2022 Yılı İçerisinde Gelen Maluliyet Raporlarının Retrospektif Olarak Değerlendirilmesi

16:39 - 16:47**Mehmet Efdal Saydan**, Bir Adli Belge İnceleme Konusu; Evrakta Fotokopi-Asıl Ayrımı**16:47 - 16:55****İbrahim Alparslan Sayar**, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniğine

Gelen 18 Yaş Ve Altı Maluliyet Raporlarının Retrospektif Olarak Değerlendirilmesi

16:55 - 17:03**İbrahim Alparslan Sayar**, Travmadan Yıllar Sonra Epilepsi Gelişimi; Majör Travma'dan

4 Yıl Sonra Epilepsi Olgusu

17:03 - 17:11**Bengü Berrak Özkul**, Olgu Serisi: Mukayese Belge Çokluğunun Önemi**17:11 - 17:19****Bengü Berrak Özkul**, Malpraktis Endişesinden Doğan Defansif Tıp**17:19 - 17:27****Ceren Pektekin**, Görme Kaybı Vakası Bağlamında Bir İş Kazası Olgusunun Değerlendirilmesi**17:27 - 17:35****Ceren Pektekin**, Serebral Palsi Vakası Üzerinden Bir Malpraktis Olgusunun Değerlendirilmesi**17:35 - 17:43****Mürüvvet Akçay Çelik**, Dentinogenic Ghost Cell Tumor; A Case Report**17:43 - 17:51****Emre Erbilir**, Ameliyatta Yabancı Materyal Unutmaya Bağlı Malpraktis;

Bir Olgu Sunumuyla Değerlendirilmesi

17:51 - 17:59**Emre Erbilir**, Eser Sözleşmesi Kapsamında Bir Adet Genital Estetik Cerrahisi

Olgusunun Değerlendirilmesi

17:59 - 18:07**Şəfəq Aliyeva**, Comparative Analysis Of Pap Smears Taken With Colposcopic Examination With

Routine Pap Smears.

18:07 - 18:15**Samirə Yaqubova**, Hipobarik Hipoksiya Və Peritonit Zamanı Adenohipofizin İmmunoloji Xüsusiyyətlərinin

İmmunhistokimyəvi Tədqiqi

18:15 - 18:23**Gülnarə Sadiqova**, Yumurtalıqın Müxtəlif Şişləri Zamanı Mitotik Rejimin Tədqiqi**18:23 - 18:31****Gülnarə Sadiqova**, Osteosarkomalı Xəstələrdə Yaş, Cins Və Patoloji Prosesin Lokalizasiyası Arasındakı

Asılılığın Tədqiqi

18:31 - 18:39**Günəş Əliyeva**, Hipertoniya Xəstəliyi Zamanı Miokarda Və Ürəyin Sinir Aparatında Baş Verən Patomorfoloji

Dəyişikliklər

18:39 - 18:47**Günəş Əliyeva**, Uzunmüddətli İşemiyadan Sonra Başlanan Reperfüziyanın Antioksidant Müdafiə

Sisteminə Təsiri

18:47 - 18:55**Samirə Fərzəliyeva**, Electron Microscopic Study Of Brain Tissue Changes In The Early Period Of Burn

Disease (Burn Shock)

18:55 - 19:03**Samirə Fərzəliyeva**, Ateroskleotik, Arteriosklerotik Və Nefritik Nefroskleroz Zamanı Böyrəyin Sinir

Aparatının Patomorfologiyası

19:00 - 21:00

AKŞAM YEMEĞİ

1. OTURUM ► Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **İsmail Altın**

- 09:00 - 09:08** **Ramazan Özalp**, Clostridium Botulinum Kaynaklı Gıda Zehirlenmesi; 4 Olgu Sunumu
09:08 - 09:16 **Ramazan Özalp**, Travma Sonrası Gelişen Tat Ve Koku Kaybının Belirlenmesi Olgu Sunumu
09:16 - 09:24 **Bilgehan Demir**, Batında Karnabahar Görünümü: Bir Olgu Sunumu
09:24 - 09:32 **Bilgehan Demir**, Rektum Perforasyonu
09:32 - 09:40 **Ayşe Taş**, Depremzede Sağlık Çalışanları İle Dışarıdan Görevlendirilen Sağlık Çalışanlarının Travma Sonrası Stres Bozukluğu Ve İkincil Travmatik Stres Düzeyinin Karşılaştırılması
09:40 - 09:48 **Muazzez Elçin Özkan**, Künt Göz Travması Sonucu Gelişen Yaralanmaların Adli Tıbbi Değerlendirilmesi
09:48 - 09:56 **Sultan Nalçacı**, Bağımlılık Yapıcı Maddeler Ve Bağımlılık İle Mücadele
09:56 - 10:04 **Gamze Ayar**, Adipoz Kökenli Kök Hücrelerden Salınan Eksozomların Siçanlarda Oleik Asitle Oluşturulan Akut Akciğer Hasarı Üzerine Olası Rejeneratif Etkisi
10:04 - 10:12 **Nevzat Erdil**, Akut Tip A Aort Diseksiyonu Cerrahi Tedavisinde Erken Dönem Mortalitede Cinsiyet Risk Faktörü Müdür?

10:12 - 10:27

KAHVE MOLASI**2. OTURUM ► Sözel Bildiri Sunumları**Oturum Başkanı: **Ahmet Sedat Dündar**

- 10:27 - 10:35** **Arzu Ibishova**, The Importance Of Analyzing Pelviometric Indicators Of The Size Of The Female Pelvis In Various Age Groups In Forensic Medical Examination
10:35 - 10:43 **Pınar Boyraz**, 2011-2023 Yılları Arasında İnönü Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı'na Başvuran Gebelik İle Sonuçlanan Cinsel Saldırı Olgularının Değerlendirilmesi
10:43 - 10:51 **Pınar Boyraz**, Olgu Sunumu: 1960 Tarihli Resmi Zilliyet Devri Sözleşmesi Ve İlmühaber Evrak Aslı İle Aynı Evrakın Onaylı Örnek Nüshasının Karşılaştırılması
10:51 - 10:59 **Muhammed Eyyüb Polat**, Yemek Yerken Gelişen Ani Göğüs Ağrısı
10:59 - 11:07 **Muhammed Alp Özdemir**, Kanında Etıl Alkol Tespit Edilen Adli Olguların Özellikleri
11:07 - 11:15 **Bilge Nur Çelebi**, Adli Vakaların Önlenmesinde Gelişimsel Bir Perspektif: Koruyucu Önleyici Psikolojik Hizmetler
11:15 - 11:23 **Ahmet Sedat Dündar**, Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğünde Ası Olgularının İncelenmesi
11:23 - 11:31 **Ömer Dengeşik**, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi'ne Başvuran 65 Yaş ve Üzeri Adli Olguların Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi
11:31 - 11:39 **Aylin Aydın**, Ölçek Uyarılama Çalışmalarında Dil Uyarılama Basamakları
11:39 - 11:47 **Sinem Çıbaş Karlıklı**, Çocukluk Döneminde Yaşanmış Cinsel İstismara Bağlı Depresyonda Hipno-Meditatif Yeniden İşleme Terapisinin (Hyt) Etkinliği: Olgu Sunumu
11:47 - 11:55 **Dilara Akay**, Şiddetin Fark Edilmeyen Yönü: Sosyal Hizmet Uzmanları Perspektifinden Duygusal Şiddet
11:55 - 12:00 **Sinem Çıbaş Karlıklı**, Çocuk Şiddetinin Çevrimiçi Yönü: Paylaşan Ebeveyn/Sharenting Perspektifinde Sistemik Bir Derleme

12:00 - 13:00

ÖĞLE YEMEĞİ**3. OTURUM ► Sözel Bildiri Sunumları**Oturum Başkanı: **Mert Ünsal**

- 13:00 - 13:08** **Erkal Gümüşboğa**, Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda 2015-2020 Tarihleri Arasında Otopsi Yapılan 15 Yaş Üzeri Zorlamalı Kadın Ölümünün İncelenmesi
13:08 - 13:16 **Hakan Karaman**, Ekran Bağımlılığı: Psikososyal Bir Değerlendirme
13:24 - 13:32 **Arzu Ibishova**, The Importance Of Analyzing Pelviometric Indicators Of The Size Of The Female Pelvis In Various Age Groups In Forensic Medical Examination
13:32 - 13:40 **Aslı Dila Akiş**, Çocukluk Çağı Travmalarında Saldırganla Özdeşleşme ve Dissosiyatif Yaşantılar
13:40 - 13:48 **Uğur Kayhan**, Ateşli Silahla Ölüm Olgusu: İntihar Mi? Cinayet Mi?
13:48 - 14:00 **Samire Mammadhasan Yaqubova**, İnfeksiya Zamanı Qalxanabənzər Vəzinin Parafollikulyar Hüceyrələrində Baş Verən Dəyişikliklərin Patogenetik Aspektləri
14:00 - 14:08 **Ömer Dengeşik**, Bingöl Devlet Hastanesi Tarafından Adli Raporu Düzenlenen Köpek Saldırısı Olgularının Değerlendirilmesi
14:08 - 14:16 **Ahmet Serdar Alışık**, İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi'ne Başvuran İş Kazası Olgularının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi
14:16 - 16:24 **Nazif Harun Vicdanlı**, Elazığ ve Çevre İllerin Popülasyonuna ait 15 STR (kısık tandem tekrarlar) Lokusları için Alel Frekansları Dağılımının İncelenmesi
16:24 - 16:32 **Samire Mammadhasan Yaqubova**, Hipoksiya Ve İnfeksiyanın Müştərek Təsiri Zamanı Böyrəküstü Vəzinin Morfofunktional Xüsusiyyətlərinin Eksperimental Tədqiqi

14:32 - 14:45

KAHVE MOLASI

4. OTURUM ► Poster Bildiri PaneliOturum Başkanı: **Savaş Dertsiz**

14:45 - 15:45

Poster Bildiriler

Büşra Demir, Düşük Evreli Mesane Ürotelyal Karsinomunda Rektum Metastazı: Olgu Sunumu
Elif Yorgancıoğlu Onural, Gelişmiş İş Birliği Ve Elektronik Kanıtların İfşasına İlişkin Siber Suç Sözleşmesine İkinci Ek Protokol'ün Getirdiklerinin Adli Bilişim Perspektifinden Değerlendirilmesi
Halil İlhan Aydoğdu, Elektrik Akımı Kaynaklı Yaralanmaların Adli Tıbbi Açısından Değerlendirilmesi
 Emre Boz, Şiddet Ve Sosyal Medya

Abdulkerim Yayla, Çocuklarda Psikolojik İstismar

Mehmet Efdal Saydan, Yaşlı, Engelli Ve Çocuklarda İhmal Suçu

İbrahim Alparlan Sayar, Kimliklendirmede Yeni Metodlar

Bengü Berrak Özkul, Kendi Yazı İmza Analizini Yapan Kadın

Ceren Pektekin, Çocuğun Cinsel İstismarı

Emre Erbilir, Ani Bebek Ölüm Sendromu Ve Adli Yaklaşım

Ramazan Özalp, Sarsılmış Bebek Sendromu

Ömer Faruk Aykır, Cezaevinde Gerçekleşen El Ve Ayak Bilekleri Birbirine Bağlı İntihar Orijinli Bir Ası Olgusu

Büşra Demir, Kistik Tümöral Kitle Lezyonu Görünümünde Sellüler Blue Nevüs: Olgu Sunumu

Pınar Boyraz, Olgu Sunumu; Araç Dışı Trafik Kazası Sonrası Kalbi Vücut Dışına Çıkan Vaka

Büşra Uyanık, Mülteci Bir Gebeye Karşı İşlenen Şiddet Eylemi Sonucunda Çocuk Düşürme Olgusu

İlknur Kar, Kendine Çamaşır Suyu Enjektörde Ederek Suicid Girişimi – Olgu Sunumu

Hakan Karaman, Yetişkin Bireylerde Ekran Bağımlılığı ve Öz Disiplin

Ömer Dengeşik, Birinci Basamak Hekimlerinin Çocuk İstismarı Farkındalığının Bir Olgu Üzerinden değerlendirilmesi

Muazzez Elçin Özkan, Diş Kırıkları Görülen Adli Olguların Raporlarının Düzenlenmesinde Karşılaşılan Sorunlar

İlknur Kar, Maluliyet Oranları Değişimine Bir Bakış: Olgu Sunumu

Mehmet Ediz Sarıhan, Akut Hepatit Geçirmekte Olan Hasta Bel Ağrısı Şikayeti İle Acil Servise Gelir Mi?

Utku Nalbant, Mülteci Bir Gebeye Karşı İşlenen Şiddet Eylemi Sonucunda Çocuk Düşürme Olgusu

Erkal Gümüşboğa, Elektroşok Cihazı Kullanımına Bağlı Meydana Gelen Yaralanmaların Olgular

Üzerinden Değerlendirilmesi

Mehmet Ediz Sarıhan, Travmalarda Asla Unutulmaması Gereken Organ: Böbrek

Tuğba Ataseven, Ateşli Silah Yaralanmalarının Orjin Tespitinde Ölü Muayenesi ve Otopsinin Yeri; İntihar mı Cinayet mi?

Halime Çakır Gül, Ateşli silah Yaralanmasında Blast Etki: Bir Olgu Sunumu

Berkay Tertemiz, Travmatik Masif İntraparankimal Hematom; OLGU SUNUMU

5. OTURUM ► Sözel Bildiri SunumlarıOturum Başkanı: **Erkal Gümüşboğa**

16:15 - 16:23

16:23 - 16:31

16:31 - 16:39

Hülya Ayhan, COVID-19 Pandemisi Sürecinde Sağlık Çalışanlarında Görülen İkincil Travma

Elif Canpolat, Adli Bilimlerde Psikiyatrik Genetik

Halime Çakır Gül, Adli Vakalarda Yaralanma Ciddiyeti ile Alkol Düzeyinin

Değerlendirilmesine Dair Retrospektif Çalışma

16:39 - 16:47

Günseli Akpınar, Sağlık Çalışanlarında Deprem Sonrası Aktif Rol Alma Düzeyine Göre

16:47 - 16:55

İkincil Travmatik Stres Düzeyinin Karşılaştırılması

Günseli Akpınar, Sağlık Bilimleri Ve Hemşirelik Fakültelerinde Adli Tıp Dersi Zorunlu

16:55 - 17:03

Müfredatta Yer Almalı Mı?

17:03 - 17:11

Murat Gül, Cinsel Suçlarda Delil Toplama

17:11 - 17:19

Gül Fidan Yenal, Tarihte Ünlü Zehirlenmeler

17:19 - 17:27

Aylin Aydın, İkincil Travmatik Stres ile Çocukluk Çağı Travmaları Arasındaki Karşılıklı İlişki

17:27 - 17:35

Fatih Batı, Çocuk İstismarının Tespitinde Nükleer Tıp Görüntüleme Yöntemleri

17:35 - 17:43

Fatih Batı, Beyin Ölümünün Tanısı ve Nükleer Tıp Uygulamaları: Tc-99m DTPA, Tc-99m HMPAO ile Perfüzyon Sintigrafisi ve PET Görüntüleme

17:45 - 18:15

KONGRE DEĞERLENDİRMESİ VE KAPANIŞ 1. SALONDA YAPILACAKTIR

KONUŞMA METİNLERİ

Psikotravmatolojik Açıdan Madde Kullanım Bozuklukları

Aslı Dila Akiş

Haliç Üniversitesi Psikoloji Bölümü

İstanbul/Türkiye

Özet

Psikotravmatoloji, travma kökenli olaylarla ve bu olayların insan ve toplum üzerindeki etkileriyle ilgilenen bir alan olmakla birlikte savaş, terör, çocukluk çağı travmaları gibi geniş bir travma yelpazesini kapsamakta ve bu örseleyici yaşantıların neden olduğu psikiyatrik bozuklukların tedavisini içermektedir (Öztürk, 2020). Bu alan, travma sonrası stres belirtileri ve dissosiyatif bozuklukları vakalarında kanıta dayalı psikoterapi ve akademik çalışmaları kapsamanın yanısıra kriz müdahalesi olarak adlandırılan travmatik olayların ilk döneminde ortaya çıkan negatif psikolojik etkilerini hafifletme açısından kritik bir yere sahiptir. Akut dönemde sunulan profesyonel destek, mağdurların bilişsel çarpıtmalarını azaltırken travmatize bireylerin olumsuz yaşantıları sonucu ortaya çıkan semptomlarla sağlıklı başa çıkmalarına destek olabilmektedir. Krize müdahale stratejileri ve travma temelli psikoterapiler, bireylerin travma sonrası yaşamlarına entegre olmalarını hızlandırarak, travma sonrası stres semptomlarını dindirmek adına kullanılan disfonksiyonel ve kişinin kendisine zarar vermesine sebep olabilecek yöntemlere başvurmasına engel olmaktadır (Öztürk & Derin, 2020). Çocukluk döneminde yaşantılanan örseleyici olayların kişinin psikolojik gelişimini ve işlevselliğini olumsuz yönde etkileyerek ergenlik ve yetişkinlik döneminde madde kullanım bozukluklarına (MKB) yatkınlığını arttırdığı bilinmektedir. Biyolojik, psikolojik ve sosyal etkilerle ilişkili olarak ortaya çıkan madde kullanım bozuklukları, çoğu zaman bireyin travmatik yaşantılarıyla başa çıkmak için kullandığı disfonksiyonel ve patolojik bir mekanizma olarak işlev görmektedir. Maddeyi kendini tedavi etme amaçlı kullanmanın çocukluk çağı travmalarının anılarını ve olumsuz duygularını bastırmak veya bu örseleyici olayların bir sonucu olarak ortaya çıkan davranış bozukluğu ve saldırgan dürtüler ile başa çıkmakla ilişkili olduğu öne sürülmektedir (Hammersley ve ark., 2015). MKB tanısı alan bireylerin %50'den fazlasında tek veya çoklu tip çocukluk çağı travmatik yaşantısı olduğu bildirilmiştir (Min ve ark., 2007). Travma ve MKB arasındaki ilişki, çok boyutlu ve kompleks bir nitelik taşıdığından, travmatik yaşantı ve madde kullanımı eşzamanlı olduğunda, hem TSSB hem de MKB için tedavi süreci daha karmaşık hale gelebilmekte ve prognozu zorlaşmaktadır (Brady ve ark., 2000). Travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ve madde kullanım bozukluğu (MKB) arasındaki ilişkinin doğası, her iki bozukluğun da aynı anda tedavi edilmesi ve geleneksel travma odaklı

müdahalelerin modifiye edilmesi gerektiğini savunan bir dizi entegre yaklaşımın geliştirilmesine yol açmıştır (Drake, Mueser, & Brunette, 2004; Riggs, 2003; Schäfer & Najavits, 2007). Özellikle, entegre tedavi yaklaşımları ve madde kullanımını tetikleyen travmatik yaşantıları ele alan stratejiler, eş zamanlı TSSB ve MKB hastaları için etkili olabilmektedir. Bu bağlamda, psikotraumatolojik kapsamda madde kullanım bozukluklarının travmatik yaşantılar ile ilişkisini incelemek etkili tedavi yaklaşımları ve önleme stratejileri geliştirmek açısından önemlidir.

Anahtar kelimeler: Psikotraumatoloji; madde kullanım bozuklukları; çocukluk çağı travmaları; travma sonrası stres bozukluğu

Substance Use Disorders From a Psychotraumatological Perspective

Abstract

Psychotraumatology is a field that deals with trauma-induced events and their effects on people and society, covering a wide range of traumas such as war, terrorism, childhood traumas and includes the treatment of psychiatric disorders caused by these traumatizing experiences (Öztürk, 2020). In addition to evidence-based psychotherapy and academic studies in cases of post-traumatic stress symptoms and dissociative disorders, this field has a critical place in terms of alleviating the negative psychological effects of traumatic events that occur in the first period of traumatic events called crisis intervention. Professional support provided in the acute period can reduce the cognitive distortions of victims and help traumatized individuals cope healthily with the symptoms that arise as a result of their negative experiences. Crisis intervention strategies and trauma-based psychotherapies accelerate the integration of individuals into their post-traumatic lives and prevent them from resorting to dysfunctional and self-destructive methods used to relieve post-traumatic stress symptoms (Öztürk & Derin, 2020). It is known that the traumatizing events experienced during childhood negatively affect the psychological development and functionality of the person and increase his/her susceptibility to substance use disorders (SUDs) in adolescence and adulthood. Substance use

disorders, which occur in relation to biological, psychological and social effects, often function as a dysfunctional and pathological mechanism used by the individual to cope with traumatic experiences. It is suggested that using the substance for self-treatment is associated with suppressing memories and negative emotions of childhood traumas or coping with behavioral disorders and aggressive impulses that arise as a result of these traumatic events (Hammersley et al., 2015). Since the relationship between trauma and SUD is multidimensional and complex, the treatment process for both posttraumatic stress disorder (PTSD) and SUD can become more complex and the prognosis becomes more difficult when traumatic experience and substance use are concurrent (Brady et al., 2000). The nature of the relationship between PTSD and SUD has led to the development of a number of integrated approaches that argue for treating both disorders simultaneously and modifying traditional trauma-focused interventions (Drake, Mueser, & Brunette, 2004; Riggs, 2003; Schäfer & Najavits, 2007). In particular, integrated treatment approaches and strategies that address traumatic experiences that trigger substance use may be effective for patients with concurrent PTSD and SUD. In this context, examining the relationship between substance use disorders and traumatic experiences in a psychotraumatologic context is important for developing effective treatment approaches and prevention strategies.

Key words: Psychotraumatology; substance use disorders; childhood traumas; post-traumatic stress disorder

Kaynakça

Brady, K.T., Killeen, T., Brewerton, S., Lucerini, S. (2000). Comorbidity of psychiatric disorders and posttraumatic stress disorder. *Journal of Psychiatry*, 7, 22-32.

Drake, R. E., Mueser, K. T., Brunette, M. F., & McHugo, G. J. (2004). A Review of Treatments for People with Severe Mental Illnesses and Co-Occurring Substance Use Disorders. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 27(4), 360–374.

Hammersly et al. (2015). Trauma in the childhood stories of people who have injected drugs. *Addiction Research and Theory*, 24(2), 1-17.

Min, M., Farkas, K., Minnes, S. Singer, L.T. (2007). Impact of Childhood Abuse and Neglect on Substance Abuse and Psychological Distress in Adulthood. *Journal of Trauma and Stress*, 20(5), 833-844.

Öztürk E. (2020). *Travma ve Dissosiyasyon: Psikotravmatoloji Temel Kitabı*. 2. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.

Öztürk E, & Derin G. (2015). Psikotravmatoloji Psychotraumatology. *Aydın İnsan ve Toplum Dergisi*, 6, 181-214.

Riggs, P.D. (2003). Treating adolescents for substance abuse and comorbid psychiatric disorders. *Science Practice Perspectives*, 2(1):18-29.

Schäfer, I., & Najavits, L. M. (2007). Clinical challenges in the treatment of patients with posttraumatic stress disorder and substance abuse. *Current Opinion in Psychiatry*, 20, 614–618.

ANESTEZİDE KOMPLİKASYONLAR MALPRAKTİS DAVALARI

Doç. Dr. Zinet Asuman Arslan Onuk

SBÜ. Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anestezi ve Reanimasyon Kliniği Antalya, Türkiye Anestezist, günümüzde geniş bir yelpazede hizmet vermektedir. Tıp bilimindeki gelişmeler de tanısal ve girişimsel yaklaşım için anestezi ihtiyacını her geçen gün artırmaktadır.

Sadece ameliyathanede değil !

- Manyetik rezonans görüntüleme,
- Bilgisayarlı tomografi çekimleri,
- Girişimsel nöroradyoloji uygulamaları,
- Gastrointestinal sistem endoskopisi,
- Bronkoskopi,
- Taş kırma işlemleri,
- Arteriyografi, koroner anjiyografi,
- Radyoterapi ve
- Elektrokonvülfiz tedavi vs, gibi.

Anestezi uzmanları, hasta bakım ve tedavisinde alanlarıyla ilgili kabul edilmiş klasik bilgileri bilmek ve uygulamakla yükümlü olmaları yanında, sağlıkla ilgili yönetmelikler ve yasalar karşısında da sorumludurlar.

YARGITAY 1.C.D. 2021/ 8218 E. 2021 / 15262 K. 23.12.2021 T.

Yargıtay Kararlarına bakıldığında ‘Kast, olası kast, bilinçli taksir ve taksir arasındaki ilişkiyi kısaca özetlemek gerekirse;

- *gerçekleşmesi muhakkak görünen neticenin failce bilinmesi ve istenmesi halinde doğrudan kast,*
- *öngörülen muhtemel neticenin meydana gelmesine kayıtsız kalınması durumunda olası kast,*
- *öngörülen muhtemel neticenin meydana gelmesinin istenmemesine rağmen neticenin meydana gelmesinin engellenemediği durum bilinçli taksir,*
- *öngörülebilir neticenin özen yükümlülüğüne aykırı hareket edilmiş olması nedeniyle öngörülmediği hallerde ise basit taksir,*
- *söz konusu olacaktır.” şeklinde değerlendirmeler yapılmıştır.*

Hekimlerin Yasal Sorumlulukları

- Hastayı aydınlatma yükümlülüğü
- Acil hastalarda hekim sorumluluğu

- Sır saklama yükümlülüğü
- Adli olgu bildirim
- Adli Bilirkişilik
- Tanı ve tedavi amaçlı işlemlerde hekimin sorumluluğu
- İlaç yan etkilerinde hekimin sorumluluğu
- Kullanılan cerrahi(anestezi) malzemeden kaynaklanan sorunlarda hekimin sorumluluğu
- Ameliyat(anestezi) öncesinde cerrahın (anestezistin) sorumluluğu
- Ameliyat(anestezi) sırasında cerrahın (anestezistin) sorumluluğu
- Ameliyat (anestezi) sonrası bakımında cerrahın (anestezistin) sorumluluğu
- Branş dışı işlemler

Hekimler neden hata yapar?

- Mezuniyet öncesi ve sonrası eğitim yetersizliği, bilgi ve beceri eksikliği,
- Finansman yetersizliğine bağlı araç, gereç ve mekan yetersizliği,
- Eğitim ve ekonomik nedenlere bağlı dikkatsizlik
- Aşırı hasta yüküne bağlı konsantrasyon eksikliği
- Düşük ücretlendirmeye bağlı konsantrasyon eksikliği

Perioperatif istenmeyen sonuçların ortaya çıkmasına neden olan uygulamalar

Ameliyat esnasında

A) Anesteziye ait faktörler:

- Yanlış entübasyonu fark etmeme,
- Endotrakeal tüpte ilgili sorunlar,
- Damar yoluna ait hatalar,
- Hatalı ilaç, kan, serum, anestezik ajan kullanımı,
- Sıvı ve kan ihtiyacının karşılanmaması,
- Devreden gaz kaçakları,
- Hatalı alarmlar, alarmların kapatılması,
- Solunum develerinde tıkanma,
- Monitorizasyon sistem hataları,
- Aspiratör çekim gücü azlığı veya çalışmaması,

- Pozisyon, manüplasyon hataları,
- Cerrah ve işlem ile uyum içinde olmama,

B) Cerrahiye ait faktörler:

Kanama,

Yanlış ameliyat,

Anestezi yanlışı ve eksik bilgilendirme,

Koter yanığı,

Kontrast madde, kemik çimentosu gibi sistemik problem oluşturan malzeme kullanımı,

Hava embolisi,

Turnike süresi aşımı (iskemi) vs.

C) Hastaya ait faktörler:

Malign hipertermi,

Bronkospazm,

Anaflaktik reaksiyon,

Dirençli aritmi, vagotoni,

Bilinmeyen anatomik varyasyon,

Dekompanse kalp yetersizliği, vs.

Perioperatif istenmeyen sonuçların ortaya çıkmasına neden olan uygulamalar

Ameliyathaneden servise(yoğun bakıma) transferi ve servis(YBÜ) takibi

- Tam derlenmeden çıkarılması (Anesteziist kararıyla-Modifiye Aldrete skoru bakılarak)
- Mutlaka sağlık çalışanı refakat etmeli(en az 2 kişi),
- Monitorizasyon gerekli ise yapılmalı,
- Gerekirse hekim eşlik etmeli,
- Serviste ve YBÜ'de teslimler yapılmalı.
- Mutlaka kayıt altına alınmalı(Kurum içi-dışı transfer formu doldurulmalı-imzalanmalı)

Komplikasyon;

“Hekimin tıbbın kabul ettiği normal risk ve sapmalar çerçevesinde davranması, yeterli özen ve dikkati göstermesine rağmen ortaya çıkan, öngörülemez veya öngörülse bile önlenemeyen istenmeyen sonuçtur.”

TIBBİ GİRİŞİMİN HUKUKA UYGUN OLABİLMESİ İÇİN

1-Tıbbi müdahalenin sağlık personeli tarafından yapılması (Yetkinlik),

2-Hastanın bilgilendirilmesi ve rızasının alınması,

Tıbbi girişimin tıp biliminin bilimsel sınırları içinde olması

BİLGİLENDİRME VE RIZA

- ✓ Hasta için bir hak,
- ✓ Hekim için ise bir yükümlülük.
- Hekim, hasta için en doğru ve yararlı tedaviyi sunacak kişi olarak gerekli açıklamaları yapacak ve,
- Hastaya kendisi için doğru olan kararı verme şansı tanıyacaktır.
- **Hasta her aşamada yeterince bilgilendirilmeli ve tedaviye etkin katılımı sağlanarak onayı alınmalıdır.**
- Dolayısıyla hekim, hem hastanın yararını gözeterek gerekli işlemleri yapacak hem de hastanın haklarını kullanmasına imkân tanımakla yükümlü olacaktır.
- Bu şekilde hastanın kendi geleceğini tayin hakkı ve hastanın özerkliğine saygı ilkesi gereğince, “aydınlatma” ve “aydınlatılmış rıza” kavramları önem kazanmıştır. “Bilgilendirmenin Kapsamı (Madde 15)

Hastaya;

- a) Hastalığın muhtemel sebepleri ve nasıl seyredeceği,
- b) Tıbbi müdahalenin kim tarafından nerede, ne şekilde ve nasıl yapılacağı ile tahmini süresi,
- c) Diğer tanı ve tedavi seçenekleri ve bu seçeneklerin getireceği fayda ve riskler ile hastanın sağlığı üzerindeki muhtemel etkileri,
- d) Muhtemel komplikasyonları,
- e) Reddetme durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel fayda ve riskleri,
- f) Kullanılacak ilaçların önemli özellikleri,
- g) Sağlığı için kritik olan yaşam tarzı önerileri,
- h) Gerektiğinde aynı konuda tıbbî yardıma nasıl ulaşabileceği,

hususlarında bilgi verilir.”

Bilgilendirme kimin tarafından yapılmalı ?

Tıbbi işlemi yapacak hekim tarafından yapılmalı.

- Ancak zorunlu hallerde «aydınlatma yetkisine sahip başka bir hekim tarafından yapılabilir» (Hasta Hakları Yönetmeliği).
- Bilgilendirilmiş RIZA; Her ne kadar yazılı rıza açıkça kanunlarda belirtilmesede **YAZILI OLMALIDIR.**
- Hasta, hastalığı ile ilgili özgür bir ortamda ve özel olarak aydınlatılmalıdır.

- Matbu onam formlarının geçerli olmadığı ve olamayacağını, hukukun buna müsaade etmediğini, geçerli saymadığını tekrar belirtmek istiyoruz.
- İşlem tıbbi olarak doğru olsa da, hastanın aydınlatılmış rızası söz konusu değilse hukuka aykırı sayılır.
- Hukuka aykırı işlem nedeniyle **hekimin ve hastanenin tazminat sorumluluğu vardır.**

13. Hukuk Dairesi, 2015/42946 Esas , 2018/6144 Karar, 23/05/2018 Tarih

Davacı, baş ağrısı nedeni ile davalı hastaneye başvurduğunu, KBB muayenesi sonucunda ameliyat olması gerektiğinin söylendiğini Yapılan kulak ameliyatının başarılı bir şekilde sonuçlandığını, Kulak ameliyatı sırasında herhangi bir komplikasyon olmadığını, Ancak narkoz verilmesi sırasında ayağının çok sıkı bağlanması nedeni ile ameliyat sonrasında bacağı hissetmediğini ve ayağa kalkamadığını, Maddi tazminatın ameliyat tarihinden yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, hastanın ameliyatı ve ameliyat sonrası gelişen bacak ağrılarının teşhis ve tedavisi için şirket hekimleri ve diğer sağlık çalışanları tarafından her türlü özen ve ihtimamın gösterildiğini, dava konusu olayda kurumun bir kusur ve sorumluluğu bulunmadığını savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, alınan adli tıp raporu ve bilirkişi raporu doğrultusunda davanın reddine karar verilmiş; hüküm, davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi 2016/7750 E. , 2017/8617 K.

Hasta,..epidural anestezi ile doğum yaptırılırken,
..felç olduğunu,
belden aşağı bölümünün uyuşturduğunu ve işlevini yitirdiğini,,
“**kauda equina**” sendromu ile ilgili bilgi verilmediğini ileri sürerek, ..tazminat istemi..

ATK 2. İhtisas Dairesi'nin 17.12.2012 tarihli raporu,+ **Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu**'nun 21.08.2014 tarihli raporu ve aralarında Adli tıp AD, Kadın hastalıkları ve Doğum AD, Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD öğretim üyeleri bulunan **Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi**'nden 28.10.2015 tarihli bilirkişi heyeti raporu alınmış;

Alınan raporlarda, gerçekleşen durumun önceden öngörülüp önlenemeyecek, her türlü özene rağmen görülebilecek **komplikasyon** olduğu, hastaya uygulanan tıbbi işlemlerin tıp kurallarına uygun yapıldığı, bu işlemler sırasında ve sonrasında herhangi bir uygulama hatası bulunmadığı, davalı kuruluşun da herhangi bir **ihmal ve kusurunun olmadığı** belirtilmiştir.

- A'nın imzasının bulunduğu ve epidural anesteziye bağlı olarak belden aşağı bölgelerde sinir hasarı görülebileceği komplikasyonunun yer aldığı aydınlatılmış onam formu düzenlenmiş olduğu görülmüştür,

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi 2016/7750 E. , 2017/8617 K.

mahkeme gerekçesinde;

- 1980 doğumlu olan bir **anne adayının epidural anestezinin gerçekleşen sonucunu bilerek doğum odasına girmesinin mümkün olmadığı,**
- davacının özel bir sağlık kuruluşunda ilk doğumunu yaparken sonucun tekerlekli sandalye ile sonuçlanabileceği ve ciddi sağlık sorunları yaşayacağını bilerek bu tekniği kabul etmeyeceği, değerlendirilmek suretiyle,
- davalının aydınlatılmış onam yükümlülüğünü yerine getirmedeği kanaatine varılarak, bir kısım manevi tazminat talebinin kabulüne karar verilmiştir

ANESTEZİDE İNSAN HATASININ NEDENLERİ

Organizasyon ve çerçeve,

İş yeri ve ortamı,

Dikkat dağıtan etmenlerin çokluğu,

Alarm yoğunluğu,

Beklenmedik sorunlar ve efor

Uykusuzluk

Durumsal farkındalık;Ventilasyon ekipmanları

Yıllara göre ATK'ya yansıyan ölümle sonuçlanan anestezi dava dosyaları:

1993-2002 yılları arasında (10 yıl) 67 dosya

1996-2005 yılları arasında (10yıl) 113 dosya

2012-2014 yılları arasında (3yıl) 278 dosya

Hasta: MD

Eksik preanestezik ziyaret

-

MD-55 yaşında, erkek, hiatal herni şikayeti var,

EKG çekiliyor, ameliyathaneye indiriliyor,

Preanestezik ziyaret Ameliyathanede yapılıyor (İşleyiş: Cerrah hastaların anamnezini alır, tetkiklerini yaptırır, konularını ister, bize hazır gelir)

Preanestezik ziyaret fişinde DM, ASA II, orta riskle ameliyat olabilir

Akciğer grafisi: Bilateral yaygın infiltrasyonlar (Kovit 19 ?, akciğer ödemi ?) –Kovit 19 testi:NEGATİF

EKG: Prekordiyal derivasyonlarda (V1-6) yaygın sivri simetrik derin T negatiflikleri ve ST segment çökmesi.

Ameliyata alınıyor, genel anestezi uygulanıyor, yaklaşık 2 saat süren bir ameliyat,

Uyanıyor, uyanık olarak derlenme odasına alınıyor,

Yarım saat sonra: nefes darlığı, göğüs ağrısı , AKG metabolik asidoz, baz açığında artma, ağızından pembe köpükler geliyor,

YBÜ'ye alınıyor, hasta YBÜ'de arest, KPR, eksitus.

Otopsi: Kalp 476 g. miyokarda nedbe ve lipoinatozis odakları, kompensatuvar hipertrofik lifler ve perivasküler alanda şiddetli dereceye varan fibrozis izlendi. Materyal üzerinde izlenen koroner arterde lümeni %50 oranında oblitere eden aterom plağı izlendi.

Karar:

...kişinin ölümünün kalp damar hastalığı sonucu meydana geldiği.

Preoperatif muayene bulguları eksik, EKG, akciğer grafisi değerlendirilmemiş...

Anestezi takip fişi eksik (KAH, SpO2, ET CO2 takibi yok)...

Anesteziyoloji ve Reanimasyon Uzmanının DİKKAT ve ÖZEN EKSİKLİĞİ olduğu..UYGULAMA HATASI

Eksik monitorizasyon

37 yaşında, erkek, Bel fitiğı şikayeti var,

MR çekimi isteniyor, bel ağrıları nedeniyle yatamama, MR için sedasyon istiyor,

250 (yada 150) µg Fentanil + 150mg Pentotal ile analjezi+sedasyon yapılıyor,

Yaklaşık 15 dk'lık MR çekimi, çekim bitince çıkarılan hastanın fenalaştığı farkediliyor.

CPR, arkasından YBÜ'ye sevk(GKS 3), 4 gün sonra vefat.

Dr X'in ifadesinde; uygun dozlarla hastaya sedasyon yaptığı, göğsüne flaster koyarak flasterin göğüs kafesi üzerine solunum ritmik hareketini izlediği, bu konunun uzmanları bilirler ki eğer verdiği ilaçlar solunumu depresyona sokarak kalp dursaydı flasterin hareketi gittikçe yavaşlayacak kendiside solunumuna yardım edeceği, flaster hareketsiz kalsaydı bile ancak iki dakika sonra kalp duracağından solunuma yardım ederek hastanın zarar görmesini önleyeceği, çünkü çantasında yardım için gerekli alet ve malzemeler mevcut olup, hastayı izlerken solunumu gayet iyi olduğu, ancak birden hasta ani sıçrama gösterdiği ve flaster durduğu, böyle bir tabloda iyi bir netice almak için iki doktorun çalışması daha iyi olduğundan ...Hastanesinden anestezi uzmanını da yardıma çağırdıkları, şirkette eksiklere rağmen kalbin çalışmasını sağladıkları,

MRG merkezinde bulunan MR cihazının EKG, solunum, nabız ve SpO₂ monitörizasyonu yapabildiği belirtildiği,

Karar:

- ...kişinin ölümünün sedasyon altında çekilen MR işlemi sırasında oluşan solunum dolaşım durması ve gelişen komplikasyonlar sonucu meydana gelmiş olduğu..
- ...monitorizasyonun eksik yapıldığı...
- Yetersiz monitorizasyon ve müdahalede gecikme nedeniyle Anestezi ve Radyoloji uzmanlarının kusurlu olduğu...

Yanlış ilaç uygulaması

32 yaşında, kadın, abortus inkomplet, küretaj

Hemşire 5 mL pentotal'i (dozu ?) iv yapıyor, uyumuyor, 5 mL daha veriyor,

Dr ifadesi ...Pentothal yapıldığını sandığı anda plesentayı çekerek rahimden çıkardığı, rahimin içini temizlediği, kordon da beraberinde geldiği, hemen oksijen tüpüyle hastaya hava vermeye başladığı, kalp masajı yaptığı, odaya başka bir hemşirenin daha girdiği, o anda hasta arrest olduğu, narkozitör olmadığı için döndürme işleminde esas olan entübe yutturma işi ve makinaya bağlama işlemini yapamadığı, o anda narkozitörlerin geldiği, hastane başkeminin de geldiği, makinaya bağlayarak hastayı döndürdükleri, hastanın makinadan solunum yapmaya başladığı, hemşirenin yaptığı iğnenin şişesine baktığında şişenin üzerinde Norcuron yazılı olduğu...

Kronik vejetatif durum geliyor.

Sonuç:

- 1) ...anestezi uzmanı bulundurulmadan müdahaleye izin verilmiş...hastane idaresi kusurlu....
- 2) Anestezi uzmanı olmadan anestezi maddeleri veren kadın-doğum uzmanı kusurlu...

gaz bağlantı hatası

- Üç yaşında, E, şaşılık ameliyatı
- İndüksiyon-siyanoz, bradikardi, cihaz değişimi, düzelme-YBÜ'ye sevk-yolda ölüm
- Teknik inceleme: Azot protoksit ve oksijen ters bağlanmış
- Tekerlek tamiri için cihazın sökme ve takma işlemini hasta bakıcı yapmış
- İki anestezi teknisyeninin eylemlerinin eksik olduğu, bu eksikliğin ölüme yol açtığı

Dr.....Üç ayrı katta toplam on ameliyathane, ayrıca sekiz yataklı yoğun bakım ünitesi olan hastanede sadece bu konu ile ilgilenen birden fazla anestezi uzmanı bulunması gerektiği, bulunan tek anestezi uzmanının da ayrıca başhekimlik görevinin bulunmasının anestezi uzmanı

eksikliğini daha da belirginleştireceği, hastanın anestezi hizmetleri yönünden eksiklik oluşturacağı, bu idari eksikliğin de anestezi uzmanı olarak denetim ve uygulamalarında aksaklık yaratacağı, bu denetim eksikliğinin de cihazın hatalı montajında katkısı bulunduğu oy birliği ile mütalaa olunur.

Kayıt ve Belgeleme

Yazmadığın şey yapmadığın şeydir.”

İyi klinik uygulama ve dökümantasyon en iyi savunmadır.

Bilgilendirilmiş onam

Dökümantasyon

Hasta ile iletişim

Hasta ve ailesinin bilgilendirilmesi

Bilirkişi; “Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde oy ve görüşünü sözlü veya yazılı olarak vermesi için başvuru alan gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi”dir.

Bilirkişi nelere bakarak değerlendirir ?

- Preoperatif ziyaret tam mı ?
 - ✓ Anamnez, laboratuvar, konsültasyon, vs.
- Aydınlatılmış onam var mı ? Uygun mu?
 - ✓ Kim almış, zamanı, aydınlatma yeterli mi,
- Uygun premedikasyon yapılmış mı ?
- Uygun anestezi tekniği seçilmiş mi ?
- Monitorizasyon yeterli mi ?
 - ✓ AKB, EKG, SpO₂, EtCO₂, sıcaklık, vs
- İndüksiyon uygun mu ?
- Anestezi devamı uygun mu?
- Uyanma döneminde sorun var mı?
- Uyanma odasında takip uygun mu?
- Servise gönderme uygun mu?
 - ✓ Mutlaka sağlık personeli ile, protokole uygun.
- Kayıt-Yazmadığın şey, yapmadığın şeydir.
- İlliyet var mı ?

Gizli Gedikli Şişlər Səbəbindən Baş Verən Qəfləti Ana Ölümləri

Ədalət Həsənov¹, Müşfiq Orucov², Rasim Niftalıyev²

¹AR Səhiyyə Nazirliyi “Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyi”, Bakı, Azərbaycan

²Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

Ana ölümü bütün dünyada aktual problem olaraq qalır və bunun müxtəlif səbəbləri vardır. Ana ölümünün müxtəlif aspektlərinin aşkar edilməsində və azaldılmasında irəliləyiş əldə olunsada, gizli gedən neoplastik ağırlaşmalar səbəbindən qəfləti ana ölümü hal-hazırda unikal və çətin bir problem olaraq qalır.

Praktik təcrübədə rast gəldiyimiz iki klinik hadisəni nəzərinizə çatdırırıq. 1990-cı il təvəllüdü M.Q.-da 38 həftəlik, 1981-ci il təvəllüdü X.Q.-da isə 34 həftəlik planlaşdırılmamış hamiləlik olmuş, onlar hamiləliklərini hamıdan gizlətməmişlər. M.Q. saat 16.03 radələrində çox ağır, aqonal vəziyyətdə xəstəxanaya gətirilsə də, AT – 40/0 mm. c s.-na düşmüş, nəbz əllənməmiş və saat 16.40-da vəfat etmişdir. X.Q.-da isə qarının aşağı hissələrində ağrılar başlamış, xəstəxanaya gətirilmiş, əməliyyata hazırlanarkən vəfat etmişdir.

Autopsiyada hər iki meyiti qarın boşluğunda $\approx 2,5-3,0$ l duru qan və qan laxtaları aşkar edilmişdir. M.Q.-da patoloji diaqnoz dalağın kavernoza hemangioması təsdiq olunmuş, onun ölümünün bilavasitə səbəbi dalağın kavernoza hemangiomasının cırılması ilə əlaqədar daxili qanaxma və kəskin qanitirmə nəticəsində posthemorragik şok olmuşdur. X.Q.-da patoloji diaqnoz cift toxumasında destruksiya edən beçəxor təyin olunmuş, onun ölümünün bilavasitə səbəbi cift toxumasından inkişaf edən destruksiya edən beçəxor, uşaqlığın ön divarında degenerativ və nekrotik dəyişikliklərlə əlaqədar massiv daxili qanaxma nəticəsində kəskin qanitirmə olmuşdur.

Bu klinik hadisələri təqdim etməklə biz hamilə qadınlarda mövcud olan və gizli gedən şişlərin nə dərəcədə qorxulu nəticələyə biləcəyini, onların erkən aşkarlanmasının və ağırlaşmalar zamanı tibbi müdaxilələrin düzgün seçilməsinin vacibliyini vurğulamaq məqsədi daşıyıırıq.

Açar sözlər: qəfləti ana ölümü, autopsiya, dalağın kavernoza hemangioması, beçəxor, kəskin qanitirmə

Felaket Durumlarında Kimliklendirme

Muhammed Emin Parlak

Adli Tıp Kurumu Şırnak Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Şırnak, Türkiye

Felaket kurbanlarının kimliklendirmesi (DVI/F2K), topluluklar için insanlık, hukuki ve toplumsal bir zorunluluk oluşturur ve birçok disiplini iç içe geçiren kompleks bir süreçtir. Özellikle, geniş çaplı felaketler, kurbanların doğru ve hızlı bir şekilde tanımlanmasını zorlaştırırken, bu süreç, INTERPOL DVI Kılavuzu gibi uluslararası protokoller tarafından belirlenen standartların da takip edilmesini gerektirir. Ölüm öncesi ve sonrası verilerin karşılaştırılması, kalıntıların doğru ve hızlı bir şekilde kimliklendirilmesi, ailelerin ihtiyaçlarının etik ilkeler ışığında karşılanması işlenen başlıca konular arasındadır. Parçalanmış, yanmış veya birbirine karışmış insan kalıntılarının mevcudiyeti, bu tanımlama sürecini daha da karmaşık hale getirebilir, bu da lojistik, pratik ve etik sorunlara yol açar. Bu, bireylerin kimliğinin doğrulanmasını zorlaştırabilir ve bazı durumlarda imkansız kılabilir, ayrıca süreci uzatabilir. Her felaketin kendine özgü doğası gözetilerek, katı kural setlerinden ziyade, olayın kendine özgü koşullarını ve ihtiyaçlarını dikkate alan esnek ve uyumlu DVI stratejileri geliştirmek gerekir.

Anahtar kelimeler: Adli Bilimler, Kimliklendirme, Felaket Kurbanları

Identification in Disaster Situations

Muhammed Emin Parlak

Council of Forensic Medicine Şırnak Forensic Medicine Branch Directorate, Şırnak, Türkiye

The identification of disaster victims (DVI/F2K) presents a humanitarian, legal, and societal imperative for communities and encompasses a complex process interweaving numerous disciplines. Especially, widespread disasters pose substantial challenges in accurately and swiftly identifying victims, while also necessitating adherence to standards stipulated by international protocols, such as the INTERPOL DVI Guide. The juxtaposition of antemortem and postmortem data, precise and expedited identification of remains, and meeting families' needs in the light of ethical principles stand out as pivotal themes. The presence of fragmented, burned, or commingled human remains can introduce additional complexity to this identification process, yielding logistical, practical, and ethical issues. This can obstruct the verification of individual identities, possibly rendering it unfeasible in some instances and protracting the process. It is imperative to cultivate flexible and adaptive DVI strategies that respect the intrinsic nature of each disaster,

favoring an approach that considers the specific conditions and needs of the incident over rigid rule sets.

Keywords: Forensic Sciences, Identification, Disaster Victims

PATOLOJİ EĞİTİMİNDE MALPRAKTİSİN YERİ

Doç.Dr. İlaha Kerimova

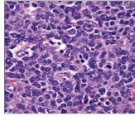
Azerbaycan Tıbb Üniversitesi

Patoloji anabilim dalı

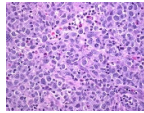
Malpraktis - bir meslek mensubunun, mesleğini uyguladığı esnada ortaya çıkan hatalı hareketleri için kullanılır.

Ülkeler arasında farklı uygulamalar olsada üç tür hata belirlenmiş:

- Hastalık olmadığı halde hastalık tanısı konulması
(akciğer biyopsi – ezilme artefaktı –küçük hücreli akciğer kanseri);
- Hastalığa uymayan bir tanı konulması
(mide biopsi - ülser – kanser);
- Bir hastalık veya patoloji olduğu halde olmadığına dair tanı konulması
(lenf nodu biyopsi – lenfoma – lenfoid hiperplazi).

lenfoma

lenfoid hiperplazi

Bu hatalara bağlı olarak:

- Hastada organ kaybı oldumu (mide rezeksiyonu, ekstremitte amputasyonu vb.);
- Hasta almaması gereken bir tedaviyi aldı mı (kemoterapi, radyoterapi vb.);
- Hastanın ameliyat olması, radyoterapi veya kemoterapi alması gerekirken hatalı tanı nedeniyle bu süreçler geciktimi.

Hasta önce yanlış tanının verildiği bölge savcılığına başvuruyor;

Savcılık, Sağlık bakanlığına belgeleri gönderiyor, incelenmesini istiyor;

Sağlık bakanlığı belgeleri, incelenmesi için Adli Tıp ve Patoloji Kurumuna gönderiyor. Burada, Belge İncelemeleri Bölümü bütün belgeleri inceliyor. Bu bölüm; gizli bilirkişilere biyopsiyi göndererek uzman bilirkişi görüşü alıyor.

Hata tespit edilirse, hata yapan doktor savcılığa davet edilip yazılı ifadesi alınıyor. Normal şartlarda patoloji malpraktisinde cezai yaptırım yok. Ancak hatalı tanının anlaşılabilmesi için söz konusu biyopsi veya materyallerinde isteyerek değişiklikler yapılması (örneğin başka bir hastaya ait kanserli dokunun uzman bilirkişiyi yanıltma amacıyla verilmesi vb.) durumlarda cezai dava açılabilir. Para cezası için tazminat davası açılıyor.

İşten belirli bir süre el çektirilip, Mesleki Geliştirme Kurslarına gönderilebilir. Çok nadirinde olsa, ağırlığına göre, patoloğun mesleki ruhsatının askıya alınmasına kadar gidilebilir.

Patoloji eğitiminde malpraktis eğitimi, öğrencilere etik, iletişim, güvenlik ve kalite kontrol konularında bilinç kazandırarak malpraktis riskini minimize etmeyi amaçlamalıdır. Ayrıca, öğrencilerin sürekli öğrenmeye ve profesyonel gelişimlerine önem vermesi teşvik edilmelidir.

Patoloji eğitiminde malpraktis eğitimi daha ayrıntılı olarak şu şekilde verilebilir:

Öğrenme Amaçları ve Hedefleri:

Neyi başarmaya çalışıyoruz?

Doğru teşhisin önemini anlatılması. İş yerindeki yanlış anlamaların ve hataların önlenmesi.

Eğitimin ana aşamaları:

- Teorik temel: anatomi, patoloji, teşhis çalışması. Öğrencilere patolojinin temel prensipleri, hücresel ve dokusal patoloji, moleküler patoloji, kanser patolojisi gibi temel konular hakkında detaylı bilgi verilmelidir. Bu, patologların hastalıkları daha iyi anlamalarına ve doğru tanıları koymalarına yardımcı olacaktır.
- Pratik beceriler: doku örnekleriyle çalışma, mikroskopi.
- Klinik vakalar: gerçek patolojik vakaların analizi.

Öğrencilere patolojinin temel prensipleri, patoloji raporlarının nasıl hazırlanacağı, doku örneklerinin nasıl inceleneceği ve patolojik sonuçların nasıl yorumlanacağı gibi temel bilgiler öğretilmelidir. Patolojiye ilişkin temel bilgi eksikliği malpraktise neden olabilir.

Teknoloji Kullanımı:

Patoloji, hızla gelişen bir alan olan tıbbi teknolojiyi içerir. Öğrencilere, yeni laboratuvar tekniklerini ve dijital patolojiyi kullanma konusunda eğitim verilmelidir.

Standartlar ve protokoller:

- Prosedürlere ve güvenlik önlemlerine uygunluk.
- Teşhis standartlarının uygulanması.
- Numunelerin işlenmesi ve kirlenmenin önlenmesi kurallarına uygunluk.

Laboratuvar işlemlerinin kalite kontrol ve güvence yöntemleri öğretilmelidir. Düzenli olarak doku örneklerinin kalitesini değerlendirmek ve hataları önlemek için yapılan kontroller hakkında bilgi verilmelidir.

Mesleki Gelişim ve Sürekli Eğitim:

Patologlar, sürekli olarak yeni bilgileri ve teknolojileri takip etmelidir. Bu nedenle, öğrencilere sürekli eğitimin önemi vurgulanmalı ve nasıl güncel kalacakları konusunda bilgi verilmelidir.

Simülasyon ve Pratik Uygulamalar:

Patoloji eğitiminde simülasyonlar ve pratik uygulamalar kullanmak, öğrencilerin gerçek dünya deneyimlerine daha hazır olmalarına yardımcı olabilir. Bu, hataların yapılmasını ve deneyim kazanmadan önce malpraktis riskini azaltabilir.

Eğitim Araçları ve Kaynaklar:

Öğrencilere, güncel tıbbi literatüre ve kaynaklara nasıl erişim sağlayacakları ve bu kaynakları nasıl kullanacakları konusunda rehberlik edilmelidir.

Etik Hususlar:

- Kötü Uygulamadan Kaçınma.
- Mesleki sınırları ve sorumlulukları anlamak. Patologlar, hastaların mahremiyet haklarına ve tıbbi etik kurallarına saygı göstermelidir. Öğrencilere, hasta hakları, özel yaşamın gizliliği ve bilgi paylaşımı gibi etik konuların önemi vurgulanmalıdır.

Kriz Yönetimi:

Patologlar, beklenmedik durumlarla karşılaşabilirler. Öğrencilere, acil durumlar ve kriz yönetimi konusunda eğitim verilmelidir. Bu, hızlı ve doğru tepkilerin verilmesini sağlayabilir.

Yasal Sorumluluklar:

Patologlar, hasta sonuçlarına ve tıbbi kayıtlara dikkat etmelidir. Öğrencilere, yasal sorumluluklarını ve tıbbi kayıt tutma gerekliliklerini anlatmalıdır.

Sosyal Sorumluluk:

Patologlar, toplum sağlığının korunmasına katkıda bulunurlar. Öğrencilere toplum hizmeti ve sağlık eğitsizliklerini azaltma sorumluluğu hakkında bilinç kazandırılmalıdır.

Geri bildirim ve değerlendirme:

Eğitimin etkililiği nasıl ölçülür?

Geri bildirim öğrenme sürecindeki rolü. Yetkinliklerin değerlendirilmesi ve eğitim programının düzeltilmesi.

Pratik örnekler:

- Hata Analizi ve Örnek Olay İncelemeleri- Öğrencilere gerçek dünya örneklerini inceleyerek hata analizi yapmaları öğretilmelidir. Potansiyel hataları tanımak ve bu hataları önlemek için nasıl adımlar atacaklarını öğrenmeleri sağlanmalıdır.
- Başarılı teşhis ve bilginin uygulanmasına örnekler.

İşbirliği ve Ekip Çalışması: Patologlar, diğer sağlık profesyonelleriyle ve laboratuvar teknisyenleriyle etkili bir şekilde işbirliği yapmalıdır. Öğrencilere, multidisipliner ekip çalışmasının önemi ve iletişim becerileri hakkında bilgi verilmelidir. Patologlar sık sık hastalarla iletişim kurarlar. İletişim becerilerinin geliştirilmesi, doku örneklerinin doğru yorumlanmasında ve sonuçların hasta ve diğer sağlık profesyonellerine etkili bir şekilde iletilmesinde kritiktir.

Malpraktis Riskini Azaltma Stratejileri: Örneğin, ikinci bir görüş almak, zor vakaları tartışmak ve patoloji sonuçlarını doğru bir şekilde iletmek gibi.

Patoloji eğitiminde malpraktis eğitimi, öğrencilere sağlam bir temel, iletişim becerileri, etik prensipler ve güvenlik kontrolleri gibi çeşitli yönleri kapsayan bir yaklaşım benimsemelidir.

Bu sayede, patologlar daha güvenilir ve bilinçli bir şekilde hastalarına hizmet edebilirler.

KAYNAKLAR

1. Bülent Mızrak, Osman Celbiş. Patoloji ve Malpraktis. İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 14(3) 213-217 (2007).
2. Güvenç MN, Koca Y, Şamdancı E. Adli patoloji ve malpraktis. Mızrak B, editör. Patolojide Malpratis. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2021. p.15-7.
3. Hollensead SC, Lockwood WB, Elin RJ. Errors in pathology and laboratory medicine: consequences and prevention. J Surg Oncol 2004; 88:161-81
4. Врачебные ошибки. zdrav.expert was first indexed by Google in December 2015. <https://zdrav.expert/index.php/>
5. Erol H. Yeni Türk Ceza Kanunu. Ankara: Yayın matbaacılık ve ticaret işletmesi, 2005.
6. Dunn KL, Reddy P, Bowes G. Uses of error: diagnosis, detection, and disclosure. Lancet. 2005;365(9457):386.
7. Hammerling JA. A review of medical errors in laboratory diagnostics and where we are today. Lab Med. 2012;43(2):41-44.

Suçta Sürüklenen Çocuklar

Dr. İsmail ALTIN

Şanhurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü

Suç, anlama ve algılama yeteneğine sahip bir kişinin kusurlu iradesinin yarattığı bir hareketin meydana getirdiği, kanunda yazılı tipe uygun, hukuka aykırı ve yaptırım olarak bir cezanın uygulanmasını gerektiren bir eylemdir. Çocuk; 18 yaş altındaki bireyler olarak tanımlanmaktadır.

Suçta sürüklenen çocuk, kanunda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirlerine karar verilen çocuğu ifade eder.

Hukuk sisteminde çocuklar, suç olarak tanımlanan eylemleri gerçekleştirse bile asla “suçlu” olarak adlandırılmamalıdır. “Suçlu” kanunen yasaklanan eylemleri yapanlar ile çocuklara yönelik bu eylemleri yapan kişiler için kullanılan terimdir. Bu konuda ki görevlilerinin tüm eylemlerinin, en azından teoride, "çocuğun yüksek yararına" olması gerekir. Mahkemeler çocuğu suçlu bulmaktan ziyade gerçeğin tespitini yapmaları gerekmektedir. Tespit çocuğun ya suçta karıştığı (yani devletin müdahalesini ve bakımını gerektiren bir durumda) ya da suçta karışmadığı şeklinde olabilir.

Birleşmiş Milletler'in 2007 yılında Pekinde imzalanan Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesinde; çocukların yargılanmasında yaş sınırlanmasının olması gerektiği ve bu yaşın en az 12 mümkün ise 14-16 yaş sınırlarına çıkartılması gerektiği belirtilmiştir.

Dünya genelinde ülkelerin durumuna bakacak olursak;

Türkiye suçu işlediği sırada oniki yaşını doldurmamış kişiye ceza verilmez. Suçu işlediği sırada oniki yaşını doldurmuş fakat onbeş yaşını doldurmamış kişiye işlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılayamaması veya davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması hâlinde ceza sorumluluğu yoktur. Onbeş yaşını doldurmuş fakat onsekiz yaşını doldurmamış kişiye hafifletilmiş ceza verilir. Azerbaycan suçu işlediği sırada 16 yaşını doldurmuş olan kişi cezai sorumluluğa tabi olur. Ayrıca suçu işlediği sırada 14 yaşını doldurmuş olan kişiler, kasten öldürme, kasten sağlığa ağır veya az ağır zarar verme, kişiyi kaçırmaya, tecavüz, cinsel şiddet içeren fiillerden dolayı cezai sorumluluğa tabidir. Suç işleyen küçüklere ceza veya zorunlu eğitim etkisi tedbirleri verilebilir.

Özbekistanda değişken suçlar için değişken yaşlar bulunmakta idari suçlar için 16 yaş sınır kabul edilirken, bazı suçlarda bu yaş 14 olarak kabul edilmektedir. Kazakistan suçu işlemeden önce 16 yaşını doldurmuş olan kişi cezai sorumluluğa tabidir. Fakat bazı suçlar için suç işlemeden önce 14 yaşını doldurmuş kişiler, ancak zihinsel bozuklukla ilişkili olmayan zihinsel gerilik nedeniyle komisyon sırasında eylemlerinin (eylemsizlik) gerçek karakterini veya sosyal tehlikesini tam olarak kavrayamaması durumunda Toplumsal açıdan tehlikeli bir eylemde bulunmuş veya bu eylemleri kontrol edememişse cezai sorumluluğa tabi olmaz. Sırbistan 14 yaşını doldurmamış bir kişiye ceza verilemez. Rehabilitasyon tedbirleri uygulanabilir. Kosova 14 yaşından küçük ise cezai olarak sorumlu tutulamaz.

Bosna hersek 14 yaş sınır olarak kabul eder. Ceza gerektiren bir suçun işlendiği sırada on dört yaşını doldurmuş ancak on altı yaşını doldurmamış bir çocuğa (küçük çocuk) yalnızca eğitim

tedbirleri uygulanabilir. Ceza gerektiren bir suçun işlendiği sırada on altı yaşını doldurmuş ancak henüz on sekiz yaşını doldurmamış bir çocuğa (yaşlı çocuk) bu Kanunda belirtilen koşullar altında eğitim tedbirleri uygulanabilir ve İstisnai olarak çocuk hapis cezası verilebilir. Arnavutluk Suçun işlendiği anda 14 yaşını doldurmuş olan kişi cezai olarak sorumludur. K. Makedonya Fiilin işlendiği tarihte 14 yaşını doldurmamış olan küçük hakkında ceza kanunu uygulanmaz. Hırvatistan Suç işlediği sırada 14 yaşını doldurmamış çocuğa ceza kanunu uygulanmaz. Slovenya 14 yaşından küçükken suç işleyen bir kişi ceza alamaz.

Romanya 14 yaşını doldurmamış çocuk cezai sorumlu değildir. 14-16 yaşları arasındaki küçüğün eylemi sağduyu ile işlediğinin kanıtlanması halinde cezai sorumluluğu vardır. 16 yaşını doldurmuş bir çocuk cezai olarak sorumludur. 14-18 yaşlarında olan çocuk hapis dışı eğitim tedbirine tabidir. Rusya suçu işlemeden önce 16 yaşını doldurmuş olan kişi cezai sorumluluğa tabidir. Fakat bazı suçlar için suç işlenmeden önce 14 yaşını doldurmuş kişiler, ancak zihinsel bozuklukla ilişkili olmayan zihinsel gerilik nedeniyle komisyon sırasında eylemlerinin (eylemsizlik) gerçek karakterini veya sosyal tehlikesini tam olarak kavrayamaması durumunda Toplumsal açıdan tehlikeli bir eylemde bulunmuş veya bu eylemleri kontrol edememişse cezai sorumluluğa tabi olmaz.

Bulgaristan 18 yaşını doldurmuş ve fiillerinden sorumlu olarak suç işleyen kişi cezai müeeyidedir. 14 yaşını doldurup 18 yaşını doldurmamış kişi, fiilin mahiyetini ve anlamını anlayabiliyorsa ve eylemlerini yönetebiliyorsa cezai sorumlu tutulur. 14 yaşını doldurmamışlar sorumsuzdur. Karadağ Suçun işlendiği tarihte 14 yaşından küçük olan çocuğa cezai yaptırım uygulanamaz. 14 yaşını doldurup 16 yaşını doldurmamışlara yalnızca eğitim tedbirleri uygulanabilir. 16 yaşını doldurup 18 yaşını doldurmamış küçük eğitim tedbirleri ile istisnai olarak cezaya da çarptırılabilir. Yunanistan 8-13 yaşları arasında işlenen suçta ceza verilemez. 15 yaş altına yalnızca iyileştirici veya tedavi edici önlemler uygulanabilir. 15 yaşını doldurmuş olan küçük hakkında istisnai olarak ceza verilebilirken düzeltici ve tedavi edici tedbirler uygulanır.

Almanya suçun işlendiği tarihte 14 yaş altında olanların ceza sorumluluğu yoktur. 15-18 yaşları arasındaki 'genç'lerde ve 19-24 yaşları arasındaki 'genç yetişkinler' de failin 'olgunluk derecesine' göre karar verilir. Fransa suçun işlendiği tarihte 13 yaş altında olup ayırt etme gücüne sahip ise yargıcın taktirine bağlı olarak Eğitim tedbiri, 14-16 yaşları arasında eğitim tedbiri verilir. Ceza istisnaidir. İngiltere 10-13 yaşları arasındaki çocuklar eylemin hukuka aykırı olduğunu anlayabilecek durumdalar ise cezai sorumludurlar. 14-17 yaşları arasında tam sorumluluk vardır. Amerikada bir çok eyalette yaş sınırı bulunmazken en yüksek yaş sınırının 12 olduğu görülmüştür.

Peki bu konuda meslek profesyonelleri neler yapmalıdır. Ceza verilmeli mi verilmemeli mi? Eğer risk faktörleri var ise bunların ortadan kaldırılması işe yarar mı? Altta yatan psikiyatrik hastalıkların varlığının soruşturulması büyük önem arz etmektedir. İslah evleri ceza yerleri olarak mı kullanılmalı yoksa rehabilitasyon merkezleri olarak mı? Sosyal programlar seçilirken nelere dikkat edilmeli? Çocuk koruma kanunu kapsamında tedbirlere kimler karar vermeli uygulanması kimler tarafından takip edilmeli? Bu kapsamda ki sonuçlara göre programlar genişletilmelidir.

Kuşaklararası Travma Geçişi

Görkem Derin¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Anabilim Dalı,

Psikotravmatoloji ve Psicotarih Araştırmaları Birimi

gorkem.derin@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9527-3110

ÖZET

Dissoanalitik ekol açısından kitlesel şiddet olaylarının temel etiyolojik unsurları arasında yer alan “*kuşaklararası travma geçişi*”; bireylerden ailelere, ailelerden toplumlara, toplumlardan ise uluslara doğru genişleyerek, güdümlü ve itaatkar dissosiyatif kitleleri yaratmaktadır.^{1,2} Şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stillerinin, disfonksiyonel aile dinamiklerinin ve disfonksiyonel nesillerin inkar edilen ya da dikkate alınmayan her dissosiyojen devinimi, “*kuşaklararası travma geçişi*”ne neden olmaktadır.^{3,4} Bu dissosiyojen devinimler, yanlış çocuk yetiştirme stillerinin içerisinde saklanarak kuşaklararası hatta kuşaklararası uzamda geçiş yapan kronik çocukluk çağı travmalarından, savaşlara ve soykırımlara kadar uzanan bütün “*psikotoplumsal sabotajları*” açıklamaktadır.^{5,6} Operasyonel açıdan “*kuşaklararası travma geçişi*”, aynı şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilini benimseyen ardışık kuşaklarda birbirine yakın oranlarda çocukluk çağı travmalarının yaşantılanması olarak tanımlanmaktadır.^{3,7} Psicotarih⁸ ve dissoanalitik psicotarih⁶ perspektiflerine göre anneler ve kız çocukları arasındaki yakın ilişki dinamikleri ve annelerin hem benimsedikleri hem de uyguladıkları yanlış çocuk yetiştirme stilleri, kuşaklararası travma geçişinin en önemli iki etken ajanıdır. Kuşaklararası travma geçişi fenomeni ve kuşaklararası travma geçişi fenomeninin fonksiyon geçişleri bulunmakta olup kuşaklararası travma geçişi, üç ve daha fazla kuşak arasında travmatik yaşantıların aktarılması; kuşaklararası travma geçişi ise sadece iki kuşak arasında travmatik yaşantıların geçiş yapması ile karakterizedir.^{1,3} Modern psikotravmatoloji paradigmasının ana çalışma motivasyonları arasında yer alan hem kronik çocukluk çağı travmalarının önlenmesi hem de fonksiyonel çocuk yetiştirme stillerinin hüküm sürmesinin imkanı kılınması sürecinde “*kuşaklararası travma geçişi*”nin sonlandırılması fundamental bir öneme sahiptir.⁹

Anahtar Kelimeler: Kuşaklararası travma geçişi; kuşaklararası travma geçişi; Dissoanaliz; modern psikotravmatoloji; dissosiyasyon;

Kaynaklar

1. Öztürk, E. (2022). Dissoanalysis as a modern psychotraumatology theory: Denial trauma and mass dissociation versus dissociative revolution and psychocommunal therapy. *Medicine Science*, 11(2), 1359-1385.
2. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve psikotoplumsal bilinç alyansı kuramı: İnkâr travması ve dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişi. Öztürk E, (Ed.). *Psikotravmatoloji içinde* (1-40). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
3. Öztürk, E. (2022). Dysfunctional generations versus natural and guiding parenting style: Intergenerational transmission of trauma and intergenerational transfer of psychopathology as dissociogenic agents. *Medicine Science*, 11(2), 886-904.
4. Öztürk, E. (2020). Psikotarih, travma ve dissosiyasyon: Çocukluk çağı travmaları, savaşlar ve dissosiyasyonun anamnezi. E. Öztürk (Ed.). *Psikotarih içinde* (1-21). Ankara, Türkiye Klinikleri.
5. Öztürk, E. (2023). Dissoanalytic psychohistory: Dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality. *Medicine Science*, 12(1), 303-318.
6. Öztürk, E. (2023b). Dissoanalitik psikotarih: Soykırımların, baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının dissoanalizi. E. Öztürk, (Ed.). *Savaş Psikolojisi içinde* (1-35). Ankara: Türkiye Klinikleri.
7. Öztürk, E. (2020). *Travma ve Dissosiyasyon: Psikotravmatoloji Temel Kitabı*. 2. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevi. p.1-33.
8. deMause, L. (1982). *Foundations of Psychohistory*. Londra: Creative Roots Pub.
9. Öztürk, E. (2022). Modern psikotravmatoloji. Öztürk E, editör. *Psikotravmatoloji içinde* (41-69). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.

Intergenerational Transmission of Trauma

Görkem Derin¹

¹Istanbul University-Cerrahpaşa,

Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine, Department of Social Sciences,

Psychotraumatology and Psychohistory Research Unit, Istanbul, Turkey

Istanbul, Turkey

gorkem.derin@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-9527-3110>

ABSTRACT

According to the dissoanalytic school, the “*intergenerational transmission of trauma*”, which is among the main etiological factors of mass violence, expands from individuals to families, from families to societies, and from societies to nations, creating guided and obedient dissociative masses.^{1,2} Every denied or unaddressed dissociogenic movement of violence-oriented negative child-rearing styles, dysfunctional family dynamics and dysfunctional generations leads to “*intergenerational transmission of trauma*”.^{3,4} These dissociogenic movements explain all “*psychosocial sabotage*” ranging from chronic childhood traumas to wars and genocides, which are hidden in negative child-rearing styles and transmitted in intergenerational and even transgenerational space.^{5,6} “*Intergenerational trauma transmission*” is operationally defined as the experience of childhood traumas at similar rates in successive generations that adopt the same violence-oriented negative child-rearing style.^{3,7} According to psychohistory⁸ and dissoanalytic psychohistory⁶ perspectives, the dynamics of close relationships, between mothers and daughters, and the negative child-rearing styles both adopted and practiced by mothers are the two most important agents of intergenerational transmission of trauma. The phenomenon of intergenerational transmission of trauma and transgenerational transmission of trauma are functionally transitive; transgenerational transmission of trauma is characterized by the transmission of traumatic experiences between three or more generations, whereas intergenerational transmission of trauma is characterized by the transmission of traumatic experiences between only two generations.^{1,3} Ending “*transgenerational transmission of trauma*” is of fundamental importance in the process of both preventing chronic childhood traumas and enabling functional child-rearing styles to

prevail, which are among the primary motivations of modern psychotraumatology paradigms.⁹

Keywords: Intergenerational transmission of trauma; transgenerational transmission of trauma, dissoanalysis; modern psychotraumatology; dissociation;

References

1. Öztürk, E. (2022). Dissoanalysis as a modern psychotraumatology theory: Denial trauma and mass dissociation versus dissociative revolution and psychocommunal therapy. *Medicine Science, 11(2)*, 1359-1385.
2. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve psikotoplumsal bilinç alyansı kuramı: İnkâr travması ve dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişi. Öztürk E, (Ed.). *Psikotravmatoloji içinde* (1-40). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
3. Öztürk, E. (2022). Dysfunctional generations versus natural and guiding parenting style: Intergenerational transmission of trauma and intergenerational transfer of psychopathology as dissociogenic agents. *Medicine Science, 11(2)*, 886-904.
4. Öztürk, E. (2020). Psikotarih, travma ve dissosiyasyon: Çocukluk çağı travmaları, savaşlar ve dissosiyasyonun anamnezi. E. Öztürk (Ed.). *Psikotarih içinde* (1-21). Ankara, Türkiye Klinikleri.
5. Öztürk, E. (2023). Dissoanalytic psychohistory: Dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality. *Medicine Science, 12(1)*, 303-318.
6. Öztürk, E. (2023b). Dissoanalitik psikotarih: Soykırımların, baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının dissoanalizi. E. Öztürk, (Ed.). *Savaş Psikolojisi içinde* (1-35). Ankara: Türkiye Klinikleri.
7. Öztürk, E. (2020). *Travma ve Dissosiyasyon: Psikotravmatoloji Temel Kitabı*. 2. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevi. p.1-33.
8. deMause, L. (1982). *Foundations of Psychohistory*. Londra: Creative Roots Pub.
9. Öztürk, E. (2022). Modern psikotravmatoloji. Öztürk E, editör. *Psikotravmatoloji içinde* (41-69). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.

PATOLOJİ EĞİTİMİNDE MALPRAKTİSİN YERİ

Doç.Dr. İlaha Kerimova

Azerbaycan Tıbb Üniversitesi

Patoloji anabilim dalı

Malpraktis - bir meslek mensubunun, mesleğini uyguladığı esnada ortaya çıkan hatalı hareketleri için kullanılır. Ülkeler arasında farklı uygulamalar olsada üç tür hata belirlenmiş:

- hastalık olmadığı halde hastalık tanısı konulması;
- hastalığa uymayan bir tanı konulması;
- bir hastalık veya patoloji olduğu halde olmadığına dair tanı konulması.

Bu hatalara bağlı olarak:

- Hastada organ kaybı oldumu (mide rezeksiyonu, ekstremitte amputasyonu vb.);
- Hasta almaması gereken bir tedaviyi aldı mı (kemoterapi, radyoterapi vb.);
- Hastanın ameliyat olması, radyoterapi veya kemoterapi alması gerekirken hatalı tanı nedeniyle bu süreçler geciktimi.

Hata tespit edilirse, hata yapan doktor savcılığa davet edilip yazılı ifadesi alınıyor. Normal şartlarda patoloji malpraktisinde cezai yaptırım yok. Ancak hatalı tanının anlaşılmasında için söz konusu biyopsi veya materyallerinde isteyerek değişiklikler yapılması durumlarda cezai dava açılabilir. Para cezası için tazminat davası açılıyor.

Çok nadiren de olsa, ağırlığına göre, patoloğun mesleki ruhsatının askıya alınmasına kadar gidilebiliyor.

Patoloji eğitiminde malpraktis eğitimi, öğrencilere etik, iletişim, güvenlik ve kalite kontrol konularında bilinç kazandırarak malpraktis riskini minimize etmeyi amaçlamalıdır.

Patoloji eğitiminde malpraktis eğitimi daha ayrıntılı olarak şu şekilde verilebilir:

Öğrenme Amaçları ve Hedefleri:

Doğru teşhisin önemini anlatılması. İş yerindeki yanlış anlamaların ve hataların önlenmesi.

Eğitimin ana aşamaları:

- Teorik temel: anatomi, patoloji, teşhis çalışması.
- Pratik beceriler: doku örnekleriyle çalışma, mikroskopi.
- Klinik vakalar: gerçek patolojik vakaların analizi.

Standartlar ve protokoller:

- Prosedürlere ve güvenlik önlemlerine uygunluk.
- Teşhis standartlarının uygulanması.
- Numunelerin işlenmesi ve kirlenmenin önlenmesi kurallarına uygunluk

Etik Hususlar:

- Kötü Uygulamadan Kaçınma
- Mesleki sınırları ve sorumlulukları anlamak.

Geri bildirim ve değerlendirme:

Yetkinliklerin değerlendirilmesi ve eğitim programının düzeltilmesi.

Pratik rnekler:

Gerçek tıbbi hata vakalarının değerlendirilmesi ve başarılı teğhis ve bilginin uygulanmasına rnekler.

İşbirliği ve Ekip Çalışması: Öğrencilere, diğer sağlık profesyonelleriyle multidisipliner ekip çalışmasının önemi ve iletişim becerileri hakkında bilgi verilmelidir.

Malpraktis Riskini Azaltma Stratejileri: Örneğin, ikinci bir görüş almak, zor vakaları tartışmak ve patoloji sonuçlarını doğru bir şekilde iletmek gibi.

Patoloji eğitiminde malpraktis eğitimi, öğrencilere sağlam bir temel, iletişim becerileri, etik prensipler ve güvenlik kontrolleri gibi çeşitli yönleri kapsayan bir yaklaşım benimsemelidir.

Bu sayede, patologlar daha güvenilir ve bilinçli bir şekilde hastalarına hizmet edebilirler.

ENFEKSİYON HASTALIKLARINDA MAL PRAKTİS

Doç.Dr.Nur EFE İRİS

Malpraktis nedir?

Tanı, tedavi, bakım ve bakım sonrası dönemde hekim ve hasta ile birebir ilgilenen diğer sağlık meslek gruplarının sorumluluğunda gelişen, hastanın hayatı ve sağlık durumuna direkt etki eden, istenmeyen olaylardır.

Malpraktis kapsamına giren bazı hatalar

- Bulguların atlanması
- Tetkiklerin eksik istenmesi ve yorumlanması
- Tanı hataları
- Yanlış ilaç uygulanması
- Doz hataları
- Yanlış tedavi uygulamaları sonucu oluşan komplikasyonlar
- Hastanın taburcu olması sırasında yeterli bilgilendirilmemesi

Tanı hataları

Yanlış tanı, tanıda gecikme,gerekli testleri yapmama (kültürler),izlemde hata, süreci yönetmede hatalar

Tedavi hataları

- Tedaviyi geciktirme
- Uygun antibiyotiği başlamama
- Gerekli doz ve sürede uygulamama
- Kültür sonuçlarına göre antibiyotik değişikliği yapmama

Koruma-profilaksi hataları

- Gerekli profilaksiyi uygulamama
- Yanlış/eksik profilaksi uygulama
- Yetersiz koruma önlemleri alma

Enfeksiyon hastalıkları ile ilgili hatalar

- Yanlış tanı/ tanıda gecikme
- Enfeksiyon hastalıkları uzmanından geç konsültasyon istenmesi veya istenmemesi
- Enfeksiyon Hastalıkları uzmanının konsültasyona geç gitmesi
- Tedavi hataları
Yanlış antibiyotiğin seçilmesi
Doğru antibiyotiğin uygun olmayan dozda ve sürede verilmesi
Gerekli koruyucu önlemlerin alınmaması

Enfeksiyon hastalıklarında hekim hataları

- **Enfeksiyon acili** olarak tanımlanan; en erken şekilde, mümkünse bir saat içinde uygun kültürleri alarak uygun antibiyoterapinin başlanmasının zorunlu olduğu, aksi takdirde hastanın kaybedilebileceği
 - Sepsis
 - Akut pürülan menenjit

- Febril nötropeni
 - Nekrotizan fassiit
- İnfektif endokardit gibi olgularda tanı ve tedavide gecikme

Tetanoz, Sıtma, Kırım Kongo Hemorajik Ateşi, Difteri, Botulismus, Pnömoni gibi tanı ve tedavisinde gecikmenin çok ciddi morbidite ve mortaliteye yol açacağı olgular

Profilaksi ile ilgili uygulama hataları: Kuduz, Tetanoz,tüberküloz gibi olgularda

OLGU ÖRNEKLERİ:

- **Olgu 1:**
- 17 yaşında, ateş, baş ağrısı ile ilçe hastanesine başvurmuş
- FM: Krepitan raller: Oral antibiyotik, semptomatik tedavi
- Gece 23 de şuur kaybı
- İlçe hastanesine başvuru—hiçbir işlem yapılmadan il hastanesine sevk, İl hastanesine ölü duhul

Otopsi: Pürülan menenjit

Anamnez, tanı, tedavi yetersizliği

Hekim kusurlu!!!

- **Olgu 2:** Gebeliğin 6. ayında ebe tarafından tetanoz aşısı öneriliyor.
- Steril?? koşullarda Özel hastanede doğum yapacağı için aşı hekim tarafından uygun görülüyor
- Doğum sonrası 7. günde yutma zorluğu, kasılmalar
- 1 hafta izlem sonrası tetanoz ex

Olgu 3:

- ...kızı...1996 doğumlu...
- Açık kırık sonrası tetanoz
- Uygun yara bakımının yapılmadığı
- Tetanoz profilaksisi, antimikrobik tedavi uygulaması gerektiği, tıbbi kayıtlarda bu tipte bir tedavi yapıldığının görülmediği, bu nedenle özensiz bakımın söz konusu olduğu

Olgu 4:

- 28 yaşında erkek
- Yüksek ateş, baş ağrısı, halsizlik
- Hasta ve ailesi, hastanın Sudan'dan 15 gün önce döndüğünü belirtmiş
- Tanı: Influenza, tedavi: Oseltamivir
- 2 gün sonra tekrar başvuru, ilçe hastanesine sevk, aynı tedaviye devam
- 2 gün sonra bilinç kaybı ile bölgedeki Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk
- Falciparum sıtması, Meflokin, 1 gün sonra kinin+doksisiklin
- 5 gün sonra ex

Olgu 5 :

- 22 yaşında ateş, taşikardi, takipne, hipotansiyon ve kreatinin yüksekliği bulunan pnömoni+ ampiyem tanılı olgu
- Nefrolog kreatinin yüksekliği için renal-postrenal etiyoloji ekartasyonu için batın US istemiş, patoloji saptanmamış
- Uygun antibiyotik 48 saat sonra başlanmış

- Yoğun bakım desteği çok geç, kan kültürü istenmemiş
 - Tıbbi hata
 - Tanı ve tedavide gecikme
 - Sepsis atlanıyor
-
- Hastane Enfeksiyonları; Aksi ispat edilmediği sürece her hastane enfeksiyonu, temel enfeksiyon kurallarına uyulduğu takdirde önlenmesi mümkün olan malpraktis vakalarıdır.

Sağlık bakımı ile ilişkili sorunlar

- Nozokomiyal sepsis
- Yoğun bakım nitesi enfeksiyonları
- Cerrahi alan enfeksiyonları
- Nozokomiyal pnömoni
- Protez eklem enfeksiyonları
- Postop endoftalmi olguları
- Dezenfeksiyon, antisepsi, sterilizasyon ile ilgili sorunlar
- Enfeksiyonun klinik ve laboratuvar göstergeleri konusunda dikkatli olmak

SONUÇ:

- Enfeksiyon hastalıklarının tanısında mikrobiyolojik tanı testlerinden (zellikle kültür) etkin bir şekilde yararlanmak
- Enfeksiyona karşı gerekli önlemleri önceden almak
- Uygun profilaksiyi zamanında uygulamak
- Rehberlere uygun bir şekilde bilimsel yönden kabul edilen standart tedavileri uygulamak
- Kayıt tutma yükümlülüğünü yerine getirmek
- Gerekli durumlarda aydınlatılmış onam almak
- Bildirimi zorunlu hastalıkların bildirimini yapmak

Modern Psicotravmatoloji Teorileri ve Dissosiyatif Yaşantıların Domino Etkisi

Erdinç Öztürk¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Anabilim Dalı,

Psicotravmatoloji ve Psicotarih Araştırmaları Birimi

erdincerdinc@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1553-2619

ÖZET

“Modern psicotravmatoloji: travma ve dissosiyasyon çalışmaları”, kronik, kompleks ve kümülatif çocukluk çağı travmaları ile toplumsal travmaların hem kısa hem de uzun dönemli ruhsal sonuçları ile eşlenik olan dissosiyatif bozukluk ve travma sonrası stres bozukluğu tanıları temel alınarak gerçekleştirilmektedir.¹ Öztürk tarafından tanımlanan modern psicotravmatoloji, travmatik deneyimlerle ilişkili hem insanların hem de kitlelerin dissosiyojen psikotoplumsal tepkileri ile bu örseleyici yaşam olaylarının psikoterapilerine ve önleme stratejilerine odaklanan psikolojinin klinik kökenli esas çalışma alanıdır.¹⁻³ Uluslararası ve ulusal bilimsel platformlarda Öztürk’ün yapılandığı modern psicotravmatoloji teorileri: *“Dissoanaliz Kuramı”*^{2,3}, *“Dissoanalitik Psicotarih”*^{4,5}, *“Psikotoplumsal Bilinç Alyansı Kuramı”*³ *“Dissosiyatif Yansıtımlı Kimlik Geçişi Kuramı”*^{1,3} ve *“Pervasif ve Dönüşümlü Dissosiyatif Füzyon Teorisi”*⁶ çok sayıda ruh sağlığı uzmanına akademik ve klinik yönelimde rehberlik etmektedir. Modern psicotravmatoloji perspektifinden dissosiyatif yaşantılar ve dissosiyatif bozukluklar istismarcı kişi, sistem ve toplumlara karşı ruhsal açıdan hem bölünerek hem de çoğullaşarak verilen bir özne olabilme çabası hatta bir kendileşme savaşıdır!¹ Dissoanalize göre, istismara ve kontrol edici sistemlere karşı uyumsuz bir reaksiyon olan dissosiyatif yaşantıların ya da dissosiyatif anıların istemsizce hatırlanarak hem bireylerin hem de toplumların bütün zamanlarını işgal etmesi *“travmatik yaşantıların domino etkisi”* şeklinde tanımlanmaktadır.⁵ Travmatik yaşantıların domino etkisi ile *“dissosiyatif yaşantıların domino etkisi”* eşlenik bir doğada olup dissosiyatif yaşantıların domino etkisiyle bireyler kendilerini zamanla özne olmaktan ziyade bir nesne gibi hissetmeye hatta algılamaya başlarlar.⁴ Travmatik olayların sıklığı, şiddeti ve süresi, disfonksiyonel aile dinamikleri ve disfonksiyonel ilişki paternleri, dissosiyatif yaşantıların domino etkisinin ana belirleyicileri olarak fonksiyon görmektedir.⁵

Anahtar Kelimeler: Modern psikotraumatojji; dissosiyasyon; dissoanaliz; dissosiyatif yaşantıların domino etkisi; travma

Kaynaklar

1. Öztürk, E. (2022). Modern psikotraumatojji. Öztürk E, editör. *Psikotraumatojji içinde* (41-69). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
2. Öztürk, E. (2022). Dissoanalysis as a modern psychotraumatology theory: Denial trauma and mass dissociation versus dissociative revolution and psychocommunal therapy. *Medicine Science, 11(2)*, 1359-1385.
3. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve psikotoplumsal bilinç alyansı kuramı: İnkâr travması ve dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişi. Öztürk E, (Ed.). *Psikotraumatojji içinde* (1-40). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
4. Öztürk, E. (2023). Dissoanalytic psychohistory: Dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality. *Medicine Science, 12(1)*, 303-318.
5. Öztürk, E. (2023b). Dissoanalitik psikotarih: Soykırımların, baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının dissoanalizi. E. Öztürk, (Ed.). *Savaş Psikolojisi içinde* (1-35). Ankara: Türkiye Klinikleri.
6. Öztürk, E. (2023c). Shared dissociative identity disorder and defector alter personality: controlled human syndrome and the objectification trap phenomenon as a gaslighting form based on dissociative narcissism from the perspective of dissoanalysis theory and dissoanalytic psychohistory. *Medicine Science, 12(2)*, 495-521.

Modern Psychotraumatology Theories and the Domino Effect of Dissociative Experiences

Erdiñ Öztürk¹

¹Istanbul University-Cerrahpaşa, Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine,

Department of Social Sciences,

Psychotraumatology and Psychohistory Research Unit

erdincerdinc@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1553-2619

ABSTRACT

“Modern psychotraumatology: trauma and dissociation studies” are based on the diagnoses of dissociative disorder and posttraumatic stress disorder, which are conjugate with both the short- and long-term psychological consequences of chronic, complex, and cumulative childhood and social traumas.¹ Modern psychotraumatology, as defined by Öztürk, is the primary field of clinical psychology that focuses on the dissociogenous psychosocial reactions of both individuals and groups in response to traumatic experiences, as well as the psychotherapies and prevention strategies for these traumatic life events.¹⁻³ The theories of modern psychotraumatology as structured by Öztürk in international and national scientific platforms: *“Dissoanalysis Theory”*^{2,3}, *“Dissoanalytic Psychohistory”*^{4,5}, *“Psychosocial Consciousness Alliance Theory”*³, *“Dissociative Projective Identity Transition Theory”*^{1,3} and *“Pervasive and Reversible Dissociative Fusion Theory”*⁶ guide many mental health professionals in academic and clinical orientation. Dissociative experiences and disorders are, from the perspective of modern psychotraumatology, an attempt to become a subject against abusive individuals, systems, and societies by psychologically splitting and pluralizing, and even a war of self-identification!¹ According to dissoanalysis, the involuntary recall of dissociative experiences or memories, which are an adaptive response to abuse and controlling systems and occupy the entire time of both individuals and societies, is referred to as the *“domino effect of traumatic experiences”*.⁵ The domino effect of traumatic experiences and the *“domino effect of dissociative experiences”* are conjugate in nature, and with the domino effect of dissociative experiences, individuals begin to feel and even perceive themselves as objects rather than subjects.⁴ The frequency, severity, and duration of traumatic

events, dysfunctional family dynamics, and dysfunctional relationship patterns are the main determinants of domino effect of dissociative experiences.⁵

Keywords: Modern psychotraumatology; dissociation; dissoanalysis; domino effect of dissociative experiences; trauma

References

1. Öztürk, E. (2022). Modern psikotraumatoji. Öztürk E, editör. *Psikotraumatoji içinde* (41-69). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
2. Öztürk, E. (2022). Dissoanalysis as a modern psychotraumatology theory: Denial trauma and mass dissociation versus dissociative revolution and psychocommunal therapy. *Medicine Science, 11(2)*, 1359-1385.
3. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve psikotoplumsal bilinç alyansı kuramı: İnkâr travması ve dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişi. Öztürk E, (Ed.). *Psikotraumatoji içinde* (1-40). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
4. Öztürk, E. (2023). Dissoanalytic psychohistory: Dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality. *Medicine Science, 12(1)*, 303-318.
5. Öztürk, E. (2023b). Dissoanalitik psikotarih: Soykırımların, baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının dissoanalizi. E. Öztürk, (Ed.). *Savaş Psikolojisi içinde* (1-35). Ankara: Türkiye Klinikleri.
6. Öztürk, E. (2023c). Shared dissociative identity disorder and defector alter personality: controlled human syndrome and the objectification trap phenomenon as a gaslighting form based on dissociative narcissism from the perspective of dissoanalysis theory and dissoanalytic psychohistory. *Medicine Science, 12(2)*, 495-521.

Mucahit ORUÇ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ-MALATYA DENEYİMİ

Özet

Amaç

Bu çalışmada 06.02.2023 tarihli ülkemizde en çok kaybın yaşandığı afet olan Kahramanmaraş merkezli depremlerde deprem anı ve sonrasındaki deneyimleri, elde ettiğimiz verilerle Adli Tıp açısından değerlendirip alınması gereken tedbirlere dikkat çekmek amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem

Kahramanmaraş merkezli depremler sonucunda hayatını kaybedip Adli Tıp Kurumu Malatya Grup Başkanlığı kayıtlarına geçen 960 vaka çalışmamıza dahil edilmiştir. Vakaların cinsiyeti, yaşı, uyuşu, yaralanmanın lokalizasyonu, kent/kır ayrımı, muayene edildiği tarih, vücut bütünlüğü, çürüme durumu, DNA için alınan örnek ve muayene edildiği tarihe ilişkin veriler elektronik ortamda tarandı. Veriler IBM SPSS 22 programı ile analiz edildi.

Bulgular

Olguların %52,1'nin erkek, %47,9'unun kadın olduğu, %63'ünün 18-65 yaş aralığında 21,6'sının 18 yaş altında, %14,6'sının 65 yaş üzerinde olduğu görüldü. Olguların %87,9'unun Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı olduğu, %11,8'inin yabancı uyruklu olduğu görüldü. DNA analizi için en çok FTA alınırken bunu kıl, diş ve ağız içi swap örneklerinin izlediği görüldü.

Sonuç

Durumun ilk değerlendirmesi, kalıntıların korunması ve kaydedilmesi kimliklendirme sürecinde önemlidir. Bulunan materyalin ayrımı, tasnifi, analizinde ve olay yerinin yönetiminde Adli Tıp Uzmanları çok kritik rol oynamaktadır. Kimliklendirme yöntemi seçilirken felaketin türü, kurbanların sayısı, kurbanların tahrip olma derecesi, kimliklendirmenin hızı ve personel durumu göz önüne alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Adli Tıp, Engellilik, Kimliklendirme

Mucahit ORUÇ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

6 FEBRUARY KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE-MALATYA EXPERIENCE

Abstract

General Information

In this study, it is aimed to evaluate the experiences during and after the earthquake in Kahramanmaraş, which was the disaster that caused the most losses in our country on 06.02.2023, in terms of Forensic Medicine, with the data we obtained, and to draw attention to the precautions that need to be taken.

Materials and Methods:

960 cases who lost their lives as a result of earthquakes centered in Kahramanmaraş and were recorded in the records of the Forensic Medicine Institute Malatya Group Presidency were included in our study. Data regarding the gender, age, nationality of the cases, localization of the injury, urban/rural distinction, date of examination, body integrity, state of decomposition, sample taken for DNA and date of examination were scanned electronically. Data were analyzed with IBM SPSS 22 program.

Results

It was observed that 52.1% of the cases were male, 47.9% were female, 63% were between the ages of 18-65, 21.6% were under the age of 18, and 14.6% were over the age of 65. It was observed that 87.9% of the cases were citizens of the Republic of Turkey and 11.8% were foreign nationals. It was observed that the most common FTA samples were taken for DNA analysis, followed by hair, teeth and oral swap samples.

Conclusion

Initial assessment of the situation, preservation and recording of the remains are important in the identification process. Forensic Medicine Specialists play a very critical role in the separation, classification, analysis of the found material and management of the crime

scene. When choosing the identification method, the type of disaster, the number of victims, the degree of destruction of the victims, the speed of identification and personnel availability should be taken into account.

Keywords: Earthquake, Forensic Medicine, Identification

NOAC'ların Endikasyonları

Nevzat Erdil

İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Özet:

Antikoagülanlar kanın pıhtılaşmasını önlemek veya pıhtılaşmayı yavaşlatmak için kullanılan ilaçlardır. Kanın pıhtılaşması normal bir fizyolojik süreçtir ve yaralanmalar sonrasında kanamayı durdurma mekanizmasını içerir. Ancak bazı durumlarda, kan pıhtıları vücutta istenmeyen şekilde oluşabilir ve damarları tıkararak ciddi sağlık sorunlarına yol açabilir. Antikoagülan ilaçlar, bu tür istenmeyen pıhtılaşmaları önlemeye yardımcı olur.

NOAC, bir diğer ifade ile Yeni nesil oral antikoagülanlar; literatürde farklı yerlerde, farklı adlandırmalarla karşımıza çıkmaktadır. NOAC (New Oral Anti Coagulants ya da bazı kaynaklarda Novel Oral Anticoagulants ya da Non-vitamin K antagonist Oral AntiCoagulants). DOACs (Direct Oral Coagulants) (literatürde daha çok bu isimle anılıyor), TSOACs (Target-Specific Oral Anticoagulants), ODIs (Oral Direct Inhibitors). 1900 yılların başında heparinin keşfi ile antikoagülan kullanımı başlamış olup, sırasıyla Warfarin, düşük molekül ağırlıklı heparinler ve en sonunda yeni nesil oral antikoagülanlar kullanılmaya başlanmıştır. Yeni nesil antikoagülanlar, oral alınabilmeleri, doz ayarlamasına ve laboratuvar testi ile takip edilmesine gerek olmaması, etkinin nispeten erken başlaması, uzun süre kullanılabilmesi, yiyecek ve ilaçlarda etkileşimin düşük olması ile avaktaj oluşturmaktadır. Çocuk ve hamilelerde kullanılamaması, ileri zayıf ve obez hastalarda ve kronik Karaciğer ve renal yetmezlikte doz ayarlaması yapılması gerekliliği ve antidotlarının rutin kullanıma girmemesi ile çekinceleri olmaktadır. Ama pailan randomize kontrollü çalışmalarla bu ilaçların etkinliği ve güvenilirliği daha fazla değerlendirme fırsatı çıkmıştır. Bu konuşmamda yeni nesil oral antikoagüalsyonların kısaca kullanım endikasyonları anlatmayı hedefledim.

Abstract:

Anticoagulants are drugs used to prevent or slow down blood clotting. Blood clotting is a normal physiological process and involves a mechanism to stop bleeding after injuries. However, in some cases, blood clots can form unintentionally in the body and block blood vessels, leading to serious health problems. Anticoagulant medicines help to prevent such unwanted clots.

NOAC, in other words, new generation oral anticoagulants; It appears in different places in the literature with different names. NOAC (New Oral Anti Coagulants or in some sources Novel Oral Anticoagulants or Non-vitamin K antagonist Oral AntiCoagulants). DOACs (Direct Oral Coagulants) (more commonly referred to by this name in the literature), TSOACs (Target-Specific Oral Anticoagulants), ODIs (Oral Direct Inhibitors). In the early 1900s, the use of anticoagulants started with the discovery of heparin, followed by Warfarin, low molecular weight heparins and finally new generation oral anticoagulants. New-generation anticoagulants have the advantage that they can be taken orally, do not require dose adjustment and monitoring with laboratory tests, the effect starts relatively early, can be used for a long time, and have low interaction with food and drugs. They

have drawbacks in that they cannot be used in children and pregnant women, dose adjustment is required in severely underweight and obese patients and in chronic hepatic and renal insufficiency, and antidotes are not routinely used. However, the efficacy and safety of these drugs have been further evaluated in randomized controlled trials. In this speech, I aimed to briefly explain the indications for the use of new-generation oral anticoagulants.

Postmortem İnterval Tayininde Güncel Gelişmeler

Turgay Börk*

*Fırat Üniversitesi Adli Tıp Anabilim dalı, Elazığ

Postmortem İnterval Tayini (PMİ) diğer bir ifade ile ölüm zamanının tespiti; ölümün gerçekleştiği an ile bizim ölüm zamanını belirlemeye başladığımız an arasında geçen süre olarak tanımlanabilmektedir. Ölümün üzerinden geçen süreyi tahmin etmek adli tıp uzmanları için zorlayıcı olduğu gibi, adli tıp dünyasını ilgilendiren en zorlu faaliyetlerden biridir. Ölüm zamanının tespitinde yaygın olarak kullandığımız yöntemler mevcuttur. Bunlar; Algor mortis (Ölü soğuması), Livor mortis (Ölü lekeleri), Rigor mortis (Ölü katılığı), çürüme bulgularının izlenmesi, mide içeriğinin durumu ve olay yeri bileşenlerinin değerlendirilmesidir. Olay yeri bileşenleri son yıllarda ölüm zamanının tespitinde önemli yer tutmaktadır. Tanık ifadeleri ve son telefon görüşmeleri, son kamera görüntüleri, son okunan gazete, ödenen makbuz, ölenin bulunduğu ortamın sıcaklığı, toprağın özellikleri gibi olay yeri tahkikat bilgileri ölüm zamanının tespiti için öğrenilmesi gerekli bilgilerdir. Öncelikle ölüm zamanının tespiti neden önemli bir problem olmaktadır. Onun belirtilmesi gerekmektedir. Ölümünden sonra cesetteki ayrışma sürecini etkileyen içi ve dış etkenler bulunmaktadır. Bunlarda çok sayıda değişken içermektedir. Ölen kişinin fiziksel durumu, yaşı, cinsiyeti, kişinin ölüm nedeni, kıyafetli olup olmadığı, öldüğü yer ile ilgili özellikler gibi çok değişkenli bir denklem gibi ortaya çıkmaktadır. Özellikle iskeletleşmiş cesetler söz konusu olduğunda durum daha da karmaşıktır. İskeletleşme çeşitli faktörlere (çevre, toprak özellikleri veya hava koşullarının etkisi daha belirgin hale gelir) göre farklı zamanlarda meydana gelebilir. Sunumda ki amacımız; Hali hazırda ölüm zamanı tayininde kullandığımız yöntemleri anlatmaktan ziyade, özellikle üzerinden uzun zaman geçmiş kalıntıların PMİ tayininde hangi yöntemlerin literatürde değerlendirildiğini ve son güncel gelişmeleri tartışmak, yeni araştırmacılara fikir vermektir.

Karbon testi karbon elementinin bir izotopu olan ^{14}C 'ü canlı organizmaların yaşamları boyunca atmosferden alarak absorbe etmeleri ve depolamaları esasına dayanır. Günümüzde iyi bilinen tek tarihlendirme tekniği karbon-14 radyoizotop ölçümüdür. Fosiller ve ahşap gibi organik materyallerin yanı sıra insan kalıntılarının tarihlendirilmesinde de geçerli bir teknik olarak kabul edilmektedir. Ubelaker insan dokularında radyokarbon analizi hakkında bir dizi çalışma yayınladı. 1950'den sonra, termonükleer testler nedeniyle atmosferde ve ardından insan dokularında radyokarbonda bir artış olması bu testlerin adli tıp alanında kullanılmasını kısıtlamıştır. Bu nedenle, iskelet kalıntılarında PMİ tahmini için radyokarbon analizi uygulanırken çevresel faktörlerin dikkatli bir şekilde dikkate alınması ve sonuçların kapsamlı bir şekilde doğrulanması çok önemlidir.

Diğer Radyoizotoplara bakacak olursak; Schrag ve ark. ^{90}Sr (Stronsiyum) ve ^{210}Po 'nun (Polonyum) insan kemiklerindeki davranışı üzerine bir çalışma yürütmüştür. ^{90}Sr seviyelerinin, nükleer testlerden elde edilen bir "bomba zirvesi" ile ^{14}C ile benzer bir model izlediği bulundu. ^{210}Pb içeriği bireysel farklılıklar gösterdi, sigara içenlerde daha yüksekti. Kandlbinder ve arkadaşlarının başka bir çalışması; PMİ'yi değerlendirmek için kemiklerdeki radyonüklid içeriğini araştırdı. Araştırmacılar ^{228}Ra (Radyum) ile onun bozunma ürünü ^{228}Th (Thoryum) arasındaki ilişkiyi analiz ettiler. Kemiklerdeki ^{228}Ra miktarı sindirime bağlıyken, dönüşüm oranı dış faktörlerden bağımsızdı. Bu, $^{228}\text{Th}/^{228}\text{Ra}$ oranının ölçülmesinin, dış faktörlerden etkilenmeyen PMİ'nin değerlendirilmesine yönelik yeni bir yöntem geliştirmek için bir başlangıç noktası olabileceğini öne sürdü. Ancak çevresel koşullar, bireysel farklılıklar

ve diyajenetik değişiklikler gibi faktörler dikkate alınarak bu yöntemlerin güvenilirliğini ve doğruluğunu belirlemek için daha fazla araştırma ihtiyaç olduğu belirtilmektedir.

Floresan Teknikleri olan Luminol ve Ultraviyole Kaynaklı Işık ölçümleri kemiklerin optik davranışlarının gözlemlenmesine dayanan yöntemlerdir. Luminol, özel bir ışıkla vurulduğunda, hemoglobun sayesinde mavi bir floresans üreten kimyasal bir bileşiktir. Adli tıpta iskelet kalıntıları mavi bir floresans üreterek luminol testine pozitiflik gösteriyorsa, hâlâ belli miktarda hemoglobun içeriyor demektir. Bu tekniğin PMİ'yi belirlemek için kemikler üzerinde kullanılması bazı araştırmacılar tarafından önerilmiştir. Bu çalışmaların sonuçları, daha yeni kemik kalıntılarının, hemoglobun kaybı nedeniyle arkeolojik olanlara kıyasla daha güçlü ve daha geniş bir mavi ışığa ürettiğini göstermiştir. Bununla birlikte; sonuçları her zaman kesin değildir ve dış etkenler tarafından hızlandırılmış hemoglobun kaybı nedeniyle belirli miktarda yanlış negatifler vardır. Floresan bazlı yöntemler kullanılarak uygulanabilir . Bu yöntem, Ramsthaler ve ark. tarafından ilk çalışılmıştır. Kemikğin yüzey yansıtıcılık özelliğine dayanmaktadır. PMİ'si 50 yıldan az olan (adli tıp açısından) kemikler için daha kullanışlı görülmüştür. Sarı/kahverengi bir floresan daha uzun bir PMİ'nin göstergesidir, mavi floresan ise daha kısa bir PMİ'nin göstergesidir. Bu son yöntem, PMİ tahmini için umut verici olsa da, hataları azaltmak için daha fazla araştırılmaya ihtiyaç duyulduğu bildirilmiştir.

Kemikler zaman içinde morfolojik ve histokimyasal değişikliklere uğradığından, çeşitli elementlerin konsantrasyonunda değişiklikler meydana gelir. Kemik ekstrasellüler matriks bileşeni olan kemikteki sitrat içeriğinin PMİ'nin bir göstergesi olarak kullanılması, çeşitli çalışmalarda karışık sonuçlar göstermiştir. Kemiklerdeki içeriği kadın ve erkek arasında farklılık göstermez, ancak aynı bireyin farklı kemikleri farklı miktarlarda sitrat gösterebilir. Sıcaklık, gömme derinliği gibi saklama koşullarının sitrat kaybı oranını büyük ölçüde etkilemediği ortaya çıktı. Tek istisna, 0 °C'nin altındaki sıcaklıklarda sitrat kaybı olmaması olarak bildirilmiştir. Bazı çalışmalar sitrat içeriği ile PMİ arasında bir ilişki olduğunu gösterirken, diğer çalışmalar istatistiksel olarak anlamlı sonuçlara ulaşamamıştır.

PMİ'yi tahmin etmek için kemik örneklerini analiz etme yöntemi olarak, Erken PMİ'ye odaklanan birkaç çalışmada dikkate değer sonuçlar elde edilmiştir. Kemikte bulunan proteinler, deamidasyon veya hidroliz gibi farklı şekillerde bozunabilmektedir. Domuz kemiği örneklerini analiz eden çalışma, kemik proteinlerine ve bunların zaman içindeki dönüşümüne/bozunmasına genel bir bakış sağlamıştır. Fetuin-A proteini, alfa-1-antitripsin ve kromogranin-A, transferrin gibi proteinlerin kemikte çalışılması örnek olarak verilebilmektedir. Mevcut çalışmalarda geç PMİ ile ilgili olarak tatmin edici sonuçlar yok.

Bir başka çalışma alanıda; MikroRNA ve DNA konsantrasyon çalışmalarıdır. Joo-Young Na, 2018'de; iki yıla kadar PMİ'yi değerlendirmek için kemiklerdeki mikroRNA'nın yararlılığı üzerine bir çalışma yürüttü. Hedef mikroRNA ifadesi ile PMİ arasında negatif bir korelasyon gözlemlendi. Kemik örnekleri PMİ'ye göre dört gruba ayrıldı ve grup 1'deki (PMİ < 1 ay) kemik örneklerinde hedef mikroRNA ekspresyonunun diğer gruplardan istatistiksel olarak farklı olduğu bulundu. Hagelberg ve ark. kemiklerdeki DNA degradasyonunun PMİ'ye bağlı olmadığını, bunun yerine toprak bileşimi gibi çevresel özellikler tarafından koşullanan kemikğin korunmasından etkilendiğini gösterdi.

Post Mortem İnterval tayininde radyolojiyi içeren birçok çalışma çeşidi olduğu görülmektedir. Bunlar; X-Işını kırınımı, Raman spektroskopisi, Fourier dönüşümü kızılötesi (FT-IR) spektroskopisidir. Bu çalışmalarda ölüm zamanı tayini için kullanışlı bir yöntem elde

edilememiştir. Mikro BT çalışmalarında; Le Garff ve ark. PMI'si kısa olan kemikleri kullanan bir çalışma yürütmüştür. Görüntülerin üç boyutlu rekonstrüksiyonu yoluyla trabeküler modifikasyonları gözlemleyerek mikro BT kullanarak kemik örneklerini analiz ettiler. Çalışma için on kemik örneği kullanıldı. On hafta boyunca iki haftada bir mikro BT ile gözlemlendiler. İlk iki hafta için önemliydi, bu dönemde trabekül ayrımında bir artış ve vücut yüzeyi/vücut hacmi oranında bir azalma oldu. İki hafta sonra, istatistiksel olarak anlamlı bir değişiklik bulunmadı.

Mikrobiyal topluluklar, ölü bedenlerin ayrışmasına dahil olur ve konakçı üzerinde belirli bir düzenli dizilim sergileyerek, mikrobiyal topluluklara dayalı PMI'yi tahmin etmeyi mümkün kılmaktadır. Daha spesifik olarak, insan vücudunun içinde ve üzerinde yaşayan çok çeşitli mikroorganizmaların DNA analizi, diğerlerinin yanı sıra ölüm sonrası aralık tahmini, bireysel tanımlama ve doku/vücut sıvısı tanımlaması gibi adli açıdan ilgili çeşitli sorulara yanıt verme kabiliyetinde gözüktüğü belirtilmektedir. Çeşitli çalışmalar, dalak, karaciğer, beyin, kalp, kan, kemikler, bağırsak, deri ve ağız boşluğu dahil olmak üzere çürüme süreci sırasında vücudun farklı bölgelerindeki mikrobiyom kompozisyonunu tanımlamıştır. Ayrıştırmanın ilk 25 gününü analiz ederken hata oranları 1,7 gün kadar düşük bulunmuştur. Mikrobiyal dizileme cilt, karın, ağız, beyin, kalp ve rektum gibi herhangi bir dokuda gerçekleştirilebilir. Zhang ve diğerleri. 60 güne kadar PMI tahminini %80'in üzerinde bir doğrulukla bildirmişlerdir. Hayvan çalışmaları ile kıyaslandığında çeşitli çalışmalar, ileri makine öğrenimi teknikleriyle birlikte çürüyen kadavraların mikrobiyal diziliminin 192 saate kadar PMI'yi tahmin edebildiğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte, bu çalışmalardan bazıları bireyin, cinsiyetin ve dış faktörlerin (örn. ortam sıcaklığı, güneş ışınımı) mikrobiyom dizilimi üzerinde yanıltıcı PMI'a katkıda bulunabilecek kafa karıştırıcı etkilerini bildirmiştir.

Zheng ve meslektaşlarının kornea akıllı telefonu PMI tahmini için kullanmayı denemişlerdir. PMI'yi 36 saatte %82 doğrulukla tahmin etmek için ölüm sonrası kornea değişikliği görüntü edinimi ile dijital görüntü analizini birleştiren bir sistem olarak gözükmektedir. Benzer şekilde, denetimli makine öğrenimi ile birlikte kornea opaklaşmasına ilişkin bulgular, PMI'yi 15 saat içinde %89 doğrulukla tahmin edebildiği gösterilmiştir.

Sonuç olarak; yumuşak doku kaybı ve anatomik yapıların tahribatı, çevresel faktörlerin ve çöpçülerin etkisiyle birlikte, ileri analizler için yalnızca iskelet elemanlarını kullanılabilir durumda bırakır. Bu durumda, PMI tahmini daha karmaşık hale gelir ve yanlışlıklara eğilimli hale gelir. Ayrışma hızları ve modelleri çevresel faktörlere, bireysel faktörlere ve diğer iyi bilinen değişkenlere bağlı olarak ve tek bir yöntemle bağlı olarak büyük ölçüde değişebileceğinden, şiddetli ayrışmayı içeren ölümle ilgili araştırmalarda multidisipliner bir yaklaşım kullanmanın önemini kabul etmek çok önemlidir. Yöntemlerin seçimi, her vakanın özel koşullarına ve mevcut kaynaklara (Laboratuvar, görüntüleme vb.) ve uzmanlıklarına bağlı olacaktır. Kullanılan en yaygın yöntemler taponomik, morfolojik ve entomolojik değerlendirmelerdir ve floresan teknikleri (örneğin, luminol, UV ışığı), kemik matrisi bileşen analizi (örneğin, sitrat, proteomik), küçük parçacık analizi (örneğin, DNA ve kollajen bozunması), radyoloji ve spektroskopi. En iyi uygulamaya göre, PMI tahmininde mevcut yöntemler çoktur ve tüm bu yöntemler tam olarak geliştirilmediğinden ve/veya doğrulanmadığından güvenilirlikleri değişir. Adli tıp uzmanı bunu dikkate almalı ve tek bir değerlendirme yöntemine güvenmemeli ve belirli bir vakaya uygulanacak tekniğin sınırlamalarını akılda tutmalıdır. Son yıllarda özellikle Çin kaynaklı yayınlarda yapay zeka çalışmaları yoğun olarak gözükmektedir. Ölüm sonrası aralığın (PMI) tahmini, adli tıp

pratiğinde temel bir konudur. Bir gövdenin ayrışma sürecinde büyük miktarda zamana bağlı veri üretilebilir, ancak bu tür çok boyutlu veriler, mevcut herhangi bir geleneksel PMİ tahmin yöntemi tarafından kapsamlı ve etkili bir şekilde analiz edilemez ve kullanılamaz. Hızla gelişen bir bilgi teknolojisi olan yapay zeka kapsamlılığı, verimliliği ve otomasyonu nedeniyle büyük veri işlemede önemli avantajlara sahiptir. Bazı akademisyenler tarafından, doğruluk ve gelişme beklentisi açısından önemli avantajlarını gösteren PMİ tahmini üzerine araştırmalara hızla devam edilmektedir.

TOPLU MEZARLARDAN ÇIKARILAN CESETLERİN KİMLİKLENDİRİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Hacer YAŞAR TEKE*

*Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

ÖZET: Hukuki otoriteler için tanım şu şekildedir: “ Toplu mezar savaşlar ve bilinen büyük bir felaket sonrasında ölen bireyler dışında ayırım gözetmeksizin ve kasıtlı olarak yerleştirilmiş, yargısız, keyfi ve kısa sürede öldürülen iki veya daha fazla ilişkili kurbanın olduğu herhangi bir yerde bulunan mezardır”. Kimliklendirme öncesi yapılması gereken araştırmalar Arşiv çalışması, toplu mezarın tipinin belirlenmesi şeklinde yapılacak olay yeri çalışması, görgü tanıklarının dinlenmesi ve kayıpların ailelerinden elde edilecek veriler olarak sıralanmaktadır. Toplu mezar olaylarında yapılan kimliklendirme çalışmaları olayın niteliğine göre değişebilen esneklikte olmalıdır. Birleşmiş Milletlerde toplu mezarlar ile ilgili çalışan bir raportör bulunmamakla birlikte Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Komitelerinin bu tip kimliklendirme çalışmaları ile ilgili projeleri halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kimliklendirme, Toplu Mezar, İnsancıl Adli Tıp

ABSTRACT: The definition for legal authorities is as follows: A mass grave is any location containing two or more associated bodies, indiscriminately or deliberately placed, of victims who have died as a result of extra-judicial, summary or arbitrary executions, not including those individuals who have died as a result of armed confrontations or known major catastrophes. The research that needs to be done before identification is listed as archive work, crime scene work to determine the type of mass grave, listening to eyewitnesses and data to be obtained from the families of the missing. Identification studies carried out in mass grave events should be flexible, depending on the nature of the event. Although there is no rapporteur working on mass graves in the United Nations, projects of the International Red Cross and Red Crescent committees on such identification studies are still ongoing.

Key words: Identification, Mass grave, Humane forensic medicine

GİRİŞ: Mant 1987 yılında toplu mezarı birbiriyle temas halinde bulunan iki veya daha fazla cesedin bulunduğu alan olarak tanımlamıştır (1). Skinner aynı yıl Kore, Vietnam ve Arjantin araştırmalarını değerlendirerek yaptığı tanımda “ toplu mezarlarda en az altı kişi olacak şekilde birbiriyle ilişkili, birbiriyle vücutların ayrılmayacak şekilde olan herhangi bir mezar” olduğunu ileri sürdü (2). Birleşmiş Milletler özel rapörtörünün yeni bir tanım yaptığı 1996 yılına kadar tarihsel boyut değerlendirilememekteydi. Bu tanımda “ silahlı çatışmalar ve askeri hareketler dışında herhangi bir yerde yargılama yapılmadan, kanun dışı keyfi ve bir şekilde öldürülen üç veya daha fazla kurbanın bulunduğu mezarlar” olarak ifade edilmekteydi (3). 2005 yılında Jessee ve Skinner tanımında “ Orduların yaptığı savaşlar ve bilinen büyük bir felaket sonrasında ölen bireyler dışında ayırım gözetmeksizin ve kasıtlı olarak yerleştirilmiş, yargısız, keyfi ve kısa sürede öldürülen iki veya daha fazla ilişkili kurbanın herhangi bir yerde “ bulunması durumu olarak belirtilmiştir (4).

Çoğu durumda toplu mezarlar, teoride sivilleri korumak için tasarlanmış kurumlar tarafından işlenen insan hakları ihlallerini ve savaş suçlarını gizlemenin etkili bir yolu olarak kullanılıyor. Bu vakalardaki mağdurlar genellikle savaşçılar değil, ister tek bir ulus içinde var olsun ister uluslararası ölçüğe genişlesin, savaş zamanlarında uluslararası insancıl hukuk tarafından korunan tarafsız sivillerdir (4,5).

TOPLU MEZAR TIPLERİ:

Toplu mezar türlerinin arkeolojik sınıflandırması adli mezar türlerinin tanımlanmasında nadir olarak faydalı olabilmektedir (4). Jesse ve Skinnner sınıflandırması:

Tip I: İnfaz alanı: Birden fazla kişinin infaz edildiği alan,

- a) Yüzeydeki infaz alanları
- b) Önceden kazılmış mezarların yanındaki infaz alanı

Tip II: Geçici Yüzey Depolama alanı

Tip III: Kalıcı Yüzey Depolama alanı : önemli miktarda tafonomik olarak değiştirilmiş insan kemiğinin bulunduğu, infaz yöntemine ilişkin harici bulguların bulunmadığı alan,

Tip IV: Birincil Gömme alanı (Birincil Toplu Mezar)

Tip V: İkincil Gömme alanı (İkincil Toplu Mezar) Uzak bir konumdaki birincil mezardan genellikle gizlice oluşturulan bir mezar olarak tanımlanır.

Tip VI: Soyulmuş ve/veya yağmalanmış defin yeri: insan kalıntılarının failer veya onların belirlediği kişiler tarafından minimum sayıda potansiyel muhbir tarafından bilinen ikincil bir defin yeri oluşturmak amacıyla gizlice mezardan çıkarılmasını ifade eder.

Toplu ölümlerin görüldüğü herhangi bir olayda ve felaket durumunda yapılan kimliklendirme çalışmaları multidisipliner çalışmalardır. Olay yeri ve olayın görgü tanıklarının verdikleri bilgiler kimliklendirmeye katkı sağlayabileceği gibi özellikle toplu mezarlarda iyi bir arşiv çalışmasının da kimliklendirmeye katkısı yadsınamayacak derecede önemlidir.

ARŞİV ÇALIŞMASI:

Olaylar ile ilgili tarihsel arşiv çalışması yapılması ve olayın görgü tanıkları ile görüşülerek bilgi birikimi sağlanması toplu gömü alanının bulunduğu yerin tespitini kolaylaştıracağı gibi

kimliklendirme için ihtiyaç duyulacak olan kurbanlara ait karşılaştırma materyallerinin sağlanmasına da katkı sunacaktır.

Günümüzde, onlarca yıl öncesine ait iskelet kalıntılarının genetik profillemesinden tatmin edici sonuçlar elde etmek artık sürpriz olmasa da, biyoistatistiksel hesaplamalar ve elde edilen Olabilirlik Oranı değerleri hala sorunlu konulardır (6). Budowle ve Van Daal'ın belirttiği gibi önceki oranlar, tanıkların ifadeleri gibi toplanan antropolojik ve tarihsel verilere dayanarak seçilir (7). Toplu mezar durumunda ön olasılıkların 1/n olarak seçilmesi ancak elde edilen verilerin %100 kesin olması halinde mümkün olabilecektir. Bu gibi durumlar neredeyse imkansız gibi görünmekte olduğu bildirilmektedir (6). Toplu mezarların araştırılması, yalnızca keşfedilen kalıntıların güçlü bir şekilde bozulması nedeniyle değil, aynı zamanda analiz edilen vakaların tarihsel geçmişine ilişkin birçok şüphe nedeniyle, adli genetikçiler için büyük bir zorluk içermekle birlikte 70 yıl önce ölen mağdurların kimliklendirilmesi yapıldığı bir çalışmada arşiv çalışması, antropolojik çalışma vd. grupların uyumlu çalışması ve düzenli ve doğru bir kimliklendirme çalışmasının yüksek olabilirlik seviyeleri verebileceği vurgulanmaktadır (7).

KİMLİKLENDİRME SÜRECİNDE TRIAJ UYGULAMASI:

Kimliklendirme sürecinde olay yerinde triaj uygulaması üç olayda yapılandırılmıştır. Dünya Ticaret Merkezi saldırıları, American Airlines uçuş 587 uçak kazası, Staten adası feribot kazası (8). Dünya Ticaret Merkezi saldırılarında triajda adli antropologların çalışması kimliklendirme sürecini hızlandırdığı, kurban sayısının tespitini kolaylaştırdığı belirtilmektedir. Uçak kazasında ise parçalanma ve parça sayısı yüksekliği nedeniyle triajda daha sıkı bir inceleme yapılmasına yol açmıştır. Sonuç olarak olayın niteliğine uygun olarak triaj uygulamasının yapılması kimliklendirme başarısına katkı sunduğu ifade edilmektedir (8).

Toplu gömü alanında çıkarılan dekompose ceset ve/veya iskelet kalıntılarının bir triaj ekibi tarafından değerlendirilmesi iskelet kalıntıları ile birlikte bulunabilecek hayvan kemiği, ağaç bitki kalıntıları, toprak, eşya parçaları, mermi ve silah parçaları vb. bulguların incelenmesi önemlidir:

1- Ceset taşınmış mı?

Cesedin taşındığı düşünüldüğü takdirde; yanında bulunan bitki parçaları ve böcekler incelenerek bu soru adli palinoloji ve adli entomoloji uzmanlarınca cevaplanabilir.

2- Bütün kemik parçaları bu iskelete mi ait? Kemik parçaları içerisinde başka bir canlıya ait parçalar var mı?

Genellikle toplu gömü alanlarında hayvan iskelet parçaları insan iskelet parçaları ile karışabilir. Uzmanlarca kemiğin hangi canlıya ait olduğu makroskobik ve mikroskobik inceleme ile ayırt edilebilir.

3- Ceset üzerinde tespit edilen eşya, kıyafet vb. görsel kimliklendirme için bulunabilecek materyaller elde edilip fotoğraflandırılmalıdır. Bu fotoğraflar kimliklendirme sürecinde gerektiğinde mağdurların yakınlarına gösterilerek kimliklendirmeye katkı sağlayabileceği gibi gerektiğinde mahkemelerde delil olarak da kullanılabilir.

4- Triaj sürecinde numaralandırma ve tanımlama işlemlerinin yapılması mezardan çıkan kurban sayısının belirlenmesine, sonradan çıkabilecek komplike sorunların önlenmesine katkı sağlayacağı açıktır.

- 5- Morg ve/veya adli Antropoloji Laboratuvarına kurban alınmadan önce radyolojik inceleme ve postmortem veri eldesinin triajın son aşamasında tamamlanması kimliklendirme açısından önemli bir husustur. Özellikle panoramik ağız grafisi eldesi, bireyin önceki diş kayıtları varsa kimliklendirme başarısını artıracak faktörlerden birisidir.

MORG VE LABORATUAR ÇALIŞMALARI:

Toplu mezarların açılması ve ölüm sonrası inceleme için 1991 yılında Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan, biraz eskimiş bir model, adli patologlar için bir kılavuz rehber olarak halihazırda mevcuttur (9). Ölenlerin kimliklerinin tespit edilmesinin yanı sıra toplu mezarların nasıl oluşturulduğu, insanlığa karşı suçlardan, soykırımdan ve uluslararası insan hakları ihlallerinden sorumlu tutulanların yargılanmasına olanak sağlayacak şekilde delil toplaması huşularında otopsi incelemeleri büyük katkı sağlamaktadır.

DVI protokolleri ana kimliklendirme yöntemleri olarak adli diş hekimliği uygulamaları, DNA ve parmak izini işaret etmekle birlikte (10) toplu mezarlardan çıkan kurbanların çoğunluğunda ileri derecede çürüme bulguları ve iskeletleşme olması nedeniyle parmak izi yöntemi kullanılamamaktadır.

Özellikle iskeletleşmiş cenazelerde ve/veya parçalı iskelet kalıntılarının varlığında cinsiyet, yaş ve boy uzunluğu tespitleri yapılması gerektiğinden adli antropologlara ihtiyaç daha fazla olabilmektedir. Ayrıca ante, peri ve post travma ayırımına da katkıda bulunacakları önemli bir husustur. Ayrıca, özellikle parçalanmış kalıntıların olduğu felaketlerde, numune almak için hangi kemiklerin tercih edildiğinin belirlenmesi için bir adli antropologun uzmanlığına ihtiyaç vardır (11).

Felaket operasyonlarında adli diş hekiminin görevi, DVI operasyonunda beklenen standartta sonuçlara ulaşmak için mevcut maksimum miktarda dental verinin toplanmasını, derlenmesini ve korunmasını ve verilerin uygun şekilde yorumlanmasını sağlamaktır (12). Bu tip bir operasyonda çene, diş ve diş restoratif bileşenlerini tanımlamanın yanı sıra insan kalıntılarının ölüm sonrası diş haritasını, radyografisini ve fotoğrafını çekerek adli diş hekimi sürece katkıda bulunacaktır.

Winskong, bir kimliklendirme uygulamasının hata payını hesaplamak için önerdiği metotta “arızaların düzeltilmesi indeksi” denmektedir. Yeniden incelenmesi gereken vakalar/örneklerin toplam sayısıx100 olarak alınan bir endistir (13).

Mayıs ve Eylül 2015 arasında, Malezya-Tayland sınırı boyunca Wang Kelian'da bulunan insan kaçakçılığına yönelik çeşitli geçiş kamplarında gizli çok sayıda mezarın keşfedilmesinin ardından Malezya, küresel ilgi odağı haline geldi. Malezya Kraliyet Polisi (RMP), deniz seviyesinden birkaç yüz metre yüksekteki dik tepelerin üzerinde, bazıları boş olan 28 kampta 163 gizli mezar ortaya çıkardı. Malezya’da bu toplu gömülerin kimliklendirilmesinin anlatıldığı çalışmada da vurgulandığı gibi postmortem muayene bölümünde; patolojik, antropolojik, odontolojik incelemeler ve DNA örnekleme kimliklendirme ve yaşanan olayların detaylandırılmasına katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada toplam kimliği belirlenecek kişi sayısı 165 olmakla birlikte toplam paket ve ceset torba sayısı 132 olup arızaların düzeltilmesi indeksi bu çalışmada % 9 olarak bulunmuştur (14).

Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Suçlar, İşkence ve Yargısız İnfazlar için Özel Raportör kadroları oluşturdu ancak Toplu Mezarlar için özel raportörleri bulunmamaktadır. Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Komitesi yakın zamanda, kayıplara ilişkin farkındalığı artırmak ve silahlı çatışmalar ve devlet şiddeti sonucu kaybolan kişilerin akıbetini açıklığa kavuşturmak için etkili mekanizmaların önemine yönelik küresel bir projelere destek vermeye devam etmektedirler (15).

KAYNAKLAR:

1. A.K. Mant, Knowledge acquired from post-war exhumations, in: A. Boddington, A.N. Garland, R.C. Janaway (Eds.), *Death, Decay and Reconstruction: Approaches to Archaeology and Forensic Science*, Manchester University Press, Manchester UK, 1987, pp. 65–78.
2. M.F. Skinner, Planning the archaeological recovery of evidence from recent mass graves, *Forensic Sci. Int.* 34 (1987) 267–287.
3. International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (ICTY), 1996
4. Jesse E, Skinner M. A typology of mass grave and mass grave -related sites. *Forensic Science International* 2005; 152:55-59
5. W.D. Haglund, Recent mass graves: an introduction, in: W.D. Haglund, M.H. Sorg (Eds.), *Advances in Forensic Taphonomy: Method, Theory and Archaeological Perspectives*, CRC Press, New York, 2002, pp. 243–261
6. Ossowski A, Dienpenbroek M, Zwolski M, Falis A, Wrobel M, Bykowska- Witowska M, Zielinska G, Szargut M, Kupiec T. A case study of an unknown mass grave — Hostages killed 70 years ago by a Nazi firing squad identified thanks to genetics. *Forensic Science International* 2017; 278:173-176
7. Budowle B et al., use of Prior odds missing person identifications. *Investg Genet.*2011 (2) 15.
8. Mundorf AZ. Anthropologist-Directed Triage: Three Distinct Mass Fatality Events Involving Fragmentation and Commingling of Human Remains. *Chapter 17: 365-388*
9. United Nations, *Manual on the Effective Prevention and Investigation of Extra-Legal, Arbitrary and Summary Executions*, United Nations Office at Vienna, Centre for Social Development and Humanitarian Affairs, New York, 1991.
10. INTERPOL, *Disaster Victim Identification DVI Guide*, The International Criminal Police Organization,2014.
11. Mundorff AZ. Integrating Forensic Anthropology into disaster victim identification (DVI). *Forensic Sci. Int.* 2011;203:29-35
12. Lake AW, James H, Berketa JW. Disaster Victim Identification. *J Forensic Sci Med Pathol.* 2006; 2 (3):203-207
13. Byard RW, Winkog C. Quality assurance in disaster victim identification (DVI) exercises. *J Forensic Sci.* 2010; 35:1135
14. Noor MSM, Khoo LS, Alias WZZ, Hasmi AH, İbrahim MA, Mahmood MS. The clandestine multiple graves in Malaysia: The first mass identification operation of human skeletal remains. *Forensic Science International.*2017 (278):410e1-411e9.
15. Skinner M, Alempijevic D, Djuric-Sregic M. Guidelines for International Forensic Bio-archaeology Monitors of Mass Grvae Exhumations. *Forensic Science International* 2003;134:81-92

Cinsel İstismar/Saldırı Olgularında Rahim Tahliyesi

Dr. Öğretim Üyesi Ebru İNCİ COŞKUN

Cinsel saldırı ya da istismar sonucu gebe kalan kadının gebeliği hem gebeliğin oluşma şekli hem de sonraki gebelik sürecinde gebe kalan kadının yaşadıkları bakımından diğer gebeliklere göre oldukça farklı ele alınmalıdır. Kadın için ayrıca süregelen bir fiziksel ve ruhsal işkencenin devam ediyor olabileceği de mutlaka akılda tutulmalıdır.

Bu tür bir maruziyet olmasa bile kadının yaşayacağı ruhsal çöküntü, yüksek oranda intihar riski taşımaktadır. Gebelik tahliye edilmeyip tamamlandığında ve doğum gerçekleştiğinde de konu bebek için de travmatik seyredebilir. Anne, uğradığı haksızlıkların sorumlusu olarak bebeğini görebilir, bu şekilde görmese bile içinde bulunduğu ruhsal durum sonucu davranışları kendisi ve çocuğu için hırpalayıcı olabilir.

Tarih boyunca savaşlar sırasında da cinsel saldırı sonrası gebelikler izlenmiş, çeşitli ülkelerde bu gebeliklerin düşürülmesi-düşürtülmesi karşısında genel af çıkarılmıştır.

Türk Ceza Kanunu'nda bu konuda geçen bazı ifadelerle değinmek yerinde olacaktır. Örneğin 'Kadının mağduru olduğu bir suç sonucu gebe kalması'.

Bu hususta suç sonucu gebeliği kimin veya hangi kurumun tespit edileceği belirtilmemiştir. Burada suçun tespiti adli bir konu iken, gebeliğin tespiti tıbbi bir konudur. Suçun varlığı ancak yargılama sonucu verilecek hüküm ile tespit edilecektir. Bu durumda da gebeliğin tahliyesi için yargılanmanın bitip, kesin hükmün verilmesi beklenecektir ki, bu da tahliye için üst sınır olan 20. Haftayı geçebilecektir. Bu durum bu maddenin pratikte uygulanmasını çok zor hale getirmekte hatta uygulanamaz kılmaktadır. Dünyadan bir örnek olması bakımından; Alman Ceza Kanunu'nda ilgili konuda: 'gebeliğin bu suçtan kaynaklandığını kabul etmek için ağır sebepler bulunursa...' şeklinde bir ifade bulunmaktadır. Bu şekilde muhtemel suçlu için tamamlanmamış yargı süreci ve dolayısıyla kesinleşmemiş hüküm nedeniyle hem masumiyet karinesi korunmakta hem de mağdur korunmaktadır.

Ayrıca tespitler soruşturma aşamasında savcı veya sulh hakimi tarafından yapılabilir ve gebelik tahliyesi kararı bu makamlarca alınabilir. Hekimin tahliyeyi yapabileceği belirtilmektedir. Henüz adliyeye yansımamış durumlarda hekim bunu derhal adli makamlara bildirmelidir.

Pratikte, kadının adet düzensizliği gibi tıbbi durumları ya da yaşadığı saldırı sonrasındaki ruhsal çöküntüsü veya muhtemel töre cinayetleri korkusu ile adli mercilere başvurmayabilir hatta gebe olduğunu bile fark etmeyebilir. Bu durum da yine yirmi haftalık sürecin aşılmasına sebep olan etkenlerdir.

Bir diğer çözüm olasılığı suç sonucu gebe kalınıp kalınmadığının tespitini hekimin yapmasıdır. Soruşturmanın başlayıp başlamadığının bir önemi olmaksızın tahliye gerçekleştirilmeli ama derhal durum savcılığa bildirilmelidir. Ancak bu uygulama da bazı suistimallere yol açabilir. Dolayısıyla en uygun yaklaşım, mağdura her türlü fiziki ve ruhsal desteği sağlayarak adli süreçlerin hızlandırılmasıdır. TCK'da böyle bir yetki hekimlere verilmemektedir ama gebeliğin uzman hekimlerce ve hastane ortamında yapılması gerektiği belirtilmektedir.

Hipokrat yemini, doktorun düşük yaptırmasını tamamen yasaklamıştır. Bu durum, Cenevre Bildirisi ile 1948’ de onaylanmıştır. 1970’ de ise Oslo Bildirisi ile doktorların kendi ülkelerindeki yasal düzenlemelere göre gebelik tahliyesi yaptırabilecekleri belirtilmiştir.

Ülkemizde, Nüfus Planlaması Hakkında Kanun (NPHK), kadının isteğe bağlı rahim tahliyesini onuncu hafta dolana kadar yapılabilecek bir tıbbi müdahale şeklinde belirtmiştir. Suç sonucu gebelikte ise cenini düşürtme bakımından yirmi haftalık bir süre öngörülmüştür. Almanya’da ise hem isteğe bağlı hem de suç sonucu oluşan gebeliklerin tahliyesinde sınır 12 haftadır. Ancak adli süreçlerde süreci hızlandıracak bazı kararlar hekimin inisiyatifine bırakılmıştır.

Rahim tahliyesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanlarınca, ya da Sağlık Bakanlığı’nın ilgili eğitimlerini kurs göyerek tamamlayan ve yeterlilik alan pratisyen hekimler yine Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanının gözetiminde yapabilirler denmektedir.

Gebe kadın reşitse kendisinden, reşit değilse kendisinin yanı sıra velisinden vesayet altında ise vasisi ve sulh hakiminden de müdahale için izin alınmalıdır. Akıl maluliyeti söz konusu ise kişinin kendisinden rıza alınmaz, cinsel saldırı sonucu gebelik konusunda bu duruma da maalesef sık rastlanmaktadır.

İsteğe bağlı tahliyede kişi evli ise eş onamı da istenmelidir. Kadının rızası olmaksızın çocuk düşürtme başka bir adli konu olmasına rağmen, gebelik cinsel saldırı sonrası gerçekleşmiş ve devamında kadının onayı dışında zorla çocuk düşürtme işlemi gerçekleştiriliyorsa suçun kapsamı çok daha farklı bir hal almaktadır.

Sonuç olarak gebelik süresi on haftadan fazla olmamak kaydı ile rıza ile gebeliğin sonlandırılması hukuka aykırı değildir. Ancak bu tahliyeyi yetkili hekim yapmalıdır. Yetkisiz kişi yaparsa o kişi için bir suç unsuru oluşur.

Gebelik süresi on haftadan büyük olanlarda tıbbi zorunluluk varsa tahliye yapılabilmektedir. Tıbbi zorunluluk halleri; gebeliğin annenin yaşamını veya yaşamsal organlarından birini tehdit eder veya edecek olması, ya da doğacak çocuk ile takip eden nesiller için ağır maluliyete sebep olmasıdır.

Tıbbi zorunluluklar listesinde dikkati çeken, Ruh Hastalıkları bölümünde majör depresyonun yer almamasıdır. Bu olgularda da oldukça sık izlenmekte ve hem annenin hem bebeğin akıbetini etkilemektedir.

Bu tür hastalarda multidisipliner değerlendirme ki bazı Avrupa ülkelerinde en az iki hekimin muayene etmesi şartı koşulmaktadır, oldukça önemlidir. Ekibe Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanının yanı sıra Adli Tıp Hekimi ve Psikiyatristin bulunması oldukça değerlidir. Ayrıca bazı ülkelerde 20 hafta olan müdahale sınırı 24 haftadır. Bu konu da oldukça tartışmalıdır.

Nihayetinde hedef mümkün olan en kısa zamanda adli süreçleri ve tıbbi müdahaleyi yapabilmek olmalıdır.

Kadının tıbbi müdahaleye ulaşamadığı ve kendi ya da çevresindekilerin yardımı ile düşük yapmaya çalıştığı durumlar maalesef ülkemizde hala söz konusu olmaktadır. Geçmiş tarihlerde bu durum daha fazla görülmekte ve bu yüzden pek çok anne de septik abortus sonucu yaşamını ya da fertilitasını kaybetmiştir. Bu sebeple adli süreçlerin hızı ve korumasıyla kadının en tabii hakkı olan tıbbi bakımı almasını sağlamak çok önemlidir.

Tıbbi müdahalenin gebeliğin sebebinden bağımsız olarak yine benzer komplikasyon risklerini taşıdığı unutulmamalı, hasta güvenliği her açıdan sağlanmalı, hasta detaylı bilgilendirilmelidir. Elbette eşlik eden hastalıklar ve cinsel saldırı sonucu meydana gelmiş ek yaralanmalar varsa hastanın riski daha da artacaktır. Süreçte psikolojik destek de en önemli unsurlardan biridir.

Kayıtlar itinalı bir şekilde tutulmalı, tahliye materyali mutlaka gerekli incelemeler için uygun koşullarda saklanmalıdır. Suç şüphesi olmasa bile tüm materyallerin saklanması aslında neredeyse pratik bir zorunluluk halini almıştır. Çünkü 10 hafta içerisindeki isteğe bağlı görünen bir tahliye istemi, daha sonra bir adli soruşturmanın unsuruna dönüşebilir. Bu hastalarda da rutin bakımdaki Rh izoimmunizasyonu ve enfeksiyona karşı koruma, soruşturmanın diğer unsurlarına odaklanılarak unutulmamalıdır.

Hastanın en az iki hekim ile değerlendirilmesi mümkünse Adli Tıp uzmanı ve Psikiyatristin de sürece dahil edilmesi ideal tıbbi yaklaşımı destekleyecektir.

Kadının yaşadığı bu hususlar sonrası da istismarın sürebileceği nedeniyle mutlaka kontrasepsiyon seçeneği hastaya hatırlatılmalı ve uygun seçenek sağlanmalıdır. Hasta bu akut dönemde geri dönüşü olmayan yöntemlere yönelebilir buna dikkat edilmeli fertilitenin korunması da sağlanmalıdır, bu konuya hastanın ve hekimin elektif koşullarda birlikte karar vermesi daha uygun olacaktır. Tahliye işleminin bir kontrasepsiyon yöntemi olmadığı hastaya ve varsa yakınlarına da mutlaka anlatılmalıdır. Sosyokültürel duruma göre bazı yanlış tutumların pekiştirilebileceği akılda tutulmalıdır.

İstismar ve saldırı gerçekleşmeden çok önce varsa bir istismarın ortaya çıkarılmasına gayret edilmelidir. Hastaların birinci basamakta taranması bu konuda başvuruların ve istismarı dile getiren mağdurların %5'den %30'a çıktığı tespit edilmiştir. Hastanın gizliliği ve mahremiyeti her zamankinden daha önemli olacaktır. SAFE Anketi olarak kısaltılan sistem ile hızlı bir tarama özellikle birden fazla yaralanması olan, yaralanmalar için tutarsız açıklamalar yapan, sürekli yorgunluk, baş ağrısı, yeme bozuklukları, psikiyatrik bozukluklar ve gastrointestinal şikayetleri olan, tıbbi uyumsuzluk gösteren vb. birçok şekilde hekimde soru işareti uyandırabilecek durumlarda kullanılabilir soru paternleridir.

SAFE Anketi

- **Stres/Safety (stres/Güvenlik):** İlişkinizde kendinizi güvende hissediyor musunuz?
- **Afraid/Abused (Korku/İstismara uğramış):** Tehdit edildiğiniz, yaralandığınız veya korktuğunuz bir ilişkiniz oldu mu?
- **Friends/Family (Arkadaşlar/Aile):** Arkadaşlarınız ve aileniz yaralandığınızı biliyor mu? Bu konuyu onlara anlatabilir misiniz? Size destek olabilirler mi?
- **Emergency plan (Acil durum planı):** Gidecek güvenli bir yeriniz var mı? Acil durumda ihtiyacınızı görecektik kaynaklarınız var mı?

Bu taramaların yaygınlaşması ve tabii ki adli süreçlerin hızlandırılması, kadının her türlü güvenliğinin sağlanması istenmeyen gebelik oluşmadan önce alınabilecek çok değerli tedbirlerdir.

KAYNAKLAR

1. Zeki Soysal, Murat Eke, Mehtap Altuğ. Adli Obstetrik Jinekoloji Cilt II Bölüm 40, s. 724-772. Adli Tıp Kurumu Yayınları-9, İstanbul, 2003.
2. Barış Işık. Mağduru olduğu bir suç sonucu gebe kalan kadının çocuğunun düşürtülmesi suçu (TCK m. 99/6). CHKD, 2015: Cilt 3, Sayı:2.
3. Sahir Erman, Çetin Özek. Ceza Hukuku Özel Bölüm, Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, s. 189, İstanbul, 1994.
4. Gülşen, a.g.e., s. 1210.
5. Şafak, a.g.e., s. 38.
6. Kühl, a.g.e., §.218a Rn 19.
7. Eschelbach, a.g.e., StGB § 218a, Rn. 27.
8. Özgenç, a.g.e., s.350-351; Gülşen, a.g.e., s. 1217-1218; Hakeri, a.g.e., s.741.
9. Serap Keskin Kiziroğlu. Türk Ceza Hukukunda Çocuk Düşürtme, Düşürme ve Kısırlaştırma Suçları. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 2013:19:2. s. 165-190.
10. Morgan Mandigo, Orlene Thomas. Johns Hopkins Jinekoloji ve Obstetrik El Kitabı. Bölüm 37, s. 478-486. Wolters Kluwer, New York, Güneş Kitabevleri, Ankara, 2021

ANTİKOAGÜLAN KULLANIMINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Dr. Barış AKÇA

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kalp ve Damar Cerrahisi Anabilim Dalı

Tromboembolik hadiseler günümüzde önemli mortalite ve morbidite nedenleri arasında yer almaktadır. Antikoagülanlar Tromboz profilaksisi ve venöz tromboemboli (Derin Ven Trombozu ve Pulmoner Emboli) tedavisinde kullanılırlar. Yeni trombüs oluşumunu önler ve böylece mevcut trombüsün genişlemesini ve büyümesini önler.

Antikoagülan kullanımı kanama riskini beraberinde getirmekte olup kullanımının her aşamasında kar-zarar hesabı yaparak hastaya getireceği fayda ve riskleri değerlendirilerek hasta lehine kara vermeye çalışılır.

Minimum kanama riski ile terapötik antikoagülasyonu sağlamak

Amacımız minimum kanama riski ile terapötik antikoagülasyonu sağlamaktır. Kanama gelişmesinin önüne geçmek ve gelişmesi durumunda uygun şekilde yönetimini gerçekleştirmektir.

Antikoagülan kullanımında

İlk olarak hasta kullandığı ilaç konusunda bilgilendirilmeli ve dikkat etmesi gereken hususlar anlatılmalıdır.

Yaralanma durumlarına dikkat edilmeli ve gereken önlemler alınmalıdır.

- Küçük yaralanma, kesik ve sıyrıklardan kaçınılmalıdır.
- Diş fırçalarken ve tıraş olurken dikkat,
- Böcek ısırıkları veya sokmaları önlenmelidir.
- Bahçeyle uğraşırken, dikiş dikerken veya spor yaparken korunmalıdır.
- Aşırı ve uzayan kanama durumlarına dair hasta bilgilendirilmeli ve doktora başvurması gerektiği söylenmelidir. (uzamış regl kanamaları, idrar yolu, uzamış burun kanaması, gaitada kırmızı kan veya melena...)
- Major travma ve kafa travmalarında tetikte olunmalıdır.
- Ayrıca her sağlık kurumu başvurusunda kullandığı ilacını beyan etmeli, sağlık çalışanlarını bilgilendirmesi gerektiği belirtilmelidir.

Antikoagölan ilaçlar

- Standart (fraksiyone olmamış) heparin (SH)
- Düşük moleköl ağırlıklı heparin (DMAH)
- Fondaparinoks
- K vitamini antagonistleri (KVA)
- Yeni oral antikoagölanlar (YOAK)

Standart heparin (SH)

- Başlangıç tedavisinde kullanılır. Yarılanma ömrü **doza bağılı** olarak 30dk - 3 saat arasında.
- Etkisi hızlı başlar/sonlanır.
- İ.v. **yükleme dozu** (80 IU/kg) sonrasında **sürekli i.v. İnfüzyon** (18 IU/kg/saat) uygulanması tercih edilir.
- Aktive parsiyel tromboplastin zamanı (**aPTT**) ile etkinliği izlenebilir. (6 h) (1.5-2.5 kat artış)
- Kanama durumunda antidotu **Protamin sülfat** ile nötralize edilebilir.

Kanama riskinin arttığı durumlar;

- aPTT aşırı uzaması,
- son bir ay içinde ameliyat öyküsü,
- kronik böbrek yetmezliği,
- karaciğer hastalığı,
- ciddi trombositopeni ($< 50.000/mm^3$),
- antiagregan (aspirin, klopidogrel) tedavisi ile birliktelik.

Kesin Kontrendikasyonlar;

- Heparin aşırı duyarlılığında
- Dissemine intravasküler koagölasyon dışındaki kontrol edilemeyen aktif kanamalarda
- İntrakraniyal kanama şüphesinde
- Ağır trombositopeni ($< 50.000/mm^3$)
- Heparine bağılı trombositopeni (HIT) öyküsü

Göreceli Kontrendikasyonlar;

- Hemorajik diyatez
- Peptik ülser
- Göz cerrahisi
- Epidural anestezi
- Beyin cerrahisi operasyonu geçirilmiş olması

Standart heparin (SH)

- Hamilelik ve laktasyon döneminde güvenle kullanılabilir.
- Uzun süreli kullanım osteoporoz neden olabilir.
- HIT durumunda SH tedavisi durdurularak fondaparinuks ya da oral antikoagölanlar başlanır.

Düşük molekül ağırlıklı heparin (DMAH)

- Biyoyararlanımları daha iyi, yarılanma süreleri ise daha uzun.(tek/çift doz)
- Yarı ömrü s.c. uygulama sonrası 3-6 saat arasındadır ve SH aksine **dozdan bağımsızdır.**
- Laboratuvar izlem gerektirmezler.
- Spesifik antidotu yoktur.
- Protrombin zamanı (PT) ve aPTT'de uzamaya yol açmazlar. (gereğinde anti-Xa düzeyine bakılır)
- Platelet Faktör 4'e (PF4) daha az bağlandıkları için HIT daha seyrek görülür.
- Uzun süreli kullanımlarda osteoporoz riski daha düşüktür.
- Malignite hastalarında özellikle tercih edilirler.
- Böbrek yetmezliğinde (kreatinin klirensi <30 mL/dk) SH tercih edilmelidir.
- Kullanma zorunluluğu varsa günlük doz %50 azaltılmalıdır.
- Vücut ağırlığı 50 kg'ın altı veya 100 kg'ın üstündeki hastalarda DMAH dozu, anti-faktör Xa düzeyi ile kontrol edilmelidir.
- Hamilelik dönemi ve emziren annelerde güvenle kullanılabilirler.

K vitamini antagonistleri (KVA)

Warfarin

- En fazla tercih edilen "sodyum warfarin" dir.
- K vit bağlı karaciğerde yapılan pıhtılaşma faktörlerinin (**protrombin (F II), F VII, F IX ve F X**) sentezlerini inhibe eder.
- Plazma yarı ömrü 36-48 saat
- Etkisi geç başlar / sonlanır.
- Protrombin Zamanı (PT) testini uzatır.
- INR (PT standardize ifadesi) ile takip edilir ve etkin düzey (2-3) aralığında tutmak zordur.
- Tedavi aralığı dar, ilaç ve yiyecekler ile etkileşimi fazladır.
- Düzenli olarak her gün aynı saatte alınmalıdır. Unutulduğunda aynı gün içindeyse günün dozu alınır. Gün atlandıktan sonra üst üste unutulmuş dozlar birlikte alınmamalıdır.
- Antikoagülan tedaviye tek başına başlanmamalıdır.
- SH veya DMAH ile başlanan tedavinin ilk 24 saatinde warfarin eklenmesi uygundur.
- Bunun nedeni warfarinin antikoagülan etkisi olan "protein C" ve "protein S"yi de inhibe etmeleridir. (Warfarine bağlı deri nekrozu)

Warfarin kullanamayacaklar;

- Kanama eğilimi olan hastalar (trombosit sayısı ve fonksiyon bozuklukları, hemofililer gibi),
- Yakın zamanda gis kanaması geçirenler,
- Yakın zamanda ameliyat olanlar,
- Kontrolsüz hipertansiyonu olanlar,
- Anevrizma saptanan kişiler

Warfarin pek çok ilaç ve besinle etkileştiği için tedavi sırasında diğer ilaçların kullanımı konusunda dikkatli olmak ve ayrıntılı öykü almak önemlidir.

ETKİNLİĞİ ARTTIRANLAR	ETKİNLİĞİ AZALTANLAR
Antibiyotikler Makrolidler, penisilin G, sefalosporinler, kloramfenikol, florokinolonlar	Alkol
Antidepresanlar Fluoksetin, sertralin	Tüberküloz ilaçları Rifampin
Antifungaller Kapesitabin, flukonazol, itrakonazol, mikonazol (intravajinal, oral, sistemik)	Antifungaller Griseofulvin
Antikonvülzanlar Fenitoin, valproat	Antikonvülzanlar Karbamazepin
H₂-reseptör antagonistleri Simetidin, ranitidin	Antipsikotikler Haloperidol
Hipolipidemikler Klofibrat, simvastatin	Hipolipidemikler Atorvastatin, pravastatin
İmmünsüpresifler Anabolik steroidler	İmmünsüpresifler Azatiopürin
Nonsteroid antiinflamatuar ilaçlar Asetaminofen, aminosalisilik asit, aspirin, diklofenak, piroksikam	Antitiroid ilaçlar Metimazol, propiltiourasil
Proton pompa inhibitörleri Lansoprazol, omeprazol	Barbitüratlar Fenobarbital, sekobarbital
Vitaminler E vitamini	Vitaminler C vitamini (yüksek doz), K vitamini

Pulmoner Tromboembolizm Tanı ve Tedavi Uzlaşı Raporu 2021

- **Yüksek dozda K vitamini içeren gıdalar:** Lahana, ıspanak, pazı, maydanoz, semizotu, kıvırcık, marul, leblebi, karaciğer, yeşil çay, brokoli, Brüksel lahanası, şalgam, balık yağı.
- **Orta dozda K vitamini içeren gıdalar:** Kuşkonmaz, karnabahar, peynir, bezelye, kahve, avakado,
- **Düşük dozda K vitamini içeren gıdalar:** Kırmızı et, tavuk, yumurta, süt, ekmek, tereyağı, havuç, kereviz, mısır, yeşil fasulye, soğan, pirinç, domates, patates, biber, yarfıstığı, bal kabağı, elma, portakal, çilek.
- **Yoğurt** içinde bulunan bakteriler bağırsaktan K vitamini yapımını arttırarak etkili olur. Warfarin kullanan kişilerin bol yoğurt yemesi uygun değildir.

Warfarin direnci ve yetersizliği;

- Warfarin direnci 15 mg / gün haftada toplam 105 mg'ın üzerine çıkılmasına rağmen INR istenilen etkin düzeye ulaşmamasıdır.
- Yakın takip ile daha yüksek doza çıkılması (145 mg/ hafta), takip edilemeyecekse DMAH veya YOAK'lar ile devam edilmesi uygundur.
- Warfarin yetersizliğinde, INR'nin etkin düzeydedir ancak trombus oluşumu engellenemez ve nksler devam eder.

Yeni oral antikoaglanlar (YOAK)

Parametre	Rivaroksaban	Apiksaban	Edoksaban	Dabigatran
Hedef	Faktör Xa	Faktör Xa	Faktör Xa	Trombin
Yarılanma mr, saat	5-13	8-15	9-11	12-14
Renal eliminasyon	%33	%25	%35	%80
VTE dozu	3 hafta 2 x 15 mg, sonra 20 mg/gün	7 gün 2 x 10 mg, sonra 2 x 5 mg	7 gün IV antikoagülan, sonra 60 mg/gün	5-10 gün IV antikoagülan, 2 x 150 mg
Yıyecek etkileşimi	Yok	Yok	Yok	Yok

IV: İntravenöz, VTE: Venöz tromboembolizm.

Pulmoner Tromboembolizm Tanı ve Tedavi Uzlaşı Raporu 2021

VTE tedavisinde antikoagülan dozları		
	Başlangıç tedavisi	İdame tedavisi
Apiksaban	2x10 mg, 7 gün	2x5 mg
Bemiparin	-5000 IU, Subkütan 1x1 (<50 kg ve KrKI >30 mL/dk) -7500 IU, Subkütan 1x1 (50-70 kg ve KrKI >30 mL/dk) -10000 IU, Subkütan 1x1 (70-100 kg ve KrKI >30 mL/dk) -115 IU/kg, Subkütan 1x1 (100 kg üzeri ve KrKI>30 mL/dk)	
Dabigatran	Heparin/DMAH	2x150 mg 2x110 mg (KrKI 30-50 mL/dk)
Edoksaban	Heparin/DMAH	1x60 mg 1x30 mg: ≤60 kg vücut ağırlığı, KrKI 15-50 mL/dk,
Enoxaparin	1 mg/kg (100 IU/kg), Subkütan 2x1 (KrKI >30 mL/dk) 1.5 mg/kg (150 IU/kg), Subkütan 1x1 (KrKI >30 mL/dk)	
Rivaroksaban	2x15 mg, 21 gün	1x20 mg 1x15 mg (kanama riski tekrarlama riskinden yüksek ise)
Warfarin	Hedef INR 2.0-3.0	

Periferik Arter ve Ven Hastalıkları - Ulusal Tedavi Kılavuzu 2021

Tekrarlayan VTE uzatılmış dönem tedavisi (6 aylık tedavi sonrası)	
Apiksaban	2×2.5 mg
Dabigatran	2×150 mg
Edoksaban	1×60 mg (1×30 mg: ≤60 kg vücut ağırlığı, KrKl 15-50 mL/dk)
Rivaroksaban	1×10* veya 1×20 mg

VTE: Venöz tromboemboli; DMAH: Düşük molekül ağırlıklı heparin; INR: Uluslararası normalleştirilmiş oran; * Ülkemizde geri ödemedede değildir.

Periferik Arter ve Ven Hastalıkları - Ulusal Tedavi Kılavuzu 2021

YOAK

Avantajları;

- Kısa yarılanma ömrü nedeniyle etkileri hızlı başlar, hızlı sonlanır.
- İlaç-besin etkileşimlerinin az-yok olması
- Sabit dozda kullanılmaları,
- Monitörizasyon gerektirmemesi
- Hasta uyumunun iyi olması
- Rivaroksaban ve apiksaban ile tek ilaç tedavisinin mümkün olmasıdır. (DMAH ile erken tedavi gerekmemesi)

Dezavantajları;

- Antidotların henüz rutin kullanıma geçmemiş olması,
- Kısa yarı ömürleri nedeniyle bir-iki doz atlandığında etkilerinin kaybolması,
- Geçerliliği ispatlanmış izlem yöntemlerinin bulunmaması;
- Dozlara sıkı uyum gerekmesi,
- Ciddi karaciğer ve renal yetersizlik gibi özel durumlarda doz ayarlaması gerekliliğidir.
- Gebelikte yeterli kanıt olmadığından, kullanılmaları henüz önerilmemektedir.
- İleri yaşlı ve birden fazla komorbiditesi bulunan hastalarda yüksek kanama riski nedeniyle dikkatle kullanılmalıdır.
- Kansere ilişkili VTE tedavisinde YOAK (apiksaban*, edoksaban, rivaroksaban) kullanımı önerilir.
- Çocuklarda; VTE de DMAH veya warfarin önerilmektedir. Dabigatran ile olumlu sonuçlar elde eden çalışmalar mevcut olup rivaroksaban İngilterede kullanım onayı almıştır.

YOAK doz atlanması durumunda;

- Apiksaban / dabigatran günde iki kez alınıyorsa ve dozlardan biri kaçırıldıysa, sonraki planlı doza 6 saatten fazla süre kalmışsa hatırlandığı anda alınır, 6 saatten az süre kaldıysa, kaçırılan doz atlanır ve sonraki planlanmış doz normal şekilde alınır.
- Edoxaban dozu kaçırılmışsa, gün içinde hatırlandığı anda alınır. Sonraki gün hatırlanırsa, kaçırılan doz atlanır ve planlı doz her zamanki saatinde alınır. Bir günde 1 dozdan fazla edoxaban alınmaz.

- Rivaroksaban günde tek doz kullanılırken Edoksaban gibi yönetilir.
- Rivaroksaban 2 x 15 mg tedavi fazında bir doz unutulursa, unutilan doz aynı gün içinde hatırlanırsa hemen alınır, sonraki gün hatırlanırsa atlanır. Günlük 30 mg almış olmak için aynı anda iki tane 15 mg tablet birlikte alınabilir. Ancak, kaçırılan doz sonraki gün hatırlanırsa tedaviye 2 x15 mg tablet ile devam edilir.
- Doz aşımı durumunda hastaya mutlaka doktora başvurması önerilmelidir.

Rivaroksaban;

- Etkinliği açısından yemeklerle birlikte alınmalıdır.
- Dozu kreatinin klirensine göre ayarlanır. Kreatinin klirensi < 15 mL/dakika ise kontrendikedir.
- Spesifik antidotu andeksanet alfa, henüz rutin kullanılmamaktadır.
- Gastrointestinal ve ürogenital kanserler dışındaki malignitelerde VTE tedavisinde kullanılır.

Etkisini artıranlar; Ketokonazol, Flukonazol, Ritonavir, Klaritromisin, Eritromisin (CYP3A4 enzim sistemi ve P-glikoprotein inhibisyonu)

Etkisini azaltanlar; Rifampisin, Karbamazepin, Fenitoin Fenobarbital

- DMAH son dozundan 12 saat sonra rivaroksaban başlanabilir
- Rivaroksaban son dozdan 24 saat sonra DMAH başlanabilir.
- Rivaroksaban;
düşük kanama riskli işlem yapılmasından 24 saat önce kesilirken
yüksek kanama riskli işlem yapılacaksa 48 saat önce kesilmelidir.

Dabigatran;

- Dabigatran etexilate bir prodrug
- Oral alım sonrası hızla karaciğerde dabigatrana çevrilir
- Quinine/quinidine, PPI ve verapamil ile ilaç etkileşimi var
- Spesifik antidotu idarucizumab sadece bazı acil birimlerde bulunmakta olup ilaca rutin ulaşım henüz sağlanmamıştır.
- Kreatinin klirensi < 30 mL/dakika olanlarda kullanımı önerilmez.

Apiksaban;

- Gastrointestinal sistem tümörü olan dikkatle seçilmiş hastalarda VTE tedavisinde öncelikli tercihtir.
- Spesifik antidotu andeksanet alfa rutin kullanıma geçmemiştir.
- DMAH son dozundan 12 saat sonra apiksaban başlanabilir
- Apiksaban son dozdan 12 saat sonra DMAH başlanabilir.

Edoksaban;

- Spesifik antidotu **andeksanet alfa**.
- HİT'de kullanımı ile ilgili yeterli çalışma olmadığından bu olgularda kullanılmamalıdır.
- Gastrointestinal ve ürogenital kanserler dışında kullanılabilir.

Kanama durumunda

Oral antikoagülan	Nötralizasyon önerileri
Vitamin K antagonisti	4F-PCC (4 faktör protrombin kompleks konsentrat) ver, yoksa plazma ver
Faktör IIa inhibitör (dabigatran)	Idarucizumab uygula Yoksa PCC veya aPCC (aktive PCC) ver 2-4 saat içinde ilaç alınmışsa aktive kömür düşün
FXa inhibitörleri (apiksaban, betrixaban, edoksaban, ve rivaroksaban)	Andexanet alfa ver Yoksa PCC veya aPCC 2-4 saat içinde ilaç alınmışsa aktive kömür düşün

Vitamin K antagonisti nötralizasyonu için PCC kullanılıyorsa mutlaka vitamin K eklenmelidir.
PCC: Protrombin kompleks konsantresi.

Periferik Arter ve Ven Hastalıkları - Ulusal Tedavi Kılavuzu 2021

Ciraparantag (aripazine) SH, DMAH, oral faktör Xa inhibitörleri ve dabigatran antidotu olarak geliştirilmektedir.

TEŞEKKÜRLER

Kalem ve Yazıcı Mürekkeplerinin Yapısındaki Çözücülerin Gaz Kromatografisi Kütle Spektrometresi (GC-MS) ile Yapı ve Yaş Tayini: Belge Sahteciliğinin Tespiti

Dilek Salkım İşlek¹, **Eda Kiriş¹**, Halit Can Adaş¹, Murat Yayla¹, Nazlı Hölümen¹, Ömer Karataş¹, Emel Hülya Yükseloğlu¹

¹ İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Fen Bilimleri Ana Bilim Dalı

Özet

Giriş

Dünyada ve ülkemizde en sık karşılaşılan suç türlerinden biri belge sahteciliğidir. Fail, belge üzerinde amacına uygun olarak ekleme veya değiştirmeler yaparak kişileri dolandırmaktadır. Belge sahteciliğinin konu olduğu davalarda savcı ve hakimler uzmanlardan iki sorunun yanıtını talep etmektedir. İlki şüpheli yazı veya imzanın kime ait olduğunun belirlenmesi ikincisi ise şüpheli yazı veya imzanın ne zaman oluşturulduğunun belirlenmesidir. Yazı ve imza aidiyeti için optik incelemeler kullanılırken mürekkebin yaş analizi için analitik yöntemler kullanılmaktadır. Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte artık sözleşmeler vb. belgeler yazıcı kullanılarak oluşturulduğu için yazıcı mürekkeplerinin de yaş analizi için metot geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmamızın amacı kalem ve yazıcı mürekkeplerinin yapısındaki çözücülerin gaz kromatografisi kütle spektrometresi (GC-MS) ile analizine imkan sağlan tek bir metot geliştirmektir.

Yöntemler

Kalem ve yazıcı mürekkebinin yapısında bulunan fenoksietanol, fenoksietoksietanol, etilen glikol, dietilen glikol, gliserol,1,5-pentenediol, 2-pyrrolidone standart maddelerinden her bir analit için ana stok (10 mg/ml), ara stok-1 (5 mg/ml) ve ara stok-2 (1 mg/ml) çözeltileri metanol kullanılarak hazırlanmıştır. İç standart olarak N-bütanol kullanılmıştır. Ara stok-2'den 5, 10, 15, 20, 25 ve 30 µg/ml konsantrasyonlarında içerisinde 10 µg/ml iç standart bulunan kalibrasyon çözeltileri hazırlanmıştır. Hazırlanan örnekler 5 dk vortexlendikten sonra GC-MS de analizlenmiştir.

Bulgular

Kalem ve yazıcı mürekkepleri içerisinde bulunan fenoksietanol, fenoksietoksietanol, etilen glikol, dietilen glikol, gliserol,1,5-pentenediol, 2-pyrrolidone çözücülerinin GC-MS de tayini

için metot geliştirilmiştir. Geliştirilen metodun seçicilik, spesifiklik, tayin limiti, kantitasyon limiti tespiti, kalibrasyon eğrileri, tekrarlanabilirlik (gün içi ve günler arası) validasyon parametreleri tespit edilmiştir.

Sonuç

Kalem ve yazıcı mürekkepleri içerisinde bulunan fenoksietanol, fenoksietoksietanol, etilen glikol, dietilen glikol, gliserol, 1,5-pentanediol, 2-pyrrolidone çözücülerini GC-MS ile tespitine imkan sağlan tek bir metot geliştirilmiştir. Geliştirilen metot kırmızı, yeşil, mavi ve siyah renkli tükenmez ve jel kalemlerin yanında inkjet yazıcılar ile oluşturulmuş belgelerin analizine imkan sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mürekkep Yaş, Yazıcı Mürekkebi, GC-MS

Determination of Solvents in Pen and Inkjet Printer Inks by Gas Chromatography Mass Spectrometry (GC-MS): Detection of Document Forgery

Dilek Salkım İşlek¹, **Eda Kiris**¹, Halit Can Adaş¹, Murat Yayla¹, Nazlı Hölümen¹, Ömer Karataş¹, Emel Hülya Yükseloğlu¹

¹ Istanbul University- Cerrahpaşa Institute of Forensic Science and Legal Medicine

Abstract

Introduction

One of the most common types of offences in the world and in our country is document forgery. The perpetrator defrauds people by making additions or changes to the document in accordance with its purpose. In cases involving document forgery, prosecutors and judges demand answers to two questions from experts. The first is to determine to whom the suspicious writing or signature belongs, and the second is to determine when the suspicious writing or signature was created. While optical examinations are used for writing and signature belonging, analytical methods are used for age analysis of ink. Nowadays, with the developing technology, documents such as contracts etc. are created using printers, so it is necessary to develop methods for the age analysis of printer inks. The aim of this study is to develop a single method for the

analysis of solvents in pen and printer inks by gas chromatography mass spectrometry (GC-MS).

Methods

Phenoxyethanol, phenoxyethoxyethanol, ethylene glycol, diethylene glycol, glycerol, 1,5-pentanediol, 2-pyrrolidone standard substances in the structure of pen and printer ink were prepared by using methanol as the main stock (10 mg/ml), intermediate stock-1 (5 mg/ml) and intermediate stock-2 (1 mg/ml) solutions for each analyte. N-butanol was used as internal standard. Calibration solutions containing 10 µg/ml internal standard were prepared at concentrations of 5, 10, 15, 20, 25 and 30 µg/ml from intermediate stock-2. The prepared samples were analysed in GC-MS after vortexing for 5 min.

Results

A method was developed for the determination of phenoxyethanol, phenoxyethoxyethanol, ethylene glycol, diethylene glycol, glycerol, 1,5-pentanediol, 2-pyrrolidone solvents in pen and printer inks by GC-MS. The validation parameters of the developed method such as selectivity, specificity, limit of determination, limit of quantitation, calibration curves, repeatability (intraday and inter-day) were determined.

Conclusion

A single method has been developed for the determination of phenoxyethanol, phenoxyethoxyethanol, ethylene glycol, diethylene glycol, glycerol, 1,5-pentanediol, 2-pyrrolidone solvents in pen and printer inks by GC-MS. The developed method allows the analysis of red, green, blue and black coloured ballpoint and gel pens as well as documents created with inkjet printers

Key Words: Ink Aging, Inkjet Ink, GC-MS

SÖZLÜ BİLDİRİLER

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

Beyin Tümörlerinin İlk Semptomu Olarak Aseptik Menenjitler: İki Olgu Sunumu Ve Literatür İncelemesi

Özge Kaya Korkmaz

Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

Havva Erdem

Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

Özet

Genel bilgiler: Menenjit, beyin ve omuriliği kaplayan meninksler adı verilen üç koruyucu zar tabakasını etkileyen bir inflamasyondur. Aseptik menenjitler meninkslerin en sık görülen, genellikle benign, inflamatuvar bozukluklarından biridir. Aseptik menenjitlerin etyolojisi enfeksiyöz ve nonenfeksiyöz olarak ikiye ayrılır. Enfeksiyöz etkenlerden vakaların yarısından fazlasını virüsler oluşturur. Non- enfeksiyöz sebepler sistemik hastalık ilişkili aseptik menenjitler, ilaç ilişkili aseptik menenjitler ve neoplazi ilişkili aseptik menenjitler olmak üzere üç ana başlık altında incelenirler. Aseptik menenjitlerde gram boyama ve BOS kültürü negative olup pleositoz görülür.

Olgu Sunumu: İlk vakamız 70 yaşında kadın hasta bilinç düzeyinde değişiklik ve meningeal semptomlar nedeniyle nöroloji servise başvuruyor. Hastanın çekilen beyin tomografisinde multiple kitle saptanıyor ve biyopsi alınıyor. Histopatolojik incelemede perivasküler alanda toplanan büyük atipik lenfoid hücreler ve nekroz izleniyor. İmmünohistokimyasal çalışmayla birlikte hastaya difüz büyük B hücreli lenfoma tanısı konuluyor.

İkinci vakamız 50 yaşında erkek hasta olup meningeal semptomlar ve nöbet öyküsüyle kliniğe başvuruyor. Hastanın histopatolojik incelemesinde bulgular adenokarsinom metastazıyla uyumlu saptanıyor.

Sonuç: Neoplastik aseptik menenjit, leptomeninkslerin tümör invazyonu ile karakterli sekonder inflamasyondur. Solid kanserli hastaların %4-15'i ve hematolojik maligniteye sahip hastaların %5-15'inde neoplazi tanısı sırasında ya da sonrasında aseptik menenjit geliştiği bildirilmiştir. Neoplastik menenjite neden

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

olan en yaygın solid tümörler meme kanseri (%43), akciğer kanseri (%31) ve melanomdur (%6). Primer Merkezi sinir sistemi lenfomalı hastaların yaklaşık %21'inde lenfomatöz menenjit saptanabilir.

Aseptik menenjitli bir hastanın tanısı, çok çeşitli etyolojik ajanlar , kendi kendini sınırlayan viral hastalıklar ve çoğu zaman bakteriyal menenjitlerle benzer kliniğe sahip olması nedeniyle zor olabilir. Hastaların öykü, fizik muayene ve beyin omurilik sıvısı bulguları iyi değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Aseptik menenjit, neoplastik menenjit, BOS

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

Aseptic Meningitis As The Initial Presentation Of Brain Malignancy: Two Case Reports And Literature Review

Abstract

Introduction: Meningitis is an inflammation that affects three layers of protective membranes called the meninges that cover the brain and spinal cord. Aseptic meningitis is one of the most common, usually benign, inflammatory disorders of the meninges. The etiology of aseptic meningitis is divided into infectious and non-infectious. We can evaluate non-infectious causes in three categories. These titles are respectively; systemic disease-associated aseptic meningitis, drug-associated aseptic meningitis, neoplasia-associated aseptic meningitis. Gram stain and CSF culture are negative in aseptic meningitis and pleocytosis is seen.

Case Report : Our first case, a 70-year-old female patient, was admitted to the neurology service because of altered consciousness and meningeal symptoms. Multiple masses are detected in the patient's brain tomography and biopsy is taken. In the histopathological examination of the patient, findings are consistent with diffuse large B-cell lymphoma.

Our second case is a 50-year-old male patient who applied to the clinic with meningeal symptoms and a history of seizures. In the histopathological examination of the patient, findings are consistent with adenocarcinoma metastasis.

Conclusion: Neoplastic aseptic meningitis is secondary inflammation of the leptomeninges characterized by tumor invasion. It has been reported that 4-15% of patients with solid cancer and 5-15% of patients with hematologic malignancies develop aseptic meningitis during or after the diagnosis of neoplasia. Lymphomatous meningitis can be detected in approximately 21% of patients with primary central nervous system lymphoma.

Diagnosis of a patient with aseptic meningitis can be difficult due to the wide variety of etiologic agents, self-limiting viral diseases, and often clinical similarity to bacterial meningitis.

Keywords: Aseptic meningitis, neoplastic meningitis, CSF

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

Introduction

Aseptic meningitis is usually a non-bacterial, infectious, or non-infectious pathology of the meninges (1). Meningitis with an unknown etiology is described as idiopathic. Among infectious agents, enteroviruses (Coxsackie and ECHO viruses) account for more than half of cases, followed by herpes simplex virus-2, varicella-zoster, adenovirus, influenza virus, rhinovirus, mumps virus, HIV (2). Non-infectious causes are discussed under three main headings, as systemic disease-associated aseptic meningitis, drug-associated aseptic meningitis, and neoplasia-associated aseptic meningitis (1).

Although the etiology of meningitis differs, its symptoms overlap. Especially nuchal rigidity and related tests (Brudzinski and Kering tests) show positivity in these patients (3-4). Patients with meningitis typically complain of fever, abdominal pain, nausea, and headache. Other symptoms of the disease include short and rapid breathing, loss of appetite, nuchal rigidity, and sensitivity to bright light (5). Lumbar puncture and CSF collection are performed to identify etiologic agents.

Gram staining and CSF culture are negative in aseptic meningitis. In viral meningitis, white blood cell counts typically range from 80 to 100 cells/ μ l (pleocytosis) and a large proportion of lymphocytes (>80%) is present (6). Pleocytosis is generally considered an important criterion in the diagnosis of viral meningitis.

Polymerase chain reaction (PCR) is the gold standard method for the diagnosis of viral meningitis. PCR detects viral DNA or RNA in the patient's CSF (7).

Neoplastic meningitis

Neoplastic meningitis is a secondary inflammation of the leptomeninges characterized by tumor invasion. The diagnosis of neoplastic meningitis is made by identifying neoplastic cells in the CSF. It has been reported that 4-15% of patients with solid cancer and 5-15% of patients with hematologic malignancies develop aseptic meningitis during or after the diagnosis of neoplasia (1).

Although neoplastic meningitis has been described in almost all solid tumor types, the most common solid tumors causing neoplastic meningitis are breast cancer (43%), lung cancer (31%), and melanoma (6%) (8).

Patients with neoplastic meningitis present with rapidly progressive multifocal neurologic lesions, various motor and sensory defects, including cranial nerve palsies, and central and peripheral nervous system symptoms (9).

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

Lymphomatous meningitis in patients with non-Hodgkin lymphoma ranges between 1-20%. While CNS involvement is estimated to be less than 10% in adults with newly diagnosed acute lymphoblastic leukemia (ALL), the incidence may reach 12% in pediatric patients. Around 21% of patients with primary central nervous system lymphoma may also develop lymphomatous meningitis (10).

Case reports 1

Our first case, a 70-year-old female patient, was admitted to the neurology service because of altered consciousness and meningeal symptoms. Multiple masses are detected in the patient's brain tomography and biopsy is taken. In the histopathological examination of the patient, findings are consistent with diffuse large B-cell lymphoma. (Fig. 1) Immunohistochemical studies were positive for CD45, CD20 (Fig. 2), CD79a, PAX-5, and MUM-1 and negative for CD10. Ki-67 proliferation fraction was 70%, and BCL2 expression was extensive. Subsequent to the surgical procedure, the patient succumbed in the intensive care unit after a span of two days.

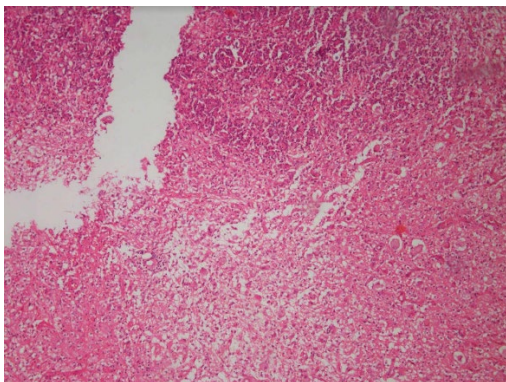

Figure 1: Perivascular infiltrate of atypical lymphoid cells extending into the surrounding brain parenchyma (H&E, 10x objective)

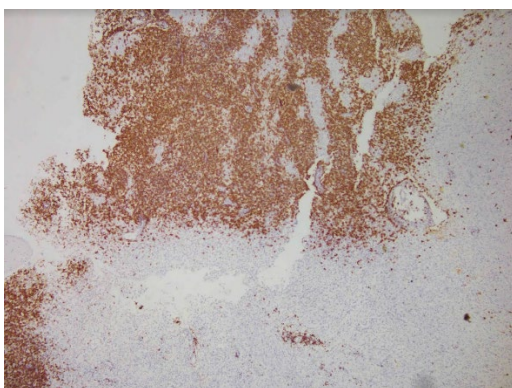

Figure 2: Immunohistochemical CD20 positivity in tumor cells.

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

Case reports 2

Our second case is a 50-year-old male patient who applied to the clinic with meningeal symptoms and a history of seizures. Multiple masses are detected in the patient's brain tomography and biopsy is taken. In the histopathological examination of the patient, findings are consistent with adenocarcinoma metastasis. (Fig. 3) Immunohistochemical studies were positive for CK20, CDX2 (Fig. 4) and MOC31 and negative for GFAP and CK7. The findings have initially given rise to the consideration of colon cancer metastasis. During the patient's follow-up, a second metastatic lesion has been observed in the occipital lobe.

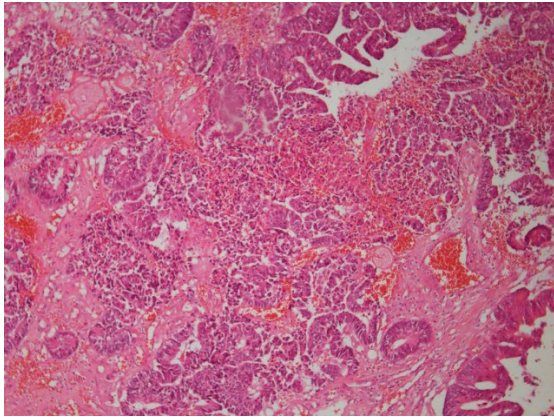

Figure 3: Adenocarcinoma extending into the surrounding brain parenchyma (H&E, 10x objective)

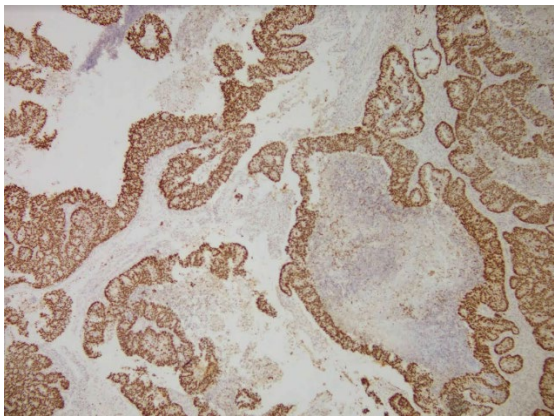

Figure 4: Immunohistochemical CDX2 positivity in tumor cells.

Conclusion

Aseptic meningitis is a broad definition that includes many infectious and non-infectious diseases that cause infiltration of the meninges with negative bacterial culture in the CSF. Infectious causes of aseptic meningitis include viruses, fungi, spirochetes, and tubercle bacilli,

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

while non-infectious causes include systemic inflammatory diseases, drug-induced and neoplastic meningitis.

The clinical presentation of aseptic meningitis is usually nonspecific, with fever, headache, nausea, photophobia, and nuchal rigidity being the most common symptoms. While bacterial culture and gram staining are negative in CSF analysis, pleocytosis ≥ 5 cells/mm³ is detected. The biochemical examination of CSF usually reveals a normal glucose concentration and a protein concentration below 80-100 mg/dl. Nevertheless, the approach to patients with aseptic meningitis is complicated by the variety of etiologic agents and the relatively limited diagnostic tools available.

Neoplasms are one of the causes of aseptic meningitis. We aimed to demonstrate the role of malignancy in aseptic meningitis with two cases in this study.

References

1. Tattevin, P., Tchamgoué, S., Belem, A., Bénézit, F., Pronier, C., & Revest, M. (2019). Aseptic meningitis. *Revue Neurologique. Rev Neurol (Paris)*, 175(7-8):475-480. <https://doi:10.1016/j.neurol.2019.07.005>.
2. Han, S.H., Choi, H.Y., Kim, J.M., Park, K.R., Youn, Y.C., Shin, H.W. (2016). Etiology of aseptic meningitis and clinical characteristics in immune-competent adults. *J Med Virol*, 88(1), 175-9. <https://doi.org/10.1002/jmv.24316>.
3. Mehndiratta, M., Nayak, R., Garg, H., Kumar, M., Pandey, S. Appraisal of Kernig's and Brudzinski's sign in meningitis. (2012). *Ann Indian Acad Neurol*, 15(4), 287-8. <https://doi.org/10.4103/0972-2327.104337>.
4. Waghdhare, S., Kalantri, A., Joshi, R., Kalantri, S. (2010). Accuracy of physical signs for detecting meningitis: a hospital-based diagnostic accuracy study. *Clin Neurol Neurosurg*, 112(9), 752-7. <https://doi.org/10.1016/j.clineuro.2010.06.003>.
5. Kumar, R. (2005). Aseptic meningitis: diagnosis and management. *Indian J Pediatr*, 72(1):57-63. <https://doi:10.1007/BF02760582>.
6. Dumaidi, K., Al-Jawabreh, A. (2017). Molecular detection and genotyping of enteroviruses from CSF samples of patients with suspected sepsis-like illness and/or aseptic meningitis from 2012 to 2015 in West Bank, Palestine. *PLoS One*, 12(2):e0172357. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0172357>.
7. Verstrepen, W.A., Kuhn, S., Kockx, M.M., Van De Vyvere, M.E., Mertens, A.H. (2001). Rapid detection of enterovirus RNA in cerebrospinal fluid specimens with a novel single-tube real-time reverse transcription-PCR assay. *J Clin Microbiol*, 39(11), 4093-6. <https://doi:10.1128/JCM.39.11.4093-4096.2001>.
8. Lombardi, G., Zustovich, F., Farina, P., Della Puppa, A., Manara, R., Cecchin, D., Brunello, A., Cappetta, A., Zagonel, V. (2011). Neoplastic meningitis from solid tumors: new diagnostic and therapeutic approaches. *Oncologist*, 16(8), 1175-88. <https://doi.org/10.1634/theoncologist.2011-0101>.
9. Rigakos, G., Liakou, C.I., Felipe, N., Orkoulas-Razis, D., Razis, E. (2017). Clinical presentation, diagnosis, and radiological findings of neoplastic meningitis. *Cancer Control*, 24(1):9-21. <https://doi.org/10.1177/107327481702400103>.

IV. ULUSLARARASI TURAZ AKADEMİ KONGRESİ TAM METİN

10. Grewal, J., Saria, M., Grewal, H.K., Kesari, S. (2011). Neoplastic meningitis resulting from hematological malignancies: pharmacokinetic considerations and maximizing outcome. *Clin Investig (Lond)*, 1(10), 1391-1402. <https://doi.org/10.4155/cli.11.115>.

'Tubanın seröz papiller kistadenofibrom/Papillom; İnsidental neoplazi

Havva ERDEM

Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

Özet

Tubanın neoplazileri çok nadirdir, seröz papiller kistadenofibromalar/papillomlar ise daha da nadirdirler.

34 yaşında kadın hasta, sterilizasyon istemiyle kadın doğum polikliniğine başvurdu. Bu istemi sebebiyle opere edildi, materyal patolojiye gönderildi. Vakada makroskopik özellik mevcut değildi. Mikroskopik incelemesinde insidental olarak seröz papiller kistadenofibrom/papillomu ile uyumlu bulgular izlendi. Bu tanıyla raporlandı.

Sonuç olarak insidental sonuçlara hazırlıklı olmak ve akılda tutmak önemlidir. Klinikopatolojik işbirliği bilinmezlerin çözümünde yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Benign, kistadenofibrom, papillom, fallop tüpü, tesadüfi.

Serous papillary cystadenofibroma/papilloma of the tube; Incidental neoplasia

Abstract

Tubal neoplasms are very rare, and serous papillary cystadenofibromas/ papilloma are even rarer.

A 34-year-old female patient applied to the obstetrics clinic with a request for sterilization. For this reason, she was operated and the material was sent to pathology. There was no macroscopic feature in the case. In his microscopic examination, findings consistent with serous papillary cystadenofibroma/papillom were observed incidentally. reported with this diagnosis.

As a result, it is important to be prepared for and keep in mind incidental consequences. Clinicopathological cooperation will help in solving the unknowns.

Keywords: Benign, cystadenofibroma, papilloma, fallopian tube, incidental.

Giriş

Tubanın seröz papiller kistadenofibromlar/ papillomlar nadir görülürler ve genellikle klinik oluşturmazlar. Bu vakaların çoğu asemptomatiktir ve başka bir jinekolojik hastalık sebebiyle operasyon sırasında veya sonrasında rastlantısal olarak tespit edilirler (1).

Adenofibromlar esas olarak fimbria içinde bulunur. Papillomlar, tubal mukozaya gevşek bir şekilde yapışmış görülürler ve tubal obstrüksiyona neden olabilirler. Semptom göstermeden ortaya çıkmaları kuvvetli muhtemeldir (1-3).

Vaka sunumu

34 yaşında kadın hasta, sterilizasyon istemiyle bilateral tubal ligasyon yapıldı. Materyal patoloji laboratuvarında makroskopik olarak değerlendirildi ve sistematik üç alandan örnekledi. Makroskopik olarak bir alanda hafif şişlik görünümünün dışında özellik izlenmedi. Mikroskopik değerlendirmede bir tubada özellik yoktu. Diğer tubada ise bir alanda lümenine doğru papiller yapılar yapmış, yer yer fibrovasküler kor benzeri yapılar içeren, stroması ödemli ve tek sıralı silli epitelle döşeli, belirgin atipi içermeyen benign tümöral görünüm dikkati çekti. Bu mikroskopik değişikliklerden dolayı ‘tubanın seröz papiller kistadenofibromu/ papillomu,, ile uyumlu olduğu düşünüldü (şekil 1-3).

Tartışma

Tuba uterinadan gelişen neoplazmlar benign ve malign olabilirler. Neoplazmları genellikle nadirdir. Görülmesi halinde malign tümörler benign olanlardan daha yaygındır (2).

Klinik olarak inflamatuvar durumlarla karışıklığa yol açabilirler.

Papilloma, Metaplastik papiller tümör ve Kistadenomlar (Adenofibromas) tubanın nadir, benign tümörleridir. Birbirine benzeyen mikroskopik değişiklikler içermektedirler.

Papilloma, adenomatöz ve çok kompleks papiller proliferasyonun izlendiği intraluminal bir kitleden oluşur. Mikroskopisinde, hüresel proliferasyon, ince stromal fibrovasküler korlar ve papiller proliferasyon, ödemli stroma dikkati çekmektedir. Nukleuslar sakindir ve mitotik aktivite görülmez. İmmunohistokimyasal çalışma yapıldığında ER ve WT-1’i diffüz olarak eksprese eder ve Ki-67 proliferasyon indeksi düşüktür. Kompleks papiller proliferasyon görülürse overin yüzey epiteli tümörleriyle ve endometrial tümörler ile karışıklığa yol açabilir. Atipik proliferatif (borderline) seröz tümöre, düşük dereceli seröz karsinoma veya villoglandüler varyant endometrioid karsinoma benzeyebilir. Papillomada ince mikropapiller tafting (“tufting”), psammoma cisimleri ve düşük dereceli seröz karsinomun stromal invazyonu görülmez. Ayrıca, skuamöz metaplazi, endometriozis ve solid büyüme odakları endometrioid karsinom lehine bulgulardır.

Metaplastik papiller tümör ile ayırımında ise, metaplastik papiller tümörler, postpartum dönemde tuba uterinanın lümeninde insidental bir bulgu olarak bulunur. Geniş eozinofilik sitoplazmalı, stratifiye ve ‘tufted’ epitel ile döşeli geniş papillalardan oluşur. Nukleuslar malign özellikler göstermez. Papiller metaplastik proliferasyon mu, gebelikle ilişkili küçük atipik proliferatif (borderline) seröz tümör mü olup olmadığı tartışmalı bir durumdur (1-3).

Adenofibromlar mikst epitelyal ve mezenkimal bileşenlere sahiptir ve kistik olabilir. Literatür bilgilerine göre, bu tümörlerin gidişatlarını tahmin etmek için oldukça sınırlıdır; ancak overdeki emsallerine benzer davranışlar beklenebilir (3).

Adenofibromlar, BRCA1/2 mutasyonları olan veya güçlü bir aile öyküsü olan meme/over kanseri olan kadınların %10’unda görülürken, yüksek riskli olmayan kadınların yalnızca %2,5’inde görülür (1,2)

Bu vaka, papiller ve adenofibrom özelliklerinin birlikteliği nedeniyle, tubanın seröz papiller adenofibromu/papillomu olarak yorumlanmıştır.

Sonuç olarak patolojiye gönderilen materyalde bilinen ve bilinmeyen kısımlar birbirinden çok farklı olabilir. Bu sebeple hastaya ait tüm materyaller patolojiye gönderilmeli ve histopatolojik olarak değerlendirilmelidir. Çünkü, bazen çok ciddi sürprizlerle karşı karşıya kalınabilir.

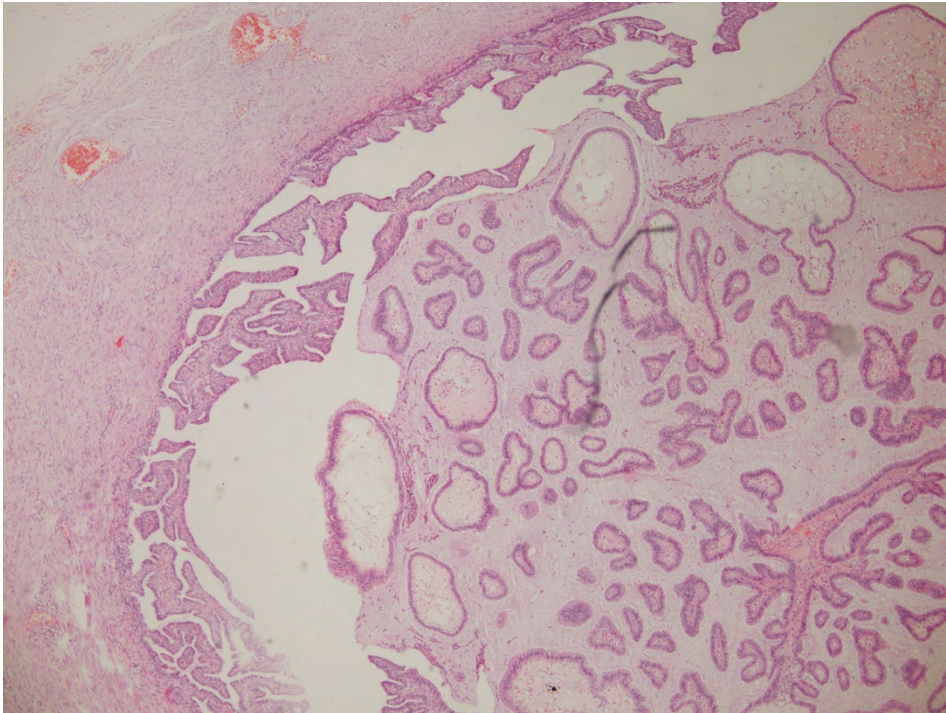
Kaynaklar

1-R. J. Kurman et al. (eds.), Blaustein's Pathology of the Female Genital Tract. Chapter 11. Pp 658-672.

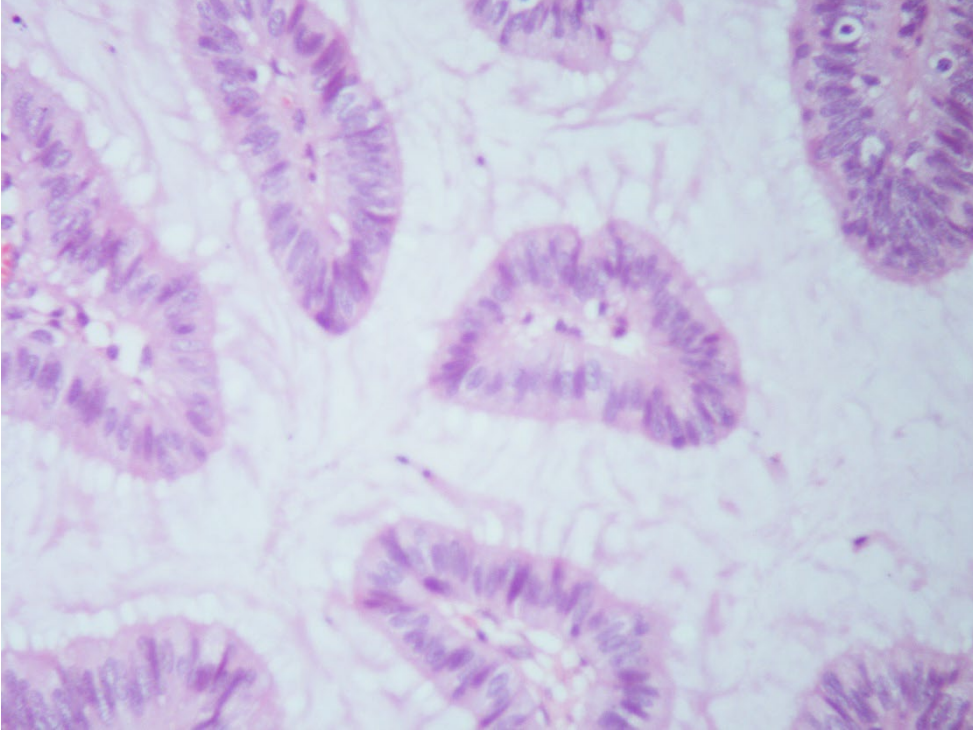
2- WHO Classification of Tumours Editorial Board. Female genital tumours [Internet]. Lyon (France): International Agency for Research on Cancer; 2020 [cited YYYY Mmm D]. (WHO classification of tumours series, 5th ed.; vol. 4). Available from: <https://tumourclassification.iarc.who.int/chapters/34>.

3- Khatib Y, Patel RD, Kashikar AS, Chavan K. Serous papillary cystadenofibroma of the fallopian tube: A case report and short review of literature. Indian J Pathol Microbiol 2015;58:524-7

Resim-1: Yer dallanmalar yapmış, tek sıralı silindirik epitelle döşeli papiller yapılar (H&EX40).

Resim-2: Tek sıralı silindirik epitel sakin, atipi, mitoz mevcut değil (H&EX400).

Mast Hücre Proliferasyonları; Reaktif mi? Neoplastik mi?

Havva Erdem¹, Ayten Livaoğlu²

1- Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

2- Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi Patoloji Bölümü, Trabzon, Türkiye

Yazışma: Havva Erdem

E-posta: drhavvaerdem@gmail.com

Özet

Mast hücreleri, bağışıklık sisteminin önemli hücreleridir ve hematopoetik kök hücre kaynaklıdır. Yerleşmeleri gereken dokunun mikroçevresi tarafından sağlanan diğer farklı büyüme faktörlerinin varlığında olgunlaşırlar. Etkileştikleri büyüme faktörü c-kit ligandı ve kök hücre faktörüdür.

Klonal olarak transforme hematopoietik progenitör hücrelerin anormal bozukluğu söz konusu olursa neoplastik süreçler ortaya çıkar. Bunlar öncelikle mastositozlardır. Mastositozlar, kendi kendini sınırlayan iyi huylu bir hastalıktan kötü huylu hastalığa doğru değişen geniş bir klinik ve morfolojik özellik yelpazesi sergiler. Klonal olmayan proliferasyon durumunda reaktif durumlar görülebilmektedir.

Burada yoğun kaşıntı ve döküntü sebebiyle biyopsi yapılmış bebek hastada kutanöz mastositoz ayırıcı tanısı ve reaktif durumlardan bahsedilmiştir.

Anahtar kelimeler: mast hücre hiperplazisi, mastositoz, ayırıcı tanı.

Abstract

Mast cells are important cells of the immune system and originate from hematopoietic stem cells. They mature in the presence of other different growth factors provided by the microenvironment of the tissue in which they are to be located. The growth factor with which they interact is c-kit ligand and stem cell factor.

Neoplastic processes occur if there is abnormal disruption of clonally transformed hematopoietic progenitor cells. These are primarily mastocytosis. Mastocytoses exhibit a wide spectrum of clinical and morphological features ranging from a self-limiting benign disease to a malignant disease. Reactive conditions can be seen in the case of non-clonal proliferation.

Here, the differential diagnosis of cutaneous mastocytosis and reactive conditions in a baby patient who underwent biopsy due to intense itching and rash are discussed.

Key words: mast cell hyperplasia, mastocytosis, differential diagnosis.

Anahtar kelimler: Cutaneous mastocytosis, sistemik mastocytosis, MC sarcoma.

Giriş

Mast hücreleri, bağışıklık sisteminin önemli hücreleridir ve hematopoetik kök hücre kaynaklı hücre grubudur. Normal koşullar altında, olgun mast hücreleri kan dolaşımında dolaşmazlar. Bununla birlikte, mast hücre progenitörleri, kök hücre faktörü ve çeşitli sitokinlerin etkisi altında dokulara göç eder ve mast hücrelerine farklılaşır. Yerleştikleri mikroçevreye bağlı salınan büyüme faktörleri yanısıra c-kit ligandı ve kök hücre faktörünün etkisi ile olgunlaşmasını sağlarlar.

Mast hücreleri vücudun her yerinde bulunur ve hastalıkların patofizyolojisinin yanı sıra birçok fizyolojik fonksiyonun sürdürülmesinde önemli roller oynarlar.

Mast hücreleri vücuttaki mukozal ve epitelyal dokularda, merkezi sinir sistemi ve retina dışında tüm vaskülarize dokularda bulunurlar. Antijenin giriş yerleri (gastrointestinal sistem, deri, solunum epiteli) mast hücrelerinin yerleştiği alanlardır. Ayrıca kan hücreleri, düz kas, mukus ve saç foliküllerini çevreleyen bağ dokusundaki epitelin altında bulunurlar.

İnsan mast hücrelerinin iki fenotipi vardır: bunlar; sadece triptaz üreten mukozal mast hücreleri ve kimaz, triptaz ve karboksipeptidazlar üreten bağ dokusu mast hücreleridir. Bu fenotipleme tümör mikroçevresinde de etkili olmaktadır. Tümör davranışında etkisini gösteren literatürde birçok çalışma bulunmaktadır.

Gastrointestinal sistem bir antijene maruz kaldığında, tepkisi sıvı sekresyonunu artırmak, düz kas kasılmasını artırmak ve peristaltizmi artırmaktır. Bu antijenler IgE üzerinden Th2 hücrelerine sunulur ve mevcut antigene karşı bir IgE antikoru varsa, mast hücrelerinin aktivasyonuna neden olarak bir bağışıklık tepkisine neden olur. Bu, mast hücrelerinin degranüle olmasına ve çeşitli enflamatuar mediatörleri salmasına neden olur. Bu araçlar vasküler geçirgenliği artırarak bağırsak epitelinde ödem ve düz kas kasılmasına neden olarak kusma ve ishale neden olur. Bu tip reaksiyonlar, belirli ilaçlarda ya da gıdalarda bulunan antijenlere yanıt olarak ortaya çıkabilir. Bunlar, cildin derin katmanlarındaki bağ dokusundaki mast hücreleri üzerindeki IgE'ye bağlandıkları yerde, vücutta taşınır. Bu da ürtikeryal reaksiyon ve anjioödem ile sonuçlanır. Solunum yollarında mast hücre aktivasyonuna karşı oluşan immun yanıt oluşabilir. Tüm bu bulgular reaktif durumlar yanısıra sistemik mastositoz tablosunda da karşımıza çıkabilir.

Burada yoğun kaşıntı ve döküntü sebebiyle biyopsi yapılmış bebek hastada kutanöz mastositoz (resim-1) ayırıcı tanısı ve reaktif durumlardan bahsedilecektir.

Tartışma

Mastositoz, kendi kendini sınırlayan iyi huylu bir hastalıktan kötü huylu hastalığa doğru değişen geniş bir klinik ve morfolojik özellik yelpazesi sergiler.

Hastalığın tanısının klinik bulgularla konulması mümkün değildir. Bu nedenle, özellikle nadir ve genellikle olağandışı görünümleri ve çoğunlukla düşük veya az sayıda doku infiltrasyonu göz önüne alındığında, patologlar, yalnızca gerçek mastositozu değerlendirebilmek için mevcut kriterlere hakim olmak zorundadırlar. Bu bağlamda özellikle reaktif durumları ve taklitçileri de akılda tutmak gereklidir.

Mastositozu taklit eden lezyonlara örnek vermek gerekirse; mast hücre hiperplazisinin izlendiği reaktif durumlar yanısıra triptaz pozitif akut miyeloid lösemi (AML) veya miyelomastositik lösemi gibi nadir görülen neoplastik hematolojik bozukluklar sayılabilir.

Mastositozda c-kit reseptöründe görülen mutasyon önemlidir.

Sistemik mastositozu (SM) olan hastaların >%80'inde, D816 kodunda somatik nokta mutasyonu bulunur. En sık mutasyona uğrayan genler TET2, SRSF2, ASXL1, RUNX1 ve JAK2'yi içermektedirler. Bu hastalarda miyeloid lösemi gibi ilişkili bir hematolojik neoplazm saptanabilir.

Sistemik mastositozda, çok çeşitli semptomlara yol açabilen mast hücrelerinin aşırı aktivitesi nedeniyle çok sayıda vazoaktif aminlerin salınmasıyla karakterize, agresif bir hastalık tablosu oluşmaktadır. Hastalıkla ilişkili en sık görülen semptomlar kaşıntı, kızarma, ishal ve anafilaksidir.

Kutanöz mastositoz (CM) sadece derinin tutulduğu durumdur. Kutanöz mastositozda ise genellikle iyi huylu bir tablo göstermektedir. Mastositozlu hastalar serum triptaz seviyesinden bağımsız olarak, osteopatiden muzdarip olabilir ve beraberinde hafif, şiddetli, bazen de nadiren yaşamı tehdit eden şikayetleri olabilir.

Mastositoza ait World Health Organization (WHO) 2021 konsensüsü şu şekildedir (Tablo-1).

<i>Table-1</i>	<i>Maculopapular cutaneous mastocytosis (MPCM);</i>	<i>Monomorphic variant</i>
<i>Cutaneous Mastocytosis (CM)</i>	<i>Ürticaria pigmentosa</i>	<i>Polymorphic variant</i>
	<i>Diffuse cutaneous mastocytosis (DCM)</i>	
	<i>Cutaneous mastocytoma (CMa)</i>	<i>Isolated mastocytoma</i>
		<i>Multilocalized Mastocytomas</i>
<i>Systemic mastocytosis (SM)</i>	<i>Bone marrow mastocytosis</i>	
	<i>Indolent SM (ISM)</i>	
	<i>Smoldering SM (SSM)</i>	
	<i>Aggressive SM (ASM)</i>	
	<i>SM with an associated hematopoietic neoplasm (SM-AHN)</i>	
	<i>MC leukemia (MCL)</i>	
<i>MC sarcoma (MCS)</i>		

CM sınıflandırmasında lezyon sayısı ve morfolojisi önemlidir. Çocuklarda mastositoz ciltte sınırlı olma eğiliminde olduğundan dolayı, yüksek triptaz seviyelerine rağmen bu bulgu sistemik mastositoz tanısı için yeterli kriter değildir.

Pediyatrik CM'da, cilt biyopsisi vakalarının yaklaşık %86'sında KIT'de somatik mutasyonlar mevcuttur. En yaygın mutasyonlar ekzon 17'de ve özellikle amino asit 816'da tanımlanmıştır (yaklaşık %34-42'sinde). Bu mutasyon genellikle p.D816V'dır.

CM vakalarına ait cilt biyopsi değerlendirmesinde histokimyasal ve immunohistokimyasal olarak Giemsa, toluidin mavisi, MC triptaz veya KIT (CD117) yapılabilir.

Bahsedilen vakada CD117 ve giemsa ile mast hücrelerinde artış gösterilmiştir. Cilde sınırlı lezyon olduğu için ürtikerya pigmentoza olarak tanımlanmıştır.

Mikroskobik değerlendirmede; MCPM'de, MC'ler genellikle kan damarları ve adneks çevresinde birikme eğiliminde olduğu görülmektedir. Gevşek bir şekilde dağılan mast hücreleri üst dermiste küçük veya bant benzeri kompakt infiltratlar oluşturabilirler.

MCPM ciltteki mast hücre hiperplazisinin sebebi olabilir ama kronik enflamatuvar süreçler, fibrotik bozukluklar, yara iyileşmesi veya birçok neoplastik durumun mikroçevresinde de artışlar görülebilir. Burada, vakalar; klinik, laboratuvar ve histopatoloji birlikte değerlendirilmelidir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) sistemik mastositoz tanı kriterlerine göre:

1. Major kriterler:

- Kemik iliği veya deri dışı dokularda multifokal anormal mast hücre kümelerinin varlığı (kümelerdeki mast hücreleri ≥ 15 'den fazla olmalı).

2. Minör kriterler:

- Yüksek serum triptaz seviyesi (20 ng/ml'nin üzerinde)
- Anormal mast hücresinde CD25 ekspresyonu
- KITD 816V mutasyonunun varlığı
- %25'ten fazla atipik mast hücrelerinin varlığı (kemik iliği veya deri dışı dokularda).

Sistemik mastositoz tanısı için bir majör ve bir minör kriter veya üç minör kriter gerekir.

Organ Disfonksiyonu Değerlendirmesi: B ve C bulgularından oluşur.

B bulguları :

- kemik iliği biyopsisinde %30'undan fazla mast hücre varlığı veya anormal derecede yüksek serum triptazı
- Hepatomegali veya splenomegali veya lenfadenopati

C bulguları

- Kemik iliği biyopsisinde sitopeni görülmesi
- Palpabl hepatomegali ve/veya splenomegali
- Osteolitik lezyonlar veya patolojik kırıklar
- GIS'de mast hücre infiltrasyonundan kaynaklanan malabsorpsiyon

Sonuç olarak

Mast hücre proliferasyonlarında yeni tanı alacak vakalarda multidisipliner yaklaşım önemlidir. Özellikle klinik değerlendirme yanısıra morfolojik değerlendirme ve bu esnada taklitçilerini unutmamak gereklidir.

Kaynaklar

Melissa Krystel-Whittemore , Kottarappat N. Dileepan, John G. Wood. Mast Cell: A Multi-Functional Master Cell. *Frontiers in Immunology*.2016;6: 620

Alexander Gerbaulet et al. Mast cell hyperplasia, B-cell malignancy, and intestinal inflammation in mice with conditional expression of a constitutively active kit. *Blood*. 2011;117: 6

Álvarez-Twose I, Jara-Acevedo M, Morgado JM, García-Montero A, Sánchez-Muñoz L, Teodósio C, Matito A, Mayado A, Caldas C, Mollejo M, Orfao A, Escribano L.(2016). Clinical, immunophenotypic, and molecular characteristics of well-differentiated systemic mastocytosis. *J Allergy Clin Immunol.*, 137(1):168-178.e1. doi: 10.1016/j.jaci.2015.05.008.

Alvarez-Twose I, Vañó-Galván S, Sánchez-Muñoz L, Morgado JM, Matito A, Torrelo A, Jaén P, Schwartz LB, Orfao A, Escribano L.(2012). Increased serum baseline tryptase levels and extensive skin involvement are predictors for the severity of mast cell activation episodes in children with mastocytosis. *Allergy*, 67(6):813-21. doi: 10.1111/j.1398-9995.2012.02812.x.

Bodemer C, Hermine O, Palmérini F, Yang Y, Grandpeix-Guyodo C, Leventhal PS, Hadj-Rabia S, Nasca L, Georgin-Lavialle S, Cohen-Akenine A, Launay JM, Barete S, Feger F, Arock M, Catteau B, Sans B, Stalder JF, Skowron F, Thomas L, Lorette G, Plantin P, Bordigoni P, Lortholary O, de Prost Y, Moussy A, Sobol H, Dubreuil P. (2010). Pediatric mastocytosis is a clonal disease associated with D816V and other activating c-KIT mutations. *J. Investig. Dermatol*, 130, 804-815. <https://doi.org/10.1038/jid.2009.281>

Büttner C, Grabbe J, Haas N, Sepp NT, Kunkel G, Henz BM. (1999). Comparison of genetic and immunohistochemical findings in childhood and adult onset urticaria pigmentosa. *Int Arch Allergy Immunol*, 118(2-4):206-7. doi: 10.1159/000024069. PMID: 10224380.

Carter MC, Bai Y, Ruiz-Esteves KN, Scott LM, Cantave D, Bolan H, Eisch R, Sun X, Hahn J, Maric I, Metcalfe DD. (2018). Detection of KIT D816V in peripheral blood of children with

manifestations of cutaneous mastocytosis suggests systemic disease. *Br J Haematol*, 183(5):775-782.

Gangireddy M, Ciofoaia GA. Systemic Mastocytosis. [Updated 2022 Jul 5]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2023 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK544345/>

Hartmann K, Escribano L, Grattan C, Brockow K, Carter MC, Alvarez-Twose I, Matito A, Broesby-Olsen S, Siebenhaar F, Lange M, Niedoszytko M, Castells M, Oude Elberink JNG, Bonadonna P, Zanotti R, Hornick JL, Torrelo A, Grabbe J, Rabenhorst A, Nedoszytko B, Butterfield JH, Gotlib J, Reiter A, Radia D, Hermine O, Sotlar K, George TI, Kristensen TK, Kluin-Nelemans HC, Yavuz S, Häggglund H, Sperr WR, Schwartz LB, Triggiani M, Maurer M, Nilsson G, Horny HP, Arock M, Orfao A, Metcalfe DD, Akin C, Valent P.(2016). Cutaneous manifestations in patients with mastocytosis: Consensus report of the European Competence Network on Mastocytosis; the American Academy of Allergy, Asthma & Immunology; and the European Academy of Allergology and Clinical Immunology. *J Allergy Clin Immunol*, 137(1):35-45. doi: 10.1016/j.jaci.2015.08.034.

Horny HP, Valent P.(2002). Histopathological and immunohistochemical aspects of mastocytosis. *Int Arch Allergy Immunol*, 127(2):115-7. doi: 10.1159/000048180.

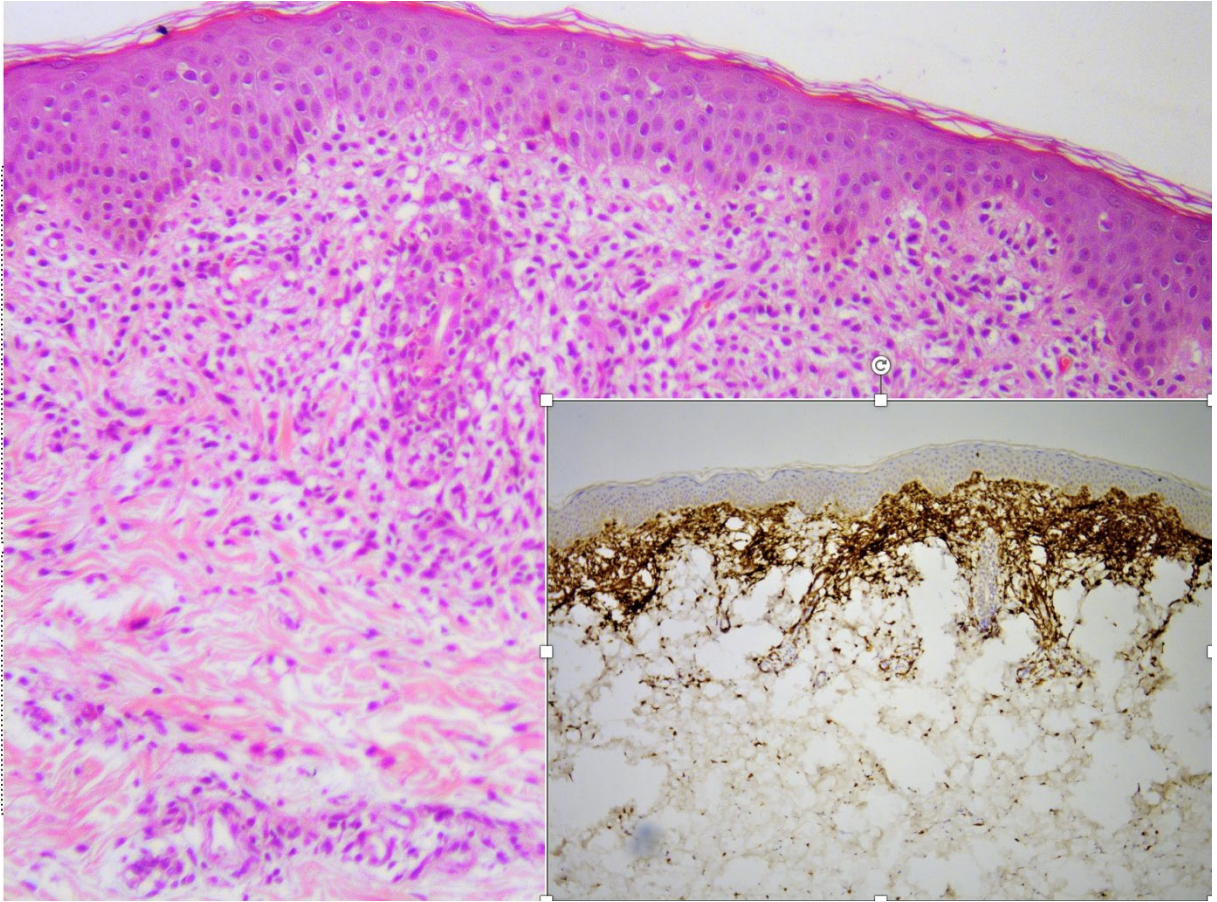
Khoury JD, Solary E, Abla O, Akkari Y, Alaggio R, Apperley JF, Bejar R, Berti E, Busque L, Chan JKC, Chen W, Chen X, Chng WJ, Choi JK, Colmenero I, Coupland SE, Cross NCP, De Jong D, Elghetany MT, Takahashi E, Emile JF, Ferry J, Fogelstrand L, Fontenay M, Germing U, Gujral S, Haferlach T, Harrison C, Hodge JC, Hu S, Jansen JH, Kanagal-Shamanna R, Kantarjian HM, Kratz CP, Li XQ, Lim MS, Loeb K, Loghavi S, Marcogliese A, Meshinchi S, Michaels P, Naresh KN, Natkunam Y, Nejati R, Ott G, Padron E, Patel KP, Patkar N, Picarsic J, Platzbecker U, Roberts I, Schuh A, Sewell W, Siebert R, Tembhare P, Tyner J, Verstovsek S, Wang W, Wood B, Xiao W, Yeung C, Hochhaus A.(2022). The 5th edition of the World Health Organization Classification of Haematolymphoid Tumours: Myeloid and Histiocytic/Dendritic Neoplasms. *Leukemia*, 36(7):1703-1719. doi: 10.1038/s41375-022-01613-1.

Pardanani A.(2019). Systemic mastocytosis in adults: 2019 update on diagnosis, risk stratification and management. *Am J Hematol*, 94(3):363-377.

Scherber RM, Borate U.(2018). How we diagnose and treat systemic mastocytosis in adults. *Br J Haematol.*, 180(1):11-23.

Bischoff SC, Sellge G. Mast cell hyperplasia: role of cytokines. *Int Arch Allergy Immunol.* 2002 Feb;127(2):118-22. doi: 10.1159/000048181. PMID: 11919420.

Resim-1: CD117X100 (küçük resim),H&Ex200 (büyük resim)

HİPERSENSİTİVİTE PNÖMONİSİ VE SİLİKOZİS ÖRNEĞİYLE İNTERSTİSYEL AKCİĞER HASTALIKLARINA YAKLAŞIM

Havva Erdem¹, Hatice Küçük²

1- Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

2- Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi Patoloji Bölümü, Trabzon, Türkiye

Yazışma: Havva Erdem

E-posta: drhavvaerdem@gmail.com

Özet

İnterstisyel Akciğer Hastalıkları, etyolojisi bilinen ya da bilinmeyen birçok sebebi içinde barındıran geniş hastalıklar yelpazisidir. Çevresel ya da mesleki etkilenmelerin bir kısmı sarkoidoz, kollajen vasküler hastalıklar gibi akciğer tutulumu olan sistemik hastalıklardır. İlaçlar veya radyasyona bağlı süreçler ve enfeksiyonlar gibi etyolojisi bilinen olaylar da akciğere özel idyopatik süreçlere yol açabilirler.

Burada hipersensitivite pnömonisi ile 63 yaşında pnömokonyozis (silikozis) tanısı almış hastanın histopatolojik değerlendirilmesinde ayırıcı tanısı tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: İnterstisyel Akciğer Hastalıkları, hipersensitivite pnömonisi, pnömokonyozis, silikozis.

Abstract

Interstitial Lung Diseases are a wide spectrum of diseases that include many causes of known or unknown etiology. Some of the environmental or occupational effects are systemic diseases with lung involvement such as sarcoidosis and collagen vascular diseases. Events with known etiology, such as drugs or radiation-related processes and infections, may also lead to lung-specific idiopathic processes.

Here, the differential diagnosis of a 63-year-old patient diagnosed with pneumoconiosis (silicosis) with hypersensitivity pneumonia is discussed in his histopathological evaluation.

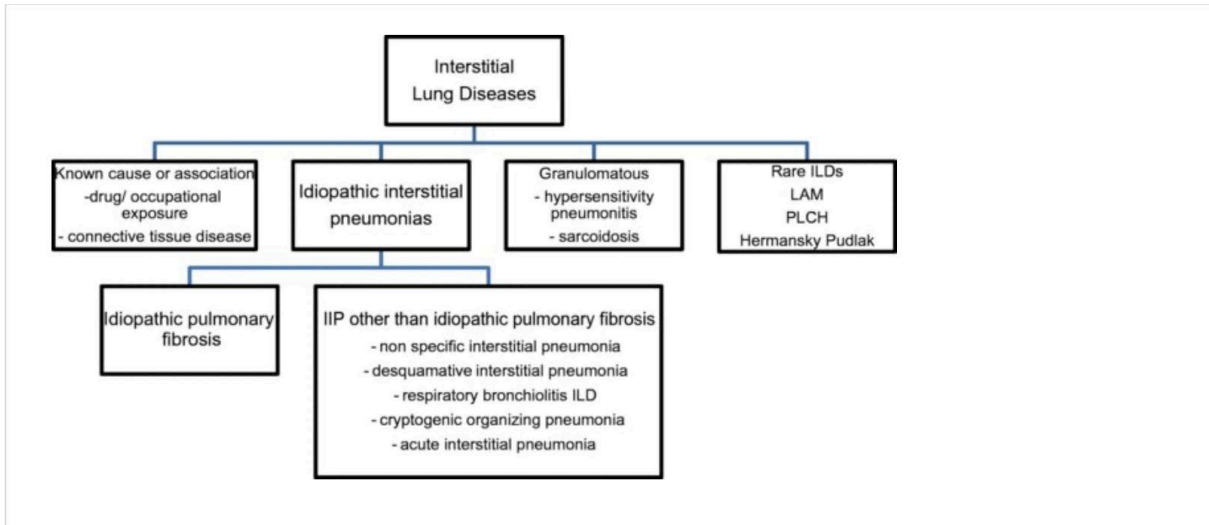
Key words: Interstitial Lung Diseases, hypersensitivity pneumonia, pneumoconiosis, silicosis.

Giriş

İnterstisyel Akciğer Hastalıkları (İAH) akciğerin diffüz etkilendiği tablolardır. Bu durumlar akciğer parankiminde değişik derecelerde inflamasyon, fibrozis ve yapısal bozulmaya neden olmaktadır. Bu, akut ya da kronik seyirli bir grup hastalıktır. Etkilenen alan; alveol ve kapiller arasındaki bölgedir. Bu bölge, alveol duvarı, septa, perivasküler, perilenfatik ve peribronkovasküler konnektif dokuyu kapsamaktadır.

İAH grubuna giren çok fazla hastalık vardır. Bunlar; etyolojisi bilinen ya da bilinmeyen sebepler olabilir.

İnterstisyel Akciğer Hastalıklarının sınıflaması şu şekildedir (tablo-1).

Burada silikozis tanısı almış vaka örneğinin ayırıcı tanısı üzerinden, birçok antijene maruz kalma sonucu görülen ve nonspesifik granülomların izlendiği hipersensitivite pnömonisi tartışılacaktır.

Tartışma

İAH'da hipersensitivite pnömonileri ve pnömokonyozlar birbirine benzer klinikler oluşturabilirler.

Pnömokonyozda sebepten bağımsız olarak partiküllerin akciğere ulaşması ve hasara yol açması esastır. Sebepler çevresel ya da mesleki maruziyet olabilir. Bu da hastalığın heterojen geniş spektruma yol açmasıyla sonuçlanmaktadır. İn hale edilen partiküller farklı olsa da genellikle akciğerde aynı hasarlanmaya ve histopatolojik değişikliklere yol açmaktadır. Etiyoloji açısından sebepler önem arz etmektedir. Pnömokonyozda akciğer tutulumu daha ziyade üst loblardadır. Akciğerin üst loblarını tutan makül, nodül, granülom ve masif fibrozis (PMF) şeklinde görülebilir. Akciğerler boyunca sentrilobüler dağılım gösterebilir ve nodüler hastalığa ilerleyebilir. Histolojik olarak maküller ve peribronşiyoler veya perivasküler inflamasyon oluşturur. PMF, silikozis ve kömür işçisi pnömokonyozunda görüldüğü gibi sentrilobüler amfizem ya da makül ile de ilişkilidir.

Pnömokonyoz sebeplerinden olan kristal silika maruziyeti, kumun birçok işlemden kullanılması ve ucuzluğu nedeni ile tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de oldukça yaygındır. Silika partikülleri, yüzey epiteline hasar vererek ve makrofajlar tarafından fagosite edilerek granüloamatöz değişiklikler, parankimde zedelenme ve fibrozise yol açmaktadır. Silikozis de akciğerin üst zonlarını tutma eğilimindedir.

Pnömokonyozisin diğer sebeplerinin ortaya konmasında anamnez çok önemlidir. Anamnezde kuş besiciliği ve benzeri durumlar varsa hipersensitivite pnömonisi (HP) de akla gelmelidir.

HP, tek tip hastalıktan ziyade değişen davranışlar gösteren ve farklı klinik ortaya çıkarabilen karmaşık bir sendromdur.

Burada da inhalasyon yoluyla maruz kalınan antijene karşı konakçının oluşturduğu immun yanıt sonucunda interstisyel inflamatuvar yanıt ve doku hasarı mevcuttur. Maruz kalınan partiküller farklıdır. Bunlar; mikrobiyolojik ajanlar, kimyasal ajan, tarımsal tozlar, biyoaerosoller olabilir.

Görüntüleme (Bilgisayarlı Tomografi (BT)) buzlu cam görünümü önemlidir. Fibrotik ya da nonfibrotik olması klinik davranışta önemlidir. Tanıda BT yanısıra brokoalveoler lavajda lenfositik artış ve dokuda nonspesifik granülomlar yardımcı bulgulardır.

HP için, tanıda en önemli özelliklerden biri de antijenden uzaklaşıldığında klinikteki düzelmedir. Bu durum silikozis gibi birçok meslek hastalığında görülmez. Onlarda patojenden uzaklaşılmasına rağmen süreç progressif ilerler.

Sonuç olarak, interstisyel akciğer hastalığının hangisi olursa olsun ve hangi sebeple olursa olsun bu vakalara multidisipliner yaklaşım, tanı ve tedavide olmazsa olmazdır. Bu vakalarda, uzmanlık alanlarının tek başına tanı pek mümkün olmamaktadır.

Kaynaklar

Dalia Mudawi et al. An update on interstitial lung disease. *British journal of hospital medicine* (London, England: 2005). 2021; 82(5):1-14

Dsouza, K., de Andrade, J.A. The Diagnostic Approach to Interstitial Lung Disease. *Curr Pulmonol Rep* 7, 149–159 (2018).

Fernández Pérez, E. R., Kong, A. M., Raimundo, K., Koelsch, T. L., Kulkarni, R., & Cole, A. L. (2018). Epidemiology of Hypersensitivity Pneumonitis among an Insured Population in the United States: A Claims-based Cohort Analysis. *Annals of the American Thoracic Society*, 15(4), 460–469. <https://doi.org/10.1513/AnnalsATS.201704-288OC>

Erdem et al. Silicosis Including Bullous Lung and Extraparenchymal Cyst. *Turkiye Klinikleri Arch Lung*. 2011;12(2):80-4

İnsan Eli Mikrobiyom Belirteçlerinin Bıçak Üzerinde Kalıcılığı: Bir Ön Çalışma

Sükrîye Karadayı¹, İlknur Yılmaz², Tülin Özbek², Beytullah Karadayı³

¹ Altınbaş Üniversitesi, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı, İstanbul, Türkiye

² Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, İstanbul, Türkiye

³ İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Adli araştırmalarda şüpheli veya şüphelilerin olay yerinde bulunup bulunmadığının ispatı, adli bilimlerin çözümü zor konuları içerisindedir. Son çalışmalarda, kimliklendirme olgularının çözümünde mikrobiyota delillerinin insan DNA analizleri yetersiz kaldığında önemli bir katkı sağlayabileceği bildirilmektedir. Bakteri DNA'sının, insan DNA'sından daha iyi korunmuş olması, degradasyona daha dirençli olması ve bir yüzeydeki kalıcılığının çok daha fazla olması gibi bazı avantajları bulunmaktadır. Bu çalışmada olay yerinde sıklıkla karşılaşılan bıçaklar üzerindeki mikrobiyal yapıların nadir bakteri türleri açısından tespiti yapılarak bıçağı kullanan kişilerin mikrobiyom profillerinin zaman içerisindeki kalıcılığının metagenomik analiz yöntemleri (bakteriyel 16S rRNA bölgeleri) ile incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma kapsamında son üç ayda antibiyotik ya da antifungal tedavisi almamış olan ve gönüllü olarak katılım sağlayan 5 katılımcıya ait 15 örnek analiz edilmiştir. Katılımcılara ait el örneği mikrobiyota profili tespit edildikten sonra bu kişilerin tuttukları bıçak örnekleri oda sıcaklığında 4 saat ve 24 saat bekletilmiş ve bıçak üzerindeki mikrobiyom profillerinin kalıcılığı araştırılmıştır. Karşılaştırmalar tüm katılımcılarda sadece kendine spesifik tespiti yapılan nadir bakteri türleri üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Her bir katılımcının (A-E katılımcıları) el örneklerindeki sadece kendine spesifik tespit edilen tür sayıları sırasıyla 72, 12, 81, 20 ve 117 olmak üzere toplamda 302'dir. Katılımcılar kendilerine spesifik tespit edilen bu nadir bakteri türlerinin toplamda %8.28'ini 4. saat bıçak sapı örneklerine taşırken bu sayı 24. saat örneklerinde % 6.95 oranında bulunmaktadır.

Sonuç: Bu ön çalışma, nadir olarak tespit edilmiş el mikrobiyomuna ait bazı mikrobiyal markırların olayın üzerinden 24 saat geçmesinden sonra dahi, tek başına delil olma veya desteklenmesine ihtiyaç duyulan delillere katkı sağlama potansiyeli olduğunu göstermiştir.

Bu çalışma Altınbaş Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (Proje Kodu: PB2021-SHMYO-3) tarafından desteklenmiştir.

Anahtar kelimeler: Adli mikrobiyoloji, Metagenomik analiz, Bakteriyel profillemeye, skin mikrobiyota

Persistence of Human Hand Microbiome Markers on the Knife: A Preliminary Study

Sukriye Karadayı¹, İlknur Yılmaz², Tülin Özbek², Beytullah Karadayı³

¹Altınbaş University, Department of Medical Laboratory Techniques, Istanbul, Turkey

²Yıldız Technical University, Faculty of Arts and Science, Department of Molecular Biology and Genetics, Istanbul, Turkey

³Istanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Medical Faculty, Department of Forensic Medicine, Istanbul, Turkey

Aim: Proving whether the suspect or suspects were present at the crime scene in forensic investigations is among the difficult issues of forensic sciences. In recent studies, it has been reported that microbiota evidence can make an important contribution to the resolution of identification cases when human DNA analyzes are insufficient. Bacterial DNA has some advantages such as being better preserved than human DNA, being more resistant to degradation, and being much more persistent on a surface. In this study, it is aimed to determine the microbial structures on the knives frequently encountered at the crime scene in terms of rare bacterial species and to examine the persistence of the microbiome profiles of the people who use the knife over time by metagenomic analysis methods (bacterial 16S rRNA regions).

Method: Within the scope of the study, 15 samples of 5 participants who did not receive antibiotic or antifungal treatment in the last three months and participated voluntarily were analyzed. After the hand sample microbiota profile of the participants was determined, the knife samples held by these people were kept at room temperature for 4 hours and 24 hours, and the

persistence of the microbiome profiles on the blade was investigated. Comparisons were made on rare bacterial species that were detected only for themselves in all participants.

Results: The number of specific species detected in the hand samples of each participant (participants A-E) is 72, 12, 81, 20 and 117, respectively, for a total of 302. While the participants carried 8.28% of these rare bacterial species identified specifically for them to the 4th hour knife handle samples, this number was 6.95% in the 24th hour samples.

Conclusion: This preliminary study showed that some microbial markers of the rarely detected hand microbiome have the potential to be stand-alone or add to evidence that needs support, even 24 hours after the criminal event.

This study was supported by Altınbaş University Scientific Research Projects Unit (Project Code: PB2021-SHMYO-3).

Keywords: Forensic microbiology, Metagenomic analysis, Bacterial profiling, Skin microbiota

Histomorphological Characteristics of Pyloroduodenal Ulcers in Elderly Patients

Fikrat Aliyev^{1,2}, Elchin Akbarov², **Mushfig Orujov**², Akif Alakbarov², Mirhafiz Mirzayev²

¹Scientific Center of Surgery named after M.A. Topchubashov, Baku, Azerbaijan

²Azerbaijan Medical University, Department of Pathological Anatomy, Baku, Azerbaijan

Introduction. Peptic ulcers of the stomach and duodenum are one of the most common pathologies of the digestive system.

The study's objective was to examine the clinical and morphological features of pyloroduodenal ulcers in elderly and senile patients.

Materials and methods. 75 patients aged 62–89 years were analyzed for pyloroduodenal ulcers. 43 patients were men and 32 were women. The mean age of the patients was 74.5 ± 2.5 years. All patients underwent an endoscopic examination and a comprehensive examination, including morphological changes in the mucous around the ulcer.

Results. The results of endoscopic and morphological studies were comparable. Thus, in all cases, the edges of the ulcer are covered with a somewhat flattened hyperchromic epithelium of the mucosa, similar to the epithelial cells of the pyloric part of the stomach.

Helicobacter pylori (HP) was detected in the areas of gastric metaplasia in 82% of cases and the degree of HP infection in most cases was assessed as moderate (++) or high (+++). The deep layer of fibroid necrosis contains granulation and fibrous tissue with fibroblasts, macrophages, and collagen fibers around them. The superficial layer is located on the deep layer and borders the exudate zone.

Conclusion. The probable increase in the number of elderly and senile people in the human population allows us to predict that the number of patients observed for gastric ulcers in these age groups will increase. This situation allows us to consider the search for ways to improve the results of the examination and treatment of patients with gastric ulcers in old age as an urgent task of modern gastroenterology.

Keywords: *pyloroduodenal ulcers, histomorphology, Helicobacter pylori, elderly patients*

Ateroskleotik, Arteriosklerotik və Nefritik Nefroskleroz Zamanı Böyrəyin Sinir Aparatının
Patomorfologiyası

Samirə Fərzəliyeva, Günəş Əliyeva, Rza Həsənov, Təranə Mirzəyeva, Mahir Əliyev
Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

Giriş. Son zamanlar, böyrəkköçürmə əməliyyatlarının sayının artması ilə əlaqədar, böyrəyin sinir aparatı daha geniş şəkildə tədqiq edilməkdədir. Böyrəklərin nefrosklerozuna səbəb olan və nəticədə xronik böyrək çatışmazlığına gətirib çıxaran ateroskleroz, hipertoniya və qlomerulonefrit xüsusi yer tutur.

Tədqiqat işinin məqsədi ateroskleotik, arteriosklerotik və nefritik nefroskleroz zamanı böyrəyin sinir aparatında baş verən patomorfoloji dəyişikliklərin öyrənilməsi olmuşdur.

Material və metodlar. Böyrək toxumasında və onun sinir aparatında baş verən dəyişiklikləri öyrənmək məqsədi ilə xronik böyrək çatışmazlığından dünyasını dəyişmiş şəxslərin böyrəklərindən götürülmüş tikələr 10%-li neytral formalində fiksasiya edildikdən sonra Bilşovski-Qross üsulu ilə boyanmışdır.

Nəticə. Aterosklerotik nefroskleroza məruz qalmış böyrəyin mikroskopik müayinəsi zamanı aterosklerotik dəyişilmiş arteriyanın qidalandırdığı sahələrdə böyrək yumaqcıqlarının atrofiyası və sklerozu aydın nəzərə çarpır. Eyni zamanda digər sahələrdə hipertrofiyaya uğramış yumaqcıqlar aşkar edilir. Hipertrofiyaya uğramış yumaqcıqların gətirici arteriolaları üzərində hiperargentofilialı sinir lifləri aşkar edilir. Noradrenergik sinirlərin flüoresensiyası, həmçinin parasimpatik sinir liflərində asetilxolinesterazanın aktivliyi azalmışdır. Hipertoniya xəstəliyi zamanı meydana çıxan böyrək büzüşməsi yumaqcıqların qeyri-müntəzəm atrofiyası və hipertrofiyası ilə özünü büruzə verir. Atrofiya olan sahələrdən keçən sinir liflərində mielin qişası aşkar edilmir. Noradrenergik sinir lifləri hipertrofiyaya uğramış, yumaqcıqların gətirici arteriyaları üzərində daha intensiv flüoresensiya izlənilir. Nefritik nefroskleroz zamanı böyrəklərin mikroskopik müayinəsi böyrək parenximasında leyko-limfositar infiltrasiya ilə yanaşı, borucuq boşluqlarında çoxlu miqdarda hialin şarlar və silindrlərin olduğunu göstərir. Böyrək yumaqcıqları görmə sahəsinin əksər hissəsində atrofiyaya uğrayaraq büzüşmüşdür. Böyrək parenximasında müşahidə edilən mikroqanqlionların sinir hüceyrələrində uni- və bipolyar çıxıntılar aşkar edilir. Ateroskleroz və hipertrofiyadan fərqli olaraq, noradrenergik sinirlərin flüoresensiyası zəifdir.

Açar sözlər: nefroskleroz, sinir aparatı, patomorfologiya

Electron Microscopic Study of Brain Tissue Changes in the Early Period of Burn Disease (Burn Shock)

Akif Alakbarov, Tarana Mirzayeva, Elchin Akbarov, Mirhafiz Mirzayev, Samira Farzaliyeva

Department of Pathological Anatomy, Azerbaijan Medical University, Baku, Azerbaijan

Introduction. Thermal burns are one of the most common pathologies in both peacetime and wartime. According to WHO, 30% of all injuries are caused by burns. In connection with all this, burn injuries are always relevant.

The objective of the study was to study changes in the brain tissue during thermal burns at the ultrastructural level.

Material and methods. The material for the electron-microscopic study was taken from the corpses of 15 patients who died at different stages of burn disease. The burn injuries were III-IV degrees and covered 30-40% of the body surface.

Results. The amount of Nissl's substance in the neurons of the cerebral cortex in the people who died in the first period of burn disease decreased. In the cytoplasm of such neurons, the nucleus is pushed to the periphery. Swelling of protrusions of satellite cells, oligodendroglia, as well as astrocytes was revealed. The neurons of the cerebral cortex also undergo significant changes in burn shock. Signs of destruction were also found in dendrites and axons.

Based on the results obtained, it can be said that burn disease causes serious destructive changes in the neurons of the central nervous system. In addition, it should be noted that in the early period of burn disease, changes also develop in the microcirculatory bed of the central nervous system. These changes are characterized by capillary dilatation, thrombus formation, and destruction of the basement membrane. As a result, vascular permeability increases sharply.

Keywords: *burn shock, brain tissue, ultrastructure*

Hipertoniya Xəstəliyi Zamanı Miokarda və Ürəyin Sinir Aparatında Baş Verən Patomorfoloji Dəyişikliklər

Günəş Əliyeva, Samirə Fərzəliyeva, Mahir Əliyev, Şəfəq Əliyeva, Könül Nəcəfova

Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

Giriş. Hal-hazırda yer kürəsi əhalisinin 25%-i hipertoniya xəstəliyindən əziyyət çəkir. Bunu nəzərə alaraq mövzunun aktual olması qərarına gəldik.

Tədqiqat işinin məqsədi hipertoniya xəstəliyinin ürək əzələsinə, sinir aparatına, mikrosirkulyator damar sisteminə təsirini öyrənmək olmuşdur.

Material və metodlar. Hipertoniya xəstəliyindən dünyasını dəyişmiş 10 insan meyitindən ürək və digər daxili orqanlar götürülüb 10% neytral formalin məhlulunda fiksasiya edilmişdir. Adrenergik və xolinergik sinirləri öyrənmək məqsədilə meyit materialları ölümdən 2 saatdan gec olmayaraq götürülmüş və Bilşovski-Qros üsulu ilə boyanmışdır.

Nəticə. İşıq mikroskopik müayinədə kardiomyositlərin, xüsusilə də sol mədəciyin divarından götürülmüş tikədə əzələ hipertrofiyası ilə yanaşı kiçik ocaqlı sklerotik ocaqlar aşkar edilir. Sklerotik ocaqların yaxınlığında olan mikrosirkulyator damar sisteminin reduksiyası, arteriolaların divarında hialinoz nəzərə çarpır. Bilşovski-Qros metodu ilə boyanan simpatik və parasimpatik sinir liflərində mielin qişanın dağılması ilə yanaşı hiperargentofiliya aşkar olunur. Sinir kəməflərində distrofik dəyişikliklərə uğramış neyronlarda yanaşı hipertrofiyaya uğramış neyronlar da aşkar edilir. Hipertrofiyaya məruz qalmış neyronların hüceyrə membranında, dentrit və neyritlərində çoxlu simpatik törəmələr müşahidə edilir. Neyronun sitomembranında və çıxıntılarında simpatik elementlərin çox sayda olması bir daha bu neyronların funksional aktiv olmasını göstərir. Hipertoniya xəstəliyi zamanı hazırlanmış preparatların simpatik sinir kəməfi və liflərinin lüminesensiyaya etməsi damar ətrafı sahələrdə özünü daha aydın nəzərə çarpır. Sklerotik sahələrdə simpatik sinirlərin lüminesensiyası zəif hipertrofiya etmiş kardiomyositlərarası sahələrdə isə daha çox müşahidə edilir. Xolinergik sinirlərin asetilxolinesteraza aktivliyi kardiomyositlərin ətrafında daha zəif aşkar edilir. Qeyd etmək lazımdır ki, sol mədəciyin kardiomyositlərarası sahələrində də simpatik neyronlar vardır. Bu neyronların fəaliyyəti ürək transplantasiyası zamanı əhəmiyyət kəsb edir.

Açar sözlər: hipertoniya, miokard, sinir aparatı, patomorfolojiya

Uzunmüddətli İşemiyadan Sonra Başlanan Reperfuzyanın Antioksidant Müdafiə Sisteminə Təsiri

Mirhafiz Mirzəyev, Akif Ələkbərov, Elçin Əkbərov, Mahmud Bağırzadə, Günəş Əliyeva
Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

Giriş. Müasir təbabətin əsas problemlərindən biri qaraciyər xəstəliklərinin müalicə və diaqnostikasını müasir texnoloji vasitələrdən istifadə etməklə yaxşılaşdırmaqdır. Bu, vaxtı ilə müalicəsi mümkün hesab edilməyən qaraciyər xərçəngi, qaraciyərin sirrozu və işemiyası artıq qaraciyər köçürülməsinin praktik təbabətə tətbiq edilməsi ilə öz həllini tapmışdır. Belə problemlərdən biri də transplantasiyadan sonra yaranmış reperfuzya sindromudur.

Material və metodlar. Təcrübələr çəkisi 200-250 qr arasında olan cinsi xətti bəlli olmayan 25 baş ağ siçovul üzərində aparılmışdır. Siçovulların qaraciyərindən hazırlanmış homogenatda antioksidant müdafiə sisteminin göstəriciləri təyin edilmişdir.

Nəticə. Reperfuzyanın 15-ci dəqiqəsində qaraciyər toxumasında səthi zülal SH qrupunun qatılığı nəzarət qrupuna daxil olan təcrübə heyvanlarından alınmış nəticəyə əsasən 9,3%, 30-cu dəqiqəsində 15% azalmışdır. 15-ci dəqiqədə strukturdaxili zülal SH qrupunun qatılığı nəzarət qrupu heyvanlarında olan səviyyədə 17,5%, reduksiya olunmuş qlütationun qatılığı 20% azdır. 30-cu dəqiqədə bu göstəricilər uyğun olaraq 32% və 37% az olmuşdur. 15-ci dəqiqədə katalazanın qatılığı digər markerlərlə müqayisədə 2,1%, 30-cu dəqiqədə 3%, ÜAF-ın qatılığı isə müvafiq olaraq 8,6% və 16% azalmışdır.

Reperfuzyadan 1 saat sonra səthi zülal SH qrupunun qatılığı daha da azalmışdır. Onun qatılığı 23%, strukturdaxili zülal SH qrupu 47%, reduksiya olunmuş qlütation 46,5%, katalaza 4,8%, ÜAF 23,4% azalmışdır. Reperfuzyanın 24-cü saatında antioksidant müdafiə sistemi kompensasiya olunmağa başlamışdır. Səthi zülal SH qrupunun qatılığı 21,8%, strukturdaxili zülal SH qrupunun qatılığı 44,5%, reduksiya olunmuş qlütationun qatılığı 40,7%, katalazanın qatılığı 3,8%, ÜAF-ın qatılığı 20,5% azdır.

Yekun. Beləliklə, apardığımız təcrübələrin nəticəsi göstərmişdir ki, işemiyadan sonra qan axımının bərpası qaraciyər toxumasında antioksidant müdafiə sistemini zəiflədir. Lakin reperfuzya müddəti uzandıqca antioksidant müdafiə sistemi artıq kompensasiya olunmağa başlayır.

Açar sözlər: qaraciyər, reperfuzya, antioksidant sistem

Osteosarkomalı Xəstələrdə Yaş, Cins və Patoloji Prosesin Lokalizasiyası Arasındakı Asılılığın
Tədqiqi

Gülnarə Sadıqova, İradə Əliyeva, Fidan İbrahimova, Azər Mənsimov

Azərbaycan Tibb Universiteti, Sitologiya, embriologiya və histologiya kafedrası, Bakı,
Azərbaycan

Giriş. Birincili bədxassəli sümük şişləri əsasən uşaq və gənc yaşlarında əmələ gəlir və klinik gedişinin aqressivliyi, yüksək aktivliyi, təkrari residivləşməsi və ağciyərlərə, sümüklərə, daxili orqanlara metastazları ilə xarakterizə olunur. Sümük sarkomalarının müasir müalicəsi ağır şüa və kimyəvi dərman terapiyasının istifadəsi və çox vaxt geniş (şikəstedici) cərrahi əməliyyatların aparılması ilə nəticələnir.

Tədqiqat işinin məqsədi müxtəlif lokalizasiyalı osteosarkomaların yaş, cins və lokalizasiyası arasındakı asılılığın təqiqi olmuşdur.

Tədqiqatın material və metodları. Tədqiqat obyektini müxtəlif lokalizasiyalı hər iki cinsə aid olan 168 osteosarkomalı xəstə təşkil etmişdir. Tədqiqatımız zamanı morfoloji, immunhistokimyəvi, elektron-mikroskopik və axıcı sitometrik metodlardan istifadə edilmişdir.

Tədqiqatın nəticələri və onların müzakirəsi. Osteosarkoma kişilərdə qadınlara nisbətən (müvafiq olaraq, 111 kişi - 66% və 57 qadın - 34%) daha çox təsadüf edilmişdir. Tədqiqatın gedişində neoplazmalı xəstələrin yaşı, cinsi və patoloji prosesin lokalizasiyası arasında müəyyən korrelyasion qanunauyğunluq aşkar edilmişdir. Osteosarkoma daha çox kişilərdə, ən çox 11-20 yaşlar arasında və əsasən bud sümüyünün metafizinin proksimal hissəsində və bədənin uzununa böyüməsində skeletin digər hissələrinə nisbətən yüksək aktivliyə malik olan diz oynaqı nahiyəsində rast gəlinmişdir. Həmçinin, şişin uzun borulu sümüklərin böyümə zonaları ilə yerli əlaqəsinin olduğu müəyyən edilmişdir. Ekzogen və endogen amillərin təsiri altında sonrakı blastomatoz böyümə ilə endoxondral osteogenez proseslərinin pozulması baş verir.

Yekun. Tədqiqatımızın nəticəsinə görə osteosarkoma gənc yaşlı kişilərdə bud sümüyünün proksimal hissəsində və diz oynaqı nahiyəsində daha çox rast gəlinir. Osteosarkomanın genezində skeletin böyüməsinin yaş xüsusiyyətləri müəyyən rol oynayır.

Açar sözlər: osteosarkoma, yaş və cins asılılığı, lokalizasiya

Yumurtalıqın müxtəlif şişləri zamanı mitotik rejimin tədqiqi

Gülənə Sadıqova, Həbil Muradov, İradə Əliyeva, Fidan İbrahimova

Azərbaycan Tibb Universiteti, Sitologiya, embriologiya və histologiya kafedrası, Bakı,
Azərbaycan

Tədqiqat işinin məqsədi şiş hüceyrələrinin mitotik rejiminin öyrənilməsi olmuşdur.

Tədqiqatın material və metodları. Tədqiqat obyektini kimi xoşxassəli, hüdudi və bədxassəli yumurtalıq şişləri diaqnozu qoyulmuş xəstələrin yumurtalıqından götürülmüş materiallarından istifadə edilmişdir. Tədqiqat obyektləri və mitotik rejim kəmiyyətləri çox olduğu üçün, yalnız hüceyrələrin bütün populyasiyasında bölünən hüceyrələrin faiz nisbəti, yəni, mitotik aktivliyi göstərən mitoz indeksi və ümumi mitozların içindəki patoloji mitozların faiz nisbəti tədqiq edilmişdir.

Tədqiqatın nəticələri və onların müzakirəsi. Normada ovositlər adi mitotik aktivlik ilə xarakterizə olunurlar. Profaza və metafaza fazalarında daha çox birincilər üstünlük təşkil edirlər, patoloji mitozlar isə azdır. Yumurtalıqların hüdudi sistadenomaları zamanı mitotik rejimin daha kəskin pozulması qeydə alınır ki, bu da metafaza mərhələsində olan hüceyrələrin miqdarının artması, patoloji mitozlu hüceyrələrə daha çox təsadüf edilməsi, onların müxtəlif növlərinin müəyyən edilməsi, aneuploidiyanın meydana çıxması və bölünmə zonalarının genişlənməsi ilə xarakterizə olunur.

Yumurtalıqların bədxassəli neoplazmalan isə metafazanın digər mərhələlərlə müqayisədə üstünlük təşkil etdiyi, patoloji mitozların miqdarının kəskin artması, müxtəlif mitotik aktivlik dərəcəsi, aneuploidiya, 4, 8, 16, 24 və daha artıq ploidi hüceyrələrlə xarakterizə olunur. Qeydə alınan mitotik rejim pozulmaları maliqnezasiyanın erkən diaqnostikası, şişönü, həmçinin, bədxassəli şişlərin qiymətləndirilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Mitotik rejim qanunauyğunluqlarının yumurtalıq neoplazmalarında tədqiqi şiş hüceyrələrinin kinetik populyasiyasının əsaslandırılma mexanizmlərinin izahında əhəmiyyət kəsb edir. Mitotik tsikldən çıxmış hüceyrələr ya sonrakı diferensiasiya mərhələsinə keçir, ya mitoz dövrünə qədəm qoyur, ya proliferasiya edir, ya da sükunətdə qalırlar. Beləliklə, bu neoplazmalarda hüceyrə populyasiyaları bir-biri ilə sıx əlaqədə olan 3 qrupa bölünür: diferensiasiya olunmayan bölünməyən hüceyrələr, diferensiasiya olunmayan proliferativ hüceyrələr və diferensiasiya etmiş proliferasiya etməyən hüceyrələr.

Açar sözlər: yumurtalıq şişləri, mitoz, hüceyrə populyasiyası

Hepatosellulyar Karsinomannın Ultrastruktur Xüsusiyyətləri

Müşfiq Orucov¹, Ədalət Həsənov¹, Emine Türkmən Şamdancı², Eldar Qasımov³, Nuru Bayramov⁴, Mehriban Hüseynova⁴

¹Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

²Gazi Universiteti, Tibb Fakültəsi, Tibbi patologiya kafedrası, Ankara, Türkiyə

³Azərbaycan Tibb Universiteti, Sitologiya, embriologiya və histologiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

⁴Azərbaycan Tibb Universiteti, I Cərrahi xəstəliklər kafedrası, Bakı, Azərbaycan

Giriş: Hepatosellulyar karsinoma (HSK) qaraciyərin birincili bədxassəli xəstəliyi olub, mühüm global sağlamlıq problemdir. HSK-nın ultrastruktur xüsusiyyətlərini bilmək diaqnostik dəqiqliyi artırmaq və potensial terapevtik hədəfləri araşdırmaq üçün vacibdir. Tədqiqat işimizin məqsədi HSK-nın ultrastruktur xüsusiyyətlərini və onların xəstəliyin gedişinə təsirlərini araşdırmaq olmuşdur.

Material və metodlar: HSK diaqnozu təsdiqlənmiş 5 xəstədən alınmış biopsiya nümunələri müvafiq qaydalara uyğun olaraq, transmission elektron mikroskopiyaya (TEM) müayinəsi üçün hazırlanmışdır. Müqayisə üçün şiş olmayan ətraf qaraciyər toxuması nümunələri də müayinəyə alınmışdır. Hüceyrə orqanellərində, sitoplazmatik strukturlarda və hüceyrədənəkar komponentlərdə ultrastruktur dəyişikliklər təhlil edilmişdir.

Nəticələr: Qeyri-xərçəng qaraciyər hüceyrələri ilə müqayisədə HSK hüceyrələrində anormal mitoxondrilərin sayı artmış, endoplazmatik şəbəkə genişlənmiş və Holci kompleksinin morfologiyası dəyişilmişdir. HSK hüceyrələrinin nüvələrində pleomorfizm və xromatinin qeyri-bərabər paylanması izlənilir. Atipik hüceyrələrarası qarşılıqlı təsirlərin və hüceyrə membranlarının məhv edilmiş strukturlarının olması HSK-da hüceyrə adheziyasının azaldığını göstərir. Bundan əlavə, şiş mikromühitində kollagen toplantısının artması və hüceyrəxarici matriksin tərkibində dəyişikliklər müşahidə edilir.

Müzakirə: HSK hüceyrələrində müşahidə edilən ultrastruktur dəyişikliklər şişin aqressiv davranışına uyğundur, metabolik tələbatın artmasını və proliferasiyanı əks etdirir. Orqanellərin morfologiyasının pozulması və hüceyrə adheziya xüsusiyyətlərinin dəyişilməsi HSK-nın invaziv potensialına kömək edə bilər. Hüceyrəxarici matriksdəki dəyişikliklər şişin inkişafını və angiogenezini asanlaşdırır.

Yekun: Bu nəticələr HSK-nın patogenezi daha yaxşı başa düşməyə kömək edir və hədəflənmiş müalicələrin inkişafına istiqamət verə bilər.

Açar sözlər: hepatosellulyar karsinoma, transmission elektron mikroskopiya, ultrastruktur

ÖZET

Adipoz Kökenli Kök Hücrelerden Salınan Eksozomların Sıçanlarda Oleik Asitle Oluşturulan Akut Akciğer Hasarı Üzerine Olası Rejeneratif Etkisi

Gamze AYAR¹, Badel ARSLAN¹, Kansu BÜYÜKAFŞAR¹, Leyla BAHAR¹, Elif ÖNSÖZ¹, Erkan MAYTALMAN², Mehmet Oğuz KÖKSEL³

1. Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kök Hücre ve Rejeneratif Tıp Anabilim Dalı, 33343, Çiftlikköy Kampüsü Yenişehir, Mersin, TÜRKİYE
2. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Kestel, Antalya, TÜRKİYE
3. Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi Hastanesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, 33110 Yenişehir, Mersin, TÜRKİYE

Giriş: Akut Akciğer Hasarı (AAH), önemli bir morbidite/mortalite kaynağı olan ciddi bir solunum yolu sıkıntısıdır ve vasküler endotel ile alveoler epitel tahribiyat ile açıklanmaktadır. Adipoz kökenli mezenkimal kök hücreler (AKH), farklı tip dokulara/hücrelere farklılaşma ve dokuları/hücreleri yenilenme yeteneği olan adipoz dokudan elde edilen kök hücrelerdir. Eksozomlar, çoğu hücre tarafından salgılanan, hücreler arası iletişime katılan hücre dışı keseciklerdir. AKH ve eksozomlar solunum yolu hastalıklarında sıklıkla kullanılmışlardır.

Yöntem: Bu çalışmada, akut akciğer hasarında adipoz kökenli kök hücreler ve onlardan izole edilen eksozomların terapötik etkileri kıyaslandı. Bunun için Wistar Albino sıçanlara intravenöz (i.v.) uygulanan oleik asit (60 mg/kg) ile akciğer hasarı oluşturuldu. Histopatolojik hasar skorları, TAS-TOS değerleri, IL-6, IL-10 ve VEGF genlerinin gen ifadesi değerlendirildi.

Bulgular: Histopatolojik incelendiğinde hasar skorlandırılmasına göre hasardan 2.5 saat sonra verilen 1×10^6 sayıda adipoz kökenli kök hücreler (i.v. yolla), oleik asit ile hasar oluşturulduktan sonra meydana gelen infiltrasyon, hiperplazi, ödem ve kanama parametrelerinde gözle görülür iyileşme sağladı Eksozomların (1×10^6 sayıda hücreden elde edilen eksozom 500 µl PBS içinde i.v. yolla) oleik asitle oluşan hasarı tersine çevirmediği görüldü. Kan serumundan, Total Antioksidan Seviyesi ve Total Oksidan Seviyesi örneklerde oluşan hemoliz nedeniyle değerlendirilemedi.

Bunun yanında IL-6, IL-10 ve VEGF genlerinin ifade düzeylerinde kontrol, oleik asit, adipoz kök hücre tedavi grubu, eksozom tedavi grubu arasında anlamlı farklılık olmadığı görüldü.

Sonuç: Sonuç olarak Wistar Albino erkek sıçanlarda oleik asit ile indüklenen akciğer hasarında terapötik etki yaratması amacıyla eksozomlar histopatolojik olarak değerlendirildiğinde adipoz kök hücre tedavi grubunun eksozom tedavi grubuna göre iyileştirici etki yarattığı ama gen ifadesi düzeyinde anlamlı farklılık oluşturmadığı tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Akut Akciğer Hasarı; Adipoz Kökenli Mezenkimal Kök Hücreler; Eksozomlar;

Teşekkür: Bu çalışma, Mersin Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri birimi tarafından desteklenmiştir. Proje No: 2021-2-TP2-4523.

ABSTRACT

Possible Regenerative Effect of Exosomes Released From Adipose-Derived Stem Cells on Oleic Acid-Induced Acute Lung Injury in Rats

Gamze AYAR¹, Badel ARSLAN¹, Kansu BÜYÜKAFŞAR¹, Leyla BAHAR¹, Elif ÖNSÖZ¹,
Erkan MAYTALMAN², Mehmet Oğuz KÖKSEL³

1. Mersin University, Institute of Health Sciences, Department of Stem Cell and Regenerative Medicine, 33343, Çiftlikköy Campus Yenişehir, Mersin, TURKEY
2. Alanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Medicine, Department of Medical Pharmacology, Kestel, Antalya, TURKEY
3. Mersin University, Faculty of Medicine Hospital, Department of Thoracic Surgery, 33110 Yenişehir, Mersin, TURKEY

Introduction: Acute Lung Injury (ALI) is a serious respiratory distress that is an important source of morbidity/mortality and is explained by the destruction of the vascular endothelium and alveolar epithelium. Adipose-derived mesenchymal stem cells (ASCs) are stem cells derived from adipose tissue that have the ability to differentiate into different types of tissues/cells and regenerate tissues/cells. Exosomes are extracellular vesicles secreted by most cells that participate in intercellular communication. ASCs and exosomes have been used frequently in respiratory diseases.

Method: In this study, the therapeutic effects of adipose-derived stem cells and their isolated exosomes in acute lung injury were compared. For this, lung injury was induced with oleic acid (60 mg/kg) administered intravenously (i.v.) to Wistar Albino rats. Histopathological damage scores, TAS-TOS values, gene expression of IL-6, IL-10 and VEGF genes were evaluated.

Results: When examined histopathologically, according to damage scoring, 1×10^6 adipose-derived stem cells (i.v.) administered 2.5 hours after the injury resulted in a visible improvement in the parameters of infiltration, hyperplasia, edema and bleeding that occurred after the damage was created with oleic acid. It was observed that the exosome did not reverse the damage caused by oleic acid (i.v. in 500 μ l PBS). Total Antioxidant Level and Total Oxidant Level could not be evaluated from blood serum due to hemolysis in the samples. In addition, there was no

significant difference in the expression levels of IL-6, IL-10 and VEGF genes between the control, oleic acid, adipose stem cell treatment group and exosome treatment group.

Conclusion: As a result, when exosomes were evaluated histopathologically in order to create a therapeutic effect in oleic acid-induced lung damage in Wistar Albino male rats, it was determined that the adipose stem cell treatment group had a curative effect compared to the exosome treatment group, but did not create a significant difference in the level of gene expression.

Keywords: Acute Lung Injury; Adipose-Derived Stem Cells; Exosomes

Acknowledgment: This study was supported by Mersin University Scientific Research Projects unit. Project Number: 2021-2-TP2-4523.

Nadir ve Yeni Bir Teknik İle Adli Olgunun Sonucu Etkilenirmi?

Sözlü bildiri

Sorumlu yazar:Dr.İbrahim Etili

Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi,Ortopedi Kliniği

Genel Bilgiler

Başparmağın kronik çok yönlü instabilitesinde genellikle artrodez önerilir.Özellikle orta ve ileri yaş eklem yüzü düzensiz osteoartrit olgularında çoğunlukla tercih edilir.Beklentisi yüksek koopere genç olgulara alternatif olabileceğini düşündüğümüz yeni bir teknik sunuyoruz.

Olgu:35y erkek,büro memuru darb esnasında aldığı travma esnasında sağ el 1. parmak metakarpafalengeal(mkf) eklem yaralanması oluşmuş.Önce alçı yapılmış,sonraki takiplerinde fonksiyonel bir sonuç alınamayınca mkf eklem artrodezi önerilmiş.

Kabul etmemesi üzerine polikliniğe başvurmuş.

Fm:Sağ el 1. parmak mkf eklem varus-valgus stres testi 45-50 derece

Fleksiyon-extansiyon ark 0-0-40 derece

Hastaya röntgen, mr,kan tetkikleri yapılmış hastanın artrodezi kabul etmemesi üzerine yeni bir teknik olan serbest tendon grefti ile onarım önerilmiş.

Hasta ayrıntılı bilgilendirildikten sonra onam alınmıştır.

Teknik:Fleksocarpiradialis(fcr) üzerinden girilip parsiyel tendon grefti alındı.Sağ el mkf ekleme radial ve ulnar kenarlarında iki ayrı insizyon yapıldı.Kollateral ligaman artıklarının olduğu yerler işaretlendi.Proksimal palanks tabanından bir adet metalkarp başından bir adet olmak üzere dril ile 2 adet tünel açıldı.

Tendon greftleri bu deliklerden geçilerek uygun gerginlikde suture edildi.İntraoperatif fleksiyon- extansiyon hareket açıklığı ve stabilite testleri yapıldı.postoperatif 4 hasfta atelde tutulan olguya aktif ve pasif hareketler verildi.

Sonuç:

Her iki kolletarel liament yetmezliği olan olgularda serbest tendon grefti onarım uygulaması son derece nadirdir.

Eklemde dejenerasyon olmayan genç koperasyon sağlanabilen olgularda uyguladığımız yöntem ile oldukça iyi sonuçlar alınabileceği ve adli olaylarda verilecek kararları etkileyebileceğini düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler:Artrodez,Metakarpafalengeal eklem

Does a Rare and New Technique Affect the Outcome of a Forensic Case?

Oral presentation

Corresponding author:Dr. İbrahim Etli

Antalya Training and Research Hospital,Orthopedics Clinic

General Information

Arthrodesis is generally recommended in chronic multidirectional instability of the thumb. It is mostly preferred especially in middle-aged and elderly cases of osteoarthritis with irregular articular surfaces. We present a new technique that we think may be an alternative for young patients with high expectations.

Case:35y male, office clerk, right hand 1st finger metacarpophalangeal (mkf) joint injury occurred during the trauma he received during a beating. First, a plaster cast was applied, and when no functional result was obtained in the follow-up, mkf joint arthrodesis was recommended.

He applied to the outpatient clinic after he refused.

Fm:Right hand 1st finger mkf joint varus-valgus stress test 45-50 degrees

Flexion-extension arc 0-0-40 degrees

The patient underwent X-ray, MRI and blood tests. After the patient refused arthrodesis, a new technique of repair with free tendon graft was proposed.

Consent was obtained after the patient was informed in detail.

Technique:Partial tendon graft was obtained through the flexocarpiradialis (fcr).

Two separate incisions were made on the radial and ulnar sides of the right hand mkf joint.

The locations of the collateral ligament remnants were marked. 2 tunnels were opened with a drill, one at the base of the proximal palmar and one at the metacarpal head.

Intraoperative flexion-extension range of motion and stability tests were performed. Active and passive movements were given to the patient who was kept in a splint for 4 postoperative weeks.

Conclusion:

Free tendon graft repair in patients with bilateral colletarial liament insufficiency is extremely rare.

We think that the method we applied in young patients without degeneration in the joint can provide very good results and may affect the decisions to be made in forensic cases.

Keywords:Arthrodesis, Metacarpaphalangeal joint

65 Yaş ve Üzeri Acil Servise Başvuran Yaşlılarda Adli Olguların Değerlendirilmesi

Özet

Bu araştırmada, acil servise başvuran ve adli olgu olarak değerlendirilen 65 yaş ve üstü hastaların demografik ve klinik özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, Acıbadem Maslak Hastanesi Acil Servise 01/01/2017 – 31/12/2021 tarihleri arasında başvuran ve adli olgu olarak değerlendirilen 65 yaş ve üzeri 164 hastanın kayıtları geriye dönük olarak incelenmiştir. Hastalara ait yaş, cinsiyet, başvuru nedeni ve başvuru zamanını içeren demografik bilgiler ve muayene bulguları, yaralanmaların ciddiyeti, uygulanan prosedürler ve sonuçlarını içeren klinik özellikler incelenmiştir. Bu yaş grubundaki erkek hastaların en sık hastaneye başvurma nedenleri arasında bisiklet kazası (n=12), yolcu yaralanması (n=18), yaya yaralanması (n=21) ve darp (n=8) yer almıştır. 3 olguda ise ateşli silahla veya keskin cisimle kendine zarar vermeye bağlı yaralanma görülmüştür. Kadın hastalar için en sık yolcu (n=10) ve yaya (n=24) yaralanmaları olduğu saptanmıştır. Bu çalışmada yer alan 164 olgunun benzerlik göstermeyen demografik ve klinik yönleri olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte özellikle trafik kazaları olmak üzere kazalar ön planda karşımıza çıkmaktadır. Ancak kasıtlı yaralanmalar da önemli bir grup oluşturmaktadır. Özellikle Acil serviste görev yapan hekimlerin kasıtlı ve kazaya bağlı yaralanmaların ayırıcı tanı kriterlerini iyi değerlendirmeleri çok önemlidir. Ayırıcı tanının doğru yapılması, gerekli bildirimlerin yapılmasını ve yaşlının korunması için gerekli önlemlerin alınmasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, adli tıp, acil servis.

0-18 Yaş Arası Acil Servise Başvuran Çocuk Adli Olguların Değerlendirilmesi

Özet

Bu araştırmada, Acıbadem Maslak Hastanesi Acil Servise 01/01/2017 – 31/12/2021 tarihleri arasında başvuran ve adli olgu olarak değerlendirilen 0-18 yaş grubu 337 hastanın kayıtları incelenmiştir. Hastalara ait yaş, cinsiyet, başvuru nedenleri, başvuru zamanı, klinik bulgular, yapılan müdahaleler ve sonuçları değerlendirilmiştir. Çocuk hastalarda en sık başvuru nedeni %52 ile trafik kazası olduğu saptanmıştır. Bu vakaların %77'sini araç dışı trafik kazaları oluştururken, %33'ünü araç içi trafik kazalarının oluşturduğu belirlenmiştir. Bunu takiben %22 zehirlenme ve intihar girişimi, %11 darp, %6 yüksekten düşme, %4 yanık başvuru nedenleri olarak sıralandı. Yaralanmalar bölgelere göre incelendiğinde; tıbbi müdahale gerektiren acil servis hastaları arasında %28 ile en sık tanımlanan yaralanmaların baş ve boyun yaralanmaları olduğu görülmüştür. Olayın orijinine göre %48,3'ünün kaza, %12,2'sinin ihmâl şüphesi, %7,2'sinin intihar şüphesi, %6,7'sinin kasıt olduğu görülmektedir. Özellikle, hassas grup olan çocuklarla temasta bulunan acil servisteki hekimlerin kasıtlı veya kazaya bağlı yaralanmalar arasındaki ayırıcı tanıyı doğru yapmaları çocuğun korunması için önemlidir. Çocuklarda kasıtlı yaralanmalar şiddetin artan boyutlarında devam ettiğinden bunların fark edilerek gerekli önlemlerin alınması çocuğun hayatını kurtaran bir adım olacaktır. Bu nedenle acilde görev alan sağlık çalışanlarının hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi ve sağlık kuruluşlarının kasıtlı yaralanma şüphesi olan çocuklara yönelik standart prosedürlerinin bulunması gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk acil servis, adli vaka, acil servis, trafik kazası, yaralanma mekanizmaları.

ÖZET

Bir Çocuk İzlem Merkezinin İkincil Travmayı Azaltıcı Yöndeki Etkisinin Araştırılması: Antalya Çocuk İzlem Merkezi Örneği

Bu çalışma, Antalya Çocuk İzlem Merkezi'nin ikincil travmayı azaltıcı yönde etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, cinsel istismar mağduru çocukların ikincil travmaya maruz kalmasını mümkün olduğunca azaltmak amacıyla kurulan çocuk izlem merkezlerinin amacını ne oranda gerçekleştirdiği Antalya ÇİM örneği aracılığıyla incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda, Antalya Çocuk İzlem Merkezi'nde görev yapan personellere kurumun işleyişinde bu amaca hizmet eden ve etmeyen özellikler sorulmuştur. Cevaplar Başbakanlık tarafınca 2012 yılından yayımlanan “2012/20 sayılı ÇİM Genelgesi” kriterlerine ve “Türkiye’de Çocuk İzlem Merkezleri ve Antalya Çocuk İzlem Merkezi Deneyimi” adlı referans kitap verileri ile karşılaştırılmıştır. Sonuçlar; çocukların adli görüşmesinin ÇİM’de tek oturumda, adli görüşmecisi aracılığı ile görüntü ve ses kaydı alınarak yapılmasının çocuğun tekrar ifade vermesinin önüne geçtiği ve ikincil travmayı azaltmak bakımından oldukça etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, çalışmanın katılımcıları işleyişte aksaklıklara sebep olan durumlara da değinmişler ve iyileştirilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Bu çalışma, cinsel istismar mağduru çocukların yaşadığı ikincil travmanın azaltılması için kurulan çocuk izlem merkezlerinin işleyişindeki eksikliklerin belirlenmesi ve bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler sunulması açısından önemlidir.

Anahtar Sözcükler: Çocuk izlem merkezi, İkincil travma, Çocuk cinsel istismarı, Antalya, Adli görüşme.

Yaş tahminini etkileyen faktörler

Nurdan Sezgin¹ , Yeşim Tunç²

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Adli Bilimler Bölümü, Kütahya, Türkiye

²Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Bölümü, Kütahya, Türkiye

Özet

Amaç: Yaş tahmini alanındaki çalışmalar her yıl yeni metotlarla artmaktadır. Bu çalışmalar aynı zamanda teknolojik kimlik doğrulama alanında ilgi çekmektedir. Mühendislikte geliştirilen algoritmalar ile yaş tahmini performansı artırılmaya çalışılıyor. Şu an için insanlar kadar başarılı bir sistem bulunmamaktadır. Bu nedenle daha iyi sistemler için insanların tahmin becerileri ve etkenler daha iyi anlaşılmalıdır. Bu çalışmada, insanların yaş tahmini yaparken nelerin etkisi altında kaldığı saptanarak, ileride teknoloji tabanlı çalışmalara faydalı bir veri sunmak amaçlanmıştır.

Yöntemler: Google Forms'taki çevrimiçi ankette, 18 yaşından büyük 5 erkek ve 7 kadının yüz görüntüleri kullanıldı. Katılımcılara 12 kişinin görüntüleri rastgele olarak gösterildi ve yaş tahminlerinin yanı sıra hangi faktörlerden etkilendikleri soruldu. Katılımcılar, “cilt parlaklığı, cilt matlığı, cilt yağlılığı, yüzde çizgi olmaması, yüzde az çizgi olması, yüzde çok çizgi olması, göz çevresinde çizgiler, ağız çevresinde çizgiler” faktörlerini seçerek bu soruya yanıt verdiler. Katılımcıların cevapları SPSS ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 66 erkek, 157 kadın olmak üzere toplam 223 kişi katılmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu ciltteki çizgilerin (kırışıklıkların) etkisi altında kalarak tahminde bulunmuşlardır. Bunların içerisinde en fazla göz çevresindeki çizgiler (%86.5) ile ciltte az sayıda çizgi olması (%80.33) seçenekleri tercih edilmiş olup, en az cilt yağlılığı (%20.08) tercih edilmiştir.

Sonuç: İnsanlar yaş tahmini yaparken büyük oranda ciltte çizgi olup olmamasına odaklanırken, eğer çizgilenme olduğunu düşünüyorsa bunları daha çok göz çevresinde konumlandırmaktadırlar. Cilt yağlılığına gösterilen dikkat, cilt parlaklık ve matlığına gösterilenden oldukça düşüktür. İleride kullanılan görsel sayısı ve faktörlerin çeşitliliği artırılarak daha fazla parametre test edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yaş Tahmini, Kimliklendirme, Cilt Yaşlanması, Yüz Çizgileri, Kırışıklık

Factors affecting age estimates

Abstract

Aim: Every year, new methods are developed for age estimation research. These findings are also relevant in terms of technical authentication. It is attempted to improve the age estimation performance using engineering algorithms. There is currently no system that is as successful as humans. As a result, advanced systems require a greater understanding of human behavior.

The aim of this study is to give relevant data for future technology-based investigations by determining what factors people consider when estimating age.

Methods: The Google Forms online survey included facial images of 5 males and 7 females over the age of 18. Participants were shown images of 12 persons at random and asked what factors affected them as well as their age estimates. Participants chose the factors "skin brightness, skin dullness, skin oiliness, no lines on the face, few lines on the face, more lines on the face, lines around the eyes, lines around the mouth" to answer this question. SPSS was used to analyze the responses of the participants.

Results: The study included 223 participants, 66 men and 157 women. A significant number of participants estimated based on lines (wrinkles) on the skin. Among these, the lines around the eyes (86.5%) and the few lines on the skin (80.33%) were preferred, and the least skin oiliness (20.08%) was preferred.

Conclusions: While people are largely concerned with whether or not there are lines on the skin when estimating age, if they believe there are lines, they tend to locate them more around the eyes. The importance of skin oiliness is substantially lower than that of skin brightness and dullness. More parameters can be examined in the future by expanding the number of images and the variety of factors used.

Keywords: Age Estimation, Identification, Skin Aging, Facial Lines, Wrinkles

**Acil servis ve adli tıp polikliniği tarafından aynı adli olgular hakkında
düzenlenmiş adli raporların karşılaştırılması**

Ufuk Akın¹, Hülya YILMAZ BAŞER²

¹*Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye*

²*Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye*

Amaç: Bu çalışmada, acil serviste düzenlenen adli travmatoloji raporları ile aynı olgular hakkında adli tıp polikliniği tarafından düzenlenen raporlar karşılaştırılmış, farklılıkların boyutunu saptamak, bunun neden ve sonuçlarını tartışmak ve çözüm önerileri sunmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Bandırma Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Polikliniği'ne 01/07/2022-31/12/2022 tarihleri arasında kati rapor düzenlenmesi talebiyle adli merciler tarafından gönderilen olgular dahil edilmiştir.

Bulgular: Acil serviste basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte olmadığı belirtilen 383 raporun 216 (%56,4)'sı hakkında adli tıp polikliniğinde yapılan değerlendirmede basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte olduğu, acil serviste yaralanmanın yaşamı tehlikeye sokan bir duruma neden olduğu şeklinde sonuç verilen 108 raporun 74 (%68,5)'ü hakkında adli tıp polikliniğinde yapılan değerlendirmede yaralanmanın yaşamı tehlikeye sokan bir duruma neden olmadığı şeklinde rapor düzenlenmiştir. İntoksikasyon ve politravma olgularının acil serviste yapılan adli tıbbi değerlendirmesinde daha fazla hatalar yapıldığı görülmüştür.

Sonuç: Adli raporlardaki eksiklik ve hata oranlarının düşürülmesi ve hatta tamamen ortadan kaldırılması için adli tıp eğitimine ayrılan süre ve niteliğin artırılması, özellikle adli rapor düzenleme yükünün yoğun olduğu acil servis hekimlerine yönelik mezuniyet sonrası, özellikle adli olgulardaki sorumluluklar ve travma olgularında medikolegal değerlendirme hususlarında, eğitimlere devam edilmesinin önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Sözcükler: Acil servis; adli rapor; adli tıp; adli olgu

Comparison of forensic reports on the same forensic cases issued by the emergency department and forensic medicine polyclinic

Ufuk Akın¹, Hülya YILMAZ BAŞER²

¹Bandırma Onyedi Eylül University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Balıkesir, Türkiye

²Bandırma Onyedi Eylül University Faculty of Medicine, Department of Emergency Medicine, Balıkesir, Türkiye

Background: In this study, forensic traumatology reports prepared in the emergency department were compared with reports of the same cases prepared by the forensic medicine polyclinic. The aim was to determine the extent of differences, discuss their causes and consequences, and provide solutions and recommendations.

Methods: The study evaluates forensic cases referred to the Bandırma Training and Research Hospital Forensic Medicine Polyclinic between 01/07/2022 and 31/12/2022, upon the request for definitive reports by judicial authorities.

Results: Of the 383 reports issued by the emergency department stating that the injuries were not of a nature that could be resolved with a simple medical intervention, reports of the same cases by the forensic medicine outpatient clinic revealed that 216 (56.4%) of these cases were, in fact, of a nature that could be resolved with a simple medical intervention. In 108 reports issued by the emergency department stating that injuries were life-threatening, 74 (68.5%) were assessed as non-life-threatening by the forensic medicine polyclinic. It was observed that more errors were made in evaluations of intoxication and polytrauma cases conducted in the emergency department.

Conclusion: To reduce or even eliminate errors and deficiencies in forensic reports, we believe that it is important to increase both the duration and quality of pre-graduate forensic medical education, as well as provide postgraduate training focused on responsibilities in forensic cases and medico-legal evaluation in trauma cases, particularly for emergency department physicians who bear a heavy burden of forensic report preparation.

Keywords: Emergency department; Forensic report; Forensic medicine; Forensic case.

Comparative Analysis Of Pap Smears Taken With Colposcopic Examination With Routine Pap Smears

Shafaq Aliyeva¹., Shahla Huseynova³., Shabnam Ganbaeva¹., Natavan Axundova²., Rasim Niftaliyev¹. Banu Aliyeva⁴.

1.Department of Pathological Anatomy, Azerbaijan Medical University, Baku, Azerbaijan.

2.Department of Human Anatomy and Medical Terminology, Azerbaijan Medical University. Baku, Azerbaijan.

3.I Department Of Obstetrics And Gynecology. Medical University. Baku, Azerbaijan.

4. Faculty of Medicine. Ondokuz Mayıs University. Turkiye.

Introduction: While the Papanicolaou method (PAP smear) alone may not provide a definitive diagnosis of an existing disease, it can be used as a screening test along with other methods (colposcopy and histopathology). In many studies, false negative rates of up to 40% have been reported in smears obtained from cytological examinations. For this reason, many gynecologists prefer taking PAP smears during colposcopic examinations. In such cases, the results of PAP smears have been found to be more accurate.

Materials and Methods: The study included 100 women in their reproductive period (18-45 years) between 2015 and 2019.

Discussion: Among the 80 women in the risk group (main group), routine PAP smears revealed 35 (43.75%) cases of ASCUS, 24 (30%) cases of LSIL, and 21 (26.25%) cases of HSIL. During colposcopic examination, the results of the taken PAP smears were determined as follows: NLIM 11 (13.75%), ASCUS 20 (25%), LSIL 32 (40%), ASCH 10 (12.5%), AQUUS 2 (2.5%), and SSC 5 (6.25%).

Results: The results of the study revealed that in some cases, the lack of PAP smear collection by physicians resulted in the absence of desired results. Conversely, during colposcopic examination, gynecologists directly observed changes in the transformation zone and identified cells reflecting pathological changes specific to the target areas in smears collected from these areas. This is important for early diagnosis of cervical cancer and detection of diseases.

Key words: Colposcopy, PAP smear, transformation zone.

Metamfetamin: Maternal Geiş

Metamphetamine: Maternal Transmission

Yusuf Atan¹, İsmail Altın²

¹řeyh Edebalı Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Bilecik, Türkiye

²Adli Tıp Kurumu şanlıurfa Adli Tıp şube Mdrlğ, şanlıurfa, Türkiye

zet

Amaç; Metamfetamin, alkol ve esrardan sonra gebelik süresince en sık kullanılan bağımlılık yapıcı maddedir. Özellikle son çeyrek asırda gebeliği süresince metamfetamin kullanan kişi sayısı artış göstermektedir. Sunulan alışma ile metamfetaminin maternal geçiş yolları ve toksik-letal etkileri üzerine tartışılması amaçlanmıştır.

Yöntem; Alınan etik ve idari izinler akabinde son 5 yılda Bursa Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda 3 ve şanlıurfa Adli Tıp şube Müdürlüğü'nde 3 olmak üzere otopsiyi yapılan ve vücut sıvılarında amfetamin/metamfetamin saptanan toplam 6 adet bebek olgu irdelenmiştir.

Bulgular; Olguların 1'i 2019 ve 2020, 4' ise 2021 yılına aittir. 5'inde erken doğum (24-32.hafta) ve akabinde eksitus meydana gelmişken 1 olgu ise 17 günlük iken lmştir. Olguların hepsinin kan örneklerinde metamfetamin ve amfetamin saptanmıştır. Sadece 1 annede esrar kullanım öyküsü mevcut iken diğer anneler hakkında somut bilgi elde edilemedi.

Sonuç; Gebelik ve laktasyon döneminde olan kişilerde metamfetamin kullanımını ndaki artışın ne yazık ki n alınamamaktadır. Olgularımızda her ne kadar primer ölüm sebebi madde kullanımını olmasa da metamfetaminin iç organlarda bıraktığı hasar ve sunulan olgularda meydana ölümün patofizyolojisindeki rolü tam olarak aydınlatılmış değildir. Gerek bu açıdan gerekse de gebelik ve gebelik sonrası dönemlerde anneden bebeğe geçiş yollarının geniş çaplı araştırmalarla irdelenmesi ve bebeklerde metamfetamin için terapötik, toksik ve letal dozların kılavuzlara kazandırılması gerektiği kanaatindeyiz.

Anahtar kelimeler: Gebelik, metamfetamin, yenidoğan, fetüs, otopsi, adli tıp.

Abstract

Introduction; Methamphetamine is the most common used drug during pregnancy after alcohol and cannabis. Especially in the last quarter century, the number of people using methamphetamine during pregnancy has been increasing. It is aimed to discuss that the maternal transmission pathways and toxic-lethal effects of methamphetamine.

Methods; After obtaining the necessary permissions, total of 6 infant cases, 3 in Bursa and 3 in Şanlıurfa cities, whose autopsy was performed and amphetamine/methamphetamine was detected in body fluids in the last 5 years were examined.

Results; 1 case in 2019 and 2020, and 4 of them belong to 2021. Premature birth (24-32 weeks) and subsequent death occurred in 5 of them, while 1 case died at 17 days of age. Methamphetamine and amphetamine were detected in the blood samples of all cases. One mother was using cannabis.

Conclusion; The increase of methamphetamine use in people who are pregnant and lactating cannot be prevented. Although the primary cause of death in the cases was not drug use, the damage caused by methamphetamine in the internal organs and its role in the pathophysiology of death in the cases have not been fully elucidated. In this respect, we believe that the maternal transmission routes should be examined with bigger studies, and therapeutic, toxic and lethal doses for methamphetamine in infants should be included in the guidelines.

Keywords: Pregnancy, methamphetamine, neonatal, fetus, autopsy, forensic medicine.

Periferik Kan-Menstruel-Kan Ayrımında Çeşitli miRNA Belirteçlerinin Potansiyelinin Araştırılması

Gertrude Namulondo¹, Hüsniye Canan², İlker Ünal³, Ayşe Serin^{1,2}

1. Ç.Ü. Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü, Adli Bilimler Anabilim Dalı, Adana

2. Ç.Ü. Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Adana.

3. Ç.Ü. Tıp Fakültesi Biyoistatistik Anabilim Dalı, Adana.

Özet

Genel olarak vücut sıvılarının tanımlanması ve daha özel olarak da periferik kan ile menstruel kan ayrımı adli olayların çözümünde önem arz eden durumlardır. Son dönemlerde mikroRNA'ların (miRNA'lar), vücut sıvılarının ve bunlara ait lekelerin tanımlanmasında etkin olarak kullanılabileceğini gösteren çalışmalar bulunmaktadır.

Bu çalışmada, periferik kan-menstruel kan ayrımı yapabilmek için periferik kan, menstruel kan, tükürük, vajinal sekresyon ve semen olmak üzere 5 farklı vücut sıvısından oluşan toplam 96 örnekte syber green'e dayalı real-time kantitatif PCR ile miR-451, miR144, miR-214, miR-203 ve miRNA-205'in ekspresyon seviyeleri araştırılmıştır. Endojen kontrol olarak SNORD48'in kullanıldığı bu çalışmada t testi, Mann-Whitney U testi ve Fisher diskriminant fonksiyon testini içeren istatistiksel analizler SPSS 22.0 ile yapılmıştır. Kan örneklerini (periferik kan; menstruel kan) kan olmayanlardan (tükürük, semen ve vajinal sekresyon) ayırmak için Z1 ve Z2; periferik kanı menstruel kandan ayırmak için Y1 ve Y2 fonksiyonlarından oluşan iki fonksiyonlu diskriminant analizi kullanılmıştır.

Sonuç olarak miR-451 ve miR-203'ün ekspresyon seviyelerine dayalı iki basamaklı tanımlama stratejisi ile ilk olarak bilinmeyen örneklerin kan örnekleri olduğu ve ardından her kan örneğinin menstrüel kan mı yoksa periferik kan mı olduğu %100 doğruluk oranı ile belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: miRNA, adli, kan, menstrüel kan, identifikasyon.

Intracranial Mesenchymal Chondrosarcoma

Arzu Ibishova., Shahla Huseynova²., Rasim Niftaliyev¹., Shabnam Ganbaeva¹., Şəfəq Əliyeva¹.,
Konul Gulieva¹

Azerbaijan Medical University. Department of Pathological Anatomy, Baku. Azerbaijan¹

Azerbaijan Medical University. Department of cytology, embryology and histology²

Material: Bizim təqiq etdiyimiz nümunədə baş ağrıları urəkbulanma və hərəkətlərin kordinasiyasının pozulması ilə 24 yaşlı oğlan klinikaya müraciyyət etmiş və CT müayinəsi zamanı aksial kütlə aşkar edilmişdir. Cərrahi əməliyyatdan sonra çıxarılmış şiş Patoloji laboratoriyaya göndərilmişdir.

Metod: Alınmış kütlə makroskopik tərif edilərək rutin hematoksilin eozin və spesifik vimentin, CD99, S100, CK 5/6, GFAP, NF immunhistokimyəvi boyaqlarla və retikulin, PAS boyqlarından istifadə olunaraq patomorfoloji araşdırma üçün hazırlanmışdır.

Introduction: Mesenchymal chondrosarcoma is a malignant tumor affecting soft and bone tissues, characterized by rapid recurrence. This is mainly observed in the musculoskeletal system of the body. Intracranial mesenchymal chondrosarcoma is a very rare mesenchymal tumor. Extraskelletal mesenchymal tumors at a young age are very rare. However, the lack of differentiation of tumor cells makes diagnosis difficult. In many cases it can be mistaken for glial tumors and undifferentiated sarcomas.

Material: In the sample we examined, a 24-year-old young man came to the clinic with headaches, nausea, poor coordination of movements, and a CT scan revealed an axial formation. After surgery, the removed tumor was sent to the pathology laboratory.

Conclusion: The macroscopic feature attracted attention due to the presence of hard and soft areas. During microscopic examination, it is impossible to differentiate the gyrus; at the same time, cartilaginous cells are also visible on the myxoid base. The diagnosis was made after immunohistochemical staining for CD99, S100, CK 5/6 to determine the histogenesis of Gir cells.

Macroscopically, the tumor formation is 4 cm in size; microscopy also reveals a characteristic myxoid background with calcified and hyaline masses. It is generally considered to be a mesenchymal tumor consisting of a biphasic pattern consisting of undifferentiated cells in the

lesser circle and highly differentiated hyaline cartilage arranged in islands. These tumors must be differentiated from solitary fibrous tumor, oligodendroglioma, lymphoma, small cell osteosarcoma, poorly differentiated osteosarcoma, chondroma, and hemangioperistioma.

Key words: mesenchymal chondrosarcoma, intracranial tumor, sarcoma, immunohistochemical staining.

The Importance of Analyzing Pelviometric Indicators of The Size of The Female Pelvis in Various Age Groups in Forensic Medical Examination

Shabnam Ganbaeva., Konul Gulieva., Nigar Mustafayeva., Tarana Gasimova., Shahla Huseynova., Arzu Ibishova.

Azerbaijan Medical University. Department of Pathological Anatomy, Baku. Azerbaijan¹

Azerbaijan Medical University. Department of human anatomy and medical terminology²

Azerbaijan Medical University. Department of cytology, embryology and histology³

Introduction: One of the main directions in the study of the anatomy of the female pelvis is the instrumental examination method, which provides the basis for studying the configuration of the pelvis, as well as the shape, size and other features of the organs of the female reproductive system.

Material and method. From the collection's preparations, 78 female pelvises were selected and examined. The studied female pelvis covers the periods of youth (16-20 years), I puberty (21-35 years) and II puberty (36-60 years). In fact, only two of the 26 female pelvises studied had a passport age of 54 years. It is in this age group that we observe sufficient variability in morphometric parameters.

Discussion: During the study, the following results were obtained in this age group: anatomical conjugate 12.8>X>7.4; transverse diameter 14.1>X>9.4; diagonal mate 13.8>X>7.8; diameter 13.8>X>8.7; flat size of the wide part of the pelvis 12.5>X>7.8; true conjugate 12.6>X>7.6; transverse size of the widest part of the pelvis 12.9>X>7.4; transverse dimension of the narrow part 12.5>X>6.9; flat size of the narrow part of the pelvis 12.2>X>7.3; transverse size of the pelvic outlet 12.2>X>8.1; longitudinal size of the pelvic cavity 11.8>X>7.7; symphysisacral distance 12.4>X>7.5; distance between teeth 11.7>X>7.4; distance between 30.0>X>22.0; pelvic height 26.5>X>16.9.

Conclusion: Looking at the pelviometric indicators, it is known that these include the direct size of the narrow part of the small pelvis, the anatomical conjugate and the transverse dimensions of the protrusion of the small pelvis. The information obtained about the topographic and anatomical features of the uterus and ovaries in various forms of the pelvis can provide important information

in diseases of the female genital organs, as well as in forensic medical examination, which can also be reflected in issues related to anthropology.

Key words: pelviometry, pelvis, age periods.

Adli Sistemde Kronik Ruhsal Bozukluklar ve Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinin İşleyişinin Değerlendirilmesi

Ayşegül Kurtulus¹

¹Bornova Türkan Özilhan Devlet Hastanesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezi, İzmir, Türkiye

Tel: 0554 811 11 05 e- mail: aysegulkurtulus56@gmail.com

ORCID No: <https://orcid.org/0000-0001-5496-9739>

zet

Kronik ruhsal bozukluklar (psikotik bozukluklar, bipolar duygudurum bozuklukları vb.), kişinin, aktüel yaşamını önemli ölçüde negatif yönde etkileyerek zbakım, toplumsal ilişkiler, çalışma hayatı ve boş zaman etkinlikleri gibi alanlardaki işlevselliğini bozabilen ve uzun süreli devam eden ruhsal hastalıklardır. Bunun yanı sıra kronik ruhsal bozukluklar kişilerin, muhakeme yeteneklerinin bozulmasına yol açabilmesi nedeniyle bir suçun sujesi veya objesi haline gelebilmesi açısından önemli risk faktörüdür. Adli sistem içerisinde ruhsal bozuklukların, ceza sorumluluğu, reviktimizasyon, simülasyon, cebri yatışlar, vesayet altına alma ve malpraktis gibi konularda değerlendirildiği görülmektedir. 1961 yılında İtalya'da başlayan, temel amacı kronik ruhsal bozukluğu olan kişilerin izole edilmesini imkansız kılan kalabalık hastanelere yatışının önlenmesi ve en az destekle başkalarına ihtiyaç duymadan yaşayabilecek seviyeye gelmesinin sağlanması olan, hastaların temel insan haklarını gözetten toplum temelli ruh sağlığı modeli anlayışının dünyada yaygınlaşmasıyla birlikte Türkiye'de de, bipolar duygudurum bozukluğu ve psikotik bozukluk tanısı almış kişilerin yaşadıkları sosyal evre içerisinde tedavilerinin yürütülmesi amacıyla kurulan, 2023 yılı itibariyle sayıları 186'ya ulaşmış olan toplum ruh sağlığı merkezleri, bu kişilerin ayaktan tedavi ve takibini, aile görüşmeleriyle ailenin tedaviye katılımını, iş-uğraş terapileriyle hastaların sosyal beceri düzeylerinin gelişmesini sağlayarak topluma kazandırılmalarına ve yaşam kalitelerinin iyileştirilmesine yardımcı olmaktadır. Toplum ruh sağlığı merkezleri danışanlarının hastalık süreçlerine dair en detaylı bilgiye sahip olan kurumlar olarak hastaların adli işlemleri olduğunda gerekli makamlarca ivedilikle sisteme dahil edilmelidir. Bu durum hastaların yüksek yararına olmakla birlikte adalet sisteminin işleyişini de hızlandıracaktır. Bu çalışmada toplum ruh sağlığı merkezlerinin adli sistemle entegre bir Şekilde çalışmasının önemi üzerinde durularak hakimler veya savcılar tarafından hastayla yapılacak görüşmelerde toplum ruh sağlığı merkezi ekibinin bilirkişiliğine başvurulması başta gelmek üzere yapıcı bir çok öneride bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Adli bilimler; adli psikopatoloji;kronik ruhsal bozukluklar; toplum ruh sağlığı merkezi; ruhsal iyileştirim

Chronic Mental Disorders in the Forensic System and Evaluation of the Functioning of Community Mental Health Centers

Abstract

Chronic mental disorders (psychotic disorders, bipolar mood disorders, etc.) are long-lasting mental illnesses that can significantly negatively affect a person's life and impair their functionality in areas such as self-care, social relationships, work life and leisure activities. In addition, chronic mental disorders are important risk factors for people to become the subject or object of a crime because they can lead to impaired judgment. Within the forensic system, mental disorders are evaluated in issues such as criminal responsibility, revictimization, simulation, forced hospitalizations, guardianship and malpractice. Started in 1961 in Italy, the main purpose of the community-based mental health model, which aims to prevent the hospitalization of people with chronic mental disorders in crowded hospitals by making it possible to isolate them and to ensure that they can live without the need for others with minimal support, and which observes the basic human rights of patients, has become widespread in the world, Community mental health centers, which were established to treat people diagnosed with bipolar mood disorder and psychotic disorders in the social environment in which they live, and whose number reached 186 as of 2023, provide outpatient treatment and follow-up of these people, family participation in treatment through family interviews, and the development of social skills of patients through occupational therapies, helping them to be reintegrated into society and improve their quality of life. Community mental health centers, as the institutions that have the most detailed information about the disease processes of their clients, should be included in the system immediately by the necessary authorities when patients have judicial proceedings. This will not only be in the best interest of the patients, but will also accelerate the functioning of the justice system. In this study, the importance of community mental health centers working in an integrated manner with the judicial system will be emphasized and many constructive suggestions will be made, especially the application of the expertise of the community mental health center team in interviews with the patient by judges or prosecutors.

Keywords: Forensic sciences; forensic psychopathology; chronic mental disorders; community mental health center; mental healing

Kaynaklar

- Artuk, G. (2009). *Ceza hukuku genel hükümler*. 4. Baskı. Ankara; Turhan Kitabevi.
- Cornell, D. G., & Hawk, G. L. (1989). Clinical presentation of malingerers diagnosed by experienced forensic psychologists. *Law and Human Behavior*, 13(4), 375-383.
- Derin, G., & Öztürk, E. (2021). Klinik adli psikoloji: Klinik psikoloji temelli adli psikolojik değerlendirme. *VII. TURKCESS Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi*, K.K.T.C.
- Freudenreich, O. (2020). Psychiatric differential diagnosis of psychosis. *Psychotic Disorders: A Practical Guide*, 69-86.
- Goethals, K. R., Buitelaar, J. K., & Van Marle, H. J. C. (2010). Psychotic symptoms and prior use of psychiatric services in psychotic offenders detained under the Dutch Entrustment Act (TBS): An exploratory study. *International Journal of Forensic Mental Health*, 9(4), 324-333.
- Gudjonsson, G. H., & Haward L.R.C. (1998). *Forensic psychology: A guide to practice*. London: Routledge.
- Karataş, S., & Çalışkan, B. B. (2020). Toplum ruh sağlığı modelleri: Dünyada ve Türkiye'deki mevcut durum. *Türkiye Klinikleri Journal of Internal Medicine*, 5(1).
- Öztürk, E. (2020). *Travma ve dissosiyasyon: Psikotravmatoloji temel kitabı*. (2.Baskı). İstanbul. Nobel Tıp Kitabevi. 33-70.
- Öztürk, E., Erdoğan, B., & Derin, G. (2021). Psychotraumatology and dissociation: A theoretical and clinical approach. *Medicine Science*, 10, 246-54.
- Sigurdsson, J.F., & Gudjonsson, G.H. (2004). Forensic psychology in Iceland: A survey of members of the Icelandic Psychological Society. *Scandinavian Journal of Psychology*, 45, 325-329.

Ateşli Silahla Ölüm Olgusu: İntihar Mi? Cinayet Mi?

Uğur Kayhan¹, Mahmut Şerif Yıldırım¹, Zafer Liman²

¹ Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Adli Tıp A.D. Afyonkarahisar, TÜRKİYE

² Karabük Üniversitesi Adli Tıp A.D. Karabük, TÜRKİYE

Genel bilgiler: Ülkemizde en çok kullanılan intihar yöntemi olarak ateşli silahlar dikkat çekmektedir. Ancak son yıllarda bireysel silahlanmanın artmasıyla birlikte ateşli silahlarla işlenen cinayetlerin sayısı da artıyor. Bu sunumda hem intihar hem de cinayet lehine bulguların bütünsel olarak incelendiği ve ölüm şeklinin aydınlatıldığı bir olgu tartışılacaktır.

Olgu: 22 yaşında bir kadının cesedi yatak odasında sırtüstü pozisyonda, bir elinde pompalı tüfek, diğer elinde telefonla bulundu. Karnında pompalı tüfek yarası vardı. Evin dış kapısının camı kırılmıştı ve cesetten kan damlıyordu.

Ölümü bildiren kişi, merhumun partneriydi ve intiharla bağdaşmayan bulgular nedeniyle tutuklanarak sorgulandı ve olay yerine götürüldü. Giriş bölgesinden giren saçma taneciklerinin, otopsi sırasında iç organlarda ve kan damarlarında yırtıklara neden olarak karın boşluğunu önden arkaya doğru geçtiği görüldü.

Olay yeri kayıtları ve görüntüleri, olay yeri inceleme tutanakları, görgü tanıklarının ifadeleri ve otopsi verileri birlikte incelendiğinde ölüm şeklinin intihar olduğu belirlendi.

Sonuç: Bir ölüm soruşturmasında, soruşturmanın çeşitli aşamalarında farklı sonuçlara ulaşılabilir. Ancak bu inceleme süreçlerinde yer alan ekiplerin birbirleriyle iletişim kurması halinde ölüm şekli daha kesin olarak tespit edilebilecek.

Death By Gunshot Wound: Suicide Or Homicide?

Introduction: As the most utilized method of suicide in our country, firearms draw attention. However, as individual armament has increased in recent years, so has the number of homicides committed with firearms. A case will be discussed in this presentation in which the findings in favor of both suicide and homicide are analyzed holistically and the way of death is clarified.

Case: The body of a 22-year-old woman discovered in a supine position in her bedroom with a shotgun in one hand and a phone in the other. There was a shotgun wound in the abdomen. The glass of the house's outer door had been broken, and there were blood drips away from the corpse.

The individual who reported the death was the deceased's partner, and he was arrested, questioned, and transported to the scene because of findings inconsistent with suicide. The pellet grains that entered through the entrance site appeared to traverse the abdominal cavity from anterior to posterior by generating tears in the visceral organs and blood vessels during the autopsy.

When the crime scene recordings and images, crime scene investigation reports, eyewitness testimonials, and autopsy data were all analyzed together, the method of death was determined to be suicide.

Conclusions: At various stages of the investigation, different results can be achieved in a death investigation. However, if the teams involved in these examination processes communicate with one another, the manner of death can be identified more precisely.

İNFEKSİYA ZAMANI QALXANABƏNZƏR VƏZİNİN PARAFOLLİKULYAR HÜCEYRƏLƏRİNDƏ BAŞ VERƏN DƏYİŞİKLİKLƏRİN PATOGENETİK ASPEKTLƏRİ

Yaqubova S.M., Mirzəyeva T.N., Əliyeva G.N., Fərzəliyeva S.Ə.

Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

syagubova@gmail.com

Açar sözlər: infeksiya, qalxanabənzər vəzi, parafollikulyar hüceyrələr, kalsitonin

Giriş. Orqanizmdə baş verən fizioloji proseslərin əksəriyyətinin tənzimlənməsində əsas rol qalxanabənzər vəziyə məxsusdur. Vəzinin funksional vəziyyəti orqanizmin yodla təmin edilməsindən asılı olaraq metabolik proseslərin aktivlik səviyyəsini müəyyənləşdirir. Qalxanabənzər vəzi orqanizmin bütün sistemlərinin inteqrasiyasında iştirak edir, onun hormonları orqanların böyümə və inkişaf proseslərini, enerji, yağ, protein, su və mineral mübadiləsini tənzimləyir, həmçinin sinir sisteminə, ürək-damar sisteminə və cinsiyyət vəzilərinə təsir edir. Qalxanabənzər vəzinin ayrılmaz komponenti olan parafollikulyar hüceyrələr (C-hüceyrələri) də tirositlərin funksional aktivliyini artırır, qanda kalsiumun səviyyəsini və sümüklərdə ehtiyat halında toplanmasını təmin edir və eyni zamanda tirositlərin sitoplazmasında kalsium ionlarının miqdarını tənzimləməklə tiroid hormonların əmələgəlmə proseslərinə təsir edir. Bu baxımdan C-hüceyrələrin morfoloqiyasının öyrənilməsi daim tədqiqatçıların diqqət mərkəzindədir.

Tədqiqatın məqsədi infeksiya şəraitində qalxanabənzər vəzinin parafollikulyar hüceyrələrində baş verən struktur dəyişikliklərin morfofunksional xüsusiyyətlərinin patogenetik aspektlərinin tədqiqi olmuşdur.

Tədqiqatın material və metodları. Eksperimentin gedişində çəkisi 180-200 qram olan erkək siçovullardan istifadə edilmişdir. Heyvanlar üzərində stafilakokk infeksiyası modeli yaradılmışdır – siçovulların periton boşluğuna 1 ml həcmində $1 \cdot 10^9$ mikrob hüceyrəsi/kq konsentrasiyasında həll edilmiş *S.aureus* kulturası yeridilmişdir. Tədqiqatın müxtəlif vaxtlarında (2, 5 və 15-ci gün) eksperimental heyvanların qalxanabənzər vəzisdən götürülmüş materiallar, müxtəlif – anatomik, histoloji, elektron-mikroskopik, immunhistokimyəvi və morfometrik üsullarla tədqiq edilmişdir.

Tədqiqat işinin nəticələri. Eksperimentin erkən mərhələlərindən başlayaraq preparatlarda qalxanabənzər vəzinin toxuması «struktursuz», bəzən isə kiçik dənəli dağılma və lizis vəziyyətində olan hüceyrə konturları şəklində nəzərə çarpır. Parafollikulyar hüceyrələrin isə follikullar ətrafında iri topalar və ya zəncir şəklində yerləşməsi müəyyən edilir. Eksperimentin sonunda artıq tirositlərin hipertrofiya və ya ocaqlı atrofiyası fonunda C-hüceyrələrin xırda və ya geniş nekroz ocaqları ilə müşayiət olunan leyko-limfositar infiltrasiyası, interstitsial sahənin limfositəbənzər hüceyrələrlə dolması və çoxsaylı kapilyarların genişlənməsi qeyd edilir. Vəzi toxumasında baş verən bu struktur

dəyişikliklər stafilakokk infeksiyası ilə yoluxma zamanı qalxanabənzər vəzinin parafolikulyar hüceyrə populyasiyasının nəzərəçarpacaq hiperplaziyasını göstərir.

Yekun olaraq qeyd etmək lazımdır ki, stafilakokk infeksiyası ilə yoluxdurulmuş heyvanların parafolikulyar hüceyrələrində baş verən morfofunksional dəyişikliklər nəticəsində kalsitoninin biosintezi və daşınması pozulur, bu isə sonda eksperimental heyvanların qanında hormonal səviyyənin azalması ilə xarakterizə edilən qalxanabənzər vəzinin funksional çatışmazlığına gətirib çıxara bilər.

HİPOKSIYA VƏ İNFEKSIYANIN MÜŞTƏRƏK TƏSİRİ ZAMANI BÖYRƏKÜSTÜ VƏZİNİN MORFOFUNKSIONAL XÜSUSİYYƏTLƏRİNİN EKSPERİMENTAL TƏDQIQI

Yaqubova S.M., Sultanova T.S., Rüstəmovə S.M.

Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

syagubova@gmail.com

Açar sözlər: hipoksiya, infeksiya, böyrəküstü vəzi, qabıq maddə, beyin maddə

Giriş. Hipoksiya və infeksiya müştərək baş verdikdə orqanizmdə ağır patoloji proseslərin inkişafına, orqanlar arasında qarşılıqlı əlaqə mexanizmlərinin və maddələr mübadiləsinin, eləcə də homeostazın pozulmasına, habelə neyrohumoral mənşəli patologiyaların əmələ gəlməsinə səbəb olur. Belə ki, iltihabla əlaqədar olaraq ümumi intoksikasiya, toxumaların və mikrosirkulyator şəbəkənin zədələnməsi, həmçinin iltihab ocağında mikrobların və aktivləşmiş leykositlərin toplanması hüceyrə və toxumaların regional oksigen (O₂) təchizatının son dərəcə ciddi pozulması ilə nəticələnir.

Orqanizmin müxtəlif orqan və sistemlərinə geniş spektrli hormonal təsir edən endokrin orqanlar, xüsusilə də, böyrəküstü vəzilər dəyişkən xarici və daxili mühit faktorlarına, o cümlədən hipoksiya və infeksiyaya, əsasən də, bu faktorların müştərək təsirinə qarşı kompensator-adaptasiya reaksiyalarının formalaşmasında mühüm rol oynayır. Bu zaman Selye tərəfindən təklif edilmiş «adaptasiya sindromu», əsasən, endokrin vəzilər, xüsusən də, hipotalamo-hipofizar-adrenal sistem (HHAS) vasitəsilə tənzimlənir, bu proseslərin həyata keçirilməsində böyrəküstü vəzinin qabıq maddəsinin ferment sistemini və kortikosteroidlərin sintezini aktivləşdirən adrenokortikotrop hormon (AKTH) müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Ona görə də hipoksiya və infeksiyanın endokrin vəzilərə göstərdiyi birgə təsir mexanizmləri, eləcə də endokrin vəzilərin bu faktorlara verdiyi cavab reaksiyaları bu gün böyük naraq doğurur.

Tədqiqatın məqsədi hipoksiya və infeksiyanın müştərək təsiri zamanı böyrəküstü vəzinin struktur dəyişikliklərinin morfofunkSIONAL xüsusiyyətlərinin patogenetik və morfogenetik baxımdan öyrənilməsindən ibarət olmuşdur.

Tədqiqatın material və metodları. Tədqiqatın məqsəd və vəzifələrinə uyğun olaraq ağ siçovullar intraperitoneal *S.aureus* kulturası ilə yoluxdurulduqdan sonra xüsusi ventilyasiyalı barokameraya yerləşdirilmiş və hipobarik hipoksiya ilə stafilakokk infeksiyasının müştərək təsirinə məruz qalmışlar. Tədqiqatın 15-ci və 30-cu günü heyvanların böyrəküstü vəziləri yatağından kompleks şəkildə götürülmüş və müxtəlif müayinə metodları ilə tədqiq edilmişdir.

Tədqiqat işinin nəticələri. Xronik hipoksiya və infeksiyanın müştərək təsiri ilə böyrəküstü vəzinin qabıq maddəsinin endokrinositlərinin uzunmüddətli zədələnməsi vəzinin atrofiya və itirilmiş parenximin həcmiminin qismən stroma ilə əvəz olunmasına səbəb olur. Əsasən də, vəzi toxumasının

zədələnməsinin heterogenliyi diqqəti cəlb edir. Belə ki, nisbətən zəif distrofik və ya nekrotik dəyişikliyə uğramış beyin maddənin hüceyrələri atrofik dəyişikliyə məruz qalmış qabıq maddənin hüceyrələrini mozaik olaraq əvəz edir. Hipoksiya və infeksiyanın birgə təsiri ilə vəzinin damar aparatında da əhəmiyyətli dərəcədə yenidənqurulma prosesləri baş verir, bu isə orqandaxili hemodinamikanın pozulmasına, çoxlu sayda damarların iflicinə səbəb olur. Digər tərəfdən mikrosirkulyasiyanın pozulması da öz növbəsində parenximin atrofiyasına, fibroblastların sayının artması və fibroz toxumanın inkişafı ilə stromanın dezorqanizasiyasına, vəzi toxumasında patoloji regenerasiyanın baş verməsinə səbəb olur.

Yekun olaraq belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, xronik hipoksiya və infeksiyanın müştərək təsiri ilə vəzinin qabıq və beyin maddələrinin parenximi tükənir, stroması isə hüceyrələrarası toxumanın inkişafı və mikrosirkulyator şəbəkənin genişlənməsi hesabına artır. Bu nəticənin ultrastruktur səviyyədə təzahürü orqanellərin hiperplaziya və hipertrofiyası ilə xarakterizə olunur. Vəzi hüceyrələrində baş verən bu morfofunksional dəyişikliklər kompensator-adaptasiya reaksiyalarını əks etdirir, endokrin sistemin patoloji regenerasiyasını sürətləndirir və nəticədə orqanizmin hipoksiya və infeksiyanın birgə təsirinə qarşı davamlılığı artır və şiçovullar bu şəraitə adaptasiya olunur, bu isə orqanların struktur yenidənqurulma prosesləri ilə tənzimlənir.

HİPOBARİK HİPOKSİYA VƏ PERİTONİT ZAMANI ADENOhipofizİN İMMUNOLOJİ XÜSUSİYYƏTLƏRİNİN İMMUNHİSTOKİMYƏVİ TƏDQIQI

Yaqubova S.M., Qanbayeva Ş.F., Quliyeva K.C., Əliyeva Ş.E.

Azərbaycan Tibb Universiteti, Patoloji anatomiya kafedrası, Bakı, Azərbaycan

syagubova@gmail.com

Açar sözlər: hipoksiya, peritonit, adenohipofiz, immunhistokimyəvi

Giriş. Stress faktorları, xüsusən də, bir neçə faktorun müştərək təsiri zamanı orqanizmin demək olar ki, bütün orqan və sistemlərində metabolik proseslərin gedişinə mənfi təsir göstərən, orqan çatışmazlığı sindromunu əks etdirən zədələyici amillər kompleksi meydana gəlir. Orqanizmə mənfi təsir göstərən zədələyici amillər içərisində müxtəlif mənşəli hipoksiya və infeksiyalar xüsusi yer tutur. Bu faktorlar tənəffüs sistemi, qan-damar sistemi ilə yanaşı, orqanizmin hemostazının vahid tənzimlənmə mexanizmi olan, öz aralarında sıx qarşılıqlı əlaqə yaradan hipotalamo-hipofizar-neyrosekretor sistem (HHNS) orqanlarında, eləcə də hipofizdə patoloji və geridönməyən xarakterli struktur dəyişikliklər yaradır, hormonopoezi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirir, bu da hədəf orqanlarda metabolik patologiyaları daha da kəskinləşdirir.

Digər tərəfdən məlumdur ki, hipofiz vəzisi də sintez və ifraz etdiyi hormonlarla orqanizmin müxtəlif mənşəli qıcıqlandırıcılara, o cümlədən hipoksiya və infeksiyaya qarşı neyroendokrin reaksiyasını tənzimləyir, habelə dəyişkən şəraitlərdə kompensator-adaptasiya proseslərinin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır. Bu baxımdan HHNS-in mərkəzi orqanı olan hipofizin immunoloji xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi müasir təbabətimiz üçün zəruri hesab edilir.

Tədqiqatın məqsədi hipoksiya və peritonitin birgə təsiri zamanı adenohipofizin immunoloji xüsusiyyətlərinin eksperimental olaraq immunhistokimyəvi tədqiq edilməsindən ibarət olmuşdur.

Tədqiqatın material və metodları. Eksperimental heyvanlar üzərində hipobarik hipoksiya və peritonit modeli yaradılmışdır. Bu məqsədlə heyvanlar periton boşluğuna *Staphilococcus aureus* kulturasının suspenziyası yeridilməklə, yoluxdurulduqdan sonra dəniz səviyyəsindən 2000-3000 metr hündürlükdəki atmosfer təzyiqinə uyğun mühit yaradan xüsusi barokameraya yerləşdirilmişdir. 15 və 30 gün sonra yarımqruplar üzrə ayrılmış heyvanlardan götürülmüş hipofiz vəzidə limfositlərin CD4+ və CD8+ antigenlərinin boyama intensivliyi (1 müsbət (+), 2 müsbət (++) və 3 müsbət (+++)) öyrənilmişdir. Alınmış preparatlar x10, x20 və x40 böyütmə altında mikroskopik müayinə edilmiş, preparatların mikrofotografikilləri «Olympus BX-41» mikroskopunun rəqəmsal fotokamera sistemi ilə çəkilmişdir.

Tədqiqat işinin nəticələri. Eksperimental peritonit fonunda yaradılmış xronik hipoksiyanın gedişi boyunca eksperimental heyvanların adenohipofizindən alınmış preparatlarda limfositlərin CD4+

və CD8+ antigenlərinin immunhistokimyəvi boyacağı ilə boyanması zamanı fərqli nəticələr əldə edilmişdir. Eksperimentdən 15 gün sonra CD4+ antigeni 90% (1 müsbət («+») 4%, 2 və 3 müsbət («++» və «+++») hər biri 3%), CD8+ antigeni isə 84% (1 müsbət («+») 3%, 2 müsbət («++») 8%, 3 müsbət («+++») isə 5%); 30 gün sonra CD4+ antigeni 95% (1 və 2 müsbət («+» və «++») hər biri 2%, 3 müsbət («+++») 1%), CD8+ antigeni isə 92% (1 və 3 müsbət («+» və «++») hər biri 3%, 2 müsbət («+++») isə 2%) hallarda boyanmır. Adenohipofizin CD4+ və CD8+ immunhistokimyəvi boyanma xüsusiyyətlərinin təhlili zamanı məlum oldu ki, intensiv boyanma eksperimentin 30-cu günü izlənilir.

Yekun. Hipobarik hipoksiya və peritonitin birgə təsiri ilə adenohipofizin hüceyrələrində baş verən morfofunksional dəyişikliklər immunhistokimyəvi tədqiqatlarla təsdiq olunur. İmmunhistokimyəvi tədqiqatların nəticələrinə görə eksperimentin sonunda limfositlərin CD4+ və CD8+ antigenlərinin daha intensiv boyanması vəzinin patoloji baxımdan yenidənqurulması ilə izah olunur.

Sakral Taban Yüzey Pürüzlülüğü ile Yetişkin Dönem Kemik Yaşı Tayini: Görüntü İşleme Kullanan Bir Pilot Çalışma

Yasin ETLİ, Uzman Doktor, Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Adli Tıp Polikliniği,
Konya/TÜRKİYE, yasinetli@outlook.com.

ÖZET

Giriş: Yaş tayini adli tıbbi kimlik tayininin önemli bir basamağıdır. Kemik gelişiminin tamamlandığı yetişkinlik döneminde kemik yaşı tayini problemlidir. Daha önce bu anlamda üzerinde fazla çalışılmamış olan sakrum tabanı yetişkinlik dönemi yaş tayini açısından yararlı veriler içeriyor olabilir.

Yöntemler: Çalışma 70 erkek, 70 kadın olmak üzere toplam 140 olguya ait Abdomino-Pelvik Bilgisayarlı Tomografi görüntüleri üzerinde gerçekleştirildi. Bu çalışmada yaşla birlikte meydana gelen dejeneratif değişikliklerin sakrum tabanı yüzeyini giderek daha pürüzlü hale getireceği ve bu pürüzlülüğün sayısal bir ifadesinin de bir yaş tayini markeri olabileceği hipotezi ile yola çıkıldı. Sakral taban ön üst yüzeyinin tomografi görüntülerinden elde edilen imajının otomatik kenar tanımlama yöntemi ile yüzey koordinatları çıkarıldı. Ardından bu çalışma için tanımlanan ve ellipse fitting kullanan bir yöntem ile yüzey pürüzlülüğünün sayısal bir ölçütü elde edildi. Distance Score (DS) olarak adlandırılan bu ölçüt kullanılarak yaş tayini gerçekleştirilmeye çalışıldı.

Bulgular: DS hem erkek, hem kadın, hem de genel örnekleme yaşla anlamlı ve pozitif korelasyon gösterdi. Yaş tayinini belli ölçüde bir doğruluk oranı ile gerçekleştirmek mümkün oldu (MAE: 12.5-14.8; RMSE: 14.7-18.1). Ayrıca DS kullanılarak 50 yaş öncesi ve 50 yaş sonrası olmak üzere ikili bir sınıflandırma yapıldığında %80'in üzerinde doğruluk oranıyla tahmin yapılabildiği ortaya konuldu.

Sonuç: Bu çalışmada öne sürülen ve bir yüzey pürüzlülük ölçütü olan DS yaş tayini konusunda yararlı olarak kullanılabilir. İlerleyen çalışmalarda DS kullanılarak daha geniş örneklemler üzerinde ve diğer vertebral column bölgelerinde çalışmalar yapılarak yaş tayini konusundaki değeri araştırılmaya değerdir.

Anahtar Kelimeler: Yaş Tayini; Kemik Yaşı; Adli Tıbbi Kimliklendirme; Sakrum, Görüntü İşleme.

Adult Bone Age Estimation by Sacral Base Surface Roughness: A Pilot Study Using Image Processing

ABSTRACT

Introduction: Age estimation is an important step in forensic identification. Bone age estimation is problematic in adulthood when bone development is completed. The sacral base, which has not been studied much in this sense before, may be useful for age estimation in adulthood.

Methods: The study was performed on Abdomino-Pelvic Computed Tomography images of 140 cases, 70 male and 70 female. This study was conducted with the hypothesis that sacral base roughness will increase with age. The surface coordinates of the image obtained from the tomography images of the sacral base anterior upper surface were extracted by the automatic edge detection method. Then, a numerical expression of surface roughness was obtained by the ellipse fitting method defined. Age estimation was attempted using this expression, called Distance Score (DS).

Results: DS showed a significant and positive correlation with age in both male, female and total samples. Age estimation could be performed with a certain degree of accuracy (MAE: 12.5-14.8; RMSE: 14.7-18.1). In addition, it was revealed that when a classification was made using DS as before and after 50 years of age, prediction could be made with an accuracy rate of over 80%.

Conclusion: The DS, which is a surface roughness criterion obtained by the ellipse fitting method proposed in this study, can be used as a useful tool for age estimation. In future studies, it is worth investigating the value of DS for age estimation by conducting studies on larger samples and other regions of the vertebral column using DS.

Keywords: Age Estimation; Bone Age; Forensic Identification; Sacrum; Image Processing.

INTRODUCTION

Age determination is an important step for personal identification in forensic medicine and forensic anthropology (1). It is frequently used to solve problems arising from not knowing the real age in many issues such as criminal responsibility, legal capacity, marriage, starting work, military service and retirement in forensic medicine practice (2). Although it is a problem that has been largely eliminated thanks to the developments made in recent years, there are inconsistencies between the real age and identity age of a certain part of the Turkish population due to poorly kept records. For this reason, age determination still maintains its importance in our country and some other countries. In developed countries, it is stated that forensic anthropological age determination has become a frequently used method in recent years to determine the ages of immigrants from countries where records are not kept properly (2,3). The two methods widely adopted worldwide for bone age determination for the period until bone development is completed are the Tanner-Whitehouse method and the Greulich-Pyle method (4,5). In Turkey, the atlas "Age Determination in Forensic Medicine" (in Turkish) which explains the age determination method developed by Prof. Şemsi GÖK, one of the pioneers of forensic medicine field in Turkey, is also used (2,6).

Age determination at the time of completion of bone development, however, still remains problematic, due to the deficiencies in the osteological markers that will make reliable age determination in this period (7,8). Today, pubic symphysis (9), auricular surface (10), sternal rib ends (11), and cranial sutures (12) are among the skeletal regions used frequently for adult bone age determination in forensic anthropology practice (8). These, and similar other osteological methods of age estimation, are based on indicators of skeletal degeneration, wear, and tear (13).

Although a lot of research has been done and is currently being done on this subject, it is a widely accepted fact that the results of adult bone age estimation methods are unreliable and have a large margin of error (13). The degree and extent of age-related changes vary greatly both within and between populations as age increases (14). The individual aging process is determined by many genetic and environmental factors, such as diet, lifestyle, disease, and trauma. The variability that arises with these factors in the aging process also significantly affects the age determination methods in the adult period. The relationship between chronological age and bone age is not continuous and linear, but rather complex and multifactorial (15). For all these reasons, it can be said that there is no reliable, accurate, and

valid age determination method in adulthood. Therefore, there is a need for new methods to be discovered in this regard.

In this study, it was aimed to contribute to the search for new and reliable morphological markers for the determination of adult bone age. Focusing on the sacral base in the study, it was aimed to objectively reveal the degenerative changes that occur in advanced ages and to reveal whether they are correlated with age.

MATERIAL AND METHODS

This preliminary study was performed retrospectively on Abdomino-Pelvic CT images of 140 adult subjects. Abdomino-Pelvic CT images were selected from images taken for other purposes from patients who applied to various departments of our hospital, and images of patients who did not have an acquired or congenital disease that would cause sacral bone deformity. The cases were equally distributed according to age groups and gender. For each age between 21 and 90 years, 1 case could be found in both gender groups. There were 10 male and 10 female cases in each of the 7 age groups: 21-30, 31-40, 41-50, 51-60, 61-70, 71-80 and 81 and over for the 21 years and older age group. A total of 70 male and 70 female cases were included in the study in this way.

Radiological Images

The study was conducted on Abdomino-Pelvic CT images of 140 living individuals, which applied to the Radiology Department between 01.01.2020 and 01.01.2022. Computed tomography (CT) of the sacral bones were performed by 16 Cross-Sectional Multislice Computed Tomography (CT) machine (Somatom Sensation 16; Siemens Medical Solutions, Erlangen, Germany) in the Department of Radiology of Medicine Faculty of Van Yuzuncu Yil University. CT device was adjusted as follows: KV / Effective mAs / Rotation time (sec) values 120/120 / 0.75; gantry rotation period 420 ms; physical detector collimation, 16 × 0.6 mm; section thickness, 0.75 mm; final section collimation 32 × 0.63 mm; feed / rotation, 6 mm; Kernel, U90u; increment 0.5 mm; resolution 512 × 512 pixel. The obtained axial images were transferred to the workstation (Leonardo, Siemens Medical Solutions, Erlangen, Germany) for processing in DICOM format.

Image Preparation and Analysis

After the CT images were found through the hospital information management system, they were opened using the Radiant DICOM Viewer workstation. Since the orientation of the sacral base varies, the plane parallel to the upper face of the sacral base was found with a multiplanar approach. In this plane, a line was drawn connecting the most anterior and posterior points of the middle section of the sacral base. The sacral base was divided into two along a transverse line perpendicular to previous line at its midpoint. The image was repositioned to include only the anterior part of the sacral base and this image was saved. At this point, a reference measurement was also made and recorded to save the information on how many centimeters of length one pixel corresponds to in real scale. Then, the image of the anterior part of the sacral base, which roughly has a semicircular shape, was analyzed using MATLAB and the surface boundary coordinates were automatically detected and saved to a csv file. The subsequent analyses were performed on these surface boundary coordinates that form the roughly semicircular shape (**Figure-1**).

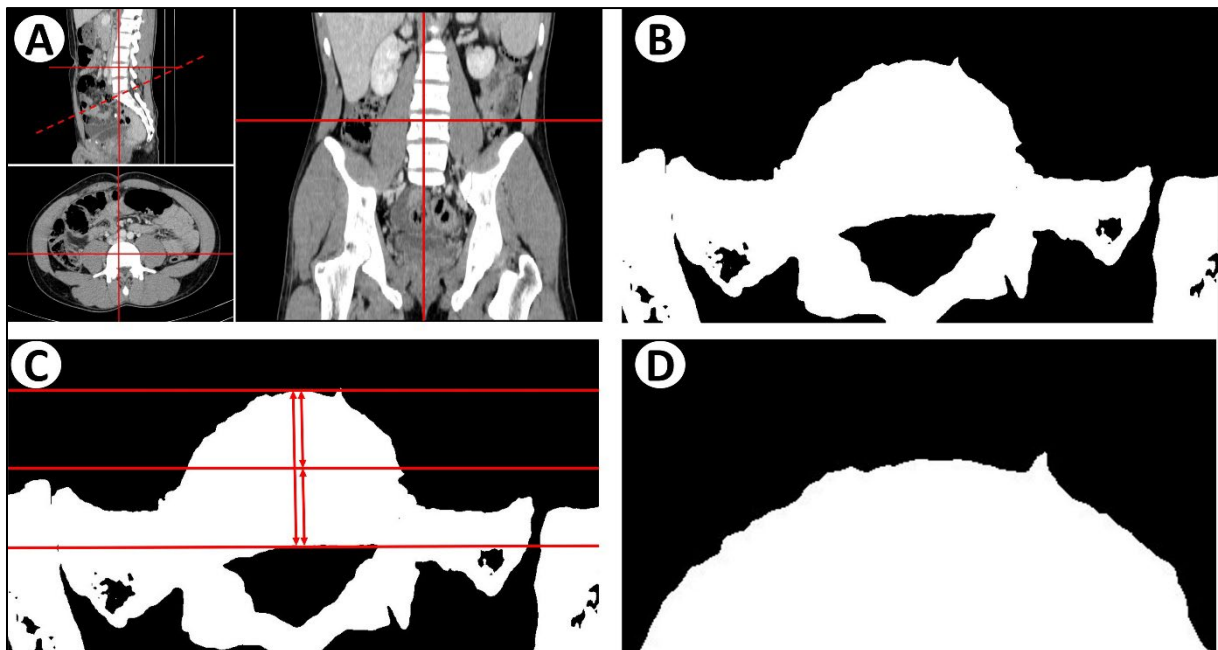

Figure-1: **A)** View of the Abdomino-Pelvic CT image in 3 main standard planes. Since sacral base orientation varies from person to person, the imaging plan was adjusted according to the dashed line using Radiant DICOM Viewer. **B)** Focused and isolated view of Sacral Base. **C)** The process of dividing the Sacral Base into two equal parts, anterior and posterior. **D)** Anterior half of the Sacral Base isolated and focused on.

Surface Roughness Analysis with Ellipse Fitting

Sacral base carries body weight above its own level. For this reason, degenerative changes occur with advancing age (16). With the hypothesis that these degenerative changes will make the anterior surface of the sacral base rougher with advancing age, it was thought that the numerical expression of this roughness could be a bone age estimation marker.

In this study, the ellipse fitting method was proposed to express surface roughness numerically. The sacral base can be roughly compared to an ellipse in early life. Degenerations that will occur on the sacrum with age will cause some indentations and protrusions on the surface of this elliptical shape. This means that there are certain deviations from the ideal ellipse shape. Finding the ellipse that best fits the set of arc-shaped points representing the front half surface of the sacral base and finding the average distance of this set of points to this ellipse shape is a numerical expression of this deviation.

The coordinate files obtained for each case in the previous stages were analyzed in MATLAB and the average distance of the points in each file to an ellipse was calculated. To do this, the method proposed by Fitzgibbon et al. (17) to find the ellipse or part of an ellipse that best fits a set of coordinates using least squares was applied. After the ideal ellipse was found for each file, the distances of each point in that file to this ellipse were calculated and averaged for each file. Finally, the average distance found in pixels was converted to millimeters using the reference measurements. This resulting number was called "Distance Score" (Figure-2).

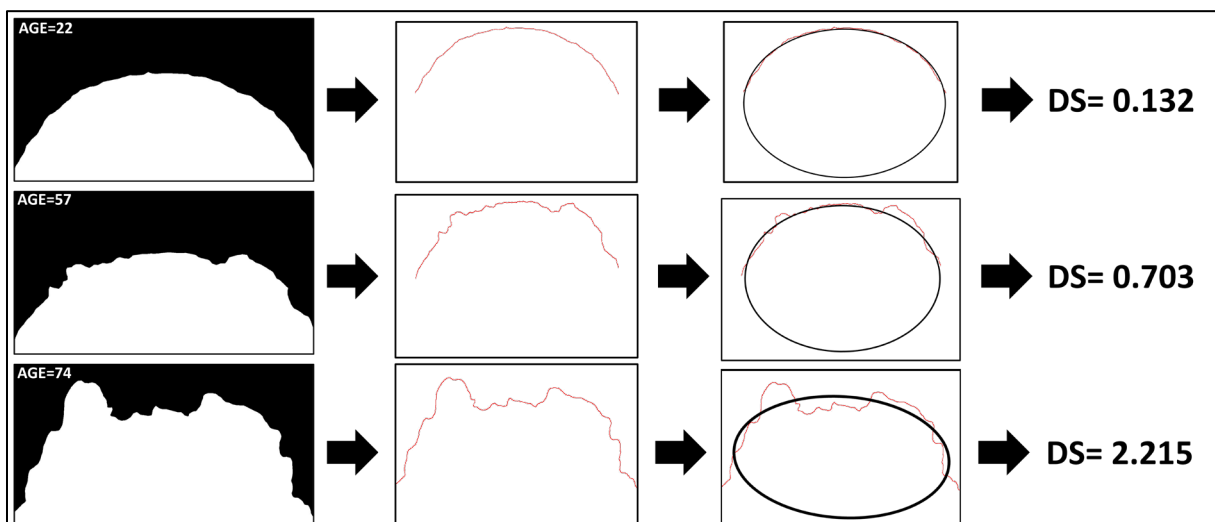

Figure-2: Determination of Sacral Base surface boundary coordinates with edge detection, Ellipse Fitting, and Distance Score calculation.

Statistical Analysis and Age Estimation

Descriptive statistics were calculated for 5 variables in different gender and age groups. Then, since the Distance Scores (DS) of the cases did not follow normal distribution, Spearman correlation coefficient was calculated for each variable. Since linear regression assumptions were not met for age estimation, Neural Networks (NN) and Support Vector Machines (SVM) were used instead. To reveal the success rates of these methods in calculating the actual ages of the cases, MAE and RMSE error metrics were calculated. Since Distance Scores are generally grouped as before and after 50 years of age, another dichotomous classification process was performed to measure the capacity of Distance Scores to separate these two age groups. For this classification, NN and SVM were used again, and accuracy and F-scores were calculated. The significance level was accepted as 5%. Statistical tests were performed using SPSS and MATLAB.

Ethical Considerations

This study was conducted with the approval of Van Yüzüncü Yıl University Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee.

RESULTS

In all cases, the average DS was found to be 0.551 mm (Min: 0.133; Max: 2.390; Standard Deviation: 0.380; 95%CI: 0.487-0.614). In male cases it was 0.555 mm (Min: 0.133; Max: 2.215; Standard Deviation: 0.403; 95%CI: 0.459-0.651), and in female cases it was 0.546 mm (Min: 0.166; Max: 2.390; Standard Deviation: 0.357; 95%CI: 0.461-0.631). There was no significant difference in the distributions of DS measurements between male and female cases ($P=0.635$).

The distributions of DS within the 7 age groups showed a significant difference and it was determined that there was an increasing trend with age (**Table-1; Figure-3**). The upward trend was also confirmed in correlation tests. There was a significant and positive correlation between DS and age in Male (Spearman Correlation Coefficient: 0.663; $P: 0.000$), Female (Spearman Correlation Coefficient: 0.605; $P: 0.000$) and pooled total sample (Spearman Correlation Coefficient: 0.630; $P: 0.000$).

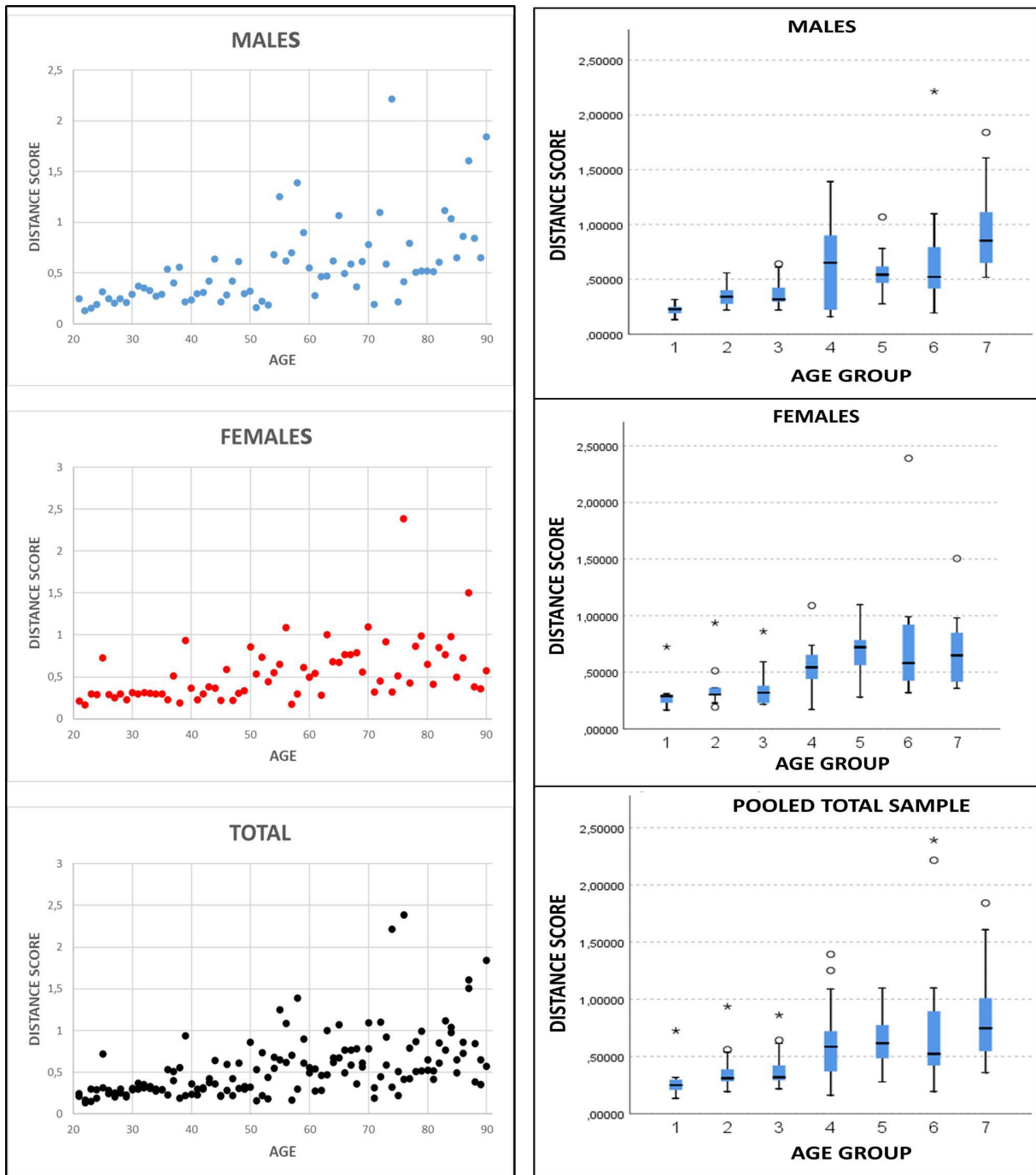

Figure-3: Scatter plot and box plot images showing the distribution of DS values according to age in male, female, and total samples.

In age determination with Neural Networks, MAE and RMSE error metrics were 12.5 and 14.7, respectively, for males; for females, they were 12.7 and 15.6, respectively; for the pooled total sample, they were 12.5 and 15.1, respectively. In age determination by SVM, MAE and RMSE

error metrics were 14.6 and 16.8, respectively, for males, 14.8 and 18.1, respectively, for females, and 14.4 and 17.2, respectively, for the pooled total sample.

Table-1: Descriptive statistics for DS values in male and female cases and pooled total sample.

	Female		Male		Pooled Total Sample	
	Mean	Standard Deviation	Mean	Standard Deviation	Mean	Standard Deviation
21-30	0,307	0,154	0,224	0,058	0,265	0,121
31-40	0,374	0,215	0,357	0,116	0,366	0,168
41-50	0,380	0,202	0,383	0,142	0,382	0,170
51-60	0,559	0,250	0,667	0,425	0,613	0,344
61-70	0,715	0,232	0,574	0,224	0,645	0,234
71-80	0,784	0,616	0,708	0,591	0,746	0,589
81-90	0,705	0,351	0,973	0,442	0,839	0,412
P*	0.000		0.000		0.000	
21-50	0,354	0,188	0,322	0,128	0,338	0,160
51-90	0,691	0,387	0,730	0,449	0,711	0,417
P†	0.000		0.000		0.000	
Total	0,546	0,357	0,555	0,403	0,551	0,379
<i>P* represents the difference between the distribution of the results in 7 different age groups.</i>						
<i>P† represents the difference between the distribution of the results in 2 different age groups (21-50 and 51-90 age groups).</i>						

Since it was observed that DS values create a certain distinction between those under 50 and over 50, it was also investigated how successfully the distinction between these two periods could be made using DS. In the classification made with NN, the age determination accuracy rate in male, female and pooled total samples was 85.7%, 82.8% and 81.4%, respectively. In the classification made with SVM, these rates were found to be 82.9%, 80.0% and 82.1, respectively (**Table-2**).

Post-Hoc Power Analysis

In this pilot study, a sample of 70 cases from each gender group was selected to examine the distribution of distance score in different age groups. A post-hoc power analysis was conducted to test the generalizability of the results obtained from these samples. Since the distance score and age variables were not normally distributed, a bootstrap power analysis was performed instead of methods assuming normal distribution. Using the bootstrap method, 1000 different iterations were randomly created. In these iterations, stratified samples were created to ensure that each age group was represented by at least one case. It was tested whether age and DS

showed a positive and significant correlation in the sample created in each iteration. The ratio of iterations with positive results to the number of all iterations was considered as power. The power was calculated as 1.0 for both male, female, and total samples in the evaluation. These results indicated that generalizable results for the population could be obtained with samples of 70 cases in terms of distance score.

Table 2: Age determination results by separating the periods under 50 and over 50 using Neural Networks and Support Vector Machines. The results are 10-fold cross-validated.

NEURAL NETWORKS			
MALES			
Original Age Group	Predicted Age Group		Accuracy
	21-50	51-90	
21-50	27	3	90.0%
51-90	7	33	82.5%
Total			85.7%
FEMALES			
Original Age Group	Predicted Age Group		Accuracy
	21-50	51-90	
21-50	24	6	80.0%
51-90	6	34	85.0%
Total			82.8%
POOLED TOTAL SAMPLE			
Original Age Group	Predicted Age Group		Accuracy
	21-50	51-90	
21-50	49	11	81.7%
51-90	15	65	81.3%
Total			81.4%
SUPPORT VECTOR MACHINES			
MALES			
Original Age Group	Predicted Age Group		Accuracy
	21-50	51-90	
21-50	26	4	86.7%
51-90	8	32	80.0%
Total			82.9%
FEMALES			
Original Age Group	Predicted Age Group		Accuracy
	21-50	51-90	
21-50	25	5	83.3%
51-90	9	31	77.5%
Total			80.0%
POOLED TOTAL SAMPLE			
Original Age Group	Predicted Age Group		Accuracy
	21-50	51-90	
21-50	51	9	85.0%
51-90	16	64	80.0%
Total			82.1%

DISCUSSION

In this pilot study, adult period age determination from the sacral base, a subject that has not been studied before, was issued. It was set out with the hypothesis that the roughness of the anterior upper surface of the sacral base will increase with degenerative changes that occur with age and that this increase can be used as an age determination parameter. The ellipse fitting method has been proposed to objectively reveal the roughness of the anterior upper surface of the sacral base. As a result, it was revealed that there was a statistically significant and positive correlation between age and sacral base roughness determined by the ellipse fitting method. Based on this, an attempt was made to estimate the bone age of each case and a certain degree of success was achieved, although the error metric values were not low. It has been observed that when the same parameter is used to separate the two age groups over 50 and under 50, at least around 80% accuracy can be achieved.

There are a very limited number of studies in the literature on age determination from the sacrum. In one of these studies, Passalacqua defined 6 phases using features such as sacral vertebra fusion, auricular surface lipping, billowing, and micro and macro porosity. In the evaluation, it was determined that the prediction success of the defined method regarding the belonging of the cases to one of the 6 phases was over 90% **(18)**. In a study conducted by Colarusso, the performance of this age estimation method proposed by Passalacqua was tested on another skeleton collection. As a result, it was determined that age group determination could be made with 97.3 accuracy, and the ages of the cases and the estimated ages differed by an average of 12.87 years **(19)**.

In another study, age was determined using the fusion criterion of sacral vertebrae on a sample with ages range between 16 and 59 years. As a result, it was revealed that age group determination could be made with accuracy rates between 76.2% and 97.2% for different age and sex groups **(20)**. Cardoso et al. developed a method for age estimation from the sacrum based on the fusion status of the primary and secondary ossification centers, using a three-stage scheme of unfused, partially fused and completely fused. They tested their method on a sample of modern Portuguese skeletons from the Lisbon documented skeletal collection and found high accuracy rates and no sex or ancestry differences. They concluded that the sacrum can be used for generating forensically significant age estimates in child and adolescent skeletons but recommended to use it in conjunction with other age indicators **(21)**. It was observed that the results of the current study and the results obtained in these age estimation studies on the sacrum

were comparable in terms of accuracy and error values. It should be stated that these methods proposed for age estimation from the sacrum do not provide reliable results in terms of forensic age estimation on their own, and that it would be appropriate to use them together with other methods or alone when there is no other alternative. In addition, the issue of how successful results can be achieved by using the previously proposed methods for adult bone age determination, including the sacrum age estimation method suggested in the current study, can be investigated in future studies.

In one respect, the current study is similar to studies that perform age estimation by analyzing degenerations that occur with age in the vertebral bodies. Watanabe et al. focused on this issue and conducted a study that showed that age estimation is possible with this method. In their study, they scored the presence or absence of osteophyte formation in the cervical, thoracic and lumbar vertebrae of 225 autopsy cases using an osteophyte formation index that they defined. The evaluation revealed a significant correlation between the scores found in all vertebra sections and age, and age could be estimated with a certain degree of success using linear regression. The standard error of estimate value of the predictions made for men was 12.6 years, and for women it was 11.9 years **(22)**. Kaçar et al. also performed a similar study using three-dimensional volume rendered multidetector computed tomography. According to the results obtained with the osteophyte scoring system consisting of 4 scales, it was determined that osteophyte scores were significantly correlated with age, especially between 40 and 70 years of age. When osteophyte scores were compared regionally in different age groups, it was stated that the most severe scores were obtained in the middle thoracic region between 20-70 years of age, and in the lower thoracic region vertebrae between 70-90 years of age. It was concluded that the results could be used as a useful tool for forensic age estimation **(23)**. These results have been confirmed by other similar studies **(24,25)**. A common feature of these studies is that they have reached the conclusion that degenerative changes occurring in the vertebral corpus can be used as a useful tool for age estimation. The results obtained in the current study are also in this direction. Another common feature of these studies is that they have scored the degenerative changes occurring in the vertebral corpus with a scoring system that can be considered relatively subjective. These scores consist of 3 or 4 scales and have the potential to vary depending on the observer's experience and subjective interpretation. In the current study, a continuous and relatively objective score was obtained by using an automatic surface recognition algorithm and a proposed surface roughness criterion. Therefore, a comparable

result with the results obtained by analyzing multiple vertebral corpus in the studies mentioned above was obtained by analyzing a single vertebra corpus.

In future studies, in addition to the surface roughness methods proposed in this study, classical surface roughness indicators such as Average Roughness (RA) or Elliptic Fourier Transform can also be used. Moreover, it may be possible to obtain more accurate results with a broader analysis that includes not only the sacral base but also all other elements of the vertebral column.

CONCLUSION

In this study, a new surface roughness indicator based on ellipse fitting was proposed and the surface roughness of the sacral base was analyzed. The accuracy of age estimation in adulthood using the distance score obtained by this method was tested. It was found that the distance score had a significant correlation with age and that adult age estimation could be achieved with a reasonable degree of accuracy. The applicability of the method to larger samples of the sacral base can be evaluated in future studies. Moreover, more successful results may be obtained by applying the method to other parts of the vertebral column together.

REFERENCES

1. Rogers TL. Skeletal age estimation. In: Blau S, Douglas U, editors. *Handbook of Forensic Anthropology and Archaeology*. Oxon: Routledge; 2016. p. 208–221.
2. Büken B, Erzenin OU, Büken E, Safak AA, Yazici B, Erkol Z. Comparison of the three age estimation methods: which is more reliable for Turkish children?. *Forensic Sci Int*. 2009;183(1-3):103.e1-103.e1037. doi:10.1016/j.forsciint.2008.10.012.
3. Remy F, Saliba-Serre B, Chaumoitre K, Martrille L, Lalys L. Age estimation from the biometric information of hand bones: Development of new formulas. *Forensic Sci Int*. 2021;322:110777. doi:10.1016/j.forsciint.2021.110777.
4. Greulich WW, Pyle SI. *Radiographic Atlas of Skeletal Development of Hand and Wrist. Growth (Lakeland)*. California: Stanford University Press; 1959.
5. Tanner J, Healy MJR, Goldstein H, Cameron N. *Assessment of Skeletal Maturity and Prediction of Adult Height (TW3 Method)*. 3th Edition. London, New York: W.B. Saunders; 2001.
6. Gök Ş, Erölçer N, Özen C. *Adli Tıp'ta Yaş Tayini*. İstanbul: T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Yayınları; 1985.
7. Navega D, Costa E, Cunha E. Adult Skeletal Age-at-Death Estimation through Deep Random Neural Networks: A New Method and Its Computational Analysis. *Biology (Basel)*. 2022;11(4):532. doi:10.3390/biology11040532.
8. Garvin HM, Passalacqua NV. Current practices by forensic anthropologists in adult skeletal age estimation. *J Forensic Sci*. 2012;57(2):427-433. doi:10.1111/j.1556-4029.2011.01979.x.
9. Overbury RS, Cabo LL, Dirkmaat DC, Symes SA. Asymmetry of the os pubis: implications for the Suchey-Brooks method. *Am J Phys Anthropol*. 2009;139(2):261-268. doi:10.1002/ajpa.20999.
10. Buckberry JL, Chamberlain AT. Age estimation from the auricular surface of the ilium: a revised method. *Am J Phys Anthropol*. 2002;119(3):231-239. doi:10.1002/ajpa.10130.

11. Işcan MY, Loth SR, Wright RK. Age estimation from the rib by phase analysis: white females. *J Forensic Sci.* 1985;30(3):853-863.
12. Meindl RS, Lovejoy CO. Ectocranial suture closure: a revised method for the determination of skeletal age at death based on the lateral-anterior sutures. *Am J Phys Anthropol.* 1985;68(1):57-66. doi:10.1002/ajpa.1330680106.
13. Baccino E, Schmitt A. Determination of adult age at death in the forensic context. In: Schmitt A, Cunha E, Pinheiro J. Eds. *Forensic anthropology and medicine: complementary sciences from recovery to cause of death.* Humana Totowa, NJ, 2006. pp. 259-280.
14. Harper G, Crews D. Aging, senescence, and human variation. In: Stinson S, Bogin B, Huss-Ashmore R, O'Rourke D, editors. *Human Biology: an Evolutionary and Biocultural Perspective.* New York: Wiley-Liss; 2000. pp. 465–505.
15. Jackes M. Building the bases for paleodemographic analysis: adult age determination. In: Katzenberg M, Saunders S, editors. *Biological Anthropology of the Human Skeleton.* New York: Wiley-Liss; 2000. pp. 417–466.
16. Etli Y, Asirdizer M, Hekimoglu Y, Keskin S, Yavuz A. Sex estimation from sacrum and coccyx with discriminant analyses and neural networks in an equally distributed population by age and sex. *Forensic Sci Int.* 2019;303:109955. doi:10.1016/j.forsciint.2019.109955.
17. Fitzgibbon A, Pilu M, Fisher RB. Direct least square fitting of ellipses. *IEEE Transactions on pattern analysis and machine intelligence.* 1999;21(5):476-480.
18. Passalacqua NV. Forensic age-at-death estimation from the human sacrum. *J Forensic Sci.* 2009;54(2):255-262. doi:10.1111/j.1556-4029.2008.00977.x.
19. Colarusso T. A Test of the Passalacqua Age at Death Estimation Method Using the Sacrum. *J Forensic Sci.* 2016;61 Suppl 1:S22-S29. doi:10.1111/1556-4029.12967.
20. Ríos L, Weisensee K, Rissech C. Sacral fusion as an aid in age estimation. *Forensic Sci Int.* 2008;180(2-3):111.e1-111.e1117. doi:10.1016/j.forsciint.2008.06.010.
21. Cardoso HF, Pereira V, Rios L. Chronology of fusion of the primary and secondary ossification centers in the human sacrum and age estimation in child and adolescent skeletons. *Am J Phys Anthropol.* 2014;153(2):214-225. doi:10.1002/ajpa.22422.

- 22.** Watanabe S, Terazawa K. Age estimation from the degree of osteophyte formation of vertebral columns in Japanese. *Leg Med.* 2006;8(3):156–60. doi: 10.1016/j.legalmed.2006.01.001.
- 23.** Kacar E, Unlu E, Beker-Acay M, Balcik C, Gultekin MA, Kocak U, Eroglu S, Yucel A. Age estimation by assessing the vertebral osteophytes with the aid of 3D CT imaging. *Aust J Forensic Sci.* 2016;49(4):449-458. doi:10.1080/00450618.2016.1167241.
- 24.** Sluis IF, Bartholdy BP, Hoogland ML, Schrader SA. Age estimation using vertebral bone spurs; Testing the efficacy of three methods on a European population. *Forensic Science International: Reports.* 2022;6:100301. doi: 10.1016/j.fsir.2022.100301.
- 25.** Listi GA, Manhein MH. The use of vertebral osteoarthritis and osteophytosis in age estimation. *J Forensic Sci.* 2012;57(6):1537-1540. doi:10.1111/j.1556-4029.2012.02152.x.

Adli Bilimler ve Bedenin Politikası: Biyopolitika Nekropolitika ve Tanatopolitika

Özge Genç Sütü¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı,
İstanbul/Türkiye

ozge.genc@iuc.edu.tr

Sözlü Bildiri

Özet

Biyopolitika, nekropolitika ve tanatopolitika, iktidarın bedenler ve nüfuslar üzerinde farklı şekillerde uygulandığını tanımlayan kavramlar olup her biri farklı anlam ve çağrışımlara sahiptir. Biyopolitika, Michel Foucault tarafından ortaya atılan ve otoritenin hem bireylerin bedenleri hem de tüm nüfuslar düzeyinde yaşamın yönetimi ve düzenlenmesi hayata geçirdiği pratikleri ifade etmektedir. Halk sağlığı önlemleri, biyogüvenlik protokolleri ve diğer gözetim biçimleri yanı sıra üreme hakları, göç ve çevresel düzenlemelerle ilgili politikaları da içermektedir. Özde, otoritenin üretkenliği, verimliliği ve sürdürülebilirliğini optimize etmek için yaşamı yönetme ve kontrol etme çabasıdır.

Nekropolitika ise Achille Mbembe tarafından geliştirilmiş bir kavram olup bir otoritenin belirli bir nüfusu yok etme veya şiddete maruz bırakma yetkisini kullanma şeklini açıklamaktadır. Örneğin, savaşlar, soykırımlar, insan hakları ihlalleri gibi durumlar nekropolitika bağlamında incelenebilir. Nekropolitika, insanların hayatlarına ve ölümlerine ilişkin siyasi kararlar alındığında, bu kararların hangi güç dinamikleriyle şekillendiğini anlamak için kullanılmakta; güç, iktidar ve ölüm arasındaki karmaşık ilişkileri incelemeyi amaçlamaktadır.

Son olarak Tanatopolitik, ölümün temsili yoluyla iktidarın nasıl işlediğini tanımlamak için geliştirilmiş bir kavram olup anma, yas ritüelleri ve ölüm anlayışını şekillendiren diğer kültürel üretim biçimlerini içermektedir. Politika yapıcının otoritesini ve meşruiyetini güçlendirmek için gücünü pekiştiren belirli anlatıları ve değerleri teşvik ederek ölümle olan ilişkiyi kontrol etme ve şekillendirme çabasıdır.

Özetle, biyopolitika yaşamın düzenlenmesiyle, nekropolitika ölümün yönetimiyle, tanatopolitika ise ölümün temsiliyle ilişkilidir. Her bir kavram, farklı ve tamamlayıcı şekillerde bedenler ve nüfuslar üzerinde nasıl hakimiyet kurulduğuyula ilgilidir. Bu kavramlar; ölü bedenlerin incelenmesi bağlamında ortaya çıkan politik ve bürokratik sorunlar, sağ bireylere yönelik gerçekleştirilen tıbbi müdahalelerde etik tartışmaları, kitlesel ölümlere sebep olan şiddet olayları ve sosyolojik/kriminolojik yaklaşımlar içerisinde incelenen beden üzerinde cezanın deneyimlenmesi gibi ceza infaz pratikleri bağlamında adli bilimler ile oldukça ilişkili kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Biyopolitika, nekropolitika, tanatopolitik, beden, adli bilimler.

Forensic Sciences and the Politics of the Body: Biopolitics, Necropolitics and Thanatopolitics

Özge Genç Sütü¹

¹*Istanbul University-Cerrahpasa Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine Department of Social Sciences
Istanbul/Turkey*

ozge.genc@iuc.edu.tr

Oral Presentation

Abstract

Biopolitics, necropolitics, and thanatopolitics are conceptual frameworks describing the varied applications of power over bodies and populations, each possessing distinct meanings and connotations. Biopolitics, initially introduced by Michel Foucault, encapsulates the practices wherein authority governs and organizes life at both the individual and populace levels. This encompasses public health measures, biosecurity protocols, biometric surveillance, in addition to policies pertaining to reproductive rights, immigration, and environmental regulations. Essentially, it embodies the endeavor of authority to manage and regulate life to optimize productivity, efficiency, and sustainability.

Necropolitics, on the other hand, is a concept pioneered by Achille Mbembe, elucidating the manner in which an authority exercises the prerogative to annihilate or subject a specific population to violence. Instances such as wars, genocides, and human rights violations can be examined within the context of necropolitics. It serves the purpose of understanding the power dynamics that shape the decisions when it comes to human lives and deaths, aiming to scrutinize the intricate relationships between power, authority, and death.

Lastly, Thanatopolitics is a concept devised to describe how power operates through the representation of death. It encompasses commemoration, mourning rituals, and other forms of cultural production that influence our comprehension of death and dying. It is an endeavor to control and shape the relationship with death, thereby reinforcing the authority and legitimacy of policymakers by promoting specific narratives and values.

In summary, biopolitics pertains to the regulation of life, necropolitics involves the management of death, and thanatopolitics focuses on the representation of death. Each concept delves into how dominion is established over bodies and populations, albeit in distinct and complementary manners. These concepts are profoundly associated with forensic sciences within the contexts of examining political and bureaucratic challenges emerging in the study of deceased bodies, ethical deliberations in medical interventions for live individuals, violent incidents resulting in mass casualties, and experiences of punishment on the body as explored through sociological and criminological approaches.

Keywords: Biopolitics, necropolitics, thanatopolitics, body, forensic sciences.

2017-2022 YILLARI ARASINDA ORDU ÜNİVERSİTESİ ADLİ TIP POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN ATEŞLİ SİLAH YARALANMASI OLGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Hacer Yaşar Teke¹, Abdullah İmat², Hanım Gökçe Arslan³

1-Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye.

2-Ordu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Ordu, Türkiye.

3-Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Hatay, Türkiye.

ÖZET

Giriş; Çalışmanın amacı ateşli silah yaralanmasına maruz kalan olguların sosyo- demografik özellikleri, ateşli silah yaralanmasının ağırlık derecesi, sıklığı ve rapor düzenlenme durumları gözden geçirilerek literatüre katkı sağlamaktır.

Materyal ve Metot: Bu çalışmada 2017-2022 yılları arasında Ordu Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Polikliniğine başvuran ve ateşli silah yaralanması olan olgular retrospektif değerlendirilmiştir. Olguların sosyo-demografik özellikleri, kullanılan silah türü, yaralanan bölge, olay yeri, olay yılı, yara sayısı, yarasının ağırlığı, ameliyat edilip edilmediği hususları araştırıldı. Tanımlayıcı istatistik olarak yüzde kullanıldı ve ortalamalar ortalama \pm standart sapma olarak verildi.

Bulgular; Olguların %93.9'u (n:31) erkek, %6.1'i (n:2) kadındı. Yaş ortalaması 33.88 ± 14.21 (min:9,max:65) olarak bulundu. En fazla olgu %33.3 (n:11) ile 2020 yılında idi. Olguların %75.8'i (n:25) kısa namlu, %21.2'si (n:7) uzun namlu silah ile yaralanmıştır. En fazla yaralanan vücut bölgesi %48.5 (n:16) ile alt ekstremitelerdir.

Tartışma ve Sonuç; Ateşli silahlar ile yaralanma oranının azaltılması için ruhsatsız silah kullanımının önlenmesi, ruhsatlı silah alma kriterlerinin gözden geçirilmesi ve toplumsal bilinçlenmenin sağlanması gerekmektedir.

Anahtar Sözcükler; Adli rapor, Ateşli silah, Yara.

ABSTRACT

Evaluation of Firearm Injury Cases Applying to Ordu University Forensic Medicine Polyclinic Between 2017-2022

Introduction; The aim of the study is to contribute to the literature by examining the demographic characteristics of the cases exposed to firearm injuries, the severity of firearms, prevalence and reporting status.

Material and Method:In this study, cases with gunshot wounds who applied to the Forensic Medicine Polyclinic of Ordu Training and Research Hospital between 2017 and 2022 were evaluated retrospectively. The socio-demographic characteristics of the cases, the type of weapon used, the injured area, the scene of the incident, the year of the incident, the number of wounds, the severity of the wound, and whether surgery was performed were investigated. Percentage was used as descriptive statistics and averages were presented as mean \pm standard deviation.

Results; 93.9% (n:31) of the cases were male and 6.1% (n:2) were female. The average age of the cases is 33.88 (\pm 14.21). The youngest was 9 years old and the oldest was 65 years old. The highest number of cases was in 2020 with 33.3% (n:11). 75.8% (n:25) of the cases were injured with a short barrel weapon, and 21.2% (n:7) were injured with a long barrel weapon. The most injured body part is the lower extremities with 48.5% (n:16).

Conclusion; In order to reduce deaths caused by firearms, it is necessary to ban unlicensed gun using, review the criteria for purchasing licensed guns, and raise social awareness.

Keywords; Forensic report, Gunshot, Wound

(SÖZEL SUNUM)

GEÇ TANI ALAN TESTİKÜLER FEMİNİZASYON OLGUSUNDA ADLİ DURUM

FORENSIC SITUATION IN A LATE-DIAGNOSED TESTICULAR FEMINIZATION CASE

Erhan Kartal

Dr. Öğrt. Üyesi, Adli Tıp Uzmanı, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

dr.erhankartal@gmail.com

Genel Bilgiler

Testiküler Feminizasyon (TF) dişi fenotip erkek genotip ile karakterize psödohermofrodit durumudur. Androjen reseptör genindeki mutasyon sonucu duyarsızlık meydana gelmesi ile meydana gelmektedir. Olgumuz adli olay nedeni ile savcılık tarafından adli birimimize gönderilmiş olup yapılan muayeneleri neticesinde testiküler feminizasyon olduğu anlaşılan ve geç tanı alan adli olgudur.

Olgu

50 yaşındaki olgumuz; savcılık üst yazısı ile “iç ve dış beden muayenesinin yapılarak şahsın erkeklik organına sahip olup olmadığı ve böyle bir organ var ise cinsel ilişkiye girme durumunda olay tarihi itibariyle o organın işlevinin aktif olup olmadığı” sorulmuştur. Hiç adet görmediğini söyledi. İsteğe bağlı olarak beraber olduğu şahıs tarafından şikayet edildiğini söyledi. Yapılan ekstra genital muayenesinde uzun kol ve bacaklar izlendi. Hiç adet olmadığını ifade etti. genital muayenesinde hipertrofik klitoris olduğu, labium majuslarda testisler olduğu izlendi. USG raporunda her iki inguinal kanalda sağda testis dokusu izlendi. Hastanın kormozom ve FİSH test sonuçları 46 XY olduğu anlaşıldı. Testiküler feminizasyon tanısı olduğu ve adli tahkikatın halen devam ettiği öğrenildi.

Sonuç

Adli birimlere başvuran adrenogenital bozukluğa sahip olgularda adli tahkikat dosyası dikkatli incelenmeli, öykü detaylı alınmalı, fizik muayenede ekstra genital ve genital muayeneler diğer

uzman branşlara da konsülte edilerek not edilmeli, olaylar tüm bu bulgular kapsamında beraberce değerlendirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Testiküler feminizasyon, adli olgu, çift cinsiyet.

General Information

Testicular Feminization (TF) is a pseudohermaphrodite condition characterized by a male genotype with a female phenotype. It occurs when insensitivity occurs as a result of mutation in the androgen receptor gene. Our case was sent to our forensic unit by the prosecutor's office due to a forensic incident, and as a result of the examinations, it was understood that it was testicular feminization and was diagnosed late.

Case

Our 50-year-old case; In the prosecutor's cover letter, "the internal and external body examination was performed and it was asked whether the person had a male organ and, if there was such an organ, whether the function of that organ was active as of the date of the incident in case of sexual intercourse." She said she had never menstruated. He said that a complaint was made by the person he was with voluntarily. During the extra-genital examination, long arms and legs were observed. She stated that she never had a period. On genital examination, it was observed that there was a hypertrophic clitoris and testicles in the labium majus. In the USG report, testicular tissue was observed on the right side in both inguinal canals. It was understood that the patient's chromosome and FISH test results were 46 XY. It was learned that there was a diagnosis of testicular feminization and the forensic investigation is still ongoing.

Conclusion

In cases with adrenogenital disorders that apply to forensic units, the forensic investigation file should be examined carefully, the history should be taken in detail, extra-genital and genital examinations should be noted during the physical examination in consultation with other specialist branches, and the events should be evaluated together within the scope of all these findings.

Key words: Testicular feminization, forensic case, androgynous.

GÖĞÜS HASTALIKLARI HEKİMLERİNİN DEFANSİF TIP UYGULAMALARINA KARŞI TUTUMU

GİRİŞ –AMAÇ: Defansif tıp uygulamaları; amacı insan sağlığını korumak ve tedavi etmek olan hekimin, hastanın sağlığından ziyade kendini koruma kaygısı ile en uygun tıbbi uygulamadan sapması olarak tanımlanabilir. Bu durum, bireyin sağlığına olumsuz etkilerinin yanı sıra sağlık kaynaklarının gereksiz kullanımı ve sağlık hizmetleri maliyetinin yükselmesi ile sonuçlanmaktadır. Bu çalışma; malpraktis davaları yönünden cerrahi branşlara kıyasla düşük riskli olduğu düşünülen göğüs hastalıkları hekimlerinde, defansif tıp uygulamalarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM: Çalışma Ankara Atatürk Sanatoryum Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan Göğüs Hastalıkları hekimleri üzerinde yapıldı. Yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak "Defansif Tıp Uygulamaları Anketi" uygulandı. Bu anket 18 sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin ilk 9 sorusu pozitif defansif tıp uygulamaları, 10-14. soruları negatif defansif tıp uygulamaları tutum düzeyini değerlendirmeye ve 15-18. soruları ise bilgi düzeyini ölçmeye yöneliktir. Araştırmaya 50 hekim dahil edildi.

BULGULAR:

Araştırmaya katılan hekimlerin %34 erkekti. Hekimler ünvanlarına göre gruplandırıldığında % 44'ü uzman hekimdi. Araştırmaya katılan hekimlerin %82'i defansif tıp uygulamaları kavramını daha önce duyduğunu ifade ederken %20'si defansif tıp uygulamaları kavramını hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo1. Hekimlerin Defansif Tıbbi Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

	Ort	S.S
Pozitif Defansif Tıp Uygulamaları	3,58	0,652
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile hastalarımın gerekli gördüklerimin dışında tetkikler istiyorum	2,72	0,858
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile hastalarımın endikasyonları dahilinde yazabileceğim ilaçların çoğunu yazıyorum.	3,90	0,763
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile hastalarımın gelişebilecek komplikasyonlar ile ilgili daha fazla konsültasyon istiyorum.	3,68	0,819
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile endikasyonları dışı nedenler ile (örn:sosyal endikasyon) hasta yatırıyorum	2,34	1,042
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile görüntüleme tekniklerini daha sık kullanıyorum.	3,80	0,700
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile tıbbi uygulamaları hastalarımın daha detaylı açıklıyorum	4,06	0,740
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile hastalarımın daha fazla zaman ayırıyorum.	3,44	0,907
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile kayıtları daha detaylı tutuyorum.	4,16	0,710

Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile aydınlatılmış onam formlarına daha fazla önem veriyorum.	4,20	0,857
Negatif Defansif Tıp Uygulamaları	3,34	0,514
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile dava etme olasılığı yüksek hastalardan kaçınıyorum.	3,48	1,249
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile kompleks medikal problemleri olan hastalardan kaçınıyorum.	2,50	0,743
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile komplikasyon oranları yüksek tedavi protokollerinden kaçınıyorum	3,04	1,049
Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile girişimsel tedavi protokolleri yerine girişimsel olmayan protokolleri tercih etmeye yöneliyorum.	3,12	0,940
Malpraktis ile ilgili konular medyada fazlaca yer buldukça hekimlik uygulamalarımda tedirginlik hissediyorum.	4,18	0,896

Tablo2. Hekimlerin Defansif Tıba Yönelik Bilgi Durumları

Hekimlerin Defansif Tıba Yönelik Bilgi Durumları	Evet		Hayır	
	Hekimlik mesleğiniz süresince malpraktis nedeniyle dava açıldı mı?	0	% 0	50
Malpraktis davalarının hekimlik performansına etkisi olacağını düşünüyor musunuz?	49	% 98	1	%2
Defansif tıp uygulamaları kavramını daha önce duydunuz mu?	41	%82	9	%18
Defansif tıp uygulamaları kavramının içeriği konusunda yeterli bilgiye sahip misiniz?	10	%20	40	%80

Araştırmaya katılan hekimlerin pozitif defansif tıp tutumlarının ortalamasının üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Alt başlıklar incelendiğinde en yüksek ortalamaya sahip olan maddelerin ‘Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile aydınlatılmış onam formlarına daha fazla önem veriyorum’ ve ‘Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile kayıtları daha detaylı tutuyorum’ olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan hekimlerin negatif defansif tıp uygulamalarının ortalamasının üzerinde olduğu tespit edilmiştir. En yüksek ortalama ‘Malpraktis ile ilgili konular medyada fazlaca yer buldukça hekimlik uygulamalarımda tedirginlik hissediyorum’ maddesine ait iken en düşük ortalama ise ‘Hukuki sorunlardan korunmak amacı ile kompleks medikal problemleri olan hastalardan kaçınıyorum’ maddesine ait olduğu tespit edilmiştir.

Hekimlerin cinsiyet farklılıklarının, unvan durumunun defansif tıp uygulamalarına etkisi incelendiğinde anlamlı farklılık saptanmadı. Bu durum her hekimin defansif tıp uygulaması ile ilişkilendirildi.

TARTIŞMA:

Sağlık, genel olarak hasta ya da sakat olmama hali olarak tanımlansa da Dünya Sağlık Örgütü 1948’de “yalnızca hastalık ya da sakatlığın olmayışı değil, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam iyilik durumu” olarak tanımlamıştır. Bu amaçla kişilerin eski sağlıklarına kavuşmak için başvurdukları sağlık sisteminin en önemli parçası hekimlerdir. Hekimliğin temel amacı ise, hastaya zarar vermeden sağlık durumunun iyileştirilmesidir.

Latince “kötü, hatalı uygulama” anlamına gelen malpraktis, Türk Tabipler Birliği tarafından “tıbbi uygulamadaki bilgi, beceri eksikliği ya da ihmal nedeniyle hizmet sunulan kişinin sağlığına zarar gelmesi” şeklinde tanımlamıştır. Malpraktis davalarının giderek artması hekimi, kendini korumak amacıyla gerekenden fazla tetkik isteme ve riskli hastalardan çekinme gibi bir duruma zorlayabilir . Defansif sağlık uygulamaları olarak adlandırılan bu durum kısaca hekimin kendini koruma davranışıdır ve pozitif-negatif defansif tıp olmak üzere iki ayrı başlıkta incelenir. Pozitif defansif tıp olumsuz sonuçları azaltmak için ilave tanı ve tedavi yöntemlerinin uygulanması şeklinde tanımlanabilir. Negatif defansif tıp ise malpraktis davasıyla sonuçlanma riski yüksek olan tanı ve tedavi yöntemlerini uygulamaktan kaçınmaları olarak tanımlanabilir (1).

Defansif tıp uygulamalarının çok çeşitli olumsuz sonuçları vardır. Malpraktis endişesi ile birinci basamaklarda yönetilebilecek olguların üst basamak merkezlere yönlendirilmesi sağlık sisteminde işgücü kaybı ile sonuçlanabilir. Üst basamak hastanelerde gereğinden fazla istenilen tetkikler, artmış invaziv girişimler arzu edilenin aksine hastaya zarar verilmesi ile sonuçlanabilir. Ayrıca bu durum sağlık hizmetlerinde maliyetin artışı ile sonuçlanacağından Türkiye gibi sosyal sağlık politikalarının izlendiği ülkelerde ekonomik yüke sebep olacaktır (2).

Banaz ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada hekimlerin defansif tıp tutumlarının ortalamasının üzerinde olduğu belirtilmiştir (3). Çalışmamızda da literatürlerle uyumlu şekilde, hekimlerin defansif tutum sergiledikleri gösterilmiştir.

Çalışmamızda, katılan hekimlerin pozitif defansif tıp uygulamaları ile ilgili sorulara verdiği yanıtlar neticesinde birçok hekimimiz hala birey ve toplum sağlığını ön planda tutarak gereğinden fazla tetkik istemediği ve kendilerini korumak amaçlı detaylı bilgi ve onam formlarına önem verdiği gösterilmiştir.

Ayrıca bu çalışmada elde edilen sonuçlar neticesinde, hekimler malpraktis davaları sebebi ile tedirginlik hissetse de kompleks problemi olan hastalar da dahil olmak üzere birçok hastanın tanı ve tedavilerinde gerekli sorumluluğu almaya devam ettiği gösterilmiştir.

Ayrıca araştırmaya katılan hekimlerin meslek hayatı süresince malpraktis nedeniyle hakkında dava açılmadığını ifade etmelerinde rağmen göstermiş oldukları defansif tutum açıkça göstermektedir ki çok

sayıda hekim henüz bu davalar ile karşı karşıya kalmasa da her geçen gün artan tıbbi malpraktis davaları hekimlerin tutumunu etkilemektedir.

SONUÇ: Hekimlerin defansif tıp uygulama yöntemlerine başvurması, birey ve toplum sağlığına zararları yanında ülke ekonomisine de yük getireceği açıktır. Bu tutumun düzelmesi için defansif tıp uygulamalarının nedenleri incelenmeli ve bu nedenlerin ortadan kaldırılmasına yönelik yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Defansif Tıp, Göğüs Hastalıkları, Medikal Malpraktis

Kaynakça

1. **Hermer LD, Brody H.** Defensive medicine, cost containment, and reform. *J Gen Intern Med.* May 2010 , s. 25(5):470-3.

2. **Yılmaz, Kerem.** *Uygulamalarda Sorumluluktan Kaçması Durumunda Ortaya Çıkan Problemler.* s.l. : Seçkin Yayıncılık, 2014.

3. **M.Banaz, P. Yalcın Balcık.** Hekimlerin defansif tıp tutumlarının incelenmesi. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi.* 2022.

Trafikte Yaşanan Tartışmalar Sonucu Yaralanan Olguların Adli-Tıbbi Değerlendirilmesi

Mehmet Sunay Yavuz*, Volkan Zeybek*, Gökmen Karabağ*, Ufuk Akın**, Faruk Aydın***, Aylin Akın*, Şilan Singin*

*Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

**Bandırma Onyeddi Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Balıkesir, Türkiye

***Sivas Numune Hastanesi Adli Tıp Polikliniği, Sivas, Türkiye

Özet:

Giriş: Son yıllarda trafikte yaşanan şiddet olayları artmaktadır. Bu çalışmada, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Hafsa Sultan Hastanesi Adli Tıp Polikliniği'ne trafikte çıkan tartışma sonucu müracaat eden olgular, adli tıbbi yönden değerlendirilerek, bu konuya dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmada 01.01.2018-31.12.2022 tarihleri arasında trafikte yaşanan tartışmalar sonucu yaralanan ve adli rapor düzenlenmesi istenen olgular değerlendirilmiştir. Olgular; yaş, cinsiyet, olay günü ve saati, olayın meydana geliş şekli, yaya veya araç içindeki konumları, yaralanan vücut bölgeleri ve yaralanmanın ağırlığı yönünden değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmada değerlendirilen olguların 37'si erkek, 3'ü kadındı. 18-40 yaş aralığında 24 olgu olup yaş ortalaması $35,92 \pm 11,96$ idi. Olguların %55'inin araç sürücüsü olduğu, en sık yaralanma bölgesini baş-boyun bölgesi yaralanmalarının (%65) oluşturduğu saptandı. Yaralanmanın 1 olguda yaşamı tehlikeye sokacak nitelikte olduğu, olguların 24'ünde ise yaralanmanın basit tıbbi müdahale ile giderilecek nitelikte olduğu saptandı. Basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olan olguların oranı künt travma mağdurlarında anlamlı olarak daha yüksek ($p=0,026$), konsültasyon ihtiyacı anlamlı olarak daha düşük olarak bulundu ($p=0,006$).

Sonuç: Çalışmamızda dikkat çeken bulgu, trafikte öfke davranışı sonucu yaralanan olguların çoğunlukla genç erişkin sürücü erkekler olmasıdır. Bu durum trafikte araç kullanan erkek sayısının fazla olması ile ilişkilendirilebilir. Önümüzdeki yıllarda yaralanmaların ciddi boyutlara ulaşmaması açısından günümüzde bazı önlemlerin alınması gerekir. Çalışmamız sonucunda; Türkiye'deki mevcut yasal düzenlemelerin gözden geçirilmesi ve önleyici tedbirlerin artırılması, özellikle trafik ortamında ani şerit değiştirme, sözlü taciz veya diğer sürücülere bağırma gibi davranışlara daha ağır cezalar uygulanarak caydırıcılığın artırılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Yaralanma, Adli tıp, Trafikte tartışma, Adli rapor

Medicolegal Evaluation of Cases Injured as a Result of Traffic Arguments

Abstract:

Introduction: In recent years, incidents of violence in traffic have been increasing. In this study, the cases that applied to Manisa Celal Bayar University Hafsa Sultan Hospital Forensic Medicine Department as a result of an argument in traffic were evaluated in terms of forensic medicine and it was aimed to draw attention to this issue.

Method: Cases that were injured as a result of traffic accidents between 01.01.2018 and 31.12.2022 and for whom judicial report was requested were evaluated. Cases were evaluated in terms of age, gender, day and time of the incident, way of incident occurred, their position as pedestrian or in the vehicle, injured body parts and severity of injury.

Result: 37 were men and 3 were women. There were 24 cases between the ages of 18-40 and the average age was 35.92 ± 11.96 . It was determined that 55% of the cases were drivers, and the most common injury site was head and neck injuries (65%). It was determined that injury was life-threatening in 1 case, and that the injury could be resolved with simple medical intervention in 24 of the cases. The rate of cases that could be resolved with simple medical intervention was found to be significantly higher in blunt trauma victims ($p=0.026$), and need for consultation was significantly lower ($p=0.006$).

Conclusion: The striking finding in our study is that the cases injured as a result of road rage behavior are mostly young adult male drivers. This situation can be associated with high number of men driving in traffic. Some precautions need to be taken today to prevent injuries from reaching serious levels in the coming years. We think that the current legal regulations in Turkey should be reviewed and preventive measures should be increased, and deterrence should be increased by applying heavier penalties, especially for behaviors such as sudden lane changes in traffic environments, verbal abuse or shouting at other drivers.

Keywords: *Injury, Forensic medicine, Traffic argument, Forensic report*

Beyin ölümü ve sonrası ile ilgili güncel gelişmeler

Dr. Sevgi Demirhan Kutlusoy

Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon

ÖZET

Beyin ölümü vakalarının çoğu; büyük travmatik beyin hasarı, intrakranial kanama, menenjit, kalp durması veya asfiksünün bir sonucu olarak yaygın hipoksik-iskemik nöronal hasardan kaynaklanır.

Beyin Ölümü Pato-fizyolojisinde Pons, medulla ve spinal korddaki idia iskemi artışı sonucu vagal ve sempatik stimülasyona bağlı cushing refleksi (bradikardi, hipertansiyon) gelişir. Medulla'da iskemiyle sempatik stimülasyon ve adrenerjik fırtınayla kan basıncı labilitesi ve vasokonstriksiyon görülür. Spinal kord iskemisine bağlı sempatik output kaybına bağlı vazodilatasyon ve hipotansiyon gelişir. Bütün bu patofizyolojik cevaplara bağlı miyokardiyal iskemi, kardiyak disritmi ve pulmoner ödem gelişir. Nöro-endokrin yetmezliğine bağlı diabetes insipudus, hemodinamik instabilite , metabolik asidoz ve hipotermi gelişir.Özellikle organ nakli düşünülen vakalarda beyin ölümü tanısının net olarak belirlenmesi gerekir.

Anahtar Kelime: Beyin Ölümü, Organ Nakli

ABSTRACT

Most cases of brain death; It results from widespread hypoxic-ischemic neuronal damage as a result of major traumatic brain injury, intracranial hemorrhage, meningitis, cardiac arrest, or asphyxia. In the Pathophysiology of Brain Death, Cushing reflex (bradycardia, hypertension) develops due to vagal and sympathetic stimulation as a result of increased ischemia in the pons, medulla and spinal cord. Sympathetic stimulation with ischemia and blood pressure lability and vasoconstriction with adrenergic storm occur in the medulla. Vasodilation and hypotension develop due to loss of sympathetic output due to spinal cord ischemia. Myocardial ischemia, cardiac dysrhythmia and pulmonary edema develop due to all these pathophysiological responses. Diabetes insipudus, hemodynamic instability, metabolic acidosis and hypothermia develop due to neuro-endocrine failure. The diagnosis of brain death must be clearly determined, especially in cases where organ transplantation is considered.

Key Words: Braindeath, Organ Transplant

GİRİŞ

02.01.2014'te 2238 sayılı kanununun 11. maddesi "Tıbbi ölümün gerçekleştiğine, biri nörolog veya nöroşirürjiyen, biri de anesteziyoloji ve reanimasyon veya yoğun bakım uzmanından oluşan iki hekim tarafından kanıta dayalı tıp kurallarına uygun olarak oy birliği ile karar verilir." şeklinde değiştirilmiştir.

“Türk Nöroloji Derneği beyin ölümü deklarasyonu için bizzat nöroloji uzmanı tarafından muayene ve klinik değerlendirmeyi gerekli görür ve tüm olgular için nöroloji konsültasyonu yapılmasını önerir

- **Beyin ölümü tanısına yaklaşım**

Komada hasta

Stabilizasyon ve değerlendirme

Maksimum agresif resüsitasyon

Tam değerlendirme (nörolojik muayene, laboratuvar, nöro-görüntüleme)

Beyin ölümü yalnızca tam bir değerlendirme ve resüsitasyon sonrası düşünülmelidir beyin aktivitesi varsa beyin ölümü değildir

Beyin aktivitesi yoksa muhtemel beyin ölümü

Beyin ölümünü açıklayacak bir tanı var mı

Yaralanma mekanizması beyin ölümüyle uyumlu mu

Nörogörüntüleme beyin ölümüyle uyumlu mu (herniasyon veya ciddi global ödem) var mı
Beyin ölümünü açıklayacak bir tanı yoksa alt tanılar için araştırmaya devam edilmeli (mr ve EEG)

- **Beyin ölümüyle tutarlı tanı varsa veya beyin aktivitesi yoksa**

Kafa karıştırıcı faktörler mevcut mu? Örneğin

- İlaç intoksikasyonu
- Residual sedatif / paralitics
- Hipotermi < 36 °C
- Ciddi hipotansiyon
- Hipoglisemi, ciddi metabolik endokrin bozukluklar
- Apne testi yapılamıyor (derin hipoksemi)
- Nörolojik muayenede sınırlama (ciddi nörolojik bozukluklar, servikal omurga yaralanması, kafa kaidesi kırığı, göz patolojileri)
- İzole beyin sapı lezyonu veya posterior inme (locked-in sendromu)
- Yakın zamanda kalp durması yada 33 c itibaren yeniden ısınma

Kafa karıştırıcı faktörler yoksa apne testi yapılır

- **Kafa karıştırıcı faktörler mevcutsa**

Kafa karışıklığını düzeltmek için(ısıtılmalı 36 derece üzeri,elektrolit bozukluğu düzeltilmeli,şok tedavisi uygulama)

- Kafa karıştırıcı faktörler elimine edilemediyse

Nükleer sintigrafiyle beyin taraması yapılmalıdır

- Normal kan akımı varsa; Beyin ölümü değildir bazı önemli durumları kaçırmış olabilirsin. Beyin ölümünü taklit eden durumları düşün (locked-in sendromu, intoksikasyon). Desteğe devam et ve dikkatli bir şekilde komanın sebebini araştır.

- Nükleer sintigrafide minimal kan akımı mevcutsa (Beyin sapında yer yer akım mevcutsa); Muhtemel beyin ölümüne yaklaşan durum, desteğe devam et ve bir dizi nörolojik muayene yap. Beyin aktivitesine dair kanıt yoksa nükleer sintigrafi akım taramasını 12-24 saat sonra tekrarla.

- Devamlı beyin akımı varsa; Beyin ölümü değildir.

- Beyin akımı yoksa ; Beyin ölümüdür.

Apne testi için ön koşullar sağlandıktan sonra hasta mekanik ventilatörden ayrılmalı ve entübasyon/trakeotomi tüpünün içinden karina seviyesine ilerletilen bir sonda yardımıyla 6-8 L/dakika oksijen verilmelidir

Test süresince bir yandan hastanın spontan soluma çabası gözlenirken diğer yandan da kalp hızı, kan basıncı ve oksijen saturasyonu sürekli izlenmelidir

Hasta ventilatörden ayrıldıktan 8 dakika sonra arter kan gazında PaCO₂ ölçümü yapılmalıdır

Test sonunda PaCO₂ \geq 60 mmHg olmasına ve başlangıç değerine göre \geq 20 mmHg artış göstermesine rağmen hastada herhangi bir soluma çabası olmaması pozitif (beyin ölümü ile uyumlu) apne testi lehinedir. Test sırasında hastada herhangi bir spontan soluma çabasının gözlenmesi durumunda test derhal sonlandırılır.

Donör Bakımı

Beyin ölümü tanısı konan hastaların potansiyel donör adayı olmasından dolayı tanı konması yeterli değildir donör bakımı da gereklidir. Ülkemizde beyin ölümlerinin ancak %23 donör olabilmektedir. Donör bakımı 6-8 hasta için verilen bakıma eşdeğerdir.

-Amaçlar

- Fizyolojik vücut ısısı
- Yeterli oksijenizasyon ve dolaşım hacmi
- Kardiyovasküler stabilite

- Yeterli idrar çıkışının sağlanması
- Olası organ sayısı ve kalitesinin artırılması

Monitorizasyon

1. Standart yoğun bakım monitörizasyonu
2. Pulmoner arter kateteri
3. Ekokardiyografi (TT/TÖ)
4. İleri hemodinamik monitörizasyon (PICCO gibi kalp debisi ölçümü)

2-3-4 Unstabil olgularda

Potansiyel Organ Donörü Fizyolojik Hedefler

1. SAB \geq 90 mmHg ve OAB \geq 60 mmHg
2. PH 7.40 ve SaO₂ > %95
3. SVB ve PKOB \leq 12 mmHg
4. İdrar çıkışı >1 ve <4mL/kg/saat
5. Kardiyak indeks > 2.5 L/dk/m²
6. Sol ventrikül atım iş indeksi(LVSWI) >15g/dk/ m²
7. İç vücut ısısı > 35 C°
8. Hematokrit \geq % 25

Sonuçlar

1

Donör bakımı tanı sürecinde başlamalıdır. Birden fazla alıcının eş zamanlı bakımındır

2

Hipotansiyon için ilk seçenek liberal sıvı resüsitasyonudur

3

Normal fizyolojik hedefler / Hormonal resüsitasyon

4

Çoğunlukla SIVI + DÜŞÜK DOZ KATEKOL AMİN YETERLİ

5

Protokoller + Kalp debisi ölçümü + EKİP ÇALIŞMASI

Nakil ve bekleme listesi farkı nasıl azalır?

- Son evre hastalıkların insidansı azaltılmalı
- Organ bağışının artırılması
- Beyin ölümü tesbiti ile ilgili sorunların çözülmesi
- Donör bakımının iyileştirilmesi
- Agresif donör yaklaşımı /fizyolojik iyi organ sayısının artırılması
- Canlı vericiler / çapraz nakil / split(KC)/ marjinal donörler
- Kardiyak arrest sonrası donasyon
- Diğer seçenekler (kök hücre , genetik mühendisliği)

Fibromiyalji hastalarında cilt analiz bulguları ve hastalık şiddeti

Semra Aktürk¹, Nihal Altunışık², Raikan Büyükavcı¹, Dursun Türkmen², Burcu Kayhan Tetik³

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi FTR AD

²İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi Dermatoloji AD

³İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi Aile Hekimliği AD

Giriş: Fibromiyalji sendromu, yaygın ağrılarıyla ve çeşitli kas-iskelet sistemi semptomlarıyla karakterize non-inflamatuvar bir hastalıktır. Vücudun farklı sistemlerinde bulgu ve belirtilere neden olabilir. Dermatolojik açıdan tutulumu tam olarak netleşmemiştir.

Yöntemler: Katılımcılar hasta ve sağlıklı kontrol olmak üzere iki gruba ayrıldı. Her bir gruba 25'er kişi dahil edildi. Hastaların hastalık şiddeti ve günlük yaşam aktivitelerine etkisi Fibromiyalji Etki Anketi Fibromyalgia Impact Questionnaire (FIQ) ve Vizuel Analog Skala (VAS) ile değerlendirildi. Her iki grubun cilt analizi API-100 Cilt Analiz Cihazı ile yapıldı. Analiz sırasında cilt hidrasyon, elastikiyet, sebum, hassasiyet, melanin birikimi, akne, nem, gözenek ve kırışıklık açısından değerlendirme yapıldı. Cilt kızarıklığı Klinisyenin Eritem Şiddet İndeksi ile değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılanların %94' ü kadın, %6' sı erkekti. Yaş ortalaması 41,06±6,55 idi. Gruplar karşılaştırıldığında kontrol grubunda cilt kalitesini belirleyen parametrelerin hasta grubuna göre istatistiksel olarak daha fazla olduğu gözlemlendi. Fibromiyalji hastalarında cildinde eritem ve sensitivite olanların ise diğerlerine göre daha yüksek VAS ve FIQ skorlarına sahip olduğu görüldü (p<0,05).

Sonuç: Multisistemik bir hastalık olan fibromiyaljinin dermatolojik semptomlara da sebep olması olasıdır. Malpraktisten kaçınmak amacıyla bu hastaların rutin tedavi ve takibinde multidisipliner yaklaşım kullanılmalı ve analiz yöntemlerinde objektif değerlendirmeler ön plana çıkarılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Fibromiyalji, cilt bulguları, ağrı, yaşam kalitesi, malpraktis.

Skin analysis findings and disease severity in fibromyalgia patients

Semra Aktürk¹, Nihal Altunışık², Raikan Büyükavcı¹, Dursun Türkmen², Burcu Kayhan Tetik³

¹Inonu University Faculty of Medicine, Turgut Özal Medical Center, Department of Physical Medicine and Rehabilitation

²Inonu University Faculty of Medicine, Turgut Özal Medical Center, Department of Dermatology

³Inonu University Faculty of Medicine, Turgut Özal Medical Center, Department of Family Medicine

Introduction: Fibromyalgia syndrome is a non-inflammatory disease characterized by widespread pain and various musculoskeletal symptoms. It can cause signs and symptoms in different systems of the body. Dermatological involvement is not fully clarified.

Method: Participants were divided into two groups: patient and healthy control. 25 people were included in each group. The disease severity of the patients and its impact on Daily activities were evaluated with the Fibromyalgia Impact Questionnaire (FIQ) and Visual Analogue Scale (VAS). Skin analysis of both groups was performed with the API-100 Skin Analyzer. During the analysis, skin hydration, elasticity, sebum, sensitivity, melanin accumulation, acne, moisture, pores and wrinkles were evaluated. Erythema was assessed with the Clinician's Erythema Severity Index.

Results: In this study %94 of the participants were women and %6 were men. The average age was 41.06±6.55. When the groups were compared, it was observed that the parameters determining skin quality were statistically higher in the control group than in the patient

group. It was observed that fibromyalgia patients with skin erythema and sensitivity had higher VAS and FIQ scores than others ($p < 0.05$).

Conclusion: Fibromyalgia, which is a multisystemic disease, is also likely to cause dermatological symptoms. In order to avoid malpractice, a multidisciplinary approach should be used in the routine treatment and follow-up of these patients and objective evaluations should be highlighted in analysis methods.

Keywords: Fibromyalgia, skin findings, pain, quality of life, malpractice.

Adli Tıpta Kalıcı Trakeostomiye Bağlı Yüzde Sabit İz Olgusu

Uğur DEMİR¹

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, Şanlıurfa, Türkiye

Genel Bilgiler

Yaralanma esnasında, yüz sınırları içerisinde oluşan yaranın iyileştikten sonra bıraktığı iz, gün ışığında veya iyi aydınlatılmış bir ortamda, insanlar arası sözel diyalog mesafesinden (1-2 metre) ilk bakışta belirgin bir şekilde fark edilebilir durumda ise “yüzde sabit iz”den bahsedilir. Bu çalışmada maruz kalınan yüksekten düşme sonrası meydana gelen yaralanmalar nedeniyle yapılan trakeostomiye bağlı olarak yüzde sabit iz oluşması ilginç bulunarak adli rapor düzenlenirken farkındalık kazandırılması amaçlanmıştır.

Olgu

33 yaşında özel bir bakım merkezinde yüksekten düşme sonrası düzenlenen adli raporda; ‘göğüs kafesinde hassasiyet, pnömotoraksı ve kot fraktürü saptandığı, BT’de sağ pnömotoraks, maksilla, etmoid, skapula, klavikula, vertebra, kalça kemiklerinde kırıkları izlendiği’ belirtilmiştir. Olaydan 23 ay sonra “yüzde sabit iz niteliğinde bir yaralanma olup olmadığı” hususunda adli rapor talebi ile polikliniğimize başvuru yapmış, annesinden alınan anemnezde; ‘olay sonrası 2 ameliyat olduğunu, 3 ay yoğun bakımda kaldığını ve boğazından tüp takıldığını, boğazındaki tüpün doktorlarca 2-3 kez değiştirildiğinden sonra kalıcı olarak gümüş boru takıldığını belirtti. Karar bölümünde kişinin polikliniğimizde halihazırda yapılan muayenesinde tespit edilen kalıcı nitelikteki trakeostominin, yüzde sabit iz niteliğinde olduğu kanaati bildirildi.

Sonuç

Adli olay sonrası tedavi sürecinde yapılan cerrahi girişim üzerine yüz sınırları içerisinde nedbe dokusu veya deformik görünüm oluşması durumunda bu görünümün yaralanma ile neden-sonuç ilişkisi bulunduğundan "yüzde sabit iz" açısından değerlendirilmelidir. Olgumuzda yüksekten düşme nedeni ile meydana gelen yaralanma sonucu deride yüzde sabit iz niteliğinde değerlendirilebilecek herhangi bir nedbe dokusu oluşmamasına rağmen cerrahi girişim sonucunda yüz sınırları içerisinde kalıcı trakeostomi görünümünün olayla illiyeti kurulduğundan, yüzde sabit iz niteliğinde olduğu değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Yüzde sabit iz, Adli rapor, Yüksekten düşme, İlliyet

A Case of Distinct Mark on the Face Due To Permanent Tracheostomy in Forensic Medicine

General Information

The scar left after healing of the wound that occurs within the borders of the face during the injury, in daylight or in a well-lit environment, If it is clearly noticeable at first glance from the distance of verbal dialogue between people (1-2 meters), a "distinct mark on the face" is mentioned. In this study, it was aimed to raise awareness while preparing a forensic report by finding it interesting that there were distinct mark on the face due to tracheostomy performed due to injuries that occurred after falling from a height.

Case

In the forensic report prepared after a 33-year-old fell from a height in a private care center; It was stated that 'tenderness in the rib cage, pneumothorax and rib fracture were detected, and CT showed right pneumothorax, fractures in the maxilla, ethmoid, scapula, clavicle, vertebra and hip bones.' In the decision section, it was stated that the permanent tracheostomy detected during the examination of the person in our polyclinic was a distinct mark on the Face

Result

In case of scar tissue or deformic appearance within the facial borders due to the surgical intervention performed during the post-judicial treatment process, it should be evaluated whether this appearance has a cause-effect relationship with the injury and a decision should be made in terms of "distinct mark on the face". In our case, although there was no scar tissue on the face that could be considered as a permanent scar as a result of the injury caused by falling from a height, the appearance of a permanent tracheostomy within the facial borders as a result of the surgical intervention was established to be causally related to the incident. It was evaluated to be a permanent trace on the face.

Keywords: Distinct Mark on the Face, Forensic Report, Causality, Falling From High

Hacamat Uygulamalarında Etik Ve Hukuki Sorunsallar: Olgu Sunumu

Hacer Yaşar Teke*, Feyza Nur EFE*, İlde Şevval Kahramanoğlu*

*Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye.

Özet

Giriş: Hacamat, eskiden beri dünyanın farklı yerlerinde tedaviye yanıtız kronik hastalıklarda tamamlayıcı tedavi olarak uygulanmaktadır. Bu olgu sunumunun amacı hacamat uygulamalarında hukuki mevzuatı ve etik kuralları gözden geçirmektir.

Olgu: Savcılığa yapılan bir şikayet üzerine baskın yapılan bir evde tespit edilen hacamat malzemeleri ele geçirilir. Tarafımızdan hacamat işlemini gerçekleştiren kişinin yetkinliği, malzemelerin niteliğinin hukuki mevzuat kapsamında değerlendirilmesi istenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Hacamat dermatit, enfeksiyon gibi lokal ya da demir eksiliği anemisi gibi sistemik hastalıklara neden olabilir. Yetkisi olmayan kişilerce, uygun olamayan ortamlarda yapılması bu riskleri artırabilir. Bu konuda mevzuata uygun hareket edilmeli, gerekli denetlemeler yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hacamat tedavisi, Etik, Adli Tıp.

Ethical and Legal Issues in Hacamat Practices: Case Report

Abstract

Introduction; Cupping therapy, a complementary treatment for chronic illnesses resistant to conventional methods, has been practiced in various parts of the world for centuries. The aim of this case report is to review the legal legislation and ethical rules in cupping practices.

Case: Following a complaint made to the prosecutor's office, cupping materials were found in a house raided and seized. We have been asked to evaluate the competence of the person performing the cupping procedure and the quality of the materials within the scope of legal legislation.

Discussion and Conclusion: Cupping therapy can lead to conditions such as dermatitis, infection, or systemic diseases like iron-deficiency anemia. Administering cupping by unauthorized individuals in inappropriate settings can increase these risks. It is crucial to adhere to regulations and conduct necessary inspections in this regard.

Keywords: Cupping therapy, ethic, Forensic Medicine.

Otozomal Dominant Polikistik Böbrek Hastalığına Sekonder Nadir Görülen Spontan Dalak Rüptürü Sonucu Ölüm Vaka Sunumu

Mehmet Tokdemir^{1,2}, Burcu Harmancı², Osman Karameşe¹ Ferhat Turgut Tunçez²

¹ Adli Tıp Kurumu, Grup Başkanlığı, İzmir

² Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İzmir

Giriş ve Amaç: Dalak genellikle künt abdominal travma sonrası rüptüre olan bir organdır. Travmatik dalak rüptürünün aksine, spontan dalak rüptürü nadir görülen ve hayatı tehdit eden bir durumdur. Bu çalışmamızda klinik olarak şüphelenilmeyen ve diseksiyon sonrası sadece otopside tanı konulan otozomal dominant polikistik böbrek hastalığına sekonder nadir görülen spontan dalak rüptürüne bağlı ölüm olgusunu sunmayı amaçladık.

Olgu Sunumu: 66 yaşında erkek hasta, böbrek ağrısı nedeniyle acil servis başvurusunda tedavi başlanmasından kısa bir süre sonra kardiyopulmoner resüsitasyon uygulanmaya başlandı ancak yanıt vermediği ve hayatını kaybettiği tıbbi evrakında kayıtlıdır. Otopsimizde; batın boşluğundan 1300 cc kan boşaltıldığı, karaciğer ile her iki böbrek yüzey ve kesitlerinin çok sayıda farklı boyutlarda içi berrak sıvı ile dolu kistlerle kaplı olduğu, dalak lojunun kanamalı olduğu ve subkapsüler alanda 15x11x4 cm ölçülerinde hematom olduğu ayrıca dalak yüzeyinde 4.5x1.5 ve 2.5x1.5 cm boyutlarında 2 adet lasere alan olduğu görüldü. Cesette ölüme etkili olabilecek travmatik lezyon veya travmatik bir etki sonucu öldüğünün tıbbi delillerinin bulunmadığı, toksikolojik analizde ölüme neden olabilecek herhangi bir madde saptanmadığı, tespit edilen maddelerin terapötik (tedavi edici) doz aralığını aşmayan tıbbi ilaç etken maddeleri olduğu, makroskobik ve histopatolojik incelemeler göz önüne alınarak; kişinin ölümünün spontan dalak rüptürü (travmatik olmayan) ve buna bağlı gelişen iç kanama sonucu meydana gelmiş olduğu kanaatine varıldı.

Sonuç: Spontan dalak rüptürü yüksek mortaliteye sahiptir. Hastayı ilk değerlendiren hekim tarafından anamnez ve fizik muayene ve görüntüleme teknikleri ile ayrıntılı değerlendirmelidir. Diğer yandan, akut başlangıçlı nontravmatik karın ağrısı ile başvuran ve özellikle özgeçmişinde otozomal dominant polikistik böbrek hastalığı olan hastalarda spontan dalak rüptürü akıldan çıkartılmamalıdır.

Anahtar kelime: Spontan dalak rüptürü, Otozomal Dominant polikistik böbrek hastalığı

A RARE CASE REPORT OF DEATH DUE TO SPONTANEOUS SPLENIC RUPTURE SECONDARY TO AUTOSOMAL DOMINANT POLYCYSTIC KIDNEY DISEASE

Mehmet Tokdemir^{1,2}, Burcu Harmancı², Osman Karamişe¹ Ferhat Turgut Tunçez²

¹Forensic Medicine Institute, Group Presidency, Izmir

²Katip Çelebi University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Izmir

Introduction and Objective: The spleen is an organ that usually ruptures after blunt abdominal trauma. In contrast to traumatic splenic rupture, spontaneous splenic rupture is a rare and life-threatening condition. In this study, we aimed to present a rare case of death due to spontaneous splenic rupture secondary to autosomal dominant polycystic kidney disease which was not suspected clinically and diagnosed only at autopsy after dissection.

Case Report: A 66-year-old male patient was admitted to the emergency department with renal pain. It was recorded in the hospital records that cardiopulmonary resuscitation was started shortly after treatment was initiated, but he did not respond and died. The autopsy revealed that 1300 cc of blood was drained from the abdominal cavity, the surface and sections of the liver and both kidneys were covered with cysts of different sizes filled with clear fluid, the splenic lobe was hemorrhagic and there was a hematoma 15x11x4 cm in the subcapsular area, and there were 2 lasered areas 4.5x1.5 and 2.5x1.5 cm on the splenic surface. Considering the macroscopic and histopathological examinations, it was concluded that the death of the person occurred as a result of spontaneous spleen rupture (non-traumatic) and related internal hemorrhage, considering the macroscopic and histopathological examinations; there was no medical evidence of death as a result of a traumatic lesion or traumatic effect that could have caused death, no substances that could have caused death were detected in the toxicological analysis, the detected substances were medical drug active substances that did not exceed the therapeutic dose range.

Conclusion: Spontaneous splenic rupture has a high mortality rate. It should be evaluated in detail with anamnesis, physical examination and imaging techniques by the physician who first evaluates the patient. On the other hand, spontaneous splenic rupture should be kept in mind in patients presenting with acute onset nontraumatic abdominal pain, especially in patients with a history of autosomal dominant polycystic kidney disease.

Keyword: Spontaneous splenic rupture, Autosomal Dominant polycystic kidney disease

KOT VE VERTEBRA KEMİKLERİNDE MAKROSKOBİK VE MİKROSKOBİK İNSAN VE HAYVAN KEMİĞİ AYRIMI

Hacer YAŞAR TEKE*, Hava ERDEM**, Melike TAŞKIRAN*

*Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

**Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı

Giriş: Hayvan ve insan kemiğinin karıştığı durumlarda kullanılan yöntemlerin, yaptığımız uygulama çalışması ile birlikte literatür ışığında değerlendirmek amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot: İnsan ve inek kot ve vertebra kemiklerinde medüller indeks değerlendirilmiştir. Ayrıca mikroskopik olarak osteon sayısı ve haversiyen kanal çap ortalaması hesaplandı.

Bulgular: Çalışmamızda insan kot kemiğinin medüller indeksi 0.44, hayvan kot kemiğinin medüller indeksi 0.66 olarak bulundu. Osteon sayıları insan kemiğinde hayvan kemiğine göre daha düşük sayıda elde edildi.

Tartışma ve Sonuç: Çalışmamızın sonuçları literatürle uyumlu bulunmuştur. Kemik preparat hazırlama açısından yumuşatma yönteminin daha tercih edilebilir bir yöntem olduğunu düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kemik, Medüller indeks, Havers Kanalı

MACROSCOPIC AND MICROSCOPIC DIFFERENCE OF HUMAN AND ANIMAL BONE IN RIB AND VERTEBRA BONE

Introduction:

It is aimed to evaluate the methods used in cases where animal and human bones are mixed, in the light of the literature, together with our application study.

Material and Method: Medullary index was evaluated in human and cow rib and vertebral bones. Additionally, the number of osteons and the average diameter of the haversian canal were calculated microscopically.

Results: Çalışmamızda insan kot kemiğinin medüller indeksi 0.44, hayvan kot kemiğinin medüller indeksi 0.66 olarak bulundu. Osteon sayıları insan kemiğinde hayvan kemiğine göre daha düşük sayıda elde edildi.

Discussion and Conclusion: The results of our study were found to be compatible with the literature. We think that the softening method is a more preferable method in terms of bone preparation preparation.

Key Words: Bone, Medullary Index, Haversian Canal

ÖZET

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi'ne 2017-2020 Tarihleri Arasında Başvuran Trafik Kazası Olgularının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi

Mesut Yılmaz¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹ Adli Tıp Kurumu, Bingöl, Türkiye

² İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Amaç: Trafik kazalarında meydana gelen yaralanmaların lokalizasyonlarını, yaralanmaların şeklini, ölüm gerçekleşen olgularda ölüm sebeplerini ve ölümü etkileyen faktörleri tespit etmektir.

Yöntem: İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi'ne 01.01.2017-31.12.2020 tarihleri arasındaki 4 yıllık süre içerisinde başvuran trafik kazası olguları incelendi. Trafik kazası geçirmiş kişilerin; yaşı, cinsiyeti, yaralanmaları, yaralanma bölgeleri, kaza saati, günü, mevsimi, yaşamsal tehlikesi olup olmadığı, alkollü olup olmadığı, ölüm sebepleri, trafikte bulunma şekilleri incelendi.

Bulgular: Çalışmamızdaki 3039 vakanın %68,08'i (n=2069) erkek, %31,92'si (n=970) kadındır. Hastane başvurularının %95,79'u (n=2911) taburcu edilmiş, %4,11'i (n=125) ölmüş ve %0,1'i (n=3) sevk edilmiştir. Vakaların yaş ortalaması 33.806 ± 19.447 'dir, yaş ortancası 31'dir. En fazla görülen kaza çeşidi %67,42 ile araç içi trafik kazalarıdır. Trafik kazalarında en fazla yaralanan bölge %22,18 ile göğüs-sırt bölgesidir.

Sonuç: Trafik kazaları her geçen gün önemli sağlık sorunu haline gelmeye başlamıştır. Trafik kazalarını sıfıra indirmek mümkün olmasa da en aza indirmek tedbirlerle mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Trafik kazaları, yaralanma, ölüm

ABSTRACT

Evaluation of Traffic Accident Cases Admitted to Inonu University Faculty of Medicine Turgut Özal Medical Center Between 2017-2020 in Terms of Forensic Medicine

Mesut Yılmaz¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹ Council of Forensic Medicine, Bingöl, Turkey

² İnönü University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

Aim: To determine the localization of injuries occurring in traffic accidents, the type of injuries, the causes of death in cases of death, and the factors affecting death.

Method: Traffic accident cases who admitted to İnönü University Faculty of Medicine Turgut Ozal Medical Center within a 4-year period between 01.01.2017 and 31.12.2020 were examined. People who have had a traffic accident; Age, gender, injuries, injury areas, accident time, day, season, whether there was a life-threatening situation, whether alcohol was present, causes of death, and the way they were in traffic were examined.

Results: Of the 3039 cases in our study, 68.08% (n=2069) were male and 31.92% (n=970) were female. Of the hospital admissions, 95.79% (n=2911) were discharged, 4.11% (n=125) died and 0.1% (n=3) were referred. The average age of the cases is $33,806 \pm 19,447$, the median age is 31. The most common type of accident is in-car traffic accidents with 67.42%. The most injured area in traffic accidents is the chest-back area with 22.18%.

Conclusion: Traffic accidents have increasingly become a significant health issue day by day. While reducing traffic accidents to zero may not be possible, minimizing them is achievable through preventive measures.

Keywords: Traffic accidents, injury, death

ÇOCUĞA YÖNELİK CİNSEL İSTİSMAR OLGULARINDA KESİN TIBBİ DELİL ELDE ETME VE İFADE GÜVENİLİRLİĞİNİN YARGI KARARLARINA ETKİSİ: BİR RETROSPEKTİF ARAŞTIRMA.

Birgül TÜZÜN¹, İlksen SARI O², Mehmet Şevki SÖZEN³

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İstanbul-Türkiye,*

²*İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Meslek Yüksek Okulu, Otopsi Yardımcılığı Programı, İstanbul-Türkiye,*

³*İstanbul Beykent Üniversitesi, Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İstanbul-Türkiye.*

Giriş ve Amaç: Adli Tıp uygulamalarında çocuğa yönelik cinsel istismar olgularında; ifade güvenilirliğinin yanı sıra adli tıbbi ve psikiyatrik değerlendirmede iddia edilen olayın yaşandığına dair kesin tıbbi delil niteliğinde fiziksel ve ruhsal travma bulguları ile laboratuvar incelemesinde biyolojik materyal tespiti büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmada; çocuğa yönelik cinsel istismar olgularında kesin tıbbi delil elde etme ve ifade güvenilirliğinin çocuk hakkında verilen yargı kararlarına etkisi ve sonuçlarının tartışılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: 2012-2022 yılları arasında yargılamanın herhangi bir aşamasında bilimsel uzman görüşü düzenlenmesi istemiyle tarafımıza bireysel başvuran 134 çocuğa yönelik cinsel istismar olgusunda başvuru dosyası ve tarafımızdan düzenlenen bilimsel mütalaa raporları üzerinden retrospektif değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Olguların % 67.9'u kız çocuğu olup, % 73.1'i 12-15 yaş grubunda ve en sık işlendiği iddia edilen suç türü % 36.8 oranında vajinal yol ile cinsel istismar eylemidir. 86 olguda ilk derece ve istinaf mahkemesi kararları mevcuttur. Bu kararların % 59.3'ünde mağdur çocukta adli tıbbi değerlendirmede kesin tıbbi delil niteliğinde herhangi bir muayene ve laboratuvar bulgusu tespit edilmemiş olmakla birlikte yargılama sonucunda İlk Derece Mahkemeleri'nde sanık hakkında hürriyeti bağlayıcı ceza verilmiş ve İstinaf Mahkemesi tarafından aynen onanmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Yargılama aşamasında toplumsal baskının çok fazla olduğu çocuğa yönelik cinsel istismar olgularında; adli tıbbi değerlendirmede olayın gerçekleştiğine dair küçükte kesin tıbbi delil niteliğinde bulgu tespit edilip edilmediği, küçüğün olay sonrasında yaşadığı sosyal çevre açısından değişikliklerin söz konusu olup olmadığı yönündeki tespitlerin titizlikle dikkate alınması ve küçüğün ifade güvenilirliğinin araştırılması gerekmektedir. Herhangi bir gerekçeli tıbbi görüş ile desteklenmeyen yargı kararı her zaman tartışmaya açık olacaktır.

Anahtar kelimeler: Çocuk, Cinsel İstismar, Tıbbi Delil, İfade Güvenilirliği, Yargı Kararı.

Sunucu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi Birgül TÜZÜN MD (Sözel Bildiri).

THE EFFECT OF OBTAINING DEFINITIVE MEDICAL EVIDENCE AND EXPRESSION RELIABILITY ON JUDICIAL DECISIONS IN CASE OF SEXUAL ABUSE AGAINST CHILDREN: A RETROSPECTIVE STUDY

Birgul TUZUN¹, Ilksen SARI O², Mehmet Sevki SOZEN³

1. *Istanbul Yeni Yuzyil University, Faculty of Medicine, Forensic Medicine Department Istanbul, Turkey,*

2. *Istanbul Gelisim University, Vocational School of Health Services, Istanbul, Turkey,*

3. *Istanbul Beykent University, Faculty of Medicine, Forensic Medicine Department Istanbul, Turkey,*

Introduction and Aim: In forensic medicine practice, physical and psychological trauma findings in forensic medical and psychiatric evaluation as definitive medical evidence of the alleged incident, as well as detection of biological material in laboratory examination, are of great importance in cases of sexual abuse against children, in addition to the expression reliability. The purpose of this study was to investigate the consequences of getting definite medical evidence and the expression reliability on judicial decisions made about children in cases of sexual abuse.

Materials and Method: The application file and scientific opinion reports provided by us in 134 cases of sexual abuse against children who applied to us individually with the request for a scientific expert opinion at any stage of the trial between 2012 and 2022 were evaluated retrospectively.

Results: 67.9 % of the cases were girls, 73.1% were in the age group of 12–15 years, and the most common type of violation with a rate of 36.8%, was vaginal sexual abuse. In 86 cases, there were first instance and appeal court decisions. Although no examination or laboratory findings were determined as definitive medical evidence in the forensic medical evaluation of the victimized child in 59.3 % of these decisions, as a result of the trial, the courts of first instance sentenced the accused to a sentence binding the accused's freedom and the Court of Appeal upheld the same.

Discussion and Conclusion: In cases of sexual abuse against children where there is a lot of social pressure at the trial stage, it is necessary to meticulously take into account the findings in the forensic medical evaluation as definitive medical evidence that the incident occurred, whether there are changes in the social environment in which the child lives after the incident, and investigate the reliability of the child's expression. A judicial decision that is not supported by any rational medical opinion will always be open to discussion.

Key Words: Child, Sexual Abuse, Medical Evidence, Expression Reliability, Judicial Decision.

İleri Yaş Hastada Frontal Lob Lokalizasyonlu Pilomiksoid Astrositoma Olgusu

Büşra Demir, Elif Akçay, Reşit Doğan Köseoğlu, Akgül Arıcı

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Patoloji Ana Bilim Dalı, Tokat, Türkiye

Genel Bilgiler

Pilomiksoid astrositoma (PMA), farklı histolojik ve klinik özelliklere sahip pilositik astrositoma (PA) varyantıdır. Bebeklik ve erken çocuklukta görülmesi, hipotalamik/kiazmatik bölge yerleşimli olması PA ile ortak özellikleridir. Bununla birlikte genellikle PA'dan daha agresif davranış gösterir. PMA, belirgin miksoid zeminde monomorfik görünümde tümör hücrelerinin anjiyosentrik düzenlenmesi ile karakterizedir. Bu antite çoğunlukla bebeklik ve erken çocukluk çağında görülmekte olup literatürde nadir olarak yetişkinlerde, çok daha nadir olarak ileri yaş olgularda bildirilmiştir.

Olgu

76 yaşında erkek hastada baş ağrısı, sol hemiparezi şikayetleri üzerine yapılan radyolojik görüntüleme sağ frontalde 7 cm uzun çaplı heterojen karakterde çevresinde vazojenik ödem ve şift etkisi yaratan kitle saptanmıştır. Operasyona alınan hastadan gönderilen biyopsi materyalinin mikroskopik incelemesinde miksoid stroma içerisinde anjiyosentrik dizilim gösteren perivasküler psödorozet görünümü oluşturan, hafif pleomorfik oval/iğsi nükleuslu hücrelerden oluşan tümöral lezyon izlenmiştir. Rosenthal lif ve eozinofilik granüler cisim izlenmeyen tümörde yer yer sellülerite artışı, nekroz alanları ve atipik endotel proliferasyonu dikkati çekmiştir. Tümör hücrelerinde GFAP ve sinaptofizin ile sitoplazmik boyanma, OLİG2 ile nükleer boyanma izlenirken, EMA ile boyanma izlenmemiştir. Olgu mevcut bulgular ile pilomiksoid astrositoma olarak değerlendirilmiştir. Hasta ameliyat sonrası 15.günde ex olmuştur.

Sonuç

İleri yaşta nadir görülen PMA olgusunu sunduk. İleri yaş olgularda da spesifik histopatolojisi ile PMA her zaman akılda tutulması gereken bir antitedir. Ayırıcı tanıda öncelikle anjiyosentrik glioma ve ependimoma akla gelmekte olup miksoid stromal zemin varlığının yanısıra OLİG2 ve sinaptofizin pozitifliği, EMA negatifliği tanıya yardımcı olmaktadır.

Anahtar Sözcük: pilomiksoid astrositoma, yaşlı, yetişkin, frontal lob

An Elderly Case Of Pilomyxoid Astrocytoma Located In The Frontal Lobe

Büşra Demir, Elif Akçay, Reşit Doğan Köseoğlu, Akgül Arıcı

Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Medicine, Department of Medical Pathology, Tokat, Türkiye

General Information

Pilomyxoid astrocytoma (PMA) is a variant of pilocytic astrocytoma with different histological and clinical features. PMA has some common features with PA, such as being seen in infancy and early childhood and located in the hypothalamic/chiasmatic region. However, PMA generally behaves more aggressively than PA. PMA is characterized by the angiocentric arrangement of monomorphic tumor cells on a distinct myxoid background. This entity is mostly seen in infancy and early childhood, but it has been reported rarely in adults and even more rarely in elderly cases in the literature.

Case

A 76-year-old male patient had complaints of headache and left hemiparesis. Radiological imaging revealed a heterogeneous mass located in the right frontal lobe with a diameter of 7 cm and causing vasogenic edema and shift effect around it. The patient was taken into operation. In the microscopic examination of the biopsy material, a tumoral lesion consisting of cells with slightly pleomorphic oval/spindle nuclei, showing angiocentric arrangement forming a perivascular pseudorosette appearance, on a myxoid stromal background, was observed. Rosenthal fibers and eosinophilic granular bodies were not observed. Increased cellularity, areas of necrosis and atypical endothelial proliferation were noted in the tumor. Tumor cells showed cytoplasmic staining with GFAP and synaptophysin, nuclear staining with OLIG2, but no staining with EMA. The case was evaluated as pilomyxoid astrocytoma. The patient died on the 15th postoperative day.

Conclusion

We presented a rare case of PMA in elderly age. PMA with specific histopathology is an entity that should always be kept in mind even in elderly cases. In the differential diagnosis, angiocentric glioma and ependymoma come to mind first; in addition to the presence of myxoid stromal background, OLIG2 and synaptophysin positivity and EMA negativity help the diagnosis.

Keywords: pilomyxoid astrocytoma, elderly, adult, frontal lobe

Ratlarda oluşturulan renal iskemi reperfüzyon hasarında allisin'in etkilerinin araştırılması.

Mehmet Ediz SARIHAN¹, Onural Özhan^{2a}, Azibe Yıldız^{3a}, Feyzi Doğru^{4a}, Nigar Vardı^{3b}, Alaadin Polat^{4b}, Hakan Parlakpınar^{2b}.

¹ Department of Emergency Medicine, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey

Orcid: 0000-0002-1266-4213

^{2a} Department of Medical Pharmacology, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey

Orcid: 0000-0001-9018-7849

^{3a} Department of Histology and Embryology, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey

Orcid: 0000-0001-5686-7867

^{4a} Department of Medical Physiology, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey

Orcid: 0000-0002-7949-9582

^{3b} Department of Histology and Embryology, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey

Orcid: 0000-0003-0576-1696

^{4b} Department of Medical Physiology, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey

Orcid: 0000-0002-6920-3856

^{2b} Department of Medical Pharmacology, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey

Orcid: 0000-0001-9497-3468

Giriş

Böbrek iskemisi böbrek nakli, parsiyel nefrektomi veya kardiyopulmoner bypass ameliyatlarında sık karşılaşılan durumlardan biridir. İskemi-reperfüzyon (I/R) sırasında reaktif oksijen ürünlerinin (ROS), reaktif nitrojen ürünlerinin (RNS) oluşması veya antioksidanların azalması oksidatif stresin oluşmasına neden olur. Oksidatif stres renal iskemi/reperfüzyon hasarı ve iskemik akut renal yetmezlik oluşumunda kritik bir rol oynar. Bu çalışma ratlarda böbrek iskemi reperfüzyon üzerinde allisinin etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntemler

I/R Grubu: Sağ nefrektomi sonrası sol böbrek arter ve venine beraber klemp yardımıyla 60 dakikalık iskemi ve cerrahi kapatmayla beraber 24 saat reperfüzyon oluşturulan grup. 2) Sham Grubu: Sadece sağ nefrektomi yapılacak. Sol böbreğe I/R uygulanmayacak grup. 3) Iskemi öncesi Allisin uygulanan Grup: Sağ nefrektomiden sonra sol renal I/R'den 30 dk önce 50 mg/kg ip yol ile Allisin uygulanan ve cerrahi kapatmayla beraber 24 saat reperfüzyona bırakılan grup. 4) İskemi sonrasında Allisin uygulanan Grup: Sağ nefrektomi sonrası 60 dk'lık sol böbrek iskemisinden 30 dk sonra 50 mg/kg ip yol ile Allisin uygulanan grup ve cerrahi kapatmayla beraber 24 saat reperfüzyona bırakılan grup.

Bulgular

...

Sonuç

.....

Introduction

.....

Methods

.....

Results

.....

Conclusion

.....

Amfizematöz sistit: karın ağrısının nadir nedeni

Abdullah Ercan ¹, **Mehmet Ediz Sarıhan** ²

¹ Malatya Battalgazi State Hospital, Department of Emergency Medicine, Malatya, Turkey.

Orcid: 0000-0003-4742-3118

² Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Emergency Medicine, Malatya, Turkey.

Orcid: 0000-0002-1266-4213

Özet

Genel bilgiler

Amfizematöz sistit (AS) nadir görülen, mesane duvarı ve lümeninde gaz oluşması ile karakterize nadir görülen bir komplike üriner sistem enfeksiyonudur. AS'li hastalarda klinik değişkendir; tamamen asemptomatik olabilecekleri gibi şiddetli sepsis semptom ve bulguları ile de başvurabilirler.

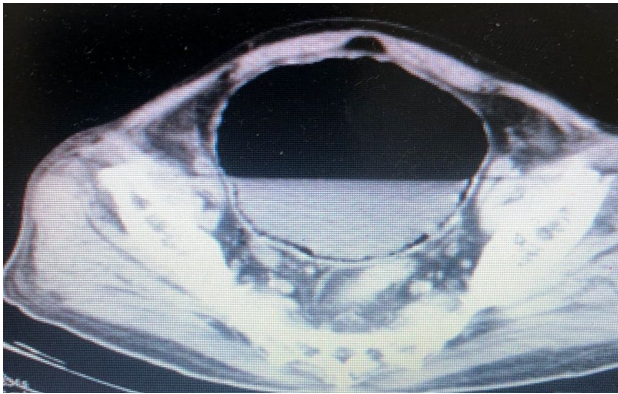
Olgu

71 yaşında erkek hasta acil servis'e karın ağrısı ve idrarda yanma şikayetleri ile başvurdu. Fizik muayenede suprapubik hassasiyet mevcut idi ve ateşi 38,3°C idi. Tetkiklerinde kan şekeri yüksekliği, hematüri ve pyüri saptandı.

Sonuç

Amfizematöz sistit (AS) mesane lümen ve duvarında gaz oluşması ile karakterize bir hastalık olup, genellikle immüsupresyon, kontrolsüz diyabetes mellitus veya yakın zamanda geçirilmiş üriner sistem enfeksiyonu ve/veya enstrümentasyonu ile ilişkilidir.

Anahtar Kelimeler: Amfizematöz sistit, diyabetes mellitus, enfeksiyon.

Emphysematous cystitis: A rare cause of abdominal pain

Abstract

Introduction

Emphysematous cystitis (EC) is a rare form of complicated urinary tract infection, characterized by gas formation within the bladder wall and lumen. The clinical presentation is variable in patients with AS; while they may be completely asymptomatic, also may present with severe sepsis symptoms and signs.

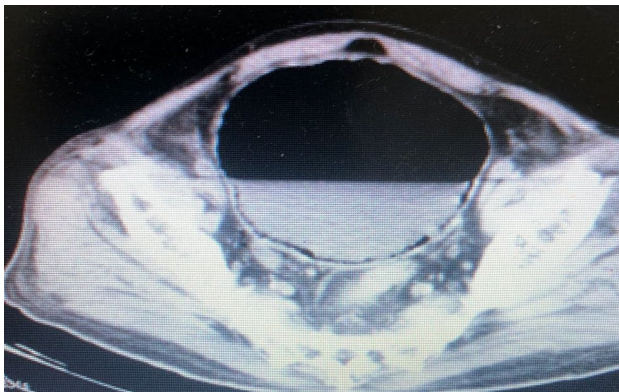
Case

A 71-year-old male patient presented with complaints of abdominal pain and dysuria. On physical examination, he has suprapubic tenderness and he was febrile with a temperature of 38.3°C. Laboratory evaluation revealed hyperglycemia, hematuria and pyuria.

Conclusion

Emphysematous cystitis (EC) is a disease characterized by gas formation within the bladder wall and lumen, and is usually associated with immunosuppression, uncontrolled diabetes mellitus, recent urinary tract infection and/or instrumentation.

Key Words: Emphysematous cystitis, diabetes mellitus, infection.

STR Profiling from Trace DNA: 3 Case Studies

Fatma Cavus Yonar^{1*}, Gulten Rayimoglu¹, Beril Anilanmert¹

¹ Istanbul University-Cerrahpasa, Institute of Forensic Sciences & Legal Medicine,
Buyukcekmece Campus, Istanbul, Turkiye

*fatma.cavus@iuc.edu.tr

ÖZET

Giriş: Gelişen teknoloji ile birlikte adli DNA analizlerinde, olay yerinden toplanan zorlu ve degrade örneklerden DNA profillemesi olasıdır. Olay yerlerinde dokunma ile yüzeye bırakılan deri veya epitel hücrelerden, dokunana ilişkin DNA profili tespiti vakalarıyla laboratuvarlarda sıklıkla karşılaşılmaktadır. İz DNA (touch DNA, tDNA) profili oluşturma, özellikle olay yerinde diğer biyolojik kanıtların bulunamadığı durumlarda, birçok vakanın gizemini çözmek için önemli bir araçtır. Nesne üzerinden toplanan iz DNA'nın kalitesi ve miktarı; yüzeyin özelliklerine, DNA'nın bırakıldığı ve toplandığı zamansal süreye, çevresel etkilere, özellikle örnek toplama şekline göre değişkenlik gösterir. Bu nedenle, çalışmamızda adli vakalarda tDNA analizini iyileştirebilecek yeni metodolojiler ve teknikler önermek amacıyla gerçek vakalar üzerinden iz DNA'nın geri kazanımını ve identifikasyonuna ilişkin bilgi aktarımı yapılacaktır. Bu sunumda eser DNA'nın laboratuvarımızda modifiye edilen yöntemlerle gerçekleştirilen izolasyonu ve identifikasyonu, üç farklı zorlu vaka üzerinden gösterilecek ve tanımlamadaki başarı derecesi tartışılacaktır.

Yöntem: Örnekleme, dokunma/iz DNA'sına maruz kalan farklı metal, cam, kumaş ve plastik yüzeylerden pamuklu çubuklarla yapıldı. Numune alınmadan önce, laboratuvarımızda yeni bir yöntemle hazırlanan nemlendirici solüsyon, swabın üzerine belirli bir mesafeden püskürtüldü. tDNA, değiştirilmiş silika bazlı manuel ekstraksiyon yöntemi kullanılarak izole edildi. İzolasyon sonrası DNA ölçümü florimetrik yöntem kullanılarak yapıldı ve elde edilen DNA miktarı 0,282-0,830 ng/µL saptandı. AmpFLSTR™ Identifiler™ Plus PCR Amplifikasyon Kitinin kullanıldığı ve PCR parametrelerinin modifiye edildiği amplifikasyon işlemi sonrası PCR ürünleri ABI 3130 genetik analizör cihazında yürütüldü. Genemapper® v.1.4 (Thermo Fisher Scientific) analiz programı kullanılarak PCR ürünlerinin elektroforezi sonrası örneklerden elde edilen verilerin görüntülenmesi ve değerlendirilmesi yapıldı.

Bulgular: Modifiye yöntemlerin kullanıldığı çalışmamız sonrasında tüm yüzey tiplerinden STR profillemesine uygun miktarda DNA geri kazanımı gerçekleştirilmiş olup 15 STR lokusu

(D8S1179, D21S11, D7S820, CSF1PO, D3S1358, TH01, D13S317, D16S539, D2S1338, D19S433, vWA, TPOX, D18S51, D5S818, FGA) açısından plastik ve kumaş yüzeylerden tam profil elde edilirken, cam ve metal yüzeylerden mukayeseye elverişli kısmı profil elde edilmiştir.

Sonuç: Yüzeydeki birikim süresi, epitel hücrelerin yüzeye tutunma durumu, dokunmanın meydana geldiği yüzeyin özellikleri ile ekstraksiyon öncesinde svabı nemlendirme tekniklerinin ve svap özelliklerinin, tercih edilen ekstraksiyon ve PCR yönteminin DNA profillemesi üzerinde doğrudan etkisi olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada sunulan bilgiler tDNA'nın nesnelere üzerinden toplanmasından kimliklendirilmesine kadar geçen süreçteki iş akışlarının oluşturulmasına katkı sağlar niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: tDNA, Adli genetik, STR profilleme, DNA identifikasyonu, iz, yüzeylerde dokunma DNAsı

ABSTRACT

Introduction: With developing technology, it is possible to profile DNA from challenging and degraded samples collected from the crime scene in forensic DNA analysis. Cases of detecting the DNA profile of the person touched from skin or epithelial cells left on the surface by touch at crime scenes are frequently encountered in laboratories. Trace DNA (touch DNA, tDNA) profiling is an important tool for solving the mysteries of many cases, especially when other biological evidence cannot be found at the crime scene. The quality and quantity of trace DNA collected from the object varies depending on the characteristics of the surface, the time period during which DNA is deposited and collected, environmental effects, and especially the method of sample collection. In this presentation, the recovery and identification of trace DNA will be demonstrated through three different challenging cases and the degree of success in the identification will be discussed.

Method: Sampling was done with cotton swabs from different metal, glass, fabric and plastic surfaces that were exposed to touch/trace DNA. A moisturizing solution was prepared by a novel in-house method was sprayed to the swab from a certain distance before sample collection. tDNA was isolated using a modified silica-based manual extraction method. DNA quantification after isolation was carried out using fluorimetric method and the amount of DNA obtained was in the range of 0.282-0.830 ng/μL. After the amplification process, where AmpFLSTR™ Identifier™ Plus PCR Amplification Kit was used and PCR parameters were modified, PCR products were run

on the ABI 3130 genetic analyzer device. After electrophoresis of PCR products, data obtained from the samples were visualized and evaluated using the Genemapper® v.1.4 (Thermo Fisher Scientific) analysis program.

Results: After our study where modified methods were used; an amount of DNA suitable for STR profiling was recovered from all surface types and a full profile was obtained in terms 15 STR loci (D8S1179, D21S11, D7S820, CSF1PO, D3S1358, THO1, D13S317, D16S539, D2S1338, D19S433, vWA, TPOX, D18S51, D5S818, FGA), from plastic and fabric surfaces, while a comparable partial profile was obtained from glass and metal surfaces.

Conclusion: It was determined that the accumulation time on the surface, the adhesion of epithelial cells to the surface, the characteristics of the surface where the contact occurred, the swab moistening techniques and swab characteristics before extraction had a direct effect on the DNA profiling of the preferred extraction and PCR method. The information presented in this study contributes to the creation of workflows in the process from collecting tDNA on objects to identification.

Keywords: tDNA, Forensic genetics, STR profiling, DNA identification, touch, trace DNA on surfaces

INTRODUCTION

One of the most reliable methods used in the identification of biological samples collected from the crime scene is DNA-based analysis (1). With the developing technology, in the methods used in DNA analysis, profiling can be performed on DNA amounts as low as nanograms as the starting material. In isolated DNA, this amount decreases to the picogram level. In cases of absence of blood, semen, saliva, vomit, etc. which carry DNA at the crime scene, the existence of touch DNA may be questioned. tDNA is the DNA deposited on the surface as a result of shed cellular material. Based on Locard's change principle "Every contact leaves a trace", touch DNA can be collected from many surfaces such as keyboards, steering wheels, glasses, clothing, etc. (2). Some forensic science experts use the profiles obtained from tDNA for comparison with the reference sample. However, it should be taken into consideration that tDNA found on surfaces or objects might exist possibly as a mixture of more than one person, and the processes to be applied in the laboratory should be determined accordingly (3). The origin of tDNA results from the transfer of biological material to the object upon human use or contact. Many forms of genetic material can accumulate

on touched surfaces, including epithelial cells, lysed cells/nuclei, cell-free DNA, and denucleated corneocytes (4–7). Since these cells cannot be seen with naked eye (8) they are generally recovered speculatively. Since the DNA found at the crime scene may be qualitatively or quantitatively insufficient, there may be some practical limitations in recovering sufficient nuclear or mitochondrial DNA for typing.

While it is more possible profiling tDNA from the surfaces of plastics, glass and textile material (9,10), reproducible recovery of touch DNA from metal surfaces is more difficult (11) Various methods for the collection, extraction, amplification and analysis of tDNA from objects have been reported in the literature. Although there is no systematic standard among these methods, each criminal laboratory selects its own method. Within the scope of our study, original modifications are performed for introducing new methodologies to increase the recovery and to improve the identification of trace and touch DNAs from different challenging samples collected from three different cases.

METHOD

In this study; Three different samples obtained from different crime scenes were studied for trace DNA analysis on different surfaces kept under different conditions.

Case 1: A screwdriver, which was used in a murder case in Istanbul and had no traces on it, was brought to the laboratory and examined, with both its plastic holding surface and its functional metal tip, without disturbing the integrity of the evidence and tDNA analysis was performed.

Case 2. In a traffic accident case, a small-sized glass sample collected from the crime scene, without any visible traces on it, was brought to the laboratory without compromising the integrity of the evidence, and tDNA analysis was performed.

Case 3. In a murder case, a man's white t-shirt, which had been washed in a washing machine and stored in a plastic bag under inappropriate conditions for 7 years, was brought to the laboratory and trace DNA analysis was performed.

- Collection of swab samples

tDNA was collected from latent traces on the surfaces using cotton swabs. An in-house solution was prepared originally for moistening the swabs using n-lauroylsarcosine, Tris-HCl, EDTA and NaCl. The prepared buffer was sprayed to the swabs from a certain distance. While samples were

taken from plastic, glass and metal surfaces with a single swab, sampling from the white t-shirt was done at the collar. Swabs were frozen at -20°C without allowing them to dry in cases where DNA isolation was not performed immediately.

- **Manual Isolation of DNA from Swab Samples using the Modified Silica Method**

DNA isolation was performed from the swab samples collected for analysis using the modified silica-based QIAamp® DNA Micro Kit (Qiagen) commercial kit (12). The sampled part of the swab was cut and placed into a 1.5 mL microcentrifuge tube. PBS (pH 7.2) and lysis buffers were added in the previously optimized amounts (during the method development), vortexed and incubated at 56°C for 10 minutes. After the second incubation with the optimized amounts of Proteinase K and Buffer AL at 56°C, DNA is fixed with 200 µl of ethanol. DNA is adsorbed to the Pure Link™ Spin Column in optimized conditions of centrifugation, the column was washed using the optimized amounts of wash buffer 1 and 2. A third was step was added to the method for further purification. Pure Link™ Spin Column was placed in a 1.5 mL microcentrifuge tube for elution again left at room temperature for 1-2 minutes and eluted with the optimized amount of elution buffer of the kit. The isolated DNA samples were stored at -20 °C.

- **Quantification of DNA from the Isolates Obtained using Fluorometric Method**

Quantification of DNA isolates was performed using the Quant-iT dsDNA HS (High Sensitivity) Assay kit (Invitrogen) using the Qubit® fluorometer device and following the kit procedure (13). Since the amount of DNA obtained from the fabric material measured with this kit was <0.05 ng/µL, measurements were repeated with the Quant-iT ssDNA Assay kit (Invitrogen) (14). DNA amounts were automatically calculated on the device and the amounts were noted.

- **Amplification of STR loci by PCR**

Each locus in the isolated DNA samples was amplified applying the appropriate PCR protocol with primers specific to that locus using AmpFLSTR™ Identifiler™ Plus PCR (Applied Biosystems, Foster City, CA, USA) (15). PCR was performed on each DNA sample in Thermal-Cyclers 9700 (PCR Device) according to the PCR protocol. The PCR protocol applied for the STR loci in our study is as follows: Initial denaturation at 95°C for 3 minutes, denaturation at 94°C for 1 minute, ligation of primers for 1 minute at 59°C, extension of primers for 1 minute at 72°C (29 cycles), Termination step 10 minutes at 60°C. The samples were firstly diluted to 0.1 ng/µL for the PCR process.

- Typing with Capillary Electrophoresis and Visualizing the Results

PCR products were run on the ABI PRISM® 3130 Genetic Analyzer (Life Technologies) capillary electrophoresis device. Data analysis was performed using the GeneMapper v1.4 program. According to the threshold value accepted in our validated in-house method, the RFU value was accepted as 50.

RESULTS

In order to eliminate the risk of contamination during the isolation process of the collected tDNAs, a blind sample was analysed for negative control with the analysis process of each group sample, and the positive control sample included in the kit was analysed with each group sample for PCR kit control.

The amounts of DNA obtained from plastic, washed fabric, glass and metal surfaces after DNA isolation were 0.368 ng/μL, 0.830 ng/μL, 0.282 ng/μL and 0.091 ng/μL, respectively. While the amount of DNA obtained from plastic, washed fabric and glass surfaces was diluted to 0.1 ng/μL, and then 10 μL is taken to obtain a total amount of 1 ng DNA. The DNA obtained from the metal surface was subjected to PCR directly without dilution. A sample electropherogram obtained from capillary electrophoresis after the analysis in plastic sample after PCR are as shown in Figure 1.

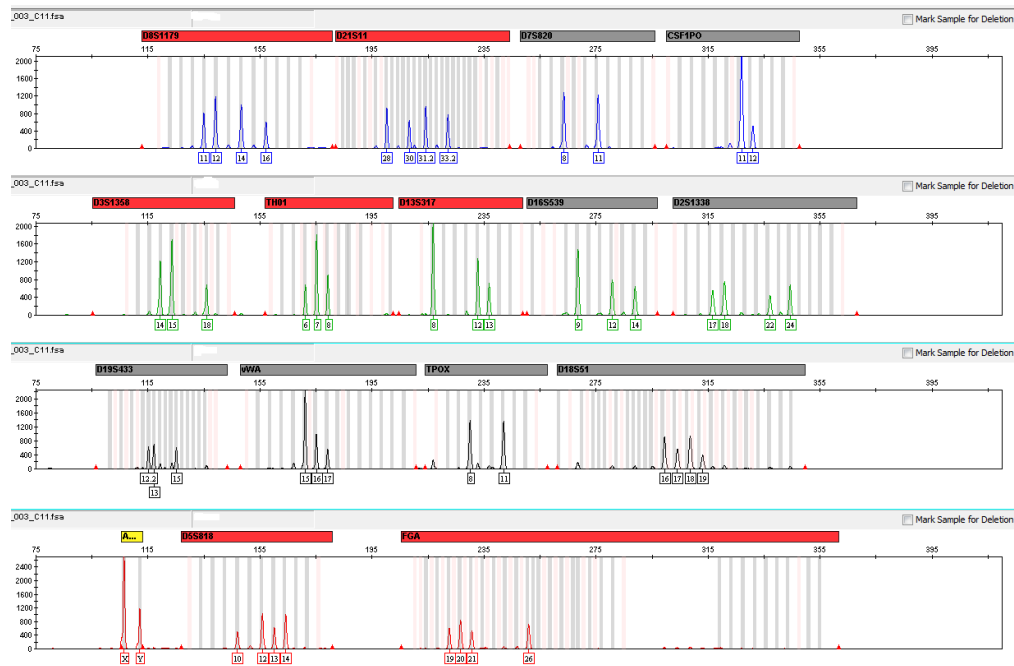

Figure 1. Electropherogram obtained after the analysis on the surface of the plastic

When electropherograms are examined; the presence of alleles was observed in all STR loci examined. While a mixed profile was observed in the analyses performed on the plastic surface of the screwdriver, a profile belonging to a single person was obtained on the metal tip. In the results obtained from the glass surface, the DNA profile of a single person was observed. As a result of DNA profiling performed on the collar of the white t-shirt, the DNA profile of the male was obtained.

CONCLUSION

Since the quality and quantity of tDNA collected from an object affects DNA recovery, the amount of DNA measured after extraction and the number of loci observed in the DNA profile are variable. The internal and external components existing in the touch trace may vary significantly between individuals and within the same individual from day to day or at different hours of the same day (16). The success rate in obtaining a genetic profile from trace DNA accumulated on the surface depending on various factors such as contact time and pressure intensity; is influenced by personal factors, the body part used, microbiological activity status, the person's activities before touching the object, biological diversity between individuals, the characteristics of the surface type (porous-non-porous), the traces developed and the level of UV rays.

The use of detergent-based lysis buffer as a soaking solution prior to collection of samples provides greater DNA recovery and stability from touched surfaces compared to distilled water (9). In this study, the lysis buffer was modified. Such detergents are amphiphilic in nature and solubilizes the traces in both water and non-polar solvents. Therefore, the organic molecules that make up cells, including fats, lipids and proteins, accumulate more easily. Since water itself does not have these properties, it is less effective at capturing cellular components. Using an appropriate amount of solution to moisten the swab increases tDNA recovery when using cotton swabs. Additionally, cotton swabs extracted immediately after collection of tDNA or frozen while still moist yield more trace DNA compared to swabs that are allowed to dry before freezing.

The characteristics of the surface on which the tDNA is located (e.g. smooth or rough, porous or non-porous) and the preferred isolation and purification method directly affect the amount of DNA recovered and the DNA profile (17). In order to increase the efficiency of the recovered DNA, we recommend using large amounts of lysis buffer in the extraction process.

Successful results were obtained using the AmpFLSTR™ Identifiler™ Plus PCR Amplification kit, for amplifying the DNA in trace samples. In addition, since with the Applied Biosystems™ GlobalFiler™ PCR Amplification kit, reproducible qualitative results and a full DNA profile can be obtained even if the input volume of DNA in PCR is very low (at the picogram level) (Ottens et al. 2013), the use of this kit in tDNA analysis is recommended (18). The information presented in this study gives an idea for the workflows in the process from collecting tDNA on objects to identification. Correct operational approaches also mean that the reliability of the results obtained from tDNA increases.

REFERENCES

1. Nimbkar PH, D. Bhatt V. A review on touch DNA collection, extraction, amplification, analysis and determination of phenotype. *Forensic Sci Int* 2022;336:111352.
<https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2022.111352>.
2. Kirgiz IA, Calloway C. Increased recovery of touch DNA evidence using FTA paper compared to conventional collection methods. *J Forensic Leg Med* 2017;47:9–15.
<https://doi.org/10.1016/j.jflm.2017.01.007>.
3. Williamson AL. Touch DNA: Forensic Collection and Application to Investigations. *J Assoc Crime Scene Reconstr* 2012;18(1):1–5.
4. Stanciu CE, Philpott MK, Kwon YJ, Bustamante EE, Ehrhardt CJ. Optical characterization of epidermal cells and their relationship to DNA recovery from touch samples. *F1000Research* 2015;4:1360.
<https://doi.org/10.12688/f1000research.7385.1>.
5. Burrill J, Daniel B, Frascione N. A review of trace “Touch DNA” deposits: Variability factors and an exploration of cellular composition. *Forensic Sci Int Genet* 2019;39:8–18.
<https://doi.org/10.1016/j.fsigen.2018.11.019>.
6. Comte J, Baechler S, Gervais J, Lock E, Milon M-P, Delémont O, et al. Touch DNA collection – Performance of four different swabs. *Forensic Sci Int Genet* 2019;43:102113.
<https://doi.org/10.1016/j.fsigen.2019.06.014>.
7. Tang J, Ostrander J, Wickenheiser R, Hall A. Touch DNA in forensic science: The use of laboratory-created eccrine fingerprints to quantify DNA loss. *Forensic Sci Int Synerg*

- 2020;2:1–16. <https://doi.org/10.1016/j.fsisyn.2019.10.004>.
8. Minor J. Touch DNA: from the crime scene to the crime laboratory. *Forensic Mag* 2013;4.
 9. Aloraer D, Hassan NH, Albarzinji B, Goodwin W. Improving recovery and stability of touch DNA. *Forensic Sci Int Genet Suppl Ser* 2017;6:e390–2. <https://doi.org/10.1016/j.fsigss.2017.09.166>.
 10. Sandoval MP. Yield of Male Contact DNA Evidence in an Assault Simulation Model. Davis ProQuest Dissertations Publishing, 2013.
 11. Wood I, Park S, Tooke J, Smith O, Morgan RM, Meakin GE. Efficiencies of recovery and extraction of trace DNA from non-porous surfaces. *Forensic Sci Int Genet Suppl Ser* 2017;6:e153–5. <https://doi.org/10.1016/j.fsigss.2017.09.022>.
 12. QIAGEN Sample and Assay Technologies. QIAamp® DNA Micro Handbook. 2014. <https://www.qiagen.com/us/resources/resourcedetail?id=085e6418-1ec0-45f2-89eb-62705f86f963&lang=en> (accessed June 20, 2021).
 13. Thermo Fisher Scientific. Invitrogen Quant-iT™ dsDNA Assay Kit User Guide. 2015. https://tools.thermofisher.com/content/sfs/manuals/Qubit_dsDNA_HS_Assay_UG.pdf (accessed June 17, 2022).
 14. Thermo Fisher Scientific. Qubit™ ssDNA Assay Kit User Guide. Invitrogen. 2023. <https://www.thermofisher.com/order/catalog/product/Q10212> (accessed October 8, 2023).
 15. Life Technologies Corporation. AmpFISTR 3® IdentifilerPlus® PCR Amplification Kit User Guide. 2012. http://tools.thermofisher.com/content/sfs/manuals/cms_041201.pdf (accessed June 20, 2021).
 16. Meakin G, Jamieson A. DNA transfer: Review and implications for casework. *Forensic Sci Int Genet* 2013;7(4):434–43. <https://doi.org/10.1016/j.fsigen.2013.03.013>.
 17. Alketbi SK, Goodwin W. The effect of surface type, collection and extraction methods on touch DNA. *Forensic Sci Int Genet Suppl Ser* 2019;7(1):704–6. <https://doi.org/10.1016/j.fsigss.2019.10.145>.
 18. Cavus Yonar F, Rayimoglu G, Anilanmert B, Yukseloglu EH, Cengiz S. Who touched the document?: A new overall strategy for collection and identification of DNA from the

questioned documents as a supportive evidence. *Electrophoresis* 2022;43(3):425–36.
<https://doi.org/10.1002/elps.202100192>.

Possible Pitfalls in Forensic Identification and Ancestry Determination:

STR Instability of Tumor Biopsy Samples

Fatma Cavus Yonar^{1*}, Gulten Rayimoglu¹, Beril Anilanmert¹

¹ Istanbul University-Cerrahpasa, Institute of Forensic Sciences & Legal Medicine,
Buyukçekmece Campus, Istanbul, Turkiye

*fatma.cavus@iuc.edu.tr

ÖZET

Giriş: Mikrosatellitler veya kısa tandem tekrar (STR)'lar, olay yerinden gelen biyolojik örneklerin identifikasyonunda, nesep tayini analizlerinde, felaket kurbanlarının kimliklendirilmesinde, hastalığa neden olan genlerin haritalanmasında, adli genetik araştırmalarda, popülasyon genetiği çalışmalarında ve tümörlü dokuların genetik modifikasyonlarının incelenmesinde kullanılan önemli biyobelirteçlerdir. Başka biyolojik örnek bulunmadığında adli uzmanların tümörlü dokuları da referans örnek olarak identifikasyonda veya nesep tayininde genetik bilgi kaynağı olarak kullanmak zorunda kaldıkları durumlar olabilmektedir. Kanser dokuları, adli genetik alanında kullanılan STR'ler de mikrosatellit kararsızlığı (MSI) ve heterozigotluk kaybı (LOH) gösterebilmektedir. Bu çalışmada, kimliklendirmede kullanılan 15 STR lokusunun kanserli dokularda özellikle nesep tayininde kullanılmasının uygunluğunun ve güvenilirliğinin değerlendirilmesine yönelik farkındalık düzeyinin artırılması amaçlandı.

Yöntem: Soy bağıını aydınlatmak için iki ayrı vakada parafine gömülü dokulardan DNA analizi gerçekleştirilmiştir. Parafin bloklarının patoloji raporunda; akciğer kanserli vakanın (babalık davası) bronkoskopi ile alınan akciğer kanseri dokularını (2 blok) içerdiği, mide kanserli vakanın (babalık davası) biyopsi ile alınan mide dokularını (3 blok) içerdiği görüldü. Her bir dosyaya ait blokların farklı yerlerinden alınan örneklerden silika bazlı yöntemle DNA ekstraksiyonu yapıldıktan sonra DNA miktar tayini florimetrik yöntemle gerçekleştirildi. 15 STR lokusu AmpFLSTR™ Identifiler™ Plus PCR Amplifikasyon Kitinin kullanılarak çoğaltıldı. Amplifikasyon işlemi sonrası PCR ürünleri ABI 3130 genetik analizör cihazında yürütüldü. Genemapper® v.1.4 (Thermo Fisher Scientific) analiz programı kullanılarak PCR ürünlerinin elektroforezi sonrası örneklerden elde edilen verilerin görüntülenmesi ve değerlendirilmesi yapıldı.

Bulgular: Şüpheli babalık davasında; oğlunun ve sözde babasının STR profilleri karşılaştırıldığında 15 otozomal STR lokusunun 2'sinde baba (akciğer kanseri)-oğul karşılaştırmasında uyumsuzluk olduğu, uyumsuz lokusların baba olduğu iddia edilen kişide homozigot olduğu, 15 otozomal STR lokusunun 8'inde homozigotluk olduğu, FGA ve D18S51 lokuslarında üç alel olduğu gözlemlendi. Diğer şüpheli babalık davasında; oğlunun ve sözde babasının (mide kanseri) STR profilleri karşılaştırıldığında 15 otozomal STR lokusunun 3'ünde uyumsuzluk tespit edildiği, uyumsuz lokusların, baba olduğu iddia edilen kişide homozigot olduğu, 15 otozomal lokustan 6'sında homozigotluk görüldüğü, vWA' da üç allel olduğu görüldü. Baba olduğu iddia edilen kişilerin doku örneklerindeki homozigotluk oranının fazla olması babalık indeksini artırırken, eşleşme olmayan lokuslarda, mutasyon olasılığı göz önünde bulundurularak gerçekleştirilen istatistiksel model kullanıldığında babalık indeksi düşmektedir.

Sonuç: Yaygın genomik istikrarsızlık biçimleri olan LOH ve MSI varlığı, DNA profilindeki doğal olarak oluşan artefaktlarla kolayca karıştırılabileceğinden, kanserli dokulardan veya hücrelerden elde edilen bir DNA profili yorumlanırken ekstra özen gösterilmelidir. Özellikle nesep tayini davalarında normal doku içeren başka referans örnekler mevcut olmadığında uygun istatistiksel modellerin kullanılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adli genetikte STR profilleme, Parafine gömülü doku, Kanserli dokuda babalık tayini, nesep tayininde güvenilirlik

ABSTRACT

Introduction: Microsatellites or short tandem repeats (STR's) are important biomarkers used in the identification of biological samples from the scene, parentage analysis, identification of disaster victims, mapping of disease-causing genes, forensic genetic research, population genetic studies and examination of genetic modifications of tumor tissues. There are cases that forensic experts may have to use neoplastic tissues in forensic applications as a source of genetic information in identification or ancestry as a reference sample when no other biological sample is available. Cancer tissues and STRs used in forensic genetics can also show microsatellite instability (MSI) and loss of heterozygosity (LOH). This study aimed to increase the level of awareness via evaluation of the suitability and reliability of using the 15 STR loci used in identification in cancerous tissues, especially in determining lineage.

Method: Due to questionable lineage cases, DNA analysis in paraffin-embedded tissues were analyzed in two separate cases. Regarding the pathology results; lung cancer tissues (2 blocks) taken by bronchoscopy were found to be attached to the report of the lung cancer case (paternity case), and the stomach tissues (3 blocks) taken by biopsy were found to be attached to the report of the stomach cancer case (paternity case). After DNA extraction was performed with the silica-based method from the samples taken from different parts of the blocks of each file, DNA quantification was carried out by the fluorimetric method. 15 STR loci were amplified using the AmpFLSTR™ Identifiler™ Plus PCR Amplification Kit. After the amplification process, PCR products were run on the ABI 3130 genetic analyzer device. Data obtained from the samples were visualized and evaluated after electrophoresis of PCR products using the Genemapper® v.1.4 (Thermo Fisher Scientific) analysis program.

Results: In the questionable paternity case; When the STR profiles of the son and his alleged father were compared, there was incompatibility in the father (lung cancer)-son comparison in 2 of the 15 autosomal STR loci, the incompatible loci were homozygous in the person claimed to be the father, there was homozygosity in 8 of the 15 autosomal STR loci, and three alleles existed in the FGA and D18S51 loci. It was observed that there was an allele. In the other questionable paternity case; when the STR profiles of the son and his alleged father were compared, incompatibility was detected for 3 of the 15 autosomal STR loci in the father (stomach cancer)-son comparison and the incompatible loci were homozygous in the person claimed to be the father. It was observed that homozygosity was observed in 6 out of 15 autosomal loci, and there were three alleles in vWA. The more homozygosity in the tissue samples of the alleged fathers cause higher paternity index, while paternity index decreases with the introduction of statistical model that took into account the possibility of mutation in non-matching loci to the calculations.

Conclusion: As the presence of LOH and MSI, which are the common forms of genomic instability, can be easily confused with naturally occurring artifacts in the DNA profile; extra care should be taken when interpreting a DNA profile obtained from cancerous tissues or cells. Especially in parentage determination cases, appropriate statistical models must be used when other reference samples containing normal tissue are not available.

Keywords: STR profiling in forensic genetics, Paraffin embedded tissue, Paternity determination in cancerous tissue, reliability in lineage determination

INTRODUCTION

In routine laboratories, DNA analysis is used in many areas such as disease diagnosis, ancestry determination, detection of human residues, determination of origin of biological samples, and person identification (1). In identification, DNA analysis is only useful if there is a reference sample to compare with the sample in question. When a reference sample is not available, an alternative source must be found. Difficulties may arise when there is doubt about the accuracy of the reference sample or when profiling from potentially genetically modified tissues such as cancer. One of the known features of cancer is that it causes permanent changes in the DNA molecule and abnormalities such as microsatellite instability (MSI) or loss of heterozygosity (LOH) are observed in the DNA obtained from these cells. Genetic instabilities occurring in cancerous tissues cause erroneous results as they cause changes in the STR polymorphism (2).

In recent years, many studies have been conducted by various researchers on the instability of microsatellites in different tumor tissues (3,4). The data obtained from such studies provide information about allele loss, instability and new allele formation at STR loci of cancerous tissues in comparison with healthy tissues of the same individual (5,6).

Genetic imbalances can alter STR polymorphism, leading to potential errors in forensic identification of individuals. Therefore, in STR typing of tumor tissues, DNA analyzes should be performed in both tumor and healthy cells of the tissue after by distinguishing under the microscope (7). Extra care is required when interpreting a DNA profile obtained from cancerous tissues or cells, as the presence of LOH and MSI, common forms of genomic instability, can be easily confused with naturally occurring artifacts in the DNA profile. This may lead the researcher to focus on or ignore the impact of genetic instability arising from the tumor itself. In particular, MSI manifests itself as the appearance of new alleles that differ in length from the original donor allele. MSI is the occurrence of abnormally long or short microsatellites in an individual's DNA and is frequently seen in tumorigenesis. MSI is caused by a defective DNA repair process (8). LOH occurs in a cell when a parent's contribution to a part of the cell's genome is lost and can occur in several different ways (7). Deletion, gene conversion, mitotic recombination and chromosome loss can cause LOH. In line with the above information, this study aimed to increase the level of awareness regarding the evaluation of the suitability of using 15 STR loci in for determining lineage in cancerous tissues. In the samples studied within the scope of this purpose, it was questioned whether there was a relationship between lung and stomach cancer types and

LOH and MSI, and the presence of STR instability and loss of heterozygosity. Analyses were conducted for solving two cases regarding the determination of parentage;

Case 1. In the paternity determination case; the mother is alive and the alleged father passed away from lung cancer. The tissues were immobilized in two paraffin blocks. In the pathology report of paraffin blocks; it was declared that the blocks contained tissues diagnosed with lung cancer taken by bronchoscopy. Additionally, blood samples of the mother and child were also received for analysis.

Case 2. In the second paternity determination case; the mother is alive and the alleged father passed away from stomach cancer. The tissues were immobilized in three paraffin blocks. In the pathology report of paraffin blocks; it was declared that the blocks contained tissues diagnosed with stomach cancer taken by biopsy. Additionally, blood samples of the mother and child were also received for analysis.

METHOD

Genomic DNA was extracted from paraffin-embedded tissue samples, mother-son blood samples, and mother-son blood spot samples, using the silica-based QIAamp DNA Micro Kit (Qiagen) according to the manufacturer's recommended protocol (9). The obtained genomic DNA isolate samples were stored at -20°C. After DNA extraction, DNA quantification was performed using the fluorimetric method. It was performed using the Quant-iT dsDNA HS (High Sensitive) Assay kit (Invitrogen) (10), following the kit procedure with the Qubit® fluorometer device. DNA amounts were automatically calculated on the device and the amounts were noted. The quantified samples were diluted to 1 ng/μL for the PCR process. Afterwards, each locus in the diluted DNA samples was amplified with primers specific to that locus, according to the AmpFLSTR™ Identifiler™ Plus PCR (Applied Biosystems, Foster City, CA, USA) kit protocol (11). The amplification process was carried out on the Thermal-Cyclers 9700 PCR device. After the amplification process, PCR products were run on the ABI 3130 genetic analyzer device. Data obtained from the samples were displayed and evaluated after electrophoresis of PCR products using the Genemapper® v.1.4 (Thermo Fisher Scientific) analysis program. According to the validated in-house method, the RFU value was accepted as 50.

RESULTS

For STRs, the formation of a new allele or the addition of an allele was considered as STR instability. Loss of heterozygosity was defined as allelic deletion in the tumor tissue. Appearance of the loss of heterozygosity varies depending on the amount of peak intensity. In order to be considered as a complete loss of heterozygosity, the peak intensity must be lower than 0.5 or higher than 2, and in partial loss of heterozygosity, the peak size of an allele must decrease by more than 50% (12).

When the electropherograms are examined; the presence of alleles was observed in all STR loci examined. To elaborate:

Case 1: In the case of questionable paternity; When the STR profiles of the son and his alleged-father were compared, discordance was detected in the father-son comparison at 2 of 15 autosomal STR loci. These two discordant loci were homozygous in the alleged father. Additionally, 8 of the 15 autosomal loci showed homozygosity, with three alleles present at FGA and D18S51 (Table 1).

Table 1. Genotypes of 15 autosomal STR loci of mother, child, and alleged father for Case 1.

<i>Polymorphic System Investigated*</i>	<i>Mother</i>	<i>Suspected Father</i>	<i>Child</i>
<i>Locus 1</i>	13-14	17-17	14-17
<i>Locus 2</i>	29-31.2	31-31	31-31.2
<i>Locus 3</i>	10-11	10-11	10-10
<i>Locus 4</i>	10-12	13-13	10-12
<i>Locus 5</i>	16-18	14-14	14-18
<i>Locus 6</i>	6-9	9.3-9.3	9-9.3
<i>Locus 7</i>	8-12	11-11	8-12
<i>Locus 8</i>	9-11	11-12-13	11-12
<i>Locus 9</i>	16-17	17-19	16-17
<i>Locus 10</i>	16-16.2	15.2-16.2	15.2-16
<i>Locus 11</i>	18-18	16-18	18-18
<i>Locus 12</i>	8-10	11-11	10-11
<i>Locus 13</i>	16-19	12-13	12-16
<i>Locus 14</i>	11-11	13-13	11-13
<i>Locus 15</i>	19-24	20-21-24	21-24

* Due to ethical concerns, locus names are not specified.

Case 2: In the second questionable paternity case; when the STR profiles of the son and his alleged-father were compared, discordance was detected in the father (stomach cancer)-son comparison at 3 of 15 autosomal STR loci. These three discordant loci were homozygous in the alleged father. Additionally, 6 out of 15 autosomal loci showed homozygosity and three alleles were present in vWA (Table 2).

Table 2. Genotypes of 15 autosomal STR loci of mother, child, and alleged father for Case 2.

<i>Polymorphic System Investigated*</i>	<i>Mother</i>	<i>Suspected Father</i>	<i>Child</i>
<i>Locus 1</i>	12-15	14-14	12-13
<i>Locus 2</i>	31.2-31.2	30-30	31.2-31.2
<i>Locus 3</i>	8-8	8-9	8-9
<i>Locus 4</i>	12-12	10-10	10-12
<i>Locus 5</i>	16-17	15-17	15-17
<i>Locus 6</i>	8-10	6-7	6-10
<i>Locus 7</i>	11-11	8-9	8-11
<i>Locus 8</i>	11-12	12-12	9-11
<i>Locus 9</i>	21-23	21-21	21-23
<i>Locus 10</i>	14-15.2	16-16.2	14-16.2
<i>Locus 11</i>	17-17	15-16-18	15-17
<i>Locus 12</i>	8-11	10-11	8-10
<i>Locus 13</i>	13-14	14-17	13-17
<i>Locus 14</i>	11-12	11-13	11-13
<i>Locus 15</i>	21-25	27-27	21-27

* Due to ethical concerns, locus names are not specified.

Formulation Used in Paternity Index Calculation (13);

$$PI= X/Y$$

$$W=X/(X+Y)$$

(PI: Paternity Index; X= product of the rates of inheritance of the alleles in question from the parents: 1 for homozygotes, 0.5 for heterozygotes; Y = product of allele frequencies; W: Essen Möller ratio according to Hummel; Possibility of Paternity: Expression of the Essen Möller ratio as a percentage)

Formulation used for inconsistent alleles (14);

$$PI = \mu / \bar{A}$$

(μ = observed mutation/meiosis rate for the locus; \bar{A} = average exclusion strength of the locus)

In both cases, while the high rate of homozygosity observed at the loci increased the paternity index, paternity index decreased with the use of the statistical model in which the possibility of mutation was taken into consideration. In case 1, after including the mutation index for D18S51 and FGA, the combined paternity index was calculated as 160243 and in case 2, after including the mutation index for wWA, the combined paternity index was obtained as 156132. This rate corresponds to the ultimate probability of paternity value greater than 99.999%.

CONCLUSION

The cancer cases and death rates have increased rapidly worldwide in recent years, while cancerous tissues may, in special cases, be the only sample available for paternity testing or individual identification analysis. Therefore, complete loss of an allele, loss of heterozygosity and/or formation of a new allele, especially in the tissue, may lead to a false exclusion result. To prevent this, it is extremely important to evaluate the reliability of STR analysis in tissues of different cancer types in large samples. Additionally, some studies have reported that MSI and LOH may be associated with tumor formation and development, and that LOH levels are closely related to tumor progression (15,16).

The best strategy for DNA identification from paraffin-embedded cancerous tissues is to separate cancerous tissues from non-cancerous tissues after microscopic evaluation with staining, firstly. Due to microsatellite instability or loss of heterozygosity of the paraffin-embedded cancer tissue used, it is recommended to analyze DNA from normal tissues (1,8). Even if no normal cells are found in the microscopic examination, it is still recommended to examine the tissues under a microscope before DNA analysis. Especially in cases of parentage determination, caution should be exercised in analyzes where only tumor tissues are used as reference samples, as there is a possibility of misinterpretation of the results. Additionally, in addition to autosomal STR analysis, Y chromosome analyzes between alleged father and son, will be an indication that they probably share the same paternal lineage.

Considering the mother-father-child trio together provides higher discrimination power in determining parentage (17). In some cases (in biological fluids such as fresh blood and saliva taken directly from individuals), triple lineage analyzes performed with a single kit may be insufficient to reach results. In dual lineage analyzes where one of the parents is not present, motherhood/paternity may not be clarified even though analysis is performed with more than one kit. Also it is a possibility that one of the samples studied can be paraffin-embedded tumor tissue. In order to avoid such problems, triple studies should be preferred in lineage tests whenever possible and the number of STR regions studied should be increased to a number that is deemed to be necessary, depending on the type of case.

In the presence of mutations in the STR loci of the individuals applying for ancestry determination, care should be taken not to accidentally exclude the mother or father (18). Since mutations may be encountered in any STR locus in lineage determination analyses, utmost care should be taken when examining allele transfers between lineages in the presence of mutations. Additionally, to increase the accuracy of ancestry determination, it should be supported by studies where PCR kits that contain different autosomal STR loci are used in forensic DNA identification analyses. In addition, since the cancerous tissue in leukemia patients is blood, it is important that the individuals applying for ancestry determination in these cases (if they are alive) undergo a brief genetic and clinical interrogation (if they are not alive, learn the clinical history of the tumor tissue) and a face-to-face preliminary interview.

REFERENCES

1. Budimlija Z, Lu C, Axler-DiPerte G, Seifarth J, Popiolek D, Fogt F, et al. Malignant Tumors and Forensics – Dilemmas and Proposals. *Croat Med J* 2009;50(3):218–27. <https://doi.org/10.3325/cmj.2009.50.218>.
2. Poetsch M, Petersmann A, Woenckhaus C, Protzel C, Dittberner T, Lignitz E, et al. Evaluation of allelic alterations in short tandem repeats in different kinds of solid tumors—possible pitfalls in forensic casework. *Forensic Sci Int* 2004;145(1):1–6. <https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2004.03.006>.
3. Peloso G, Grignani P, Rosso R, Previderè C. Forensic evaluation of tetranucleotide STR instability in lung cancer. *Int Congr Ser* 2003;1239:719–21. [https://doi.org/10.1016/S0531-5131\(02\)00500-9](https://doi.org/10.1016/S0531-5131(02)00500-9).

4. Edelmann J, Lessig R, Hering S, Horn L-C. Loss of heterozygosity and microsatellite instability of forensically used STR markers in human cervical carcinoma. *Int Congr Ser* 2004;1261:499–501. [https://doi.org/10.1016/S0531-5131\(03\)01717-5](https://doi.org/10.1016/S0531-5131(03)01717-5).
5. Seo Y, Uchiyama D, Kuroki K, Kishida T. STR and mitochondrial DNA SNP typing of a bone marrow transplant recipient after death in a fire. *Leg Med* 2012;14(6):331–5. <https://doi.org/10.1016/j.legalmed.2012.06.001>.
6. Much M, Buza N, Hui P. Tissue identity testing of cancer by short tandem repeat polymorphism: pitfalls of interpretation in the presence of microsatellite instability. *Hum Pathol* 2014;45(3):549–55. <https://doi.org/10.1016/j.humpath.2013.10.022>.
7. Page K, Graham EAM. Cancer and forensic microsatellites. *Forensic Sci Med Pathol* 2008;4(1):60–6. <https://doi.org/10.1007/s12024-008-9027-y>.
8. Liu Y, Li L, Li C, Zhao Z. Allelic alterations of STRs in archival paraffin embedded tissue as DNA source for paternity testing. *Forensic Sci Int Genet Suppl Ser* 2009;2(1):12–3. <https://doi.org/10.1016/j.fsigss.2009.08.019>.
9. QIAGEN Sample and Assay Technologies. QIAamp® DNA Micro Handbook. 2014. <https://www.qiagen.com/us/resources/resourcedetail?id=085e6418-1ec0-45f2-89eb-62705f86f963&lang=en> (accessed June 20, 2021).
10. Thermo Fisher Scientific. Invitrogen Quant-iT™ dsDNA Assay Kit User Guide. 2015. https://tools.thermofisher.com/content/sfs/manuals/Qubit_dsDNA_HS_Assay_UG.pdf (accessed June 17, 2022).
11. Life Technologies Corporation. AmpFlSTR 3® IdentifilerPlus® PCR Amplification Kit User Guide. 2012. http://tools.thermofisher.com/content/sfs/manuals/cms_041201.pdf (accessed June 20, 2021).
12. Tozzo P, Delicati A, Frigo AC, Caenazzo L. Comparison of the Allelic Alterations between InDel and STR Markers in Tumoral Tissues Used for Forensic Purposes. *Medicina (B Aires)* 2021;57(3):226. <https://doi.org/10.3390/medicina57030226>.
13. Gjertson DW, Brenner CH, Baur MP, Carracedo A, Guidet F, Luque JA, et al. ISFG: Recommendations on biostatistics in paternity testing. *Forensic Sci Int Genet* 2007;1(3–4):223–31. <https://doi.org/10.1016/j.fsigen.2007.06.006>.
14. Canan H, Serin A. Is it reliable to use paraffin embedded tumor tissues as biological

evidence in parentage cases? *Forensic Sci Int Genet Suppl Ser* 2019;7(1):318–9.
<https://doi.org/10.1016/j.fsigss.2019.09.121>.

15. V. S, Bhagat R, C.S. P, V.R. P, Krishnamoorthy L. Microsatellite instability, promoter methylation and protein expression of the DNA mismatch repair genes in epithelial ovarian cancer. *Genomics* 2014;104(4):257–63.
<https://doi.org/10.1016/j.ygeno.2014.08.016>.
16. Zhang P, Zhu Y, Li Y, Zhu S, Ma R, Zhao M, et al. Forensic evaluation of STR typing reliability in lung cancer. *Leg Med* 2018;30:38–41.
<https://doi.org/10.1016/j.legalmed.2017.11.004>.
17. Emre R, Cantürk KM, Başpınar B, Doğan M, Kınoğlu K. Unexcluded Paternity Case of Grandfather Using 15 STR Loci. *Turkiye Klin J Forensic Med* 2015;12(2):47–50.
<https://doi.org/10.5336/forensic.2015-44819>.
18. Emre R, Cantürk KM, Müslümanoğlu ÖHA, Kınoğlu K, Özen M, İnce CH, et al. Case with STR Mutation at D19S433 Locus in Paternity Test and Klinefelter Syndrome. *Turkiye Klin J Foren Med* 2014;11(2):97–100.

SÖZLÜ SUNUM

Ankilozan spondilit hastalarında nikotin bağımlılık düzeyi

Büyükavcı Raikan¹, Aktürk Semra¹, Aktürk Ümmühan²

- 1- İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı
- 2- İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışmada Ankilozan Spondilit (AS) hastalarında mevcut sigara içme durumu ve yüksek nikotin bağımlılığının hastalık aktivitesi ile ilişkisini, ve bu hastalarda sigara bırakma zorluğunu değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem: Çalışmaya Kasım 2022- Eylül 2023 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon polikliniğine başvuran AS tanısı ile takip edilen 52'si erkek 65 hasta dahil edildi. Hastaların demografik bilgileri (yaş, vücut kitle indeksi, hastalık süresi, sigara kullanım süresi/miktarı vs.) alınıp hastalık aktivitesi (BASDAI-BASFI) ile ilgili değerlendirmeler yapıldı. Yaşam kalitesi değerlendirmesi hastalık spesifik yaşam kalitesi ölçeği ile (ASQL), nikotin bağımlılığı ise Fagerstron nikotin bağımlılık indeksi anketleri ile; ilave olarak sigara bırakma isteği olanlar Sigarayı Bırakmaya Yönelik Zorluklar Ölçeği (SBZ-21) ile değerlendirildi.

Bulgular: Hastaların yaş ortalamaları $45,8 \pm 4,7$ yıl, hastalık süreleri ortalama $8,8 \pm 4,2$ yıl idi. Hastaların demografik verileri ile hastalık aktivite skorları tablo-1'de verilmiştir. 50 hastanın hastalık aktivitesi orta-ağır olarak saptanmış olup bu hastalarda sigara bağımlılık skoru yüksek yaşam kalitesi skorları düşük saptanmıştır ($p < 0.001$). Tüm hastalar içinde 42'si sigarayı bırakmak için istekli ancak orta-ağır hastalık aktivitesi olanlarda bu durum belirgin olarak daha zordu ($p = 0.001$).

Sonuç: Sigara sıklıkla erkeklerde görülen inflamatuvar romatolojik hastalık olan AS'de hastalık aktivitesini etkilediği düşünülen önemli faktörlerden biridir. Sigarayı bırakmak her ne kadar AS tedavisinde tedavi önerileri içinde yer alsada sigara içenlerin önemli bir bölümü (yaklaşık üçte ikisi) sigarayı bırakmak istedikleri halde, nikotin bağımlılığı nedeni ile sigarayı bırakamamaktadırlar.

Anahtar kelimeler: Ankilozan spondilit, nikotin bağımlılığı, hastalık aktivitesi

Tablo-1: Hastaların temel özellikleri

Yaş (yıl±SS)	45,8±4,7
Erkek cinsiyet (n%)	52 (80)
Komorbidite (n%)	29 (44,6)
Hastalık süresi (yıl±SS)	8,8±4,2
Medeni durum (n%)	
Evli	54 (83,1)
Bekar	6 (9,2)
Dul	5 (7,7)
Eğitim durumu (n%)	
Okumamış	6 (9,2)
İlköğretim	25 (38,4)
Lise	22 (34)
Üniversite	12 (18,4)
BASDAI hastalık aktivite skoru (n%)	
<4 Hafif hastalık aktivitesi	15 (23)
≥4 Orta-ağır hastalık aktivitesi	50 (67)
BASFI indeksi	4.4±1,7
ASQL yaşam kalitesi skoru	9±3,4
Kullandığı ilaç (n%)	
NSAID	16 (24,6)
DMARD	10 (15,3)
Biyolojik ajan	58 (89,2)
Sigara kullanımı	
Gün	18
Paket/yıl	17,9±9
Fagerström nikotin bağımlılık indeksi (n%)	
Çok hafif bağımlılık (0-2 puan)	9 (13,9)
Hafif bağımlılık (3-4 puan)	20 (30,7)
Orta derece bağımlılık (5 puan)	8 (12,3)
İleri derecede bağımlılık (6-7 puan)	20 (30,7)
Çok ileri derecede bağımlılık (8-10 puan)	8 (12,3)
Sigarayı Bırakmaya Yönelik Zorluklar Ölçeği (n%)	
(SBZ-21) (21-84 puan)	42 (64,6)
	45,6±12,5

BASDAI: Bath Ankylosing Spondylitis Disease Activity Index; BASFI: The Bath Ankylosing Spondylitis Functional Index; ASQL: Ankilozan Spondilit Yaşam Kalitesi Anketi; NSAID: Non-steroidal anti-inflammatory drugs; DMARD: Disease Modifying Anti-Rheumatic Drugs

Oral Presentation

Nicotine dependence level in ankylosing spondylitis patients

Büyükavcı Raikan¹, Aktürk Semra¹, Aktürk Ümmühan²

- 1- Inonu University Faculty of Medicine, Department of Physical Medicine and Rehabilitation
- 2- Inonu University, Faculty of Nursing, Department of Nursing, Department of Public Health Nursing

Objective: In this study, we aimed to evaluate the association of current smoking status and high nicotine dependence with disease activity in patients with Ankylosing Spondylitis (AS) and the difficulty of smoking cessation in these patients.

Method: Between November 2022 and September 2023, 65 patients, 52 of whom were male, who were admitted to Inonu University Turgut Özal Medical Center Physical Medicine and Rehabilitation outpatient clinic with the diagnosis of AS were included in the study.

Demographic information (age, body mass index, duration of disease, duration/amount of smoking, etc.) of the patients were obtained and evaluations related to disease activity (BASDAI-BASFI) were made. Quality of life was assessed with the disease-specific quality of life scale (ASQL), nicotine dependence was assessed with the Fagerstron nicotine dependence index questionnaires, and those with a desire to quit smoking were additionally assessed with the Difficulties in Quitting Smoking Scale (SBZ-21).

Results: The mean age of the patients was 45.8±4.7 years and the mean duration of disease was 8.8±4.2 years. Demographic data and disease activity scores of the patients are given in table-1. In 50 patients, the disease activity was found to be moderate to severe and these patients had high smoking dependence scores and low quality of life scores (p<0.001).

Among all patients, 42 were willing to quit smoking but this was significantly more difficult in patients with moderate to severe disease activity (p=0.001).

Conclusion: Smoking is one of the important factors thought to influence disease activity in AS, an inflammatory rheumatologic disease that occurs predominantly in men. Although smoking cessation is one of the treatment recommendations in AS, a significant proportion of smokers (approximately two thirds) are unable to quit smoking due to nicotine addiction even though they want to quit smoking.

Key words: Ankylosing spondylitis, nicotine dependence, disease activity

Table-1: Main characteristics of patients

Age (years±SS)	45,8±4,7
Male gender (n%)	52 (80)
Comorbidities (n%)	29 (44,6)
Disease duration (years±SS)	8,8±4,2
Marital status (n%)	
Married	54 (83.1)
Single	6 (9,2)
Widowed	5 (7,7)
Education status (n%)	
Illiterated	6 (9,2)
Primary school	25 (38,4)
High school	22 (34)
University	12 (18.4)
BASDAI disease activity score (n/%)	
<4 Mild disease activity	15 (23)
≥4 Moderate to severe disease activity	50 (67)
BASFI index	4.4±1,7
ASQL quality of life score	9±3,4
Medications (n%)	
NSAID	16 (24,6)
DMARD	10 (15,3)
Biological agents	58 (89,2)
Cigarette smoking	
Day	18
Package/year	17,9±9
Fagerström nicotine dependence index (n%)	
Very mild dependence (0-2 points)	9 (13,9)
Mild dependence (3-4 points)	20 (30,7)
Moderate dependency (5 points)	8 (12,3)
Severe dependency (6-7 points)	20 (30,7)
Very severe dependency (8-10 points)	8 (12,3)
The Challenges to Stopping Smoking (CSS-21) Scale (n%) (21-84 puan)	42 (64,6) 45,6±12,5

BMI: Body mass index; BASDAI: Bath Ankylosing Spondylitis Disease Activity Index; BASFI: The Bath Ankylosing Spondylitis Functional Index; ASQL: Ankylosing Spondylitis Quality of life; NSAID: Non-steroidal anti-inflammatory drugs; DMARD: Disease Modifying Anti-Rheumatic Drugs

Şiddetin Fark Edilmeyen Yönü: Sosyal Hizmet Uzmanları Perspektifinden Duygusal Şiddet¹

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler, Sosyal Bilimler Doktora Öğrencisi

Dilara Akay

Giriş: Duygusal şiddet, kelime ya da tehditlerle kişiyi yıldırma amaçlayan davranışlar, alaycı ve küçümseyici tavırlar, bağırarak veya sessizce öfkeyi ifade etmek, bireyin ihtiyaçlarını görmezden gelmek gibi durumlarla karakterizedir. Duygusal şiddetin aile içi formu ise sürekli eleştirilme, aşağılanma veya küçümsenme nedeniyle mağdurların düşük özsaygıya sahip olması ve özgüven kaybı, anksiyete ve depresif duygu-durum, uyku ve beslenmeye ilişkin problemler, kilo alımı veya aşırı kilo kaybı, kendine zarar verme bağlamında riskli davranışlar ve intihar girişimleriyle sonuçlanan ciddi ruhsal olumsuz örüntülere neden olabilmektedir.

Yöntem: Duygusal şiddetin, diğer şiddet türlerine nazaran zor tespit edilmesine nedeniyle mağdurlarda yarattığı etkiler hayati önem taşımaktadır. Bilinen formların dışında seyreden duygusal şiddetin önlenmesi, mağdurların rehabilite edilmesi bireysel ve aile içi önem arz ettiği gibi toplumun refahı açısından da oldukça önemlidir. Bu doğrultuda 13 sosyal hizmet uzmanıyla (SHU) yapılandırılmış görüşme ile yazılı mülakatlar yapılmıştır. Tematik analiz yapılarak SHU'ların duygusal şiddeti önleme, rehabilite etme ve bildirmedeki rollerinin önemi kapsamında aile içi duygusal şiddete ilişkin görüşlerin ortaya konması hedeflenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Bu çalışma duygusal şiddet mağdurlarının maruz kaldıkları şiddetin sonuçlarını azaltmak, aile içi iletişim dokularının sağlıklı hale getirilmesi ve ilişki dinamiklerini teşvik etmede etkin görev alan profesyonel gruplardan biri olan sosyal hizmet uzmanlarının duygusal şiddete ilişkin farkındalıklarını keşfetmeyi amaçlamıştır. Sonuçlar, SHU'ların duygusal şiddete ilişkin farkındalıklarının yüksek olduğunu ancak duygusal şiddetin önlenmesinin mümkün olmadığını düşündüklerini göstermektedir. SHU'ların duygusal şiddetle mücadele çalışmalarına yönelik tavsiyelerinin istismarcının davranışının engellenmesi değil mağdurun rehabilitasyonu üzerine olduğunu görülmüştür. Bu durumun duygusal şiddetle mücadelede bir engel teşkil edebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile içi şiddet, duygusal şiddet, istismar, manipülasyon, sosyal hizmet

¹ **Dilara Akay, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler, İstanbul, Türkiye.**
Sinem Çıbaş Karlıkl, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler, İstanbul, Türkiye.

The Unnoticed Aspect of Violence: Emotional Violence from the Perspective of Social Workers¹

Introduction: Emotional violence is characterized by behaviors aimed at intimidating the person with words or threats, sarcastic and condescending attitudes, expressing anger by shouting or silently, and ignoring the needs of the individual. The domestic form of emotional violence is when the victims have low self-esteem and loss of self-confidence due to constant criticism, humiliation or belittlement, anxiety and depressive mood, problems with sleep and nutrition, weight gain or excessive weight loss, risky behaviors in the context of self-harm and suicide. It can cause serious psychological negative patterns that result in attempts to do so.

Methods: Since emotional violence is very difficult to detect compared to other types of violence, its effects on the victims are of vital importance. Preventing emotional violence that occurs outside the known forms and rehabilitating the victims are important both for the individual and the family, as well as for the welfare of the society. In this regard, structured and written interviews were conducted with 13 social workers (SW). By conducting thematic analysis, it was aimed to reveal opinions on domestic emotional violence within the scope of the importance of the roles of SWs in preventing, rehabilitating, and reporting emotional violence.

Results and Conclusion: This study aimed to discover the awareness of emotional violence of social workers, one of the professional groups that take an active role in reducing the consequences of the violence that victims of emotional violence are exposed to, making the communication tissues within the family healthy and encouraging relationship dynamics. The results show that SWs have high awareness of emotional violence, but they think that it is not possible to prevent emotional violence. It has been observed that the recommendations of SWs for combating emotional violence are based on the rehabilitation of the victim, not on preventing the behavior of the abuser. It is thought that this situation may pose an obstacle in the fight against emotional violence.

Key Words: Domestic violence, emotional violence, abuse, manipulation, social worker

¹**Dilara Akay, Istanbul University-Cerrahpaşa, Institute of Forensic Science and Legal Medicine Social Sciences, Istanbul, Turkey.**

Sinem Cibas Karlikli, Istanbul University-Cerrahpaşa, Institute of Forensic Science and Legal Medicine Social Sciences, Istanbul, Turkey.

Çocuk Şiddetinin Çevrimiçi Yönü: Paylaşan Ebeveyn/Sharenting Perspektifinde Sistematik Bir Derleme¹

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler, Sosyal Bilimler

Dilara Akay

Giriş: Paylaşan ebeveyn/anababalık bir diğer adıyla “sharenting”, ebeveynlerin çevrimiçi ortamlarda çocuklarıyla ilgili kişisel bilgi ve görsel içerikleri paylaşma eğilimini ifade etmektedir. Ebeveynlerin bu davranışlarının, çocuklara ait kişisel bilgilerin ve görsel içeriklerin kötüye kullanılmasına neden olma ve çeşitli mağduriyetler yaratarak çocukların iyi oluş halini olumsuz etkileme riskine sahip olduğu düşünülmektedir. Ebeveynler çevrimiçi platformdaki kitlelerinin beklentilerine ve etkileşimlerine dayanarak çocuklarının çeşitli pozlar vermelerini veya kıyafetler giymelerini isteyebilmekte veya paylaşmayı isteyip istemediklerini sormadan onlara ait bazı görüntüleri komik bularak paylaşabilmektedir. Bu tür davranışlar çocuklara uygulanan duygusal şiddetin çevrimiçi yansıması olarak değerlendirilebilmektedir.

Yöntem: Literatürde “paylaşan ebeveynlik/anababalık ve sharenting” kelimeleriyle, YÖKTEZ, Academia, Dergipark, Researchgate ve Türkiye Klinikleri veri tabanları kullanılarak, mevcut çalışmaya dâhil edilme kriterlerini karşılayan Ocak 2020 - Eylül 2023 tarihleri arasında yayınlanmış çalışmaların tamamı irdelenmiş, yöntemleri ve bulguları sistematize edilerek değerlendirmeleri yapılmıştır. Taramalar sonucunda sharenting kapsamında çocuğa uygulanan duygusal şiddetin çevrimiçi yönüne ilişkin 61 ulusal yayına ulaşılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Literatür taramamız sonucunda ebeveynlerin çocuğunun görselini çevrimiçi ortamda paylaşmasının aile içi şiddet bağlamında duygusal ve ekonomik şiddet olarak değerlendirilebileceği, çocuğun güvenli bağlanmasını zedeleyebileceği ve sağlıklı bir yetişkin olmasını engelleyebileceği düşünülmektedir. Paylaşımların çevrimiçi doğası, mesafe parametrelerinden yoksun olup faillere geniş bir mağdur havuzu sağlamaktadır. Çevrimiçi ortamlarda görünürlük ve birtakım aşırılıkların hayati önem taşıdığı yadsınamaz bir gerçek olup gerekli müdahaleler ile çocukların optimal gelişimlerinin desteklenmesi oldukça önemlidir. Bu müdahalelerden birinin de mevcut çalışmamız ile konuya ilişkin yapılan ve yapılacak çalışmaların ve hukuki düzenlemelerin öneminin vurgulanması olduğu düşünülmektedir.

¹ **Sinem Cıbaş Karlıkl, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler, İstanbul, Türkiye.**

Dilara Akay, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler, İstanbul, Türkiye.

Anahtar Kelimeler: Paylaşan anababalık, paylaşan ebeveyn, sharenting, çocuk, duygusal şiddet

Online Aspects of Child Abuse: A Systematic Review in Sharenting Perspective¹

Introduction: Sharing parenting, also known as “sharenting”, refers to the tendency of parents to share personal information and visual content about their children in online environments. It is thought that these behaviors of parents have the risk of causing misuse of children's personal information and visual content and negatively affecting children's well-being by creating various grievances. Based on the expectations and interactions of their audience on the online platform, parents may ask their children to pose in various poses or wear clothes, or they may share some images of them that they find funny without asking whether they want to share them. Such behavior can be considered as an online reflection of emotional violence against children.

Methods: Using the words “shared parenting and sharing” in the literature, all studies published between January 2020 and September 2023 that met the inclusion criteria for the current study were examined, and their methods and findings were systematized evaluations have been made using YÖKTEZ, Academia, Dergipark, Researchgate and Türkiye Clinics databases. As a result of the scans, 61 national publications were reached regarding the online aspect of emotional violence against children within the scope of sharenting.

Results and Conclusion: As a result of our literature review, it is thought that parents sharing their child’s visual online can be considered as emotional and economic violence in the context of domestic violence, can damage the child’s secure attachment and prevent him from becoming a healthy adult. The online nature of the posts lacks distance parameters, providing perpetrators with a large pool of victims. It is an undeniable fact that visibility and some extremes are vital in online environments, and it is very important to support the optimal development of children with the necessary interventions. It is thought that one of these interventions is to emphasize the importance of the studies and legal regulations that have been done and will be made on the subject with our current study.

Key Words: Sharenting, child abuse, emotional violence

¹ **Sinem Cibas Karlikli, Istanbul University-Cerrahpaşa, Institute of Forensic Science and Legal Medicine Social Sciences, Istanbul, Turkey.**

Dilara Akay, Istanbul University-Cerrahpaşa, Institute of Forensic Science and Legal Medicine Social Sciences, Istanbul, Turkey.

Çocukluk Döneminde Yaşanmış Cinsel İstismara Bağlı Depresyonda Hipno-Meditatif Yeniden İşleme Terapisinin (HYT) Etkinliği: Olgu Sunumu¹

Genel Bilgiler: Çocuk cinsel istismarı, biyolojik, psikolojik ve sosyal gelişimi olumsuz etkileyen bir istismar türüdür. Bu istismarın, çocukların ruh sağlığında bozulmalara yol açabileceği bilinmektedir. Cinsel istismar mağdurlarının tanılanması ve rehabilite edilebilmesi için travma temelli yaklaşımların önemi bilinmektedir. Bu yazıda, çocukluk dönemi cinsel istismar mağduru bir kadın danışanın Hipno-Meditatif Yeniden İşleme Terapisi (HYT) ile tedavi edilme süreci incelenecektir.

Olgu: Kesin olarak bilmemekle birlikte 33 yaşında olduğunu tahmin ettiğini söyleyen bir kadın danışan; yaşam kalitesinin düşmesi, kilo artışı, 'hayır' diyememe sorunu, kendini kesme gibi kendine zarar veren davranışlar ve uyku sorunları gibi şikayetlerle başvurmuştur. Danışma sürecinde, 10-11 yaşlarında tanımadığı bir erkek tarafından cinsel istismara uğradığı öğrenilmiştir. Uygulanan Beck Depresyon Ölçeğinden 37 puan almış olan danışana HYT uygulanmıştır. Altmışar dakikadan üç seans süren uygulama süreci danışanın depresif şikayetlerinde azalması sonucunda sonlandırılmış ve son seansta danışana uygulanan Beck Depresyon Ölçeği puanının 4'e düştüğü görülmüştür.

Sonuç: Klinik literatür, çocukluk döneminde cinsel istismara maruz kalan yetişkinlerin daha fazla olumsuz psikolojik reaksiyonlar geliştirdiğini ve bu kişilerde kişilik bozukluklarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu deneyimler, mağdurlarda suçluluk duygusu yaratabilmekte ve yaşamları boyunca başka mağduriyetler yaşamalarına neden olabilmektedir. Mağdurların bu deneyimleri paylaşmaktaki çekinceleri, tedavi süreçlerini zorlaştırabilmektedir. Ancak terapi ve tedavi yöntemleri, mağdurların rehabilitasyonunda önemli bir rol oynamaktadır. Diğer terapi yöntemlerinin yanı sıra, danışanın travmatik deneyimini açıklamasına gerek kalmadan travma üzerinde çalışabilen HYT'nin, mevcut terapilere eklenebilecek veya alternatif olarak değerlendirilebilecek etkili bir yöntem olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk cinsel istismarı, depresyon, HYT

¹ **Sinem Cibaş Karlıklık, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler, İstanbul, Türkiye.**

² Haluk ALAN, Klinik Hipnoz Akademisi, Denizli, Türkiye.

Effectiveness of Hypno-Meditative Reprocessing Therapy (HRT) in Depression Due to Childhood Sexual Abuse: Case Report¹

General information: Child sexual abuse is a form of abuse that has damaging effects on biological, psychological and social development. It is widely recognised that trauma-based approaches are essential for diagnosing and rehabilitating victims. In this paper, we will scrutinise the treatment of a female patient who suffered from childhood sexual abuse by using Hypno-Meditative Reprocessing Therapy (HRT).

Case: A female patient of approximately 33 years old, though uncertain about her exact age, presented with various complaints that affect her daily life, such as decreased quality of life, lose weight, inability to refuse, self-harm tendencies, and sleeping issues. During counselling, it was uncovered that the client had experienced sexual abuse from an unknown man when she was aged 10-11. It was seen that the client scored 37 on the Beck Depression Inventory and it was decided to apply HYT treatment. The counselling process which lasted for three sessions, was ended as the client's depressive symptoms decreased, resulting in a final score of 4 on the Beck Depression Inventory observed during the last session.

Conclusion: The clinical literature supports that exposure to childhood sexual abuse in adults is associated with negative psychological reactions and personality disorders. Victims' reluctance to disclose these experiences may contribute to challenges in the treatment process. Therapeutic methods are crucial in rehabilitating victims. HRT is an effective method that can be used in combination with existing therapies or as an alternative, since it can address trauma without requiring clients to disclose the traumatic experience.

Key Words: child sexual abuse, depression, HRT

¹ **Sinem Cibaş Karlıklı, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler, İstanbul, Türkiye.**

² Haluk ALAN, Klinik Hipnoz Akademisi, Denizli, Türkiye.

Dahili Hastalıklarda Beden Çalışma Gücü Kaybı Değerlendirilmesi

**Dr. Yusuf ŞAHİN (Adli Tıp Uzmanı, Adli Tıp Kurumu Ordu Adli Tıp Şube Müdürlüğü,
Ordu/TÜRKİYE),**

**Dr. Mustafa Önder POLAT (Adli Tıp Uzmanı, Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi,
Edirne/TÜRKİYE),**

**Dr. Muhammed Abdullah İMAT (Adli Tıp Uzmanı, Adli Tıp Kurumu Ordu Adli Tıp
Şube Müdürlüğü, Ordu/TÜRKİYE),**

**Doç. Dr. Hacer YAŞAR TEKE (Adli Tıp Uzmanı, Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ordu
Adli Tıp Anabilim Dalı Başkanlığı, Ordu/TÜRKİYE),**

**Dr. Eser BAYRAKTAR (Adli Tıp Uzmanı, Adli Tıp Kurumu Ordu Adli Tıp Şube
Müdürlüğü, Ordu/TÜRKİYE)**

Giriş: Çalışma gücü, kişinin bedensel ve/veya zihinsel fonksiyonlarını kullanarak karşılığında bir gelir elde etme durumudur. Bu çalışmanın amacı dahili hastalıklara bağlı çalışma gücü kaybı sıklığını araştırmak ve konu ile ilgili yasal mevzuat ve literatür kapsamında değerlendirme yapmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma kapsamında 01/01/2011-31/12/2014 tarihleri arasında Adli Tıp Kurumu (ATK) Üçüncü Adli Tıp İhtisas Kurulundan dahili hastalıklarda çalışma gücü kaybı oranı hakkında görüş istenilen olgular retrospektif olarak değerlendirildi. İstatistiksel veriler bilgisayar programı aracılığıyla değerlendirilerek tanımlayıcı istatistik, ortalama ve standart sapmalar hesaplandı. Kategorik verilerin analizinde ki-kare testi yapıldı.

Bulgular: İnceleme sonucunda 531 vakanın dahili hastalıklar ile ilgili çalışma gücü kaybı açısından kurulda değerlendirildiği tespit edilmiştir. Bu vakaların %53'ünün beden çalışma gücünü kaybetmediği, % 47'sinin beden çalışma gücünü kaybettiği tespit edilmiştir. Malulen emeklilik için en sık başvuru yapılan branşın Kardiyoloji (%26,2), ikinci sırada Nefroloji (%23) branşının olduğu, ancak beden çalışma gücünü kaybettiği yönünde görüş bildirilen vakaların %37,2'sinin nefrolojik hastalıklara bağlı olduğu, bunu %25,2 ile kardiyolojik hastalıkların izlediği tespit edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç: İlgili kurum ve kuruluşlar (ATK, Sosyal Güvenlik Kurumu, Üniversiteler...vs.) tarafından oluşturulacak tek bir rehber ile meslekte kazanma gücü, beden

Çalışma gücü kaybı ve zrllk gibi değerlendirmelerin yapılabilmesi; raporların standardizasyonunu, mağduriyetlerin azaltılmasını, gereksiz zaman ve iş gücü kaybını önlemeyi sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çalışma gücü kaybı, Adli Tıp, İç Hastalıkları, Kurumsal Arası Karşılaştırma, Maluliyet

NOT: KONGRE SONRASI 5 (BEŞ) GÜN İÇİNDE TAM METİN OLARAK GÖNDERİLECEKTİR.

Evaluation Of Working Power Loss In Internal Diseases

Dr. Yusuf ŞAHİN (Forensic Medicine Specialist, Medical Doctor, Forensic Medicine Institute Ordu Forensic Medicine Branch Directorate, Ordu/TÜRKİYE),

Dr. Mustafa Önder POLAT (Forensic Medicine Specialist, Medical Doctor, Edirne Sultan 1. Murat Public Health Center, Edirne/TÜRKİYE),

Dr. Muhammed Abdullah İMAT (Forensic Medicine Specialist, Medical Doctor, Forensic Medicine Institute Ordu Forensic Medicine Branch Directorate, Ordu/TÜRKİYE),

Assoc. Prof. Dr. Hacer YAŞAR TEKE (Forensic Medicine Specialist, Medical Doctor, Ordu University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Ordu/TÜRKİYE),

Dr. Eser BAYRAKTAR (Forensic Medicine Specialist, Medical Doctor, Forensic Medicine Institute Ordu Forensic Medicine Branch Directorate, Ordu/TÜRKİYE),

Introduction: The working power is the ability to earn an income by using one's physical and/or mental functions. The aim of this study is to investigate the frequency of occupational disability due to internal diseases and to make an evaluation within the scope of the relevant legislation and literature.

Materials and Methods: Within the scope of the study, the cases in which an opinion was requested from the Third Forensic Medicine Specialization Board of the Forensic Medicine Council (FMC) between 01/01/2011 and 31/12/2014 about the rate of loss of working power in internal diseases were retrospectively evaluated. Statistical data were evaluated using a computer program and descriptive statistics, mean and standard deviations were calculated. Chi-square test was used to analyze categorical data.

Results: As a result of the review, 531 cases were found to be evaluated by the board in terms of loss of working power related to internal diseases. It was determined that 53% of these cases did not lose their working power and 47% lost their working power. Cardiology (26.2%) and nephrology (23%) were the most common specialties applied for disability retirement.

However, 37.2% of the cases in which the patient was reported to have lost the working power were due to nephrological diseases, followed by cardiological diseases with 25.2%.

Discussion and Conclusion: It is important that a single guideline to be established by relevant institutions and organizations (FMC, Social Security Institution...etc.) can be useful for assessments such as earning capacity, loss of working power and disability in order to standardize reports, reduce grievances, and prevent unnecessary loss of time and labor force.

Keywords: Working Power Loss, Forensic Medicine, Internal Diseases, Interinstitutional Comparison

NOTE: IT WILL BE SENT AS A FULL TEXT WITHIN 5 (FIVE) DAYS AFTER THE CONGRESS.

Abdullah Mert Ünsal¹, Osman Celbiş²

¹Adli Tıp Kurumu, Bitlis Şube Müdürlüğü, Bitlis, Türkiye

²İnönü Üniversitesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Trafik Kazası Sonucu Üst Ekstremitte Kemik Kırığı Oluşan Hastaların Eklem Hareketlerinin Engellilik Yönetmeliği Açısından Değerlendirilmesi

Giriş: Çalışmada maluliyet raporu almak için başvuran olgular arasında trafik kazası sonucu üst ekstremitte kemik kırığı oluşan olguların, uygulanan konservatif/cerrahi tedavi yaklaşımları sonucu sekellerini, Engellilik Yönetmeliği kullanılarak hesaplanan maluliyet oranları üzerinden karşılaştırmak amaçlanmıştır.

Yöntemler: İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nda 01.01.2020-31.12.2020 tarihleri arasında düzenlenen maluliyet raporları içerisinde üst ekstremitte kemik kırığı olan olgular yaş, cinsiyet, kaza tarihi, kazanın araç içi ya da dışı olması, kaza tarihi ile muayene tarihi arasındaki süre, kırılan kemik cinsi, kırığın kemik üzerindeki lokasyonu ve uygulanan konservatif/cerrahi tedavi yaklaşımının Engellilik Yönetmeliği kullanılarak hesaplanan maluliyet oranına etkisi değerlendirildi. Elde edilen veriler IBM SPSS 26.00 ile analiz edildi.

Bulgular: 345 adet olgu incelendi. Olguların % 60.3'ün erkek, % 39.7'sinin kadın olduğu ve ortalama yaş 38.28 (ss: 15.245; min: 18-maks: 84) olduğu, kazaların % 42'sinin yaz mevsiminde, en sık Temmuz ve Ağustos aylarında meydana geldiği, % 43,2'sinin araç içi trafik kazası olduğu, % 14,5'inin kaza sonrası 7. ayda muayene edildiği, engellilik oranı ortalaması konservatif tedavi uygulanan izole radius distal uç kırığında 4,53, izole klavikula kırığında 4,24, izole humerus proksimal uç kırığında 6,09, cerrahi tedavi uygulanan izole radius distal uç kırığında 5,23, izole klavikula kırığında 5,57, izole humerus proksimal uç kırığında 6,81 bulundu.

Sonuç: Distal uç radius, proksimal uç humerus ve klavikula kırıklarına uygulanan tedavi yaklaşımları sonucu engellilik oranları incelendiğinde konservatif tedavi edilen hastalarda daha düşük engellilik oranı ortalaması olduğunu tespit ettik.

Anahtar Kelimeler: Adli Tıp, Engellilik, Maluliyet.

ABSTRACT

Evaluation of Joint Movements of Patients with Upper Extremity Bone Fracture as a result of Traffic Accidents in terms of Disability Regulation

Introduction: In the study, it was aimed to compare the sequelae of the cases with upper extremity bone fractures as a result of traffic accident among the cases who applied for disability report, as a result of the conservative/surgical treatment approaches applied, over the disability rates calculated using the Disability Regulation.

Methods: Among the disability reports prepared in Inonu University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine between 01.01.2020 and 31.12.2020, the cases with upper extremity bone fractures included age, gender, date of the accident, whether the accident was inside or outside the vehicle, the time between the date of the accident and the date of the inspection, fractured bone type, the location of the fracture on the bone, and the conservative/surgical treatment approach applied to the disability rate calculated using the Disability Regulations were evaluated. Obtained data were analyzed with IBM SPSS 26.00.

Results: 345 cases were analyzed. 60.3 % of the cases were men, 39.7 % were women, and the mean age was 38.28 (ss: 15.245; min:18-max:84), 42 % of the accidents occurred in the summer season, most frequently in July and August, 43.2 % of them were in-vehicle traffic accidents, 14.5 % of them were examined in the 7th month after the accident, the mean disability rate was found 4.53 in isolated distal radius fractures with conservative treatment, 4.24 in isolated clavicle fractures, 6.09 in isolated proximal humerus fractures, 5.23 in isolated distal radius fractures in surgical treatment, 5.57 in isolated clavicle fractures and 6.81 in isolated proximal humerus fracture.

Conclusion: When the disability rates of the distal end radius, proximal end humerus and clavicle fractures were examined as a result of the treatment approaches, we found that the average disability rate was lower in the conservatively treated patients.

Keywords: Disability, Handicap, Forensic Medicine.

Şanlıurfa İlinde Yapılan COVID-19 Otopsilerinin İncelenmesi

Examination of COVID-19 Autopsies Performed in Şanlıurfa Province

İsmail Altın¹, Ahmet Sedat DÜNDAR²

¹ Adli Tıp Kurumu Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Şanlıurfa, Türkiye

² Adli Tıp Kurumu Bursa Adli Tıp Grup Başkanlığı, Bursa, Türkiye

Özet

Amaç; Koronavirüs ailesi, memelilerde ve kuşlarda hastalığa neden olan zarflı, sarmal simetrik, pozitif kutuplu bir RNA virüsü ailesidir. İnsanlarda hafif soğuk algınlığından pnömoniye kadar değişen solunum yolu enfeksiyonlarına ve nadiren gastrointestinal şikayetlere neden olurlar. Çin'de ilk vakaların belgelenmesinin ardından enfeksiyon hızla tüm dünyaya yayıldı ve DSÖ 11 Mart'ta "pandemi" ilan etti. Türkiye'de ilk doğrulanmış SARS-CoV-2 enfeksiyonu vakası 10 Mart 2020'de ve bu enfeksiyondan kaynaklanan ilk ölüm vakası 15 Mart'ta bildirildi.

Bu çalışmanın amacı, bu salgın sırasında otopsi öncesi ve ya sonrasında tanısı konulmuş COVID-19 pozitif vakaların otopsi bulgularını paylaşmaktır.

Yöntem; Alınan etik ve idari izinler akabinde Adli Tıp Kurumu Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü'nde 1 Ocak 2020-1 Ocak 2023 tarihleri arasında otopsisi yapılan Covid-19 pozitif olgular incelenmiştir.

Bulgular; Yapılan otopsilerden 4 olgunun otopsi öncesi pozitif COVID testi olduğu ve birinin otopside alınan örneklerin incelenmesi sonucunda COVID olduğunun tespiti yapıldı. Olgulardan 3'ü erkek 2'si kadındı. Olgulardan 4'üne otopsi yapıldı.

Sonuç; COVID-19 otopsilerinde akciğer bulgularının ön planda olduğu ve esas patolojinin pnömoni olduğu belirlendi.

Anahtar kelimeler: Pandemi, otopsi, COVID-19.

Abstract

Introduction; The coronavirus family is a family of enveloped, helical-symmetric, positive-pole RNA viruses that cause disease in mammals and birds. In humans, they cause respiratory tract infections ranging from the common cold to pneumonia and, rarely, gastrointestinal complaints. After the first cases were documented in China, the infection quickly spread throughout the world, and the WHO declared a "pandemic" on March 11. The first confirmed

case of SARS-CoV-2 infection in Turkey was reported on March 10, 2020, and the first case of death resulting from this infection was reported on March 15.

The purpose of this study is to share the autopsy findings of COVID-19 positive cases diagnosed before or after autopsy during this epidemic.

Methods; Following the ethical and administrative permissions obtained, Covid-19 positive cases, whose autopsies were performed between January 1, 2020 and January 1, 2023, were examined at the Şanlıurfa Forensic Medicine Branch Directorate of the Forensic Medicine Institute.

Results; Among the autopsies performed, 4 cases had a positive COVID test before the autopsy and one was determined to have COVID as a result of the examination of the samples taken from the autopsy. 3 of the cases were men and 2 were women. Autopsy was performed in 4 of the cases.

Conclusion; It was determined that lung findings were prominent in COVID-19 autopsies and the main pathology was pneumonia.

Keywords: Pandemic, autopsy, COVID-19.

Dijital Tehdit: Siber Uşaklaştırma

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Anabilim Dalı,

Psikotravmatoloji ve Psikiyatri Araştırmaları Birimi

Tuğba Emen

ementugba@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0233-1877

Özet

Teknoloji alanındaki gelişmeler, gerçek zamanlı/anlık iletişim kurma açısından benzersiz avantajları ve yenilikleri beraberinde getirmektedir. Özellikle çocuklar bu yeniliklerden kolayca etkilenmekte ve günlerinin önemli bir kısmını çevrimiçi ortamlarda geçirmektedir. Ancak bu durum, siber zorbalık, siber nefret veya siber uşaklaştırma (cyber grooming) gibi çevrimiçi riskleri de beraberinde getirmektedir.¹ Pilgrim'e göre çocukların siber uşaklaştırma mağduru olma olasılığı oldukça endişe vericidir.² Uşaklaştırma, bir yetişkinin, çocuğun güvenini kazanarak cinsel istismar için fırsatlar oluşturmayı amaçladığı cinsel istismara hazırlık sürecindeki eylemleridir.³ Siber uşaklaştırma ise "bir yetişkinin internet üzerinden bir çocukla güven ilişkisi kurarak, çocuğu cinsel istismar için hazırlaması" sürecini ifade etmektedir.⁴ Siber uşaklaştırma süreci, istismarcıların, mağdurlarını seçmek için, çocukların ilgi çekici bulacakları bir yer veya hedef bölge seçmeleriyle başlamaktadır. Özellikle sosyal medya platformları, istismarcıların çocuklarla iletişim kurmalarına, onların güvenini kazanmak için çevrimiçi ortamda çocuk taklidi yaparak gizlenmelerine olanak tanımaktadır. İstismarcılar, sosyal medya aracılığıyla iletişime geçtikleri mağdurlara kendilerini özel hissettirmek ve güvenlerini kazanmak amacıyla ilgi göstermektedirler. Bu kapsamda mağdurların aktüel hayattaki sorunlarına odaklanarak güvenilir bir sırdaş olduklarını hissettirerek, çevrelerinden izole etmeye çalışırlar. Mağdurla, istismarcı arasında güven ilişkisi kurulduğunda, iletişime cinsel bir unsur ekleyerek mağdurların cinsel davranışlara karşı duyarsızlaşması için çaba gösterirler.⁵ Siber uşaklaştırma, oldukça karmaşık yapılı ve tespit edilmesi güç bir istismar tipi olarak kabul edilmektedir. Siber uşaklaştırma konusunda önleyici stratejilerin geliştirilmesi için bu konudaki farkındalığın artırılması elzemdir.⁶ Bu çalışma kapsamında, çocuk ve toplum ruh sağlığı açısından risk teşkil eden bir eylem olan siber uşaklaştırma ve siber uşaklaştırma da istismarcılar tarafından kullanılan stratejilerin incelenmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uşaklaştırma; siber uşaklaştırma; çocuk istismarı; teknoloji

Absract

Digital Threat: Cyber Grooming

Developments in the field of technology bring unique advantages and innovations in terms of real-time/instant communication. Especially children are easily affected by these innovations and spend a significant part of their days online. However, this situation also brings online risks such as cyber bullying, cyber hate or cyber grooming.¹ According to Pilgrim, the possibility of children becoming victims of cyber grooming is quite alarming.² Grooming is the actions of an adult in preparation for sexual abuse in which the adult aims to create opportunities for sexual abuse by gaining the trust of the child.³ Cyber grooming refers to the process of "an adult preparing a child for sexual abuse by establishing a trust relationship with a child over the internet".⁴ The process of cyber grooming starts with abusers choosing a place or target area that children will find interesting in order to select their victims. Especially social media platforms allow abusers to communicate with children and hide by pretending to be children online in order to gain their trust. Abusers show interest in the victims they communicate with through social media in order to make them feel special and gain their trust. In this

context, they try to isolate the victims from their environment by making them feel that they are a reliable confidant by focusing on their current life problems. When a trust relationship is established between the victim and the abuser, they make efforts to desensitise the victims to sexual behaviours by adding a sexual element to the communication.⁵ Cyber grooming is considered to be a very complex and difficult to detect type of abuse. In order to develop preventive strategies for cyber grooming, it is essential to raise awareness on this issue.⁶ Within the scope of this study, it is aimed to examine cyber grooming which is an action that poses a risk to child and public mental health, and the strategies used by abusers in cyber grooming.

Keywords: Grooming; cyber grooming; child abuse; technology

Kaynaklar

1. Pilgrim, D. (2018). *Child sexual abuse: Moral panic or state of denial?*. Routledge.
2. Randhawa, T., & Jacobs, S. (2013). Child Grooming. *Offending all the way through from the start. Exploring the call for law reform. Retrieved from childwise. blob. core. windows. net.*
3. Whittle, H., Hamilton-Giachritsis, C., Beech, A., & Collings, G. (2013). A review of online grooming: Characteristics and concerns. *Aggression and violent behavior, 18*(1), 62-70.
4. Singh, N., & Gitte, D. (2014). Cyber grooming and bullying of children.
5. Kloess, J. A., Hamilton-Giachritsis, C. E., & Beech, A. R. (2019). Offense processes of online sexual grooming and abuse of children via internet communication platforms. *Sexual Abuse, 31*(1), 73-96.
6. Schoeps, K., Peris Hernández, M., Garaigordobil, M., & Montoya Castilla, I. (2020). Risk factors for being a victim of online grooming in adolescents. *Psicothema, 2020, vol. 32, num. 1, p. 15-33.*

İzmir Katip Çelebi Üniversitesine Adli Tıp Anabilim Dalına Başvuran Köpek ısırığı İlişkili Olguların İncelenmesi

Ferhat Turgut Tuncez¹, Uğur Karabulut¹

1) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Giriş: Köpek ısırıkları; enfeksiyon ve kuduz hastalığı riskinin, yaralanmanın ağırlığı, saldıran köpeğin takip edilebilirliği gibi birçok etkenin bir arada değerlendirilmesi ve adli raporların tüm bu etkenlerin sonucunda hekimin yorumunu da gerektirmesi nedeniyle önemli ve üzerinde konuşulması gereken bir konudur.

Amaç: Bu çalışmada köpek ısırması sonucu adli tıp polikliniğimize başvuran vakalar cinsiyet, yaş, ısırılan vücut bölgesi, ısırılan köpeğin takibi, yaralanmanın adli karşılığı açısından değerlendirilmesi ve bu bulgular ışığında klinik tecrübelerimizin aktarılması amaçlandı.

Materyal-Metod: Çalışma için İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalına Ocak 2019-Eylül 2023 tarihleri arasında başvuran adli olgular retrospektif olarak tarandı. Köpek ısırığı içeren olguların tamamı çalışmaya dahil edildi. Veriler SPSS 25.0 programı ile analiz edildi.

Bulgular: Köpek ısırığı ilişkili 40 olgu tespit edildi. Olguların 18'i (%45) erkek, 22'si (%55) kadındı. Olguların yaş ortalaması 38.4'tü. 2019 yılında 6, 2020 yılında 8, 2021 yılında 15, 2022 yılında 7, 2023 yılında 4 olgu tespit edildi. Olguların 4'ü (%10) basit tıbbi müdahale ile giderilemeyecek nitelikte yaralandığı tespit edildi. Olguların 16'sı (%40) alt ekstremiteden, 14'ü (%35) üst ekstremiteden, 2'si (%5) yüz bölgesinden ısırılmıştı. 27 (%67.5) olguda olay sonrası ısırılan köpeğin takibi yapılamazken, 13'ünde (%32.5) köpeklerin 10. gün sonunda yaşadığı ve kuduz semptomu göstermediği kayıt altına alınmıştı.

Sonuç: Köpek ısırması vakalarında adli raporlamalar sırasında ısırılan köpeğin takibinin zorluğu, kuduz hastalığı riskinin ekarte edilmesi açısından hasta takibi raporun sonuçlanmasında en önemli unsurlar olmaktadır.

Anahtar kelimeler: Köpek Isırığı, Kuduz Hastalığı, Adli Tıp

ftuncez@hotmail.com

+90 555 610 6050

Investigation of Dog Bite Related Cases Referring to the Department of Forensic Medicine at Izmir Katip Çelebi University

Ferhat Turgut Tuncez¹, Uğur Karabulut¹

1) *Izmir Kâtip Çelebi University, Department of Forensic Medicine, İzmir, Turkey*

Introduction: Dog bites; the risk of infection and rabies disease is an important and necessary issue to be discussed due to the combined assessment of many factors such as the severity of the injury, the traceability of the attacking dog, and forensic reports require the interpretation of the physician as a result of all these factors.

Purpose: In this study, it was aimed to evaluate the cases that applied to our forensic medicine clinic as a result of dog bite in terms of gender, age, bitten body part, follow-up of the biting dog, the forensic equivalent of the injury, and to convey our clinical experiences in the light of these findings.

Material-Method: Forensic cases who applied to Izmir Kâtip Çelebi University, Department of Forensic Medicine between January 2019 and September 2023 were retrospectively scanned. Cases involving dog bites were included. The data were analyzed with SPSS 25.0 program.

Results: 40 cases related to dog bite were detected. Of the cases, 18 (45%) were male and 22 (55%) were female. The median age was 38.4 years. 6 cases were detected in 2019, 8 cases in 2020, 15 cases in 2021, 7 cases in 2022, and 4 cases in 2023. It was found that 4 of the cases (10%) had injuries that could not be eliminated by simple medical intervention. 16 of the cases (40%) were bitten from the lower extremity, 14 (35%) from the upper extremity, 2 (5%) from the facial area. in 27 (67.5%) cases, the dog that bit could not be followed up after the incident, while in 13 (32.5%) it was recorded that the dogs lived at the end of the tenth day and did not show rabies symptoms.

Conclusion: The difficulty of tracking the biting dog during forensic reporting in dog bite cases, the exclusion of the risk of rabies disease are the most important factors in concluding the report.

Keywords: Dog Bite, Infection, Rabies Disease, Forensic Medicine,

ftuncez@hotmail.com

+90 555 610 6050

TIBBİ UYGULAMA HATALARINI ÖNLEME VE AZALTMA STRATEJİLERİNE DAİR FARKLI MESLEK PROFESYONELLERİYLE BİR ODAK GRUP ÇALIŞMASI

Pelin ÇARKIN (MA)

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ABD

pelin.carkin@hotmail.com

ORCID NO: 0000-0002-9555-529X

Can ÇALICI (PhD)

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ABD

can.calici@istanbul.edu.tr

ORCID NO: 0000-0001-9145-681X

Tıbbi uygulama hatalarına ilişkin yargılamalar sağlık çalışanları için önem arz eden bir endişe konusu haline gelmiştir. Literatüre göre tıbbi uygulama hataları iddiaları sağlık çalışanları üzerinde kaygı, öfke, utanç, çalışma süresi ve olumsuz mesleki sicil kaybı gibi psikososyal sorunlara neden olmaktadır. Ülkemizde tıbbi uygulama hataları konusu giderek artan bir ilgiyle akademik çalışmalara yansımaktadır. Türkiye’de yaklaşık her 3 kişiden 1’i tıbbi uygulama hatası mağduru olmaktan endişe ettiğini ifade etmiştir (Çakmak, 2018). Konuyla ilgili 44 adet yüksek lisans ve doktora tezine rastlanmaktadır. Bu çalışmada: tıbbi uygulama hatalarının Türkiye’de günümüzdeki durumu ve bu duruma etki ettiği varsayılan kök nedenler doğrultusunda bütüncül bir yaklaşımla nasıl azaltıp, önlenebileceği sorusuna yanıt aranmıştır. Araştırmamızın saha çalışmasına dayalı bir nitel araştırma örneği olması ve veri toplama yöntemi olarak da odak grup görüşmelerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Çalışmada tıp doktorları, hemşireler, laborantlar, avukatlar ve sağlık kurumu yöneticileri olmak üzere 5 farklı meslek grubu ile odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Araştırmamızın en temel sonucu tıbbi uygulama hatalarının yaşanmasındaki sistemsel ve idari sorunların bireysel eksiklikler ve sorunlardan daha etkili ve kapsayıcı olduğudur. Görüşmelerde bireyle ilişki bulunan dikkatsizlik, özensizlik, eğitim ve beceri eksikliği, malpraktis endişesi, iletişimsizlik gibi pek çok faktörün aslında doğrudan sistemle kesişimselliği bulunan faktörler olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi Uygulama Hataları, Viktimoloji, Odak Grup Görüşmesi, Adli Tıp

Abstract

Prosecutions regarding medical malpractice have become a matter of significant concern for healthcare professionals. According to the literature, medical malpractice allegations cause psychosocial problems such as anxiety, anger, shame, loss of working time and negative professional record on healthcare professionals. In our country, the issue of medical malpractice is reflected in academic studies with increasing interest. Approximately 1 in every 3 people in Turkey stated that they are worried about being a victim of medical malpractice (Çakmak, 2018). There are 44 master's and doctoral theses on the subject. In this study, an answer was sought to the question of how medical practice errors can be reduced and prevented with a holistic approach in line with the current situation in Turkey and the root causes assumed to affect this situation. It was decided that our research would be a qualitative research example based on field work and that focus group interviews would be used as the data collection method. In the study, focus group interviews were held with 5 different professional groups: medical doctors, nurses, laboratory assistants, lawyers and health institution

managers. The most significant result of our research is that systemic and administrative problems in the occurrence of medical malpractice are more effective and comprehensive than individual deficiencies and problems. In the interviews, it is understood that many factors that are related to the individual, such as carelessness, carelessness, lack of education and skills, malpractice concerns, lack of communication, are actually factors that directly intersect with the system.

Key Words: Medical Malpractice, Victimology, Focus Group Interviews, Forensic Medicine

GÖÇMEN KADINLARIN DENEYİMLEDİKLERİ AİLE İÇİ ŞİDDET MAĞDURİYETİNE DAİR RİSK FAKTÖRLERİ VE ÖNLEME STRATEJİLERİ

Can ÇALICI (PhD)

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ABD

can.calici@istanbul.edu.tr

ORCID NO: 0000-0001-9145-681X

Aile içi şiddetin bilinen risk faktörleri; düşük gelir düzeyine sahip olmak, düşük eğitim seviyesi, azınlık grubunun bir parçası olmak, alkol ve madde kötüye kullanımı, sosyal destek eksikliği ve tüm bu sözü edilenlerin yanında şiddet ve suçun yaygın olduğu topluluklarda yaşamak biçiminde sıralanmaktadır. Bu risk faktörlerini yüksek oranda deneyimlemelerine rağmen göçmenler arasında aile içi şiddete ilişkin veriler oldukça az ve tutarsızdır. Ayrıca göçmen kadınların yaşadıkları mağduriyetleri polise bildirmeleri; ayrımcılığa uğrama, sınır dışı edilme korkusu, çocuklarının velayetini kaybetme endişesi ve haklarını yeterince bilmemek gibi nedenlerle oldukça sorunludur. Araştırmacılar, olgunun yaygınlığının, nedenlerinin ve sonuçlarının kapsamlı ve bütüncül bir şekilde anlaşılmasının ev sahibi ülkelerde acil ve erken müdahale politikalarının geliştirilmesine önemli katkı sağlayacağı kanaatinde. Fakat bu duruma rağmen göçmenlerin mağduriyetine dair akademik çalışmaların göçmen grupların suça karışmasını konu edenlere kıyasla oldukça az olduğu anlaşılmaktadır. Bu çalışmada göçmen kadınların aile içi şiddet mağduriyeti deneyimlerine dair risk faktörleri ve önleme stratejileri güncel ve uluslararası viktimoji literatüründe yer alan çalışmalara dayanarak anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç; sosyoloji; aile içi şiddet

Abstract

Known risk factors for domestic violence include low income, low education level, being part of a minority group, alcohol and substance abuse, lack of social support, and living in communities where violence and crime are common. Although they experience these risk factors at high rates, data on domestic violence among immigrants is quite scarce and inconsistent. In addition, immigrant women crime reporting behavior to the police is quite problematic for reasons such as discrimination, fear of deportation, concern about losing custody of their children and not knowing their rights sufficiently. Researchers believe that a comprehensive and holistic understanding of the prevalence, causes and consequences of the phenomenon will significantly contribute to the development of emergency and early intervention policies in host countries. However, despite this situation, it is understood that academic studies on the victimization of immigrants are quite few compared to those that focus on the involvement of immigrant groups in crime. In this study, risk factors and prevention strategies regarding immigrant women's experiences of domestic violence victimization are explained based on studies in the current and international victimology literature.

Key Words: Migration; sociology; domestic violence

Epigenetik Perspektiften Bağımlılık Ve Suç Davranışı

Emel Hülya Yükseloğlu¹, **Nazlı Hölümen**¹, Ömer Karataş¹, Meryem Ebedi¹, Eda Kiriş¹, Dilek Salkım İşlek¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş

Suç davranışı, madde kullanımıyla ilişkili olmakla birlikte psikolojik ve genetik faktörler gibi birçok farklı etmenin rol oynadığı bir eylemdir. Bu çalışmada epigenetik ağırlıklı olmakla beraber suç davranışı üzerinde etkili faktörlere değinilmiştir.

Yöntemler

Bu derleme çalışmasında literatür taraması yapılmıştır.

Bulgular

Suç davranışı birçok farklı etkenin birleşmesiyle ortaya çıkmaktadır ve suç ile ilişkili davranışların görülmeye başlamasının çocuklukta gerçekleşerek bireylerin hayatı boyunca devam ettiği düşünülmektedir. Suç davranışının çocuk ve ergenlerdeki gelişiminin araştırıldığı çalışmalarda suç eğiliminin genetik ile biyolojik faktörler, psikososyal faktörler ve çevresel faktörlerden etkilendiği ifade edilmiştir. Madde tüketimi ise suç ile ilişkilendirilen ve sıklıkla suça eşlik eden bir davranıştır. Beyindeki ödül mekanizmalarında meydana gelebilecek değişiklikler sebebiyle bireylerde ödül yoksunluğu durumunda madde arayışına ya da tüketimine yönelme gözlemlenebilmektedir. Bağımlılık üzerinde birden fazla faktör etkilidir ve risk oranı kişiseldir. Bebekliğin ilk iki senesi beyin gelişimi için çok önemlidir ve saldırgan davranışların tetiklenme riskinin en yüksek olduğu zamanların bu süreç olabileceği unutulmamalıdır. Bireyler madde kullanmasa dahi epigenetik mekanizmaların anne ya da babalarından kalıtımı sonucu, bağımlılığa yatkınlıkları meydana gelebilmektedir.

Sonuç

Suç davranışında etkili faktörlerin bir bütün olarak değerlendirilmesinin suç davranışının daha iyi anlaşılmasına ve bu davranışın önüne geçilmesi konusunda yardımcı olacağını düşünmekteyiz. Suç davranışı gösteren madde bağımlılarının tedavilerinde bireysel uygulamalar, bu davranışın önüne geçilmesinde önemli bir adım olabilir.

Anahtar Kelimeler: Epigenetik, Adli Genetik, Bağımlılık, Suç Davranışı

Addiction and Criminal Behavior from an Epigenetic Perspective

Emel Hulya Yukseloglu¹, **Nazli Holumen**¹, Omer Karatas¹, Meryem Ebedi¹, Eda Kiris¹, Dilek Salkim Islek¹

¹Istanbul University-Cerrahpasa Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine, Department of Science, Istanbul, Türkiye

Introduction

Criminal behavior is related to substance use and is an action in which many different factors such as psychological and genetic factors play a role. In this study, factors affecting criminal behavior are mentioned, with emphasis on epigenetics.

Methods

In this study, a literature review was conducted.

Results

Criminal behavior emerges from the combination of many different factors, and it is thought that crime-related behaviors begin in childhood and continue throughout the individuals' lives. In studies investigating the development of criminal behavior in children and adolescents, it has been stated that criminal tendency is affected by genetic and biological factors, psychosocial factors and environmental factors. Substance consumption is a behavior that is associated with crime and often accompanies it. Due to changes that may occur in the reward mechanisms in the brain, individuals may tend to seek or consume substances in case of reward deprivation. More than one factor affects addiction and the risk rate is personal. The first two years of infancy are very important for brain development, and it should not be forgotten that this period may be the time when the risk of triggering aggressive behavior is highest. Even if individuals do not use substances, they may be prone to addiction as a result of inheriting epigenetic mechanisms from their mother or father.

Conclusion

Evaluating the factors effective in criminal behavior as a whole will help to better understand criminal behavior and prevent this behavior is thought. Individual treatment of substance addicts who exhibit criminal behavior can be an important step in preventing this behavior.

Keywords: Epigenetics, Forensic Genetics, Addiction, Criminal Behavior

Dissoanaliz Kuramı Perspektifinden İlişkisel Travma ve Kuşaklararası Travma Geçişi

Erdiñ Öztürk¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Anabilim Dalı,

Psikotravmatoloji ve Psicotarih Araştırmaları Birimi

erdincerdinc@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-1553-2619

Görkem Derin¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Anabilim Dalı,

Psikotravmatoloji ve Psicotarih Araştırmaları Birimi

gorkem.derin@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9527-3110

ÖZET

Dissoanaliz Kuramı'na göre, ilişkisel travma ve kuşaklararası travma geçişinin; şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri, disfonksiyonel aile modelleri ve disfonksiyonel ilişki dinamikleri ile fonksiyon geçişleri bulunmaktadır.^{1,2} Lloyd deMause'un psicotarihinin en önemli destekçileri arasındaki Alice Miller, ilişkisel travmaya neden olan yanlış çocuk yetiştirme stillerini ele almayan psikoterapi yöntemlerinin zaman içerisinde ortadan kalkacağını ifade etmektedir.^{3,4} Jennifer Joy Freyd⁵ ise, ihanet travması olarak kavramsallaştırdığı aile içindeki çocuk istismarına vurgu yapmaktadır ki ihanet travması, dissosiyasyon edici ebeveyn-çocuk ilişkisi ekseninde ilişkisel travma ile benzerlik göstermektedir. "İlişkisel travma" fenomeni, ebeveyn-çocuk arasındaki travmatize edici bağlanma dinamiklerinin, çocukların ruh sağlığını negatif yönde etkileyen en önemli faktör olduğunu vurgulamaktadır. Ebeveynlerin çocuklarına yönelik örseleyici davranışlarının yanı sıra onların duygusal açıdan ulaşılmaz ya da erişilmez olması da ilişkisel travmanın deneyimlenmesine yol açmaktadır.⁶ İlişkisel travma ile ilgili Bowlby, İkinci Dünya Savaşı'nda Londra'nın bombalanması sırasında güvenli bölgeye götürülen ancak ebeveynlerine erişemeyen çocukların, ebeveynleriyle birlikte kalan çocuklara kıyasla daha fazla psikiyatrik semptom gösterdiklerini ifade etmektedir.⁷ İlişkisel travmanın çocuklar üzerindeki psikojen

yansımalarında; aile çevresi, cinsiyet ve genetik yatkınlıklar başlıca etken ajanlar olarak fonksiyon görmektedir.⁶ Ebeveyn-çocuk arasındaki bağlanma stilleri ile eşlenik olan ilişkisel travmanın, kuşaklararası travma geçişiyle yakın ilişki dinamikleri bulunmaktadır. Dissoanalitik psikotarih açısından çocuk yetiştirme stilleri, oldukça yavaş bir hızla değişmekte ve gelişmekte; aynı yanlış çocuk yetiştirme stillerine sahip ardışık kuşaklarda birbirine yakın oranlarda çocukluk çağı travmaları deneyimlenmektedir ki bu dissosiyojen süreç, “kuşaklararası travma geçişi”nin ta kendisidir.⁸⁻¹⁰ Kuşaklararası travma geçişi, dissosiyatif bozukluklar ve travma sonrası stres bozukluğu başta olmak üzere birçok travma kökenli psikiyatrik hastalığın nesiller boyunca varlığını sürdürmesini imkanı kılmaktadır.^{1,8}

Anahtar Kelimeler: İlişkisel travma; kuşaklararası travma geçişi; bağlanma; dissoanaliz; dissoanalitik psikotarih

Kaynaklar

1. Öztürk, E. (2022). Dissoanalysis as a modern psychotraumatology theory: Denial trauma and mass dissociation versus dissociative revolution and psychocommunal therapy. *Medicine Science, 11(2)*, 1359-1385.
2. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve psikotoplumsal bilinç alyansı kuramı: İnkâr travması ve dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişi. Öztürk E, (Ed.). *Psikotravmatoloji içinde* (1-40). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
3. deMause, L. (1997). The psychogenic theory of history. *The Journal of Psychohistory, 25(2)*, 112.
4. Miller, A. (1985). *Thou shalt not be aware: Society's betrayal of the child*. Macmillan.
5. Freyd, J. J. (1996). *Betrayal trauma: The logic of forgetting childhood abuse*. Harvard University Press.
6. Alexander, P. C. (2013). Relational trauma and disorganized attachment. In: C. A. Courtois & J. D. Ford (Eds). *Treating Complex Traumatic Stress Disorders in Children and Adolescents* (39-61). New York: The Guilford Press.
7. Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss: Vol. 2. Separation: Anger and anxiety*. New York: Basic Books.
8. Öztürk, E. (2023). Dissoanalytic psychohistory: Dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality. *Medicine Science, 12(1)*, 303-318.

9. Öztürk, E. (2023b). Dissoanalitik psikotarih: Soykırımların, baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının dissoanalizi. E. Öztürk, (Ed.). *Savaş Psikolojisi* içinde (1-35). Ankara: Türkiye Klinikleri.
10. Öztürk, E. (2020). Psikotarih, travma ve dissosiyasyon: Çocukluk çağı travmaları, savaşlar ve dissosiyasyonun anamnezi. E. Öztürk (Ed.). Psikotarih içinde (1-21). Ankara, Türkiye Klinikleri.

Relational Trauma and Transgenerational Transmission of Trauma from the Perspective of Dissoanalysis Theory

Erdinç Öztürk¹

¹Istanbul University-Cerrahpaşa,
Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine, Department of Social Sciences,
Psychotraumatology and Psychohistory Research Unit, Director, Istanbul, Turkey
erdincerdinc@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-1553-2619>

Görkem Derin¹

¹Istanbul University-Cerrahpaşa,
Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine, Department of Social Sciences,
Psychotraumatology and Psychohistory Research Unit, Istanbul, Turkey
Istanbul, Turkey

gorkem.derin@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-9527-3110>

ABSTRACT

According to Dissoanalysis Theory, relational trauma and transgenerational transmission of trauma have function transitions with violence-oriented negative child-rearing styles, dysfunctional family models and dysfunctional relationship dynamics.^{1,2} Alice Miller, one of the most important supporters of Lloyd deMause's psychohistory, states that psychotherapeutic methods that do not address the negative child-rearing styles that cause relational trauma will eventually disappear.^{3,4} Jennifer Joy Freyd⁵ emphasizes child abuse within the family, which she conceptualizes as betrayal trauma, which is similar to relational trauma in terms of dissociative parent-child relationship. The phenomenon of “*relational trauma*” emphasizes that the most important factor to children's mental health is traumatizing attachment dynamics between parent and child. Relational trauma is caused not only by parents' abusive behavior toward their children, but also by their emotional inaccessibility.⁶ Regarding relational trauma, Bowlby states that during the bombing of London in the Second

World War, children who were taken to a safe zone but could not access their parents showed more psychiatric symptoms compared to children who stayed with their parents.⁷ Family environment, gender, and genetic predispositions are the primary agents responsible for the psychogenic effects of relational trauma on children.⁶ Relational trauma, which is conjugate with parent-child attachment styles, has close relationship dynamics with transgenerational transmission of trauma. In terms of dissoanalytic psychohistory, child-rearing styles change and evolve at a very slow rate, with successive generations with largely identical negative child-rearing styles experiencing childhood traumas at similar rates; this dissociogenic process is the epitome of “*transgenerational transmission of trauma*”.⁸⁻¹⁰ Many trauma-related psychiatric disorders, particularly dissociative disorders and posttraumatic stress disorder, can persist across generations due to the transgenerational transmission of trauma.^{1,8}

Keywords: Relational trauma; transgenerational transmission of trauma; attachment; dissoanalysis; dissoanalytic psychohistory

References

1. Öztürk, E. (2022). Dissoanalysis as a modern psychotraumatology theory: Denial trauma and mass dissociation versus dissociative revolution and psychocommunal therapy. *Medicine Science, 11*(2), 1359-1385.
2. Öztürk, E. (2022). Dissoanaliz ve psikotoplumsal bilinç alyansı kuramı: İnkâr travması ve dissosiyatif yansıtımlı kimlik geçişi. Öztürk E, (Ed.). *Psikotravmatoloji içinde* (1-40). 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri.
3. deMause, L. (1997). The psychogenic theory of history. *The Journal of Psychohistory, 25*(2), 112.
4. Miller, A. (1985). *Thou shalt not be aware: Society's betrayal of the child*. Macmillan.
5. Freyd, J. J. (1996). *Betrayal trauma: The logic of forgetting childhood abuse*. Harvard University Press.
6. Alexander, P. C. (2013). Relational trauma and disorganized attachment. In: C. A. Courtois & J. D. Ford (Eds). *Treating Complex Traumatic Stress Disorders in Children and Adolescents* (39-61). New York: The Guilford Press.
7. Bowlby, J. (1973). *Attachment and loss: Vol. 2. Separation: Anger and anxiety*. New York: Basic Books.

8. Öztürk, E. (2023). Dissoanalytic psychohistory: Dissoanalysis of the traumatic history of humanity and the construction of a new societal reality. *Medicine Science*, 12(1), 303-318.
9. Öztürk, E. (2023b). Dissoanalitik psikotarih: Soykırımların, baskıların, çocuk istismarlarının ve savaş travmalarının dissoanalizi. E. Öztürk, (Ed.). *Savaş Psikolojisi* içinde (1-35). Ankara: Türkiye Klinikleri.
10. Öztürk, E. (2020). Psikotarih, travma ve dissosiyasyon: Çocukluk çağı travmaları, savaşlar ve dissosiyasyonun anamnezi. E. Öztürk (Ed.). *Psikotarih* içinde (1-21). Ankara, Türkiye Klinikleri.

Ebeveynlerin Sosyal Medya Paylaşımlarının Riskleri: Sharenting Fenomeninin Derinlemesine İncelenmesi

Tuğba Emen¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Anabilim Dalı,

Psikotravmatoloji ve Psicotarih Araştırmaları Birimi

ementugba@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0233-1877

Özet

Sharenting veya Türkçe'de karşılığı olan "*paylaşan ebeveynlik*", dijitalleşen dünyada ebeveynlerin çocuklarıyla ilgili bilgileri sosyal medya platformları üzerinden paylaşma pratiğini ifade etmektedir. Bu fenomen, Cataldo tarafından, modern sosyal medya kullanımının körüklediği evrensel bir eğilim olarak tanımlanmaktadır.¹ Ebeveynlerin çevrim içi platformlarda çocukları hakkında paylaşımlarda bulunma arzusu ile çocuklarının dijital mahremiyetini ve güvenliğini koruma sorumluluğunu nasıl harmanlayacaklarına dair yaşadığı çatışma üzerine yoğunlaşan literatür, bu konunun karmaşıklığına dikkat çekmektedir. Wagner ve Chrostowska, sharenting'in getirdiği mahremiyet ve kimlik sorunlarına vurgu yaparken; Wen ve arkadaşları bu pratiğin, ebeveynlere sağlayabileceği sosyal ve duygusal faydalara dikkat çekmektedir.²⁻³⁻⁴ Özellikle Lazard, sharenting'in annelere çocuklarıyla gurur duyma ve diğer ebeveynlerle bağlantı kurma olanağı tanıdığını savunmaktadır.⁵ Bununla birlikte, bu paylaşımların, çocukların dijital ayak izlerini kontrol etme arzularına ve potansiyel ruh sağlığı sorunlarına nasıl etki edebileceği konusunda ciddi endişeler bulunmaktadır.⁶ Genel olarak, sharenting üzerine mevcut literatür, bu olgunun çok yönlü ve dinamik doğasını ortaya koymakta, paylaşan ebeveynliğin beraberinde getirdiği potansiyel riskler ve faydalar arasındaki dengenin nasıl sağlanabileceğine dair bir kavrayış geliştirmenin önemine işaret etmektedir. Bu sebeple, sharenting'in aile dinamikleri üzerindeki etkisini derinlemesine incelemek ve bilinçli paylaşım yöntemlerini desteklemek amacıyla daha kapsamlı araştırmaların yapılması gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Bu çalışmada paylaşan ebeveynlik kavramı ve paylaşan ebeveynliğin olası riskleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler; Sharenting; paylaşan ebeveynlik; unutulma hakkı; dijital ayak izi

Absract

Risks of Parents' Social Media Posts: An In-Depth Investigation of Sharenting Phenomenon

Sharenting, or "*sharing parenting*" in Turkish, refers to the practice of parents sharing information about their children on social media platforms in a digitalized world. This phenomenon is described by Cataldo as a universal trend fueled by modern social media use.¹ The literature that focuses on the conflict between parents' desire to share information about their children on online platforms and their responsibility to protect their children's digital

privacy and safety highlights the complexity of this issue. While Wagner and Chrostowska emphasize the privacy and identity issues raised by sharenting, Wen et al. (2022) highlight the social and emotional benefits that this practice can bring to parents.²⁻³⁻⁴ Lazard in particular argues that sharenting allows mothers to feel proud of their children and connect with other parents.⁵ However, there are serious concerns about how this sharing may impact on children's desire to control their digital footprint and potential mental health issues.⁶ Overall, the existing literature on sharenting demonstrates the multifaceted and dynamic nature of this phenomenon and points to the importance of developing an understanding of how to balance the potential risks and benefits of sharenting parenting. With this in mind, the need for more comprehensive research to examine the impact of sharenting on family dynamics in depth and to support conscious sharing methods comes to the forefront. In this study, the concept of sharing parenting and the possible risks of sharenting will be discussed.

Keywords; Sharenting; shared parenting; right to be forgotten; digital footprint

Kaynaklar

1. Cataldo, I., Lieu, A. A., Carollo, A., Bornstein, M. H., Gabrieli, G., Lee, A., & Esposito, G. (2022). From the cradle to the web: The growth of “sharenting”—A scientometric perspective. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 2022.
2. Wagner, A., & Gasche, L. A. (2018). *Sharenting: making decisions about other's privacy on social networking sites* (No. 90477). Darmstadt Technical University, Department of Business Administration, Economics and Law, Institute for Business Studies (BWL).
3. Chrostowska, B. (2018). Sharenting—skala i wielowymiarowość zjawiska (nierozważnego) ujawniania przez rodziców informacji o dzieciach w mediach społecznościowych. *Problemy Wczesnej Edukacji*, 14(4 (43)), 58-68.
4. Wen, L. J., Tan, C., & Dhanapal, S. (2022). The trend of sharenting among Malaysian parents: A qualitative study on their content and motivation. *Int. J. Public Health Sci. (IJPHS)*, 11, 310-319.
5. Lazard, L., Capdevila, R., Dann, C., Locke, A., & Roper, S. (2019). Sharenting: Pride, affect and the day-to-day politics of digital mothering. *Social and Personality Psychology Compass*, 13(4), e12443.
6. Haley, K. (2020). Sharenting and the (potential) right to be forgotten. *Ind. LJ*, 95, 1005.

SÖZLÜ SUNU

TAM METİN ÖZETİ

Karbondioksit ve Karbonmonoksite Maruz Bırakılan Sıçanlarda Biyokimyasal ve Moleküler Genetik Parametrelerin Değişimi

Mustafa Doğan¹, Osman Celbiş²

¹ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Niğde, Türkiye

² İnönü Üniversitesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Giriş:

Toksikolojik analizlerin objektif kriterler sağlayarak, kuşkuya yer vermeden sonuçlanması analizlerin adli olayların aydınlatılmasındaki önemini göstermektedir. Karbonmonoksite bağlı asfiksilerde, karboksihemoglobin düzeyi kullanılmakla birlikte, oluşan toksisite durumunun her insanda farklılık göstermesi ve ağırlık derecesinin her zaman için karboksihemoglobin düzeyiyle korale olmaması, farklı mekanizmaların toksisitede yer aldığı düşünülmektedir. Araştırmamızda karbondioksit ve karbonmonoksite maruz kalan ratların beyin/kan dokusunda biyokimyasal parametrelerin değişimi, beyinde nöroglobin gen ifade seviyeleri ve histopatolojik olarak beyindeki değişimlerin belirlenmesi amaçlandı. Nöroglobin sentezinin karbonmonoksitin etkisiyle karbondioksitin etkisinden farklı olacağı hipotezi kuruldu.

Yöntem:

Çalışmada yirmidört rat kullanıldı. Ratlar 3 gruba ayrılmış olup gruplarda sekizer hayvan bulunmaktadır. Çalışmamızda karbonmonoksit (%0,05) ve karbondioksit (%20) kullanıldı. Biyolojik örneklerde genetik, histopatolojik ve toksikolojik analizler yapıldı. İstatistiksel değerlendirmeler sağlandı.

Bulgular:

Çalışmamızda, sıçanlardan alınan kan gazlarında bakılan parametrelerinde farklılıklar görülmüştür. Histopatolojik analizlere bakıldığında, karbonmonoksit grubunda olan nöronal hasarın karbonmonoksit grubuna göre daha ciddi seviyelerde olduğu anlaşılmaktadır. Biyokimyasal analizlerde kontrol grubuna göre her iki grupta da oksidan/antioksidan dengesizlik olduğu görülmüştür. Genetik toksikoloji açısından çalışmamızın hipotezinde öngördüğümüz

nöroglobin mRNA seviyesi ile ilgili değişikliklerin olduğu, ancak gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı farklılığın bu dozlar ve sürede gerçekleşmediği görölmüştür.

Sonuç:

Çalışmamızda, kan gazı analizinde pH ve HCO₃ değerleri arasındaki farklılığa bağlı oksidan strese artış olduğu düşünölmüştür. Histopatolojik açıdan karbondioksitin beyin dokusunda, karbonmonoksite göre daha az hasar oluşturduğu görölmüştür. Toksikolojik analizlerde oksidan aktivitenin her iki maruziyette artmış olduğu görölmüştür. Genetik açıdan nöroglobin seviyesi, her iki grubun ortalamasının kontrol grubundan yüksek olduğu ancak, istatistiksel açıdan maruziyet grupları arasında belirgin fark olmadığı görölmüştür. Çalışmamızın, genetik toksikolojiyi ilgilendiren bu tür deneysel hayvan çalışmalarının yapılmasına örnek olacağını düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Karbonmonoksit Zehirlenmesi, Karbondioksit Maruziyeti, Asfiksi, Nöroglobin, COHb

Not: Çalışmamız; danışmanlığı Prof. Dr. Osman Celbiş tarafından gerçekleştirilen ve Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Doğan'ın "Karbondioksit ve Karbonmonoksite Maruz Bırakılan Sıçanlarda Biyokimyasal ve Moleküler Genetik Parametrelerin Değişimi" isimli Tıpta Uzmanlık Bitirme Tezinden üretilmiştir. IV. Uluslararası TURAZ Akademi Kongresinde tam metin halinde sunulmuştur.

ABSTRACT OF FULL TEXT

Introduction

By providing objective criteria of the toxicological analysis and the conclusion which takes place mostly without any doubt demonstrates the importance of the analysis. In asphyxia caused by carbon monoxide, although using carboxyhemoglobin (CO-Hb) level, the resulting toxicity condition differs in each man. Besides, the severity of the case is not all the time correlated with the COHb level, therefore different mechanisms are thought to be involved in toxicity. In this study, the change of parameters in blood and brain tissues of rat which were exposed to carbon monoxide and carbon dioxide, neuroglobin gene expression levels in brain tissues and the histopathological changes in brain tissues aimed to be determined. The hypothesis arose from the

idea that neuroglobin synthesis will be in different amounts by the effects of carbon dioxide and carbon monoxide.

Methods

24 rats were used in the study. Rats are divided into 3 groups and there are 8 animals in each group. In this research, carbon monoxide (0.05%) and carbon dioxide (20%) gases were used. Genetic, histopathological and toxicological analyzes were performed on the biological samples. Statistical evaluations were provided.

Results

In our study, other findings were observed in the parameters measured in blood gases taken from rats. When we look at histopathological analysis, it was seen that neuronal damage in the carbon group was in more serious levels than the carbon monoxide group. In biochemical analysis, oxidant / antioxidant imbalance has been observed in both groups when compared to the control group and an increase in oxidant activity has also been seen. If the level of neuroglobin mRNA, synthesized in hypoxia and is mentioned to have neuroprotective effect, provided and the change of the exposure time and doses of the given gases are achieved, this study may get different results.

Conclusion

In this study, the increase in oxidative stress was due to differences between pH ve HCO₃ values in blood. It has been observed that carbon dioxide causes less damage to brain tissue than carbon monoxide in histopathologic analyzes. Toxicological analyzes showed that oxidant activity increased in both exposures. Genetically, the neuroglobin level average of both groups was higher than the control group, but there was no significant statistical difference between the exposure groups. We think that our study will be an example to experimental animal studies which involves genetic toxicology

Keywords: Carbon monoxide poisoning, exposure to carbon dioxide, asphyxia, neuroglobin, COHb

Note: Our study was produced from Mustafa Doğan's Medical Specialization Graduation Thesis titled "Changes in Biochemical and Molecular Genetic Parameters in Rats Exposed to Carbon Dioxide and Carbon Monoxide" which is supervised by Osman Celbiş. It is submitted at the IV. International TURAZ Academy Congress as full text.

TAM METİN

Giriş:

Adli Toksikoloji, adli olayların aydınlatılmasında ölçülebilir sonuçlar vermesi nedeniyle Adli Tıp Bilimlerin pratik uygulamasının önemli bir dalını oluşturmaktadır. Toksikolojik analizlerin objektif kriterler sağlayarak, çoğu zaman herhangi bir kuşkuya yer vermeden sonuçlanması analizlerin önemini göstermektedir. Örneğin; otopsi esnasında soğuğa bağlı gelişen bir ölü lekesinin, karbonmonoksit zehirlenmesinde de benzer şekilde görülebileceği Adli Tıp pratiğinde karşılaşılan bir durumdur. Aynı zaman da açık bir alanda yanan bir cesetten bakılan kanda karboksihemoglobin (COHb) seviyesinin ölümcül sınırlar içerisinde olmaması tanı ve ayırıcı tanılarda problemlere yol açabilmektedir.

Asfiksi olgularının ayırımında klasik bilgi olarak globin türevi olan hemoglobin ve miyoglobin üzerinden teoriler öne sürülmektedir. Neuroglobin (Nöroglobin) ise globin türevleri içerisinde bulunan yeni tanımlanmış bir monomerik globin türevidir. Nöroendokrin dokularda nöroprotektif rolü olduğu yönünde çalışmalar yapılan ve nöroglobin, 2000’li yılların başında tanımlanmıştır. Nöroglobinin; hemoglobin ve myoglobin gibi hem türevi içeren, insan ve omurgalılarda bulunan solunumsal bir protein olduğu belirtilmektedir. Çalışmalarda Merkezi sinir sisteminde (MSS) ve Çevresel Sinir Sistemi (ÇSS) en yüksek ifade düzeyine sahip olduğu, retinada yüksek olmakla birlikte esas olarak beyinde sentezlendiği bildirilmiştir.

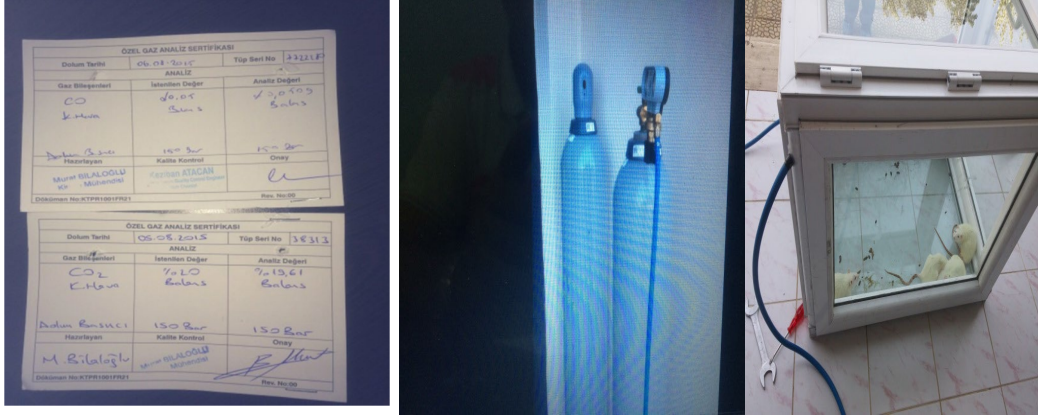
Bu araştırmada karbondioksit ve karbonmonoksite maruz kalan ratların beyin ve kan dokusunda biyokimyasal parametrelerin değişimi, beyin dokusunda nöroglobin gen ifade seviyeleri ve histopatolojik olarak beyin dokusundaki değişimlerin belirlenmesi amaçlandı. Karbonmonoksit ve karbondioksitin oluşturdukları asfiksi mekanizmalarının birbirinden farklı olması nedeniyle, maruz kalan sıçanlarda nöroglobin mRNA seviyelerinin birbirinden farklı olabileceği hipotezi kuruldu.

Yöntem:

Çalışmamızda karbondioksit ve karbonmonoksite maruz kalan sıçanlarda beyin ve kan dokusunda biyokimyasal aktivitedeki ile histopatolojik değişimlerin tespiti ve nöroglobin gen ifadesindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla kullanılan yöntem ve gereçler;

İnönü Üniversitesi Deney Hayvanları Üretim ve Araştırma Merkezinde (İNÜ-DEHÜM) üretilen ortalama 300 gr (± 50 gr) ağırlığında 24 adet genç erkek Wistar albino türü rat kullanıldı. Ratlar,

İNÜ-DEHÜM’de, 15 gün süreyle 12 saat aydınlık, 12 saat karanlık ortamın sağlandığı ve aspiratörlerle sürekli havalandırılan $21 \pm 2^\circ\text{C}$ ’lik odalarda tutuldular. Ratlar deneyin yapılacağı süreye kadar 15gün boyunca usulüne uygun bir şekilde beslenmeleri sağlandı. Karbonmonoksit ve karbondioksit maruziyetinin sağlayabileceği cam izolasyon sisteminin işleyişine ilişkin kontroller yapıldı ve problem olmadan sistemin işlediği anlaşıldı. Deneyde kullanılan karbonmonoksit ve karbondioksit tüpleri, özel gaz analiz sertifikaları ile birlikte, HABAŞ AŞ. Elazığ Bölge Müdürlüğü tarafından sağlandı.

Resim 1: Deneyin yapıldığı izole sistem ve kalite kontrollü sertifikalı CO/ CO₂ tüpleri

Grup No	Sıçan Sayısı	Kullanılan Gaz	Gazın Oranı	Uygulama Süresi	Uygulama hızı
1	8	Kontrol	-----	-----	-----
2	8	Karbondioksit	%20	15 dk	0,1 L/dk
3	8	Karbonmonoksit	%0,05	15 dk	0,1 L/dk

Tablo 1: Grupların dağılımı, uygulan gazlar ve oranları, uygulama süresi

Çalışmada kullanılan 24 adet rat 3 gruba ayrılmış olup her grupta 8 tane hayvan bulunmaktadır (**Tablo 1**). Yaptığımız bu araştırmada karbonmonoksit (%0,05) ve karbondioksit (%20) gazları kullanıldı. Gaz karışımları kuru hava ile tamponize şekildedir. Oranlara ilişkin kontrol sertifikaları mevcuttur (**Resim 1**).

Deney, yöntemde belirtilen bilgiler ışığında yapıldıktan sonra ratlara analjezik ve anestezi madde uygulanarak, usulüne uygun bir şekilde dekapite edildi. Kan ve beyin dokuları genetik ve biyokimyasal çalımlar yapılmak üzere alındı. Alınan beyin dokuları, koronal düzlemde iki parçaya bölünerek bir yarısı çalışmanın genetik basamağı için ayrıldı. Kalan beyin dokusu ve kan ise biyokimyasal analizler için ayrıldı. Alınan örnekler gerekli analizlerin yapılacağı süreye kadar -86 derecede korunmak üzere ilgili laboratuvarlara usulüne uygun olarak iletildi.

Tüm vücut kanı antioksidan enzim aktivitelerinin tayini için kalpten alındı. Bu işlemleri takiben dekapitasyon işlemi uygulanarak beyin dokusu çıkarıldı. Alınan kanların bir kısmı zaman kaybetmeksizin kan gazı ölçümü için İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Kan Gazı Analiz Laboratuvarına yönlendirildi ve analizler yapıldı. Geriye kalan kan ölçüm yapılacak ortamın sağlanması ve uygun şartların oluşturulmasına kadar -86⁰C'lik soğutucuya konuldu. Çıkarılan beyin dokusu yeteri kadar parçası genetik analizler ve biyokimyasal analizler için alındı.

Bulgular:

Kan Gazı Analizleri ve Analiz Bulguları

Tüm vücut kanı antioksidan enzim aktivitelerinin tayini için kalpten alındı. Alınan kanların bir kısmı zaman kaybetmeksizin kan gazı ölçümü için İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Kan Gazı Analiz Laboratuvarına yönlendirildi ve analizler yapıldı (**Resim 2**).

The image shows three sheets of laboratory reports from a Radiometer ABL 700 Series blood gas analyzer. Each sheet contains patient information, test results, and a change log. The reports are for three different patients, with the first one having a handwritten 'CO' in the top left corner.

Parameter	Value	Unit	Reference Range
SpO ₂	95.0	%	95.0 - 100.0
pH	7.38		7.35 - 7.45
pCO ₂	35.0	mmHg	35.0 - 45.0
pO ₂	100.0	mmHg	80.0 - 100.0
tCO ₂	25.0	mmol/L	23.0 - 29.0
HCO ₃ ⁻	22.0	mmol/L	22.0 - 28.0
Base Excess	-1.0	mmol/L	-2.0 - 2.0
Base Deficit	1.0	mmol/L	-2.0 - 2.0
Electrolyte Values			
Na ⁺	138	mmol/L	135 - 145
K ⁺	4.0	mmol/L	3.5 - 5.0
Ca ²⁺	1.0	mmol/L	0.9 - 1.1
Magnesium Values			
Mg ²⁺	0.8	mmol/L	0.7 - 0.9
Temperature Values			
Temp	37.0	°C	36.0 - 38.0
Change Log			
1	17:00:00	17:00:00	17:00:00

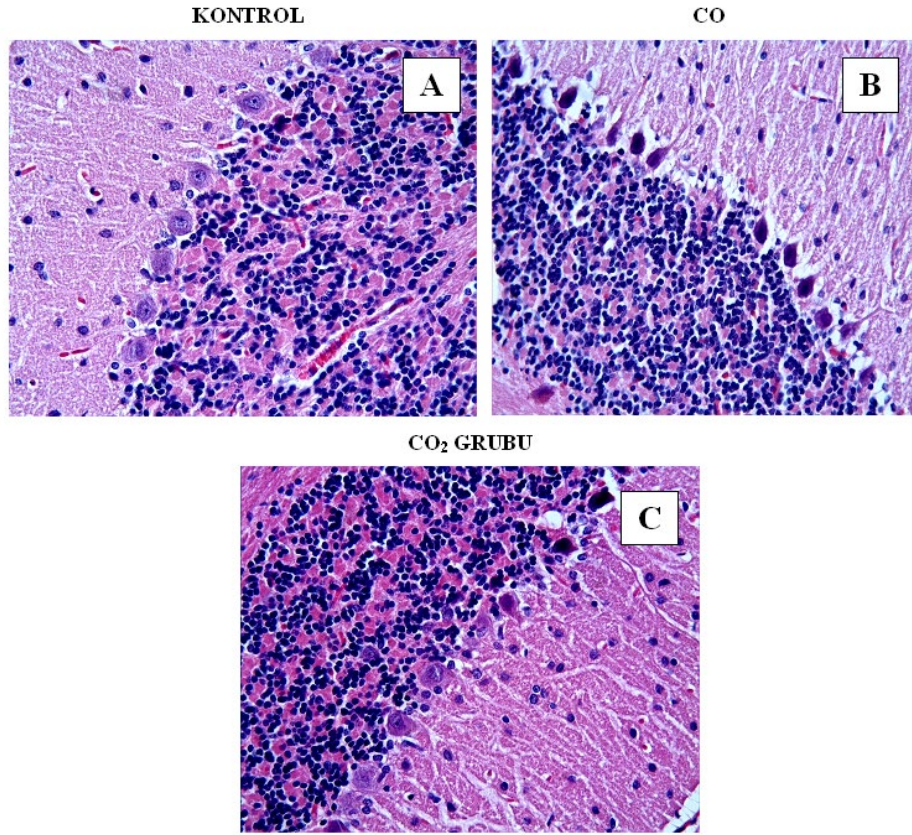
Resim 2: Yapılan kan gazı ölçüm sonuçları çıktısı

- 1) pH seviyesi: Her iki grupta da etkilenmekle birlikte, CO₂ grubunda anlamlı düzeyde azalmış
- 2) cHCO₃: Kontrol grubuna göre, her iki grupta etkilenmekle birlikte, CO grubunda anlamlı düzeyde azalmış
- 3) CO grubundakilerde COHb seviyeleri: COHb düzeyi diğer gruplarda negatif olduğu için sadece karbonmonoksit verilen grupta incelendi, aynı koşullardaki her sıçanda farklı düzeylerde olduğu gözlemlendi
- 4) pCO₂: Kontrol grubuna göre, CO₂ grubunda anlamlı düzeyde artmış, CO grubunda anlamlı farklılık yok
- 5) pO₂: Kontrol grubuna göre, her iki grupta etkilenmekle birlikte, CO₂ grubunda anlamlı düzeyde azalmış
- 6) Hb: Kontrol grubuna göre, CO₂ grubunda anlamlı düzeyde yüksek, CO grubunda anlamlı farklılık yok
- 7) Hct: Her iki grupta etkilenmekle birlikte, gruplar arası anlamlı farklılık yok
- 8) fO₂Hb: Her iki grupta etkilenmekle birlikte, gruplar arası anlamlı farklılık yok
- 9) cK⁺: Kontrol grubuna göre, her iki grupta etkilenmekle birlikte, CO₂ grubunda anlamlı düzeyde azalmış
- 10) cNa: Her iki grupta etkilenmekle birlikte, gruplar arası anlamlı farklılık yok
- 11) cCl: Her iki grupta etkilenmekle birlikte, gruplar arası anlamlı farklılık yok

Histopatolojik Analizler ve Sonuçları

Histopatolojik incelemeler için alınan beyin doku örnekleri %10'luk formaldehit içerisinde tespit edildi. Tespit edilen dokulara rutin doku takip işlemleri uygulandı ve doku örnekleri parafin bloklar içine gömüldü. Hazırlanan bloklardan 5 µm kalınlığında kesitler alındı. Alınan kesitler Hematoksilen- Eozin boya metodu ile boyandı. Kesitler Leica DFC 280 ışık mikroskobu ve Leica Q Win Görüntü Analiz sistemi kullanılarak incelendi ve fotoğraflandı. Sonuç olarak;

- 1) Kontrol grubunda beyin dokusu normal histolojik görünümde izlendi.
- 2) CO grubunda ise beyin dokusunda pia materde vasküler konjesyon, serebral kortekste yoğun mononükleer hücre infiltrasyonu ve vasküler konjesyon, hemoraji ve nöron dejenerasyonu gözlemlendi.
- 3) CO₂ grubunda ise pia materde az miktarda konjesyon, hafif derecede mononükleer hücre infiltrasyonu, nöron dejenerasyonunda azalma olduğu tespit edildi.

Resim 3: Kontrol grubunda beyincik dokusunda normal histolojik görünümde Purkinje hücreleri CO grubunda ise dejenere Purkinje hücreleri, CO₂ grubunda ise daha az dejenere Purkinje hücreleri olduğu tespit edildi.

Biyokimyasal Analizler ve Sonuçları

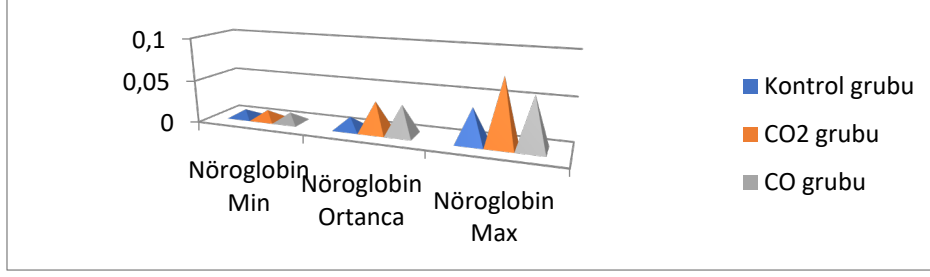
Derin dondurucudan alınan dokular tartılarak cam tüplere konuldu. Üzerine 1/10 (g/h) oranında dilüsyon olacak şekilde %1,15'lik potasyum klorür ilave edildikten sonra soğuklukları muhafaza edilerek cam-teflon homojenizatörde 16.000 devir/dakika hızda 3 dakika homojenize edildi. Hazırlanan bu homojenatlarda doku TBARS(MDA) ve protein tayinleri yapıldı. Geri kalan homojenat +4°C'de 45 dakika süreyle 3500 rpm' de santrifüj edilerek süpernatant elde edildi. Bu süpernatantlarda GSH ve protein düzeyleri ile GSH-Px ve CAT enzim aktiviteleri ölçüldü. Geri kalan süpernatant kısmına kloroform/etanol (3/5, h/h) karışımından oluşan ayıraç 1/1 (h/h) oranında ilave edildi ve vorteks yardımıyla karıştırıldı. Daha sonra 45 dakika 3500 rpm' de santrifüj

edildi. Üstte kalan kloroform/etanol fazında SOD enzim aktivitesi ve protein ölçümleri tekrar yapıldı. Sonuç olarak;

- 1) TBARS Seviyeleri: Karbonmonoksit grubunda TBARS düzeyi kontrol ve karbondioksit grubuna göre anlamlı seviyede yüksek.
- 2) GSH Seviyeleri: Karbonmonoksit grubunda GSH düzeyi kontrol ve karbondioksit grubuna göre anlamlı seviyede düşük. Karbondioksit grubunda GSH düzeyi kontrol grubuna göre değişmiş, ancak istatistiksel olarak anlamlı seviyede değil.
- 3) CAT Seviyeleri: Karbondioksit ve karbonmonoksit gruplarda CAT düzeyi kontrol grubuna göre anlamlı seviyede düşük.
- 4) SOD Seviyeleri: Karbonmonoksit grubunda SOD düzeyi kontrol ve karbondioksit grubuna göre anlamlı seviyede düşük. Karbondioksit grubunda SOD düzeyi kontrol grubuna göre değişmiş, ancak istatistiksel olarak anlamlı seviyede değil.
- 5) GPx Seviyeleri: Karbondioksit ve karbonmonoksit gruplarında GPx düzeyi kontrol grubuna göre değişmiş, ancak istatistiksel olarak anlamlı seviyede değil.

Moleküler Genetik Analizler ve Sonuçları

Beyin dokusu *Ngb* mRNA seviyelerinin tespiti için gruplardan alınan doku örnekleri steril şartlarda buz üzerinde küçük parçalar halinde kesilerek RNA saklama çözeltisi içine konuldu ve bu dokulardan Roche firmasının ürettiği “High Pure RNA Tissue kit” (lot no: 10156400) kullanılarak toplam RNA saflaştırılması yapıldı. Protokole göre önce 25 mg doku tartıldı ve üzerine 350µl “Lysis Buffer” eklendi. Daha sonra homojenizatörde 13,500 rpm hızda yaklaşık 1 dakika buz üzerinde homojenize edildi. Daha sonra homojenatın üzerine hacminin yarısı kadar etanol eklendi bu karışım vortexlendikten sonra 13000xg’de santrifüj edildi. Santrifüj sonrasında kolonun altındaki koleksiyon tüpü dököldü ve tekrar takılarak işleme devam edildi, daha sonra kolona 100 µl “Dnase” eklendi ve 15 dakika oda ısısında inkübe edildi. İnkübasyondan sonra 500 µl Wash buffer I eklenerek ve 8000x g de 1 dakika oda sıcaklığında santrifüj edildi, üzerine 500 µl Wash buffer II eklendi ve 8000x g de 1 dakika oda sıcaklığında santrifüj edildi. Daha sonra üzerine 300µl Wash buffer II eklendi ve 13000xg’de 2 dakika oda sıcaklığında santrifüj edildi. Santrifüj sonrası koleksiyon tüpü atıldı ve kolon steril bir ependorf tüpe alındı bu işlemden sonra kolona 100 µl “Elüsyon buffer” eklendi ve 8000xg’de 1 dakika oda sıcaklığında santrifüj edildi tüpte toplanan sıvı total RNA olarak elde edildi. Sonuç olarak; Beyin *Ngb Gen* ifadeleri arasında Kruskal-Wallis testi sonrası herhangi bir anlamlı fark tespit edilemedi. (P=0,143) Bu sonuca ait grafiğe aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 2: Beyin *Ngb* gen ifadeleri (minimum, maksimum, ortanca değerleri)

Tartışma ve Sonuç:

Kan gazı ve biyokimyasal analizlerde; vücutta oksidatif strese bağlı oluşan metabolik süreçte çeşitli etkilenmelerin mevcut olduğu görüldü. Yapılan kan gazı analiz sonuçlarında her iki madde içinde pH düzeyi ve HCO_3 düzeyinde azalma olması ve asitlik ortamı göstermektedir. Na, Cl ve K elementleri vücut asitliğinin belirlenmesinde önemli rol olmaktadır. Bizim çalışmamızda bu elementlere ait değişikliklerin olduğu K seviyesinin anlamlı şekilde azaldığı görülmüştür. Bu değişimlerin oksidatif stres ile ilişkili olduğu bilinmektedir. Kan gazı analizlerinde dikkat çeken diğer bir nokta ise aynı ortamda, aynı sürede ve şekilde Karbonmonoksit maruz bırakılan sıçanlarda farklı dozlarda COHb görülmesidir. Bu bulgular literatür bilgileri ile uyumludur. Çıkan bu değişikliklerin biyokimyasal parametrelerin değişimi neticesinde olduğu anlaşılmaktadır (1-3).

Oksidatif stres, lipid peroksidasyonunun belirteci olan TBARS ile SOD, CAT, GPx (enzimatik) ve GSH (enzimatik olmayan) enzimlerinden oluşan antioksidan savunma mekanizması arasındaki dengesizlik durumudur. Dokularda oluşabilecek serbest radikaller ve diğer ROS (reaktif oksijen türleri) ürünleri SOD, CAT, GSH-Px, GSH-redüktaz gibi antioksidan savunma sistemleri tarafından etkili bir biçimde temizlenebilmektedir. Oksidan ve antioksidan denge arasındaki değişiklikler sonucunda meydana gelmekte ve ROT lehindeki artışlar oksidatif hasar olarak görülebilmektedir. Oksidatif stres dönüşümsüz hücre hasarı ve birçok enzimin inaktivasyonuna neden olabilmektedir. Serbest radikaller yüksek reaktivitelerinden dolayı hücre zarında bulunan doymamış yağ asitleri ile etkileşerek lipid peroksidasyonunu başlatabilmektedir. Oluşan lipid peroksitler kolaylıkla yıkılarak başta MDA olmak üzere birçok sekonder ürünler meydana getirebilmektedir. Bu ürünlerin çok çabuk bir şekilde ortamda farklı ürünlere dönüşmesi ve saptanmalarının zorluğu nedeniyle, bu çalışmada lipid peroksidasyonunun göstergesi olarak TBA ile MDA arasında oluşan tiyübarbitürik asit reaktif sübstanslarının (TBARS) düzeyleri analiz edilmeye çalışılmıştır (4-7).

TBARS, SOD, CAT, GSH ve GPx düzeylerine ait değerler yukarda belirtilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda karbonmonoksit verilen ratlarda oksidatif hasarın göstergesi olan TBARS düzeyinin kontrol ve diğer tüm gruplara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde arttığı tespit edildi. Bununla birlikte karbonmonoksit uygulamasının antioksidan savunma sistemi elemanları olan GSH, SOD ve CAT düzeylerinde istatistik olarak önemli düzeyde azalmaya neden olduğu tespit edildi. Bu sonuçlara göre karbonmonoksite maruz kalan beyin dokusunda hasar oluştuğu anlamı çıkmıştır. Antioksidan savunma sistemi elemanlarından GPx düzeyinde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edildi. GPx enzimatik bir tepkime olması nedeniyle, bu farklılığın GPx aktivitesinin maruziyetin ilerleyen dönemlerinde artmasına bağlı olabileceği düşünüldü. Bu hasarın, oksijene göre 200-250 kat daha fazla bir afinite ile hemoglobine bağlanan, karbonmonoksinin oluşturduğu histotoksik ve anemik hipoksinin aynı anda söz konusu olduğu asfiksi nedeniyle oluşabileceği düşünüldü.

Karbondioksit verilen ratlarda oksidatif hasarın göstergesi olan TBARS düzeyinin kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı tespit edildi. Bununla birlikte karbondioksit uygulamasının antioksidan savunma sistemi elemanları olan GSH, SOD ve GPx düzeylerinde düzeylerinde değişikliklere neden olduğu, ancak istatistiksel olarak önemli düzeyde farklılık olmadığı tespit edildi. Antioksidan savunma sistemi elemanlarından CAT düzeyinde ise istatistiksel olarak önemli düzeyde azalmaya neden olduğu tespit edildi. Karbondioksinin hemoglobin afinitesinin karbondioksite göre düşük olması nedeniyle antioksidan mekanizmalardan GSH, SOD ve GPx düzeylerinde büyük bir değişiklik olmadığı görüldü. Katalaz, peroksizomlarda ve sitozolde bulunan ve yapısında hem içeren bir protein olup, H₂O₂'in moleküler oksijen ve suya çevrilmesini katalizler. CAT'ın burada anlamlı bir şekilde etkilenmesindeki temel olayın hemoglobine bağlı olan CO₂ miktarı nedeniyle kanda bulunan CAT üzerinde negatif etkiyi diğer antioksidanlara göre daha fazla artırmış olması olabileceği düşünüldü.

Histopatolojik incelemelerde; kontrol grubunda beyin ve beyincik dokusu normal histolojik görünümde izlendi. Kontrol grubuna ait Hematoksilen- Eozin (H-E) ile boyanan beyin dokusundaki nöronların ökromatik nükleus ve nkleolusu belirgindi. Kontrol grubu beyincik dokusunun tabakalarının ve Purkinje hücrelerinin normal histolojik görünümde olduğu tespit edildi. CO ve CO₂ gruplarında ise beyin dokusunda bazı histopatolojik değişiklikler olduğu gözlendi. Bu değişiklikler pia materde vasküler konjesyon, serebral kortekste belirgin hücre infiltrasyonu, serebral kortekste vasküler konjesyon, hemoraji ve nöronlarda dejenerasyon (sitoplazmik büzülme ve eozinofili gösteren, piknotik nükleuslu nöronlar) olarak tespit edildi. CO ve CO₂ grupları karşılaştırıldığında CO grubunda histopatolojik hasarın daha belirgin olduğu,

CO₂ grubunda ise daha hafif derecede olduğu tespit edildi. Ayrıca CO uygulanan grupta beyincik dokusunda ise Purkinje hücrelerinde belirgin dejenerasyon olduğu, CO₂ uygulanan grupta ise CO grubuna göre daha az Purkinje hücre dejenerasyonu olduğu tespit edildi. Bu hasarlardaki farklılığın, oksijene göre 200-250 kat daha fazla bir afinite ile hemoglobine bağlanan, karbonmonoksitin oluşturduğu histotoksik ve anemik hipoksinin aynı anda söz konusu olduğu asfiksi nedeniyle bu grupta daha ciddi seyrettiği düşünüldü. Beyin ve dolayısıyla nöronlar oksijen ihtiyaçları yüksek olan dokulardır. Aynı zamanda özgün metabolizmalarını sağlayan çeşitli enzimler nedeniyle, oksijen seviyesinin azalmasına bağlı oluşan hipoksinin yanı sıra, dışardan verilen maddelerin enzimler üzerindeki etkisine bağlı dokuda farklı düzeyde hasar oluşturmaktadırlar. CO'in oluşturduğu kimyasal hipoksi nedeniyle beyin dokusunun hasarının bu grupta CO₂'na göre daha ciddi olacağı düşünüldü (8-11).

Moleküler genetik incelemelerde; her grup için ayrı ayrı *Ngb* Gen ifadelerine bakılmıştır. Grup içinde farklı sıçanlarda tespit edilen *Ngb* mRNA düzeyleri arasında geniş aralıklar olduğu görülmüştür. Gruplarda ortalama *Nbg* gen seviyeleri artmış olmasına rağmen yapılan istatistiksel ölçümlerde (Kruskal-Wallis testi sonrası) herhangi bir anlamlı fark tespit edilememiştir. *Ngb* mRNA sentezinin çeşitli durumlarda arttığı ve nöroprotektif yönde etkisi olduğu bilinmektedir. Fordel E ve arkadaşlarının 2004 yılında yaptığı çalışmada; farklı oksijen oranı içeren hipoksi durumlarında, hücredeki enerji üretiminin hücre solunumundan anaerobik glikolize geçirilmesinde görevi olan bir faktör olan *Hypoxia Inducible Factor 1α (HIF-1α)* seviyesindeki değişime oranla, nöroglobin seviyesinin değişim miktarının sınırlı olduğunu ve nöroglobin sentezi düzenleyen farklı mekanizmaların da olabileceğini bildirmişlerdir. Bu çalışmada literatürü destekler niteliktedir (12).

Yapılan kan gazı ve biyokimyasal analizler sonucunda farklı pH ve oksidatif stres düzeyleri oluşan gruplarda *Ngb* mRNA sentezinde oluşan değişikliğin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca gruplar arasında nöroglobin mRNA düzeyinin belirlenmesinde değişen toksik gazında primer bir etkisinin olmadığı anlaşılmıştır. Picotti P ve arkadaşlarının 2009 yılında yaptıkları çalışmada; in vitro olarak globin türevlerinin farklı pH değerlerinde (farklı asidik ortamlarda) fonksiyonel ve yapısal açıdan oluşan değişimler analiz edilmiştir. Nöroglobin ve myoglobine ile yapılan çalışmada pH düzeyleri 2 ve 7 olarak seçilmiş olup, nöroglobinin bu iki farklı pH düzeyi için fonksiyonel ve yapısal açıdan, myoglobine göre daha stabil olduğu saptanmıştır. Bizim çalışmamızdan çıkan sonuçlarda bu literatür bilgisini destekler niteliktedir (13).

Nöroglobin, son yıllarda tanımlanan ve diğer globin yapıdaki proteinlere göre mekanizması tam açıklanamamış olan bir proteindir. Nöroprotektif etkisi olduğu çeşitli çalışmalarda gösterilmiştir. Nöronal hipoksi, beyin travması, çeşitli toksit maddelerin belirli seviyelerinde (örn; arsenik) arttığı tespit edilmiştir. Ayrıca apoptozis ve hücrel çeşitli sinyal basamaklarında rol aldığı yönünde hipotezler ve halen devam eden çalışmalar mevcuttur. Çalışmamızın sonucunda *Ngb* geninin karbondioksit ve karbonmonoksit maruziyetine bağlı sentezinde bir değişiklik olup olmayacağını anlaşılması hedeflenmiştir. Deney sonrası gruplar arası, beyin *Ngb Gen* ifadeleri arasında Kruskal-Wallis testi sonrası herhangi bir anlamlı fark tespit edilememiştir ($P=0,143$) Uygulanan doz (CO_2 %20'lik, CO %0,05'lik) ve süre içerisinde (15 dk) sentez beyin *Ngb Gen* miktarının gruplar arası ortanca değerinin arttığı tespit edilmiş ise de yapılan istatistiksel analizler neticesinde anlamlı farklılıklar tespit edilememiştir. Literatürde yapılan çalışmaların incelenmesi neticesinde çalışmamızda %0,05'lik karbonmonoksit dozu seçilmiştir. Çalışmamızda karbonmonoksite maruz bırakılan grupta çıkan verilerde, karboksihemoglobin (COHb) seviyesi $3,75 \pm 2,15$ (min=2,10; max=5,70) olarak ölçülmüştür. Yapılan deney neticesinde, maruziyet oranı ve sürelerinin değişeceği çalışmalarda *Ngb* mRNA sentezinde anlamlı farklılıklar olacağı yönünde bir kanaat oluşmuştur. Bizim çalışmamızın *Ngb* geni üzerinde literatürde yapılan toksik gazlara maruziyet açısından *ilk in vivo karşılaştırma çalışması* olması yönüyle, diğer çalışmalara rehberlik edeceğini düşünmekteyiz.

Genetik ve/veya biyokimyasal toksikolojiyi ilgilendiren çalışmalardan genellikle ölçülebilir ve net sonuçlar hedeflenir. Yapılan çalışma ve buna benzer biyokimyasal ve genetik toksikolojiyi ilgilendiren çalışmalar, Adli Toksikoloji ile iç içe düşünülmesi teknolojinin ve çağımızdaki bilimsel gelişimin gereğidir. Genetik ve/veya biyokimyasal toksikolojiyi ilgilendiren çalışmalardan elde edilecek ölçülebilir ve güvenilir veriler adli olayların aydınlatılmasında önemli bir role bürünebilir. Örneğin, zehirlenme sonucu ölen birinde yapılacak olan genetik/biyokimyasal toksisite testleri neticesinde elde edilecek güvenilir bir sonuç olayın adli açıdan aydınlatılmasında temel rol oynayacaktır. Bu nedenle Adli Toksikoloji bilimini ilgilendiren konularda teknolojiye uygun cihazlarla, multi/interdisipliner yaklaşımlarla yapılan çalışmaların artırılmasının faydalı olacağını düşünmekteyiz.

Kaynaklar

1. Campos A, Díaz R, Martínez-Bartolomé S, Sierra J, Gallardo O, Sabidó E, López-Lucendo M, Ignacio Casal J, Pasquarello C, Scherl A, Chiva C, Borrás E, Odena A, Elortza F, Azkargorta M, Ibarrola N, Canals F, Albar JP, Oliveira E. Multicenter experiment for quality control of

peptide-centric LC-MS/MS analysis - A longitudinal performance assessment with nLC coupled to orbitrap MS analyzers. *J Proteomics*. 2015; S1874-3919(15): 30010-5.

2. Bozkurt S, Altunören O, Kurutaş EB, Okumuş M, Doğan M. Comparison of the results of venous blood gas and laboratory measurement of potassium. *JAEM* 2012; 11(2): 73-6.
3. Bakoğlu E, Kebapçioğlu AS, Ak A, Girişgin AS, Zararsız İ. Acil serviste periferik venöz kan gazının arter kangazı yerine kullanılabilirliğinin araştırılması. *Eur J Basic Med Sci*. 2013;3(2);29-33
4. Schiller HJ, Reilly PM, Bulkley GB. Tissue perfusion in critical illnesses. Antioxidant therapy. *Crit Care Med*. 1993;21(2):92-102.
5. Alsharif NZ, Hassoun EA. Protective effects of vitamin A and vitamin E succinate against 2,3,7,8-tetrachlorodibenzo-p-dioxin (TCDD)-induced body wasting, hepatomegaly, thymic atrophy, production of reactive oxygen species and DNA damage in C57BL/6J mice. *Basic Clin Pharmacol Toxicol*. 2004;95(3):131-8.
6. Rani P, Unni KM, Karthikeyan J. Evaluation of antioxidant properties of berries. *Indian Journal of Clinical Biochemistry*, 2004, 19 (2) 103-10
7. Rani P, Unni KM, Karthikeyan J. Evaluation of antioxidant properties of berries. *Indian Journal of Clinical Biochemistry*, 2004, 19 (2) 103-10
8. Cummings PM, Trelka DP, Springer KM (2010). Aspirasyon ve Boğulma, Adli Histopatoloji Atlası. (Özdemir B, Aydın NE, Celbiş O, çev).Sevil yayıncılık. 2013;48-52
9. Cummings PM, Trelka DP, Springer KM (2010). Zehirlenmeler, Adli Histopatoloji Atlası. (Özdemir B, Aydın NE, Celbiş O, çev).Sevil yayıncılık. 2013;53-91
10. Ciftci O, Oztanir MN, Cetin A. Neuroprotective effects of β -myrcene following global cerebral ischemia/reperfusion-mediated oxidative and neuronal damage in a C57BL/J6 mouse. *Neurochem Res*. 2014;39(9):1717-23.
11. Oztanir MN, Ciftci O, Cetin A, Aladag MA. Hesperidin attenuates oxidative and neuronal damage caused by global cerebral ischemia/reperfusion in a C57BL/J6 mouse model. *Neurol Sci*. 2014;35(9):1393-9.
12. Trent JT 3rd, Watts RA, Hargrove MS. Human neuroglobin, a hexacoordinate hemoglobin that reversibly binds oxygen. *J Biol Chem*. 2001; 276(32):30106-10
13. Picotti P, Dewilde S, Fago A, Hundahl C, De Filippis V, Moens L, Fontana A. Unusual stability of human neuroglobin at low pH--molecular mechanisms and biological significance. *FEBS J*. 2009;276(23):7027-39.

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite/Dürtüsellik Bozukluğu Olan Çocuklarda İhmal:

Olgu Sunumu

Gökmen KARABAĞ¹, Volkan ZEYBEK¹, Mehmet Sunay YAVUZ¹, **Samed ÖZTÜRK¹**

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

Özet

Genel Bilgiler

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite/Dürtüsellik Bozukluğu (DEHB); dikkatsizlik, aşırı hareketlilik ve kontrol edilemeyen dürtüsellik ile giden ve yaşam boyu devam eden nörogelişimsel bir bozukluktur. DEHB çocukluk çağı psikiyatrik hastalıkları içerisinde en sık karşılaşılan bozukluktur. DEHB'li çocuklar dikkatsizlik, aşırı hareketlik ve dürtüsellikten dolayı normal popülasyona göre daha sık kaza türü yaralanmalara maruz kalmaktadır. Bundan dolayı DEHB, çocukluk çağında travmatik yaralanmaların insidansını artıran bir risk faktörü olarak tanımlanmaktadır. Belirtileri aileler ve eğitimciler tarafından süreç içerisinde kanıksanmakta, kaza ve yaralanmalar hastalığın bir parçasıymış gibi algılanmaktadır. Bu durum da DEHB'de ihmal/istismar konusunu gündeme getirmektedir. Olgumuz üzerinden çocukluk çağı DEHB hastalarında meydana gelen yaralanmaların adli tıp açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Olgu

5 yaşında erkek çocuk, yüksekten düşme sonucu yüz ve kafa kemiklerinde fraktürler, beyinde, her iki akciğerde, dalakta, midede yaralanma görülmüş, iki haftalık yoğun bakım ve servis yatışının ardından taburcu edilmiştir. Servis yatışı sırasında Çocuk Psikiyatri konsültasyonu yapılmış, DEHB tanısı ile tedavisine başlanmıştır. Adli rapor için tarafımıza gönderilen çocuk ve ailesinden alınan anamnezde; bebekliğinden beri çok hareketli olduğunu, uçma merakı olduğunu, evde gerekli önlemleri aldıklarını ancak olayın misafirlige gittikleri evde gerçekleştiğini, daha öncesinde bu konu ile ilgili tıbbi yardım almadıklarını ifade etmiştir.

Sonuç

Yaralanma öyküsü olan DEHB'li çocukların fiziksel istismar ve ihmal yönünden ayrıntılı sorgulanması, gelecekte ortaya çıkabilecek daha ciddi yaralanmaları önleyebilir. Aynı

zamanda aile destek mekanizmalarının devreye sokulmasını hızlandırabilir. Çocuğun ve ailenin sağlık takip sistemi dışında tek başına bırakıldığı durumlarda ihmal ve fiziksel istismar gibi ek bir ciddi travma ile de karşılaşılma olasılığı artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: DEHB, ihmal, adli tıp

Neglect in Children with Attention Deficit Hyperactivity/Impulsivity Disorder: Case Report

Abstract

General Information

Attention Deficit Hyperactivity/Impulsivity Disorder (ADHD) is a lifelong neurodevelopmental disorder characterized by inattention, hyperactivity and uncontrollable impulsivity. ADHD is the most common childhood psychiatric disorder. Children with ADHD are exposed to unintentional injuries more often than the normal population due to inattention, hyperactivity and impulsivity. Therefore, ADHD has been identified as a risk factor that may contribute to the incidence of traumatic injuries in childhood. After a while, the symptoms become familiar to families and educators, and accidents and injuries are perceived as a part of the disease. This situation brings up the issue of neglect/abuse in ADHD. Based on our case, it was aimed to evaluate the injuries occurring in childhood ADHD patients in terms of forensic medicine.

Case

A 5-year-old male child suffered fractures in the facial and skull bones, injuries in the brain, both lungs, spleen and stomach as a result of falling from a height, and was discharged after admission to the intensive care unit and ward. During his hospitalization, Child and Adolescent Psychiatry consultation was made, and treatment was started with the diagnosis of ADHD. In the anamnesis taken from the minor and his family sent to us for the forensic report; He stated that he had been very active since he was a child, that he had a passion for flying, that they took the necessary precautions at home, but that the incident took place in the house where they were visiting, and that they had not received medical help regarding this issue before.

Conclusion

Detailed questioning of children with ADHD with a history of injury in terms of physical abuse and neglect can prevent more serious injuries in the future. At the same time, it can accelerate the introduction of family support mechanisms. In cases where the child and the family are left alone outside the health monitoring system, the possibility of encountering additional serious trauma such as neglect and physical abuse increases.

Keywords: ADHD, neglect, forensic medicine

Genel Bilgiler

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite/Dürtüsellik Bozukluğu (DEHB); dikkatsizlik, aşırı hareketlilik ve kontrol edilemeyen dürtüsellik ile giden ve yaşam boyu devam eden nörogelişimsel bir bozukluktur (1). DEHB çocukluk çağı psikiyatrik hastalıkları içerisinde en sık karşılaşılan bozukluktur (2). DSM-V'te, yapılan toplum tabanlı çalışmalarda çocukların yaklaşık %5'inde DEHB görüldüğü bildirilmekle birlikte yapılan çalışmalarda %27'ye varan sıklıkta sonuçlar bildirilmiştir (1,3).

DEHB'li çocukların en bilinen özellikleri sürekli hareket halinde olma, sıkça düşme, ciddi yaralanmaların olması, yüksek tonda ve sürekli konuşma, sınır koyucu davranışları reddetmedir. DEHB'li çocuklar dikkatsizlik, aşırı hareketlilik ve dürtüsellikten dolayı normal popülasyona göre daha sık istem dışı yaralanmalara maruz kalmaktadır (4,5).

DEHB, çocukluk çağında kaza ve yaralanma oranını artıran bir tanıdır. Belirtileri aileler ve eğitimciler tarafından süreç içerisinde kanıksanmakta, kaza ve yaralanmalar hastalığın bir parçasıymış gibi algılanmaktadır. Bu durum da DEHB'de ihmal/istismar konusunu gündeme getirmektedir (6,7).

Dünya Sağlık Örgütü çocuğa kötü muameleyi "çocuğun sağlığına, gelişimine veya onuruna fiili veya potansiyel zarar veren her türlü fiziksel ve duygusal kötü muamele olarak tanımlamaktadır. Kötü muamele; ihmal, fiziksel, psikolojik ve cinsel istismar olarak dört ana grupta toplanmıştır. İhmal, yetersiz sağlık bakımı, eğitim, denetim, çevredeki tehlikelerden korunma ve giyim ve yiyecek gibi karşılanmayan temel ihtiyaçları içerir ve çocuk istismarının en yaygın şeklidir. Fiziksel istismar; dövme, sarsma, yakma ve ısırma gibi fiziksel etkileri içerir. Psikolojik istismar ise sözlü taciz, aşağılama ve çocuğu korkutan eylemleri içerir (8).

Olgumuz üzerinden çocukluk çağı DEHB hastalarında meydana gelen yaralanmalara adli tıp açısından dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

Olgu

5 yaşında erkek çocuk, yüksekten düşme sonucu yaralandığı ifadesiyle dış merkez acil servisine götürülmüş, yapılan muayenesinde; genel durum kötü, bilinç bulanık, GKS:11 bulunmuş, sol periorbital bölge ve sol göz üst kapakta ödem ve ekimoz görülmüş, beyin cerrahisi ve çocuk cerrahisi ihtiyacı nedeniyle hastanemize sevk edildiği belirtilmiş, Hastanemiz Acil Servisi'nde yapılan görüntülemelerinde; beyinde sağ frontal lobda kontüzyon, her iki orbita duvarlarında, maksilla, nazal, etmoid, sfenoid ve temporal kemikte fraktürler, sol hemitoraksta plevral effüzyon, pnömotoraks ve pnömatosel ile her iki akciğerde kontüzyon, dalakta kontüzyon, laserasyon ve parankimal enfarkt, midede mikroperforasyon saptanmış, 2 gün yoğun bakım, 2 hafta servis yatışının ardından taburcu edilmiştir. Servis yatışı sırasında yapılan Çocuk Psikiyatri konsültasyonunda; DEHB tanısı ile medikal tedavi başlanmış ve poliklinik takibine alınmıştır.

Olaydan yaklaşık bir ay sonra Anabilim Dalımızda yapılan muayenesinde çocuk ve annesinden alınan anamnezde; bebekliğinden beri çok hareketli olduğunu, uçma merakı olduğunu, evde gerekli önlemleri aldıklarını ancak olayın misafirlige gittikleri evde gerçekleştiğini, daha öncesinde bu konu ile ilgili tıbbi yardım almadıklarını ifade etmiş, sol infraorbital bölgede ekimoz, sol aksiller bölgede torakostomiye bağlı yara izi görülmüş, zaman zaman ağrı dışında şikayeti olmadığını ifade etmiş, mevcut yaralanmanın basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif nitelikte olmadığı, yaşamını tehlikeye sokan bir duruma neden olduğu, kırıkların şahsın hayat fonksiyonları üzerine etkisinin ağır (6) derecede olduğu belirtilmiştir.

Sonuç

DEHB çocukluk çağında travmatik yaralanmaların insidansını artıran bir risk faktörü olarak tanımlanmaktadır (9,10). Literatürde DEHB olan çocuklarda kafa travmaları, otorinolojik travmalar, diş travmaları, oküler travmalar ve ekstremitelere kırıkları normal popülasyona göre daha sık bulunmuştur. (11-15).

Hadianfard yaptığı çalışmada; DEHB'li olguların %53,3'ünün psikolojik istismar, %46,7'sinin fiziksel istismar, %76,7'sinin ise ihmale maruz kaldığını göstermiştir. Bu oranlar kontrol grubuyla karşılaştırıldığında normal popülasyonun yaklaşık 2 katı olarak bulunmuş,

DEHB’li çocukların ihmal ve istismar mağduru olma ihtimalinin de daha yüksek olduğu gösterilmiştir (16).

Çocukluk çağında yaşanan istismar ve ihmalin bireyin erişkinlik döneminde DEHB semptomlarına yol açabileceğine dair de literatürde çalışmalar söz konusudur (17,18). Dolayısıyla DEHB ile travmatik deneyimler arasında karmaşık bir ilişki vardır. Semiz ve arkadaşları yaptığı çalışmada; erişkin DEHB bireylerin çocukluğunda daha sık olumsuz çocukluk deneyimi yaşadığı, duygusal istismar ve ihmale maruz kaldığı, travma sonrası stres bozukluğu ve dissosiyatif belirtilerin daha sık görüldüğünü bulmuşlardır (19).

DEHB olgularında belirtiler erken yaşlarda tanındığında ve tedaviye başlandığında aile ve çocuğun yaşam kalitesi yükselmektedir. Çocuğun ve ailenin sağlık sistemi dışında bırakıldığı durumlarda ise ihmal ve fiziksel istismar gibi ek travmalar ile karşılaşılma olasılığı artmaktadır (20).

Ciddi yaralanma ve kaza öyküleriyle adli rapor için başvuran çocuklar DEHB açısından değerlendirilmelidir. Yaralanma öyküsü olan DEHB’li çocukların fiziksel istismar ve ihmal yönünden ayrıntılı sorgulanmasının gelecekte ortaya çıkabilecek daha ciddi yaralanmaları önleyebileceği düşüncesindeyiz.

Kaynaklar:

1. American Psychiatric Association J. Physiother. Res. S. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®): American Psychiatric Pub; 2013.2019;9(2):155-8.
2. Faraone SV, Biederman J. Neurobiology of attention-deficit hyperactivity disorder. 1998;44(10):951-8.
3. Ercan, ES. (2010). Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğunda epidemiyolojik veriler. Türkiye Klinikleri Journal of Pediatric Sciences, 6(2); 1-5.
4. MD Rappley ADHD N. Engl. J. Med, 352 (2005), s. 165-73.
5. Winter GN, Aran A, Pollak Y. Risk-Taking Behaviors in children with ADHD compared to children with primary headaches. Neuropediatrics. 2023;54(4):266-272. doi:10.1055/a-1988-2719.
6. Ouyang L, Fang X, Mercy J, Perou R, Grosse SD. Attention-deficit/hyperactivity disorder symptoms and child maltreatment: a population-based study. J Pediatrics 2008; 153: 851-6.
7. Oral R, Can D, Kaplan S, et al. Child abuse in Turkey: an experience in overcoming denial and a description of 50 cases. Child Abuse Negl 2001; 25: 279-90.
8. WHO, Child maltreatment. Erişim Tarihi: 09.10.2023 <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/child-maltreatment>
9. DiScala C, Lescohier I, Barthel M, Li G. Injuries to Children With Attention Deficit Hyperactivity Disorder, Pediatrics, 102 (1998), s.1415-21.

10. Birnbaum HG, Kessler RC, Lowe SW, Secnik K, Greenberg PE, Leong SA, Swensen AR. (2005) Costs of attention deficit–hyperactivity disorder (ADHD) in the US: excess costs of persons with ADHD and their family members in 2000, *Current Medical Research and Opinion*, 21:2, 195-205.
11. Beyoğlu R. (2021). Uzmanlık tezi. Acil servise kafa travması ile başvuran ilkokul çağındaki çocuklarda dikkat eksikliği ve hiperaktivite/dürtüsellik bozukluğu (DEHB) ilişkisi.
12. Karayagmurlu A, Aytac İ, Gülsen S. Relationship between otorhinologic trauma and Attention Deficit Hyperactivity Disorder symptoms in children, *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, Volume 120, May 2019, Pages 89-92.
13. Thikkurissy S, McTigue DJ, Coury DL. Children presenting with dental trauma are more hyperactive than controls as measured by the ADHD rating scale IV *Pediatr. Dent*, 34 (2012), pp. 28-31.
14. Bayar H, Coskun E, Öner V, Gokcen C, Aksoy U, Okumus S, Erbagci I. Association between penetrating eye injuries and attention deficit hyperactivity disorder in children *Br. J. Ophthalmol*, 99 (2015), pp. 1109-11.
15. Uslu MM, Uslu R. Extremity fracture characteristics in children with impulsive/hyperactive behavior *Arch. Orthop. Trauma Surg.*, 128 (2008), pp. 417-21.
16. Hadianfard H. Child abuse in group of children with attention deficit-hyperactivity disorder in comparison with normal children. *Int J Community Based Nurs Midwifery*. 2014 Apr; 2(2):77-84.
17. McLeer SV, Callagham M, Henry D, et al. Psychiatric disorder in sexually abused children. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 1994;33(3):313-9.
18. Glod CA, Teicher MH. Relationship between early abuse, posttraumatic stress disorder, and activity levels in prepubertal children. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 1996;35(10):1384-93.
19. Semiz ÜB, Öner Ö, Cengiz FF, Bilici M. (2017) Childhood abuse and neglect in adult attention-deficit/hyperactivity disorder, *Psychiatry and Clinical Psychopharmacology*, 27:4, 344-8.
20. Soysal, AŞ, Bayoğlu, BU, Gücüyener, K. (2011). Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu ile örtülü fiziksel istismar ve ihmal. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 54, 148-53.

Horoz Saldırısı Sonrası Gelişen Subdural Kanama: Olgu Sunumu

Volkan ZEYBEK¹, Gökmen KARABAĞ¹, Mehmet Sunay YAVUZ¹,

Fikret DÜRÜ¹, Hüma DURBURGA USTALAR¹

¹ Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Manisa, Türkiye

Özet

Genel Bilgiler

Adli tıp pratiği içerisinde yer alan önemli konulardan birisi olan hayvan saldırıları sonucu meydana gelen yaralanmalar, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bir halk sağlığı problemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Artan şehirleşme sonucunda hayvanların doğal yaşam alanları daralmaktadır ve bu durum hayvanlardan kaynaklanan riskleri arttırmaktadır. Hayvan saldırısı sonucu oluşan travmalar basit yaralanmalardan hayati tehlikeye neden olabilen ağır yaralanmalara dek varabilen farklı sonuçlara neden olabilmektedir. Özellikle çocuklar hayvan saldırılarına bağlı oluşan yaralanmalar açısından önemli bir risk grubudur.

Olgu Sunumu

Dört yaşındaki erkek çocuk, parkta oynarken üzerine saldıran horozun sol gözünü gagalaması ve gözünde kanama olması nedeniyle ailesi tarafından acil servise getirilmiştir. Acil serviste yapılan tetkikleri sonucunda sağ frontal lob inferiorunda subdural hemoraji alanı ile sol göz korneasında perforasyon geliştiği saptanmıştır. Gözde meydana gelen perforasyon nedeniyle ameliyat edilerek serviste takibe alınmıştır ve beş gün sonra taburcu edilmiştir. Adli birimlerin kati rapor istemi nedeniyle çocuk ve ailesi olaydan on bir gün sonra tarafımıza başvurmuştur. Söz konusu olay adli-tıbbi açıdan değerlendirilerek adli rapor düzenlenmiştir.

Sonuç

Hayvan saldırılarına bağlı yaralanmalar açısından çocuklar önemli bir risk grubudur. Özellikle saldırgan tavırlar sergileme ve zarar verme potansiyeli olan hayvanlardan çocukların uzak tutulması ve topluma açık alanlarda gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması ile bu tip yaralanmalar ciddi derecede azaltılabilir.

Anahtar Kelimeler: Horoz saldırısı, çocuk, subdural kanama

Subdural Hemorrhage After Rooster Attack: Case Report

Abstract

General Information

Injuries resulting from animal attacks, one of the important issues in forensic medicine practice, appear as a public health problem in our country as well as all over the world. As a result of increasing urbanization, the natural habitats of animals are shrinking and this increases the risks posed by animals. Traumas resulting from animal attacks can cause different consequences, ranging from simple injuries to severe injuries that can be life-threatening. Children, in particular, are an important risk group for injuries caused by animal attacks.

Case

A four-year-old boy was brought to the emergency room by his family because the rooster attacked him while playing in the park and pecked his left eye, causing bleeding in his eye. As a result of the examinations performed in the emergency room, it was determined that there was a subdural hemorrhage area in the inferior part of the right frontal lobe and a perforation in the left eye cornea. He was operated on due to eye perforation, was followed up in the ward, and was discharged five days later. Due to the judicial units' request for a definitive report, the child and his family contacted us eleven days after the incident. The incident in question was evaluated from a forensic-medical perspective and a forensic report was prepared.

Result

Children are an important risk group in terms of injuries due to animal attacks. Such injuries can be significantly reduced by keeping children away from animals that have the potential to behave aggressively and cause harm, and by taking the necessary safety precautions in public areas.

Keywords: Rooster attack, children, subdural hemorrhage

Genel Bilgiler

Hayvan saldırıları sonucu meydana gelen yaralanmalar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de sık görülen bir halk sağlığı problemi ve adli tıp pratiği içerisinde yer alan önemli konulardan birisidir. İnsan nüfusunun artması ve hayvanların yaşam alanlarının daralması ile günlük yaşamda hayvanlar ile insanlar arasındaki etkileşim yoğunlaşmaktadır ve bu durum hayvanlardan kaynaklanan riskleri arttırmaktadır (1).

İnsidansı bakımından hayvan saldırıları sık karşılaşılan bir durumdur. Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) raporlarına göre dünya genelinde yılda yaklaşık on milyon insanın hayvanlar tarafından saldırıya uğradığı raporlanmıştır (2). Tıbbi açıdan bakıldığında hayvan saldırıları sonucu meydana gelen travmalar kişiler üzerinde hafif dereceli yaralanmalardan ölümle sonuçlanabilecek ağır dereceli yaralanmalara dek varabilen çeşitli etkiler yaratabilmektedir (3). Özellikle çocuk ve genç yaş grubundaki erkeklerin saldırıya daha çok maruz kaldığı ve yaralanmaların en sık kafa ile ekstremitelerde meydana geldiği belirtilmektedir (4,5).

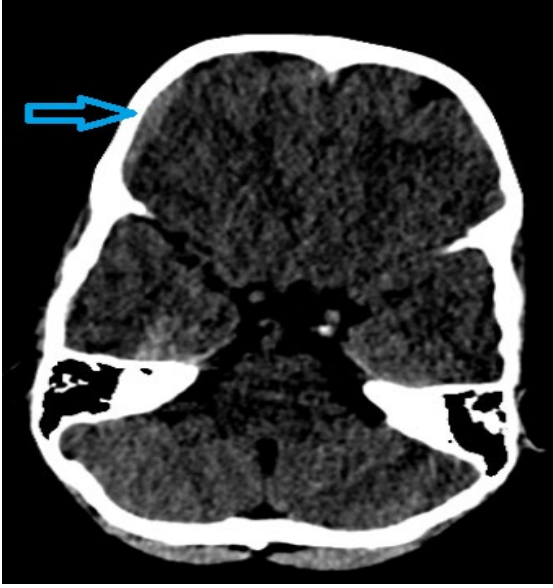
Hayvan saldırısı sonucu meydana gelen yaralanmaların tıbbi boyutunun yanı sıra hukuki boyutu da mevcuttur. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 5. maddesinde; "Bir hayvanı, sahiplenen veya ona bakan kişi, hayvanı barındırmak, hayvanın türüne ve üreme yöntemine uygun olan etolojik ihtiyaçlarını temin etmek, sağlığına dikkat etmek, insan, hayvan ve çevre sağlığı açısından gerekli tüm önlemleri almakla yükümlüdür. Hayvan sahipleri, sahip oldukları hayvanlardan kaynaklanan çevre kirliliğini ve insanlara verilebilecek zarar ve rahatsızlıkları önleyici tedbirleri almakla yükümlü olup; zamanında ve yeterli seviyede tedbir alınmamasından kaynaklanan zararları tazmin etmek zorundadırlar." denilmiştir (6). Ayrıca Türk Ceza Kanunu'nun 177. maddesinde; "Gözetimi altında bulunan hayvanı başkalarının hayatı veya sağlığı bakımından tehlikeli olabilecek şekilde serbest bırakan veya bunların kontrol altına alınmasında ihmal gösteren kişi, altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır." denilerek hayvan sahiplerinin sorumluluklarından bahsedilmekte ve sahip olunan hayvanın başka bir insana zarar vermesinde ihmali davranışı bulunanların cezalandırılacağı belirtilmiştir (7).

Hayvan saldırılarının görülme sıklığı ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir ve vakaların bildiriminde yaşanan problemlerden dolayı saptanan epidemiyolojik verilerin gerçeğin altında olduğu tahmin edilmektedir (8). Literatürde horoz saldırısı sonucu meydana gelen yaralanma olguları nadir olsa da ciddi yaralanmalar meydana geldiğini belirten çalışmalar

mevcuttur (9,10). Çalışmamızda da horoz tarafından saldırıya uğrayan çocuk olgu sunularak söz konusu olayın adli-tıbbi açıdan tartışılması amaçlanmıştır.

Olgu

Dört yaşındaki erkek çocuk, parkta oynarken üzerine saldıran horozun sol gözünü gagalaması ve gözünde kanama olması nedeniyle ailesi tarafından acil servise getirilmiştir. Acil serviste ilk müdahalesi yapıldıktan sonra çekilen beyin BT'de; sağ frontal lob inferiorunda 5 mm kalınlıkta subdural hemoraji alanı izlendiği, sol oküler globun muntazam sferik şeklini kaybetmiş olup rüptüre görünümde olduğu, solda intravitreal bölgede ve paranasal sinüslerde hemorajik mayi izlendiği raporlanmıştır. Beyin Cerrahisi konsültasyonunda; sağ frontal bölgede sıvama tarzı subdural hematoma görüldüğü, mevcut durum için cerrahi girişim düşünülmeyişi belirtilmiştir. Göz Hastalıkları konsültasyonunda; muayene sonucunda korneada saat 11 yönünden 2 yönüne doğru uzanan lineer perforasyon hattı görülmesi nedeniyle opere edilmesi gerektiği belirtilmiş ve aynı gün ameliyata alınmıştır. Yapılan ameliyatta sol kornea üst yarısındaki lineer perforasyon hattı sütüre edildikten sonra Göz Hastalıkları Servisi'ne yatırılarak takibe alınmıştır. Takip ve tedavi sürecinde sağ frontal bölgedeki kanama alanının gerilemesi ve komplikasyon gelişmemesi sonucunda beş gün sonra taburcu edilmiştir. Adli birimlerin kati rapor istemi nedeniyle çocuk ve ailesi olaydan on bir gün sonra tarafımıza başvurmuştur. Polikliniğimizde yapılan muayenede babadan alınan anamnezde; olay günü çocuğunu parka götürdüğünü, parkta oynarken parkın hemen yanında bulunan ve tanımadıkları bir aileye ait olan kümesten çıkan horozun oğluna saldırdığını, oğlunun sol gözünü ve sol kolunu gagaladığını ve yere düşürdüğünü, sol gözde kanama olması nedeniyle hemen acil servise başvurduklarını ve oğlunun sol gözünden ameliyat edildiğini, beş gün hastanede kaldıktan sonra taburcu edildiklerini ifade etti. Yapılan fizik muayenede; sol göz kapağında, dudak sağ komissürü altında ve sağ ön kolda yüzeysel üzeri kurutlu yaralar izlendi. Sol göz kapağının ödemli ve sağ göz kapağına göre düşük olduğu, sol konjonktivanın hiperemik olduğu görüldü. Olay tarihinde çekilen radyolojik görüntülerin Anabilim Dalımızda yapılan tetkikinde; sağ frontal bölgede subdural kanama alanı, sol göz küresi içerisinde hava dansiteleri izlendi. Olayla ilgili olarak düzenlenen adli raporda; mevcut yaralanmanın hayati tehlikeye neden olduğu, basit bir tıbbi müdahale ile giderilemeyeceği, meydana gelen yaralanmanın yüzde sabit iz niteliğinde olup olmadığı hususunun olay tarihinden altı ay sonra, duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflaması ya da yitilmesi niteliğinde olup olmadığı hususunun olay tarihinden on iki ay sonra tekrar muayene edilerek değerlendirileceği belirtilmiştir.

Resim 1. Sağ frontal lobda meydana gelen subdural kanama alanı BT görüntüsü

Resim 2. Sol göz küresinde meydana gelen perforasyona bağlı BT'de görülen hava dansiteleri

Sonuç

Hayvan saldırısı sonrası gelişen yaralanma sıklığı kültürel etkenler ve toplumların hayvanlara bakış açısındaki farklılıklar nedeniyle değişkenlik gösterse de bu tür yaralanmalar tüm dünyada önemli bir halk sağlığı problemi olarak görülmektedir. ABD'de acil servis başvurularının yaklaşık %1'lik kısmının hayvan saldırısı sonucu meydana gelen yaralanmalar oluşturmaktadır ve hayvanlar tarafından ısırılan kişi sayısının yıllık 140-200 /100.000 olduğu düşünülmektedir (2,11). Ülkemiz için hayvan ısırığı sonucu meydana gelen yaralanma sıklığı bilinmese de yapılan çalışmalarda hayvan ısırığına maruz kalanların yarısının çocuk yaş gurubunda yer aldığı ve ısırılan hayvanların sahipli olma oranının %68,7-75,4 arasında değiştiği gösterilmiştir (12-14). Hayvan saldırılarına bağlı en sık yaralanan vücut bölümleri baş ve ekstremitelerdir. Çocukların yüz, boyun ve baş kısımlarından ısırılma olasılığı yetişkinlere göre daha fazladır ve hayvan saldırısı sonrası bu bölgelerde meydana gelen yaralanmaların üçte ikisi 10 yaş altındaki çocuklarda görülmektedir (2,11). Olgumuzun yaşı, yaralanan vücut kısımları ve sahipli bir hayvan tarafından saldırıya uğramış olması göz önüne alındığında literatürle uyumlu özellikler gösterdiği görülmektedir.

Literatürde yer alan hayvan saldırısı ve ısırılma vakaları incelendiğinde yaralanmaya sebebiyet veren hayvanların genelde kedi, köpek gibi evcil hayvanlar ve daha az oranda kemirgenler olduğu görülmektedir (3). Horoz saldırısı sonrası oluşan yaralanma vakaları nadir

de olsa görülebilmektedir. On aylık bebekte horoz saldırısı sonrası penetran beyin hasarı geliştiğini belirten ve beslediği horoz tarafından saldırıya uğraması sonucu alt ekstremitede meydana gelen vasküler yaralanma nedeniyle hayatını kaybeden 76 yaşındaki kadın olgu ile ilgili literatürde çalışmalar mevcuttur (9-10). Olgumuzda da horoz saldırısı sonrası subdural hemoraji ve göz küresinde perforasyon gibi ciddi bir klinik tablo gelişmiştir. Literatürde yer alan vakalar ve olgumuzda oluşan klinik tablo göz önüne alındığında nadir de olsa görülebilen bu tip hayvan saldırılarında ciddi fatal yaralanmalar oluşabileceği görülmüştür.

Olgumuzun yaşı ve maruz kaldığı travma sonrası ortaya çıkan klinik tablo nedeniyle olayın çocuk istismarı olup olmadığı da tarafımızca sorgulanmıştır. Ailenin verdiği öykü ile olaydan sonra ilk muayeneyi gerçekleştiren hekimlerin tanımladığı lezyonların uyumlu olması, tarafımızca yapılan detaylı muayenede olgumuzun vücudunda olayla ilişkisiz eski-yeni herhangi bir travmatik lezyon bulunmaması, radyolojik görüntülerde eski bir kırık görülmemesi, ailenin tavırları ve çocuk ile olan iletişimi incelendiğinde herhangi bir anormalliğe rastlanmaması nedeniyle olayın çocuk istismarı olduğuna dair bir kanı oluşmamıştır. Çocuk yaş grubunda bu tip yaralanmalar sonucunda hastaneye başvuran olgularda hekimlerin çocuk istismarı ihtimalini de düşünerek olayı detaylı bir şekilde sorgulaması son derece önemlidir.

Bir toplum sağlığı problemi olan hayvan saldırılarına bağlı yaralanmalar açısından çocuklar önemli bir risk grubudur. Özellikle saldırgan tavırlar sergileme ve zarar verme potansiyeli olan hayvanlardan çocukların uzak tutulması ve topluma açık alanlarda gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması ile bu tip yaralanmaların ciddi oranda azaltılabileceği kanaatindeyiz.

Kaynaklar:

1. Tumram NK, Ambade VN, Dixit PG. Human fatalities caused by animal attacks: a six-year autopsy study. *Medico-Legal Journal*. 2017;85(4): 194-199.
2. Gürsoy K, Üstün GG, Göktaş Demircan FB, Koçer U. Hayvan saldırısına bağlı baş ve boyun bölgesi yaralanmaları: klinik deneyimlerimiz. *Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Dergisi*. 2019; 52(2): 101-107.
3. Aslan F, Timur S, Yasar Teke H, Kurt Z. Pitbull cinsi köpek saldırısında ağır yaralanan kız çocuğunun adli tıbbi açıdan değerlendirilmesi: olgu sunumu. *Adli Tıp Bülteni*. 2022; 27(1): 107 – 111
4. Greene SE, Fritz SA. Infectious complications of bite injuries. *Infect Dis Clin North Am*. 2021;35: 219-236.

5. Hendricks KJ, Adekoya N. Non-fatal animal related injuries to youth occurring on farms in the united states, *Injury Prevention* 2001; 7: 307-311.
6. Hayvanları Koruma Kanunu [Internet]. <https://www.mevzuat.gov.tr>, Erişim tarihi; 25.09.2023
7. Türk Ceza Kanunu [Internet]. <https://www.mevzuat.gov.tr>, Erişim tarihi; 25.09.2023
8. Yıldız M, Durukan P. Hayvanlara bağlı yaralanmalar. *Fırat Tıp Dergisi*. 2005; 10(1): 25-26.
9. Fronczek J, Byard RW. Fatal rooster attack. *Forensic Sci Med Pathol*. 2020; 16(1): 191-194.
10. Maksoud S, Lawson McLean A, Bauer J, Schwarz F, Waschke A. Penetrating traumatic brain injury resulting from a cockerel attack: case report and literature review. *Childs Nerv Syst*. 2020;36(5): 1067-1070.
11. Rothe K, Tsokos M, Handrick W. Animal and human bite wounds. *Dtsch Arztebl Int*. 2015.
12. Kara SS, Delice O. Hayvan ısırığı ve kuduz riskli teması olan çocuk hastaların değerlendirilmesi. *Kafkas Journal of Medical Sciences*. 2018; 8(1): 13-19.
13. Gündüz T, Elçioğlu Ö, Balcı Y. Beş yıllık süreçte köpek ve kedi ısırıklarının değerlendirilmesi: eskişehir'den örnek bir çalışma. *Ulus Travma Acil Cerrahi Dergisi*. 2011; 17: 133-40.
14. Söğüt Ö, Sayhan MB, Gökdemir MT, Kara HP. Türkiye'nin güneydoğusunda önlenebilir bir halk sağlığı sorunu: kuduz riskli temas olguları. *JAEM* 2011; 1: 14-17.

“Humanitarian Forensic Action” İnsani Adli Tıp Eylemi: Bibliyometrik Analiz

Volkan Zeybek¹, Gökmen Karabağ¹, Mehmet Sunay Yavuz¹, **Gizem Nur Korucuk¹**

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, Manisa, Türkiye.

Özet

Giriş

Bibliyometri, literatürdeki yayınların istatistiksel analizidir. Bibliyometrik yöntemler, birçok araştırma alanında, alanların, araştırmacı gruplarının veya bir yazarın etkilerini ya da çalışmanın uluslararası etkisini keşfetmek için kullanılır. İnsani eylem, silahlı çatışma ve felaketlerin tüm kurbanlarının acılarını hafifletmeyi, insanlık onurunu korumayı amaçlayan, tarafsız, adil, bağımsız bir şekilde ve ücretsiz olarak sunulan, Uluslararası İnsani Hukuk tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetler olarak tanımlanır. “İnsani Adli Tıp Eylemi” (İAE) ise insani eylemlere adli tıp bilgi ve becerilerinin uygulanmasıdır.

Yöntem

Çalışmada, Web of Science (WoS) veri tabanında, 09.10.2023 tarihinde, “topic” alanına “humanitarian forensic” yazılarak, aramaya WoS içindeki tüm indeksler dahil edildi. Saptanan çalışmaların içinde sadece “document type: article” kategorisindeki makaleler değerlendirmeye alındı.

Bulgular

WoS veri tabanında “humanitarian forensic” alanında yapılmış çalışmalara bakıldığında 1993-2023 aralığında toplam 175 article olduğu görülmüştür. Tespit edilen ilk çalışmanın, 1993 yılında “Journal of the American Medical Association” dergisinde yayınlandığı görülmüştür. Yayınlanan makalelerin yıllara göre dağılımına bakıldığında, 2022 yılı, 27 makale ile en fazla makalenin yayınlandığı yıldır. Yayınlanmış makalelere toplam 1292 atıf yapıldığı, en çok atfın 235 atıf ile 2022 yılında yapıldığı anlaşılmıştır.

Sonuç

Doğal afetlerle ve savaşlarla ilgili olarak, kişilerin kaybolmasını önlemek, kayıp kişilerin yerini tespit etme sorununun incelenmesi, insani bir önceliktir ve adli araçlar ile yöntemler gerektirir. İAE'nin gelişimi, araştırmalarla desteklenerek, dünya çapındaki silahlı çatışmaların ve

felaketlerin sonuçlarına insani yanıtı iyileştirecektir. Bu savı destekleyecek nitelikte son yıllarda bu alanda yapılan çalışmaların sayısının ve bu çalışmalara yapılan atıfların arttığı ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Adli tıp, bibliyometri, insani eylem.

“Humanitarian Forensic Action”: A Bibliometric Analysis

Abstract

Introduction

Bibliometrics is the statistical analysis of publications. Bibliometric methods are used to investigate the influence of fields, researchers or the international impact of the work. Humanitarian action is defined as activities that aim to alleviate human suffering and protect the dignity of people after armed conflict and disasters, offered impartially, independently, free of charge, carried out within the framework of the rules established by International Humanitarian Law. "Humanitarian Forensic Action"(HFA) is the application of forensic knowledge and skills to humanitarian action.

Methods

In this study, a search was conducted in the Web of Science(WoS) database on October 9, 2023 using "humanitarian forensic" in the "topic" field, encompassing all WoS indexes. Among the identified studies, only "document type: article" category was evaluated.

Results

When analyzing "humanitarian forensics" articles in the WoS database between 1993-2023, 175 articles were found. The initial study identified was published in the "Journal of the American Medical Association" in 1993. Notably, 2022 saw the highest publication activity with 27 articles. A total of 1292 citations were recorded for these articles, with the majority, 235 citations, occurring in 2022.

Conclusion

Preventing disappearances and finding missing persons in the context of natural disasters and wars is a humanitarian priority, necessitating the use of forensic tools and methods. The development of HFA, supported by research, improves humanitarian responses to armed conflicts and disasters. In support of this argument, the number of studies and citations to these studies has increased in recent years.

Keywords: Forensic medicine, bibliometrics, humanitarian action.

Giriş

Bibliyometri, istatistiksel yöntemler kullanılarak oluşturulan bibliyografya şeklinde tanımlanabilir. Bu yöntemle istatistiksel ve matematiksel yöntemlerin kitap, dergi gibi akademik iletişim ortamlarına uygulanması ve analizi yapılmaktadır. Bibliyometrik çalışmalar, bilimsel iletişim ile ilgili bulgular elde etmek için belge ve yayınların belirli özelliklerini analiz eder. Bibliyometrik çalışmalar, ülkeler, kurumlar veya yazarlar arasında çeşitli konularda karşılaştırmalar yapılmasına olanak sağlar. Kısaca bibliyometri, belirli bir dönemde, alanda veya kurumda üretilen yayınların sayısal olarak incelenmesi ve bu yayınlar arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Bibliyometrik yöntemler, birçok araştırma alanında, alanların, araştırmacı gruplarının veya bir yazarın etkilerini keşfetmek, belirli bir çalışma alanında veya disiplinde yapılan çalışmaların artan oran ve gelişimini analiz etmek, kurum ve ülkelerin bilimsel yayın politikalarının mevcut durumunu değerlendirmek için kullanılır (1-3).

İnsani eylem, silahlı çatışma ve felaketlerin tüm kurbanlarının acılarını hafifletmeyi ve insanlık onurunu korumayı amaçlayan, tarafsız, adil ve bağımsız bir şekilde, ücretsiz olarak sunulan ve Uluslararası İnsani Hukuk tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetler olarak tanımlanır. Adli Tıp ve Adli Bilimlerin günlük uygulamaları, insan hakları ile yakından ilişkilidir. Red Iberoamericana de Instituciones de Medicina Legal y Ciencias Forenses'in Etik İlkeler Kılavuzu'nda anlaşıldığı gibi, profesyonel uygulamanın etiği, kurbanlar, suç işleyenler, yaşayanlar ve ölümler olmak üzere tüm kişilerin haklarını içerir. “İnsani Adli Tıp Eylemi” ise Uluslararası Kırmızı Haç Komitesi tarafından geliştirilen bir kavram olup, adli tıp ve adli bilimlerin yeni bir alanı olarak kabul edilir. İnsancıl faaliyetlere bilimsel adli tıp bilgisinin ve becerilerinin uygulanmasıdır (4-6).

İnsani Adli Tıp Eylemi (İAE), silahlı çatışma sonrası ve doğal felaket sonuçlarının adli tıbbi yönetiminin ötesinde; gözaltı yerlerinin izlenmesi, açlık grevlerinin yönetilmesi, kurtarma operasyonları, kimliklendirme, işkence tanısı ve belgelenmesi, yaslı akrabalarla etkileşim, ölen göçmenlerin yönetimi ve tanımlanması, toplu mezarlara ilişkin işlemler, kayıp askerlerin bulunması ve tanımlanması gibi bir dizi konuyu kapsar (7-9).

Bu bibliyometrik çalışmanın amacı, insani adli tıp eylemi alanında yayınlanmış makalelerin konu başlıklarının, yayın sayısındaki değişimin, yapılan atıfların ve yayınlandıkları dergilerin analiz edilmesidir. Bu analizler, bir adli bilim insanına birbiriyle ilişkili konuları, bu konuların en çok hangi yıllarda çalışıldığını ve insani adli tıp eylemi alanında hangi dergilerin rehber olarak kullanılabileceğini gösterecektir.

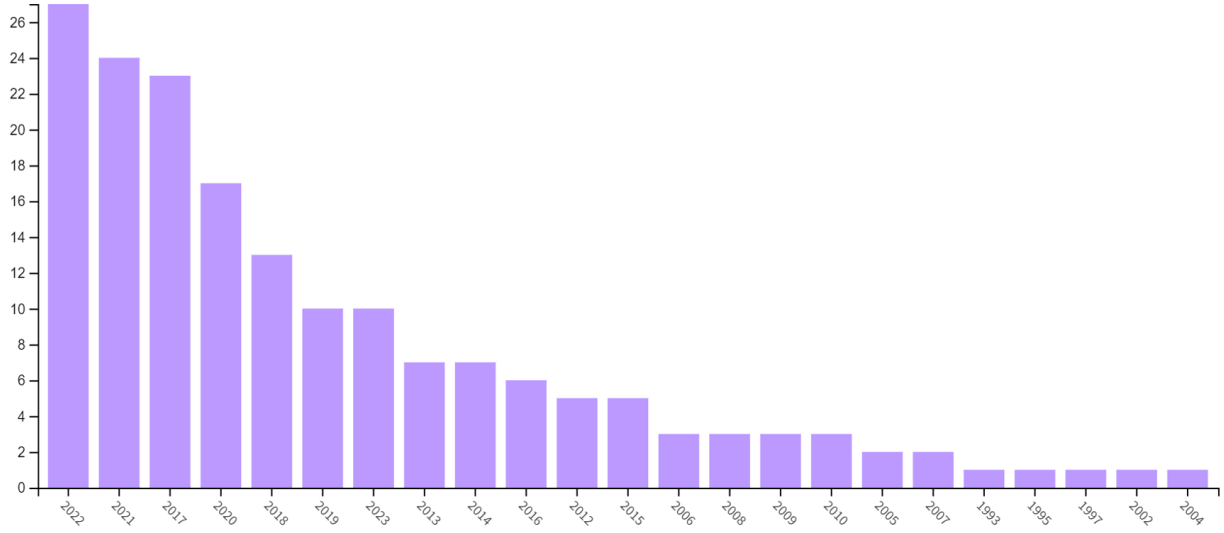
Yöntem

Çalışmada, 1980'den 2023'e kadar olan dönemde Web of Science (Wos) veri tabanlarına dahil edilen yayınlar değerlendirildi. WoS veri tabanında, 06.10.2023 tarihinde, topic alanına "humanitarian forensic" yazılarak, aramaya WoS içindeki tüm indeksler dahil edildi. Saptanan çalışmaların içinde sadece "document type: article" kategorisindeki makaleler değerlendirmeye alınmıştır.

Verilerin bibliyometrik analizleri VOSviewer (Version 1.6.10) ve Rstudio paket programları kullanılarak yapılmıştır. Bu programların her ikisi de bilimsel araştırmalardaki eğilimleri anlamaya yardımcı olan bibliyometrik ağları analiz etmek ve görselleştirmek için kullanılan profesyonel yazılımlardır. Dergilerin birbirinden ne kadar alıntı yaptığını ve anahtar kelimelerin-terimlerin bir arada bulunmasını göstermek için ağ görselleştirme haritaları oluşturulmuştur. Ağ görselleştirme haritalarında, iki öge arasındaki çizginin kalınlığı, iki öge arasındaki çizgi sayısına dayanan ilişkinin gücünü yansıtmaktadır. Verilerin basit frekans analizleri SPSS versiyon 21.0 ile yapılmıştır.

Bulgular

WoS veri tabanında "humanitarian forensic" alanında yapılmış çalışmalara bakıldığında 1993-2023 aralığında toplam 175 "article" olduğu görülmüştür. Tespit edilen ilk çalışmanın, 1993 yılında "Journal of the American Medical Association" dergisinde yayınlandığı görülmüştür. Yayınlanan makalelerin yıllara göre dağılımına bakıldığında, 2022 yılı, 27 makale ile en fazla makalenin yayınlandığı yıldır (Şekil 1).

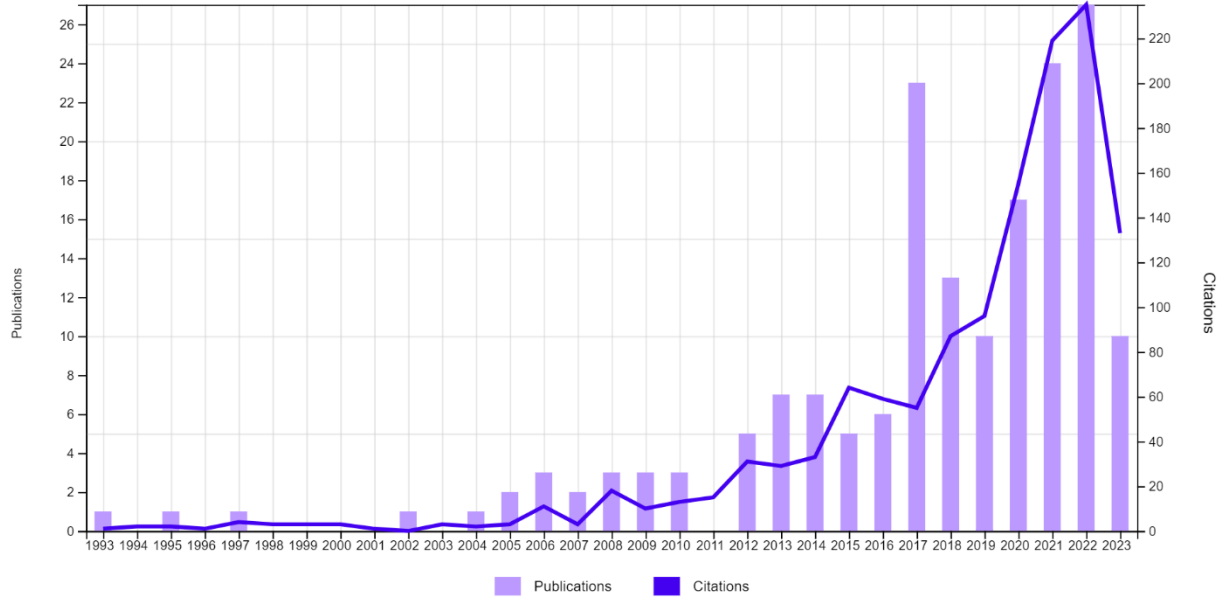
Şekil 1. Yayınlanan makalelerin yıllara göre dağılımı

En çok makalenin yayınlandığı derginin 34 yayınlı “Forensic Science International” olduğu anlaşılmıştır (Şekil 2).

Şekil 2. Makalelerin yayınlandığı dergilere göre dağılımı

Yayınlanmış makalelere toplam 1292 atıf yapıldığı, en çok atfın 235 atıf ile 2022 yılında yapıldığı anlaşılmıştır (Şekil 3). En fazla atıf almış ilk 10 çalışma Tablo 1’de gösterilmiştir. Ayrıca, çalışmamıza dahil edilen makalelerin atıf aldığı dergilerin birbirleriyle olan ilişkilerinin analizi Şekil 4’te gösterilmiştir.

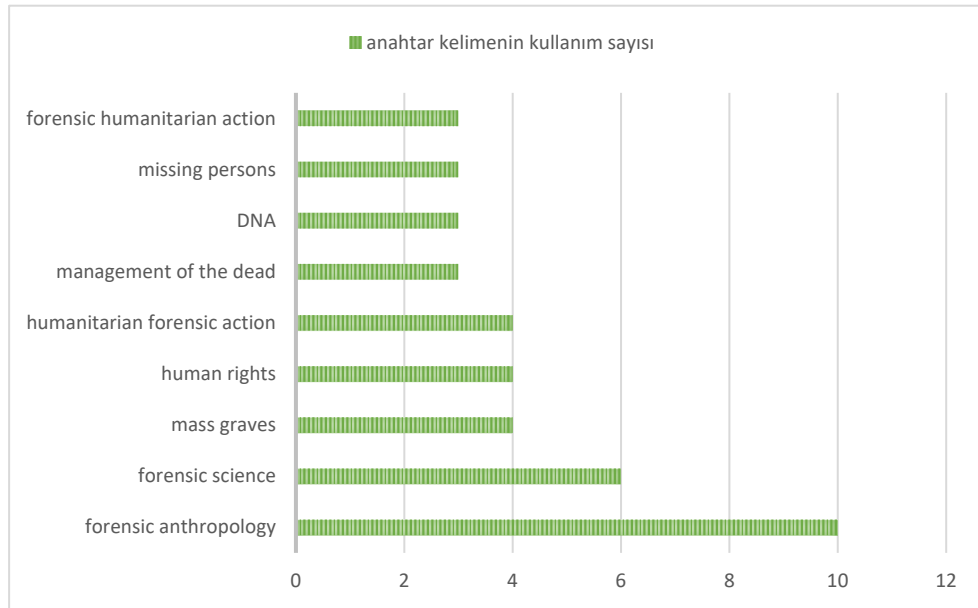
Şekil 3. Makalelere yapılan atıfların yıllara göre dağılımı

Tablo 1. En çok atıf alan 10 çalışma			
Makale adı	Dergi adı	Yayın yılı	Toplam atıf
The use of geoscience methods for terrestrial forensic searches	Earth-Science Reviews	2012	87
A typology of mass grave and mass grave-related sites	Forensic Science International	2005	46
A Hybrid Machine Learning Pipeline for Automated Mapping of Events and Locations From Social Media in Disasters	IEEE Access	2020	42
Mentally Ill Individuals in Limbo: Obstacles and Opportunities for Providing Psychiatric Services to Corrections Inmates with Mental Illness	Behavioral Sciences & The Law	2009	39
Turf wars: Authority and responsibility for the investigation of mass graves	Forensic Science International	2005	39
Identification of victims from two mass-graves in Serbia: A critical evaluation of classical markers of identity	Forensic Science International	2007	38
Forensic anthropology and the most probable cause of death in cases of violations against International Humanitarian Law: An example from Bosnia and Herzegovina	Journal Of Forensic Sciences	2006	38
Challenges in the identification of dead migrants in the Mediterranean: The case study of the Lampedusa shipwreck of October 3rd 2013	Forensic Science International	2018	36
Skeletal estimation and identification in American and East European populations	Journal Of Forensic Sciences	2008	36
A systematic review of outcome measures used in forensic mental health research with consensus panel opinion	Health Technology Assessment	2010	34

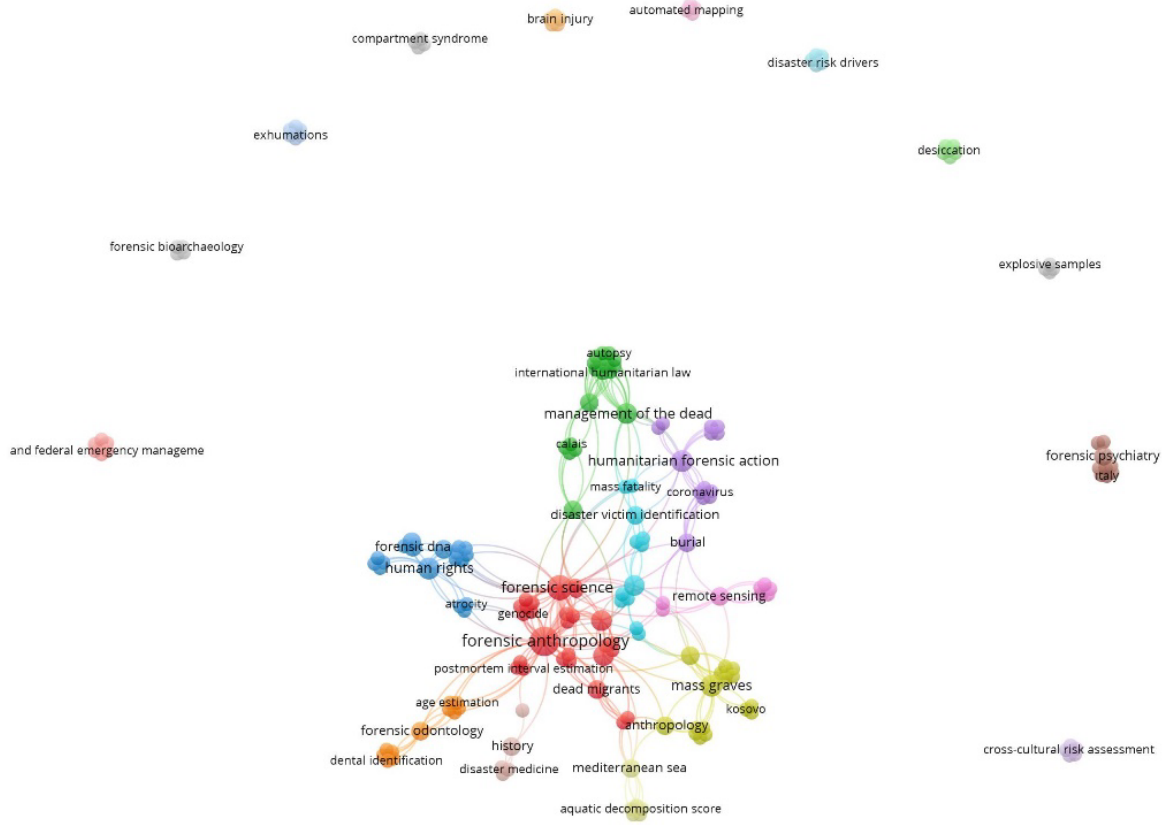

Şekil 4. Çalışmamıza dahil edilen makalelere atıfta bulunmuş çalışmaların yayınlandığı dergilerin birbirleriyle olan ilişkilerinin analizi

Yazarların 195 farklı anahtar kelime kullandığı görülmüş olup, en az 3 kez kullanılmış 9 anahtar kelime Şekil 5’te gösterilmiştir. En sık kullanılan anahtar kelimelerin “forensic anthropology” ve “forensic science” olduğu gözlenmiştir. Anahtar kelimelerin birbirleriyle olan ilişkilerinin analizi Şekil 6’da verilmiştir.

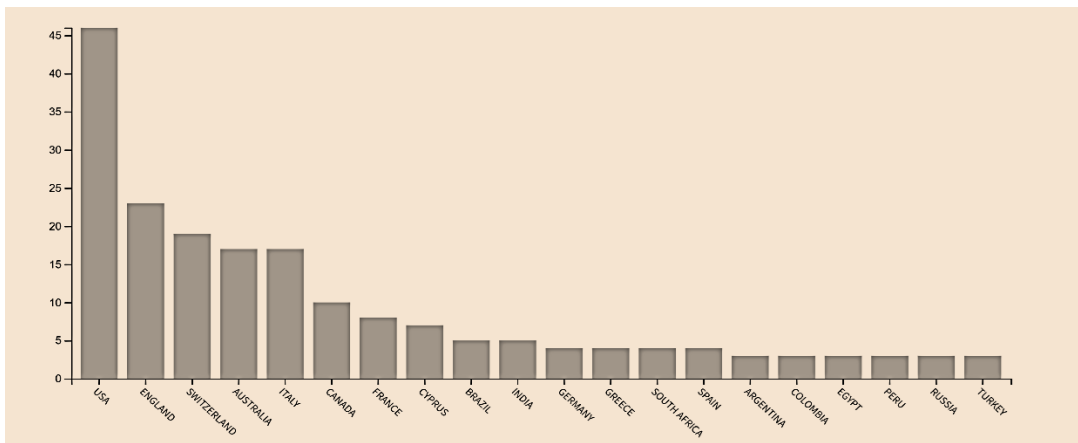

Şekil 5. Yazarların en sık kullandığı anahtar kelimelerin dağılımı

Şekil 6. Yazarlar tarafından kullanılan anahtar kelimelerin analizinin yapıldığı ağ küme haritası

Makale yazarları incelendiğinde; toplam 497 yazar olduğu, 47 farklı ülkeden yazarın katkı yaptığı anlaşılmıştır. En çok makalenin yayımlandığı ülke 46 yayımla “ABD” olurken Türkiye’nin 3 yayımla 20. sırada yer aldığı görülmüştür (Şekil 7).

Şekil 7. Makalelerin ülkelere göre dağılımı

Sonuç

Bibliyometrik analizler, belirli bir konudaki makale sayısı ve konu eğilimlerin yanı sıra aralarındaki atıf ilişkilerini araştıran çalışmalardır. Analizlerimizden elde edilen en dikkat çekici bulgu, son 5 yılda yıllık yayın sayısındaki hızlı artıştır. 1993 yılındaki ilk yayından sonra, 2012 yılına kadar yayınların yıllık 5'ten az olduğu görülmüştür. Ancak 2012-2018 yılları arasında yayın sayısı 5-10 seviyelerine ulaşmış, 2018-2023 yıllarında 10-30 seviyelerinde seyretmiştir. Benzer şekilde, adli tıp ve diğer adli bilimler alanında yayınlanan makale sayısında son on yılda kademeli bir artış olduğu, yapılan diğer bibliyometrik analizlerde de gösterilmiştir (3, 10).

Çalışmalardaki anahtar kelimelerin analizinde “forensic anthropology” “forensic science”ın merkezde olduğu, insan hakları, toplu mezarlar/kayıp insanlar ve genetik yöntemlerle kimliklendirme konularının ön planda olduğu grupların oluştuğu ortaya çıkmıştır. Özellikle kitlesel felaketlerde, toplu mezarlarda olay yeri yönetimi, kimliklendirme ve ölü muayenesi ile ilgili çalışmaların son yıllarda giderek arttığı görülmüştür. Çalışmaların sadece adli tıp uzmanlık alanından çıkmadığı, genellikle multidisipliner çalışmalar olduğu dikkati çekmiştir.

Makalelerin en çok yayınlandığı ilk beş derginin sırasıyla; ‘Forensic Science International’, ‘Journal of Forensic Sciences’, ‘International Journal of Legal Medicine’, ‘Forensic Science Research’ ve ‘Forensic Science International Genetics Supplement Series’ olduğu görülmektedir. Adli tıp ve çeşitli adli bilim dallarının bibliyometrik analizlerinin yapıldığı çalışmalarda da bu dergiler ilk sıralarda yer almıştır (3,10,11). Bu dergiler bu alanda çalışan araştırmacılara önerilebilir. Ayrıca yayınlanmış makalelere atıfta bulunmuş çalışmaların yayınlandığı dergilere bakıldığında, yine büyük çoğunluğu adli bilimlerle ilgili multidisipliner yayın yapan dergiler olduğu gözlenmiştir. En çok atıf almış ilk 10 makaleye bakıldığında, bu çalışmaların çoğunun adli bilimler alanında dergilerde yayınlanmış olması dikkati çekmektedir. Makalelerin büyük bir kısmı afetler/toplu ölümlerde olay yeri yönetimi ve kimliklendirmeye yönelik çalışmalardır.

Web of Science, mevcut en kapsamlı bibliyografik kaynaklardan biri olup, kullanıcılara çok sayıda alıntı veritabanları dahil olmak üzere bir dizi kaynağa çevrimiçi erişim noktası sağlamakta, ancak tüm dergiler veya makaleler indekslenmemektedir (12,13). Bu çalışmada tarama yapılırken sadece “humanitarian forensic” anahtar kelimesinin kullanılmış olmasının dökümante edilen yayın sayısını kısıtlamış olması ve ayrıca yayınları aramak için yalnızca Web of Science veri tabanının kullanılması, SCOPUS, PUBMED, GoogleScholar, TRDizin vb. diğer

veri tabanlarında yer alan yayınların analizlere dahil edilememiş olması sınırlılık olarak görülebilir.

Doğal afetlerle ve savaşlarla ilgili olarak, kişilerin kaybolmasını önlemek ve kayıp kişilerin yerini tespit etme sorununun incelenmesi, insani bir öncelikdir ve adli araçlar ile yöntemler gerektirir. İAE'nin gelişimi, araştırmalarla desteklenerek, dünya çapındaki silahlı çatışmaların ve felaketlerin sonuçlarına insani yanıtı iyileştirecektir. Bu savı destekleyecek nitelikte son yıllarda bu alanda yapılan çalışmaların sayısının ve bu çalışmalara yapılan atıfların arttığı ortaya konmuştur.

Kaynaklar:

1. De Battisti F, Salini S. Robust analysis of bibliometric data. *Statistical Methods and Applications*. 2013;22(2):269-283. <https://doi.org/10.1007/s10260-012-0217-0>
2. Muslu Ü. The evolution of breast reduction publications: A bibliometric analysis. *Aesthetic Plastic Surgery*. 2018;42(3):679-691. <https://doi.org/10.1007/s00266-018-1080-7>
3. Lei G, Liu F, Liu P, Zhou Y, Jiao T, Dang YH. A bibliometric analysis of forensic entomology trends and perspectives worldwide over the last two decades (1998–2017). *Forensic Sci Int*. 2019;295:72-82. <https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2018.12.002>
4. Cordner S, Tidball-Binz M. Humanitarian forensic action – its origins and future. 2017;FSI. 279;2017:65–71.
5. Cordner S, Humanitarian forensic science, *Australian Journal of Forensic Sciences*. 2018; 50:6, 639-650, DOI: 10.1080/00450618.2018.1461930
6. Ibero-American network of institutions of legal medicine and forensic sciences. Ethical principles guidelines of the Ibero-American network of institutions of legal medicine and forensic sciences. *Rev Méd Urug*. 2018;34:111–114. Spanish.
7. M.V. Tidball-Binz, For whom the bell tolls: the development of humanitarian forensic action, Schofield Oration, 2014; <http://www.schofieldoration.org.au/wp-content/uploads/2014/03/MTBs-Oration.pdf>.
8. M.V. Tidball-Binz, An overview of humanitarian and human rights forensic science, Workshop 16: The AAFS Humanitarian and Human Rights Resource Center; 2016; AAFS 68 Annual Scientific Meeting, Las Vegas, USA.
9. International Review of the Red Cross, The missing; 2017, 99 (2), 689–707. doi:10.1017/S1816383118000449

10. Demir E, Yaşar E, Özkoçak V, Yıldırım E. The evolution of the field of legal medicine: A holistic investigation of global outputs with bibliometric analysis. *Journal of Forensic and Legal Medicine*. 2020 1;69. doi: 10.1016/j.jflm.2019.101885.
11. Jones AW. Scientometric evaluation of highly cited scientists in the field of forensic science and legal medicine. *International Journal of Legal Medicine*. 2021;135;701-07. <https://doi.org/10.1007/s00414-020-02491-x>
12. Chadegani AA, Salehi H, Yunus MM, Farhadi H, Fooladi M, Farhadi M, et al. A comparison between two main academic literature collections: Web of Science and Scopus Databases. *Asian Social Science*. 2013;9(5). <http://dx.doi.org/10.5539/ass.v9n5p18>
13. Hu Y, Yu Z, Chen X, Luo Y, Wen C. A bibliometric analysis and visualization of medical data mining research. *Medicine*. 2020;99(22):e20338. doi: 10.1097/MD.0000000000020338

Sanal Topluluklarda Siber Zorbalık: Bir İntihar Beyanına Yönelik Yapılan Yorumların İncelenmesi

Kerem Cetinkaya, İsmail Hakkı Çalışkan

Milli Savunma Üniversitesi, Deniz Harp Okulu Eğitim Bilimleri Bölümü, İstanbul, Türkiye.

Özet

Amaç: Son yıllarda zorbalığa maruz kalma ile intihar düşünceleri arasındaki ilişki araştırmacıların dikkatini çekmeye başlamıştır. İnternetin ve sosyal medyanın yaygın şekilde kullanıldığı günümüzde, zorbalığın siber formu çocuklar ve ergenler arasında yaygın bir şekilde görülmektedir. Siber zorbalıkla intihar ilişkisini araştıran çalışmalar, siber zorbalığın ruhsal sorunlarla birlikte intihar düşüncelerini arttırdığını ortaya koymaktadır. Bu çalışmada bir internet forum sayfasında intihar düşüncesini bildiren bir kullanıcının paylaşımına yapılan yorumların incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma nitel araştırma olarak tasarlanmıştır. Çalışmada forum sayfasından elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Analiz, çalışmaya uygun temalar, kategoriler ve kodlar belirlenerek yapılmıştır. İntihar beyanı paylaşımına diğer kullanıcılar tarafından yapılan 286 adet yorumun tamamı analize dâhil edilmiştir.

Bulgular: Analiz sonucunda 320 adet kodlama yapılmıştır. İntihardan düşüncesinden vazgeçirmeye yönelik yorumlar (112 kod) ve zorbalık içeren yorumlar (208 kod) şeklinde iki tema belirlenmiştir. İntihardan vazgeçirmeye yönelik yorumlar temasında destekleyici, çözüm önerisi ve yardım edici kategorileri belirlenmiştir. Bu temadaki 112 kodun sadece 4 tanesinin yardım edici kategoriye ait olması dikkat çekicidir. Zorbalık içeren yorumlar temasında rahatsız edici cinsel söylemler, şiddet davranışlarına teşvik, intihara teşvik, yargılayıcı söylemler, duyarsız söylemler kodları belirlenmiştir. Bu temada en fazla yer alan kodlar ise rahatsız edici cinsel söylemler ve duyarsız söylemlerdir. Ayrıca zorbalık içeren yorumlar temasının intihardan vazgeçirmeye yönelik yorumlar temasından daha fazla kodlanması bir diğer dikkat çekici bulgudur.

Sonuç: İnternet ve sosyal ağlarda gerçekleştirilen siber zorbalıklar özellikle risk grubundaki bireyleri olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışma neticesinde forum sayfalarında kullanıcıların acımasızca zorbalığa başvurduğu görülmektedir. Çalışmamız aracılığıyla siber zorbalık ve intihar ilişkisine dikkat çekilerek hem akademik hem de toplumsal farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zorbalık, siber zorbalık, intihar, intiharı önleme

Cyberbullying in Virtual Communities: Analysis of Comments on a Suicide Statement

Kerem Cetinkaya, İsmail Hakkı Çalışkan

National Defense University, Naval Academy, Department of Educational Sciences, Istanbul, Turkey.

Abstract

Aim: In recent years, the relationship between exposure to bullying and suicidal thoughts has begun to attract the attention of researchers. Nowadays, when the internet and social media are widely used, the cyber form of bullying is widely seen among children and adolescents. Studies investigating the relationship between cyberbullying and suicide reveal that cyberbullying increases suicidal thoughts along with psychological problems. In this study, it was aimed to examine the comments made on the post of a user who shared suicidal thoughts on an internet forum page.

Method: The study was designed as qualitative research. In the study, content analysis was conducted on the data obtained from the forum page. The analysis was carried out by determining themes, categories and codes suitable for the study. All 286 comments made by other users on the suicide declaration post were included in the analysis.

Results: As a result of the analysis, 320 codes were made. Two themes were identified: comments aimed at dissuading people from thinking about suicide (112 codes) and comments containing bullying (208 codes). In the theme of comments to discourage suicide, the categories of supportive, solution suggested and helpful were determined. It is noteworthy that only 4 of the 112 codes in this theme belong to the helpful category. Under the theme of bullying comments, codes for disturbing sexual discourses, encouraging violent behavior, encouraging suicide, judgmental discourses, and insensitive discourses were determined. The most common codes in this theme are disturbing sexual discourses and insensitive discourses. Additionally, another striking finding is that the theme of bullying comments was coded more than the theme of comments discouraging suicide.

Conclusion: Cyberbullying on the internet and social networks negatively affects especially individuals in the risk group. As a result of this study, it was observed that there was brutal bullying among users on forum pages. Through our study, we aimed to raise both academic and social awareness by drawing attention to the relationship between cyberbullying and suicide.

Keywords: Bullying, cyberbullying, suicide, suicide prevention

ÖZET

Kati Rapor Hazırlanmasında Sekonder Bakımın Önemi: Eski Kırık-Yeni Kırık Ayrımı-Olgu Sunumu

Genel Bilgiler

Türk Ceza Kanunu 87. Maddesi 3. fıkrasında “Kasten yaralamanın vücutta kemik kırılmasına neden olması halinde, kırığın hayat fonksiyonlarındaki etkisine göre, bir yıldan altı yıla kadar hapis cezasına hükmolunur” denilmektedir. Kemik kırığının hayat fonksiyonlarına etkisi de rapor düzenlenirken göz ardı edilmemesi gereken bir husustur. Kemik kırığı varlığı ve skorlaması yapılırken kişinin daha önceki yaralanmaları ve bu yaralanmalarda kemik kırığı oluşup oluşmadığı düzenlenecek adli rapor açısından önem arz etmektedir.

Bu çalışma, Adli Bilimlerde kati rapor düzenlenirken ele alınan hususlardan biri olan kemik kırıkları ve pratikte karşılaşılan eski kırık-yeni kırık ayrımına yaklaşımı değerlendirmektedir.

Olgu

Mahkemece tarafımıza travmatik yaralanmalarına ilişkin kati rapor düzenlenmesi için gönderilen iki olgu polikliniğimizde değerlendirildi. Şahısların yaralanmaları incelediğinde iki olguda da kemik kırığı olduğu, anamnez ve hastane kayıtları birlikte değerlendirildiğinde daha önce de aynı bölgelerde travmatik yaralanmaları ve buna bağlı kemik kırıkları olduğu saptandı.

Sonuç

Travmatik adli vakalarda kişinin yalnızca son bulgularıyla değerlendirilmesi ileride telafisi mümkün olmayan hatalara neden olabilir. Vaka bütün olarak ele alınmalı, yaralar, kişinin anamnezi, ilk düzenlenen genel adli muayene raporu, tıbbi kayıtlar öncesi ve sonrasıyla multidisipliner bir yaklaşımla bütün olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Kemik kırığı, Anamnez, Adli Tıp

Abstract

The Importance of Secondary Examination in Preparing a Final Report: Differentiation between Old Fracture and New Fracture-Case Report

General Information

In the 3rd paragraph of Article 87 of the Turkish Penal Code, it is stated that "If intentional injury causes a bone fracture in the body, a prison sentence of one to six years is imposed, depending on the effect of the fracture on life functions." The effect of bone fracture on vital functions is also an issue that should not be ignored when preparing a report. While the presence and scoring of bone fractures are performed, the person's previous injuries and whether bone fractures occurred in these injuries are important for the forensic report to be prepared.

This study evaluates bone fractures, which is one of the issues considered when preparing a final report in Forensic Sciences, and the approach to the distinction between old fractures and new fractures encountered in practice.

Case

Two cases sent to us by the court to prepare a final report regarding their traumatic injuries were evaluated in our polyclinic. When the injuries of the individuals were examined, it was determined that both cases had bone fractures, and when the anamnesis and hospital records were evaluated together, it was determined that they had previously had traumatic injuries and related bone fractures in the same areas.

Conclusion

In traumatic forensic cases, evaluating the person only with the latest findings may lead to irreparable errors in the future. The case should be considered as a whole, the wounds, the person's anamnesis, the first general forensic examination report, and the medical records before and after should be evaluated as a whole with a multidisciplinary approach.

Keywords: Bone fracture, Anamnesis, Forensic medicine

Emre BOZ¹, Hüseyin Mehmet ŞENGÜL², Yetkin KOCA², Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

² Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı Morg İhtisas Dairesi, Malatya, Türkiye

ÖZET

Skleroderma ve Yanık İkileminde Seyreden 2 Yaşındaki Bebeğin Ölümü: Olgu Sunumu

Genel Bilgiler

Çocuk istismarı; çocuğa zarar veren veya çocuğun gelişimini engelleyen her türlü kötü muamele olarak nitelendirilmektedir. Çocuk ihmali; bakım verenin, çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılamaması sonucunda çocuğun gelişiminin zarar görmesi olarak tanımlanabilir. Munchausen by Proxy Sendromu (Bakım Verenin Yapay Bozukluğu) bakım verenin, çocuk verilen üzerinde psikolojik veya fiziksel semptomları taklit etme veya yanıltma maksatlı semptomlar üretmesi, küçüğün yaralaması veya hastalığına neden olma durumu olup çocuk istismar çeşitlerinden biridir.

Bu çalışmada, özefagus ve trakea yanığı nedeniyle hastaneye yatırılan ve ölüm nedeninin belirlenmesi için otopsi yapılan 2 yaşındaki olgu üzerinden çocuk ihmali ve istismarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Olgu

Malatya Turgut Özal Tıp Merkezi'nde tedavi görmekte iken ex olduğu bildirilen 2 yaşındaki şahıs ölüm sebebinin belirlenmesi için Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda otopsi yapılmış olup hastane yatış sürecinde skleroderma-yanık skarı bulguları birlikte değerlendirildiği öğrenilmiştir. Otopsi sonucunda küçüğün ölümünün koroziv madde içimi sonucu meydana gelmiş olduğu kanaatine varılmıştır.

Sonuç

İlk verilen hikayenin sonradan değiştirilmesi, çocuğun hastane hastane gezdirilmesi, çocuğun durumunun kötü olması, ailenin çocuğu getirmeye mecbur kalması gibi durumlar çocuk istismarını düşündürmesi gereken bulgulardandır. İstismar saptanan vakalarda adli bildirim yapılmalı ve küçüğün daha fazla zarar görmesine engel olunmalıdır.

Anahtar kelimeler: Çocuk istismarı, Munchausen by Proxy, Koroziv Madde, Adli Tıp

Emre BOZ¹, Hüseyin Mehmet ŞENGÜL², Yetkin KOCA², Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

² Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı Morg İhtisas Dairesi, Malatya, Türkiye

ABSTRACT

Death of a 2-Year-Old Baby with Scleroderma and Burn Dilemma: Case Report

General Information

Child abuse is defined as any kind of maltreatment that harms the child or hinders the child's development. Child neglect can be defined as the damage to the child's development as a result of the caregiver's failure to meet the child's basic needs. Munchausen by Proxy Syndrome (Caregiver Factitious Disorder) is a situation in which the caregiver produces symptoms for the purpose of imitating or misleading psychological or physical symptoms on the child, causing injury or illness to the minor, and is one of the types of child abuse.

This study aimed to evaluate child neglect and abuse on a 2-year-old case who was hospitalized due to esophageal and tracheal burns and had an autopsy performed to determine the cause of death.

Case

The autopsy of the 2-year-old person, who was reported to have died while he was receiving treatment at Malatya Turgut Özal Medical Center, was performed at the Malatya Forensic Medicine Group Presidency to determine the cause of death, and it was learned that scleroderma-burn scar findings were evaluated together during the hospitalization period. As a result of the autopsy, it was concluded that the minor's death occurred as a result of ingesting a corrosive substance.

Conclusion

Situations such as changing the initial story later, taking the child from hospital to hospital, the child's poor condition, and the family being forced to bring the child are among

the findings that should suggest child abuse. In cases where abuse is detected, judicial notification should be made and further harm to the minor should be prevented.

Keywords: Child abuse, Munchausen by Proxy, Corrosive Material, Forensic Medicine

6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş Merkezli Depremde Malatya'da Meydana Gelen Ölüm Olgularının Değerlendirilmesi

Mucahit ORUÇ¹, Abdulkerim YAYLA¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Emre BOZ¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Doğal afetler, toplumları derinden etkileyen acı olaylardır. Özellikle depremler, yaşanan yerlerde büyük tahribata ve can kaybına yol açabilir. Depremlerde hayatını kaybedenlerin kimliklerinin tespiti ve ölüm nedenlerinin belirlenmesi, hem adli tıp uzmanlarının hem de ailelerin sürekli bir çaba içinde olduğu bir süreçtir.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremde toplamda 50.783, Malatya'da 1237 kişi hayatını kaybetmiştir. Çalışmamızda 6 Şubat 2023 tarihinde Malatya ilinde meydana gelen ölüm olguları, Adli Tıp Kurumu'nun 20.09.2023 tarih ve 2023/893 sayılı onay yazısına istinaden Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı'ndan alınan verilerin retrospektif incelenmesiyle değerlendirilmiştir.

Çalışmada ölen kişinin yaşı, cinsiyeti, uyruğu, depremin kaçınıcı günü muayene edildiği, kentsel veya kırsal bölgeden gelme durumu, vücut bütünlüğünün korunup korunmadığı, çürümenin başlayıp başlamadığı, travma bölgesi, alınan numune ve ölü lekesi olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmanın retrospektif olarak yapılması ve tüm verilere erişimin zor olması sebebiyle bazı verilere ulaşılamamıştır.

Depremde hayatını kaybeden kişilerin bir kısmının yabancı uyruklu kişilerin olduğu bilinmektedir. Bu kişilere ait cenazelerde kimliklendirme işlemlerinde bir takım zorluklar bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Deprem, ölü muayenesi, kimliklendirme

Evaluation of Fatalities Occurring in Malatya During the Kahramanmaraş Centered Earthquake on February 6, 2023

Mucahit ORUÇ¹, Abdulkerim YAYLA¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Emre BOZ¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

ABSTRACT

Natural disasters are painful events that deeply affect societies. Earthquakes, in particular, can cause great destruction and loss of life in residential areas. Identification of those who lost their lives in

earthquakes and determination of the causes of death is a process in which both forensic medicine experts and families are constantly striving.

In the earthquake that occurred on February 6, 2023, a total of 50,783 people died, 1237 in Malatya. In our study, the death cases that occurred in Malatya on February 6, 2023 were evaluated by retrospectively examining the data received from the Malatya Forensic Medicine Group Presidency, based on the approval letter of the Forensic Medicine Institute dated 20.09.2023 and numbered 2023/893.

In the study, the age, gender, nationality of the deceased, the day on which he was examined after the earthquake, whether he came from an urban or rural area, whether his body integrity was preserved, whether decomposition had started, the trauma area, the sample taken and whether there was a dead stain were investigated. Some data could not be accessed because the research was conducted retrospectively and it was difficult to access all data.

It is known that some of the people who lost their lives in the earthquake were foreign nationals. There are some difficulties in the identification process of the bodies of these people.

Keywords: Earthquake, death examination, identification

BİR KİMLİKLENDİRME YÖNTEMİ OLARAK KALÇA İMPLANTI, OLGU SUNUMU

Mucahit ORUÇ¹, Abdulkerim YAYLA¹, Emre BOZ¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Yaşayan ya da ölü bir kimsenin tanımlanması ve diğer kişilerden ayırt edilmesini sağlayacak özelliklerin ortaya konulmasına kimliklendirme denir. Bir ölünün kimliğinin saptanması birçok nedenle önemlidir Deprem gibi doğal afetlerde de bu çalışmalar büyük önem taşır.

Bu makalede, kimliklendirme sürecinin zorluklarından bahsederek, kalça protezi ile kimlik tespitinin nasıl gerçekleştiğini açıklayacağız.

Vücudun iç muayenesi ile kimliği belirleyici özellikler ortaya çıkarılabilir. Vücudun herhangi bir yerine takılan implant, ICD, protez gibi seri numarası tespit edilebilecek materyallerin tespiti, kimliklendirmede yardımcı olabilir. En sık kullanılan materyallerden olan kalça protezi ve kalça implantları bu konuda önem taşır. Kullanılan implantın seri numarası varsa ve tespit edilirse, araştırma yapılarak implantın takıldığı kişi bilgisine ulaşılabilir. Bu seri numaralar SGK tarafından kayıt altına alınmış ise, vücut bütünlüğü bozulmuş ya da kimliklendirilemeyen olgularda kalça protezi varsa seri numarası SGK kayıtları ile karşılaştırılarak kimliklendirme yapılabilir. Bu yöntemin başarılı olması için SGK kayıtlarının tam olması gerekir. Kullanılan implantın markası biliniyorsa ilgili firma ile iletişime geçilebilir.

Anahtar kelimeler: Kalça implantı, kimliklendirme, otopsi

HIP IMPLANT AS AN IDENTIFICATION METHOD, CASE REPORT

Abdulkerim YAYLA¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Emre BOZ¹, Mucahit ORUÇ¹-Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

Abstract

Identifying a living or dead person and revealing the characteristics that will distinguish them from other people is called identification. Determining the identity of a dead person is important for many reasons. These studies are also of great importance in natural disasters such as earthquakes.

In this article, we will explain how identification occurs with hip prosthesis, by talking about the difficulties of the identification process.

Identifying features can be revealed by internal examination of the body. Detection of materials whose serial numbers can be identified, such as implants, ICDs, and prostheses attached to any part of the body, can help in identification. Hip prosthesis and hip implants, which are among the most commonly used materials, are important in this regard. If the implant used has a serial number and is detected, information about the person to whom the implant was installed can be obtained by conducting research. If these serial numbers are recorded by SGK, if there is a hip prosthesis in cases with impaired body integrity or cannot be identified, identification can be made by comparing the serial number with SGK records. For this method to be successful, SSI records must be complete. If the brand of the implant used is known, the relevant company can be contacted.

Keywords: Hip implant, identification, autopsy

Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹, Mucahit ORUÇ¹, Abdulkerim YAYLA¹, Emre BOZ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniğine 2022 Yılı İçerisinde Gelen Maluliyet Raporlarının Retrospektif Olarak Değerlendirilmesi

Özet

Amaç

Bu çalışmada 01.01.2022-31.12.2022 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniğine mahkeme aracılığı ile veya kişi isteği üzerine başvuran hastaların dosyalarının retrospektif olarak incelenip literatür eşliğinde tartışılması amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem

Mahkeme talebi veya kişi isteği üzerine 01.01.2022-31.12.2022 tarihleri arasında polikliniğimize gelen 570 maluliyet dosyası çalışmamıza dahil edilmiştir. Vakaların cinsiyeti, olay tarihindeki yaşı, olayın gerçekleştiği mevsim, yaralanmanın lokalizasyonu, hangi kemik kırığının olduğu, yaşa göre hangi kemiklerin daha fazla kırıldığı, maluliyet oranının hangi yönetmelik hükümlerince değerlendirildiğine ilişkin veriler elektronik ortamda tarandı. Veriler IBM SPSS 22 programı ile analiz edildi.

Bulgular

Olguların %77'sinin erişkin (18-65), %64,6'sının erkek, %35,4'ünün kadın olduğu görüldü. Olayların en çok yaz mevsiminde, en az kış mevsiminde gerçekleştiği görüldü. Yaş grubuna göre kemik kırıkları incelendiğinde çocuklar olayı en sık kırıksız, ikinci olarak tibia-fibula kırıklarıyla atlatırken, erişkinlerde en çok vertebra ikinci olarak tibia-fibula kırıklarının olduğu, 65 yaş üstü olgularda ise en sık vertebra kırıklarının olduğu görüldü.

Sonuç

Olguların büyük bir kısmının erişkin-erkek olmasının sebebinin trafik kazalarında sürücülerin 18 yaşını geçmiş erkek olduğu düşünüldü. Kış mevsiminde şehirler arası yolculuk sayısı düştüğünden ve ev dışı eylemler azaldığından en az vakanın kış mevsiminde olduğu anlaşıldı. Çocuklar kazaları en çok kırıksız atlatırken yaş arttıkça vertebra kırıklarının arttığı

görüldü. Osteoporoz insidansının geriatrik hastalarda daha yüksek olmasının kemik kırığı olasılığının arttığı düşünüldü. Bu veriler ışığında güvenlik önlemlerinin yaş ve mevsimsel farklar incelenerek alınması gerektiği, kaza sonrasında müdahale eden hekimlerin ihtimalleri bilerek şüphelerini yönlendirmeleri gerektiği kanaatine vardık.

Anahtar Kelimeler: Adli Tıp, Engellilik, Yaş

Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹, Mucahit ORUÇ¹, Abdülkerim YAYLA¹, Emre BOZ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Retrospective Evaluation of Disability Reports Received to İnönü University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine Polyclinic in 2022

Abstract

Objective

In this study, the files of the patients who applied to the Inonu University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine Polyclinic between 01.01.2022 and 31.12.2022 were retrospectively analyzed, and their age, gender, season of the event, body region, bone fractures, bone It is aimed to examine the correlation of the fractures with the age range and by which regulation provisions are reported, and to discuss the results in the light of the literature.

Materials and Methods:

570 disability files that came to our polyclinic between 01.01.2022 and 31.12.2022 upon court request or personal request were included in our study. Data on the sex of the cases, age at the time of the incident, the season of the incident, the localization of the injury, which bone fracture occurred, which bones were broken more often than age, and which regulations were evaluated according to the disability rate were scanned electronically. Data were analyzed with IBM SPSS 22 program.

Results

It was observed that 77% of the cases were adults (18-65), 64.6% were men, and 35.4% were women. It was seen that the incidents took place mostly in summer and least in winter. When bone fractures are examined according to age group, children survived the event

mostly without fracture, secondly with tibia-fibula fractures, It was observed that vertebral fractures were the most common in adults, tibia-fibula fractures were the second most common, and vertebral fractures were the most common in cases over 65 years of age.

Conclusion

It was thought that the reason why most of the cases were adult-male was that the drivers, especially in traffic accidents, were men over the age of 18. It was understood that the least number of cases occurred in the winter season, as the number of inter-city trips decreased and out-of-home activities decreased during the winter season. While children survived the accidents mostly without fractures, it was observed that vertebral fractures increased with increasing age. Due to the higher incidence of osteoporosis in geriatric patients, the possibility of trauma-induced bone fracture was thought to increase. In the light of these data, we came to the conclusion that safety measures should be taken by examining age and seasonal differences before an accident, and that physicians who intervene after an accident should direct their suspicions by knowing the possibilities.

Keywords: Forensic Medicine, Disability, Age

Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹, Mucahit ORUÇ¹, Abdulkerim YAYLA¹, Emre BOZ¹.

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Bir Adli Belge İnceleme Konusu; Evrakta Fotokopi-Asıl Ayrımı

Genel Bilgiler

Bu çalışma, adli belge incelemelerinde sık sık gündeme gelen, sıhhati tartışmalı evrakların fotokopi-asıl ayrımını yapma yöntemlerini bir olgu sunumuyla değerlendirmektedir.

Adli belge inceleme toplumsal güvenin tesisinde büyük önem arz etmektedir. Kişiler arası veya kişilerle kurumlar arası sözleşmelerde belgelerin ihtiva ettikleri gerçeklerin yanında belgelerin düzenlenme usulleri de adli makamlarca kriter olarak kabul edilmektedir.

Adli belge üzerinde ileri inceleme (yazı, imza, iğfal kabiliyeti vd.) yapılmadan önce zaman zaman belgenin fotokopi olup olmadığı da davaların konusu olmakta ve bu yüzden grafologlara önemli bir görev düşmektedir.

Olgu

Mahkemece tarafımıza gönderilen 22.07.1967 düzenlenme tarihli 3 sayfa olarak düzenlenmiş vasiyetname tarafımızca değerlendirildi. Belgede toner mevcudiyeti ve dağılımı, fotokopi arazları, saklama koşullarının belirginliği, doğal eskime tablosu, baskı izi ve mürekkep kalıntısı bulunmaması gibi teknik hususlar dikkate alındığında söz konusu belgenin fotokopi olduğu anlaşıldı.

Sonuç

Gün geçtikçe Adli Belge İncelemeye mevzu konuların temas alanının arttığı, tüm adli olguların genişleyen bu sahanın muhatabı olabileceği görülmektedir. Adli ve hukuki sürecin sağlıklı işleyebilmesi için sadece belgelerin ihtiva ettikleri gerçeklere odaklanılmaması gerekmekte olup evrakın düzenlenme, saklama ve çoğaltma usulleri de büyük önem arz etmektedir. Bu cihetle gerek örnek yargı kararlarının dikkate alınması gerekse de adli sürecin doğru ve hızlı tesisi açısından belgelerin asıllarının temini önemli rol oynamaktadır.

Anahtar kelimeler: Grafoloji, Fotokopi, Adli Tıp

Mehmet Efdal SAYDAN¹, Mucahit ORUÇ¹, Abdulkerim YAYLA¹, Emre BOZ¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Abstract

A Forensic Document Examination Subject; Separation of Photocopy and Original in Documents

General Information

His study evaluates the methods of distinguishing between photocopies and originals of documents of questionable authenticity, which are frequently brought up in forensic document examinations, with a case report.

Forensic document examination is of great importance in establishing social trust. In contracts between individuals or between individuals and institutions, the procedures for preparing the documents, as well as the facts contained in the documents, are accepted as criteria by the judicial authorities.

Before further examination (writing, signature, ability to seduce, etc.) is carried out on the forensic document, from time to time, whether the document is a photocopy or not is the subject of lawsuits, and therefore graphologists have an important duty.

Case

The 3-page will dated 22.07.1967 sent to us by the court was evaluated by us. Considering technical issues such as the presence and distribution of toner in the document, photocopy symptoms, obvious storage conditions, natural aging chart, absence of print marks and ink residue, it was understood that the document in question was a photocopy.

Conclusion

It is seen that the contact area of the subjects subject to Forensic Document Examination is increasing day by day, and all forensic cases may be addressed in this expanding field. In order for the judicial and legal process to function properly, it is necessary not only to focus on the facts contained in the documents, but also the methods of arranging, storing and reproducing the documents are of great importance. In this respect, obtaining the original documents plays

an important role both when considering exemplary judicial decisions and in terms of the correct and rapid establishment of the judicial process.

Keywords: Graphology, Photocopy, Forensic Medicine

İbrahim Alparıslan Sayar¹, Mehmet Efdal Saydan¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniğine Gelen 18 Yaş Ve Altı Maluliyet Raporlarının Retrospektif Olarak Değerlendirilmesi

Özet

Amaç

Bu çalışmada 01.01.2023-31.09.2023 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniğine başvuran 18 yaş altındaki hastaların dosyalarının retrospektif olarak incelenip literatür eşliğinde tartışılması amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem

Mahkeme talebi veya kişi isteği üzerine 01.01.2023-31.09.2023 tarihleri arasında polikliniğimize gelen 52 maluliyet dosyası çalışmamıza dahil edilmiştir. Vakaların cinsiyeti, olay tarihindeki yaşı, olayın gerçekleştiği mevsim, yaralanmanın lokalizasyonu, hangi sisteme ait kemiklerin daha fazla kırıldığı, maluliyet oranının hangi yönetmelik hükümlerince değerlendirildiğine ilişkin veriler elektronik ortamda tarandı. Veriler IBM SPSS 27 programı ile analiz edildi.

Bulgular

Olguların %36,5'nin 15-18 yaş arasında olduğu, %69,2'sinin erkek, %30,8'sinin kadın olduğu görüldü. Olayların en çok yaz mevsiminde, en az kış mevsiminde gerçekleştiği görüldü. Dosyalarda edilen yönetmeliklerde en çok %48.1 oranıyla Çocuklarda Özel Gereksinim Raporu olduğu, arıza lokalizasyonu içerisinde %36.5 alt ekstremitte, %30.7 merkezi sinir sistemi, %19.2 üst ekstremitte ve %13.6 diğer bölgelerin oluşturduğu görüldü. İncelenen olguların %57,7'sinin kent, %43,3'nün kırdada gerçekleştiği görüldü.

Sonuç

Motorsiklet kullanımına bağlı trafik kazası sayısının arttığı görülmüştür. Olguların büyük bir kısmının 15-18 yaş aralığında erkek olduğu görüldü. Trafik kazalarının daha çok kentte olması, kırlara oranla kentlerde trafik yoğunlunun fazla olmasına bağlı olduğu düşünüldü. Kış mevsiminde şehirler arası yolculuk sayısının az olduğu için en az vakanın kış mevsiminde olduğu anlaşıldı. En çok merkezi sinir sistemi hasarı ve alt ekstremitte hasarı

oluştugu anlaşıldı. Trafik denetimlerinin sıklığının artırılması ve motorsiklet kullanımının kontrol edilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adli Tıp, Maluliyet, Arıza

İbrahim Alparslan Sayar¹, Mucahit ORUÇ¹, Mehmet Efdal Saydan¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Retrospective Evaluation of Disability Reports for Ages 18 and Under, Coming to İnönü University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine Polyclinic

Aim

In this study, it is aimed to retrospectively examine the files of patients under the age of 18 who applied to the İnönü University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine Polyclinic between 01.01.2023 and 31.09.2023 and discuss them in the light of the literature.

Materials and Methods

52 disability files that came to our polyclinic between 01.01.2023 and 31.09.2023 upon court request or individual request were included in our study. Data regarding the gender of the cases, their age at the time of the incident, the season in which the incident occurred, the localization of the injury, which system's bones were broken more, and the provisions of the regulations that evaluated the disability rate were scanned electronically. Data were analyzed with IBM SPSS 27 program.

Results

It was observed that 36.5% of the cases were between the ages of 15-18, 69.2% were male and 30.8% were female. It was observed that the most incidents occurred in the summer and the least in the winter. In the regulations in the files, it was seen that the highest rate was Special Needs Report in Children with a rate of 48.1%, and the malfunction localization consisted of 36.5% lower extremity, 30.7% central nervous system, 19.2% upper extremity and 13.6% other regions. It was observed that 57.7% of the cases examined occurred in urban areas and 43.3% in rural areas.

Conclusion

It has been observed that the number of traffic accidents due to motorcycle use has increased. It was observed that the majority of the cases were males between the ages of 15-18. It was thought that the reason why traffic accidents occur more in cities is due to the higher traffic density in cities compared to rural areas. It was understood that the fewest cases were in the winter season, as the number of intercity trips was low. It was understood that central nervous system damage and lower extremity damage occurred most. The frequency of traffic inspections should be increased and the use of motorcycles should be controlled.

Key Words: Forensic Medicine, Disability, Malfunction

İbrahim Alparslan Sayar¹, Mehmet Efdal Saydan¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman Çelbiş

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Travmadan Yıllar Sonra Epilepsi Gelişimi; Majör Travma'dan 4 yıl sonra Epilepsi Olgusu

Genel Bilgiler

Kafa travmasına bağlı olarak çeşitli nörolojik ve psikiyatrik bozukluklar oluşabilmektedir. Bu çalışma, travma sonrasında kişi hakkında rapor düzenleyecek hekimlere, travma geçiren kişilerde ilerleyen yıllarda epilepsi gelişme riskini dikkat çekmeyi bir adet olgu sunumuyla amaçlamaktadır. Nörolojik ve psikiyatrik bozukluklar klinik olarak genellikle benzer semptomlar verebilir. Travma sonrası oluşabilecek epilepsi ve nedenleri tartışılacaktır.

Olgu

09.11.2011 tarihli trafik kazasından sonra herhangi bir şikayeti olmayan hasta 4 yıl sonra gelişen epilepsi hastalığına bağlı şikayetleri başlamıştır. Gün içinde 3-5 saniye süren titremeleri olan, antiepileptik(tegretol) kullanımı olan, iş hayatında zorlanan, unutkanlıklar yaşayan 35 yaşındaki erkek hastaya 05.03.2015 tarihli Engelli Sağlık Kurulu Raporu'nda epilepsi tanısı ile %40 özürlülük oranının verildiği görüldü.

Sonuç

Travma sonrası uzun süreçler içerisinde çeşitli nörolojik ve psikiyatrik arızalar gelişebileceği, travma sonrasında kişi hakkında rapor düzenleyecek hekimlerin bu sahanın muhatabı olabileceği görülmektedir. Adli ve hukuki sürecin sağlıklı işleyebilmesi travma sonrası oluşabilecek nörolojik ve psikiyatrik hastalıkların da göz önüne alınması büyük önem arz etmektedir. Türk Ceza Kanu Yaralanma Klavuzun'un değerlendirilmelere göre rapor düzenlense de duyu-organ zaafiyeti açısından 18 ay süreden sonrasında da epilepsi gibi uzun süre sonrasında ortaya çıkabilecek nörolojik ve psikiyatrik hastalıkların göz önüne alınması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Travma, Epilepsi, Adli Tıp

İbrahim Alparslan Sayar¹, Mehmet Eftal Saydan¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

General Information

Various neurological and psychiatric disorders may occur due to head trauma. This study aims to draw attention to the risk of developing epilepsy in the following years in people who have experienced trauma, with a case report, to physicians who will prepare a report about the person after the trauma. Neurological and psychiatric disorders can often present clinically similar symptoms. Post-traumatic epilepsy and its causes will be discussed.

Phenomenon

The case, which was sent to us by the court to prepare a final report, was evaluated by our Department and relevant branches. The patient, who did not have any complaints after the traffic accident dated 09.11.2011, started to have complaints related to epilepsy that developed 4 years later. A photocopy of the Disabled Health Board Report dated 05.03.2015 was given to a 35-year-old male patient who had tremors lasting 3-5 seconds during the day, used antiepileptics (tegretol), had difficulty in business life and was forgetful; It was recorded that "a diagnosis of epilepsy gives a disability rate of 40%".

Conclusion

It is seen that various neurological and psychiatric disorders may develop in long periods after trauma, and physicians who will prepare a report about the person after trauma may be the interlocutor in this field. It is of great importance for the judicial and legal process to function properly and to take into account neurological and psychiatric diseases that may occur after trauma. Although the report is prepared according to the evaluations of the Turkish Penal Code Injury Guide, neurological and psychiatric diseases that may occur after a long period of time, such as epilepsy, should be taken into consideration in terms of sensory-organ weakness beyond 18 months.

Key words: Trauma, Epilepsy, Forensic Medicine

Olgu Serisi: Mukayese Belge Çokluğunun Önemi

Bengü Berrak Özkul¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

Özet

Genel Bilgiler

Bireyleri belgeler üzerine yazdıkları yazılardan ve attıkları imzalardan tespit ve teşhis etmek mümkündür. İmza incelemelerinde işleklik derecesi, alışkanlıklar, tersim biçimi, ebat, istif, eğim, doğrultu, seyir, hız ve baskı derecesi gibi kriterler esas alınır.

İnceleme konusu belge üzerindeki imzanın sahte olup olmadığı ve imzanın şüphelenilen şahıslara aidiyeti açısından kanaat bildirilebilmesi için inceleme konusu belge üzerindeki imzalar ile şüphelenilen şahısların huzurda alınan imzaları ve bu şahıslara ait daha önceden başka amaçlarla atılmış mümkün oldu kadar çok sayıda mukayese belge üzerindeki samimi imzaların karşılaştırılması gerekir.

Bu çalışma, mukayese belgelerin çokluğunun önemini olgu serisi üzerinden değerlendirmektedir.

Olgular

14.11.2022 ve 22.05.2023 tarihlerinde iki farklı esas numara ile ikişer dosya olarak, 10.01.2023, 03.01.2023, 01.02.2023, 03.02.2023 ve 19.07.2023 tarihlerinde ise tek dosya olarak İcra Hukuk Mahkemesi tarafından gönderilen dokuz farklı dosyanın incelenmesi neticesinde; sorulan 8 adet dosyadaki çek keşideci imzasının ve 1 adet dosyadaki 1. ciro imzasının aynı şirkete ait benzer imzalar olduğu görüldü. 14.11.2022 tarihinde farklı esas numaralarla iki dosya, 10.01.2023, 03.01.2023, 01.02.2023 ve 03.02.2023 tarihlerinde gönderilen dosyalar kapsamında gönderilen mukayese belgelerin incelenmesi neticesinde imzanın şüphelenilen şahsa ait olmadığı kanaatine varılmışken, 22.05.2023 tarihlerinde gönderilen dosyalardan birinde yer alan imza sirkülerinin incelenmesi neticesinde söz konusu imzanın şüphelenilen şahsa ait olduğu görülmüş olup, 22.05.2023 tarihindeki iki dosya ve 19.07.2023 tarihinde gönderilen dosyalarda ise söz konusu imzanın şüphelenilen şahsa ait olduğu kanaatine varılmıştır.

Sonuç

İmza incelemelerinde mukayese belgelerinin teminine özen gösterilmesi, mümkün olduğu kadar çok sayıda samimi belge örneği temin edilmesi, daha kapsamlı inceleme yapılmasını sağlayarak adaletin tesisine yardımcı olacaktır.

Anahtar kelimeler: Grafoloji, mukayese belge, Adli Tıp

Abstract

Case Series: The Importance of Multiple Comparative Documents

Bengü Berrak Özkul¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

General Information

It is possible to identify and identify individuals from the writings they write on documents and the signatures they make.

An opinion can be expressed in terms of whether the signature on the document under examination is fake or not and whether the signature belongs to the suspected persons. For this purpose, it is necessary to compare the signatures on the document under examination with the sincere signatures of the suspected person on documents that are as comparable as possible previously signed for other purposes.

Cases

The file was sent by the Enforcement Civil Court on 14.11.2022, 22.05.2023, 10.01.2023, 03.01.2023, 01.02.2023, 03.02.2023 and 19.07.2023. As a result of examining nine different files; It was seen that the check drawer signature in the 8 files asked and the 1st endorsement signature in 1 file were similar signatures belonging to the same company. Comparative documents within the scope of the files sent on 14.11.2022, 10.01.2023, 03.01.2023, 01.02.2023 and 03.02.2023 were examined. While it was concluded that the signature did not belong to the suspicious person, as a result of examination of the signature circular in the file dated 22.05.2023, it was seen that the signature in question belonged to the suspicious person. It was concluded that the signature in question in the files dated 22.05.2023 and 19.07.2023 belonged to the suspect.

Conclusion

The availability of as many comparison documents as possible during signature reviews will help ensure fairness by ensuring the review is more comprehensive.

Keywords: Graphology, comparative document, Forensic Medicine.

Malpraktis Endişesinden Doğan Defansif Tıp

Bengü Berrak Özkul¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

Amaç

Malpraktis; Dünya Tabipler Birliği'nin 1992 yılında yaptığı tanımlamada "hekimin tedavi sırasında standart uygulamayı yapmaması, beceri eksikliği veya hastaya tedavi vermemesi ile oluşan zarar" olarak tanımlamıştır. Türk Tabipler Birliği'nin 1999 yılında yayınlamış olduğu Hekimlik Meslek Etiği Kuralları Madde 13'de ise "bilgisizlik, deneyimsizlik ya da ilgisizlik nedeni ile bir hastanın zarar görmesi anlamına gelir" olarak tanımlanmıştır.

Defansif tıp; hekimlerin bazı nedenler dolayısıyla kendini hastadan, davalardan, yönetimden korumaya çalışmasıdır. Pozitif ve negatif olarak iki başlık altında incelenir. Pozitif defansif uygulamaları, hastaların malpraktis taleplerini önlemek ya da hizmet standartlarının karşılandığını kabul eden yasal sistemi ikna etmek için tıbbi değer taşımayan hizmetleri içermektedir. Negatif defansif tıp ise hekimlerin yasal riskler nedeniyle riskli hastalardan uzak durmasıdır.

Bu çalışmamızda daha önce yapılmış çalışmalar ışığında malpraktis ve defansif tıbbın tanımlarını yaparak iki kavram arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yöntem

Üniversitemiz kütüphanesinden, veritabanlarına ulaşılabilen malpraktis ve defansif tıpla ilgili çalışmalar gözönüne alınarak derleme çalışması yapılacaktır.

Sonuç

Son yıllardaki tıbbi malpraktis davalarındaki artışlar, dava sonucundaki yüksek tazminat miktarları, medyada sık konu edilmesi neticesinde bireylerin sağlık çalışanları tarafından verilen sağlık hizmetlerini sorgulamaya başlamaları ve toplumun bu konuda hassaslaşması, yeni Türk Ceza Kanunu'nda ceza oranlarının artması, cezaların paraya çevrilmemesi, ertelenmemesi vb sebepler hekimlerin üzerindeki baskıyı artırarak kendilerini korumaya almalarına sebep olmuş ve defansif tıba yöneltmiştir.

Anahtar Kelimeler: malpraktis, defansif tıp, adli tıp

Defensive Medicine Born of Malpractice Concern

Bengü Berrak Özkul¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

Aim

Malpractice; In its definition made by the World Medical Association in 1992, it is defined as "harm caused by the physician's failure to perform standard practice during treatment, lack of skill, or failure to provide treatment to the patient". In Article 13 of the Medical Ethics Rules published by the Turkish Medical Association in 1999, it is defined as "harm to a patient due to ignorance, inexperience or indifference".

Defensive medicine is when physicians try to protect themselves from the patient, lawsuits, and management for some reasons. It is examined under two headings: positive and negative. Positive defensive medicine include services that do not have medical value to prevent malpractice claims by patients or to persuade the legal system to accept that service standards have been met. Negative defensive medicine is when physicians stay away from risky patients due to legal risks.

In this study, we aimed to define the relationship between the two concepts by defining malpractice and defensive medicine in the light of previous studies.

Method

A compilation study will be conducted taking into account studies on malpractice and defensive medicine whose databases can be accessed from our university library.

Conclusion

The increase in medical malpractice lawsuit in recent years, high compensation amounts as a result of the lawsuit, individuals starting to question the health services provided by healthcare professionals as a result of frequent media coverage and the society becoming more sensitive about this issue, the increase in penalty rates in the new Turkish Penal Code, the penalties not being converted into fines, not being postponed, etc. It has increased the pressure on physicians, causing them to protect themselves and directing them to defensive medicine.

Keywords: malpractice, defensive medicine, forensic medicine

Ceren PEKTEKİN¹, Emre BOZ¹, , Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

GÖRME KAYBI VAKASI BAĞLAMINDA BİR İŞ KAZASI OLGUSUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Genel Bilgiler

Çalışanların sağlığını ve güvenliğini sağlamak işverenlerin ve yöneticilerin öncelikli sorumluluklarından biridir. İş güvenliği; çalışanların iş sırasında maruz kaldıkları tehlikeleri azaltmayı ve iş kazalarını, yaralanmaları veya meslek hastalıklarını önlemeyi amaçlar. Bu sunumumuzda iş güvenliği önlemlerinin neden önemli olduğunu, iş güvenliği politikalarının nasıl uygulanması gerektiğini ve çalışanların iş güvenliği konusundaki sorumluluklarını ele alacağız.

Olgu

Mahkemece tarafımıza gönderilen şahsın görme kaybının mesleği ile illiyetinin olup olmadığı ve maluliyet oranının tespiti istenmiştir. Şahsın belgeleri incelediğinde katarakt ameliyatı olduğu, 2 ay sonra dikişlerini aldırmasını takiben giderek artan görme kaybı olduğu görüldü. Katarakt ameliyatından 4 yıl sonra sağ gözünden enüklüasyon ameliyatı yapıldığı ve sağ gözüne protez yerleştirildiği görüldü

Sonuç

Değerlendirmemiz sonucunda; görme kaybı durumunun mesleğe bağlı kaynak ışınları sonrası retina zayıflamasına bağlı olarak geliştiği anlaşılmıştır. Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Yönetmeliği'ne göre meslekte kazanma gücünde azalma oranı: 54% olarak hesaplanmıştır.

İşyerindeki tehlikelerin tespit edilmesi, güvenlik önlemlerinin alınması, çalışanlara iş güvenliği eğitimlerinin verilmesi, çalışma koşullarının düzenlenmesi uygulamalarının doğru bir şekilde hayata geçirilmesiyle iş kazalarının önüne geçmek mümkündür.

Anahtar kelimeler: Görme Kaybı, İş Güvenliği, Adli Tıp

Ceren PEKTEKİN¹, Emre BOZ¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

EVALUATION OF A WORK ACCIDENT IN THE CONTEXT OF VISION LOSS

General Information

Ensuring the health and safety of employees is one of the primary responsibilities of employers and managers. Work safety; It aims to reduce the hazards that employees are exposed to during work and to prevent work accidents, injuries or occupational diseases. In this article, we will discuss why occupational safety measures are important, how occupational safety policies should be implemented, and the responsibilities of employees regarding occupational safety.

Case

The court requested the determination of whether the vision loss of the person sent to us was related to his profession and his disability rate. When the person examined the documents, it was seen that he had cataract surgery and after 2 months, after having his stitches removed, he gradually lost vision. 4 years after the cataract surgery, it was seen that enucleation surgery was performed on his right eye and a prosthesis was placed in his right eye.

Conclusion

As a result of our evaluation; It has been understood that vision loss develops due to retinal weakening after occupational welding rays. According to the Regulation on Loss of Working Power and Earning Power in the Profession, the rate of decrease in earning power in the profession is calculated as 54%.

It is possible to prevent occupational accidents by identifying hazards in the workplace, taking safety precautions, providing occupational safety training to employees, and implementing the practices of regulating working conditions correctly.

Keywords: Vision Loss, Occupational Safety, Forensic Medicine

Ceren PEKTEKİN¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

SEREBRAL PALSİ VAKASI ÜZERİNDEN BİR MALPRAKTİS OLGUSUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

GİRİŞ

Günümüzde hekimlerin mesleki sorumlulukları giderek artmaktadır. Bazen yanlış tedaviler, hatalı tanımlar veya iletişim eksiklikleri gibi nedenlerle malpraktis vakaları ortaya çıkabilmektedir. Malpraktis, sağlıkta yapılan yanlış uygulamaları ifade etmek için kullanılan bir terimdir. Dünyada ve Türkiye’de yapılan malpraktis vakalarına bakıldığında kadın doğum, acil, nöroloji gibi alanlardaki vakaların yüksek sayıda olduğu gözlenmektedir. Bu çalışmada ihmal sonucu serebral palsi geliştiği iddia edilen vaka ile malpraktis kavramını değerlendireceğiz.

OLGU

8 yaşında kız çocuğu, polikliniğimize Erzurum 1. İdare Mahkemesi tarafından geçici ve kalıcı maluliyetinin tespiti için gönderilmiştir. Tıbbi evrakları incelendiğinde 4 aylıkken huzursuzluk şikâyetiyle hastaneye gittiği, üst solunum yolu enfeksiyonu tanısı aldığı, taburcu edildiği saptandı. Akşam saatlerinde ishal, kusma ve halsizlik şikayetlerinin başladığı, birkaç saat sonra hastaneye götürüldüğü, müdahalede bulunulmadığı, sabah saatlerinde tekrar götürüldüğü ve tekrar müdahalede bulunulmadığı, ailenin beyanının 2 farklı doktorun muayene ettiği ve ikisinin de ilgilenmediği yönünde olduğu görüldü. Ertesi gün prearrest olarak farklı bir hastaneye başvurduğu, kalbinin durması ve bu süreçte beyinde hasar oluşumu sonrası 1 yaşında serebral palsi tanısı aldığının raporlandığı tespit edildi. Adli Tıp Kurumu’nun değerlendirmesi sonucu küçükte meydana gelen serebral palsi hastalığının ihmal sonucu oluştuğunun raporlandığı görüldü.

SONUÇ

Malpraktis sonuçları hastalar üzerinde kalıcı etkiler bırakabilir ve yaşam kalitesini önemli ölçüde etkileyebilir. Sağlık çalışanlarının malpraktisten korunması için mutlaka hastalara yapılan işlemleri kayıt altına almaları gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Malpraktis, Serebral Palsi, Adli Tıp

--

Ceren PEKTEKİN¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

EVALUATION OF A CASE OF MALPRACTICE TASED ON A CASE OF CEREBRAL PALSY

General Information

Nowadays, the professional responsibilities of physicians are increasing. Sometimes malpractice cases such as incorrect treatments, incorrect definitions or communication deficiencies may arise. Malpractice is a term used to express wrong practices in healthcare. Data on malpractice cases in the world and in Turkey show that the number of cases in fields such as gynecology, emergency and neurology is high. We will evaluate the alleged case of cerebral palsy resulting from negligence and the treatment of malpractice.

CASE

An 8-year-old girl was sent to our polyclinic by Erzurum 1st Administrative Court to determine her temporary and permanent disability. When his medical documents were examined, it was determined that he went to the hospital with a complaint of restlessness when he was 4 months old, was diagnosed with an upper respiratory tract infection, and was discharged. It was observed that complaints of diarrhea, vomiting and weakness started in the evening, he was taken to the hospital a few hours later, no intervention was made, he was taken again in the morning and no intervention was made again, and the family's statement was that 2 different doctors examined him and neither of them were interested. It was determined that he was admitted to a different hospital the next day as a prearrest, and it was reported that he was diagnosed with cerebral palsy at the age of 1 after his heart stopped and his brain was damaged in the process. As a result of the evaluation of the Forensic Medicine Institute, it was reported that the cerebral palsy disease that occurred in the minor was caused by negligence.

Conclusion

The consequences of incorrect treatment can have lasting effects on patients and significantly affect their quality of life. In order to protect healthcare professionals from malpractice, they must record the procedures performed on patients.

Keywords: Malpractice, Serebral Palsi, Forensic Medicine

Dentinogenic Ghost Cell Tumor; Olgu Sunumu

Mürüvvet Akçay Çelik¹

Havva Erdem¹

¹Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı, Ordu, Türkiye

Giriş: Dentinojenik ghost cell tümör (DGCT), kalsifiye odontojenik kistin nadir görülen tümöral bir formudur ve az sayıda vaka tanımlanmıştır. Genellikle yaşlı kişilerde ve erkeklerde görülme sıklığı daha fazladır. Ameloblastoma benzeri epitelyal adalar, hayalet hücreler ve dentinoid ile karakterize lokal invaziv bir neoplazmdir.

Olgu: 16 yaşında kadın hasta diş polikliniğine başvurduğunda maksilla anterior bölgede gömülü bir dişle birlikte radyolusent lezyon saptanmış. Klinik ön tanılar; Dentigeröz kist, Odontojenik miksom olarak düşünülmüş.

Patoloji bölümümüze gelen spesmen 2x1.5x1 cm boyutunda kahve renkli kistik doku örneği idi. Mikroskopik incelemede periferik palizatlanma gösteren kolumnar hücrelerden oluşan solid epitelyal adalar izlendi. Bazaloid hücrelerin palizatlaşması ile ameloblastik benzeri alanlar mevcuttu. Belirgin mitotik aktivite görülmedi. Nest yapıları arasında matüre fibröz stroma yer yer izlenmekte olup arada yer yer ghost cell alanları izlendi.

Olguda histomorfolojik bulgular, klinik ön tanılarda verilen hastalıklarla uyumlu nitelikte düşünülmeydi. İmmünohistokimyasal çalışmada: CK19(+), Kalretinin (-), p63(+), p40(+), β katenin (+), SOX10(-), SMA(-) sonuç verdi. Klinik/radyolojik bulgular eşliğinde olgu histomorfolojik olarak DGCT olarak raporlandı.

Sonuç: DGCT, maksilla ve mandibulanın solid büyüme paternine sahip, benign, lokal agresif odontojenik neoplazmdir. Soluk sitoplazmalı çekirdeksiz epitel hücrelerinden oluşan hayalet hücreler, fokal stellat retikulum benzeri epitel izlenmektedir. Rekürrens sık izlenmekte olup lokal agresif seyirlidirler. Kalsifiye edici odontojenik kistlerle histopatolojik olarak benzerlik göstermektedir. Geniş bir yaş aralığı olsa da 40-60 yaşlarında, erkeklerde daha sık izlenir. Posterior maksilla ve mandibula sık görüldüğü lokalizasyonlardır. Hastalar genelde asemptomatik çene şişmesi ile başvururlar. Tamsında radyolojik ve histopatolojik korelasyon gereklidir. Bizim olgumuz genç kadın hasta olması ve nadir görülen bir neoplazm olması nedeniyle sunulmaya değer düşünülmüştür.

Anahtar kelimeler: Dentinojenik, ghost cell, neoplazm

Dentinogenic Ghost Cell Tumor; A Case Report

Mürüvvet Akçay Çelik¹

Havva Erdem¹

¹Ordu University Faculty of Medicine, Department of Medical Pathology, Ordu, Türkiye

Introduction: Dentinogenic ghost cell tumor (DGCT) is a rare tumoral form of calcified odontogenic cyst. A small number of cases with DGCT have been described. It is generally more common in older people and men. It is a locally invasive neoplasm characterized by ameloblastoma-like epithelial islands, ghost cells and dentinoid.

Case: When a 16-year-old female patient applied to the dental clinic, a radiolucent lesion with an impacted tooth was detected in the anterior region of the maxilla. Clinical preliminary diagnoses; It was thought to be a dentigerous cyst or odontogenic myxoma. A brown cystic tissue sample measuring 2x1.5x1cm was observed macroscopically in our pathology department. In microscopic examination, solid epithelial islands consisting of columnar cells showing peripheral palisade were observed. Ameloblastic-like areas were present with palisading of basaloid cells. No obvious mitotic activity was seen. Mature fibrous stroma is occasionally observed among the nest structures, and ghost cell areas are occasionally observed. In the case, the histomorphological findings were not considered compatible with the diseases given in the preliminary clinical diagnoses. Immunohistochemical study showed CK19(+), Calretinin (-), p63(+), p40(+), β catenin (+), SOX10(-), SMA(-). Accompanied by clinical/radiological findings, the case was histomorphologically reported as DGCT.

Conclusion: DGCT is a benign, locally aggressive odontogenic neoplasm of the maxilla and mandible with a solid growth pattern. Ghost cells consisting of nucleated epithelial cells with pale cytoplasm and focal stellate reticulum-like epithelium are observed. Recurrence is frequently observed and they have a locally aggressive course. It is histopathologically similar to calcifying odontogenic cysts. Although there is a wide age range, it is more common in men between the ages of 40-60. Posterior maxilla and mandible are the most common locations. Patients generally present with asymptomatic jaw swelling. Radiological and histopathological correlation is required for diagnosis. Our case was considered worth presenting because it was a young female patient and a rare neoplasm.

Keywords: Dentinogenic, ghost cell, neoplasm

Emre ERBİLİR¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Ameliyatta Yabancı Materyal Unutmaya Bağlı Malpraktis; Bir Olgu Sunumuyla Değerlendirilmesi

Genel Bilgiler

Dünya Tabipler Birliğine göre malpraktis hekimin tedavi sırasında standart, güncel, uygulamayı yapmaması, beceri eksikliği veya hastaya tedavisini vermemesiyle oluşan hasardır.

Ülkemizde malpraktis görülme yüzdesinin en yüksek olduğu bölümler cerrahi branşlardır. Bu durum karşımıza büyük damar yaralanması, organ perforasyonu gibi majör durumlarla gelebildiği gibi hasta vücudunda ameliyat materyali unutulması gibi minör durumlarla da gelebilir.

Unutulan yabancı materyallerin varlığını tanımlamak çoğu zaman spesifik semptomların başlamasıyla uzun süre sonra mümkün olabilmektedir. Yabancı materyali tanımlamada, karakterizasyonunu ve pozisyonunu belirlemede genellikle üç boyutlu BT kullanılmaktadır.

Bu çalışma, günümüzde gündemi çok sık meşgul eden ve ağır sonuçları olabilen malpraktis olgularını; Adli Tıp yönünden bir olgu sunumuyla işlemektedir.

Olgu

Mahkemece tarafımıza gönderilen olguda geçirmiş olduğu burun ameliyatlarında yabancı bir metalik cismin hastanın vücudunda unutulup unutulmadığını, varsa unutulmuş cismin bulunduğu yer ve cismin niteliğine ilişkin rapor düzenlenmesi istenmektedir. Sonuçta radyolojik görüntülemelere göre kişide sol maksillonazal bileşkede metalik refle veren yabancı cisim olduğu görüldü.

Sonuç

Malpraktis vakaları günümüzde hekimlerin karşısına çok sık ve farklı şekillerde çıkabilmektedir. Hekimler majör durumlara karşı dikkatli ve tedbirli olmalarına karşın sütür unutulması, materyal unutulması gibi minör durumları gözden kaçırabilmektedirler. Standart

bir algoritmayla hareket edilmesi hekimlerin bu gibi durumlarla karşılaşmalarını en aza indirmek için önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Malpraktis, Yabancı materyal, Adli Tıp

Emre ERBİLİR¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹Inonu University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

Abstract

Malpractice Due to Forgetting Foreign Material in Surgery; Evaluation with a Case Report

General Information

According to the World Medical Association, malpractice is damage caused by a physician's failure to perform a standard, up-to-date application during treatment, lack of skills, or failure to provide treatment to a patient.

Surgical branches are the departments where the percentage of malpractice incidence is highest in our country. This situation can come with major conditions such as major vascular injury, organ perforation, as well as minor conditions such as forgetting the surgical material in the patient's body.

Identifying the presence of forgotten foreign materials is often possible after a long time with the onset of specific symptoms. Three-dimensional CT is usually used to identify foreign material, determine its characterization and position.

This study deals with malpractice cases, which are very often on the agenda today and may have severe consequences, with a case report from the Forensic medicine point of view.

Case

In the case sent to us by the court, it is requested to issue a report on whether a foreign metallic object was forgotten in the patient's body during the nose surgeries he underwent, the location of the forgotten object, if any, and the nature of the object. As a result, according to

radiological imaging, it was observed that there was a metallic-style foreign body at the left maxillonasal junction of the person.

Conclusion

Cases of malpractice can appear in front of physicians very often and in different ways nowadays. Although doctors are careful and cautious about big situations, they can overlook small situations such as forgetting the stitch, forgetting the material. It is important that doctors act with a standard algorithm to minimize their encounters with such situations.

Keywords: Malpractice, Foreign material, Forensic Medicine

Emre ERBİLİR¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Eser Sözleşmesi Kapsamında Bir Adet Genital Estetik Cerrahisi Olgusunun Değerlendirilmesi

Genel Bilgiler

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre sağlık sadece hastalık olmaması değil, fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir. Dolayısıyla estetik amaçlı müdahaleler tedavi amacı taşımasa bile ruhsal iyilik halini kapsayan sağlık haklarından biridir. Günümüzde genel yaşam tarzının değişmesi estetik cerrahisine olan ilgiyi oldukça arttırmıştır. Bu yaygınlaşmanın yanında gelişen cerrahi teknikler ve hekimlerin de bu arza cevap verme çabası beraberinde estetik müdahaleye özgü etik ve hukuki sorunları beraberinde getirmiştir.

Eser sözleşmesi estetik ameliyatlara ve protez yapımı gibi işlemlerde yapılan, hekimin sonuçtan sorumlu olduğu ve yapıtı ayıpsız şekilde teslim etmeyi taahhüt altına alan sözleşmelerdir. Estetik operasyonlar, protez, ortodonti gibi diş tedavileri eser sözleşmesi kapsamında değerlendirilir.

Bu çalışma estetik cerrahilerde hastanın sonuçla ilgili şikayetinin eser sözleşmesi kapsamında değerlendirilmesini kadın genital kozmetik cerrahiye konu edinen bir olgu sunumuyla Adli Tıp yönünden ele almaktadır.

Olgu

Mahkemece tarafımıza gönderilen olguda geçirmiş olduğu vajinoplasti ameliyatı sonrası kişinin haz duygusunda azalma ve estetik açıdan beğenmeme şikayetlerinde geçirdiği operasyon ile illiyet bağının olup olmadığı varsa hekimin kusurlu olup olmadığının değerlendirilmesi istenmektedir. Sonuçta haz duygusunun azaldığını ölçen herhangi bir parametre olmadığı, bu nedenle bir azalma olup olmadığı saptanamamıştır.

Sonuç

Yapılacak müdahalenin tedavi amaçlı mı estetik amaçlı mı olduğunun öncesinde iyi belirlenmesi, hastaya anlatılması ve gerekli onamların eksiksiz alınması ilerde hekimin yaşayabileceği hukuki sorunları en aza indirmede büyük önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Eser sözleşme, Estetik, Adli Tıp

Emre ERBİLİR¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Abstract

Evaluation of a Case of Genital Aesthetic Surgery Within the Scope of the Work Contract

General Information

According to the definition of the World Health Organization, health is not only the absence of disease, but also a state of complete well-being in physical, mental and social terms. Therefore, interventions for aesthetic purposes are one of the health rights that cover mental well-being, even if they do not have the purpose of treatment. Today, the change in the general lifestyle has greatly increased the interest in plastic surgery. In addition to this popularization, the developing surgical techniques and the doctors' efforts to respond to this supply have brought with them ethical and legal problems specific to aesthetic intervention.

Work contracts are contracts made in procedures such as plastic surgeries and prosthesis construction, in which the physician is responsible for the result and undertakes to deliver the work flawlessly. Dental treatments such as aesthetic operations, prosthetics, orthodontics are evaluated within the scope of the work contract.

This study considers the evaluation of the patient's complaint about the result in aesthetic surgeries within the scope of the work contract from the point of view of Forensic Medicine with a case report on the subject of female genital cosmetic surgery.

Case

In the case sent to us by the court, if there is a link between the junction of a person's sense of pleasure after vaginoplasty surgery and complaints of aesthetic dissatisfaction, it was requested to evaluate whether the physician is defective As a result, there are no parameters

that measure the decrease in the feeling of pleasure, so it could not be determined whether there was a decrease.

Conclusion

Determining in advance whether the intervention to be performed is for therapeutic or aesthetic purposes, informing the patient and obtaining the necessary permissions in full is of great importance in minimizing the legal problems that the physician may experience in the future.

Keywords: Work Contract, Aesthetic, Forensic Medicine

Ramazan ÖZALP¹, Mucahit ORUÇ¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Clostridium Botulinum Kaynaklı Gıda Zehirlenmesi; 4 Olgu Sunumu

Genel Bilgiler

Gıda kaynaklı botulizm, dünyada olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda görülen bazı ardışık vakalar nedeniyle dikkat çekmektedir. Botulizmin en yaygın görülen bulaşma yolu, botulinum nörotoksini ile kontamine gıdaların tüketilmesi ile seyreden gıda kaynaklı botulizmdir. Vakaların büyük çoğunluğunun evde düşük sıcaklıklarda ve yetersiz pişirme süresiyle pişirilip konserve edilen besinlerin tüketilmesi sonucu oluştuğu bilinmektedir. Bu nedenle botulizme dikkat çekebilmek için çeşitli kanallar aracılığıyla halkı bilinçlendirmeye ihtiyaç vardır.

Bu çalışmada, Clostridium Botulinum kaynaklı gıda zehirlenmesi olgularının tespiti ve adli bildirimlerinin yapılması dört vaka incelemesi üzerinden değerlendirmektedir.

Olgular

Jandarma komutanlığınca tarafımıza kati rapor düzenlenmesi amacıyla gönderilen olgular Anabilim Dalımız ve ilgili branşlarca değerlendirildi. Meydana gelen Clostridium Botulinum kaynaklı gıda zehirlenmesi olgularının serviste kısa süreli tedavi sürecinden uzun süre yoğun bakım şartlarında takibine kadar gidebildiği görüldü.

Sonuç

Uygun şartlarda üretilmemiş, uygun sıcaklıklarda pişirilmemiş veya muhafaza edilmemiş gıda kaynaklı C.Botulinum zehirlenmesi hayati tehlike oluşturabilen hatta ölüme neden olabilen son derece tehlikeli bir durumdur. Özellikle ülkemiz gibi başta ev yapımı konserve gıda tüketiminin yaygın olduğu toplumlarda erken dönemde tanısının konulması ve

tedaviye başlanması büyük önem taşımaktadır. Bu noktada gıda zehirlenmesi nedeniyle acil servislere başvuran olguların mutlaka adli bildiri yapılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Botulizm, Konserve, Zehirlenme, Adli Tıp

Ramazan ÖZALP¹, Mucahit ORUÇ¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

Abstract

Food Poisoning Caused by Clostridium Botulinum; 4 Case Reports

Foodborne botulism attracts attention in our country as well as in the world due to some consecutive cases seen in recent years. The most common transmission route of botulism is foodborne botulism, which occurs through consumption of foods contaminated with botulinum neurotoxin. It is known that the majority of cases occur as a result of consuming canned foods cooked at home at low temperatures and with insufficient cooking time. Therefore, there is a need to raise public awareness through various channels to draw attention to botulism.

In this study, the detection and judicial reporting of food poisoning cases caused by Clostridium Botulinum are evaluated through four case studies.

Cases

The cases sent to us by the Gendarmerie Command for the purpose of preparing a final report were evaluated by our Department and relevant branches. Cases of food poisoning caused by Clostridium Botulinum were treated from a short period in the ward to long-term intubation in intensive care conditions.

Conclusion

C.Botulinum poisoning caused by food that has not been produced under appropriate conditions, cooked or stored at appropriate temperatures is an extremely dangerous condition that can be life-threatening and even cause death. It is of great importance to make an early diagnosis and start treatment, especially in societies such as our country, where home-made canned food consumption is common. At this point, cases that apply to the emergency department due to food poisoning must be notified forensically.

Keywords: Botulism, Preserves, Poisoning, Forensic Medicine

Ramazan ÖZALP¹, Mucahit ORUÇ¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Travma Sonrası Gelişen Tat ve Koku Kaybının Belirlenmesi Olgusu

Genel Bilgiler

Tat ve koku kaybının belirlenmesinde kullanılan objektif testlerin sınırlı olması ve travmaya bağlı olmayan tat ve koku kaybı nedenlerinin de olması beraberinde bazı zorlukları da getirmektedir. Kişinin olay tarihindeki, öncesindeki ve sonrasındaki tıbbi kayıtları bu hususta en önemli yardımcıdır.

Bu olguda trafik kazası sonrası gelişen tat ve koku kaybının tespitine yönelik adli rapor düzenlenirken kullanılan testler, tat ve koku kaybında iyileşme süresi ve temaruz konuları ele alındı.

Bu çalışmada, travma sonrası gelişen tat ve koku kaybının tespiti bir vaka incelemesi üzerinden değerlendirilmektedir.

Olgusu

Polis merkezi amirliği tarafından kişinin travma sonrası koku ve tat kaybına uğrayıp uğramadığına yönelik rapor düzenlenmesi talebi Anabilim Dalımız ve ilgili branşlarca değerlendirildi. Hastanın tat ve koku kaybına uğrayıp uğramadığını belirlemek için görüntüleme yöntemlerinden faydalanıldı. Yapılan MR görüntülemelerinde patoloji saptanmadı. Sol frontal sinüs duvarında lineer fraktür hattı ile uyumlu görünüm izlendi.

Sonuç

Tat ve koku kaybına uğrayıp uğramadığının tespiti ve travmayla ilişkili olup olmadığının belirlenmesinde kullanılan objektif yöntemlerin sınırlı olması bir takım zorluklar

yaratmaktadır. Görüntüleme yöntemleri ile olfaktör sinir liflerinde ve olfaktör bulbusta herhangi bir patoloji saptanmadığı halde kişinin tat ve koku bozukluğu şikayetleri devam etmektedir. Kişinin beyan ettiği gibi tat ve koku kaybının, travmayla ilişkili olup olmadığının belirlenmesi amacıyla kullanılacak testlerin yanında iyi bir anamnez ve tıbbi geçmişinin incelenmesi de önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Tat ve Koku, Temaruz, Adli Tıp

Ramazan ÖZALP¹, Mucahit ORUÇ¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

Abstract

Determination of Loss of Taste and Smell After Trauma Case Report

General Information

The fact that objective tests used to determine loss of taste and smell are limited and that there are causes of loss of taste and smell that are not due to trauma brings some difficulties. The person's medical records on the date of the event, before and after, are the most important aid in this regard.

In this case, the tests used when preparing a forensic report to determine the loss of taste and smell that developed after a traffic accident, the recovery period for the loss of taste and smell, and malingering issues were discussed.

In this study, the detection of loss of taste and smell that develops after trauma is evaluated through a case study.

Case

The request for a report from the police station chief to determine whether the person suffered a loss of smell and taste after the trauma was evaluated by our Department and relevant branches. Imaging methods were used to determine whether the patient suffered from loss of taste and smell. No pathology was detected in the MRI scans. An appearance compatible with a linear fracture line was observed on the left frontal sinus wall.

Conclusion

The limited number of objective methods used to determine whether there is a loss of taste and smell and whether it is related to trauma create some difficulties. Although imaging methods have not detected any pathology in the olfactory nerve fibers and olfactory bulb, the person's complaints of taste and smell disorders continue.. In addition to the tests to be used to determine whether the loss of taste and smell, as declared by the person, is related to trauma, it is also important to have a good anamnesis and medical history.

Keywords: Taste and Smell, Malingering, Forensic Medicine

BATINDA KARNABAHAAR GÖRÜNÜMÜ: BİR OLGU SUNUMU

Bilgehan Demir

Turgut Özal Üniveristesi, Malatya Eğitim Araştırma Hastanesi

ÖZET

Abdominal koza sendromu nadir görülen bir hastalıktır. Hasta sık görülen karın ağrısı bulguları ile gelmesi görüntüleme yöntemlerindeki farklılıklar, başka hastalıklarla karışmasına neden olabilir. Gerek tanı aşamasında ve gerek tedavi de dikkatli olunması gereken ve gecikmesi durumunda ölümlerle sonuçlanabilecek olan koza sendromu acil servis doktorları için unutulmaması gereken bir hastalıktır. Bu sunumumuzda akut batın-ileus ön tanısı ile cerrahiye giden hastamızı ele aldık

Anahtar kelimeler: Abdominal koza sendromu, karın ağrısı, ileus, akut karın.

GİRİŞ

Acil servise başvuran hastalarda, karın ağrısı sık rastlanan bir şikayettir. Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Acil Servis'ine yapılan bir çalışmada 30157 başvuru kayıt altına alınmış ve karın ağrısı bu başvurularda travmatik olmayan şikayetler arasında 2. Sırada olduğu tespit edilmiştir(1). Karın ağrısı olgularda dikkatli anamnez alımı ve uygun fizik muayene yapılması, akut batın tablosunu atlanmaması için hayati derece önemli durumlardır.

Karın ağrısı yapan çok çeşitli nedenler olduğundan tanı işleminde diğer hastalıklardan ekartasyonunu yapmak, hastanın uygun tedaviye hızlı ve etkin ulaşmasında önemlidir. Başlıca karın ağrısı nedenleri arasında akut gastroenteritler, idrar yolu enfeksiyonları, apandisit, safra kesesi patolojileri, pankreatit, intestinal obstrüksiyon ve iskemiler, inflamatuvar barsak hastalıkları, ileus, dismenore, gastro özofajial reflü, pnömoni, kas zedelenmeleri, famial mediterien fever(fmf), over kist rüptürü vardır (2). Değişik kliniklerin çok olması ve hasta için erken tanı koymanın önemli olması nedeni ile tanı için laboratuvar ve görüntüleme yöntemlerinden faydalanmak gerekir.

Karın ağrısı olgularının %30'u herhangi bir tanı konmadan non spesifik karın ağrısı olarak değerlendirilmektedir (3) Bazen de nadir görülen hastalıklar tespit edilmektedir. Bizde bu çalışmamızda tespit etmiş olduğumuz karın ağrısı olgusunda tanı olarak koza sendromu konulmuştur. İlk olarak 1868 tanısı konan koza sendromu, nadir görülen ve sebebi bilinmeyen bu hastalığı anlatmaya çalıştık.

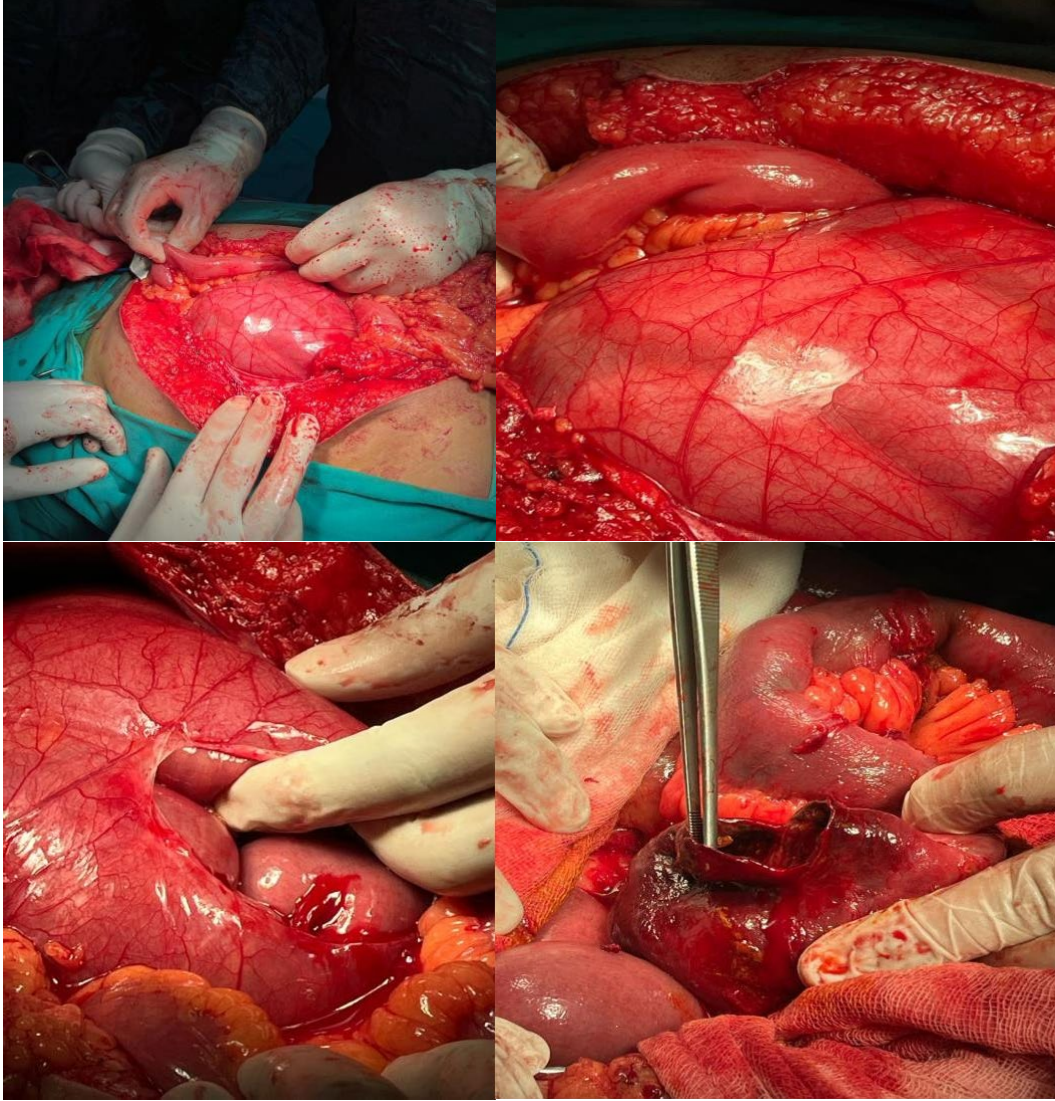
OLGU

48 yaşında erkek hasta, 2 gün önce başlayan ve giderek artan karın ağrısı şikâyeti ile acil servisimize başvurdu. Epigastrik başlayan ve başladığından itibaren aynı yerde olan inflamatuvar tipte ağrısı mevcut. Başladığı andan itibaren hiç rahatlama olmamış. Hastanın bilinen bir hastalık ve ilaç kullanım hikayesi yoktur. Daha önce herhangi bir cerrahi girişim öyküsü yok.

Yapılan fizik muayenede batının sert ve hassas olduğu (tahta karın), rebound ve defans pozitifliği mevcuttu. Laboratuvar değerlerinde anlamlı C reaktif protein (CRP) yüksekliği dışında pozitif bir bulgu yoktu. Çekilen ayakta direkt batın grafisinde yoğun gaz ve barsak ansları genişlemiş olarak görüldü. Genişlemiş barsak ansları nedeni ile abdominal Ultrasonografi(USG) yapıldı. USG' de akut patoloji saptanmadı. USG de gözden kaçan bir patoloji olabileceği düşünülerek Kontrastlı abdomen tomografisi(KAT) çekilmesine karar verildi. KAT' da spesifik bir bulgu saptanmadı. Muayene bulguları ile akut batın şüphesi devam eden hasta genel cerrahiye konsulte edildi. Genel cerrahi kliniği tarafından akut batın ön tanısıyla yatırılarak operasyon yapılması planlandı.

Hastanın yabancı uyruklu olması ve kendi ülkesinde başlayan bu ağrı için hastaneye gitmiş cerrahi önerilmiş fakat kabul etmemiş. Bizde de cerrahiye kabul etmeyen hasta, tedavi red formu imzalayıp acil servisten ayrılmıştır.

Hasta 2 gün sonra tekrar acil servise geldi ve tekrar KAT çekildi. Radyoloji bölümü tarafından ileus olarak raporlandı. Genel cerrahi kliniğine tekrar konsulte edildi. İleus ön tanısıyla operasyonu önerilmiş ve hastanın kabul etmesi ile operasyonu alındı. Operasyon sırasında barsağın bazı kısımlarının membran ile kaplı olduğu ve belli bir alanın nekroze olduğu görüldü. Tanı olarak Abdominal Koza Sendromu düşünüldü. Bu hastalık için yapılan ameliyatta; Barsağın membranla örtülü kısmı membrandan arındırılıp nekroze kısmı ise rezeke edilip anastomozu sağlanıyor. Hasta genel cerrahi servise alındı

TARTIŞMA

Abdominal koza sendromu nadir görülen ve genellikle sebebi bilinmeyen bir hastalıktır. Bilinen sebepler arasında en sık periton diyalizi, abdominal tüberküloz, beta bloker kullanımı, periton şantları, retrograd menstruasyon ve peritonit, batin ameliyatı, inflamatuvar bağırsak hastalıkları, peritoneal inflamasyona yol açan aktif safra yolu enfeksiyonları sayılabilir (4,5). Tanı aşamasında her ne kadar kesin tanı ilk olarak 1868 yılında tanımlanan abdominal koza sendromu, barsak anslarının bir kısmının veya tamamının fibrokollajenöz bir membran ile sarılması ile oluşur. Abdominal koza sendromu primer/idiyopatik veya sekonder olarak oluşabilir. En sık idiyopatik formu mevcut olup(bizim hastada olduğu gibi), toplumdaki sıklığı bilinmemektedir. Daha çok genç kadınlarda görülür. Oluşan bu membran obstrüksiyon, kanama, perforasyona neden olabilir ve akut batin tablosuna yol açabilir (5-7).

Yapılan bazı çalışmalarda hastalar ileus ön tanısı ile opere edilmiş. Laparotomi sonrası abdominal koza sendromu tanısı almıştır (6,7).

Bizim hastamızda bilinen hastalık yok ve kullandığı ilaç yoktu. İdiyopatik olarak değerlendirildi. Daha çok genç kadınlarda görülmektedir. Hastalar genellikle akut batın tablosu ile acil servislere gelmekte ve tanısı genellikle operasyon sonrası konulmaktadır.

Yip ve Lee arkadaşlarının yaptığı bir çalışmada, ameliyat öncesi teşhis için 4 ana klinik özellik belirtmişlerdir (8).

Bunlar; 1-) Belirgin bir neden olmaksızın bağırsak tıkanıklığı olan genç bir kadın hasta,

2-) Benzer semptomatik ataklar öyküsü varlığı,

3-) Barsak tıkanıklığı ve şişkinlik yakınması mevcudiyeti olması,

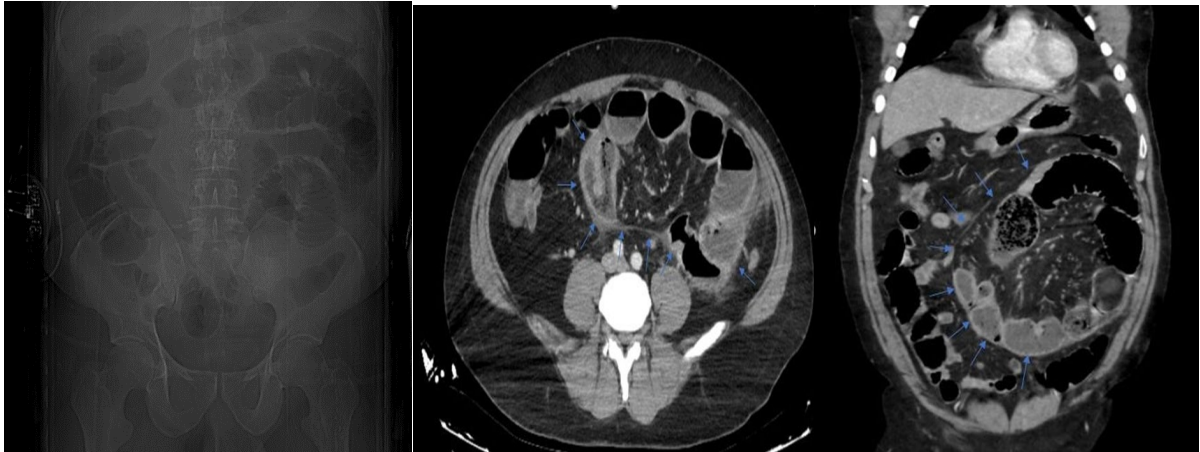
4-) Muayenede hassas olmayan kitle varlığıdır.

Bizim hastamızda benzer atak öyküsü olması, şişkinlik yakınmasının olması ile bu hastalık için benzer semptomlar göstermiştir.

Hastanın Ürdünlü olması (akdeniz kuşağı ülkesi) ve benzer ataklar geçirmesi tanı da ilk olarak famial mediterien fever (FMF) i düşündürmüştür. FMF hastalarındaki şiddetli karın ağrıları ve muayenede rebound defans pozitifliği ile koza sendromuna benzemiştir (9).

Tedavisinin cerrahi olduğu koza sendromunda gecikmeler barsaklarda istenmeyen nekrozlara yol açabilir. USG' de dilate ince bağırsak ansları, intraperitoneal ekojenik bantlar, membran formasyonu görülebilir. BT'de akordiyon deseni veya karnabahar işareti izlenebilir. Kontrast maddenin ince barsaktan geçişinde gecikme, dilate bağırsak anslarının bir yerde toplanması, bağırsakların etrafında zar oluşumu, duvar kalınlaşmaları, lokalize sıvı koleksiyonu, peritoneal kalınlaşma ve kontrastlanma BT görülebilen diğer özelliklerdir (7).

Görüntüleme de görülen dilate barsak anslarının görülmesi tanıyı ileus lehine değişmesine neden olsa da ameliyat esnasında ileus olmadığını görülmesi, görüntülemenin tanı koydurucu değil sadece tanıyı destekleyici bir araç olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Görüntüleme sonuçlarına göre kesin tanı belirlemek hayati derece de önemli olabilir. Yapılan bir çalışma da birkaç saat içinde radyoloji raporlarının değişim göstermesi tedaviyi nasıl değiştirdiği net bir şekilde ortaya koyulmuştur (10). Acil servis hekimlerin sık rastladığı karın ağrılarında nadir vakaların olabileceği akılda çıkarılmaması gerektiği yaptığımız çalışma ile bir kez daha gösterilmiştir.

SONUÇ

Abdominal koza sendromu nadir görülen bir hastalıktır. Genellikle ameliyat sırasında tanı koyulur. Hasta sık görülen karın ağrısı bulguları ile gelmesi görüntüleme yöntemlerindeki farklılıklar, başka hastalıklarla karışmasına neden olabilir. Gerek tanı aşamasında ve gerek tedavi de dikkatli olunması gereken ve gecikmesi durumunda ölüme sonuçlanabilecek olan koza sendromu acil servis doktorları için unutulmaması gereken bir hastalıktır.

REFERANSLAR

- 1-) Kılıçaslan, İ., Bozan, H., Oktay, C., & Göksu, E. (2005). Demographic properties of patients presenting to the emergency department in Turkey. *Turk J Emerg Med*, 5(1), 5-13.
- 2-) Karakuş, A., Kaya, E., & Kuvandık, G. (2018). Acil serviste karın ağrısına yaklaşım. *The Journal of Turkish Family Physician*, 9(2), 59-67.
- 3-) Yeniocak, S., Turkmen, S., Uzun, O., Karaca, Y., Tatli, O., Turedi, S., & Gunduz, A. (2012). Analysis of patients presenting to the emergency department with acute abdominal pain/Akut karin agrisiyla acil servise basvuran hastalarin analizi. *The Journal of Academic Emergency Medicine*, 212-216.
- 4-) Kaplan, M., Atabek, N. M., Salman, B., Durmuş, O., Abbasova, A., & Mustafayev, X. (2002). Bir olgu nedeniyle sklerozan enkapsüle peritonit. *Genel Tıp Derg*, 12(4), 147-150.
- 5-) Chew, M. H., Sophian Hadi, I., Chan, G., Ong, H. S., & Wong, W. K. (2006). A problem encapsulated: the rare peritoneal encapsulation syndrome. *Singapore medical journal*, 47(9), 808.
- 6-) Kanat, B. H., Yazar, F. M., Bozan, M. B., Özkan, Z., Erol, F., & Bilgiç, Y. (2014). Abdominal koza sendromu: iki olgu sunumu. *Okmeydani Medical Journal*, 30(3), 173-175.
- 7-) ÇINAR, S., ÖNAL, D. A., IBAYEV, R., & GÜLER, S. A. (2021). Abdominal Koza Sendromu: Olgu Sunumu. *Bati Karadeniz Tıp Dergisi*, 5(2), 301-304.
- 8-) Yip, F. W., & Lee, S. H. (1992). The abdominal cocoon. *Australian and New Zealand Journal of Surgery*, 62(8), 638-642.
- 9-) Raheja, S. K., McDonald, P. J., & Taylor, I. (1990). Non-specific abdominal pain-an expensive mystery. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 83(1), 10-11.
- 10-) B.Demir, "Kliniği ve Radyolojisi Değişen Karın Ağrısı Olgusu", "Turaz Akademi 2018 Adli Bilimler", akademisyen kitabevi 2018;268-274

Bir insan 9,9 mEq/L potasyum değeri ile hayatta kalabilir mi?

Mehmet Ediz Sarıhan

Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Emergency Medicine, Malatya, Türkiye

Orcid: 0000-0002-1266-4213

Özet

Genel bilgiler

Hiperkalemi kliniği kişinin hayatını tehdit edebileceğinden dolayı hızlı tanı konulup tedavisinin de erken başlanması gereken bir klinik tablodur. Hiperkalemi aritmilere ve ani kardiyak ölüme neden olabilen çok önemli bir elektrolit anormalliğidir. Potasyum denge bozuklukları klinikte sık görülen elektrolit bozukluklarından birisidir. Hiperkalemi hayatı tehdit eden aritmiler gibi kardiyovasküler etkileri başta olmak üzere ölümcül sonuçlara yol açabilmektedir. Acil servislere sık görülen elektrolit bozukluğudur. Etiyolojide birçok neden suçlanmaktadır. Tanı ve tedavisinin hızla yapılması önem arz etmektedir. Tedavinin hızlı başlanmasından sonra alta yatan etyolojinin mutlaka araştırılması gerekmektedir.

Olgu

62 Yaşında bayan hasta, nefes darlığı ve bilinç bozukluğu nedeniyle kliniğimize getirildi. Mide kanseri ile takip edilen hasta kemoterapi ve radyoterapi almamıştı. Genel durumu orta, şuuru uykuya meyilliydi. Hastanın vital bulguları; TA:90/60mmHg, nabız98 atım/dk, ateş:37.4°C idi. Fizik muayenesinde batında hassasiyet(+)'di.

Laboratuvar tetkiklerinde; tam kan sayımında beyaz küre 18.58 /uL, hemoglobin 12.20 g/dL, hematokrit %39.10, platelet 410.00/mL'ydi. Biyokimyasında 67 kan şekeri, BUN 146,26, kreatinin 3.3, AST 339, ALT 986, LDH 3760, CK 333, CK-MB 315, proBNP 2577 pg/Ml, amonyak 342, POTASYUM 9,91, sodyum 135, klor 103'dü. CRP ise 23,3 mg/dL ve laktat ise139,2 idi.

Hayatla bağdaşmayacak derecede yüksek bulunan potasyum değerini düşürmek için hızlıca tedavisi planlandı. Kontrol değerinde ise rakamın doğruluğu teyid edildi. Kalsiyum

glukonatı, antipotasyumu, tampone mayisi ve ventolin inhaleleri düzenlendi. Medikal onkoloji ile konsülte edilen hasta yoğun bakıma yatırıldı.

Sonuç

Anamnezinde malignite, KBY, kalp yetmezliği ve diabet gibi kronik hastaların acil servise müracaatlarında güçsüzlük, halsizlik gibi yakınmaların ciddi hiperkalemi göstergesi olabileceği unutulmamalıdır. Hiperkaleminde tespit edilmesi durumunda ve tedavisinin erken başlanması gerekir.

Anahtar Kelimeler: Hiperkalemi, malignite, emergency medicine.

Can a person survive with a potassium value of 9.9 mEq/L?

Abstract

General information

Hyperkalemia is a clinical condition that requires rapid diagnosis and early treatment, as it can threaten a person's life. Hyperkalemia is a very important electrolyte abnormality that can cause arrhythmias and sudden cardiac death. Potassium balance disorders are one of the electrolyte disorders frequently seen in the clinic. Hyperkalemia can lead to fatal consequences, especially cardiovascular effects such as life-threatening arrhythmias. It is an electrolyte disorder commonly seen in emergency departments. Many reasons are blamed in etiology. It is important that diagnosis and treatment be carried out quickly. After rapid initiation of treatment, the underlying etiology must be investigated.

Case

A 62-year-old female patient was brought to our clinic due to shortness of breath and impaired consciousness. The patient, who was followed up with stomach cancer, did not receive chemotherapy or radiotherapy. His general condition was fair and his consciousness tended to be drowsy. The patient's vital signs; TA: 90/60 mmHg, pulse 98 beats/min, temperature: 37.4°C. On physical examination, there was abdominal tenderness (+).

In laboratory examinations; In the complete blood count, white blood cell count was 18.58/uL, hemoglobin 12.20 g/dL, hematocrit 39.10%, platelet 410.00/mL. In his biochemistry, blood sugar was 67, BUN 146.26, creatinine 3.3, AST 339, ALT 986, LDH 3760, CK 333, CK-MB 315, proBNP 2577 pg/ml, ammonia 342, POTASSIUM 9.91, sodium 135, chlorine 103. CRP was 23.3 mg/dL and lactate was 139.2.

Rapid treatment was planned to reduce the potassium level, which was found to be incompatible with life. At the control value, the accuracy of the figure was confirmed. Calcium gluconate, antipotassium, buffered fluid and ventolin inhaler were adjusted. The patient was consulted with medical oncology and was admitted to intensive care.

Conclusion

It should not be forgotten that complaints such as weakness and fatigue may be indicators of serious hyperkalemia when applying to the emergency department of chronic patients with anamnesis such as malignancy, kidney failure, heart failure and diabetes. If hyperkalemia is detected, its treatment should be started early.

Keywords: Hyperkalemia, malignancy, emergency medicine.

Mucahit ORUÇ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ-MALATYA DENEYİMİ

Özet

Amaç

Bu çalışmada 06.02.2023 tarihli ülkemizde en çok kaybın yaşandığı afet olan Kahramanmaraş merkezli depremlerde deprem anı ve sonrasındaki deneyimleri, elde ettiğimiz verilerle Adli Tıp açısından değerlendirip alınması gereken tedbirlere dikkat çekmek amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem

Kahramanmaraş merkezli depremler sonucunda hayatını kaybedip Adli Tıp Kurumu Malatya Grup Başkanlığı kayıtlarına geçen 960 vaka çalışmamıza dahil edilmiştir. Vakaların cinsiyeti, yaşı, uyuşu, yaralanmanın lokalizasyonu, kent/kır ayrımı, muayene edildiği tarih, vücut bütünlüğü, çürüme durumu, DNA için alınan örnek ve muayene edildiği tarihe ilişkin veriler elektronik ortamda tarandı. Veriler IBM SPSS 22 programı ile analiz edildi.

Bulgular

Olguların %52,1'nin erkek, %47,9'unun kadın olduğu, %63'ünün 18-65 yaş aralığında 21,6'sının 18 yaş altında, %14,6'sının 65 yaş üzerinde olduğu görüldü. Olguların %87,9'unun Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı olduğu, %11,8'inin yabancı uyruklu olduğu görüldü. DNA analizi için en çok FTA alınırken bunu kıl, diş ve ağız içi swap örneklerinin izlediği görüldü.

Sonuç

Durumun ilk değerlendirmesi, kalıntıların korunması ve kaydedilmesi kimliklendirme sürecinde önemlidir. Bulunan materyalin ayrımı, tasnifi, analizinde ve olay yerinin yönetiminde Adli Tıp Uzmanları çok kritik rol oynamaktadır. Kimliklendirme yöntemi seçilirken felaketin türü, kurbanların sayısı, kurbanların tahrip olma derecesi, kimliklendirmenin hızı ve personel durumu göz önüne alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Adli Tıp, Engellilik, Kimliklendirme

Mucahit ORUÇ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

6 FEBRUARY KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE-MALATYA EXPERIENCE

Abstract

General Information

In this study, it is aimed to evaluate the experiences during and after the earthquake in Kahramanmaraş, which was the disaster that caused the most losses in our country on 06.02.2023, in terms of Forensic Medicine, with the data we obtained, and to draw attention to the precautions that need to be taken.

Materials and Methods:

960 cases who lost their lives as a result of earthquakes centered in Kahramanmaraş and were recorded in the records of the Forensic Medicine Institute Malatya Group Presidency were included in our study. Data regarding the gender, age, nationality of the cases, localization of the injury, urban/rural distinction, date of examination, body integrity, state of decomposition, sample taken for DNA and date of examination were scanned electronically. Data were analyzed with IBM SPSS 22 program.

Results

It was observed that 52.1% of the cases were male, 47.9% were female, 63% were between the ages of 18-65, 21.6% were under the age of 18, and 14.6% were over the age of 65. It was observed that 87.9% of the cases were citizens of the Republic of Turkey and 11.8% were foreign nationals. It was observed that the most common FTA samples were taken for DNA analysis, followed by hair, teeth and oral swap samples.

Conclusion

Initial assessment of the situation, preservation and recording of the remains are important in the identification process. Forensic Medicine Specialists play a very critical role in the separation, classification, analysis of the found material and management of the crime

scene. When choosing the identification method, the type of disaster, the number of victims, the degree of destruction of the victims, the speed of identification and personnel availability should be taken into account.

Keywords: Earthquake, Forensic Medicine, Identification

Pınar Boyraz¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

ÖZET

2011-2023 YILLARI ARASINDA İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ ADLİ TIP ANABİLİM DALI'NA BAŞVURAN GEBELİK İLE SONUÇLANAN CİNSEL SALDIRI OLGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Amaç

Çalışmamızla; cinsel saldırılara, istismar gebeliklere dikkat çekmek, engellemesi için gerekli önlemlere katkı sağlamak, engellenemeyen olgularda gebelikle sonuçlanmasını önlemek, gebelikle sonuçlanan vakalarında ilgili kurumların olgunun yönetiminde zaman kaybına neden olabilecek aksamaların giderilmesi konusunda farkındalık oluşturulması, 20 haftalık yasal sürenin aşılmadan terminasyon işleminin yapılabilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Yöntem

2011-2023 yıllarında İnönü Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı'na başvuran cinsel saldırı sonucu gebelikle sonuçlanan olgular incelenmiştir. Yaş, medeni durum, terminasyon işlemi yapılıp yapılmaması, doğum yapma durumu, saldırganın kimliği, olayda alkol, uyuşturucu, madde kullanımının olması, olay zamanıyla adli bildirim yapılan zaman arasındaki geçen süre, mağdurların psikiyatrik rahatsızlıklarının olması açısından değerlendirilmiştir.

Bulgular

2011-2023 yıllarında cinsel saldırıyla Adli Tıp Anabilim Dalı'na başvuran 180 olgu saptanmıştır. Nitelikli saldırıya maruz kalan 74 kadın olgudan 26'sinin (%35,13) gebelikle sonuçlandığı saptandı. En küçük 11, en büyük olgu 35 yaşındadır.

Gebeliğin akıbetine bakıldığında; 14(%53,84) olgunun küretajla sonlandırdığı, 11'i doğuma kadar devam ettiği, 1'ininse bilinmediği görülmüştür.

Olay sonrasında, ilk gün içerisinde 2 kişinin (%7,69), 1-6 ay arasındaysa 16 kişinin (%61,53) adli bildirim yapılmıştır.

Küretaj olanlara (n:14) bakıldığında gebeliğin 11,04 haftasında başvurduğu, işleminin yapılması 12,71 hafta olarak hesaplanmıştır. Adli bildiriyle terminasyon işleminin yapılması arasında 13 gün geçtiği görülmüştür.

Sonuç

Çalışmamızda; gebe kalan olgulardan %61'inin gebelik ortaya çıkana kadar (adet gecikmesi, fiziki bulgu vermesi vb.) maruz kaldığı cinsel saldırının hiçbir sağlık kuruluşuna bildirimini yapılmadığı.

İlk gün başvuran 2 olgunun sürecin devamında gebe kaldığının saptanması; gebelik önleyici tedavilerin etkin olarak yapılamadığını göstermektedir. Erken dönemde basit tedavilerle önlenebilecek gebeliklerin süre geçtiği takdirde ciddi tıbbi sorunlara neden olabilecek müdahaleler ile sonlandırılacaklardır. Özellikle nitelikli saldırı olgularının gebelik önleyici tedavilerinin etkin olarak uygulanması gereklidir.

Anahtar kelimeler: Adli Tıp, cinsel saldırı, cinsel istismar, tıbbi terminasyon, adölesan gebelik

Pınar Boyraz¹, Osman Celbiş¹, Mucahit Oruç¹,

1 İnönü University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

SUMMARY

EVALUATION OF CASES OF SEXUAL ASSAULT RESULTING IN PREGNANCY ADMITTED TO THE DEPARTMENT OF FORENSIC MEDICINE AT INONU UNIVERSITY BETWEEN THE YEARS 2011-2023

Objective

The aim of our study was to draw attention to sexual assaults and abusive pregnancies, to contribute to the necessary measures to prevent them, to prevent pregnancy in cases that cannot be prevented, to raise awareness about the elimination of disruptions that may cause loss of time in the management of the case by the relevant institutions in cases that result in pregnancy, and to contribute to the termination process without exceeding the legal period of 20 weeks.

Method

The cases of sexual assault resulting in pregnancy who applied to İnönü University Department of Forensic Medicine between 2011 and 2023 were analyzed. The cases were evaluated in terms of age, marital status, whether or not a termination procedure was performed, the status of giving birth, the identity of the assailant, the use of alcohol, drugs and substances in the incident, the

time elapsed between the time of the incident and the time of judicial notification, and the psychiatric disorders of the victims.

Findings

Between 2011 and 2023, 180 cases admitted to the Department of Forensic Medicine with sexual assault were identified. It was found that 26 (35.13%) of 74 female cases of sexual assault resulted in pregnancy. The youngest case was 11 years old and the oldest case was 35 years old.

When the fate of the pregnancy was analyzed, it was seen that 14 (53.84%) cases were terminated by curettage, 11 continued until delivery and 1 was unknown.

After the incident, 2 (7.69%) cases were reported within the first day and 16 (61.53%) cases were reported between 1-6 months.

Regarding those who underwent curettage (n:14), it was calculated that they applied at 11.04 weeks of pregnancy and the procedure was performed at 12.71 weeks. It was observed that 13 days elapsed between the forensic notification and termination.

Conclusion

In our study, 61% of the cases who became pregnant did not report the sexual assault to any health institution until the pregnancy occurred (menstrual delay, physical signs, etc.).

The fact that 2 cases who applied on the first day became pregnant in the following period shows that contraceptive treatments are not performed effectively. Pregnancies that can be prevented with simple treatments in the early period can be terminated with interventions that may cause serious medical problems if the time passes. Effective contraceptive treatment should be implemented especially in cases of qualified assault.

Keywords: Forensic Medicine, sexual assault, sexual abuse, medical termination, adolescent pregnancy

Pınar Boyraz¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

ÖZET

Olgu Sunumu: 1960 Tarihli Resmi Zilliyet Devri Sözleşmesi ve İlmühaber Evrak Aslı İle Aynı Evrakın Onaylı Örnek Nüshasının Karşılaştırılması

Genel Bilgiler

Adli belge incelemesi; bilgi birikimi, deneyim, zaman, dikkat, özen, ağır derecede sorumluluk bilinci ve etik değerlere sadakat gerektiren bir uzmanlık alanıdır. Tahrifat kişiler arasında düzenlenmiş belgeler, özel ve kamu kuruluşlarınca düzenlenmiş belgelerde söz konusu olabilmektedir. Yaygın olarak çek ve senet gibi belgelerde özellikle miktar ve tarih kısımlarında, kimlik belgesi, sürücü belgesi, pasaport gibi matbu belgelerde yapılmaktadır. Değerlendirmede; ebat, konum, baskı izi, kalem çeşitliliği ve kalem ucu kalibresi, yazı karakteri ve puntosu, eğim-meyil vb. birçok faktör kullanılır. Olgumuzda 62 yıl önceki resmi bir evrak incelenecektir.

Olgu

Cumhuriyet Başsavcılığı'nda sürdürülmekte olan soruşturma kapsamındaki; 1960 tarih 9... yevmiye sayılı Resmi Zilliyet Devri Sözleşmesi ve ikinci sayfasına zımba ile tutturulmuş İlmühaber evrak aslı ve kişilerin mirasçılarından alınan aynı evrakın onaylı örnek nüshası üzerinde inceleme yapılmıştır. Daktilo kullanılarak hazırlanmış eski tarihli bir belge olmasına rağmen arşivlerde belgenin aslının bulunması karşılaştırma yapılabilmesi açısından büyük avantaj sağlamıştır. Belge aslı ve örnek nüshası arasında yapılan karşılaştırmada; yazılardaki eğim, boyut, konum ve ton farkının olması, tağrifat yapılan alanlarda önceki yazılara ait görülebilen kalıntıların olması ayrıca farklı büyütme ve farklı dalga boylarındaki ışık altında yapılan incelemelerde gözlenen farklılıklar, vereceğimiz raporun sonucunu belirlemiştir.

Sonuç

Belge incelemesinde tağrifat-sahtecilik açısından değerlendirme yapılırken örnek nüsha varlığı, karşılaştırma yapılabilmesi açısından son derece önem arz etmektedir. Eski tarihli resmi belgelerde arşivinin bulunması şaşırtıcı olmakla beraber uzun dönem arşivlemenin önemini ortaya koymuştur. Eski dönemlerde kullanılan basım ve matba cihazlarına göre sahtecilikte döneme ve kullanılan cihazlara özgü farklı yöntemler kullanılabilir.

Anahtar kelimeler: Adli Tıp, Adli belge, Sahtecilik, Arşivleme, Tağrifat

Pınar Boyraz¹, , Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

General Information

Forensic document examination is an area of expertise that requires knowledge, experience, time, attention, care, a high degree of responsibility and loyalty to ethical values. Falsification may occur in documents issued between individuals and documents issued by private and public institutions. It is commonly done in documents such as checks and promissory notes, especially in the amount and date parts, and in printed documents such as identity documents, driver's licenses and passports. Many factors such as size, position, print mark, pen variety and pen tip caliber, typeface and font size, slant and slope, etc. are used in the evaluation. In our case, an official document from 62 years ago will be examined.

Case

Within the scope of the investigation being carried out by the Chief Public Prosecutor's Office, an examination was made on the original of the Official Transfer of Ownership Agreement dated 1960 and numbered 9..., the original of the document with a staple attached to the second page and the certified sample copy of the same document obtained from the heirs of the persons. Although it is an old dated document prepared using a typewriter, the presence of the original document in the archives provided a great advantage in terms of comparison. In the comparison between the original and the sample copy of the document; the differences in the slant, size, position and tone of the writings, the visible remains of the previous writings in the areas where the alterations were made, as well as the differences observed in the examinations made under different magnifications and under different wavelengths of light, determined the result of our report.

Conclusion

In document analysis, the existence of sample copies is extremely important in terms of making comparisons while making evaluations in terms of adulteration and forgery. Although

the presence of an archive in old dated official documents is surprising, it has revealed the importance of long-term archiving. Depending on the printing and printing devices used in the old periods, different methods specific to the period and the devices used can be used in forgery.

Key words: Forensic Medicine, Forensic document, Forgery, Archiving, Adulteration

YEMEK YERKEN GELİŞEN ANİ GÖĞÜS AĞRISI

MUHAMMED EYYÜB POLAT, BİLGEHAN DEMİR, MUSTAFA SAFA PEPELE

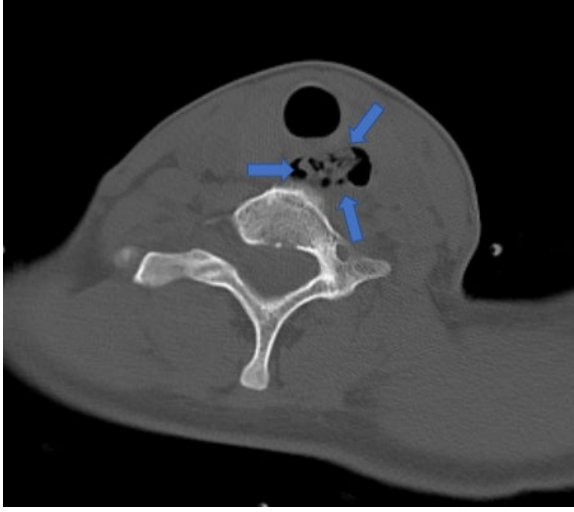
GİRİŞ

Özofagusta yabancı cisim en sık küçük çocuklarda görülmekle beraber yetişkinde de görülebilir. Özofagus aspirasyonlarında çocuklarda ki en sık neden metal para,yetişkin de kemik ve/veya ettir(1,2). Hastalar genelde boğazda takılma hissi ile başvurur. çocuk ve yaşlı hastalarda muayene ve görüntüleme ile tanı koyulabilir. Tanıda anterior posterior grafiler yeterli olabileceği gibi nonopak maddelerin asiprasyonunda ve komplikasyon durumunda boyun-toraks Bilgisayarlı Tomografi (BT) çekilmelidir. Şüpheli olgularda BT çekilmesi gereksiz endoskopi sayısını azaltabilir (3). Özofagusta yabancı varlığında cisimlerin yapısı komplikasyonların ciddiyetini ve sıklığını belirler. Sivri ve büyük cisim veya gıdalar daha çok komplike olur. Özofagus duvarında basınç artışı ödem ve şişliğe o da iskemi ve mukozal erozyon neden olarak özofageal perforasyonuna neden olabilir. Özofagus perforasyonuna bağlı retrofaringeal apse, mediastinit, perikardit, perikardiyal tamponat, hemopnömotoraks, pnömomediastinum ve vasküler hasarlanmalar gözlenebilir(4,5). Tanısı koyulan hastalara endoskopi yapılarak yabancı cisimler çıkarılmalıdır.

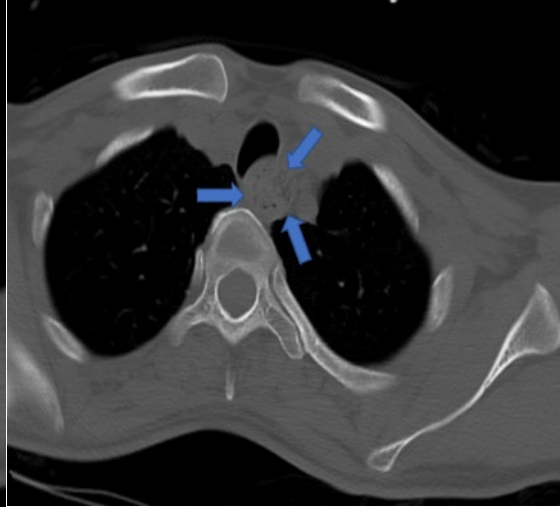
Vaka

41 yaşında kadın hasta, akşam yediği etin boğazında kalması şikayeti ile sabah saatlerinde tarafımıza başvurdu. Hastanın göğüsde batma şeklinde ağrı ve kusma şikayeti vardı. Su içtikten sonra mide içeriği olmadan tekrar kusması oldu. Vitalleri stabildi. Hastanın BT'leri çekilerek yabancı cisim tespit edildi (RESİM 1-4). İlk müdahalede nazogastrik sonda ile yabancı cisim ilerletilmeye çalışıldı. Sonuç alınamayınca hasta endoskopiye alındı. Endoskopide etin bir kısmı alınıp diğer kısmı ilerletilerek tedavi edildi.

RESİM 1

RESİM 2

RESİM 3

RESİM 4

TARTIŞMA

Özofagusta yabancı cisim kalması tespit edilir edilmez çıkarılması gerekmektedir. Yabancı cisim olan bir özofagusun pasajı spontan olarak küçülür. Etrafına yaptığı bası sonucu ödem artar ve cismin etrafını daha çok sarar. Ödem artışı ve pasaj küçülmesi sebebiyle ileride yapılacak girişimler daha da zorlaşır. Ayrıca perforasyon riski yüksektir. Özofagus perforasyonuna bağlı mediastinit, perikardit, perikardiyal tamponat, hemopnömotoraks, pnömomediastinum gibi çeşitli komplikasyonlara neden olabilir. Ayrıca özofagusta darlık yapıcı anomalileri veya motilite bozuklukları olan hastalar ekstra

risk altındadır. Bu komplikasyonların ölümcül olması sebebiyle erken tanınıp tedavi edilmesi gerekir. Bu hastalarda boğazda takılma hissi, batıcı tarzda göğüs ağrısı, bulantı-kusma, disfaji, kanlı tükürme, hipersalivasyon ve dispne görülebilir (1). Bu hastalar perfosyon ve komplikasyon açısından da değerlendirilmelidir. Ağrının lokalizasyonu, ağrı olan bölgede krepatasyon olması, solunum seslerinin azalması, saturasyon düşüklüğü, ateş, hipotansiyon ve/veya taşikardi gibi bulguların olması önem arz eder. Erken dönemde tedavi edilmesi komplikasyonları önlemede önemlidir. Tedavi de hala en güvenilir yöntem endoskopidir.

1-) İnci, İ., Özçelik, C., Ülkü, R., & Eren, N. (1999). Özofagus yabancı cisimleri: 682 olgunun incelenmesi. *GKDC Dergisi*, 7, 148-152.

2-) ALPAY, H. C., KAYGUSUZ, İ., KARLIDAĞ, T., KELEŞ, E., ORHAN, İ., & YALÇIN, Ş. (2008). Özefagus yabancı cisimleri. *Fırat Tıp Dergisi*, 13(4), 247-250.

3-) BİNİCİER, Ö. B., & BİNİCİER, H. Ç. (2022). Özofagusta Yabancı Cisime Yaklaşım: Geleneksel Derleme. *Türkiye Klinikleri Journal of Internal Medicine*, 7(1).

4-) Birk, M., Bauerfeind, P., Deprez, P. H., Häfner, M., Hartmann, D., Hassan, C., ... & Meining, A. (2016). Removal of foreign bodies in the upper gastrointestinal tract in adults: European Society of Gastrointestinal Endoscopy (ESGE) Clinical Guideline. *Endoscopy*, 489-496.

5-) Ikenberry, S. O., Jue, T. L., Anderson, M. A., Appalaneni, V., Banerjee, S., Ben-Menachem, T., ... & ASGE Standards of Practice Committee. (2011). Management of ingested foreign bodies and food impactions. *Gastrointestinal endoscopy*, 73(6), 1085-1091.

Kanında Etil Alkol Tespit Edilen Adli Olguların Özellikleri

Muhammed Alp Özdemir*, Ufuk Akın**

* Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk İzlem Merkezi, Bursa, Türkiye.

**Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Bandırma/Balıkesir, Türkiye.

ÖZET:

Giriş: Alkol ve adli olgular arasındaki ilişki birçok bilimsel çalışmada ele alınmıştır. Literatürde özellikle yapılan otopsilerde bakılan kan etanol düzeylerinin incelendiği çalışmalar mevcuttur. Çalışmamızda ise adli olgu niteliğinde olup olay sonrası hastane başvurusunda kanında etanol saptanan olguların özelliklerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntemler: 01.01.2023-30.06.2023 tarihleri arasında Bandırma Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Polikliniği'ne kati rapor düzenlenmesi amacıyla yönlendirilen ve adli olay sonrası tetkiklerde kanında etil alkol tespit edilen 171 adli olgu retrospektif olarak incelenmiştir. Olgular yaş, cinsiyet, olay türü, kan etanol düzeyi ve adli-tıbbi değerlendirme sonucu ile bunların arasındaki ilişki açısından değerlendirilmiştir. Veriler, paket istatistik programı Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 21.0 kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Toplam 171 adli olgunun %84,2'sinin erkek, %15,8'inin kadın olduğu, en çok görülen olay türünün %38 ile trafik kazaları olduğu, tespit edilen kan etanol oranının %65,5 ile en çok 0-20 mg/dl aralığında olduğu, olguların adli rapor sonuçlarına bakıldığında %58,5'inin basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilir nitelikte olduğu, %83'ünün hayati tehlikeye neden olmadığı saptanmıştır.

Sonuç: Bilinçsiz alkol kullanımı ve bunun sebep olduğu ya da katkı sağladığı adli olaylar önemli bir halk sağlığı sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kişinin kendisinde meydana gelen yıkımın yanında başka kişilerin de etkilendiği trafik kazası, aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet gibi olaylarda etil alkol kullanımının etkisi önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Etil alkol kullanımı ile ilgili koruyucu hekimlik uygulaması benzeri sorumluluk bilinci oluşturma eğitimlerinin yararlı olacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Etil Alkol, Adli Olgu, Adli Rapor.

Characteristics of Forensic Cases with Ethyl Alcohol Detected in Their Blood

ABSTRACT:

Introduction: The relationship between alcohol and forensic cases has been discussed in many scientific studies. There are studies in the literature examining blood ethanol levels, especially during autopsies. In our study, we aimed to investigate the characteristics of forensic cases in which ethanol was detected in their blood at hospital admission after the incident.

Methods: Between 01.01.2023 and 30.06.2023, 171 forensic cases who were referred to Bandırma Training and Research Hospital Forensic Medicine Polyclinic for the preparation of a final report and in whom ethyl alcohol was detected in their blood during post-legal examinations were examined retrospectively. The cases were evaluated in terms of age, gender, type of event, blood ethanol level, forensic-medical evaluation result and the relationship between them. The data were analyzed using the statistical package Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 21.0.

Results: Of the total 171 forensic cases, 84.2% were male and 15.8% were female, the most common type of incident was traffic accidents with 38%, and the detected blood ethanol ratio was 65.5%, with a maximum of 0-20 mg/ml. dl range, when the forensic report results of the cases were examined, it was determined that 58.5% of the cases could be resolved with a simple medical intervention, and 83% did not cause a life-threatening situation.

Conclusion: Unconscious alcohol use and the criminal incidents it causes or contributes to are an important public health problem. The effect of ethyl alcohol use appears as an important factor in events such as traffic accidents, domestic violence, violence against women, in which other people are affected in addition to the destruction caused to the person himself. We think that training to create responsibility awareness, such as preventive medicine practice regarding the use of ethyl alcohol, will be useful.

Keywords: Ethyl Alcohol, Forensic Case, Forensic Report.

Adli Vakaların Önlenmesinde Gelişimsel Bir Perspektif: Koruyucu Önleyici Psikolojik Hizmetler

Bilge Nur CELEBİ

Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye

Amaç: Adli vakaların önlenmesinde, toplumda görülme sıklığı ve yaygınlığının azaltılmasında, toplumun tüm fertlerini korumayı, bilinçlendirmeyi ve rehabilite etmeyi hedef olarak gerçekleştirilen, birincil önleme ve temel müdahale çalışmalarından oluşan koruyucu-önleyici psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin rolünü açıklamaktır.

Yöntem: Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesine dayalı olarak yapılan betimsel bir çalışmasıdır.

Bulgular: Adli vakalar geniş bir yelpazede; silahla, kesici-delici ya da ezici bir alet ile gerçekleştirilen yaralanmalar, darp, düşme, iş kazası, zehirlenme, yanık, elektrik-yıldırım çarpması, zehirlenmeler, işkenceye bağlı olaylar, intihar girişimleri, cinsel saldırılar ve cinayetler olarak sıralanabilir (Seviner ve ark., 2013). Adli sicil ve istatistik Genel Müdürlüğünün 2019 yılı adli istatistik raporuna bakıldığında mal varlığına karşı işlenen suç (hırsızlık, dolandırıcılık, mala zarar verme, yağma) sayısının 2.169.805, vücut dokunulmazlığına karşı işlenen suç (kasten yaralama, taksirle yaralama gibi) sayısının 1.351.895, hürriyete karşı işlenen suç (tehdit, konut dokunulmazlığını ihlal etme, huzur ve sükunu bozma, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma gibi) sayısının 1.310.831, kamu güvenine karşı suç (resmi ve özel belgede sahtecilik, parada sahtecilik, mühür bozma gibi) sayısının 359.328, kamunun sağlığına karşı suç (uyuşturucu temin etme, kullanma, bulundurma gibi) sayısının 298.269, cinsel dokunulmazlığa karşı suç (cinsel taciz, saldırı gibi) sayısının 138.529 (bunların 51.598'inin çocuk istismarından, 31.349'unun reşit olmayanla ilişkiye dayalı suçlardan oluştuğu) hayata karşı işlenen suçların (taksirle adam öldürme, kasten adam öldürme) sayısının 73.116 olduğu görülmektedir. Bu veriler, adli olaylar içerisinde suça dayalı eylemlerin oldukça yüksek oranlarda ortaya çıktığına işaret etmektedir. Yapılan araştırmalar yetişkin suçluluğu ile çocuklukta suç işlemeye dayalı yaşantılar arasında bir süreklilik olduğunu, çocuklukta toplumsal yaşamın ya da hukukun gerektirdiği kuralları ihlal eden kişilerin, yetişkin yaşamda da kriminal kariyerlerini devam ettirme eğiliminde olduklarını göstermiştir. Bu her olgu için genellenebilir bir durum olmamakla birlikte azımsanmayacak oranda yaygın olarak saptanan bir bulgudur (Toprak, 2011). Pek çok vakada yaygın olarak saptanan suç bulgusu, geçmiş itibarıyla araştırıldığında, erken yaşam dönemlerinde görülen ihmal ve istismar, şiddet (okullarda görülen şekli ile akran zorbalığı), suça bulaşma, madde bağımlılığı ve intihara-kendine zarar vermeye dayalı olaylara sıkça rastlanmaktadır (Kabasakal ve Akca, 2019; Savi Çakar, 2017). Bu kapsamda önemli bir diğer bulgu, özellikle şiddet içerikli suçlara büyük oranda psikiyatrik rahatsızlıkların eşlik ettiği ve bu suçların çok azında cezai sorumluluğun bulunmadığıdır (Polat ve Hocaoglu, 2020). Pek çok adli vakanın kökeninde yer alan suça ilişkin ilk ya da erken yaşam deneyimlerinin etkisi ve buna eşlik psikopatolojik bir tablonun olduğu düşünüldüğünde, bu çerçevede yer alan birçok olayın, bilinç yükseltme ya da farkındalık oluşturmaya dayanan öğrenme yaşantıları ile pedagojik olarak müdahale edilerek önlenebilir nitelikte olduğu, daha ileri durumlarda psikolojik danışma ilke, teknik ve stratejileri ile rehabilite edilebilecek bir özellikte olduğu, daha zor ve karmaşık vakalarda ise sevk-yönelme

hizmetleri ile psikiyatrik tedavinin sağlanabileceği görülmektedir (Korkut, 2003; Savi Çakar, 2018; Yılmaz, 2021). PDR hizmetleri çok yönlüdür ve sadece kriz merkezli, sorunun ortaya çıkması ile verilen bir hizmet biçimi değildir. Her gelişim döneminde sosyal, duygusal eğitsel ve akademik becerilerin kazanımında, gelişimi tehdit edebilecek her türlü riskin önlenmesinde, bireylerin kişisel-sosyal ve kariyer gelişimini destekleyecek, toplumun ve bireyin ihtiyaçlarını belirleyerek öz farkındalığı arttıracak, böylece kendini gerçekleştirmeye temel teşkil edebilecek kişisel dinamiklerin oluşmasında, sürekli bir gelişim ağının tesis edilebilmesine yönelik bütüncül ve kapsayıcı olarak yürütülen, birey ve toplum merkezli bir hizmet türüdür (Terzi, Ergüner Tekinalp ve Leuwerke, 2011; Yılmaz, 2021). Dolayısıyla PDR hizmetleri temel önleme ve gelişim odaklı bir anlayışa sahiptir. Gelişimin normal ve olağan akışını bozan durumlar ortaya çıktığında yani uyum ve davranış sorunları görülmeye başlandığında ise birincil ve ikincil adım müdahale çalışmaları ile sorunun büyümeden rehabilite edilmesine yönelik psiko-eğitsel ve terapötik bir yaklaşım izler (Savi Çakar, 2018; Yılmaz, 2021). Ayrıca PDR hizmetleri Toplumunu oluşturan bireylerin, okullar aracılığıyla doğrudan ve herhangi bir prosedüre gerek olmaksızın ruh sağlığı hizmetinden faydalanmasına olanak tanır. Bireylerin ruh sağlığı hizmetlerine kolayca erişebilmeleri, ruh sağlığının korunması ve güçlendirilmesine yönelik yapılan çalışmaların geniş halk kitlelerine ulaştırılabilmesi sebebiyle sorunlar kompleks ve karmaşık vakalara dönüşmeden düzeltilir. Özetle psikolojik danışma ve rehberlik suça yönelen eğilimlerin, kişilik yapısına dönüşmesini önlemede, intihara yönelen değersizlik, çaresizlik ve yoğun depresif duygu durumunun iyileştirilmesinde, istismara uğramayı kolaylaştıran mahremiyet, vücut dokunulmazlığının korunmasına ilişkin bilgi eksikliğinin giderilmesinde, uyarıcı madde kullanımına yönelik koruyucu faktörlerin etkin kılınmasında, riskli durumda izlenmesi gereken yasal prosedürün uygulanmasında, akademik ve eğitsel desteğin sağlanmasında, toplumun en geniş kitlelerine, birinci elden hizmet sağlayan, psiko-eğitsel ve psikoterapötik bir ruh sağlığı hizmetidir.

Sonuç: Adli vakaların önlenmesinde, kapsamlı ve gelişimsel bir perspektifle, koruyucu-önleyici ve iyileştirici ruh sağlığı faaliyetlerinin bir bütün olarak, özellikle eğitim kurumları aracılığıyla geniş halk kitlelerine ilk elden ve doğrudan ulaştırılmasında psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri kritik öneme sahip bir alandır. PDR hizmetlerinin yaygınlaştırılması toplumda ruh sağlığı hizmetlerine erişebilme açısından dezavantajlı durumda olan bireylerin de ruh sağlığı hizmetlerinden etkin olarak yararlanmasına imkân sağlayacaktır. Bu sebeple kişilerarası eşitsizliklerden (sosyo-ekonomik düzey) kaynaklanan terapiye ya da danışmanlık hizmetlerine ulaşabilmede yaşanan zorlu durumlar karşısında başta eğitim kurumları olmak üzere kamuya hizmet veren birçok kurumda PDR hizmetlerini icra edecek yetişmiş meslek elemanı sayısının artırılması ve PDR hizmetlerinin güçlendirilmesini sağlayacak politikaların yapılması öncelikli, zorunlu ve temel bir konudur.

Anahtar Kelimeler: Adli Vakalar, Koruyucu-Önleyici Psikolojik Hizmetler, Psikolojik Danışma ve Rehberlik

A Developmental Perspective in The Prevention of Criminal Cases: Protective Preventive Psychological Services

Aim: To explain the role of protective-preventive psychological counseling and guidance services, which consist of primary prevention and basic intervention studies, aimed at protecting, raising awareness and rehabilitating all members of the society in preventing criminal cases and reducing their incidence and prevalence in society.

Method: This study is a descriptive study based on document analysis, one of the qualitative research methods.

Results: Forensic cases cover a wide range; Injuries caused by a gun, cutting-piercing or crushing tool can be listed as assault, falling, work accidents, poisoning, burns, electric-lightning shock, poisonings, torture-related events, suicide attempts, sexual assaults and murders (Seviner et al., 2013). When we look at the 2019 judicial statistics report of the General Directorate of Criminal Records and Statistics, the number of crimes committed against property (theft, fraud, damage to property, looting) is 2,169,805, and the number of crimes committed against physical immunity (such as intentional injury, reckless injury) is 1,351. 895, the number of crimes against freedom (such as threats, violating the immunity of home, disturbing peace and tranquility, depriving a person of liberty) is 1,310. 831, the number of crimes against public trust (such as forgery of official and private documents, forgery of money, breaking seals) is 359,328, the number of crimes against public health (such as supplying, using, or possessing drugs) is 298,269, the number of crimes against sexual immunity (sexual It is seen that the number of crimes against life (such as harassment, assault) is 138,529 (of which 51,598 are child abuse and 31,349 are crimes based on relations with minors) and the number of crimes against life (manslaughter, intentional homicide) is 73,116. These data indicate that criminal actions occur at very high rates within judicial incidents. Research has shown that there is a continuity between adult criminality and experiences based on committing crimes in childhood, and that people who violate the rules of social life or law in childhood tend to continue their criminal careers in adult life. Although this is not a situation that can be generalized for every case, it is a fairly common finding (Toprak, 2011). When the evidence of crime, which is commonly detected in many cases, is investigated in terms of history, neglect and abuse seen in early life, violence (peer bullying as seen in schools), involvement in crime, substance addiction and events based on suicide and self-harm are frequently encountered (Kabasakal and Aca , 2019; Savi Çakar, 2017). Another important finding in this context is that especially violent crimes are largely accompanied by psychiatric disorders, and there is no criminal liability in very few of these crimes (Polat and Hocaoglu, 2020). Considering that the effect of the first or early experiences related to crime and the accompanying psychopathological picture are at the root of many forensic cases, many events within this framework can be prevented by pedagogical intervention with learning experiences based on consciousness raising or awareness-raising. It is seen that in advanced cases, it can be rehabilitated with psychological counseling principles, techniques and strategies, and in more difficult and complex cases, psychiatric treatment can be provided with referral services (Korkut, 2003; Savi Çakar, 2018; Yılmaz, 2021). PDR services are multifaceted and are not just a crisis-centered service provided when the problem arises. In the acquisition of social, emotional, educational and academic skills in every developmental period, in preventing all

kinds of risks that may threaten development, in supporting the personal-social and career development of individuals, in increasing self-awareness by identifying social and individual needs, in this direction, in the formation of personal dynamics that form the basis for self-realization, It is a type of individual and society-centered service that is carried out holistically and comprehensively to establish a development network (Terzi, Ergüner Tekinalp and Leuwerke, 2011; Yılmaz, 2021). Therefore, PDR services have a basic prevention and development-oriented approach. When situations arise that disrupt the normal and ordinary flow of development; when adaptation and behavioral problems begin to appear, a psycho-educational and therapeutic approach is followed to rehabilitate the problem before it grows, with primary and secondary intervention studies (Savi Çakar, 2018; Yılmaz, 2021). In addition, PDR services allow individuals in the community to benefit from mental health services directly through schools and without the need for any procedure. Since individuals can easily access mental health services and studies aimed at protecting and strengthening mental health can be delivered to large masses of people, problems are corrected before they turn into complex and complex cases. In summary, psychological counseling and guidance are used to prevent criminal tendencies from turning into a personality structure, to cure the feelings of worthlessness, helplessness and intense depression that lead to suicide, to eliminate the lack of information regarding privacy and protection of body immunity that make it easier to be abused, to activate protective factors for the use of stimulant substances, to help in risky situations. It is a psychoeducational and psychotherapeutic mental health service that provides first-hand service to the broadest masses of the society in the implementation of the legal procedure to be followed and in the provision of academic and educational support.

Conclusion: Psychological counseling and guidance services are an area of critical importance in the prevention of criminal incidents, and in delivering protective-preventive and curative mental health activities as a whole, first-hand and directly to large masses of people, especially through educational institutions, with a comprehensive and developmental perspective. Expanding PDR services will enable individuals who are disadvantaged in terms of accessing mental health services in the society to benefit from mental health services effectively. For this reason, in the face of difficult situations in accessing therapy or counseling services arising from interpersonal inequalities (socio-economic level), it is a priority and necessity to increase the number of trained professional staff to perform PDR services in many institutions serving the public, especially educational institutions, and to make policies that will strengthen PDR services. It is a fundamental issue.

Key Words: Judicial Cases, Protective-Preventive Psychological Services, Psychological Counseling And Guidance

Kaynaklar

1. Kabasakal, E., & Akca, A. (2019) *Okul sağlığı hemşiresinin adli olaylara yaklaşımı* (Doctoral Dissertation, Yildirim Beyazıt University).
2. Korkut, F. (2003). Rehberlikte önleme hizmetleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (9), 441-452.
3. Polat, S., & Hocaoglu, C. (2020). Bir eğitim ve araştırma hastanesi psikiyatri polikliniğine yönlendirilen adli olguların değerlendirilmesi. *Ortadoğu Tıp Dergisi*, 12(2), 290-294.
4. Savi Çakar, F. (2017). Yaşam dönemleri ve uyum sorunları. Ankara: Pegem Akademi.
5. Savi Çakar, F. (2018). Önleyici psikolojik danışma kuram ve uygulamaları. Ankara: Pegem Akademi.
6. Seviner, M., Kozacı, N., Ay, M O., Açıkalın, A., Çökük, A., Gülen, M., Acehan, S., Genç Karanlık, M., & Satar, S. (2013). Acil tıp kliniğine başvuran adli vakaların geriye dönük analizi. *Cukurova Medical Journal*, 38(2), 250-260.
7. Terzi, ř., Tekinalp, B. E., & Leuwerke, W. (2011). Psikolojik danışmanların okul psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri modeline dayalı olarak geliştirilen kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik programını değerlendirmeleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(1), 51-60.
8. Toprak, U. (2011). Çocuk suçluluğunun karakteristik ve yapısal özellikleri.
9. Yılmaz, E. (2021). Okul ortamlarında önleyici psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri. *Uluslararası Psiko-Sosyal Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 58-61.

Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğünde ası olgularının incelenmesi

Ahmet Sedat Dündar¹, Cihan Aksöz²

¹Adli Tıp Kurumu, Bursa, Türkiye

²Adli Tıp Kurumu, Bergama-İzmir, Türkiye

Amaç: Bu çalışmada; bölgemizde son zamanlarda artan ası olayı sonucu öldüğü belirlenen olguların, sosyodemografik, ası, olay yeri ve psikososyal özelliklerini inceleyerek literatüre katkı sunmayı amaçladık.

Yöntemler: Adli Tıp Kurumu Şanlıurfa Şube Müdürlüğü'nde 2012-2022 tarihleri arasında otopsi yapılan olgulardan ası sonucu ölen 127 olgu belirlendi. Bu olguların dosyaları ve otopsi fotoğrafları retrospektif olarak incelendi. Çalışmada elde edilen veriler, kadın ve erkek cinsiyete göre IBM SPSS Statistics v.20.0 yazılımı kullanılarak istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Kurbanların %16.3'ü (n=20) Suriye vatandaşı olup, %52.8'i (n=67) erkek, %47.2'si (n=60) kadındı. Olguların %49.6'sı (n=63) pandemi (2020-2021) dönemindeydi. Erkeklerin yaş ortalaması 32.93±14.69, kadınların yaş ortalaması 25.20±13.79 idi. Olguların tamamına yakını intihar orijinliydi. Medeni durumu belirlenebilen kadınların %62.07'si (n=36) bekar, erkeklerin %53.7'si (n=29) bekarı. Olaydan önce kadınların %37.5'inde (n=21) ve erkeklerin %34.8'inde (n=23) bir psikiyatrik tanı olduğu belirlendi. Ası nedeni erkeklerde en sık ekonomik sorunlar ve kadınlarda eş/sevgili sorunlarıydı. Ası olayı en sık evin odasında ipele meydana gelmişti. Travma bulgusu kadınların %33.3'ünde (n=20), erkeklerin %19.4'ünde (n=13) vardı. Otopside kadınların %55'inin (n=33) menstrüel siklusta olduğu, %3.3'ünün (n=2) gebe olduğu belirlendi.

Sonuç: Pandemi döneminde erkek asılarında anlamlı artış olup erkeklerin yaş ortalaması kadınlara göre belirgin yüksekti. Her iki cinsiyette ası nedeni farklıydı. Psikiyatrik tedavi öyküsü, ası tipi, canlı ası bulgusu, telem özellikleri, vetrebra yaralanması, ası materyali her iki cinsiyette benzerdi.

Anahtar Kelimeler: Ası, otopsi, pandemi, olay yeri,

Examination of hanging cases at Şanlıurfa Forensic Medicine Branch Directorate

Ahmet Sedat Dündar¹, Cihan Aksöz²

¹ Council of Forensic Medicine, Bursa, Turkey

² Council of Forensic Medicine, Bergama-İzmir, Turkey

Purpose: In this study; We aimed to contribute to the literature by examining the sociodemographic, hanging, crime scene and psychosocial characteristics of the cases who were determined to have died as a result of hanging, which has increased recently in our region.

Methods: Among the cases whose autopsies were performed between 2012 and 2022 at the Şanlıurfa Branch Directorate of the Forensic Medicine Institute, 127 cases who died as a result of hanging were determined. The files and autopsy photographs of these cases were examined retrospectively. The data obtained in the study were analyzed statistically according to male and female gender using IBM SPSS Statistics vn 20.0 software.

Results: 16.3% (n=20) of the victims were Syrian citizens, 52.8% (n=67) were men and 47.2% (n=60) were women. 49.6% (n=63) of the cases were during the pandemic (2020-2021) period. The average age of men was 32.93±14.69, and the average age of women was 25.20±13.79. Almost all of the cases were of suicide origin. 62.07% (n=36) of women whose marital status could be determined were single, and 53.7% (n=29) of men were single. It was determined that 37.5% of women (n=21) and 34.8% of men (n=23) had a psychiatric diagnosis before the event. The most common reason for hanging was economic problems for men and spouse/lover problems for women. The hanging incident most often occurred in the room of the house with a rope. Signs of trauma were present in 33.3% of women (n=20) and 19.4% of men (n=13). At autopsy, it was determined that 55% (n=33) of the women were in their menstrual cycle and 3.3% (n=2) were pregnant.

Conclusion: During the pandemic period, there was a significant increase in male hanging cases and the average age of men was significantly higher than women. The cause of hanging was different in both genders. Psychiatric treatment history, hanging type, live hanging finding, telem characteristics, vertebra injury, and hanging material were similar in both genders.

Keywords: Hanging, autopsy, pandemic, crime scene,

REKTUM PERFORASYONU

BİLGEHAN DEMİR, MUSTAFA SAFA PEPELE, MUHAMMED EYYÜB POLAT, ZEYNEP GÜL EKİLİ

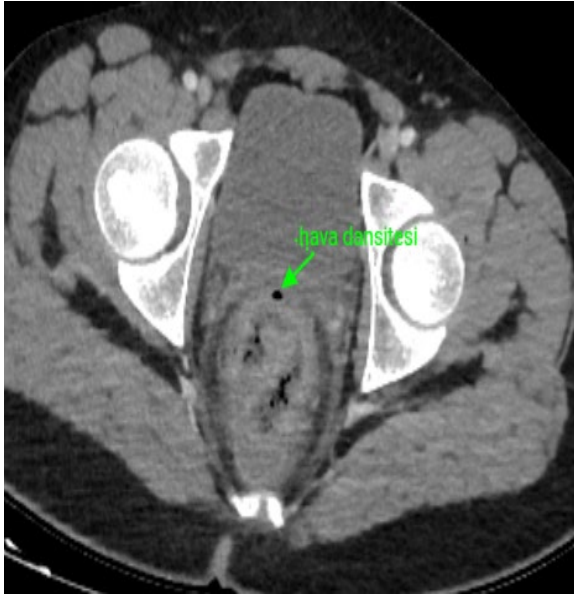
ÖZET

Rektum perforasyonu çocuklarda nadiren görülen bir klinik tablodur. Çocuklarda genellikle sivri bir cisim üstüne düşme veya cinsel istismar sonrası gelişir (1). Rektum perforasyonu tek başına dahi ciddi mortalite ve morbiditeye sebep olurken bu hastalarda üretra, mesane, vajen yaralanmalarına da dikkat edilmesi gerekir. Hastanın dış muayenesinde buğusu olmayan hastalar gözden kaçabilmektedir. Bu sebeple iyi bir muayene ve şüphelenilen olgularda gerekli görüntülemelere başvurusu gerekmektedir (2). Bu çalışmada anal laserasyonu ve ekimozu olmamasına rağmen rektum perforasyonu tanısı ile opere olan olgu sunulmuştur.

VAKA

14 yaşında erkek hasta banyoda vileda sapının üstüne düşmesi sonucu karın ağrısı şikayeti ile tarafımıza başvurdu. Hasta kendi imkanları ile yabancı cismi çıkarmış ardından gelişen organların dışarı sarkmasını(rektal prolapsus) elle kendisi yerine redükte etmiş. Hastanın karın muayenesi yaygın hassasiyeti mevcut olup dış muayenesinde anal laserasyon ve ekimoz izlenmedi. Ayakta direk karın grafisinde ve kanlarında akut patoloji görülmedi. Kontrastlı batın tomografisinde rektumda milimetrik hava dansiteleri mevcut olması üzerine rektum perforasyonu ön tanısı ile iler merkeze yatırılarak opere edildi (RESİM 1,2).

RESİM 1

RESİM 2

TARTIŞMA

Çocuk hastalarda yabancı cisim ile anal yaralanmalar nadirdir. Genellikle yabancı cisim üzerine düşme veya cinsel istismar ile oluşur. Bu nedenle anamnezde değişkenlik gösterme, muayene anamnez uyumsuzluğuna dikkat edilmesi gerekir. Bu hastaların karın muayenesinde perforasyon bulguları olabileceği gibi erken dönemde normalde olabilir. Dış bakıda herhangi bir patoloji görülmeyebilir. Muayenenin normal olması organ yaralanmasını dışlamaz. Ayrıca ilerleyen olgularda sepsis bulguları da eklenebilir. Rektal yaralanmalar mutlaka erken tanınıp tedavi edilmesi gerekir. Bu hastalara geniş spektrumlu antibiyotik başlanmalıdır. Ek olarak idrar da kanama varlığı diğer organ yaralanmalarını

gösterebilir (3). Bu hastaların bütüncül yaklaşım ile hasta değerlendirilmeli ve erken dönemde tedavi edilmesi gerekir.

REFERANSLAR

- 1-) Grisoni, E. R., Hahn, E., Marsh, E., Volsko, T., & Dudgeon, D. (2000). Pediatric perineal impalement injuries. *Journal of pediatric surgery*, 35(5), 702-704.
- 2-) Boettcher, M., Kanellos-Becker, I., Wenke, K., & Krebs, T. F. (2013). Rectum perforation after broomstick impalement in a 17-year-old: case report and review. *Pediatric emergency care*, 29(4), 510-512.
- 3-) Temiz, A., Akçora, B., Temiz, M., & Aslan, A. (2011). Çocuklarda anorektal travma sonucu gelişen rektum perforasyonu: İki olgu sunumu.

ÖZET

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi'ne Başvuran 65 Yaş ve Üzeri Adli Olguların Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi

Ömer Dengesik¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹ Bingöl Devlet Hastanesi, Bingöl Türkiye

²İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

Amaç

Son yüzyıldaki gelişmeler beklenen yaşam süresinin uzamasına neden oldu. Yaşlı nüfus oranı artması karışılan adli nitelikteki olayların her geçen gün artmasına neden olmuştur. Bu çalışmanın amacı sağlık çalışanlarının adli olayları bildirme zorunluğu bulunması ve oluşacak mortalite ve morbidite sorunlarını en aza indirmeye yönelik bilgi ve tutum değişimini sağlamaktır

Yöntem

İnönü üniversitesine 5 yıllık süreçte başvuran 65 yaş ve üstü olan olgular dahil edilmiştir. Çalışmada adli başvurusu olan kişiler; yaş, cinsiyet, yaralanma şekli, yaralanma bölgesi, kaza saati, günü, mevsimi, konsültasyon istemi, taburculuk şekli, yattığı bölüm, yaralanmanın basit tıbbi müdahale ile giderilip giderilemeyeceği, yaşamsal tehlikeye neden olup olmadığı, kemik kırıklarının hayati fonksiyonlarına etkisi açısından değerlendirildi. Veriler SPSS 26.00 programında analiz edildi.

Bulgular

Çalışmamızdaki olgularda, erkeklerin kadınlara göre daha fazla travmaya maruz kaldığı, yaralanmaların en sık düşmeye bağlı meydana geldiği, genç yaşlı grubunda daha sık görüldüğü, yaz mevsiminde daha sık olduğu, vücutta en sık yaralanan bölgenin baş boyun bölgesi olduğu görülmüştür. En sık kırık görülen bölgenin üst ekstremitelere olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

Geriatrik yaralanmaların önemli bir kısmı önlenemez etkenler nedeniyle meydana gelmektedir. Geriatrik yaş grubunun yaşam ortamlarında yapılacak düzenlemeler ve alınacak tedbirler geriatrik yaş grubu yaralanmalarını minimuma indirecektir.

Anahtar Kelimeler: Geriatri, adli tıp, düşme

SUMMARY

Evaluation of Forensic Cases aged 65 and over who applied to Inonu University Faculty of Medicine Turgut Ozal Medical Center in terms of Forensic Medicine

Ömer Dengeşik¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹Bingöl State Hospital, Bingöl Turkey

²Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

Aim

Developments in the last century have led to an increase in life expectancy. The increase in the elderly population has caused the number of criminal cases involved to increase day by day. The aim of this study; the obligation of health professionals to report forensic incidents is to provide information and attitude change in order to minimize the mortality and morbidity problems that will occur.

Method

Cases aged 65 and over who applied to our İnönü Universty within 5-year period were included. In the study, people who have a judicial application; Age, gender, type of injury, area of injury, time of accident, day, season, consultation request, type of discharge, hospitalization, whether the injury can be repaired with simple medical intervention, whether it causes life-threatening or not, the effects of bone fractures on vital functions were evaluated. The data were analyzed in SPSS 26.00 program.

Results

In the cases in our study, it was observed that men were exposed to more trauma than women, injuries were most frequently caused by falling, were more common in the young and old group, were more common in the summer season, and the most frequently injured part of the body was the head and neck region. The most common fracture site was found to be the upper extremity.

Conclusion

A significant portion of geriatric injuries occur due to preventable factors. Arrangements and measures to be taken in the living environments of the geriatric age group will minimize the injuries of the geriatric age group.

Keywords: Geriatrics, forensics, falls

Ölçek Uyarlama Çalışmalarında Dil Uyarlama Basamakları

Aylin AYDIN

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Uygulamalı İngilizce ve Çevirmenlik, Öğretim Görevlisi

İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Programı Doktora Öğrencisi

aylinaydinacademic@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0287-3844

Özet

Çeşitli yapıların değerlendirilmesinde ölçeklerin kullanılması, karmaşık olguların anlaşılması için yapılandırılmış ve nicel bir çerçeve sağladığından, farklı alanlarda kullanılabilmesi açısından oldukça önemlidir. Ölçekler araştırmacılara tutumlar, kişilik özellikleri ve yaşam kalitesi gibi soyut kavramları ölçmek ve analiz etmek için sistematik bir araç sunar. Psikometrik ölçekler sadece bireysel farklılıkların belirlenmesini sağlamakla kalmaz, aynı zamanda farklı popülasyonlar arasında özelliklerin karşılaştırılmasını da kolaylaştırır. Ölçeklerin yapılandırılmış yapısı, veri toplamada tutarlılık sağlayarak çeşitli disiplinlerde bilginin ilerlemesine katkıda bulunan güvenilir ve geçerli değerlendirmeleri teşvik eder. Bu metodolojik titizlik, akademik ve klinik ortamlarda kanıta dayalı karar verme ve müdahaleler için temeldir. Buradan hareketle, farklı kültürlerde geliştirilmiş ölçeklerin anadilimize kazandırılması bu bilimsel avantajlardan faydalanılması açısından önem taşır. Bu çalışmada psikometrik bir ölçeğin dil uyarlama ve dil eşdeğerlilik süreçleri, takip edilmesi gereken aşamalar ve önemli kriterler ele alınmıştır.

Anahtar Sözcük: Ölçek Uyarlama, Dil Uyarlama, Dil Eşdeğerliliği

Giriş

Bir ölçeğin yeni bir ülkede, kültürde ve/veya dilde kullanılmak üzere kültürler arası adaptasyonun yapılması, anketin orijinal kaynak ve hedef dildeki versiyonları arasında eşdeğerliğe ulaşmak için benzersiz bir yöntem kullanımını gerektirmektedir. Ölçümler kültürler arasında kullanılacaksa, maddelerin yalnızca dilsel olarak iyi çevrilmesi değil, aynı zamanda farklı kültürler arasında kavramsal düzeyde aracın içerik geçerliliğini korumak için kültürel olarak da uyarlanması gerektiği anlaşılmıştır (Beaton vd., 2000). Psikoloji alanında ölçeklerin kullanımı, stres ve motivasyon gibi çeşitli yapıların ölçülmesi ve değerlendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Ölçekler, araştırmacılara ve klinisyenlere öznel deneyimlerin ölçülmesini kolaylaştıran standartlaştırılmış araçlar sunarak psikolojik olguların daha titiz ve sistematik bir şekilde ölçülmesini sağlar (Carmines & Zeller, 1979). Örneğin, Algılanan Stres Ölçeği (PSS; Cohen vd., 1983) gibi stres ölçekleri, bireyin yaşam durumlarına ilişkin değerlendirmesini yakalayarak algılanan stres düzeylerinin güvenilir bir şekilde ölçülmesini sağlar. Benzer şekilde, Öz Belirleme Teorisine dayalı ölçekler (Deci & Ryan, 1985) gibi motivasyon ölçekleri, bireylerin içsel veya dışsal faktörler tarafından ne derece yönlendirildiğini anlamak için yapılandırılmış bir çerçeve sağlar. Ölçeklerin kullanımı, farklı popülasyonlar ve bağlamlar arasında değerlendirmelerin hassasiyetini ve karşılaştırılabilirliğini artırarak psikolojide kümülatif bir bilgi birikiminin geliştirilmesine katkıda bulunur. Ayrıca ölçekler, bireylerin özel ihtiyaçlarına göre uyarlanmış müdahaleler ve tedavi stratejileri tasarlamak için değerli bilgiler sunarak psikolojik araştırmalarda ve klinik uygulamalarda kanıta dayalı uygulamaları teşvik eder.

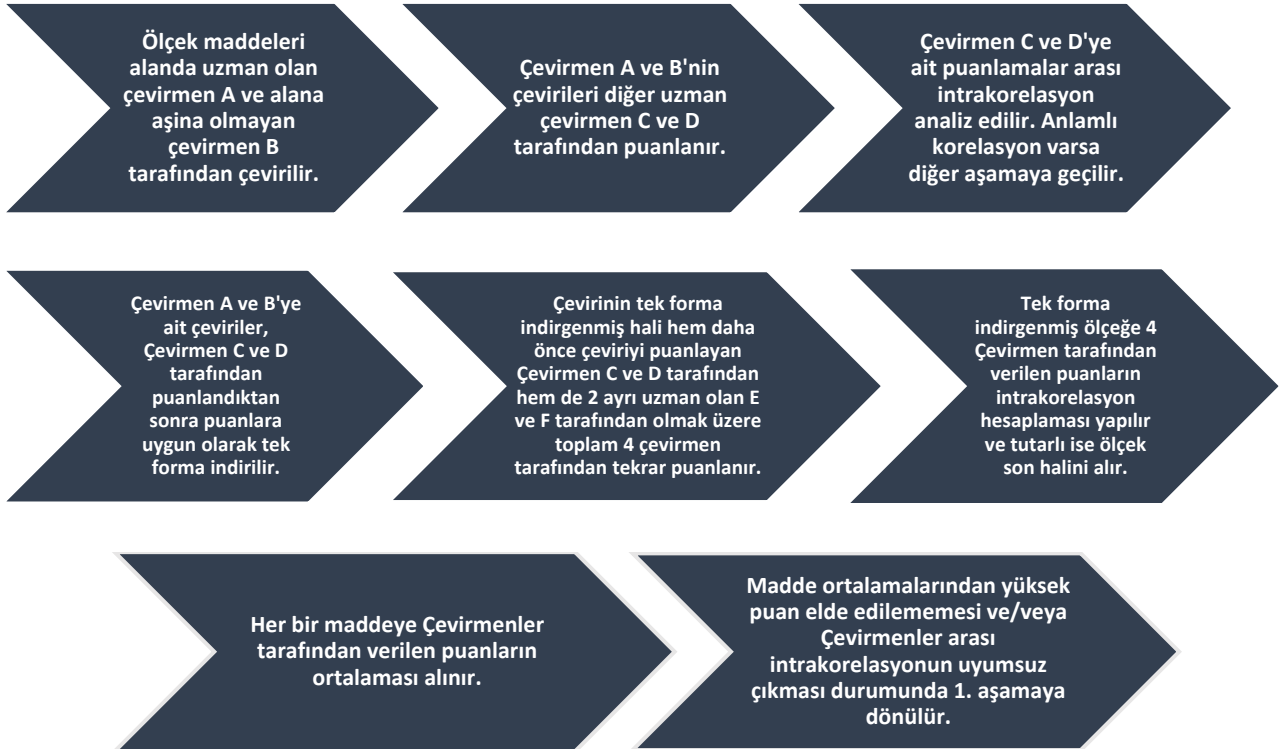
Psikometrik araçlar, anketler, ölçüm araçları çalışılan kültürel gruplar arasında eşdeğerlikleri açısından istatistiksel olarak test edilmelidir çünkü yapısal ve ölçüm eşdeğerliği konuları, kültürler arası araştırmalarda yaygın bir metodolojik kaygı oluşturmaktadır. Kavramsal eşdeğerlik (kavramsal veya yapısal eşdeğerlik olarak da adlandırılır), psikolojik bir yapının anlamının ve boyutsal yapısının kültürel gruplar arasında ne ölçüde aynı olduğu ile ilgiliyken, ölçüm eşdeğerliği aracın hem madde içeriğinin hem de psikometrik özelliklerinin (geçerlilik ve güvenilirlik gibi) gruplar arasında ne ölçüde benzer olduğuyla ilgilidir (Byrne, 2009). Herdman'a (1998) göre, bir ölçme aracını başka bir dile uygun şekilde uyarlamak için eşdeğerliğin en az altı boyutunu dikkate almak gerekir. Kavramsal eşdeğerlik, aynı kavramın her iki popülasyon grubunda da (ölçeğin geliştirildiği ve uygulanacağı popülasyon) benzer bir bağlamda var olmasıyla ilgilenmektedir. Bu tür bir eşdeğerlik literatür taramaları, uzmanlara veya genel nüfus kesimlerine danışılarak ve odak grupları gibi nitel tekniklerle araştırılabilir.

Bu boyut yeterli görüldüğünde, diğer boyutlar araştırılabilir. Genel olarak kavramlar, her iki dilde de eşdeğer olması gereken sorular veya maddeler aracılığıyla araştırılır (madde eşdeğerliği). Madde eşdeğerliği uzmanlar ya da hedef kitlenin üyeleri tarafından değerlendirilmelidir. Anlamsal eşdeğerlik, kelime anlamının diller arasında aktarılması ve kullanılan dilden bağımsız olarak yanıtlayıcı üzerinde benzer bir duygusal etki elde edilmesiyle ilgilidir. Operasyonel eşdeğerlik, talimatlar, uygulama şekli ve ölçüm yöntemleri de dahil olmak üzere anketin genel yapısını ifade eder. Ölçüm eşdeğerliği, yeni versiyonun psikometrik özelliklerine göre değerlendirilir. Son olarak, her iki ölçek arasında önceki tüm boyutlar için eşdeğerlik sağlandığında, iki versiyon arasında işlevsel eşdeğerlik olduğu, yani her ikisinin de farklı kültürlerde aynı kavramları ölçtüğü ifade edilir.

Yöntem

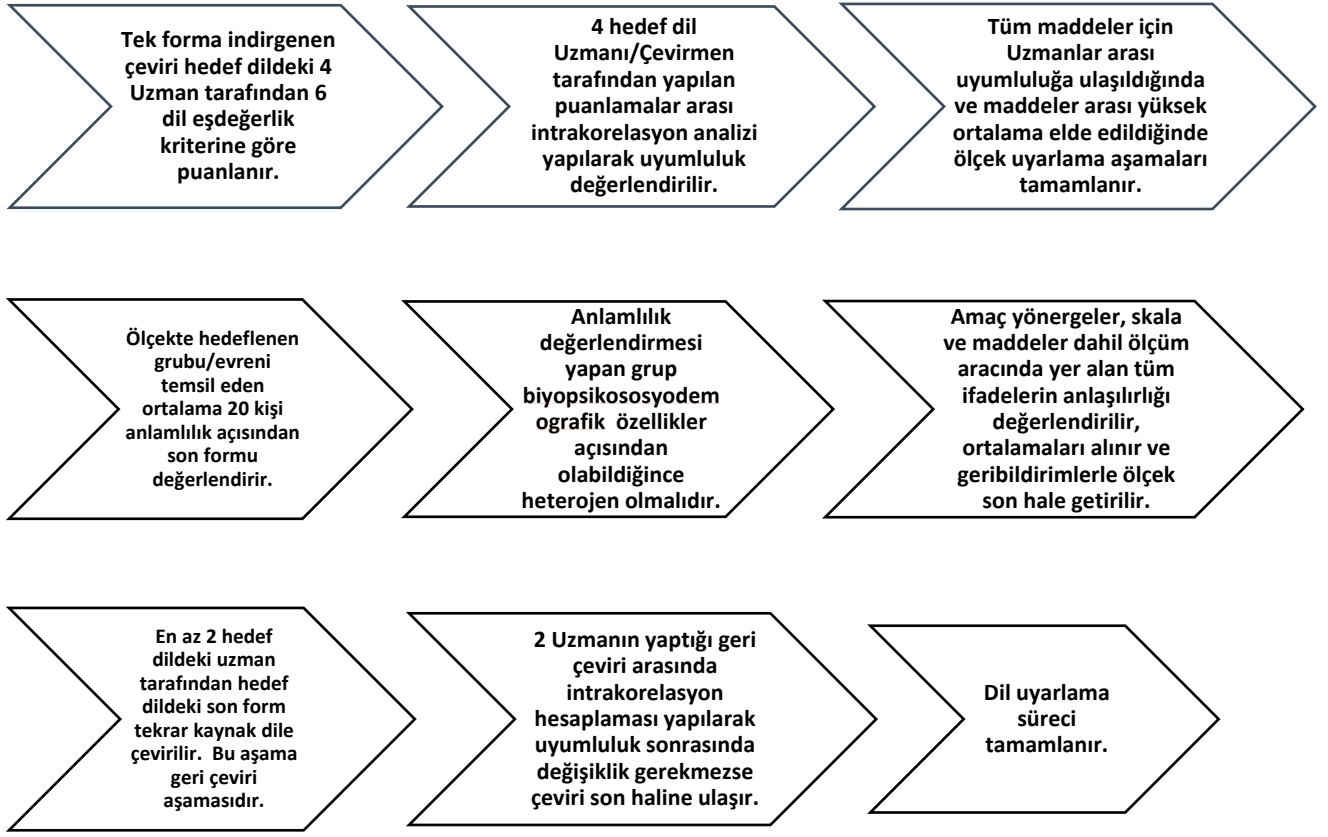
Ölçek uyarlama sürecinin ilk ve en önemli aşamalarından olan dil uyarlama aşaması hem kaynak dilde hem de hedef dildeki çevirmenler ve uzmanlar ile birlikte Kavramsal Eşdeğerlik, Madde Eşdeğerliği, Anlamsal Eşdeğerlik, Operasyonel Eşdeğerlik, Ölçüm Eşdeğerliği, İşlevsel Eşdeğerlik kriterleri dikkate alınarak yürütülür. Dil uyarlama aşamalarında aşağıdaki sıra takip edilebilir.

1. Aşama: Kaynak Dilden Hedef Dile Çeviri

Şekil 1

2. Aşama: Hedef Dile Uygunluk, Pilot Çalışma ve Geri Çeviri Süreçleri

Şekil 2

Sonuç

Sosyal bilimler alanında ölçeklerin kullanımı, araştırma metodolojilerinin kesinliğini ve nesnellliğini zenginleştiren çeşitli yapıları değerlendirmek için vazgeçilmezdir. Sosyal bilimciler sosyal sermaye, kültürel yeterlilik ve kişiler arası güven gibi karmaşık ve çok yönlü yapıları ölçmek için sıklıkla ölçeklerden faydalanmaktadır. Örneğin, Sosyal Sermaye Anketi (SCQ; Burt, 2000) topluluklar içindeki sosyal bağların gücünü ölçerek sosyal uyum ve iş birliğini değerlendirmek için standartlaştırılmış bir ölçüt sağlar. Kültürel Zekâ Ölçeği (Ang vd., 2007) gibi ölçekler, bireylerin kültürel çeşitliliğe sahip ortamlarda etkin bir şekilde işlev görme becerilerinin değerlendirilmesini kolaylaştırarak kültürler arası yetkinliğe ilişkin içgörüler sunar. Ayrıca, kişilerarası güveni ölçen ölçekler (örn, Kişilerarası Güven Ölçeği; Rotter, 1967) kişilerarası ilişkilerin dinamiklerinin anlaşılmasına katkıda bulunur. Sosyal bilimlerde ölçeklerin kullanılması metodolojik tutarlılığı sağlayarak araştırmacıların farklı popülasyonlar ve bağlamlar arasında anlamlı karşılaştırmalar yapmasına olanak tanır. Bu standardizasyon,

araştırma bulgularının güvenilirliğini ve tekrarlanabilirliğini artırarak kanıta dayalı politika oluşturma ve sosyal müdahaleler için daha sağlam bir temel oluşturur.

Ölçek uyarlama çalışmasını yapmak için ilk olarak ölçeği geliştiren kişiden izin almak etik açıdan önemlidir. Ölçeğin kaynak dildeki formu, hedef dildeki dört çevirmen tarafından Kavramsal Eşdeğerlik, Madde Eşdeğerliği, Anlamsal Eşdeğerlik, Operasyonel Eşdeğerlik, Ölçüm Eşdeğerliği, İşlevsel Eşdeğerlik kriterleri dikkate alınarak kaynak dile çevrilir. Çevirmenlerin hedef dile çevirdikleri ölçek çevirmenler/uzmanlar arası uyum değerlendirildikten sonra tek forma indirilir. Tek forma indirilen ölçeğin son versiyonu kaynak dildeki 4 çevirmen/uzman tarafından Kavramsal Eşdeğerlik, Madde Eşdeğerliği, Anlamsal Eşdeğerlik, Operasyonel Eşdeğerlik, Ölçüm Eşdeğerliği, İşlevsel Eşdeğerlik kriterleri perspektifinde puanlanır. Tüm aşamaları tamamlanan ölçek son halini alır ve anlamlılığının değerlendirilmesi için pilot bir grubun değerlendirmesine sunulur. 8 uzmanın değerlendirmesi ve pilot grubun anlamlılık açısından puanlaması sonucunda son halini alan ölçeğin geri çeviri süreci başlatılır. Geri çeviri sürecinde en az iki uzman veya çevirmenden destek alınır. Geri çevirisi yapılan ölçeğin maddeleri uzmanlarca anlamlılık açısından puanlanır, uyumluluğu değerlendirilir ve uzmanlarca onaylanırsa ölçek son halini alır. Uzman görüşüne göre gerektiğinde maddelerde çeviri değişikliğine gidilir. Dil uyarlama süreci, bu aşamadan sonra tamamlanmış olur. Dil uyarlama aşaması tamamlanan ölçek için psikometrik sınamalara geçilebilir. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi kullanılarak geçerlik düzeyi ölçülen ölçeğin yapı geçerliğine ve benzer ölçek geçerliğine bakılır. Ölçeğin güvenilirlik çalışması ise Cronbach alfa katsayısı alınarak ve test tekrar test yöntemi kullanılarak incelenebilir.

Epstein ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan bir derleme çalışması ölçek uyarlama aşamalarındaki dil uyarlama süreçleri ile ilgili olarak; geri çevirinin zorunlu olmaması gerektiği, uzmanlar, tercüme edilen ölçek maddeleri ve orijinal araç arasındaki eşdeğerliği sağlamak için önemli bir rol oynadığı, bilişsel bilgilendirme görüşmeleri, alan dışı kişilerin katkısı veya odak grupları yoluyla hedef kitle girdisinin de aynı derecede önemli olabileceği, araştırmacıların ilgili anket bağlamında en uygun gördükleri herhangi bir uyarlama yöntemini seçebilecekleri çünkü herhangi bir yöntemin daha iyi olmadığı hususlarına özellikle vurgu yapmıştır.

KAYNAKLAR

1. Ang, Z., & Massingham, P. (2007). National culture and the standardization versus adaptation of knowledge management. *Journal of knowledge management*, 11(2), 5-21.
2. Burt, R. S. (2000). The network structure of social capital. *Research in organizational behavior*, 22, 345-423.
3. Carmines, E. G., & Zeller, R. A. (1979). Reliability and validity assessment. *Sage publications*.
4. Cohen, S., Kamarck, T., & Mermelstein, R. (1983). A global measure of perceived stress. *Journal of health and social behavior*, 385-396.
5. Beaton, D. E., Bombardier, C., Guillemin, F., & Ferraz, M. B. (2000). Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*, 25(24), 3186-3191.
6. Byrne B. M., Oakland T., Leong F. T. L., van de Vijver F. J. R., Hambleton R. K., Cheung F. M., & Bartram D. (2009). A critical analysis of cross-cultural research and testing practices: Implications for improved education and training in psychology. *Training and Education in Professional Psychology*, 3, 94–105.
7. Epstein, J., Santo, R. M., & Guillemin, F. (2015). A review of guidelines for cross-cultural adaptation of questionnaires could not bring out a consensus. *Journal of Clinical Epidemiology*, 68(4), 435-441.
8. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). The general causality orientations scale: Self-determination in personality. *Journal of research in personality*, 19(2), 109-134.
9. Herdman M, Fox-Rushby J, Badia X. A model of equivalence in the cultural adaptation of HRQoL instruments: the universalist approach. *Qual Life Res* 1998;7:323-35
10. Rotter, J. B. (1967). A new scale for the measurement of interpersonal trust. *Journal of personality*.

Language Adaptation Stages for Scale Adaptation

Aylin AYDIN

Istanbul Nisantasi University, Applied English and Translation, Instructor
Istanbul University– Cerrahpasa, Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine,
PhD Student in Social Sciences Program
aylinaydinacademic@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0287-3844

Abstract

The use of scales to assess a variety of constructs is important as they provide a structured and quantitative framework for understanding complex phenomena. Scales provide researchers with a systematic tool to measure and analyze abstract concepts such as attitudes, personality traits and quality of life. Psychometric scales not only enable the identification of individual differences, but also facilitate the comparison of characteristics across different populations. The structured nature of the scales ensures consistency in data collection, promoting reliable and valid assessments that contribute to the advancement of knowledge in various disciplines. This methodological rigor is fundamental for evidence-based decision-making and interventions in academic and clinical settings. Therefore, it is of great importance to translate scales developed in different cultures into our mother tongue in order to benefit from aforesaid scientific advantages. In this study, the language adaptation and language equivalence processes of a psychometric scale, the steps to be followed and important criteria are discussed.

Keywords: Scale Adaptation, Language Adaptation, Language Equivalence

Introduction

Cross-cultural adaptation of a scale for use in a new country, culture and/or language requires the use of a unique method to achieve equivalence between the original source and target language versions of the questionnaire. If measures are intended to be used across cultures, it has been suggested that items should not only be well translated linguistically, but also culturally adapted to maintain the content validity of the instrument at the conceptual level across different cultures (Beaton et al., 2000). In the field of psychology, the use of scales plays an important role in measuring and assessing various constructs such as stress and motivation. Scales provide researchers and clinicians with standardized instruments that facilitate the measurement of subjective experiences, allowing for more rigorous and systematic measurement of psychological phenomena (Carmines & Zeller, 1979). For example, stress scales such as the Perceived Stress Scale (PSS; Cohen et al., 1983) provide a reliable measure of perceived stress levels by capturing an individual's appraisal of life situations. Similarly, motivation scales, such as scales based on Self-Determination Theory (Deci & Ryan, 1985), provide a structured framework for understanding the extent to which individuals are driven by intrinsic or extrinsic factors. The use of scales contributes to the development of a cumulative body of knowledge in psychology by increasing the precision and comparability of assessments across different populations and contexts. Furthermore, scales provide valuable information for designing interventions and treatment strategies tailored to the specific needs of individuals, promoting evidence-based practices in psychological research and clinical practice.

Psychometric instruments, questionnaires and measurement tools should be statistically tested for their equivalence across the cultural groups being studied, as issues of structural and measurement equivalence are a common methodological concern in cross-cultural research. Conceptual equivalence (also called conceptual or structural equivalence) is concerned with the extent to which the meaning and dimensional structure of a psychological construct are the same across cultural groups, whereas measurement equivalence is concerned with the extent to which both the item content and the psychometric properties (such as validity and reliability) of the instrument are similar across groups (Byrne, 2009). According to Herdman (1998), at least six dimensions of equivalence need to be considered in order to appropriately adapt a measurement tool to another language. Conceptual equivalence is concerned with the existence of the same concept in a similar context in both population groups (the population in which the scale is developed and the population to which it will be applied). Such equivalence can be explored through literature reviews, consultation with experts or general population segments,

and qualitative techniques such as focus groups. Once this dimension is deemed sufficient, other dimensions can be explored. In general, concepts are explored through questions or items that should be equivalent in both languages (item equivalence). Item equivalence should be assessed by experts or members of the target audience. Semantic equivalence is concerned with the transfer of word meaning between languages and achieving a similar emotional impact on the respondent regardless of the language used. Operational equivalence refers to the overall structure of the questionnaire, including instructions, mode of administration and measurement methods. Measurement equivalence is assessed according to the psychometric properties of the new version. Finally, when equivalence is achieved between both scales for all previous dimensions, it is stated that there is functional equivalence between the two versions, meaning that both measure the same concepts in different cultures.

Method

The language adaptation stage, which is one of the first and most important stages of the scale adaptation process, is carried out with translators and experts in both the source and target languages, taking into account the criteria of Conceptual Equivalence, Item Equivalence, Semantic Equivalence, Operational Equivalence, Measurement Equivalence, Functional Equivalence. The following sequence can be followed in the language adaptation stages.

Stage 1: Translation from Source Language to Target Language

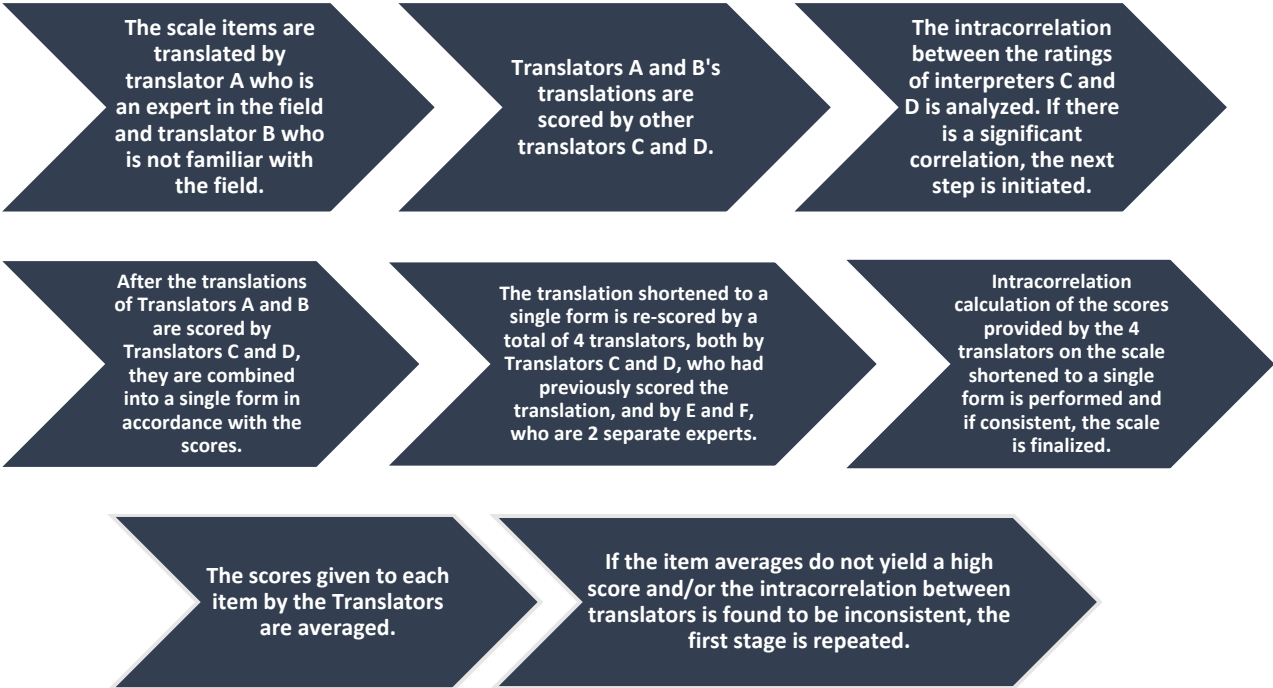

Figure 1

Stage 2: Target Language Conformity, Pilot Study and Back Translation Processes

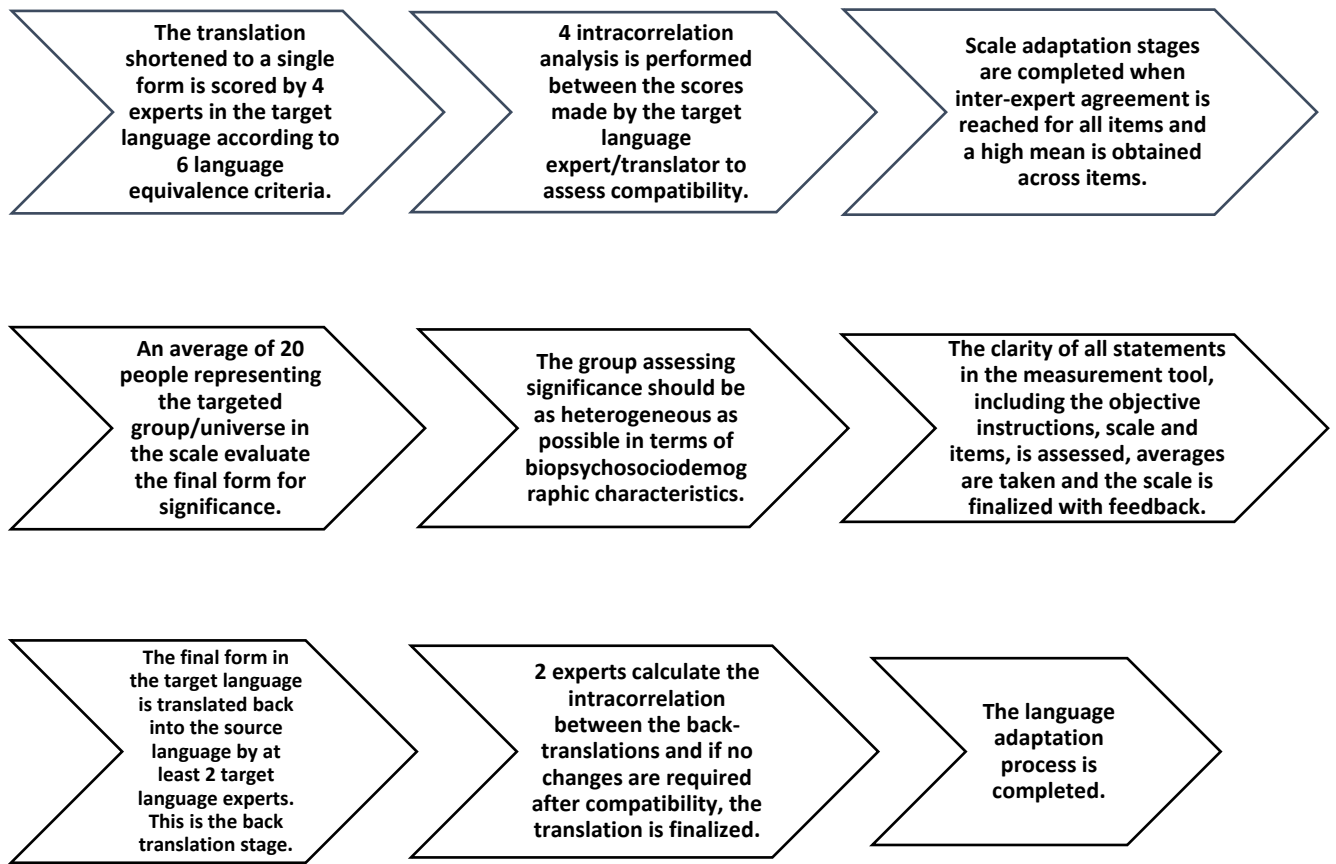

Figure 2

Conclusion

In the social sciences, the use of scales is indispensable for assessing a variety of constructs that enrich the precision and objectivity of research methodologies. Social scientists often use scales to measure complex and multifaceted constructs such as social capital, cultural competence and interpersonal trust. For example, the Social Capital Questionnaire (SCQ; Burt, 2000) provides a standardized measure to assess social cohesion and cooperation by measuring the strength of social ties within communities. Scales such as the Cultural Intelligence Scale (Ang et al., 2007) offer insights into intercultural competence by facilitating the assessment of individuals' ability to function effectively in culturally diverse environments. Furthermore, scales measuring interpersonal trust (e.g., the Interpersonal Trust Scale; Rotter, 1967) contribute to understanding the dynamics of interpersonal relationships. The use of scales in the social sciences ensures methodological consistency, allowing researchers to make meaningful comparisons across different populations and contexts. This standardization increases the reliability and

reproducibility of research findings, providing a more robust basis for evidence-based policymaking and social interventions.

In order to conduct a scale adaptation study, it is ethically important to first obtain permission from the person who developed the scale. The source language form of the scale is translated into the source language by four translators in the target language, taking into account the criteria of Conceptual Equivalence, Item Equivalence, Semantic Equivalence, Operational Equivalence, Measurement Equivalence and Functional Equivalence. The scale translated by the translators into the target language is shortened to a single form after the compatibility between translators/experts is evaluated. The final version of the scale is scored by 4 translators/experts in the source language in terms of Conceptual Equivalence, Item Equivalence, Semantic Equivalence, Operational Equivalence, Measurement Equivalence, Functional Equivalence criteria. After all stages are completed, the scale is finalized and presented to a pilot group to evaluate its comprehensiveness. After 8 experts evaluate the scale and the pilot group scores it in terms of comprehension, the back translation process of the finalized scale is initiated. At least two experts or translators are consulted during the back translation process. The items of the back-translated scale are scored by the experts in terms of comprehension, their compatibility is evaluated and if approved by the experts, the scale is finalized. According to the expert opinion, translation changes are made to the items when necessary. The language adaptation process is completed after this stage. After the language adaptation phase is completed, psychometric tests can be started for the scale. The construct validity and similar scale validity of the scale, whose validity level is measured using exploratory and confirmatory factor analysis, are examined. The reliability of the scale can be examined by taking Cronbach's alpha coefficient and using the test-retest method.

A review study by Epstein et al. (2019) on language adaptation processes in the scale adaptation stages specifically emphasized that back-translation should not be mandatory, experts play an important role in ensuring equivalence between the translated scale items and the original instrument, target audience input through cognitive debriefing interviews, input from experts outside the field, or focus groups can be equally important, and researchers can choose any adaptation method they deem most appropriate in the context of the relevant survey because no single method is better.

REFERENCES

1. Ang, Z., & Massingham, P. (2007). National culture and the standardization versus adaptation of knowledge management. *Journal of knowledge management*, 11(2), 5-21.
2. Burt, R. S. (2000). The network structure of social capital. *Research in organizational behavior*, 22, 345-423.
3. Carmines, E. G., & Zeller, R. A. (1979). Reliability and validity assessment. *Sage publications*.
4. Cohen, S., Kamarck, T., & Mermelstein, R. (1983). A global measure of perceived stress. *Journal of health and social behavior*, 385-396.
5. Beaton, D. E., Bombardier, C., Guillemin, F., & Ferraz, M. B. (2000). Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*, 25(24), 3186-3191.
6. Byrne B. M., Oakland T., Leong F. T. L., van de Vijver F. J. R., Hambleton R. K., Cheung F. M., & Bartram D. (2009). A critical analysis of cross-cultural research and testing practices: Implications for improved education and training in psychology. *Training and Education in Professional Psychology*, 3, 94–105.
7. Epstein, J., Santo, R. M., & Guillemin, F. (2015). A review of guidelines for cross-cultural adaptation of questionnaires could not bring out a consensus. *Journal of Clinical Epidemiology*, 68(4), 435-441.
8. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). The general causality orientations scale: Self-determination in personality. *Journal of research in personality*, 19(2), 109-134.
9. Herdman M, Fox-Rushby J, Badia X. A model of equivalence in the cultural adaptation of HRQoL instruments: the universalist approach. *Qual Life Res* 1998;7:323-35
10. Rotter, J. B. (1967). A new scale for the measurement of interpersonal trust. *Journal of personality*.

Yüksek Yargıda 2010-2020 Yılları Arasında Karara Bağlanan Ölümle Sonuçlanan Tıbbi Uygulama Hatası Davalarının İncelenmesi

Uzm. Dr. Anıl Çağrı KABAL¹, Prof. Dr. Osman CELBİŞ²

1 T.C. ADALET BAKANLIĞI ADLİ TIP KURUMU MALATYA GRUP BAŞKANLIĞI, 2 İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ADLİ TIP ANABİLİM DALI

Amaç: Tıbbi uygulama hatası iddiası ile açılan ceza ve tazminat davalarının sayısı ülkemizde ve dünyada giderek artmaktadır. Tıbbi uygulama hatası sonucu doğabilecek en trajik sonucun ölüm olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Tüm bu sebeplerle çalışmamızda yüksek yargı (Danıştay-Yargıtay) temyiz kararları incelenerek ölümle sonuçlanan tıbbi uygulama hatası iddiası olgularının genel olarak irdelenmesi ve bu olgularda otopsinin önemi üzerinden bilirkişilik ve yargılama süreçlerinin daha sağlıklı ilerlemesine yardımcı olabilecek tespitler ortaya konması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda; yüksek yargı (Danıştay-Yargıtay) temyiz karar tarihleri 2010-2020 yılları arasında olan ölümle sonuçlanan tıbbi uygulama hatası iddiası ile görülen dâhil etme ve dışlama kriterlerimize göre belirlenen 380 yüksek yargı temyiz kararı incelenmiştir.

Bulgular: Yargıtay Ceza Daireleri temyiz kararlarındaki otopsi yapılmayan olgularda aynı bilirkişi kurumu tarafından verilen raporlar arasında çelişki varlığı, otopsi yapılan olgulardakine göre anlamlı ölçüde fazla bulunmuştur ($p<0.05$). Yargıtay Hukuk Daireleri temyiz kararlarındaki otopsi yapılmayan olgularda esasa ilişkin yeniden yargılamada kullanılmak üzere ek bilirkişi raporuna ihtiyaç varlığı, otopsi yapılan olgulardakine göre anlamlı ölçüde fazla bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuçlar: Çalışmamızdan elde edilen veriler ölümle sonuçlanan tıbbi uygulama hatası iddiasıyla görülen davalarda otopsi yapılmasının somut maddi gerçeğe ulaşmayı kolaylaştırdığını, yüksek yargı mercilerinin nihai kararlarını vermesini hızlandırdığını ve bilirkişilik ile yargılama süreçlerinin daha sağlıklı işlemlerini sağladığını gözler önüne sermektedir. Bu nedenle ölümle sonuçlanan tıbbi uygulama hatası iddialarında şartlar el verdiği ölçüde otopsi yapılmasının sağlanması gerekmektedir. Otopsi yapılmamasının neden olduğu belirsizlikler ve dezavantajlar yargılama süreçlerinde sadece hekimlerin ve sağlık idarelerinin üzerine yüklenmemelidir.

Anahtar Kelimeler: Yargıtay kararları, Danıştay kararları, otopsi, tıbbi uygulama hatası

Investigation of Resulting In Death Medical Malpractice Cases Concluded Between 2010-2020 in the High Judiciary

Aim: The number of criminal and compensation cases with the claim of medical malpractice is increasing in our country and in the world. The most tragic outcome of medical malpractice is death. Therefore, our aim is to study fatal medical malpractice cases by examining the high court appeal decisions, to reveal the findings that can help the expert and trial processes to progress more healthily, based on the importance of autopsy.

Materials and Methods: In our study; 380 high court appeal decisions, between 2010 and 2020, determined according to our inclusion and exclusion criteria, with the allegation of fatal medical malpractice, were examined.

Findings: The contradiction between the reports of same expert agency in the cases without autopsy was significantly higher than the cases with autopsy ($p<0.05$). The need for an additional expert report to be used in the retrial on the merits in the cases without autopsy in the appeal decisions of the Court of Cassation Civil Chambers was significantly higher than the cases with autopsy ($p<0.05$).

Results: The data from our study reveal that autopsy in fatal medical malpractice cases facilitates reaching the concrete material truth, accelerates the final decisions of the high judicial authorities. Therefore, it is necessary to perform an autopsy in fatal medical malpractice cases as circumstances allow. The uncertainties and disadvantages of not performing an autopsy should not be burdened only on physicians and health administrations during the judgement process.

Key Words : Supreme Court decisions, Council of State decisions, autopsy, medical malpractice

Alt Ekstremitenin Antropometrik Ölçümlerinden Cinsiyet Tespiti ve Boy Uzunluğu Tahmini

Muhammed Emin Parlak¹, Bengü Berrak Özkul², Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹Şırnak Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Şırnak, Türkiye

²İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Amaç

Antropologlar tarafından yaygın olarak kullanılan ve tıp bilimciler tarafından benimsenen antropometrik teknik, yüz yılı aşkın bir süredir boy ve cinsiyeti tahmin etmek için kullanılmaktadır. Kitlesele afetlerin sıklığının artması, izole bir alt ekstremitenin ait olduğu kişinin boyunun ve cinsiyetinin belirlenmesinde, bazı mağdurların kimliğinin araştırılmasında sorunlar yaratmıştır. Çalışmamızın amacı, alt ekstremita boyutlarının vücut yüksekliği ve cinsiyet ile arasındaki antropometrik ilişkiyi analiz etmektir.

Yöntem

Çalışmamız İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi olan 55 erkek ve 58 kadın olmak üzere 113 kişi üzerinde yapılmıştır. Boy ve kilo ölçümü, baş Frankfort Yatay Düzleminde olacak şekilde standart anatomik pozisyonda, 0,1 cm hassasiyetli stadiometre ile yapılmıştır. Trokanterik yükseklik, uyluk uzunluğu, bacak uzunluğu, alt bacak uzunluğu, ayak yüksekliği, ayak uzunluğu ve ayak genişliği, her iki alt ekstremitede ölçülmüştür. Ölçümlerde vernier kumpas, osteometrik tahta ve boy skalası kullanılmıştır. Veriler SPSS 26.00 programında analiz edilmiştir.

Bulgular

Erkeklerde bütün alt ekstremita boyutlarının kadınlara göre anlamlı olarak büyük olduğu görüldü. Cinsiyet tespiti analizinde bütün alt ekstremita ölçümleri istatistiki olarak anlamlı bulundu. Sağ ve sol ayak genişlikleri sırasıyla %91,2-92 oranında, sağ ve sol ayak ölçümleri beraber olarak sırasıyla %94,7-95,6 oranında cinsiyet tespiti sağlamıştır. Boy tahmini analizinde ise %93-94 korelasyon ile ortalama 3,1 cm hata ile trokanterik yükseklikten boy tahmini sağlanmıştır.

Sonuç

Alt ekstremita ölçümlerinden elde edilen formül ve modellerle cinsiyet tespiti %95 oranında doğruluk ve boy tahmini 3,1 cm'lik hata ile sağlanmıştır. Cinsiyet ayrımı yapıldığında trokanterik yükseklikten erkeklerde boy tahmini 2,79 cm, kadınlarda ise 2,7 cm hata ile mümkün olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Alt Ekstremita, Antropometri, Cinsiyet ve Boy

Sex Determination and Stature Estimation From Anthropometric Measurements of Lower Extremities

Muhammed Emin Parlak¹, Bengü Berrak Özkul², Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹Şırnak Forensic Medicine Branch Directorate, Şırnak, Türkiye

²Inonu University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

Aim

For over a century, anthropometric techniques, predominantly used by anthropologists, have facilitated the estimation of height and gender. Their utility becomes particularly evident in mass disaster scenarios. Our study delves into understanding the intricate relationship between the dimensions of the lower limb, the overall height, and gender of an individual.

Method

A total of 113 participants, comprising 55 males and 58 females, all from Inonu University's Medical Faculty, were subjected to this study. Their height, along with various comprehensive measurements of the lower limbs, were meticulously recorded employing specific tools. Subsequently, the gathered data was put through rigorous analysis using the SPSS 26.00 software.

Results

A consistent observation was that male participants displayed more substantial lower limb dimensions compared to their female counterparts. Remarkably, gender determination exercises, when based on distinct foot measurements, yielded accuracies ranging from 91.2% to 95.6%. Furthermore, utilizing the trochanteric height as a metric for predicting overall height resulted in a compelling correlation of 93-94%, bearing a mean deviation of 3.1 cm.

Conclusion

Our research underscores that measurements derived from the lower limbs can be instrumental in achieving a gender determination accuracy rate of up to 95%. Moreover, they offer reliable height estimations with a reasonably minimal error margin of 3.1 cm.

Keywords: Lower Limb, Anthropometry, Gender, Height.

Topluluk Öğrenmesi ile Ayak Ölçümlerinden Boy Uzunluğu ve Vücut Ağırlığı Tahmini

Muhammed Emin Parlak¹, Bengü Berrak Özkul², Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹Şırnak Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Şırnak, Türkiye

²İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Amaç

Antropologlar tarafından yaygın olarak kullanılan antropometrik teknik, yüz yılı aşkın bir süredir boy tahmin etmek için kullanılmaktadır. Lineer yöntemlerin yanında son dönemde makine öğrenmesi metotları popülerlik kazanmıştır. Çalışmamızın amacı, makine öğrenmesi ve lineer metotları bir arada kullanarak ayak ölçümlerinin boy ve vücut ağırlığı ile arasındaki antropometrik ilişkisini analiz etmektir.

Yöntem

Çalışmamız merkezimizde yaşları 19 ile 30 arasında, 76 erkek ve 73 kadın olmak üzere 149 kişi üzerinde yapılmıştır. Sağ ayak yüksekliği, ayak uzunluğu ve ayak genişliği verileri kullanılarak Lineer Regresyon, Support Vector Machine, Decision Trees ve Multilayer Perceptron Neural Networks kullanılarak boy tahmini için modeller üretilmiştir. Model sonuçları daha sonra Random Forest Algoritmasına aktarılarak bir Topluluk Öğrenmesi (Ensemble Learning) modeli elde edilmiştir. Aynı işlem vücut ağırlığı için son aşamada Support Vector Machine yöntemi Meta Model kullanılarak aynı kalmıştır. Veriler SPSS 26.0 ve Matlab 2023a programında analiz edilmiştir.

Bulgular

Boy tahmini analizinde Topluluk Öğrenmesi genel olarak daha bir iyi performans sağlayıp erkeklerde 3,2 cm, kadınlarda ise 3,7 cm hata ile mümkün olmuştur. Vücut ağırlığı tahmininde Topluluk Öğrenmesi kadınlarda daha iyi performans göstermiş olup erkeklerde 8,3 kg, kadınlarda ise 5,5 kg hata ile mümkün olmuştur.

Sonuç

Sonuç olarak, ayak ölçümlerinin boy ve vücut ağırlığı tahmininde güvenilir parametreler olduğu, makine öğrenme algoritmaları ve özellikle Topluluk Öğrenmesi yöntemi ile daha da iyileştirilebildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Makine Öğrenmesi, Topluluk Öğrenmesi, Adli Antropoloji

Estimation of Stature and Body Weight from Foot Measurements Using Ensemble Learning

Muhammed Emin Parlak¹, Bengü Berrak Özkul², Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹Şırnak Forensic Medicine Branch Directorate, Şırnak, Türkiye

²Inonu University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

Aim

For over a century, the anthropometric technique, widely used by anthropologists, has been utilized to estimate height. Recently, machine learning methods have gained popularity alongside linear methods. Our study aims to analyze the anthropometric relationship between foot measurements and height and body weight by using both machine learning and linear methods collectively.

Method

Our study was conducted on 149 individuals, consisting of 76 men and 73 women aged between 19 and 30, at our center. Models for height prediction were generated using Linear Regression, Support Vector Machine, Decision Trees, and Multilayer Perceptron Neural Networks, employing data on right foot height, foot length, and foot width. Model results were subsequently transferred to the Random Forest Algorithm, obtaining an Ensemble Learning model. The same procedure, using the Support Vector Machine method as the Meta Model, was preserved for body weight in the final stage. Data were analyzed in SPSS 26.0 and Matlab 2023a.

Results

In the height prediction analysis, Ensemble Learning generally provided better performance, enabling estimates with an error of 3.2 cm in men and 3.7 cm in women. In body weight prediction, Ensemble Learning showcased better performance in women, facilitating predictions with an error of 8.3 kg in men and 5.5 kg in women.

Conclusion

In conclusion, foot measurements have been observed to be reliable parameters in predicting height and body weight and can be further improved with machine learning algorithms and, specifically, the Ensemble Learning method.

Keywords: Machine Learning, Ensemble Learning, Forensic Anthropology

ÖZET

Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda 2015-2020 Tarihleri Arasında Otopsi Yapılan 15 Yaş Üzeri Zorlamalı Kadın Ölümünün İncelenmesi

Erkal Gümüşboğa¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

1:(Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp, Malatya, Türkiye),

2:(İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye)

Giriş: Bu çalışmanın amacı zorlamalı kadın ölümü olgularının otopsi raporları, ölü muayene tutanakları, tanık ifadeleri, olay yeri inceleme raporları incelenerek, elde edilen verileri bu konuyla ilgili yapılmış çalışmaların literatür bilgileriyle karşılaştırmalı olarak değerlendirmek ve ayrıca yerleşim yerinin, olay türleri ve orijinler üzerinde etkisini incelemek, yapılacak çalışmalara ışık tutmaktır.

Yöntemler: T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Malatya Grup Başkanlığı'nda 2015-2020 yılları arasında otopsi yapılmış 15 yaş üzeri zorlamalı ölümler çalışma kapsamına alındı. Başkanlık arşivinden alınan otopsi dosyalarının ve UYAP'tan edinilen dökümanların incelenmesi sonrasında; 15 yaş altı olgular, kimliklendirmesi hiçbir aşamada yapılamayan olgular (cinsiyet ve yaşın ölü muayenesi ile tefrik edilemeyenler dahil), ölümün ülkemiz sınırları dışında gerçekleşmiş olgular dışlandı.

Bulgular: Çalışmamızda yaş ortalaması 43,23±21,94, yaş ortancası 36 olan 336 olgu bulunmaktadır. Olgularımızın %66,1 kırsal yerleşim bölgesinde meydana gelmiştir. Zorlamalı ölümler en çok (%62,2) 18-49 yaş aralığında gerçekleştiği görülmüştür. En çok (%30,9) ateşli silah(AS) yaralanmasına bağlı ölümler meydana gelmiştir. Karşılaşılan en sık ölüm orijini (%36,6) kazadır. Kaza orijinli olgularda en sık (%36,5) sebep trafik kazasıdır. İntihar orijinli olgularda en sık (%46,6) kullanılan yöntem ası yöntemidir. Cinayet orijinli olgularda en sık kullanılan (%74,3) yöntem AS kullanımıydı.

Sonuç: Zorlamalı kadın ölümleri toplumsal bir sorundur. Çoğunluğu kazalardan oluşan zorlamalı ölümler önlenebilir niteliktedir. İntihar olguları diğer tüm zorlamalı ölüm orijinlerinde olduğu gibi 18-49 yaş grubundaki kadınlarda daha sık gözlenmiştir. İntihar orijinli olgularda psikiyatrik hastalık-mental kısıtlılığı mevcut olan olguların daha sık olduğu görülmüştür. 18-49 yaş grubundaki psikiyatrik hastalık veya mental kısıtlılığı mevcut kişilerin rehabilitasyonunun kadın intiharlarını azaltacağını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kadın ölümleri, otopsi, zorlamalı ölüm

ABSTRACT

Investigation of Unnatural Women Deaths of Autopsied Over The Age of 15 Between 2015-2020 at Malatya Forensic Medicine Group Presidency

Erkal Gümüşboğa¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

1: Malatya Training and Research Hospital, Forensic Medicine, Malatya, Turkey

2: Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

Introduction: The aim of this study is to evaluate the death reports regarding unnatural female death cases, to evaluate the data obtained in comparison with the literature information about the studies on this subject, and also to determine the effect of the place of residence on the event types and manner of death. As a result, it is to shed light on future studies.

Methods: Unnatural deaths of women over the age of 15 who were autopsied between 2015-2020 in the Malatya Group Presidency of the Forensic Medicine Institute were included in the study. After examining the autopsy files obtained from the autopsy center archive and the documents obtained from UYAP; Cases under the age of 15, cases whose identification could not be made at any stage, cases where the death occurred outside the borders of our country were excluded.

Results: In our study, the mean age of 336 cases was 43.23 ± 21.94 , and the median age was 36. 66.1% of our cases occurred in rural areas. Deaths due to gunshot wounds occurred mostly (30.9%). The most common manner of death (36.6%) is accident. The most frequently used method (46.6%) suicide cases was hanging.

Conclusions: Unnatural death of women is a social problem. Unnatural deaths, most of which are caused by accidents, are preventable. It has been observed that cases with psychiatric disease-mental limitation are more common in cases of suicides. Rehabilitation of persons aged 18-49 with psychiatric disease or mental limitation will ensure that female suicides will be reduced.

Keywords: Female deaths, autopsy, Unnatural death

Ekran Bağımlılığı: Psikososyal Bir Değerlendirme

Hakan KARAMAN-Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi, İstanbul, Türkiye

Aslı Dila AKIŞ-Haliç Üniversitesi Psikoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye

Teknolojik gelişmeler ve özellikle internet erişiminin yaygınlaşması ile TV, bilgisayar, telefon ve tablet gibi dijital cihazlar günlük yaşamın neredeyse vazgeçilemez bir unsuru haline gelmiştir. Modern çağda iş, eğitim, eğlence ve sanat kapsamında değerlendirilen birçok günlük aktivite internet ve ekranlar aracılığıyla yapılır, izlenir ve dinlenir durumdadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan “*Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması*” na göre ülkemizde internet erişimi olan evlerin oranı %95.5 olmakla birlikte 16-74 yaş aralığındaki bireylerin %87.1’inin internet kullanıcısı oldukları belirlenmiştir. Bu bireylerin interneti en çok sosyal medya uygulamaları ile mal ve hizmet satın alma amaçlı kullandıkları, en az ise öğrenme faaliyetleri bağlamında kullandıkları tespit edilmiştir (TÜİK, 2023). Bu denli yaygın bir kullanım günlük yaşam pratikleri (örneğin bankacılık işlemleri, online kurslar-toplantılar, konum erişimi vb.) ile ilgili birçok kolaylık sağlamanın yanı sıra eğlence, sosyal medya, dijital oyun vb. amaçlar için uzun saatler ekran başında zaman geçirilmesi sorununu da beraberinde getirmekte ve bağımlılık için risk teşkil etmektedir. Yine TÜİK tarafından yapılan “*Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması*” na göre 6-15 yaş grubu çocuklar günlük yaklaşık 3 saat sosyal medyada gezinmekte bazıları ise 3 saati aşan sürelerde dijital oyunlar oynamaktadırlar (TÜİK, 2021). Ekran bağımlılığı telefon, tablet, televizyon ve bilgisayar gibi dijital ekranlara sahip tüm teknolojik cihazlara karşı gelişebilen davranışsal bir bağımlılık olduğu gibi internet, medya ve dijital oyun bağımlılığı gibi alt türlerin tamamını kapsamaktadır (Bölükbaşı-Macit & Kavafoğlu, 2019). Yapılan çalışmalarda çocukların dijital ekranlar karşısında geçirdikleri süre arttıkça ileri yaşlarda gelişimsel gecikme yaşama (iletişim, sosyalleşme, problem çözme ve motor becerilerde zayıflık) olasılıklarının arttığı ve dikkat, yürütücü işlevler ve bilişsel becerileri yerine getirmede problemler yaşadıkları vurgulanmış olup ekran süresi ile şiddete eğilim, yıkıcı davranışlar, karşıt olma-karşı gelme bozukluğu ve davranış bozuklukları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Law ve ark., 2023; Takahashi ve ark., 2023; Nagata ve ark., 2022). Tüm bunlarla beraber dijital platformlarda aşırı uyaranlara ve siber travmalara maruz kalınması bireyde bilinç dağınıkları ve unutkanlık gibi sorunlarla beraber gerçek hayat ile siber hayat arasında yoğun bir dissosiyasyon yaşanmasına neden olarak ruh sağlığını tehdit edebilmektedir (Öztürk, 2022;

Öztürk & Erdoğan, 2022). Bu bağlamda çalışmamızın temel amacı giderek artan ekran süresi ve ekran bağımlılığı konuları hakkında farkındalık sağlanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Ekran süresi, Ekran Bağımlılığı, Siber Psikoloji.

Screen Addiction: A Psychosocial Evaluation

With technological developments and especially the widespread use of internet access, digital devices such as TV, computer, phone and tablet have become an almost indispensable element of daily life. In the modern age, many daily activities considered within the scope of work, education, entertainment and art are done, watched and listened to through the internet and screens. According to the *"Household Information Technologies Usage Survey"* conducted by the Turkish Statistical Institute, the proportion of households with internet access in our country is 95.5 per cent and 87.1 per cent of individuals between the ages of 16-74 are internet users. It was determined that these individuals use the Internet mostly for social media applications and purchasing goods and services and least for learning activities (TÜİK, 2023). Such widespread use of digital screens provides many conveniences related to daily life practices (e.g. banking transactions, online courses-meetings, location access, etc.), but spending a long time in front of the screen with activities such as entertainment, social media and digital games poses a risk for addiction. Again, according to the *"Research on the Use of Information Technologies in Children"* conducted by TÜİK, children aged 6-15 surf social media for about 3 hours a day, and some play digital games for more than 3 hours (TÜİK, 2021). Screen addiction is a behavioural addiction that can develop against all technological devices with digital screens such as phones, tablets, televisions and computers, and includes all subtypes such as internet, media and digital game addiction (Bölükbaşı-Macit & Kavafoğlu, 2019). According to studies, as the time children spend in front of digital screens increases, they are more likely to experience developmental delays (weakness in communication, socialisation, problem solving and motor skills) at an advanced age and have problems in paying attention, executive functions and cognitive skills. In addition, it has been determined that there is a strong relationship between screen time and tendency to violence, destructive behaviours, oppositional defiant disorder and conduct disorder (Law et al., 2023; Takahashi et al., 2023; Nagata et al., 2022). In addition to all these, exposure to excessive stimuli and cyber traumas on digital platforms may cause problems such as disintegrations in consciousness and forgetfulness. In this case, it may cause an intense dissociation between the real life and cyber life of the individual and threaten mental health (Öztürk, 2022; Öztürk & Erdoğan, 2022). In

this context, the main purpose of our study is to raise awareness about the increasing screen time and screen addiction.

Keywords: Screen Time, Screen Addiction, Cyber Psychology.

Kaynaklar

- Bölükbaşı-Macit, Z., & Kavafoğlu, S. (2019). Screen: Subject of all information technology addiction. *Middle Black Sea Journal of Health Science*, 5(3), 293–301. doi: 10.19127/mbsjohs.542122
- Law, E. C., Han, M. X., Lai, Z., Lim, S., Ong, Z. Y., Ng, V., Gabard-Durnam, L. J., Wilkinson, C. L., Levin, A. R., Rifkin-Graboi, A., Daniel, L. M., Gluckman, P. D., Chong, Y. S., Meaney, M. J., & Nelson, C. A. (2023). Associations Between Infant Screen Use, Electroencephalography Markers, and Cognitive Outcomes. *JAMA pediatrics*, 177(3), 311–318. <https://doi.org/10.1001/jamapediatrics.2022.5674>
- Nagata, J. M., Chu, J., Ganson, K. T., Murray, S. B., Iyer, P., Gabriel, K. P., Garber, A. K., Bibbins-Domingo, K., & Baker, F. C. (2023). Contemporary screen time modalities and disruptive behavior disorders in children: a prospective cohort study. *Journal of child psychology and psychiatry, and allied disciplines*, 64(1), 125–135. <https://doi.org/10.1111/jcpp.13673>
- Öztürk, E. (2022). Cyber dissociative experiences and mass consciousness control: The age of cyber dissociation from the perspective of dissoanalytic theory. *NOFOR*, 1(1): 26-30. DOI: 10.5455/NOFOR.2022.09.05
- Öztürk, E., & Erdoğan, B. (2022). On the psychodigital components of cyber traumatization and dissociation: A psychosocial depiction of cyber societies as dissociogenic. *Med Science*, 11(1): 422-8. doi: 10.5455/medscience.2021.12.411
- Takahashi, I., Obara, T., Ishikuro, M., Murakami, K., Ueno, F., Noda, A., Onuma, T., Shinoda, G., Nishimura, T., Tsuchiya, K. J., & Kuriyama, S. (2023). Screen Time at Age 1 Year and Communication and Problem-Solving Developmental Delay at 2 and 4 Years. *JAMA pediatrics*, 177(10), 1039–1046. <https://doi.org/10.1001/jamapediatrics.2023.3057>
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2021). *Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması*, (Sayı: 41132). 01.09.2023 tarihinde <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuklarda-Bilisim-Teknolojileri-Kullanim-Arastirmasi-2021-41132> adresinden erişim sağlandı.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2023). *Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması*, (Sayı: 49407). 01.09.2023 tarihinde [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2023-49407](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2023-49407) adresinden erişim sağlandı.

Çocukluk Çağı Travmalarında Saldırganla Özdeşleşme ve Dissosiyatif Yaşantılar

Aslı Dila Akış¹, Hülya Ayhan²

¹Haliç Üniversitesi Psikoloji Bölümü

²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ABD

İstanbul/Türkiye

Özet

Biyopsikososyal düzeyde gelişimin tamamlanmadığı çocukluk döneminde yaşanan kronik ruhsal travmalar kişinin işlevselliği ve psikolojik gelişimi üzerinde kalıcı negatif etkiler bırakabilmektedir (Dorji ve ark., 2020; Kalmakis, 2015; Öztürk, 2020; Öztürk, 2018s; Öztürk & Derin, 2015; Sonu ve ark., 2019). Cinsel istismar, duygusal ve fiziksel istismar ve ihmali kapsayan çocukluk çağı travmaları saldırganla özdeşleşme ve dissosiyatif yaşantılar ile yakından ilişkilidir (Dalenberg ve ark., 2012). Özellikle, erken dönem ilişkisel travmada istismarcının (saldırgan) güvenilen veya sevilen bir başkası ya da bakım veren konumunda olması, dissosiyatif yaşantıların etiolojisinde önemli bir risk faktörü oluşturmaktadır (Ross & Halpern, 2009; Van der Hart ve ark., 2006). Dissosiyasyon, bireyin örseleyici olaylara karşı geliştirdiği adaptif bir reaksiyon ya da kısa süreli hayatta kalma stratejisi olarak ortaya çıkmakla birlikte kişinin saldırganla özdeşleşmesine zemin hazırlayan ve travmaya yönelik verilen donma tepkisini içeren zihinsel bir durum oluşturmaktadır (Briere, 2006; Eliav & Lahav, 2023; Ogawa ve ark., 1997; Öztürk, 2020). Bir savunma mekanizması olarak işlev gören saldırganla özdeşleşme ise istismara uğrayan çocuğun ileride çaresizlik duygusunu ortadan kaldırma amacıyla istismarcı konumunu benimsemesi olarak tanımlanmaktadır (Ferenczi, 1933; Frankel, 2002). Saldırganla özdeşleşme, kaçınılmaz bir tehdit karşısında çaresizlik duygusu yaşayan çocuğun, tehde sebep olan istismarcının davranış, duygu, düşünce ve algısını kendi zihinsel süreci gibi deneyimlemesi ve yaşadığı örseleyici deneyimle başa çıkabilmek adına kendi zihinsel süreçlerinden uzaklaşarak saldırgan olan kişinin (istismarcının) ihtiyaçlarına hizmet etmesi ile karakterizedir (Ferenczi, 1933). Tehdit karşısında olumsuz durumu değiştiremeyen çocuk, kendini güvende hissedebilmek, korku ve kaygı gibi olumsuz duygularla başa çıkmak adına gerçekliği çarpıtarak saldırganın davranışlarını taklit etmekte veya üstlenmektedir. Travma anında uyum sağlama amaçlı ortaya çıkan saldırganla özdeşleşme çocuğun yalnızca saldırganla değil, potansiyel saldırgan olarak algıladığı tüm bireylerle özdeşleşmesine sebep olarak uzun vadede tekrarlayan travmatik yaşantılara, travmatik bağlanmaya, saldırganlığın artmasına ve dissosiyatif yaşantıların patolojik düzeye gelmesine neden oluşturabilmektedir (Frankel, 2002; Howell, 2014). Çocukluk çağı travmalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan saldırganla özdeşleşme ve dissosiyatif yaşantıları kapsamlı değerlendirmek ve birbiriyle olan

ilişkinini değerlendirmek travma odaklı bütüncül terapötik müdahalelerin daha etkili hale getirilmesi ve çocukluk döneminde yaşantılanan örseleyici olayların uzun vadede psikopatolojik düzeye gelmemesi adına önemli bir yere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk çağı travmaları, saldırganla özdeşleşme, dissosiyatif yaşantılar, travmatik bağlanma

Identification with the Aggressor and Dissociative Experiences in Childhood Traumas

Abstract

Chronic childhood psychological traumas can result in lasting detrimental effects on an individual's psychological development and overall functionality, especially when endured before biopsychosocial development is complete (Dorji et al., 2020; Kalmakis, 2015; Öztürk, 2020; Öztürk, 2018s; Öztürk & Derin, 2015; Sonu et al., 2019). These traumas, such as sexual, emotional, and physical abuse, as well as neglect, are intricately tied to identification with the aggressor and dissociative experiences (Dalenberg et al., 2012). Especially in early relational trauma, the fact that the abuser (aggressor) is a trusted or loved person or caregiver constitutes an important risk factor in the etiology of dissociative experiences (Ross & Halpern, 2009; Van der Hart et al., 2006). While dissociation emerges as an adaptive reaction or short-term survival strategy developed by the individual against traumatic events, it creates a mental state that paves the way for the individual to identify with the aggressor and includes the freezing response to trauma (Briere, 2006; Eliav & Lahav, 2023; Ogawa et al. al., 1997; Öztürk, 2020). Identification with the aggressor operates as a defense mechanism where the abused child adopts the position of the abuser to mitigate future feelings of helplessness (Ferenczi, 1933; Frankel, 2002). This identification is marked by the child moving away from their own mental processes to serve the needs of the abuser during traumatic experiences, adopting the abuser's emotions, behaviors, thoughts, and perceptions as their own to manage the inescapable threat (Ferenczi, 1933). The child, who cannot change the negative situation in the face of threat, imitates or assumes the behavior of the abuser by distorting reality in order to feel safe and to cope with negative emotions such as fear and anxiety. For adaptational purposes during trauma, the child not only identifies with the aggressor but extends this identification to all perceived potential aggressors. This may result in repeated traumatic experiences, increased aggression, traumatic bonding, and pathological-level dissociative experiences in the long term (Frankel, 2002; Howell, 2014).

Therefore, a comprehensive evaluation of the relationship between identification with the aggressor and dissociative experiences resulting from childhood traumas is crucial. This insight is essential to enhance the efficacy of trauma-focused holistic therapeutic interventions and prevent childhood traumatic events from evolving into long-term psychopathological issues.

Key Words: Childhood traumas; identification with the aggressor, dissociative experiences, traumatic bonding

Kaynakça

Briere, J. (2006). Dissociative symptoms and trauma exposure: specificity, affect dysregulation, and posttraumatic stress. *Journal of Nervous and Mental Disease, 194*, 78–82.

Dalenberg, C.J., Brand, B.L., Gleaves, D.H., Dorahy, M.J., Loewenstein, R.J., Cardena, E., ve ark. (2012). Evaluation of the evidence for the trauma and fantasy models of dissociation. *Psychological Bulletin, 138*(3), 550–588.

Dorji, N., Dunne, M., & Deb, S. (2020). Adverse childhood experiences: association with physical and mental health conditions among older adults in Bhutan. *Public Health, 182*, 173-178.

Ferenczi, S. (1933). *Confusion of tongues between adults and the child. The language of tenderness and of passion*. In Final contributions to the problems and methods of psychoanalysis (pp. 156-167). London: Karnac Books, 1980. Also see: Confusion of the tongues between the adults and the child (The language of tenderness and of passion). *International Journal of Psycho-Analysis, 1949, 30*, 225-23.

Frankel, J. (2002). Exploring Ferenczi's concept of identification with the aggressor: Its role in trauma, everyday life, and the therapeutic relationship. *Psychoanalytic Dialogues, 12*(1), 101-139.

Eliav, A.S. & Lahav, Y. (2023). Posttraumatic growth, dissosication and identification with the aggressor among childhood abuse survivors. *Journal of Trauma and Dissociation, 24*(2), 410-425

Howell, E.F. (2014). Ferenczi's concept of identification with the aggressor: Understanding dissociative structure with interacting victim and abuser self-states. *The American Journal of Psychoanalysis*, 74(1), 48-59.

Kalmakis, K.A., Chandler, G.E. (2015). Health consequences of adverse childhood experiences: A systematic review. *Journal of the American Association of Nurse Practitioners*, 27, 457-465.

Ogawa, J.R., Sroufe, L.A., Weinfield, N.S., Carlson, E.A., & Egeland, B. (1997). Development and the fragmented self: longitudinal study of dissociative symptomatology in a nonclinical sample. *Development and Psychopathology*, 9, 855–879.

Öztürk E. (2020). *Travma ve Dissosiyasyon: Psikotravmatoloji Temel Kitabı*. 2. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.

Öztürk E. (2018). Travma Merkezli Alyans Model Terapi: Dissosiyatif Kimlik Bozukluğunun Psikoterapisi. E. Öztürk, (Ed.), *Ruhsal Travma ve Dissosiyasyon içinde*. 1. Baskı. Ankara: *Türkiye Klinikleri*, 31-38.

Öztürk E, & Derin G. (2015). Psikotravmatoloji Psychotraumatology. *Aydın İnsan ve Toplum Dergisi*, 6, 181-214.

Ross, C.A., & Halpern, N. (2009). *Trauma model therapy: A treatment approach for trauma, dissociation and complex comorbidities*. Richardson, TX: Manitou Communications.

Sonu, S., Post, S., & Feinglass, J. (2019). Adverse childhood experiences and the onset of chronic disease in young adulthood. *Preventive Medicine*, 123, 163-170.

Van der Hart, O., Nijenhuis, E.R.S, & Steele, K.(2006). *The haunted self: Structural dissociation and the treatment of chronic traumatization*. New York, NY: Norton.

BAĞIMLILIK YAPICI MADDELER VE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE

Sultan Nalçacı

Kayırsı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü /Malatya

1. Madde Kullanımı ve Bağımlılık Nedir?
 2. Madde Kullanımı ve Bağımlılık Tehlikesi Nereden ve Kimlerden gelir?
 3. Bağımlılık Yapıcı Maddelerden Korunma Yolları Nelerdir?
- ✓ Bağımlılık bir ilişkidir.
 - ✓ Bireyin herhangi bir nesne ve/veya durum ile kurduğu ilişkide bir süre sonra ortaya çıkan özel durum 'bağımlılık' olarak tanımlanır.
 - ✓ Bağımlı hale gelmiş bir ilişki hayatın pek çok alanını kapsayacak biçimde örneklenebilir (Madde Bağımlılığı, İnternet bağımlılığı, Televizyon bağımlılığı gibi)

Uyuşturucu dar bir kapsamda kullanılmaktadır. Bağımlılık yapan maddelerin hepsi uyuşturucu değildir. Uyarıcı olanları da vardır. Uyuşturucu kullanımı tütün ve alkol kullanımını kapsamaz. Tütün ve alkol bağımlılık yapan maddelerdir.

Bağımlılık yapıcı madde: Tıp alanında-hekim denetiminde –tedavi amacıyla

- Tıp alanında hekimden bağımsız-tedavi dışı amaçlarla
 - Tıp dışı ve farklı amaçlar için üretilmiş olmasına karşın kişi tarafından suiistimal edilen kimyasallardır.
- ✓ Beyin ve bağlantılı organları (Merkezi Sinir Sistemi) doğrudan,
 - ✓ Beyin ve bağlantılı organları (Merkezi Sinir Sistemi) dolaylı etkileyerek,
 - ✓ “Geçici Sahte Bir İyi Oluş” hali yaratırlar.

BAĞIMLILIK SÜRECİNİ ETKİLEYEN UNSURLAR

Madde kullanımının bağımlılığa dönüşmesi temelde biyolojik bir olgudur.

Bireysel ve ruhsal özellikler,

Çevresel nedenler; farklı biçim ve düzeyde sürecin alacağı en son şeklin belirlenmesinde rol oynarlar.

BAĞIMLILIK BİYO-PSİKO-SOSYAL BİR SORUNDUR.

Hücre yapısı ve işlevi, insan türü için özdeştir.

Kişinin eğitimi, toplumsal konumu, gelir düzeyi vb. etmenlerin bu özdeşlik üzerinde belirleyici bir etkisi yoktur.

Madde kullanan herkes için bağımlı hale gelme riski eşittir.

Kullanımı emniyetli bir bağımlılık maddesi yoktur.

Hücresel öğrenme süreci herkes için eşdeğer bir seyir özelliği taşır.

BAĞIMLI BİREY

- ✓ Özgürlüğünü kaybeder,
 - ✓ Kendine olan güveni zayıflar,
 - ✓ Kendini kontrol altında tutamaz,
 - ✓ İnsani prensipleri yok olmaya başlar,
 - ✓ İdeallerini yitirir.
- ! **Varoluşu belirleyen bu temel unsurlar bireyin kurduğu ilişkinin bağımlı hale gelmesiyle değişik derecelerde etkilenir.**

1.SÜREÇ

AZ MİKTARDA MERAK VEYA ÖZENTİ AMACIYLA ALINAN MADDELER GİTTİKÇE KİŞİ İÇİN ÖNEM KAZANMAYA BAŞLAR,

SOSYAL İLİŞKİLER MADDEYİ ALABİLECEK ŞEKİLDE DÜZENLENİR.

GİTTİKÇE MADDEYİ ELDE ETMEK VE KULLANMAK İÇİN DAHA FAZLA ZAMAN HARCANIR,

BU DURUM KİŞİNİN ÇEVRESİ İLE OLAN İLETİŞİMİNİ VE İLİŞKİLERİNİ BOZAR.

2.SÜREÇ

MADDEYİ ARAMA DAVRANIŞININ YOĞUNLUĞU ARTAR,

KULLANIM SÜRECİ İÇİNDE ZAMANLA TOLERANS GELİŞİR

KİŞİDE KULLANDIĞI MADDEYİ AZALTTIĞI, ALAMADIĞI YA DA KULLANAMADIĞI ZAMANLARDA YOKSUNLUK BELİRTİSİ ORTAYA ÇIKAR.

3.SÜREÇ (Karanlık Dünya)

KİŞİ BELİRTİLERİ YATIŞTIRMAK İÇİN TEKRAR MADDE ALMAK ZORUNDA KALIR. BU BİR KISIR DÖNGÜ SÜRECİNE DÖNÜŞÜR

*MADDE KULLANAN KİŞİNİN MADDEYİ AZALTMA YA DA KESME GİRİŞİMLERİ GENELLİKLE BAŞARISIZLA SONUÇLANIR

*KİŞİ MADDE KULLANIMINI BIRAKIP, DAHA SONRA TEKRAR BAŞLARSAMADDEİN ZARARLARI KALDIĞI YERDEN DEVAM EDER.

GENÇLER MADDE KULLANMAYA NEDEN BAŞLAR?

- ✗ ARKADAŞ/SEVGİLİ ETKİSİ
- ✗ MERAK
- ✗ GRUBA DAHİL OLMA/GRUP BASKISI
- ✗ SORUNLARI ÇÖZME YANILGISI
- ✗ ÖZENTİ/MODEL ALMA

MERAK:

Bazılarımız bağımlılık yapan maddeleri meraklarını gidermek için kullanırlar. Bağımlılık yapan maddeler hakkındaki bilgileri TV, internet, okul, aile, arkadaş sohbetlerinde toplar ve merak ederler.

GRUBA DÂHİL OLMA:

Sosyal bir grup içerisinde yer alan kişi, grubun dışında kalmak, onlardan farklı olmak korkusu yaşamaktadır.

GRUP BASKISI:

Madde bağımlısı bir gruba arkadaşlığınız varsa eğer; madde kullanma isteğiniz arkadaş çevresinin baskısıyla daha da yoğunlaşır.

MODEL ALMA:

Model alma yolu ile madde kullanan kişileri (anne-babalarınızı, akrabalarınızı, öğretmenlerinizi, sanatçıları vs.) taklit ederek madde kullanımına başlama, bağımlılığın nedenleri arasındadır.

BAĞIMLILIK YAPICI MADDELERDEN KORUNMANIN ÜÇ ALTIN PRENSİBİ

- Sigara kullanmama
SİGARA KULLANANLARIN, KULLANMAYANLARA ORANLA ALKOL VE DİĞER BAĞIMLILIK YAPICI MADDELERE BAŞLAMA RİSKİ "ÇOK DAHA YÜKSEKTİR"
- Alkol kullanmama(İnsanlar alkol kullanmaya genellikle; doğum günü partisi, Düğün, eğlence Yerleri, arkadaş ortamı vs. yerlerde başlar.)
- İlaç kullanmama(ilacı sadece ve sadece doktorlar verir)

T.C.K. 192/4

Her bağımlı, adli makamlar takibata başlamadan evvel tedavi isteği ile POLİSE ve SAĞLIK KURUMLARINA başvururlarsa haklarında cezaya hükmolunmaz.

Tedavi ve Rehabilitasyon için:

Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri (AMATEM)

Madde Bağımlılığı - YEDAM - Yeşilay Danışmanlık Merkezi

Özel Tedavi Merkezleri

Akut Tip A Aort diseksiyonu cerrahi tedavisinde erken dönem mortalitede cinsiyet risk faktörüdür.

Nevzat Erdil, Barış Akça

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kalp Damar cerrahisi Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Amaç:

Aort diseksiyonu aort damarının iç tabakasının yırtılması sonucu meydana gelen hayati tehlike arz eden bir tıbbi durumdur. Cerrahi tedavi aort diseksiyonunun tedavisinde kritik bir rol oynar ve bu işlem mortalite açısından önem taşır. Bu çalışmada cinsiyet aort diseksiyonu cerrahi tedavisinin başarısı üzerinde doğrudan bir risk faktörüdür araştırmayı amaçladık.

Metod:

Kliniğimizde akut tip A aort diseksiyonu tanısı ile acil opere edilen 177 hasta çalışmaya alındı. Olguların 52'si (% 29,4, Grup 1) kadın, 125 'i (%70,6, Grup 2) idi. Tanı konduktan sonra tüm olgular en kısa zamanda acil operasyona alındılar. Olguların büyük çoğunluğunda aksiller arter kanulasyonu yapılarak selektif antegrad serebral perfüzyon tekniği kullanıldı.

Bulgular:

Tüm olgularda erken dönem mortalite %16.9 bulundu. Erken dönem mortalite oranları Kadın hastalarda %19.2, Erkek hastalarda %16 tespit edildi. Her iki grupta ortalama yaş grupları benzer idi. Mortalite gözlenen olgular değerlendirildiğinde kadın hastaların % 60 ında, erkek hastaların %50 sinde preoperatif rüptüre bağlı tamponad bulguları mevcuttu. Komorbiditesi olmayan ve preoperatif malperfüzyonu olmayan olgularda erken dönem mortalite ve morbidite oranları çok düşüktü.

Sonuç:

Cinsiyet doğrudan cerrahi mortaliteyi etkileyen bir faktör değildir. Cerrahi tedavinin başarısı, diseksiyon tipi, hastanın yaş, komorbiditeleri ve cerrahi zamanlaması gibi çeşitli faktörlere bağlıdır. Bu nedenle, aort diseksiyonu hastalarının tedavi süreçlerini deneyimli bir tıbbi ekiple tartışmaları ve planlamaları önemlidir.

ÖZET

Bingöl Devlet Hastanesi Tarafından Adli Raporu Düzenlenen Köpek Saldırısı Olgularının Değerlendirilmesi

Ömer Dengelik¹, Ahmet Serdar Alışık², Erkal Gümüşboğa³

¹ Bingöl Devlet Hastanesi, Bingöl Türkiye

² Adli Tıp Kurumu Bingöl Şube Müdürlüğü Bingöl Türkiye

³ Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Malatya Türkiye

Amaç

Köpek saldırıları acil servis başvurularının önemli bir kısmını oluşturan ölümcül yaralanmalara da neden olabilen ciddi bir halk sağlığı problemidir. Köpek saldırıları kuduz hastalığı bulaşına neden olabilmektedir. Bazen de ikincil yaralanmalara neden olmaktadır. Ülkemiz kuduz yönünden endemik bir bölgedir. Bu çalışma; köpek saldırısı vakalarında düzenlenecek raporlara ve tıbbi yaklaşıma dikkat çekmektir.

Yöntem

Bingöl Devlet Hastanesi adli tıp polikliniği tarafından raporu düzenlenen köpek saldırısı olgularının dosyaları ve raporları geriye dönük olarak incelenmiştir.

Bulgular

Toplam 5 olgunun 2'si kadın, 3'ü erkekti. 2 olguda köpek saldırı ile muayene günü arasında en az 10 günlük gözetim süresi tamamlanmadığı için saldırıya yönelik oluşan travmalara rapor düzenlenmiş, kuduz açısından saldıran köpeğin gözetim altında tutulduktan sonra tekrar muayene edilmek üzere gönderilmesi gerektiği şeklinde rapor düzenlenmiştir.

Sonuç

Kuduz Endemik bir ülkede yaşadığımız göz önüne alındığında sağlık çalışanlarının köpek saldırılarını Kuduz Saha Rehberine göre yönetmeleri gerektiği. Alınacak tedbirlerle hayvan ısırılmaları ve kuduz vakalarının azalacağı kanaatindeyiz

Anahtar Kelimeler: köpek saldırısı, kuduz aşısı, adli tıp

ABSTRACT

Evaluation of Dog Attack Cases for Which Forensic Reports Were Prepared by Bingöl State Hospital

Ömer Dengeşik¹, Ahmet Serdar Alışık², Erkal Gümüşboğa³

¹ Bingöl Devlet Hastanesi, Bingöl Türkiye

² Council of Forensic Medicine, Bingöl, Turkey

³ Malatya Training and Research Hospital, Malatya Türkiye

Aim

Dog attacks are a serious public health problem that can cause fatal injuries, accounting for a significant portion of emergency room visits. Dog attacks can cause rabies transmission. Sometimes it causes secondary injuries. Our country is an endemic region for rabies. This work; To draw attention to the reports and medical approach in dog attack cases.

Method

The files and reports of dog attack cases prepared by the forensic medicine polyclinic of Bingöl State Hospital were examined retrospectively.

Results

Of the 5 cases in total, 2 were female and 3 were male. In 2 cases, since at least a 10-day surveillance period was not completed between the dog attack and the examination day, a report was prepared for the traumas caused by the attack, and a report was prepared stating that the attacking dog should be sent for re-examination after being kept under surveillance in terms of rabies.

Conclusion

Traffic accidents are becoming an important health problem day by day. Although it is not possible to reduce traffic accidents to zero, it is possible to minimize them with precautions.

Keywords: dog attack, rabies vaccine, forensic medicine

ÖZET

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Turgut Özal Tıp Merkezi'ne Başvuran İş Kazası

Olgularının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi

Ahmet Serdar Alışık¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹ Adli Tıp Kurumu, Bingöl, Türkiye

² İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Amaç: İş kazaları sonucu meydana yaralanmalarda, kaza türü, iş kolu, yaralanma bölgesi, kemik kırıkları, organ hasarlarını, yaralanmalar sonucu yapılan adli değerlendirme sonucu, ölüm gerçekleşen olgularda ölüm sebebi faktörleri tespit etmektir.

Yöntem: Hastanemize 01.01.2016-31.12.2020 tarihleri arası 5 yıllık sürede başvuran iş kazası olguları çalışmaya dahil edildi. Çalışmada kazaya karışmış kişilerin; yaşı, cinsiyeti, yaralanmaları, yaralanma bölgeleri, kaza saati, günü, mevsimi, ölüm halinde ölüm sebebi, taburculuk şekilleri, yattığı bölüm, yaralanmanın basit tıbbi müdahale ile giderilip giderilemeyeceği, yaşamsal tehlikeye neden olup olmadığı, kan alkol testi yapılıp yapılmadığı, sigortasının olup olmadığı, kazanın oluş şekli ve meslek kolu açısından değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmamızdaki olgularda erkeklerin kadınlara göre daha fazla iş kazası geçirdiğini ve bu kazalar sonucu daha fazla yaşamlarını kaybettikleri görülmüştür. İş kazalarının genç yaş gurubunda daha sık görüldüğü tespit edilmiştir. İş kazalarının en sık sonbahar mevsiminde ve nisan ayında görüldüğü saptanmıştır. İş kazalarının gün içinde en sık görüldüğü zaman dilimi öğleden önce, en sık görüldüğü günlerin çarşamba ve cuma günü olduğu görülmüştür. Vücutta en sık yaralanan bölge üst ekstremiten en sık görülen lezyon tipi kemik kırığı olarak tespit edilmiştir.

Sonuç: İş kazalarının hemen hepsi önlenilecek sebeplerden ötürü meydana gelmektedir. Çalışanlara rutin aralıklara eğitim verilmesi, sağlık kontrollerinin sağlanması, kişisel koruyucu ekipmanların bakımlarının yapılması, işyerindeki risklerin minimuma indirilmesi iş kazalarının önlenmesi açısından önemli olacaktır.

Anahtar Kelimeler: iş kazaları, adli tıp, acil servis

ABSTRACT

Forensic Evaluation of Occupational Accident Cases Admitted to İnönü University Faculty of Medicine Turgut Özal Medical Center

Ahmet Serdar Alışık¹, Mucahit Oruç², Osman Celbiş²

¹ Council of Forensic Medicine, Bingöl, Turkey

² İnönü University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

Aim: In injuries caused by work accidents, the type of accident, work branch, injury site, bone fractures, organ damage, and the forensic evaluation made as a result of injuries, is to determine the cause of death factors in cases of death.

Material and Method: Occupational accident cases who applied to our hospital between 01.01.2016 and 31.12.2020 in a 5-year period were included in the study. Persons involved in the accident; age, gender, injuries, injury areas, accident time, day, season, cause of death in case of death, forms of discharge, hospitalization, whether the injury can be repaired with a simple medical intervention, whether it is life-threatening, whether a blood alcohol test has been performed, whether there is insurance were evaluated in terms of the way the accident occurred and the profession.

Results: In the cases in our study, it was observed that men had more occupational accidents than women and they lost their lives more as a result of these accidents. It has been determined that occupational accidents are more common in the younger age group. It has been determined that occupational accidents are most common in autumn and in April. It was observed that the most common time of the day for occupational accidents was before noon, the most common days were Wednesday and Friday. The most frequently injured area in the body was the upper extremity, the most common lesion type was bone fracture.

Conclusion: Almost all occupational accidents occur due to preventable reasons. Providing training to employees at routine intervals, providing health checks, maintaining personal protective equipment, minimizing risks in the workplace will be important in terms of preventing occupational accidents.

Keywords: occupational accident, forensic science, emergency service

Künt Göz Travması Sonucu Gelişen Yaralanmaların Adli Tıbbi Değerlendirilmesi

Muazzez Elçin Özkan*, Halil İlhan Aydoğdu**

* Giresun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Kliniği, Giresun, Türkiye

** Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Giresun, Türkiye

Amaç:

Göz travmaları sonucu meydana gelen yaralanmalar, birey ve toplum bazında önemli sosyal ve ekonomik kayıplara yol açmaktadır. Ceza hukukunda, travmatik yaralanmalarda zararın doğru şekilde belirlenmesi; soruşturma ve yargılama aşamalarının sağlıklı ilerlemesinde, mağdurun hak kaybına uğramamasında en önemli unsurlardan biridir. Bu çalışmada, maruz kaldığı künt kraniofasyal travma sonucu adli rapor düzenlenmesi istemi ile kliniğimize gönderilen olgularda erken dönemde yapılan oküler muayene ile saptanan bulgular eşliğinde, künt göz yaralanmaları sonucu oluşan travmatik lezyonların medikolegal açıdan tartışılması amaçlandı.

Yöntem:

Çalışmaya 01/11/2022-31/07/2023 tarihleri arasında künt kraniofasyal travmaya uğradığı iddiasıyla merkezimize gönderilen ve kati rapor düzenlenen olgulara ait dosyalar retrospektif olarak taranarak, göz bölgesine travma öyküsü olan olgular dahil edildi. Olgularda olay sonrası ilk göz muayenesinin yapılma zamanı, oküler travmanın derecesi, düzenlenen adli raporun içeriği açısından değerlendirildi. Verilerin analizinde SPSS 25.0 paket programı kullanıldı.

Bulgular:

Kati rapor düzenlenmesi için başvuran 893 olgudan 697'sinde künt travmatik yaralanma; bunların 327(%46,91)'sinde künt göz travması mevcuttu. Olguların 217(%66,4)'si erkek, 110(%33,6)'u kadındı. Ortalama yaş 41,29±15,86 yıldır. Erken dönemde ayrıntılı fundus muayenesi yapılan 191(%58,4) olgu vardı. Olguların %34,3'ünde kapak ve göz çevresini ilgilendiren lezyonların olduğu %10,1'inde göz çevresi kemiklerde sadece kırık, %5,8'inde kemik kırığı ile birlikte komosyo retina saptandığı görüldü. Gözün ön segmentinde tespit edilen lezyonların arka segmenttekilere göre fazla olduğu tespit edildi.

Sonuç:

Künt göz travması sonucunda gelişen yaralanmalar görme kayıpları açısından ciddi sorunlara yol açabilmektedir. Travma sonrası erken dönemde yapılan muayene sonucu saptanan bulgular

ile kişilerin ileri dönemde adli rapor düzenlenirken arıza ile olay arasında illiyet kurulmasında gelişebilecek sorunların önüne geçilmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Künt Göz Travması, Retina, Adli Tıp, Travma

Forensic Medical Evaluation of Injuries Arising from Blunt Ocular Trauma

Objective:

Injuries arising from ocular trauma constitute significant social and economic burdens at both the individual and societal levels. Within the domain of criminal law, accurate assessment of damages in cases of traumatic injuries emerges as a crucial element for ensuring the healthy progression of investigations and legal proceedings, with the primary goal of safeguarding the rights of the victim. The primary objective of this study is to engage in a medico-legal discourse regarding traumatic lesions resulting from blunt ocular injuries. This discourse is centered on the findings established through early ocular examinations in cases referred to our clinic with a request for forensic reports following blunt craniofacial trauma.

Methods:

Files associated with cases alleging blunt craniofacial trauma and subsequently referred to our center between November 1, 2022, and July 31, 2023, were subject to retrospective analysis. Cases with a documented history of ocular trauma were included in the study. The evaluation encompassed the timing of the initial ocular examination post-incident, the severity of ocular trauma, and the content of the prepared forensic reports. Data analysis was conducted using the SPSS 25.0 software package.

Results:

Out of the 893 cases seeking the preparation of forensic reports, 697 cases presented evidence of blunt traumatic injuries, with 327 cases (accounting for 46.91%) involving blunt ocular trauma. Of these cases, 217 (66.4%) were male, and 110 (33.6%) were female, with an average age of 41.29 ± 15.86 years. A detailed fundus examination was conducted early post-trauma in 191 cases (58.4%). The analysis revealed that 34.3% of cases exhibited lesions involving the eyelids and the periorbital region, with 10.1% showing fractures solely in the periorbital bones,

and 5.8% demonstrating both bone fractures and commotio retina. Notably, lesions observed in the anterior segment of the eye were more prevalent than those in the posterior segment.

Conclusion:

Injuries stemming from blunt ocular trauma have the potential to lead to severe vision impairments. The results of early post-trauma examinations play a vital role in mitigating potential issues arising during the establishment of causality between injuries and incidents when preparing forensic reports for future legal proceedings.

Keywords: Blunt Eye Trauma, Retina, Forensic Medicine, Trauma

Elazığ ve Çevre İllerin Popülasyonuna ait 15 STR (kısa tandem tekrarlar) Lokusları için Alel Frekansları Dağılımının İncelenmesi

Nazif Harun Vicdanlı*, Mehmet Tokdemir**

*Adli Tıp Kurumu Elazığ Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Elazığ, Türkiye

**İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Giriş

DNA profillerinin analizi hukuki problemlerin çözümünde kullanılacak araçlardan biri olduğu gibi, o bölgede yaşayan insanların kökenleri, genetik geçmişinin tarihi ve akrabalık ilişkilerini ortaya koyan yöntemdir. Çalışmamızda; Elazığ ve çevre illerin (Malatya, Tunceli, Bingöl, Diyarbakır) popülasyonlarının genetik değerlendirme kriterleri doğrultusunda benzerlik ve farklılıklarının belirlenmesi amaçlandı.

Yöntem

Çalışma, aralarında akrabalık bağı bulunmayan Elazığ ve çevre illerden toplanan 250 bireyden alınan biyolojik örnekler üzerinde Fırat Üniversitesi Hastanesi Adli Tıp Anabilim Dalı DNA laboratuvarında yapıldı. Alınan örneklerden RTA markalı kan ve doku kiti ile genomik DNA'lar elde edildi. Elde edilen izole DNA'lardan, Amp F/STR İdentifiler PCR Amplifikasyon Kit kullanılarak istenilen 15 STR lokuslarının gen bölgeleri çoğaltıldı. PCR ürünlerinin elektroforezleri yapıldı ve GeneMapper Software Version 3.2 programında sonuçlar analiz edildi. Elde edilen sonuçların allel sıklıkları, popülasyonlara ait diğer istatistiksel veriler ile popülasyonların kendi aralarındaki genetik uzaklık durumu belirlendi.

Bulgular

Çalışmada incelenen, STR lokuslarının ayırtılma gücü değerleri en yüksek olanlar; Elazığ'da D2S1338 (0,960), Malatya'da D2S1338 (0,953), Bingöl'de D2S1338 (0,964), Tunceli'de D18S51 (0,952), Diyarbakır'da D18S51 (0,962) lokuslarında ve STR lokuslarının ayırtılma gücü değerleri en düşük olanlar; Elazığ'da TPOX (0,808), Malatya'da CSF1PO (0,829), Bingöl'de TPOX (0,863), Tunceli'de D5S818 (0,833) ve Diyarbakır'da D5S818 (0,817) lokuslarında belirlenmiştir.

Sonuç

Popülasyonlar kendi aralarında ikili gruplar şeklinde değerlendirildiğinde en uzak genetik ilişkinin Elazığ ve Tunceli arasında olduğu görülmüştür. Bu duruma eş seçiminde coğrafi konum, kültür, iletişim dili, dini inanç veya meshep farklılıkları gibi etmenlerin rol oynayabileceği düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: Lokus, Alel, Popülasyon

Investigation Of The Distribution Of Allele Frequencies For 15 STR (Short Tandem Repeats) Loci Of The Population Of Elazığ And Neighboring Provinces

Nazif Harun Vicdanli*, Mehmet Tokdemir**

*Council Of Forensic Medicine, Ministry Of Justice, Elazığ, Türkiye

**Katip Çelebi University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, İzmir, Türkiye

Introduction

Analysis of DNA profiles is one of the tools to be used in solving legal problems, as well as a method that reveals the origins, genetic history and kinship relationships of the people living in that region. In our study; It was aimed to determine the similarities and differences of the populations of Elazığ and surrounding provinces (Malatya, Tunceli, Bingöl, Diyarbakır) in line with the genetic evaluation criteria.

Methods

The study was carried out in the DNA laboratory of Fırat University Hospital, Department of Forensic Medicine, on biological samples taken from 250 individuals collected from Elazığ and surrounding provinces, who were not related to each other. Genomic DNAs were obtained from the samples taken with the RTA branded blood and tissue kit. From the isolated DNA obtained, the gene regions of the desired 15 STR loci were amplified using the Amp F/STR Identifier PCR Amplification Kit. Electrophoresis of PCR products was performed and the results were analyzed in GeneMapper Software Version 3.2. The allele frequencies of the results obtained, other statistical data of the populations, and the genetic distance between the populations were determined.

Results

The STR loci examined in the study had the highest discrimination power values; D2S1338 (0.960) in Elazığ, D2S1338 (0.953) in Malatya, D2S1338 (0.964) in Bingöl, D18S51 (0.952) in Tunceli, D18S51 (0.962) in Diyarbakır and STR loci have the lowest discrimination power values; It was determined at the TPOX (0.808) loci in Elazığ, CSF1PO (0.829) in Malatya, TPOX (0.863) in Bingöl, D5S818 (0.833) in Tunceli and D5S818 (0.817) in Diyarbakır.

Conclusion

When the populations were evaluated among themselves in pairs, it was seen that the most distant genetic relationship was between Elazığ and Tunceli. It was thought that factors such as geographical location, culture, language of communication, religious beliefs or sect differences may play a role in choosing a spouse.

Key Words: Locus, Allele, Population

Çocuklarda Tekrarlayan Ve Kronikleşen Suça Yol Açan Özelliklerinin İncelenmesi; Tokat İli Örneği

Ahmet DEPRELİ¹, Tuğba ATASEVEN², Hüseyin Uğur BAKAN¹

¹ Adalet Bakanlığı, Adli Tıp Kurumu Tokat Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Tokat

² Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Tokat

Amaç: Suça sürüklenen çocukların tekrar suça sürüklenmesine neden olan risk faktörlerinin belirlenmesi, önlem alabilmek için önem arz etmektedir. Bu nedenle çalışmada suça sürüklenen çocukların sosyodemografik özelliklerinin, işledikleri suç tiplerinin belirlenmesi ve bu çocukların tekrarlayan veya kronikleşen biçimde suça iten nedenlerin saptanması amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda; adli makamlar tarafından 01.01.2022-31.12.2022 tarihleri arasında Tokat Adli Tıp Şube Müdürlüğü'ne rapor düzenlenmesi için gönderilen 12-15 yaş aralığındaki 149 suça sürüklenen çocuğun kayıtları geriye yönelik olarak incelendi. Olguların cinsiyet, okul başarısı, ailesel özellikler, işlenen suça ait özellikler; toplam işlenen suç sayısı ve adli rapor sonuçları değerlendirildi.

Bulgular: 149 suça sürüklenen çocuğun 91'inin ilk suçu olduğu, 25'inin 2.,3. veya dördüncü suçu (tekrarlayan suç davranışı) olduğu, 33'ünün 5. veya daha fazla sayıdaki suçu (kronikleşen suç davranışı) olduğu tespit edilmiştir. Tekrarlayan suç davranışı gösteren olguların tamamının erkek cinsiyette, %88'inin okul başarısının kötü, %92'sinde sigara kullanımı olduğu, olay esnasında %80'inin akranlarıyla birlikte ve %36'sının yanında silah bulundurduğu öğrenilmiştir. Kronikleşen suç davranışı gösteren olguların %78.8'inin erkek cinsiyette, tamamının okul başarısının kötü, %97'sinde sigara ve/veya madde kullanımı olduğu, olay esnasında olay esnasında %93,9'unun akranlarıyla birlikte ve %30,3'ünün yanında silah bulundurduğu öğrenilmiştir. İlk suçu olan çocukların %91,2'sinin, tekrarlayan suç davranışı gösteren çocukların %92'sinin ve kronikleşen suç davranışı gösteren çocukların tamamının işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayabilme ve fülle ilgili davranışlarını yönlendirme yeteneğine sahip olduğu yönünde sonuca varılmıştır.

Sonuç: Tekrarlan ve kronikleşen suç işleyen grupta öne çıkan risk faktörlerinin birçoğunun koruyucu ve destekleyici çalışmalar ile önlenilecek özellikler olması anlaşıldığından, bu risk faktörlerini önlemeye yönelik toplumsal projelerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Sözcükler: Suça sürüklenen çocuk, Tekrarlayan suç davranışı, Kronikleşen suç davranışı

Investigation of the Features Leading to Recurrent and Chronic Crime in Children; Sample of Tokat Province

Ahmet DEPRELİ¹, Tuğba ATASEVEN², Hüseyin Uğur BAKAN¹

¹ Tokat Forensic Medicine Branch Directorate, Ministry of Justice

² Gaziosmanpaşa University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Tokat

Objective: Determining the risk factors that cause children who are dragged into crime to be dragged into crime again is important in order to take precautions. Therefore, the aim of this study was to determine the sociodemographic characteristics of children who were dragged into crime, the types of offences they committed and to determine the reasons that push these children into crime in a recurrent or chronic manner.

Materials and Method: In our study, the records of 149 children between the ages of 12-15 years who were sent to Tokat Forensic Medicine Branch Directorate by the judicial authorities between 01.01.2022-31.12.2022 for a report were retrospectively analysed. Gender, school achievement, familial characteristics, characteristics of the crime committed, total number of offences committed and forensic report results were evaluated.

Results: 91 of the 149 children dragged into crime were found to be the first offence, 25 of them were found to be the second, third or fourth offence (recurrent criminal behaviour), 33 of them were found to be the fifth or more offence (chronic criminal behaviour). It was learned that all of the cases with recurrent criminal behaviour were male, 88% had poor school achievement, 92% were smokers, 80% were with their peers and 36% had a gun with them during the incident. It was learned that 78.8% of the cases with chronic criminal behaviour were male, all of them had poor school achievement, 97% of them smoked and/or used substances, 93.9% of them were with their peers and 30.3% of them had weapons with them during the incident. It was concluded that 91.2% of the children with a first offence, 92% of the children with repeated criminal behaviour and all of the children with chronic criminal behaviour had the ability to perceive the legal meaning and consequences of the act committed and to direct their behaviour related to the act.

Conclusion: Since it is understood that many of the risk factors that stand out in the group of repeat and chronic offenders are characteristics that can be prevented by protective and supportive studies, social projects should be developed to prevent these risk factors.

Keywords: Child dragged into crime, Repetitive criminal behaviour, Chronic criminal behaviour

Kadı Sicilleri Işığında Osmanlı'da Kadına Yönelik Cinsel Şiddet;

Konya Örneği (1563-1731)

Tuğba ATASEVEN, Selçuk ÇETİN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Tokat

Amaç: Şer'îye sicilleri olarak anılan kadı defterleri, Osmanlı hukuk sisteminin nasıl çalıştığının gösterilebilmesi açısından büyük öneme sahiptir. Çalışmamızda kadı sicil kayıtları aracılığıyla, aile düzeni, kamu düzeni ve genel ahlak ile ilişkilendirilen cinsel şiddet eyleminin Osmanlı hukukundaki yansımalarının ne şekilde olduğunun yorumlanabilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamızda; Prof. Dr. İzzet Sak tarafından kaleme alınan Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları'na ait 6 adet Konya Kadı Sicil Kaydı incelenmiştir. 1563-1731 tarihleri arasında kalan dönem hakkında bilgi veren 6 sicil defteri aracılığıyla kadına yönelik cinsel şiddet davalarının olduğu bölümler belirlenmiş ve konu içeriği hakkında bilgi edinilmiştir.

Bulgular: İncelenen sicil defterlerinde 30 adet kadına yönelik cinsel şiddet vakası yer aldığı görülmüştür. Vakaların %3,3'ünün (n=1) cinsel taciz suçu kapsamında değerlendirilebileceği, %23'ünün (n=7) nitelikli cinsel istismar olarak tarif edilebileceği tespit edilmiştir. Vakaların tamamında failin bir erkek olduğu, %73'ünde (n=22) mağdurun faili cinsel istismar eylemi öncesinde tanıdığı, vakaların %69,9'unda (n=21) cinsel istismar eyleminin mağdurun kendi evinde gerçekleştirildiği görülmüştür. Alınan kararlar değerlendirildiğinde; 7 faile uzaklaştırma cezası ve 1 faile uyarı cezası verildiği, 5 faile hapis cezası uygulandığı, 1 vakada taraflar arasında uzlaşma kararı verildiği, 3 vakada aleyhte karar alındığı tespit edilmiştir. 2 vakada cinsel şiddet eylemine fiziksel şiddetin eşlik ettiği kayıt altına alınmıştır.

Sonuç: Kadına yönelik cinsel şiddet eylemi çağlar boyu devam eden evrensel bir sorundur. Bu çalışmada kadına yönelik şiddet olarak nitelendirilen cinsel istismar eyleminin mahkemeye yansıyan tutanaklar çerçevesinde değerlendirmesi yapılmıştır. Cinsel şiddetin Osmanlı mahkemesindeki algılanışı, kadınların cinsel şiddet sonrası hak arama yöntemleri ve bunların neticesi araştırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kadın, Cinsel şiddet, Konya, Kadı sicil defteri

Sexual Violence against Women in the Ottoman Empire in the Light of Kadi Registers; Konya Sample (1563-1731)

Tuğba ATASEVEN, Selçuk ÇETİN

Gaziosmanpaşa University Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Tokat

Objective: Kadi registers, which are known as Şer'iyeh registers, are of great importance in terms of showing how the Ottoman legal system works. In this study, it is aimed to interpret the reflection of the act of sexual violence, which is associated with family order, public order and public morality, in Ottoman law through the kadi registers.

Materials and Method: In our study; 6 Konya Kadi Registry Records belonging to Konya Metropolitan Municipality Cultural Publications written by Prof. Dr. İzzet Sak were examined. Through the 6 registry books, which provide information about the period between 1563-1731, the sections with cases of sexual violence against women were identified and information about the subject content was obtained.

Results: It was observed that there were 30 cases of sexual violence against women in the registry books analysed. It was determined that 3.3% (n=1) of the cases could be considered as sexual harassment and 23% (n=7) could be defined as sexual rape. It was observed that the perpetrator was a man in all cases, in 73% (n=22) the victim knew the perpetrator before the act of sexual abuse, and in 69.9% (n=21) of the cases the act of sexual abuse was committed in the victim's own home. When the decisions taken were analysed; it was determined that 7 perpetrators were sentenced to suspension, 1 perpetrator was sentenced to warning, 5 perpetrators were sentenced to imprisonment, in 1 case a reconciliation decision was made between the parties, and in 3 cases an unfavourable decision was taken. In 2 cases, it was recorded that the act of sexual violence was accompanied by physical violence.

Conclusion: The act of sexual violence against women is a universal problem that continues throughout the ages. In this study, the act of sexual abuse, which is characterised as violence against women, was evaluated within the framework of the minutes reflected in the court. The perception of sexual violence in the Ottoman court, women's methods of claiming their rights after sexual violence and their results were investigated.

Keywords: Woman, Sexual violence, Konya, Kadi registry book

Depremzede sağlık çalışanları ile dışarıdan gevlendirilen sağlık çalışanlarının travma sonrası stres bozukluğu ve ikincil travmatik stres düzeyinin karşılaştırılması

Avşe Tař¹, Günseli Akpınar², Abdullah Ykseler³, Mucahit Oru⁴, Osman Celbiř⁴

¹Malatya Battalgazi İlçe Sağlık Müdürlüğü

²Bingl Devlet Hastanesi

³İnn Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Adli Bilimler Doktora Programı

⁴İnn Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilimdalı

Amaç: Depremzede olan sağlık çalışanları ve grevlendirmeyle gelen sağlık çalışanlarının travmatik hastalara müdahaleleri ile kendilerinde meydana gelen travma sonrası stres bozuklukluğu ve ikincil travmatik stres bozukluğu varlığını araştırmaktır.

Yöntem: Kendileri de depremi yaşamış sağlık personeli birinci grup, depremden etkilenmeyen illerden gelen sağlık çalışanları ikinci grup olarak belirlenmiştir. Sosyodemografik bilgiler, mesleki maruziyeti ve deprem sonrası yaşantıyı araştıran form ile Travma Sonrası Stres Bozukluğu leği Kendini Değerlendirme Formu (TSSB-KD) ve İkincil Travmatik Stres leği (İTSÖ) uygulanmıştır. Analitik ilişki değerlendirilmesinde Mann-Withnet U testi, Kruskal Wallis testi ve ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya 133 kişi alınmış olup %53,4' depremzede sağlık çalışanıdır. Grevlendirmeyle gelenlerin TSSB-KD puan ortalaması (17,1±12,7), depremzede sağlık alışanlarının TSSB-KD puan ortalamasından (25,7±11,2) istatistiksel anlamlı olarak düşük bulunmuştur (p<0,001). Grevlendirmeyle gelenlerin İTSÖ puan ortalaması (35,5±15,5), depremzede sağlık alışanlarının İTSÖ puan ortalamasından (48,3±14,6) istatistiksel anlamlı olarak düşük bulunmuştur (p<0,001). Depremzede sağlık personelinin uyku düzeni ve beslenme düzeni görevlendirme ile gelen personele göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha olumsuz etkilenmiştir (p<0,001).

Sonuç: Depremzede sağlık alışanlarının TSSB-KD ve İTSÖ puanları görevlendirme ile gelen sağlık çalışanlarına göre yüksek bulunmuştur. Uyku düzenleri ve beslenmeleri görevlendirme ile gelenlere göre deprem sonrasında daha çok etkilenmiştir. Bu nedenle sağlık iş gücü planlanmasında afetzede sağlık çalışanı yerine hizmetlerin görevlendirme usulü ile sürdürülmesi, depremzede sağlık çalışanlarına psikolojik destek sağlanması uygun olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Stres bozuklukları, post-travmatik; Ruh sağlığı; Afetler; Depremler

Comparison of post-traumatic stress disorder and secondary traumatic stress level of earthquake survivor health workers and non-earthquake victim health workers

Avşe Taş¹, Günseli Akpınar², Abdullah Yükseler³, Mucahit Oruç⁴, Osman Celbiş⁴

¹Malatya Battalgazi District Health Directorate

²Bingöl Public Hospital

³İnönü University, Health Science Institute, Forensic Science

⁴İnönü University, Faculty of Medicine, Forensic Medicine

Aim: To investigate the presence of post-traumatic stress disorder and secondary traumatic stress disorder in earthquake-affected health care workers and non-affected health workers as a result of their interventions on traumatic patients.

Method: Healthcare personnel who have experienced the earthquake themselves were determined as the first group, and healthcare professionals from provinces not affected by the earthquake were determined as the second group. The form investigating sociodemographic information, occupational exposure and post-earthquake experience, as well as the Post-Traumatic Stress Disorder Symptom Self-Report Scale (PSS-SR) and the Secondary Traumatic Stress Scale (STSS) were applied. Mann-Whitney U test, Kruskal Wallis test and chi-square test were used to evaluate the analytical relationship.

Results: 133 people were included in the study and 53.4% were healthcare workers who were affected by the earthquake. The mean PSS-SR score of healthcare workers who were non-earthquake victim (17.1 ± 12.7) was found to be lower than the mean PSS-SR score (25.7 ± 11.2) of healthcare workers who were affected by the earthquake ($p < 0.001$). The mean STSS score of healthcare workers who were non-earthquake victim (35.5 ± 15.5) was found to be lower than the mean STSS score of the earthquake-affected healthcare workers (48.3 ± 14.6) ($p < 0.001$). The sleep patterns and nutrition patterns of the earthquake-affected healthcare personnel were more negatively affected than the non-earthquake victim healthcare personnel ($p < 0.001$).

Conclusion: The PSS-SR and STSS scores of the earthquake-affected healthcare workers were found to be higher than the non-earthquake victim healthcare workers. Sleep patterns and nutrition were affected more after the earthquake than those who were non-earthquake victim. For this reason, in health workforce planning, it would be appropriate to continue services by assignment instead of disaster-affected healthcare workers and to provide psychological support to earthquake-affected healthcare workers.

Keywords: Stress Disorders, Post-Traumatic; Mental Health; Disasters; Earthquakes

COVID-19 Pandemisi Sürecinde Sağlık Çalışanlarında Görülen İkincil Travma

Hülya Ayhan¹, Hakan Karaman²

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ABD,
İstanbul

²Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi, İstanbul

Özet

Koronavirüs hastalığı (Covid-19), Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan, hızla dünyaya yayılan ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020'de pandemi olarak ilan edilen bulaşıcı bir solunum yolu hastalığıdır (Dünya Sağlık Örgütü, 2021). Pandemi, dünya çapında etkisi olan ve çok sayıda insanı etkileyen olağandışı bir durum olarak kabul edilmektedir (Porta, 2014). Covid-19 pandemisi olağandışı ve beklenmedik oluşu ve insanlar üzerindeki etkileri bakımından travmatik bir yaşam olayı olarak kabul görmektedir. Pandemi sırasında, dünya günlük faaliyetlerde bir kapanma veya yavaşlamayla karşı karşıya kalırken ve insanlar, kişilerarası etkileşimi ve dolayısıyla yeni enfeksiyon olasılığını azaltmak için sosyal mesafe uygulamasına teşvik edilirken, sağlık çalışanları için durum bunun tam tersidir (Wilders-Smith & Freedman, 2020). Sağlık hizmetlerine artan talep ve var olan kaynakların yetersizliği (Shigemura, vd., 2020), fiziksel rahatsızlığa ve nefes almada zorluğa neden olabilecek kişisel koruyucu ekipman kullanımı (Huang, 2020), hakkında çok az bilgiye sahip olunan bir virüsle enfekte olmuş hastaları tedavi etmedeki zorluklar, enfekte olarak virüsü ailelerine, arkadaşlarına veya meslektaşlarına yayma olasılığına dair endişeler sağlık çalışanlarının kendilerini çekirdek veya geniş ailelerinden izole etmelerine, rutinlerini değiştirmelerine ve sosyal destek ağlarını daraltmalarına sebep olabilmektedir (Kang, vd., 2020). Tüm bu etkenler, yalnızlık ve çaresizlik duygularını veya stres, sinirlilik, fiziksel ve zihinsel yorgunluk ve umutsuzluk gibi bir dizi disforik duygu durumunu tetikleyebilecek farklı düzeylerde psikolojik baskıya neden olabilmekte (Huang, 2020) ve buna bağlı olarak psikolojik sorunların gelişme olasılığını artırmaktadır (Malta, vd., 2020). Travma sonrası stres bozukluğu (Ornell, vd., 2020b), dolaylı travma ya da ikincil travmatik stres (Trumello, vd., 2020; Vagni, vd., 2020) ve tükenmişlik sendromu (Orrù, vd., 2021; Trumello, vd., 2020) bu psikolojik sorunların başlıcalarıdır. Ortaya çıkabilecek olumsuz sorunlarla baş etmede sağlık çalışanlarındaki reziliyans (toparlanma gücü) ve dayanıklılık koruyucu faktörler olarak kabul görmektedir (Vagni, vd., 2020). Ayrıca, hastanelerdeki veya diğer sağlık bakım ortamlarındaki

profesyonellere psikolojik/psikiyatrik bakımın sağlanması da oluşabilecek psikolojik sorunların azaltılmasında ve sağaltımında önemli rol oynamaktadır (Ornell, vd., 2020a).

Anahtar Kelimeler: Covid-19, ikincil travma, tükenmişlik sendromu, travma sonrası stres bozukluğu

Secondary Trauma in Healthcare Professionals During the COVID-19 Pandemic

Abstract

Coronavirus disease (COVID-19) is an infectious respiratory disease that emerged in Wuhan, China, in December 2019, spread rapidly around the world, and was declared a pandemic by the World Health Organization on March 11, 2020 (World Health Organization, 2021). A pandemic is considered an extraordinary situation that has a worldwide impact and affects a large number of people (Porta, 2014). The COVID-19 pandemic is considered a traumatic life event in terms of its unusual and unexpected nature and its effects on people. During the pandemic, while the world faces a shutdown or slowdown in daily activities and people are encouraged to practice social distancing to reduce interpersonal interaction and thus the likelihood of new infections, the opposite is the case for healthcare workers (Wilder-Smith & Freedman, 2020). Increasing demand for healthcare services and inadequate resources (Shigemura, et al., 2020), use of personal protective equipment that can cause physical discomfort and difficulty in breathing (Huang, 2020), difficulties in treating patients infected with a virus about which little is known, concerns about the possibility of becoming infected and spreading the virus to their families, friends, or colleagues may cause healthcare professionals to isolate themselves from their nuclear or extended families, change their routines, and narrow their social support networks (Kang, et al., 2020). All these factors can cause different levels of psychological pressure that can trigger a series of dysphoric emotional states such as loneliness, helplessness, stress, irritability, physical and mental fatigue and hopelessness (Huang, 2020) and, accordingly, increase the likelihood of developing psychological problems (Malta, et al., 2020). Post-traumatic stress disorder (Ornell, et al., 2020b), vicarious trauma or secondary traumatic stress (Trumello, et al., 2020; Vagni, et al., 2020) and burnout syndrome (Orrù, et al., 2021; Trumello, et al., 2021). , 2020) are the main ones of these psychological problems. Resilience and endurance in healthcare professionals are accepted as protective factors in coping with psychological problems that may arise (Vagni, et al., 2020). In addition, the provision of psychological/psychiatric care to professionals in

hospitals or other health care settings also plays an important role in reducing and treating psychological problems that may occur (Ornell, et al., 2020a).

Keywords: COVID-19, secondary trauma, burnout syndrome, post-traumatic stress disorder

Kaynakça

Huang, J. (2020). Mental health survey of 230 medical staff in a tertiary infectious disease hospital for COVID-19. *Chinese journal of industrial hygiene and occupational diseases*, E001-E001.

Kang, L., Li, Y., Hu, S., Chen, M., Yang, C., Yang, B. X., ... & Liu, Z. (2020). The mental health of medical workers in Wuhan, China dealing with the 2019 novel coronavirus. *The Lancet. Psychiatry*, 7(3), e14.

Malta, M., Rimoin, A. W., & Strathdee, S. A. (2020). The coronavirus 2019-nCoV epidemic: Is hindsight 20/20?. *EClinicalMedicine*, 20.

Ornell, F., Halpern, S. C., Kessler, F. H. P., & Narvaez, J. C. D. M. (2020a). The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of healthcare professionals. *Cadernos de saude publica*, 36, e00063520.

Ornell, F., Schuch, J. B., Sordi, A. O., & Kessler, F. H. P. (2020b). "Pandemic fear" and COVID-19: mental health burden and strategies. *Brazilian journal of psychiatry*, 42, 232-235.

Orrù, G., Marzetti, F., Conversano, C., Vaghegini, G., Miccoli, M., Ciacchini, R., ... & Gemignani, A. (2021). Secondary traumatic stress and burnout in healthcare workers during COVID-19 outbreak. *International journal of environmental research and public health*, 18(1), 337.

Porta, M., 2014. A dictionary of epidemiology. Oxford university press.

Shigemura, J., Ursano, R. J., Morganstein, J. C., Kurosawa, M., & Benedek, D. M. (2020). Public responses to the novel 2019 coronavirus (2019-nCoV) in Japan: Mental health consequences and target populations. *Psychiatry and clinical neurosciences*, 74(4), 281.

Trumello, C., Bramanti, S. M., Ballarotto, G., Candelori, C., Cerniglia, L., Cimino, S., ... & Babore, A. (2020). Psychological adjustment of healthcare workers in Italy during the COVID-19 pandemic: differences in stress, anxiety, depression, burnout, secondary trauma, and

compassion satisfaction between frontline and non-frontline professionals. *International journal of environmental research and public health*, 17(22), 8358.

Vagni, M., Maiorano, T., Giostra, V., & Pajardi, D. (2020). Hardiness, stress and secondary trauma in Italian healthcare and emergency workers during the COVID-19 pandemic. *Sustainability*, 12(14), 5592.

Wilder-Smith, A., & Freedman, D. O. (2020). Isolation, quarantine, social distancing and community containment: pivotal role for old-style public health measures in the novel coronavirus (2019-nCoV) outbreak. *Journal of travel medicine*, 27(2), 1-4.

World Health Organization, 2021. WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard. WHO. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports>.

Adli Bilimlerde Psikiyatrik Genetik

Elif Canpolat¹, Kübra Sena Şen², Emel Hülya Yükseloğlu¹

1 İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

2 Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları, Bursa, Türkiye

Giriş

Genetik çeşitliliğin hastalıklara yatkınlığı ve çeşitli hastalıklardaki bireysel farklılıkları nasıl etkilediğini anlamak güncel genetik araştırmalarının ana konularındandır. Bu çalışmaların birçok hastalığı tedavi etmek ve önlemek için daha etkili çözümlere yol göstereceği umulmaktadır.

Bulgular

Kistik Fibrozis ve Huntington hastalığı gibi hastalıklardan tek gen mutasyonları sorumluyken, anksiyete, alkolizm, madde kullanımı, şizofreni, bipolar bozukluk, depresyon ve obsesif kompulsif bozukluk dahil olmak üzere psikiyatrik bozuklukların çoğunluğu genetik polimorfizmler ve çevresel faktörler arasındaki etkileşimle ilişkilidir.

Psikiyatrik ve davranışsal genetikte ortaya çıkan bulgular, bozuklukların daha iyi önlenmesi, teşhisi ve tedavisi için umut yaratsa da bu tür verilerin ceza ve hukuk davalarında delil olarak sunulması bir dizi etik, hukuki ve sosyal sorunu gündeme getirmektedir. Davranışsal genetik kanıtların, suç ve şiddet davranışını mazur gösterme ve hafifletmedeki rolü belirsizdir. Genotip kanıtlarının ikna edici etkisi olmayabilir, çünkü alelin belirli bir sanık üzerindeki etkisini tespit etmek zordur.

Sonuç

Davranışsal ve psikiyatrik genetik veriler adli işlemlerde kabul edilebilmesi halen etik sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu tür kanıtları kullanırken bu verileri elde etmenin çeşitli yolları, standardı ve kabulü hangi amaçlarla istenmeli ve buna izin verilmesi gerektiği tartışılmaktadır. Bu tür deliller ceza ve hukuk davalarındaki adli sonuçları nasıl etkileyeceği birçok medikolegal sorunu da beraberinde getirmektedir. Nörobiyolojik kanıtların hukuk üzerindeki kullanımının

yaygınlaşması öncesinde, bu verilerin algılanması, güncel ve olası etkisine ilişkin dikkatli ve sistematik bir çalışma yapılması esastır.

Anahtar Kelimeler: Adli genetik, Psikiyatri Genetiği, Davranış Genetiği

Psychiatric Genetics In Forensic Sciences

Elif Canpolat¹, Kübra Sena Şen², Emel Hülya Yükseloğlu¹

1 İstanbul University-Cerrahpaşa, Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine, İstanbul, Türkiye

2 Uludağ University, Faculty of Medicine, Mental Health and Diseases, Bursa, Türkiye

Introduction

Understanding how genetic variation affects disease susceptibility and individual differences in various diseases is one of the main topics of current genetics research. It is hoped that these studies will lead to more effective solutions to treat and prevent many diseases.

Results

While single gene mutations are responsible for diseases such as Cystic Fibrosis and Huntington's disease, the majority of psychiatric disorders, including anxiety, alcoholism, substance abuse, schizophrenia, bipolar disorder, depression and obsessive-compulsive disorder, are associated with the interaction between genetic polymorphisms and environmental factors.

Although emerging findings in psychiatric and behavioral genetics provide hope for better prevention, diagnosis and treatment of disorders, presenting such data as evidence in criminal and civil cases raises a number of ethical, legal and social issues. The role of behavioral genetic evidence in excusing and mitigating criminal and violent behavior is unclear. Genotype evidence may not be convincing because it is difficult to determine the effect of the allele on a particular defendant.

Conclusion

The acceptance of behavioral and psychiatric genetic data in judicial proceedings still brings with it ethical problems. The various ways to obtain this data, its standard, and the purposes for which its acceptance should be sought and allowed when using such evidence are discussed. How such evidence will affect judicial outcomes in criminal and civil cases brings with it many medicolegal problems. Before the widespread use of neurobiological evidence in law, it is essential to conduct a careful and systematic study of the perception, current and possible impact of these data.

Key Words: Forensic Genetics, Psychiatric Genetics, Behavioral Genetics

Adli Vakalarda Yaralanma Ciddiyeti ile Alkol Düzeyinin Değerlendirilmesine Dair Retrospektif Çalışma

Ahmet DEPRELİ, Hüseyin Uğur BAKAN, Halime ÇAKIR GÜL

*Tokat Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı*

ÖZET

Amaç: Kanda alkol seviyesinin artmasıyla kişiden kişiye farklılık göstermekle birlikte konfüzyondan bilincin tamamen kapanmasına kadar değişen bilinç değişiklikleri görülür. Kişilerin alkol tüketim alışkanlığı ile adli olaya karışması arasında şüphesiz bir ilişki bulunmaktadır. Literatürde alkol tüketimi ve trafik kazalarında yaralanma arasında bu ilişkinin değerlendirildiği araştırma örnekleri bulunmaktadır. Bu çalışmamızda trafik kazaları dahil tüm yaralanmalı adli olaylar ile kan alkol düzeyleri incelenmiştir.

Gereç ve Yöntem: Tokat ilinde çeşitli adli makamlarca Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) ilgili maddelerine göre kati hekim raporu alınmak üzere Adli Tıp Şube Müdürlüğü'ne gönderilmiş dosyalarda bulunan Genel Adli Muayene raporları incelenerek alkol durumu not edilmiş olanlar tespit edilerek kişinin yaralanma durumu ile kanda alkol seviyesi ile karşılaştırılmıştır.

Bulgular: 2021 yılında kişinin alkol oranı belirtilen 265 genel adli muayene raporu ele alınmıştır. Raporlardan 198'i (%74.7) erkek, 67'si (%25.3) kadın hakkında düzenlendiği görülmüştür. Kanda alkol seviyesinin (0-394 mg/dl) aritmetik ortalaması 66.1 mg/dl olarak bulunmuştur. 165'i (%62.2) darp, 51'i (%19.2) trafik kazası, 30'u (%11.3) kesici-delici-ezici alet yaralanmaları, 17 (%6.4)'si ateşli silah yaralanması ve 2'sinin diğer yaralanmalar olduğu görülmüştür. Ayrıca alkol düzeyi ile TCK'ya göre yaralanma şiddeti arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (P:0.000).

Tartışma ve Sonuç: Bilincin kaybolmasına neden olan tüm tüketim alışkanlıkları sağlık yönünden istenmeyen durumlara neden

olabilmektedir. Bu çalışmamızda olduğu gibi literatürde benzer konuyu ele alan çalışmalar retrospektif yapıldığından kişilerin acil servisteki verileri derlenmiştir. Kişinin kendi alkol seviyesi ile yaralanma derecesine odaklanılmıştır. Adli makamlardan gönderilen dosyalara tam erişim sağlandıktan sonra sadece yaralanan kişinin değil özellikle karşı tarafın da olmak üzere olaya karışan tüm kişilerin olay esnasında alkol, uyutucu, uyuşturucu vb. kullanıp kullanmadığına bakılması çalışmaya katkı sağlayacaktır. Ayrıca tamamen alkolsüz olup emniyet kemerinin takılı olmaması gibi durumlar ağır yaralanmalara neden olacağından alkol-yaralanma arasında verilerin değerlendirmesini olumsuz etkileyeceğinden, zorunlu güvenlik önlemlerinin alınıp alınmadığı yönünde risk faktörlerinin de not edileceği prospektif çalışmaların yapılması gerektiğini düşünmekteyiz.

ABSTRACT

Aim: As the blood alcohol level increases, changes in consciousness ranging from confusion to complete loss of consciousness occur, varying from person to person. There is undoubtedly a relationship between people's alcohol consumption habits and their involvement in criminal cases. There are research examples in the literature that evaluate this relationship between alcohol consumption and injuries in traffic accidents. In this study, all injury forensic events, including traffic accidents, and blood alcohol levels were examined.

Materials and Methods: By examining the General Forensic Examination reports in the files sent to the Forensic Medicine Branch Directorate to obtain a final medical report in accordance with the relevant articles of the Turkish Penal Code (TCK) by various judicial authorities in Tokat province, those whose alcohol status was noted were identified and the person's injury status and blood alcohol level were determined. compared.

Results: In 2021, 265 general forensic examination reports indicating the person's alcohol level were considered. It was

observed that 198 of the reports (74.7%) were about men and 67 (25.3%) were about women. The arithmetic average of the blood alcohol level (0-394 mg/dl) was found to be 66.1 mg/dl. 165 (62.2%) had assault, 51 (19.2%) had traffic accidents, 30 (11.3%) had cutting-piercing-crushing injuries, 17 (6.4%) had gunshot wounds and 2 had other injuries. It has been observed that . Additionally, a significant relationship was found between alcohol level and injury severity according to the Turkish Penal Code (P:0.000).

Discussion and Conclusion: All consumption habits that cause loss of consciousness can cause undesirable health conditions. As in our study, studies in the literature addressing similar issues were conducted retrospectively. The data of the people in the emergency department were compiled. It focuses on the person's own alcohol level and the degree of injury. After full access to the files sent from the judicial authorities, not only the injured person but also all persons involved in the incident, especially the other party, were exposed to alcohol, narcotics, drugs, etc. during the incident. Checking whether they use it or not will contribute to the study. In addition, since situations such as being completely alcohol-free and not wearing a seat belt will cause serious injuries and will negatively affect the evaluation of alcohol-injury data, we think that prospective studies should be conducted in which risk factors will be noted to determine whether mandatory safety precautions are taken.

SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA DEPREM SONRASI AKTİF ROL ALMA DÜZEYİNE GÖRE İKİNCİL TRAVMATİK STRES DÜZEYİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Günseli Akpınar¹, Ayşe Taş², Abdullah Yükseler³, Mücahit Oruç⁴, Osman Celbiş⁴

¹İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adli Bilimler A.D, Malatya

²Battalgazi İlçe Sağlık Müdürlüğü, Malatya

³Bingöl Devlet Hastanesi

⁴İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp A.D, Malatya

AMAÇ: Deprem sonrası travmatik hastaların muayenesine aktif olarak katılan ve katılmayan depremzede sağlık çalışanlarında görülen travma sonrası stres bozukluğu ve ikincil travmatik stres bozukluğu varlığı araştırılmasıdır.

YÖNTEM: Deprem sonrası travmatik hastalara acil servis, servis, ameliyathane, yoğun bakımda aktif müdahalede bulunmuş sağlık çalışanları birinci grup olarak belirlenmiş; çadırkentlerde ve sağlık müdürlüklerinde görev alan sağlık çalışanları ise ikinci grup olarak belirlenip çalışmaya dahil edilmiştir. Sosyodemografik bilgiler, mesleki maruziyeti ve deprem sonrası yaşantıyı araştırılan form ile Travma Sonrası Stres Bozukluğu Ölçeği Kendini Değerlendirme Formu (TSSBÖ-KD) ve İkincil Travmatik Stres Ölçeği (İTSÖ) uygulanmıştır. Analitik ilişki değerlendirilmesinde Mann-Withnet U testi, Kruskal Wallis testi ve Spearman Korelasyon testi kullanılmıştır.

BULGULAR: Çalışmaya 122 kişi alınmış olup %51,6'sı deprem sonrasında hastanede aktif görev almıştır. TSSBÖ-KD puanları ile İTSÖ puanları arasında yüksek korelasyon bulunmuştur ($r:0,8$ $p<0,001$). Birinci grubun TSSBÖ-KD puan ortalaması ($25,4\pm11,7$) ve ikinci grubun TSSBÖ-KD puan ortalaması ($28,3\pm12,1$) arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0,20$). Birinci grubun İTSÖ puan ortalaması ($50,1\pm14,3$) ve ikinci grubun İTSÖ puan ortalaması ($47,7\pm16,9$) arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0,42$). Doktorlar ile meslek gruplarının TSSBÖ-KD puanları arasında fark olmaz iken diğer meslek grubunun ebe, hemşire ve sağlık memurlarına göre TSSBÖ-KDF ve İTSÖ puanları daha düşük bulunmuştur ($p<0,05$).

SONUÇ: Ölçeğin kestirim puanı olmamakla beraber 15 puan üzerinin TSSB tanısında %90 duyarlılık ve özgüllüğe sahip olduğu bilinmektedir. Çalışmada depremzede olan sağlık personelinin deprem sonrası hastalara müdahalede bulunması fark etmeksizin her iki grubun da TSSB ve İTSB puanlarının yüksek olduğu görülmektedir. Bu nedenle afetlere müdahalede görev alan sağlık çalışanlarının afet öncesi ve sonrasında ruh sağlığı bozuklukları açısından taramadan geçmesi, stres yönetimi, psikolojik dayanıklılık, duygu ve duygularını nasıl ifade edecekleri konusunda gerekli eğitimleri almaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem; travmatik stres bozukluğu;sağlık çalışanı

Sağlık Bilimleri Ve Hemşirelik Fakültelerinde Adli Tıp Dersi Zorunlu Müfredatta Yer Almalı Mı?

Günseli akpınar¹, Osman Celbiş², Mucahit Oruç²

¹İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adli Tıp A.D, Malatya

²İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp A.D, Malatya

Amaç: Tıp fakültesi haricinde sağlık mesleği mensubu yetiştiren fakültelerden mezun olacak öğrencilerin adli bilimler alanında ders almasının gerekli olup olmadığını ortaya koymayı amaçladık. Sağlık Bilimleri ve Hemşirelik fakültesi son sınıf öğrencilerinin adli vakayı tanıma, kanıtlara yaklaşım, delillerin toplanması, saklanması ve iletilmesi, çocuk ihmal ve istismarı konularındaki görev ve sorumluluklarını, malpraktis ve yasal sorumlulukları hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemek.

Materyal ve Metod: Adli bilgi düzeylerini ölçmeye yönelik soruların bulunduğu anket formları hazırlanmıştır. Çalışmaya Malatya İnönü Üniversitesi ebelik, hemşirelik, çocuk gelişimi, odyoloji ve fizik tedavi ve rehabilitasyon son sınıf öğrencileri dahil edilmiştir. (367 kız%78.1 ve 103 erkek %21.9) olmak üzere 470 kişi katılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %84,9 'unun adli olgu vakalarının tespit edilmesi, örnek alınması, saklanması ve resmi kurumlara nasıl iletilmesi gerektiği konusunda, %90,4 'ünün cinsel istismar vakasıyla karşılaştığında öykü alma, adli delillerin nasıl toplanacağı, kanıtların nasıl korunacağı ve muayenesinin nasıl yapılacağı konusunda, %46'sının çocuklarda cinsel istismara yönelik bulguları tanıma ve bu yönde uygulanması gereken adli işlemler hakkında bilgisiz olduklarını, %70'inin malpraktis konusunda bilgisiz olduğunu, %70,4'ünün adli hemşirelik, adli ebelik gibi adli bilimlerin alt uzmanlık alanları hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıkları ortaya konulmuştur.

Sonuç: Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri fakültesinden mezun olan öğrencilerin adli olguların tespit edilmesi, delillerin toplanması, saklanması, kayıt altına alınması ve ilgili birimlere iletilmesi konusunda büyük oranda bilgi sahibi olmadıkları görülmüş, malpraktis ve yasal sorumlulukları hakkında da yetersiz oldukları saptanmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda tıp fakültesi dışındaki diğer sağlık mesleği mensubu yetiştiren fakültelerde lisans eğitimi içerisinde adli tıp derslerinin zorunlu temel ders olarak eklenmesi gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Adli bilimler, adli tıp eğitimi, tıbbi malpraktis, adli olgu

Should Forensic Medicine Be Included in the Compulsory Curriculum of Health and Nursing Faculties?

Objective: We aimed to determine whether it is necessary for students who will graduate from faculties that train health professionals other than medical faculties to take courses in forensic sciences. To determine the level of knowledge of final year students of Health Sciences and Nursing Faculties about their duties and responsibilities in recognizing forensic cases, approach to evidence, collection, storage and transmission of evidence, child neglect and abuse, malpractice and legal responsibilities.

Materials and Methods: Questionnaire forms with questions to measure the level of forensic knowledge were prepared. Final year midwifery, nursing, child development, audiology and physiotherapy and rehabilitation students of Malatya İnönü University were included in the

study (367 females 78.1% and 103 males 21.9%). 470 participants (367 females 78.1% and 103 males 21.9%) participated in the study.

Results: 84.9% of the participants were knowledgeable about how forensic cases should be identified, collected, stored and reported to official institutions, 90.4% of the participants were knowledgeable about how to take history, how to collect forensic evidence, how to preserve evidence and how to conduct examination when faced with a case of sexual abuse, It was revealed that 46% of them were uninformed about recognizing the findings of sexual abuse in children and the forensic procedures that should be applied in this direction, 70% were uninformed about malpractice, and 70.4% did not have enough knowledge about subspecialties of forensic sciences such as forensic nursing and forensic midwifery.

Conclusion: It was found that students graduating from the Faculties of Nursing and Health Sciences were largely uninformed about detecting forensic cases, collecting, storing, recording and transmitting evidence to the relevant units, and were found to be inadequate about malpractice and legal responsibilities.

In line with these findings, we believe that courses in forensic medicine should be included as a compulsory basic course in undergraduate education in faculties that train health professionals other than medical faculties.

Key words: Forensic science, forensic medicine education, medical malpractice, forensic case.

Cinsel Suçlarda Delil Toplama

Murat GÜL

Samsun Barosu-Avukat, Gedik Üniversitesi Lisansüstü Sosyal Bilimler ABD

ÖZET

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu kapsamında bir suç işlenmesi halinde, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince suçun işlendiği yerdeki Cumhuriyet Başsavcılığı olayı araştırmaya ve delilleri toplamaya yetkilidir. Cinsel suçlar Türk Ceza Kanunu'nun 102 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Burada da Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından delil elde edilmesi gerekir. Cinsel suçlarda elde edilen bulgular, hekimlerin incelemesinden geçerek somut delil mahiyeti kazanırlar. Cinsel suçlarda somut delil elde edilebilmesi için, mağdurun muayenesi ve gerek görülmesi halinde bazı numunelerin mağdurdan alınması gerekmektedir. Savcılığın kararı neticesinde mağdurun rızası olmadan yapılan muayeneler ve örnek alma işlemleri hukuka uygun olup olmadığı, bunun yanında 15 yaşını doldurmuş olan mağdurun yapılacak işlemlerde kendi rızasının yeterli olup olmadığı, yeterli değilse veli ya da vasisinin rızası gerekli midir, bu tür durumlarda hekimlerin nasıl bir davranış sergilemeleri gerektiği hususu kanun ve yargıtay kararları kapsamında anlatılacaktır.

ABSTRACT

In case a crime is committed within the scope of the Turkish Penal Code No. 5237, the Chief Public Prosecutor's Office at the place where the crime was committed is authorized to investigate the incident and collect evidence in accordance with the Criminal Procedure Law No. 5271. Sexual crimes are regulated in Articles 102 and following of the Turkish Penal Code. Here too, evidence

must be obtained by the Chief Public Prosecutor's Office. The findings obtained in sexual crimes are examined by physicians and become concrete evidence. In order to obtain concrete evidence in sexual crimes, the victim must be examined and, if necessary, some samples must be taken from the victim. As a result of the decision of the prosecutor's office, whether the examinations and sample taking procedures carried out without the consent of the victim are legal, as well as whether the consent of the victim, who is over 15 years old, is sufficient for the procedures to be performed, if not, whether the consent of his parent or guardian is required, what behavior should doctors exhibit in such cases? The necessity will be explained within the scope of the law and the decisions of the Supreme Court.

“Bilmeceyi Çözmek:Adli Bilimler ve Zehirlenmeler Dünyası”

¹Gül Fidan Yenel -İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Fen Bilimleri Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

²Filiz Ekim Çevik -İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, Tıp Bilimleri Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Giriş

Toksikoloji, zehirbilim adıyla tanımlanır. Farklı ajanların insan ve diğer organizmalara nasıl zarar verdiğini araştırır. Advers etkilerin ortaya çıkışı, ani bir ölüm olabildiği gibi, aylar hatta yıllar sonra ortaya çıkabilen belirtiler arasında geniş bir zaman dilimine ve çeşitliliğe sahiptir.

Yöntem

Zehirlenmelerin kapsamlı bir incelemesi için bilimsel literatür dikkatlice tarandı. Güvenilir akademik veritabanlarında yapılan aramalar, hakemli makalelerin seçiminde kullanıldı ve İngilizce yayınlanan makaleler tercih edildi. Araştırmanın amaçlarına en uygun ve önemli vakalar seçildi.

Bulgular

Sokrat, M.Ö. 470-400 yılları arasında yaşamış olan eski bir Yunan filozofudur. O, tek Tanrı'ya ve insanın ruhunun ölümsüzlüğüne inanmış ve bu düşüncesini yaymaya çaba göstermiştir.Sokrat, Atina gençlerini kendi felsefi öğretileriyle etkilemeye çalıştığı suçlamasıyla suçlu bulunmuş ve M.Ö. 402 yılında idama mahkûm edilmiştir. Baldıran otu kullanılmıştır.

Yemek masasında zehirleme, eski Roma'da oldukça yaygın bir cinayet yöntemi olarak bilinirdi. Nero, kişisel zehir uzmanı Locusta'nın yardımıyla ağabeyi Britanicus'u siyanürle zehirlenmesi ve ailesinde istemediği bireyleri öldürtmesiyle ünlüdür.

İmam-ı Azam Ebu Hanife, Hanefi mezhebinin kurucusu olarak kabul edilir ve hicri 150 yılında zehirlenerek öldüğü rivayet edilir.

Ünlü Selçuklu Sultanı Melikşah, bir av dönüşünde verdiği ziyafette aniden rahatsızlanır. Sayıklamaya başlayan Sultan, sonunda bilincini kaybeder. Melikşah'ın ünlü veziri Nizam-ül-Mülk de, Haşhaşiyunlar olarak bilinen Hasan Sabbah'ın fedailerinden biri tarafından zehirli bir hançerle öldürülür.

Göktürk Hakanı Bilge Kağan, Saka Hanı Alp Er Tunga da zehirle öldürülmüştür. Anadolu Selçuklu Sultanı Alâüddin Keykubat, oğlu tarafından zehirletilmiştir.

Fatih Sultan Mehmed'in kargabüken ağacının tohumları ile zehirlendiği iddia edilmiştir.

Rasputin siyanür ile öldürülmeye çalışılmıştır.

Ünlü yazar Emile Zola Paris'te gazdan zehirlenerek ölür.

Ukrayna başbakanı **Victor Yushchenko**'nun 2004 yılında 2,3,7,8-Tetraklorodibenzodiyoksine (TCDD) ile zehirlendiği, yüzünde ciddi bozulmalar ve klorakne adı verilen lekelerin oluştuğu iddiası vardır.

Sonuç

Adli toksikoloji, analitik kimyanın temel toksikolojiyle birleştirilerek zehirlenmeye bağlı adli soruları yanıtlamak için yasal bir çerçeve içinde uygulandığı bir alandır. Zehirli ajanlar, tarih boyunca kullanılmış ve kullanılmaya devam etmektedir. Kullanılan her zehirli madde, hekim ve araştırmacılar için başlı başına çözülmesi gereken bir klinik sendromdur.

Anahtar Kelimeler: Adli Bilimler, Zehirlenmeler, Adli Toksikoloji

Kaynaklar:

- 1- Quideau S.P., Deffieux D., Douat-Casassus C.L., Pouységu L. Plant Polyphenols: Chemical Properties, Biological Activities, and Synthesis. *Angew. Chem. Int. Ed.* 2011;50(3):586–621. doi: 10.1002/anie.201000044.
- 2- Hasler C.M., Blumberg J.B. Symposium on Phytochemicals: Biochemistry and Physiology. *J. Nutri.* 1991;129:756S–757S.
- 3- World Health Organization (WHO), (2013). WHO Traditional Medicine Strategy: 2014-2023. World Health Organization (WHO), 1–76.
- 4- Khajja B., Sharma M., Singh R. Forensic Study of Indian Toxicological Plants as Botanical Weapon (BW) A Review. *J. Environment Analytic. Toxicol.* 2011;01(04):1:112.
- 5- *Toxicology*, in *Britannica Concise Encyclopedia*. 2005, Encyclopedia Britannica, Inc.
- 6- Derenzini, M., et al., *Toxic effects of ricin: studies on the pathogenesis of liver lesions*. *Virchows Arch B Cell Pathol*, 1976. **20**(1): p. 15-28.

- 7- Babinger, O.P.F., *Fatih Sultan Mehmet Zehirlendi mi Eceli ile mi Öldü?* 1965, Ankara: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları.
- 8- Retief, F.P. and L. Cilliers, *Epidemics of the Roman Empire, 27 BC-AD 476*. S Afr Med J, 2000. **90**(3): p. 267-72.

“Unraveling the Enigma:Forensic Sciences and the World of Poisonings”

¹Gül Fidan Yenel- Istanbul University – Cerrahpasa, Department of Sciences Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine, Istanbul, Türkiye

²Filiz Ekim Çevik- Istanbul University – Cerrahpasa, Department of Medical Sciences, Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine, Istanbul, Türkiye

Introduction: Toxicology is defined as the science of poison. It investigates how different agents cause harm to humans and other organisms. The occurrence of adverse effects has a wide range of time frames and variation between symptoms, which can be sudden death or symptoms that may appear months or even years later.

Method: A comprehensive review of the scientific literature was conducted to thoroughly investigate poisonings. Reliable academic databases were searched to select peer-reviewed articles, with a preference for articles published in English. The most relevant and important cases were chosen in line with the research objectives.

Findings: Socrates was an ancient Greek philosopher who lived between 470-400 BC. He believed in the one God and the immortality of the human soul and endeavoured to spread this idea. Socrates was found guilty of trying to influence the youth of Athens with his philosophical teachings and was sentenced to death in 402 BC. Hemlock was used.

Poisoning at the dinner table was a common method of murder in ancient Rome. Nero is famous for poisoning his older brother Britannicus with cyanide with the help of Locusta, his personal poison expert, and having unwanted members of his family killed.

Imam Azam Abu Hanifa is considered to be the founder of the Hanafi sect and is rumoured to have died by poisoning in 150 AH.

Melikşah, the famous Seljuk Sultan, suddenly fell ill at a banquet on his return from a hunt. The Sultan, who started to delirium, eventually lost consciousness. Nizam-ül-Mülk, the famous vizier of Melikşah, was also killed with a poisoned dagger by the fedayeen of Hasan Sabbah, known as Hashashashiyuns.

The Gokturk Hakan Bilge Kagan and the Saka Khan Alp Er Tunga were also killed by poison. Anatolian Seljuk Sultan Alaaddin Keykubat was poisoned by his son.

It was claimed that Sultan Mehmed the Conqueror was poisoned with the seeds of the kargabüken tree.

Rasputin was tried to be killed with cyanide.

Famous writer Emile Zola dies in Paris by gas poisoning.

There is an allegation that the Ukrainian prime minister Victor Yushchenko was poisoned with 2,3,7,8-Tetrachlorodibenzodioxin (TCDD) in 2004, causing severe facial disfigurement and spots called chloracne.

Conclusion:

Forensic toxicology is a field where contemporary analytical chemistry is integrated with basic toxicology, applied within a legal framework to address questions related to poisoning during legal procedures. Toxic agents have been used and continue to be used throughout history. Each poisonous substance used is a clinical syndrome that needs to be solved for physicians and researchers.

Keywords: Forensic Sciences, Poisonings, Forensic Toxicology

References

- 1- Quideau S.P., Deffieux D., Douat-Casassus C.L., Pouységü L. Plant Polyphenols: Chemical Properties, Biological Activities, and Synthesis. *Angew. Chem. Int. Ed.* 2011;50(3):586–621. doi: 10.1002/anie.201000044.
- 2- Hasler C.M., Blumberg J.B. Symposium on Phytochemicals: Biochemistry and Physiology. *J. Nutri.* 1991;129:756S–757S.
- 3- World Health Organization (WHO)., (2013). WHO Traditional Medicine Strategy: 2014-2023. World Health Organization (WHO), 1–76.

- 4- Khajja B., Sharma M., Singh R. Forensic Study of Indian Toxicological Plants as Botanical Weapon (BW) A Review. *J. Environment Analytic. Toxicol.* 2011;01(04):1:112.
- 5- *Toxicology*, in *Britannica Concise Encyclopedia*. 2005, Encyclopedia Britannica, Inc.
- 6- Derenzini, M., et al., *Toxic effects of ricin: studies on the pathogenesis of liver lesions*. *Virchows Arch B Cell Pathol*, 1976. **20**(1): p. 15-28.
- 7- Babinger, O.P.F., *Fatih Sultan Mehmet Zehirlendi mi Eceli ile mi Öldü?* 1965, Ankara: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları.
- 8- Retief, F.P. and L. Cilliers, *Epidemics of the Roman Empire, 27 BC-AD 476*. *S Afr Med J*, 2000. **90**(3): p. 267-72.

İkincil Travmatik Stres ile Çocukluk Çağı Travmaları Arasındaki Karşılıklı İlişki

Aylin AYDIN

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi, Uygulamalı İngilizce ve Çevirmenlik, Öğretim Görevlisi

İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü,

Sosyal Bilimler Programı Doktora Öğrencisi

aylinaydinacademic@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0287-3844

ÖZET

Bu araştırmanın amacı travmatik olayların bir parçası olan kişilerle çalışan ve bu kişilerin travmalarına ikincil düzeyde maruz kalan bireylerin ikincil travmatik stres düzeyleri ve çocukluk çağı travmalarını incelemek ve aralarındaki karşılıklı ilişkiyi araştırmaktır. Çalışmanın örneklem grubunu % 67.7'si kadın, %32.3'ü erkek 344 Ceza İnfaz Kurumu çalışanı ile polis, asker, avukat ve psikologlar oluşturmaktadır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar ikincil travmatik strese maruz kalmış bireylerin endişe, üzüntü, kaygı gibi olumsuz duygular taşıdığına, meslekte geçen süre ve yaş ilerledikçe ikincil travmatik stres düzeyinin arttığına, Ceza İnfaz Kurumları çalışanlarının diğer gruplara kıyasla daha fazla ikincil travmatik stres mağduru olduğuna işaret etmektedir. Ayrıca, çalışmadan elde edilen bulgular incelendiğinde ikincil travmatik stres ile çocukluk çağı travmalarının ilişkili olduğu ($r=.25$, $p<0.01$) gözlemlenmiştir. İkincil travmatik stres ile çocukluk çağı travmalarının tüm alt boyutları arasında ilişki olduğu görülen çalışmanın sonuçları alan çalışmaları çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcük: İkincil Travmatik Stres, Çocukluk Çağı Travmaları, Travma

öre değerlendirildiğinde anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir ($X^2=11.24$, $Sd.=2$, $p<0.01$). Gruplar arasındaki farklar incelendiğinde, üniversite ve lisansüstü mezunu olanların lise mezunu olanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.

Kaçınma alt ölçeğinden puanları eğitim durumuna göre değerlendirildiğinde anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir ($X^2=8.11$, $Sd.=2$, $p<0.05$). Gruplar arasındaki farklar incelendiğinde, üniversite ve lisansüstü mezunu olanların lise mezunu olanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.

Uyarılma alt ölçeğinden puanları eğitim durumuna göre değerlendirildiğinde anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir ($X^2=10.06$, $Sd.=2$, $p<0.01$). Gruplar arasındaki farklar incelendiğinde, üniversite ve lisansüstü mezunu olanların lise mezunu olanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.

Duyusal İhlal alt ölçeğinden puanları eğitim durumuna göre değerlendirildiğinde anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir ($X^2=16.22$, $Sd.=2$, $p<0.01$). Gruplar arasındaki farklar incelendiğinde, üniversite ve lisansüstü mezunu olanların lise mezunu olanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.

Fiziksel İhmal alt ölçeğinden puanları eğitim durumuna göre değerlendirildiğinde anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir ($X^2=6.22$, $Sd.=2$, $p<0.05$). Gruplar arasındaki farklar incelendiğinde, lise mezunu olanların üniversite ve lisansüstü mezunu olanlardan daha fazla puan aldığı görülmüştür.

The Reciprocal Relationship Between Secondary Traumatic Stress and Childhood Traumas

Aylin AYDIN

Istanbul Nisantasi University, Applied English and Translation, Instructor
Istanbul University– Cerrahpasa, Institute of Forensic Sciences and Legal Medicine,
PhD Student in Social Sciences Program

aylinaydinacademic@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0287-3844

Abstract

The aim of this study is to examine the secondary traumatic stress levels and childhood traumas of individuals working with people who are a part of traumatic events and who are exposed to the traumas of these people at the secondary level and to investigate the mutual relationship between them. The sample group of the study consisted of 344 Penal Institution employees (67.7% female, 32.3% male), police, soldiers, lawyers and psychologists. The results obtained from the study indicate that individuals exposed to secondary traumatic stress have negative emotions such as worry, sadness, and anxiety, that the level of secondary traumatic stress increases as the time spent in the profession and age increases, and that the employees of the Penal Institutions are more victims of secondary traumatic stress compared to other groups. In addition, when the findings obtained from the study were analyzed, it was revealed that secondary traumatic stress and childhood traumas were related ($r=.25$, $p<0.01$). The results of the study, indicating that there is a relationship between secondary traumatic stress and all sub-dimensions of childhood traumas, were evaluated within the framework of field studies.

Keywords: Secondary Traumatic Stress, Childhood Traumas, Trauma

Çocuk İstismarının Tespitinde Nükleer Tıp Görüntüleme Yöntemleri

Fatih Batı*, Güler Silov

Samsun Üniversitesi Tıp Fakültesi Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye

*Sorumlu Yazar: fatih.bati@samsun.edu.tr

Özet

Giriş:

Bu derlemede amaç, çocuk istismarının tanımını, türlerini ve etkilerini ele alarak, Nükleer Tıp uygulamalarının çocuk istismarı tespitindeki rolünü incelemektir. Çocuk istismarı, toplumun karşı karşıya olduğu ciddi bir sorun olup, çocuk sağlığı, gelişimi ve güvenliği üzerinde olumsuz etkiler yaratan bir toplumsal meseledir. Çocuk istismarı, fiziksel, duygusal, cinsel istismar ve ihmal olmak üzere dört temel kategoride incelenebilir. Fiziksel istismar, çocuğu kasıtlı olarak darp eden tüm fiziksel eylemleri içerir. Duygusal istismar, çocuğun psikolojik olarak incitici ve zarar verici davranışlara maruz kalmasıdır. Cinsel istismar, çocuğun cinsel açıdan gayri-ahlaki ve gayri-insani davranışlara maruz kalmasını, ihmal, çocuğun temel ihtiyaçlarının uygun zaman diliminde yeterince karşılanmamasını tanımlar.

Çocuk istismarı belirtileri, her çocuk için farklılık gösterebilir. Fiziksel istismarın belirtileri arasında vücut yaralanmaları ve çocuğun hikayesinin tutarsızlığı bulunabilir. Duygusal istismar, çocukta anormal psikolojik yansımalarla kendini gösterebilir ve patolojik davranış değişikliklerine yol açabilir. Cinsel istismar işaretleri ise daha karmaşık olabilir ve çocuğun davranışındaki belirgin değişiklikler, korku, içe kapanma, izole olma ve kaçınma davranışları gibi belirtiler gösterebilir.

Metod:

Çocuk istismarı vakalarının tespitinde Nükleer Tıp uygulamaları, önemli bir rol oynayabilir. Özellikle kemik sintigrafisi ve ^{18}F -NaF pozitron emisyon tomografisi (PET) gibi yöntemler, çocukların kemik yapısı ve işlevi üzerindeki değişiklikleri değerlendirmede kullanılır. Kemik sintigrafisi, çocuk istismarı vakalarında kemik yaralanmalarının tespitinde kullanılan özellikle ince yaralanmalar, mikrotrabeküler kırıklar ve stres yaralanmaları gibi durumları tespit etmede etkili bir araç olarak kabul edilir. Ayrıca, röntgen muayeneleri ile tespit edilemeyen lezyonları erken dönemde ortaya çıkarabilir. ^{18}F -NaF PET, çocuklarda kemik ağrısının ve stres

yaralanmalarının değerlendirilmesinde geleneksel kemik sintigrafisine göre daha hassas ve doğrulukla kemikleri görüntüleyebilir. Ayrıca, radyasyon maruziyetini azaltarak daha güvenli bir değerlendirme olanağı sunar.

Sonuç:

Çocuk istismarı, toplumsal bir sorun olup, çocukların fiziki ve ruhsal sağlığı üzerinde kalıcı etkilere yol açar. Çocuklara yönelik fiziksel, duygusal ve cinsel istismarlarla mücadele, toplum ve kurumlarının iş birliğini gerektiren, uzun vadeli bir eylemdir. Hukuki düzenlemelerin güçlendirilmesi, sosyal hizmetlerin iyileştirilmesi ve toplumun cinsel saldırılar konusundaki farkındalık kampanyalarının artırılması önemlidir. Mağdurlara uzun vadeli destek sağlamak ve ruh sağlığı sorunlarını önlemek hayati önem arz eder.

Nükleer tıp uygulamaları, çocuk istismarı vakalarının erken dönem tespitinde önemli bir role sahiptir. Kemik sintigrafisi ve 18F-NaF PET ile yapılan Nükleer Tıp yaklaşımları, kemik yapısı ve işlevi üzerindeki değişiklikleri değerlendirmede etkili araçlar olarak kullanılmaktadır. Her iki yöntemin de doğru endikasyona sahip olgularda çocuk istismarı vakalarının tanılanmasında kritik bir öneme sahip olduğu bildirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk istismarı, kemik sintigrafisi, PET/BT uygulaması

Nuclear Medicine Imaging Methods in Detection of Child Abuse

Fatih Batı*, Guler Silov

Department of Nuclear Medicine, Samsun University Faculty of Medicine, Samsun, Turkey

*Corresponding Author: fatih.bati@gmail.com

Abstract

Introduction:

The aim of this review is to examine the definition, types and effects of child abuse and to examine the role of Nuclear Medicine applications in the detection of child abuse. Child abuse can be categorized into four main categories: physical, emotional, sexual abuse and neglect. Physical abuse includes all physical acts that intentionally batter the child. Emotional abuse is the exposure of the child to psychologically hurtful and damaging behaviours. Sexual abuse refers to the exposure of the child to sexually immoral and inhuman behavior, and neglect refers to the failure to adequately meet the child's basic needs in the appropriate time period.

The signs of child abuse may differ for each child. Symptoms of physical abuse may include body injuries and inconsistency of the child's story. Emotional abuse can manifest itself in abnormal psychological reflections in the child and can lead to pathological behavioural changes. Signs of sexual abuse can be more complex and may include marked changes in the child's behaviour, fear, withdrawal, isolation and avoidance behaviour.

Method:

Nuclear Medicine application can play an important role in the detection of child abuse cases. In particular, methods such as bone scintigraphy and ^{18}F -NaF positron emission tomography (PET) are used to assess changes in bone structure and function in children. Bone scintigraphy is considered an effective tool for detecting bone injuries. It can also reveal lesions that cannot be detected by X-ray examinations at an early stage. ^{18}F -NaF PET can visualise bones with greater sensitivity and accuracy than conventional bone scintigraphy in the evaluation of bone pain and stress injuries in children. It also offers a safer evaluation by reducing radiation exposure.

Conclusion:

Child abuse is a social problem and has lasting effects on children's physical and mental health. Combating physical, emotional and sexual abuse against children is a long-term action that requires the cooperation of society and its institutions. It is important to strengthen legal regulations, improve social services and increase public awareness campaigns on sexual offences. It is vital to provide long-term support to victims and prevent mental health problems.

Nuclear Medicine applications have an important role in the early detection of child abuse cases. Nuclear Medicine approaches with bone scintigraphy and ^{18}F -NaF PET are used as effective tools to evaluate changes in bone structure and function. Both methods have been reported to have a critical importance in the diagnosis of child abuse in cases with the right indication.

Keywords: Child abuse, bone scintigraphy, PET/CT

Beyin Ölümünün Tanısı ve Nükleer Tıp Uygulamaları: Tc-99m DTPA, Tc-99m HMPAO ile Perfüzyon Sintigrafisi ve PET Görüntüleme

Fatih Batı^{1*}, Nilüfer Bıçakçı², Banu Kırtıloğlu²

¹Samsun Üniversitesi Tıp Fakültesi Nükleer Tıp Anabilim Dalı, Samsun, Türkiye

²Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nükleer Tıp Kliniği, Samsun, Türkiye

*Sorumlu Yazar: fatih.bati@samsun.edu.tr

Özet

Genel Bilgi: Beyin ölümü, organ nakli süreçlerinin kritik bir aşamasını temsil eder. Beyin ölümünün nedenleri, tanı süreçleri ve nükleer tıp görüntüleme yöntemlerinin bu bağlamdaki yeri önemlidir. Beyin ölümü tanısının doğrulanması, geleneksel Tc-99m DTPA Radyonüklid Sintigrafisi ve Tc-99m HMPAO Beyin Perfüzyon Sintigrafisi gibi nükleer tıp uygulamaları ile mümkün olurken, pozitron emisyon tomografisi (PET) de bu süreçte önemli bir rol oynar.

Beyin ölümü, trafik kazaları gibi travmalar sonrası, subaraknoid ve intraserebral kanamalar gibi nedenlerle ve beyin tümörleri sonucu ortaya çıkabilir. Subaraknoid kanama, beyin yüzeyindeki kan damarlarının yırtılması sonucu gelişir ve genellikle 40-70 yaşları arasındaki bireylerde görülür. İntraserebral kanama ise beyin içindeki kan damarlarının yırtılması sonucu meydana gelir. Her iki durum da beyin dokusuna zarar vererek beyin ölümüne yol açabilir. Bu hastalıkların bir sonucu olarak, beyin dokusunda ödem, yüksek intrakraniyal basınç ve iskemi gelişebilir.

Materyal Metod: Beyin ölümünün tanısı, beyin fonksiyonlarının tamamen kaybedildiğini doğrulayan bir dizi testi içerir. Bu testler arasında klinik muayene, elektroensefalografi (EEG), karotis anjiyografi ve nükleer tıp görüntüleme yöntemleri bulunur. Beyin ölümünü doğrulamak için geleneksel olarak Tc-99m DTPA Radyonüklid Sintigrafisi ve Tc-99m HMPAO Beyin Perfüzyon Sintigrafisi kullanılır. Beyin sintigrafisinde dikkate alınması gereken önemli bir bulgu da "sıcak burun" işaretidir. Bu işaret, intrakraniyal arterlerin aktivite dolmamasıyla birlikte burun bölgesinde artmış radyoizotop tutulumunu ifade eder. Bu görüntüleme yöntemleri, beyin perfüzyon dağılımını analiz ederek beyin ölümünün tanısını destekler.

PET görüntüleme, beyin ölümünün tanısında da kullanılan güçlü bir araçtır. FDG (18F-fluorodeoxyglucose) PET taramaları, beyin ölümünün tanısını destekler ve kafa derisinde

radyoaktif madde tutulumunun yanıltıcı olabileceği durumları daha hassas bir şekilde tespit edebilir.

Sonuç: Nükleer tıp görüntüleme yöntemleri ve PET taramaları, beyin ölümünün doğru ve güvenilir bir şekilde teşhis edilmesinde önemli bir rol oynar. Bu yöntemler, organ nakli gibi kritik tıbbi prosedürlerin başarısını artırabilir ve nakil yapılan hastaların yaşam kalitesini iyileştirebilir. Beyin ölümünün nedenleri, tanı süreçleri ve görüntüleme yöntemleri ile ilgili günümüzdeki gelişmeler organ nakli ve tıbbi uygulamalar açısından bilim dünyasına önemli katkılarda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beyin ölümü, sintigrafi, PET/BT, organ nakli

Diagnosis of Brain Death and Nuclear Medicine Applications: Perfusion Scintigraphy with Tc-99m DTPA, Tc-99m HMPAO and PET Imaging

Fatih Batı^{1*}, Nilüfer Bıçakçı², Banu Kırtıloğlu²

¹Samsun University Faculty of Medicine, Department of Nuclear Medicine, Samsun, Turkey

²Samsun Training and Research Hospital Nuclear Medicine Clinic, Samsun, Turkey

*Corresponding Author: fatihbati@samsun.edu.tr

Abstract

Introduction: Brain death represents a critical stage in the organ transplantation process. The causes of brain death, the diagnostic processes and the role of nuclear medicine imaging modalities in this context are important. While the confirmation of the diagnosis of brain death is possible with nuclear medicine applications such as traditional Tc-99m DTPA Radionuclide Scintigraphy and Tc-99m HMPAO Brain Perfusion Scintigraphy, positron emission tomography (PET) also plays an important role in this process.

Brain death can occur after traumas such as traffic accidents, subarachnoid and intracerebral hemorrhages and brain tumors. Subarachnoid hemorrhage develops as a result of rupture of blood vessels on the surface of the brain and usually occurs in individuals between the ages of 40 and 70. Intracerebral hemorrhage occurs when blood vessels inside the brain rupture. Both

conditions can damage brain tissue and lead to brain death. As a consequence of these diseases, edema of the brain tissue, high intracranial pressure and ischemia may develop.

Material and Methods: The diagnosis of brain death involves a series of tests that confirm the complete loss of brain function. These tests include clinical examination, electroencephalography (EEG), carotid angiography and nuclear medicine imaging. Tc-99m DTPA Radionuclide Scintigraphy and Tc-99m HMPAO Brain Perfusion Scintigraphy are traditionally used to confirm brain death. An important finding to consider in brain scintigraphy is the "hot nose" sign. This sign refers to increased radioisotope uptake in the nasal region with no activity filling of the intracranial arteries. These imaging modalities support the diagnosis of brain death by analyzing brain perfusion distribution.

PET imaging is a powerful tool also used in the diagnosis of brain death. FDG (18F-fluorodeoxyglucose) PET scans support the diagnosis of brain death and can more sensitively detect conditions where radioactive material uptake in the scalp may be misleading.

Conclusion: Nuclear medicine imaging modalities and PET scans play an important role in the accurate and reliable diagnosis of brain death. These methods can increase the success of critical medical procedures such as organ transplantation and improve the quality of life of transplant patients. Current advances in the causes, diagnostic processes and imaging modalities of brain death are making important contributions to the world of science in terms of organ transplantation and medical applications.

Keywords: Brain death, scintigraphy, PET/CT, organ transplantation

Adli Tıp Polikliniğine İntihar Girişimi Nedeniyle Başvuran Olguların Değerlendirilmesi

Kerem Sehlikoğlu^{*}, Şeyma Sehlikoğlu[‡]

^{*} Adıyaman Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Adıyaman, Türkiye

[‡] Adıyaman Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Adıyaman, Türkiye

Özet

Giriş: İntihar girişimi, bireylerin sadece kişisel ruh sağlığını ilgilendiren bir konu olmayıp, sosyokültürel ve sosyoekonomik çevrenin de etkileriyle meydana gelen bir eylemdir. Bu çalışmada intihar girişimi nedeni ile başvuran olguların sosyodemografik, adli tıbbi ve psikiyatrik özellikleri belirlenerek, toplumsal bir sorun olan intihar olgularının önlenmesine yönelik çalışmalara katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Yöntemler: Çalışmada 01/01/2017-01.09.2021 tarihleri arasında polikliniğimize intihar girişimi nedeni ile başvuran ve adli rapor düzenlenen 78 olgu retrospektif olarak incelendi. Tüm veriler kişilerin adli raporlarındaki ve hastane elektronik sistemindeki tıbbi kayıtlarından elde edildi.

Bulgular: Olguların %33,3'ü (n=26) erkek, %66,7'si (n=52) kadındı. Olgular en sık %64,1 (n=50) oranı ile 30 yaş altı grubundaydı. 60 (n=%76,9) olgu ile ilaç alımı en sık girişim yöntemiydi. İntihar yöntemi ilaç alımı ve diğerleri olarak iki grupta incelendiğinde, cinsiyetler arasında girişim yöntemi dağılımlarının benzer olduğu saptandı (χ^2 : ,325, SD: 1, p=0,569). 21 (n=%26,9) olguda intihar girişimi öyküsü bulunduğu anlaşıldı. Olguların %35,9'unda (n=28) intihar girişimi nedeni başvuru sırasında psikiyatri konsültasyonu istenmediği saptandı. Yaralanma derecesi açısından, olguların %82,1'inin basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif yaralandığı gözlemlendi.

Sonuç: Olguların çoğunlukla kadın, genç yetişkin dönemde oldukları ve yöntem olarak ilaç alımını tercih ettikleri gözlemlendi. Bireylerde intihar girişimi ve psikiyatrik hastalık öyküsü bulunması predispoze faktörlerdendir. İntihar girişiminde bulunan bireylerin ayrıntılı psikiyatrik muayenelerinin yapılması ve klinik takip sürecine alınmaları gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: İntihar Girişimi, adli tıp, sosyodemografik özellik, intihar yöntemi.

Evaluation of Cases Applying to the Forensic Medicine Polyclinic Due to Suicide Attempts

Kerem Sehlikoğlu^{*}, Şeyma Sehlikoğlu[‡]

^{*} Adiyaman University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Adiyaman, Tűrkiye

[‡] Adiyaman University, Faculty of Medicine, Department of Psychiatry, Adiyaman, Tűrkiye

Abstract

Introduction: Suicide attempt is not only an issue that concerns the personal mental health of individuals, but also an action that occurs with the effects of the sociocultural and socioeconomic environment. This study aims to contribute to studies on preventing suicide, which is a social problem, by determining the sociodemographic, forensic and psychiatric characteristics of the cases admitted for suicide attempt.

Methods: In the study, 78 cases who applied to our polyclinic due to suicide attempt between 01/01/2017-01.09.2021 and for whom a forensic report was prepared were examined retrospectively. All data were obtained from the individuals' forensic reports and medical records in the hospital electronic system.

Results: Of these, 33.3% (n=26) are men, and 66.7% (n=52) are women. The cases are most commonly (n=50; 64.1%) found in the age group of under 30. The primary method of attempt is drug intake, with 60 cases (76.9%). When suicide methods were examined in two groups as drug intake and others, it was determined that the distribution of attempt methods was similar between sex (χ^2 : ,325, SD: 1, p=0,569). A history of suicide attempt was found in 21 cases (26.9%). It was noticed that in 35.9% of the cases (n=28), psychiatric consultation was not requested during their admissions. It was observed that 82.1% of the cases were treated with a simple medical intervention.

Conclusion: It was observed that the cases were mostly female, young adults, and preferred taking medication as a method. Having a history of suicide attempts and a history of psychiatric illness are predisposing factors. Individuals who attempt suicide must undergo detailed psychiatric examinations and be included in a clinical follow-up process.

Keywords: Suicide Attempt, forensic medicine, sociodemographic characteristic, suicide method.

POSTER BİLDİRİLER

Düşük Evreli Mesane Ürotelyal Karsinomunda Rektum Metastazı: Olgu Sunumu

Büşra Demir, Akgül Arıcı, Elif Akçay, Reşit Doğan Köseoğlu

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Patoloji Ana Bilim Dalı, Tokat, Türkiye

Genel Bilgiler

Mesane kanserleri üriner sistemin en sık izlenen malignitesi olup, %90'dan fazlası ürotelyal karsinomadır (ÜK). Çoğunlukla lenfatik/hematojen yolla metastaz yapmakta; lenf düğümü, kemik, akciğer, karaciğer ve periton başta olmak üzere, her organa metastazı görülebilmektedir. Komşu yapı/organlara direkt yayılımı yaygın olarak görülmektedir; ancak ÜK'nin rektum metastazı oldukça nadirdir ve genellikle ileri evre olgulardır.

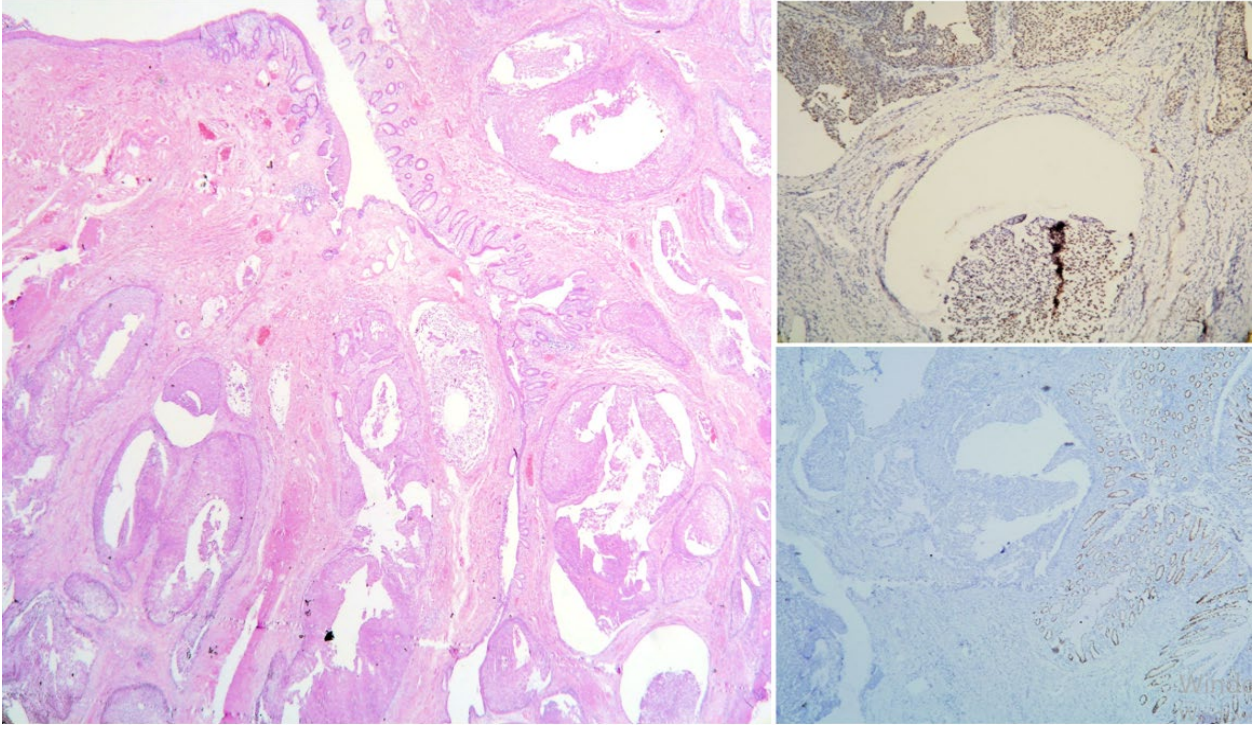
Olgu

69 yaşında erkek hasta ileus tanısı ile acil operasyona alınmıştır. Operasyonda rektumda nodüler değişiklikler izlenmesi üzerine kolonoskopi yapılmıştır. Anal girimden başlayan rektum lümenini daraltan ve geçişe izin vermeyen lezyon izlenmiş, biyopsi alınmıştır. Rektum biyopsisinde normal kolon mukozası ile birlikte hafif nükleer kalabalıklaşma ve hiperkromazi gösteren, sellüleritesi hafifçe artmış ürotelyumla döşenme izlenmiş, bu alanda GATA3 ile diffüz kuvvetli nükleer ekspresyon gözlenirken, CDX2 ile ekspresyon saptanmamıştır. Hastanın özgeçmişinde 5 yıl önce pT1(lamina propria invazyonu) ÜK tanısı aldığı, takiplerinde en son 3 ay önce pTa (noninvaziv) ÜK tanısı mevcuttu. Hastaya sistoprostatektomi+abdominoperineal rezeksiyon yapılmıştır. Makroskopik incelemede anüsten başlayan 15 cm'lik segmentte perirektal yağ dokuya infiltrasyon gösteren tümöral lezyon izlenmiştir. Mesanede yüzeysel papiller oluşumlar görülmüştür. Mikroskopik incelemede rektumda atipik ürotelyal hücrelerin oluşturduğu, muskularis propriada, subseroza-perirektal yağ dokuda infiltrasyon gösteren tümörde, perinöral ve lenfatik invazyon ile 23 adet metastatik lenf nodu saptanmıştır. Mesanede düşük dereceli (DD) pTa ÜK izlenmiştir. Olgu mesaneden lokal direkt invazyon olmaksızın, ÜK'nin rektum metastazı olarak değerlendirilmiştir.

Sonuç

Mesanede pT1 tanılı, takip biyopsileri pTa olan, DD ÜK tanılı olguda rektum metastazı olgusu sunduk. Rektal metastaz, ÜK'lerde oldukça nadirdir. Tümör derecesi ve evresi düşük olsa bile, gastrointestinal sistem yakınması olan olgularda ÜK infiltrasyonu-metastazı olasılığı akılda tutulmalıdır.

Anahtar sözcük: mesane kanseri, rektum metastazı, ürotelyal karsinom

Şekil: H&E x20(sol), GATA3 x100(sağ-üst), CDX2 x40(sağ-alt)

Rectal Metastasis by Low Grade Bladder Urothelial Carcinoma: A Case Report

Büşra Demir, Akgül Arıcı, Elif Akçay, Reşit Doğan Köseoğlu

Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Medicine, Department of Medical Pathology, Tokat, Türkiye

General Information

Bladder cancers are the most common malignancy of the urinary system, and more than 90% are urothelial carcinoma (UC). UC mostly shows lymphatic/hematogenous metastases; metastasis can be seen in every organs; especially lymph nodes, bones, lung, liver and peritoneum. Direct spread to adjacent structures/organs is common; however, rectal metastases of UC are substantially rare and are usually high grade cases.

Case

A 69-year-old male patient was taken into emergency surgery with the diagnosis of ileus. When nodular changes were observed in the rectum, colonoscopy was performed. Colonoscopy revealed a lesion that started at the anal entrance, caused narrowing in the rectal lumen and did not allow passage. In the rectal biopsy taken, urothelium lining with slightly increased cellularity and showing mild nuclear crowding and hyperchromasia was observed along with normal colon mucosa. This domain stained strongly nuclear positive for GATA3 and negative for CDX2. In the patient's medical history learned that he was diagnosed with pT1 (lamina propria invasion) UC 5 years ago and pTa (noninvasive) UC 3 months ago in his last follow-up. Therefore, cystoprostatectomy+abdominoperineal resection was performed. On gross examination, the tumoral lesion infiltrating the perirectal fat tissue was observed along 15 cm colon segment starting from the anus. In the bladder, superficial papillary formations were detected. On microscopic examination observed that the tumor consisting of atypical urothelial cells infiltrated the muscularis propria and subserosa-perirectal fat tissue of the rectum, perineural and lymphatic tumoral invasion and 23 metastatic lymph nodes. Low grade (LG) pTa UC was observed in the bladder. The case was evaluated as rectal metastasis of UC without local direct invasion from the bladder.

Conclusion

We presented the rectal metastasis that developed in our case who had a history of pT1 and then pTa stage LG UC in the bladder. The possibility of UC infiltration-metastasis should be kept in

mind in cases with gastrointestinal system complaints and a history of bladder tumor, even if it is low grade and low stage.

Keywords: bladder cancer, rectal metastasis, urothelial carcinoma

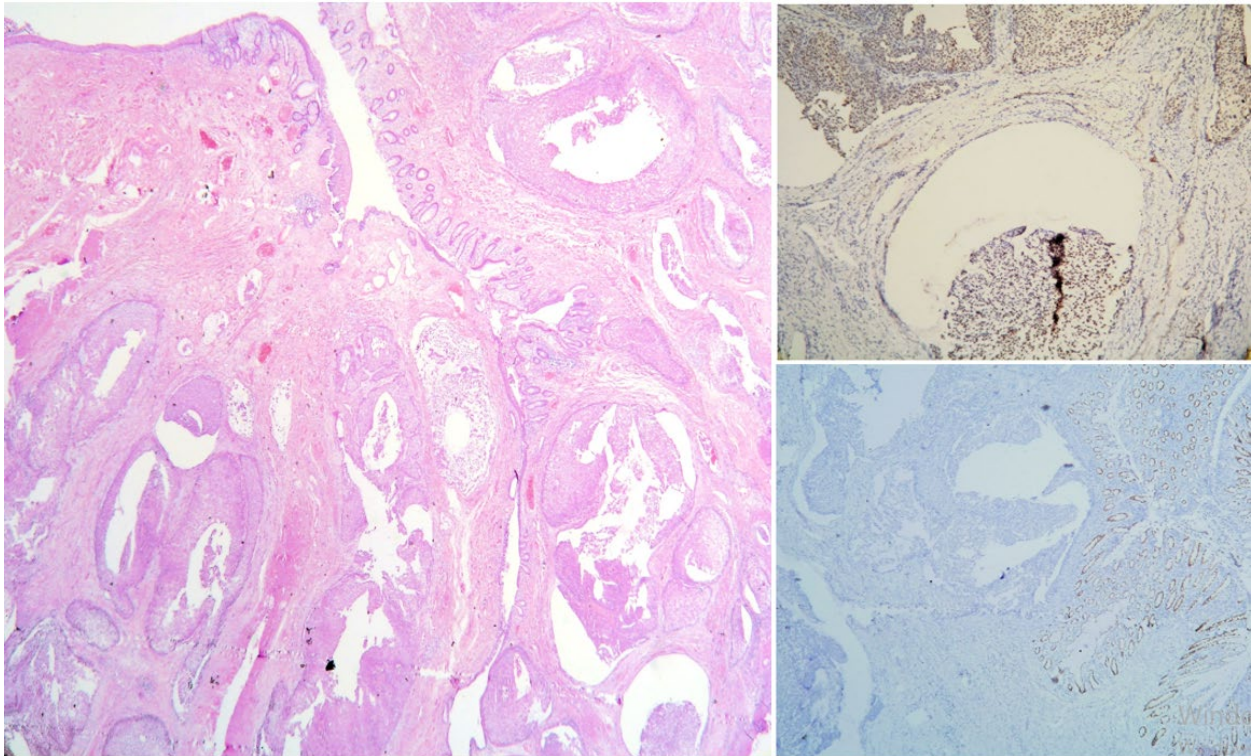

Figure: H&E x20(left), GATA3 x100(top right), CDX2 x40(bottom right)

Gelişmiş İş Birliği ve Elektronik Kanıtların İfşasına İlişkin Siber Suç Sözleşmesine İkinci Ek Protokol'ün Getirdiklerinin Adli Bilişim Perspektifinden Değerlendirilmesi

Elif Yorgancıoğlu

Bağımsız Araştırmacı

Orcid No: 0000-0003-2585-2747

E-posta: elifyorgancioglu@gmail.com

Telefon:+40 731 575 310

Özet

Giriş-Amaç: Siber suçların önlenmesinde uluslararası anlaşmaların önemi büyüktür. Bu anlaşmaların en önemlilerinden biri Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesidir. Siber suçların soruşturulması ve kovuşturulmasında, bulut bilişim, ülkesellik, yargı yetkisi ve dolayısıyla elektronik delillere erişimin yarattığı güçlükler Sözleşme'nin bir ek protokolle tamamlanması ihtiyacını doğmuştur. 2022 yılında imzaya açılan ve Türkiye'nin henüz tarafı olmadığı İkinci Ek Protokol, gelişmiş iş birliği ve elektronik delillerin ifşasına ilişkin olup adli bilişimin inceleme alanına girmektedir. İkinci Ek Protokol; abone, alan adı bilgileri ve trafik verilerinin paylaşılması, devletlerin başka ülke hizmet sağlayıcılarıyla doğrudan iş birliği, acil durumlarda iş birliği, video konferans ve ortak soruşturma ekiplerinin kurulması ile veri koruma gereklilikleri dahil olmak üzere diğer güvenceler konusunda detaylı düzenlemelere yer vermektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'nin İkinci Ek Protokol'ü imza sürecindeki değerlendirmesine katkı sunmaktır.

Yöntem: Toplam 28 maddeden oluşan İkinci Ek Protokol'ün tüm maddeleri incelenmiş, Protokolde yer alan iş birliği düzenlemeleri, kişisel veri hukuku, adli bilişim ve ceza usul hukuku ışığında değerlendirilmiştir.

Bulgular: Türkiye'nin, siber suçlara ilişkin elektronik delillere veri koruma güvenceleriyle erişilmesine olanak sağlayan İkinci Ek Protokol'e taraf olmasının, Türkiye'de siber suçlara ilişkin ceza adaletinin sağlanmasında önemli katkı sunacağı değerlendirilmiştir.

Sonuç: Siber suçların sınır aşan suç niteliği nedeniyle, suçla ilgili delillerin de çoğunlukla sınır ötesinde, birden çok veya farklı yargı bölgelerindeki bilgisayar sistemlerinde elektronik biçimde saklanabiliyor olması, siber suç gruplarının sınır ötesi niteliği, suç teşkil eden eylemin birden fazla ülkede gerçekleşebilmesi, siber suçların cezalandırılmasında uluslararası iş birliğini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle sözleşmenin mümkün olan en çok sayıda devlet tarafından imzalanarak yürürlüğe sokulması siber suçlarla mücadele adına önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Adli bilişim; elektronik delil; siber suç; siber suç sözleşmesi.

Evaluation of the Implications of the Second Additional Protocol to the Convention on Cybercrime on Enhanced Cooperation and Disclosure of Electronic Evidence from a Digital Forensic Perspective

Elif Yorgancıoğlu

Independent Resercher

Orcid No: 0000-0003-2585-2747

Mail: elifyorgancioglu@gmail.com

Phone:+40 731 575 310

Abstract

Introduction-Objective: International agreements are of great importance in the prevention of cybercrime. One of the most important of these agreements is the Council of Europe Convention on Cybercrime. In the investigation and prosecution of cybercrimes, the challenges posed by cloud computing, territoriality, jurisdiction and access to electronic evidence have led to the need to complement the Convention with an additional protocol. Opened for signature in 2022, the Second Additional Protocol, to which Turkey is not yet a party, concerns enhanced cooperation and disclosure of electronic evidence and falls within the field of digital forensic. The Second Additional Protocol provides detailed regulations on the sharing of subscriber, domain name and traffic data, direct cooperation of states with service providers in other countries, cooperation in emergencies, video conferencing and the establishment of joint investigation teams, and other safeguards, including data protection requirements. The aim of this study is to contribute to Turkey's assessment of the process of signing the Second Additional Protocol.

Method: All articles of the Second Additional Protocol, which consists of 28 articles in total, were examined, and the cooperation arrangements in the Protocol were evaluated in the light of personal data law, digital forensic and criminal procedure law.

Results: Turkey's accession to the Second Additional Protocol, which provides access to electronic evidence of cybercrime with data protection safeguards, would contribute significantly to ensuring criminal justice for cybercrime in Turkey.

Conclusion: Due to the transnational criminal nature of cybercrimes, the fact that the evidence related to the crime can be stored electronically in computer systems in multiple or different

jurisdictions, the transnational nature of cybercrime groups, and the fact that the criminal act can take place in more than one country make international cooperation necessary in the punishment of cybercrimes. Therefore, it is important for the fight against cybercrime that the convention is signed and put into force by as many states as possible.

Keywords: Digital forensic; electronic evidence; cybercrime; convention on cybercrime.

Elektrik Akımı Kaynaklı Yaralanmaların Adli Tıbbi Açıdan Değerlendirilmesi

Halil İlhan Aydoğdu*, Muazzez Elçin Özkan**

* Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

** Giresun Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Genel Bilgiler:

Elektrik akımı ile temasta meydana gelebilecek doku hasarını; elektrik devresinin tipi, akımın tipi, akımın şiddeti, vücudun direnci, akımın vücut içinde izlediği yol ve akımın geçiş süresi gibi faktörler belirlemektedir. Farklı kaynaklarda farklı rakamlar bulunmakla birlikte, kalpten 50-80mA akımın birkaç saniye geçişi ölüme neden olmakta, 40mA akım geçişi ile bilinç kapanabilmektedir. Bu çalışmada bir olgu sunumu ile elektrik akımının insan vücudundaki etkileri, yaralanma mekanizmalarıyla birlikte adli tıbbi açıdan elektrik yaralanmalarının tartışılması amaçlanmıştır.

Olgu:

İş yerinde elektrik çarpması sonucu yaralandığı belirtilen kişinin sağlık kuruluşuna; arrestle başvurduğu, CPR başlandığı, adrenalin magnezyum amiodoron ve defibrilasyon işlemleriyle birlikte sıvı replasmanı uygulandığı, normal sinüse döndüğü, Toraks BT’de diffüz alveolar hemoraji ile uyumlu bulgular izlendiği, kardioloji muayenesinde; EKG sinus ritminde kalp hızı:107/dk, EKO’da EF:%30, apex akinetik, tansiyon 110/70mmhg saptandığı, olay sonrası 4.gün Nöroloji muayenesinde stupor halinde ışık refleksi bilateral pozitif, pupiller izokorik,istemli göz hareketleri değerlendirilemediği nötral pozisyonda gözler yukarı deviye, ağrılı uyarana dört ekstremitede hafif flexiyon yanıtı izlendiği, ağrılı uyarana yüz buruşturma şeklinde yanıt izlendiği ağrılı uyarana sözel yanıt olmadığı, EEG’de orta şiddette zemin ritmi yavaşlaması ile uyumlu olduğu, Diffüzyon MRG’de hipoksik iskemik beyin hasarı düşünülmediği, tarafımızca yapılan muayenesinde; bağımsız desteksiz ambule olduğu, ellerini ince becerilerde kullanmakta zorlandığı görüldü. Psikiyatri muayeneleri neticesinde; organik mental bozukluk ön tanısı aldığı tespit edildi. Merkezimizde adli raporu düzenlendi.

Sonuç:

Elektrik yaralanmaları hem tanı ve tedavi hem de adli tıbbi değerlendirme açısından özellikli yaralanmalardandır. Elektrik akımı ile temas iddialarında olay yeri incelemeleri yapılmalı,

tibben yaralanmanın meydana gelip gelmediği ve meydana geldiyse klinik sonuçları özenle incelenerek adli rapor düzenlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Elektrik, Travma, Adli Tıp

Forensic Evaluation of Injuries Caused by Electric Current

General Information:

The extent of tissue damage resulting from contact with an electric current is determined by various factors, such as the type of electrical circuit, the type of current, the current's intensity, the body's resistance, the path the current follows within the body, and the duration of current passage. Although different sources may provide varying figures, it is generally acknowledged that a current of 50-80mA passing through the heart for a few seconds can lead to death, and a current of 40mA can cause loss of consciousness. This study aims to discuss electric injuries from a forensic perspective, including their effects on the human body and injury mechanisms, through a case presentation.

Case:

In a case involving an individual who was reported to have been injured due to an electric shock at the workplace, the following medical interventions were noted upon their admission to a healthcare facility: active CPR was initiated due to cardiac arrest, adrenaline, magnesium, amiodarone, and defibrillation procedures were performed, along with fluid replacement. The patient returned to normal sinus rhythm. Thoracic CT revealed findings consistent with diffuse alveolar hemorrhage. During the cardiology examination, the patient exhibited the following: EKG showed a heart rate of 107 bpm in sinus rhythm, an EF of 30% on Echocardiography, akinetic apex, and blood pressure was measured at 110/70 mmHg. On the 4th day after the incident, a neurology examination revealed that the patient was in a stuporous state with a positive bilateral light reflex, isochoric pupils, upward deviation of eyes in the neutral position, a mild flexion response to painful stimulation in all four extremities, facial grimacing in response to painful stimuli, and no verbal response to painful stimuli. EEG indicated moderate slowing of the background rhythm, and diffusion MRI did not suggest hypoxic-ischemic brain injury. During our examination, the patient was observed to ambulate independently without support but had difficulty using both hands for fine motor skills. Psychiatric evaluations resulted

in a provisional diagnosis of an organic mental disorder. In our center, the forensic report was prepared.

Conclusion:

Injuries caused by electric current are distinctive both in terms of diagnosis and treatment and forensic evaluation. In cases of alleged contact with electric current, on-site investigations should be conducted, and forensic reports should be meticulously prepared by examining whether the injury occurred medically and its clinical consequences.

Keywords:

Electric Current, Trauma, Forensic Medicine

Emre BOZ¹, Savaş DERTSİZ², Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

² Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı Morg İhtisas Dairesi, Malatya, Türkiye

ÖZET

Şiddet ve Sosyal Medya

Genel Bilgiler

Şiddetin sosyal medyaya taşınması toplumu şiddete duyarsızlaştırmaktadır. Sosyal medya kullanıcıları şiddet içeriklerini kendileri üretmese dahi üretilenleri paylaşarak buna ortak olmaktadır. Özellikle son dönemlerde işlenen cinayet olguları da sosyal medya üzerinde paylaşılma ve yayılmaktadır.

Olgu

33 yaşındaki erkek şahsın eylül ayı içerisinde başka bir şahısla sözlü münakaşada bulunduğu, tartıştığı şahsın kendisini kesici-delici alet ile yaraladığı öğrenildi. Yaralanma sonrası olay yerinde hayatını kaybetmiş olduğu bildirildi. Müteveffa otopsi yapılmak üzere Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı'na getirildi.

Yapılan otopsi sonucu şahsın 12 kesici-delici alet yarası aldığı, bunlardan 6 tanesinin hayati önem arz eden organları hedef aldığı ve kişinin delici-kesici alet yaralanmasına bağlı iç organ organ yaralanması ve iç-dış kanama sonucu öldüğü raporlandı.

Aynı gün failin cinayet eylemini sosyal medya üzerinde canlı yayında takipçileri ile paylaştığı öğrenildi.

Tartışma ve Sonuç

TUİK verilerine göre; internet kullanımı, 6-15 yaş grubundaki çocuklar için 2021 yılında %82,7 olmuştur. Hemen her gün veya haftada en az bir defa olmak üzere düzenli internet kullanan çocukların oranı ise %98,6'ya ulaşmıştır.

Tüm bu veriler birlikte değerlendirildiğinde sosyal medyanın olumsuz etkilerinin öncelikli olarak çocuklarda gözlenebileceği ve gelecekte toplumdaki şiddet eğiliminin artması yönünde etkileri olabileceği söylenebilecektir.

Anahtar kelimeler: Sosyal Medya, Şiddet, Adli Tıp

Emre BOZ¹, Savaş DERTSİZ², Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

²Malatya Forensic Medicine Group Mortuary Specialization Department, Malatya, Türkiye

Abstract

Violence and Social Media

General Information

Bringing violence to social media desensitizes society to violence. Even if social media users do not produce violent content themselves, they participate in it by sharing what is produced. Murder cases, especially those committed recently, are also shared and spread on social media.

Case

It was learned that a 33-year-old man had a verbal argument with another person in September, and the person with whom he had an argument injured him with a sharp object. He was declared dead at the scene following his injuries. The deceased was brought to Malatya Forensic Medicine Group Presidency for autopsy.

As a result of the autopsy, it was reported that the person received 12 sharp object wounds, 6 of which targeted vital organs, and that the person died as a result of internal organ injuries and internal and external bleeding due to the sharp object injury.

On the same day, it was learned that the perpetrator shared the act of murder with his followers live on social media.

Discussion and Conclusion

According to TUIK data; internet usage was 82.7% in 2021 for children aged 6-15. The rate of children using the internet regularly, almost every day or at least once a week, has reached 98.6%.

When all these data are evaluated together, it can be said that the negative effects of social media can be observed primarily in children and may have an impact on increasing the tendency towards violence in society in the future.

Keywords: Violence, Social Media, Forensic Medicine

ÇOCUKLARDA PSİKOLOJİK İSTİSMAR (POSTER)

Abdulkerim YAYLA¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Emre BOZ¹, Mucahit ORUÇ¹-Osman CELBİŞ¹

¹Inönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Özet

Çocukların ruhsal sağlığını korumak, onların sağlıklı gelişimini desteklemek için önemli bir sorumluluktur. Ancak, çocukların ruhsal sağlığını olumsuz etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörlerden biri de psikolojik istismardır. Psikolojik istismar, çocuğun kişilik gelişimine zarar veren, ona sürekli olarak aşağılayıcı, küçümseyici, yetersiz hissettirici davranışlar sergilenmesidir. Bu tür davranışlar, çocuğun özgüvenini ve özsaygısını olumsuz etkileyebilir.

Aile, çocuğun en yakın çevresidir ve onun gelişimine doğrudan etki eden en önemli faktördür. Ne yazık ki, bazı ailelerde çocukların psikolojik istismara maruz kaldığı durumlar söz konusu olabilmektedir. Aile içindeki psikolojik istismar çocuğun ruhsal sağlığını olumsuz etkileyebilir ve uzun süreli sonuçlara yol açabilir.

Eğitim sistemi, çocukların ruhsal sağlığını koruma noktasında önemli bir rol oynamaktadır. Eğitim sisteminin psikolojik istismarı önlemede entegre olması önemlidir. Okullar, çocukların sosyal ve duygusal ihtiyaçlarının karşılanmasında önemli bir rol oynayabilir ve olası istismar durumlarını tespit ederek müdahale edebilir.

Çocukların ruhsal sağlığını korumak, onların sağlıklı bir şekilde gelişimlerini sürdürmelerini sağlamak için önemlidir. Aileler ve eğitim sistemi, çocukların psikolojik istismara karşı korunmasında önemli bir rol oynamaktadır. Aileler, çocuklarına karşı duyarlı olmalı ve onların ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Eğitim sistemi ise psikolojik istismarı önlemek ve müdahale etmek için gerekli önlemleri almalıdır. Büyük bir sorumluluk gerektiren bu konuda bilinçlenmek ve etkili adımlar atmaktan kaçınmamak önemlidir.

Anahtar kelimeler: İstismar, Çocuk, Psikoloji

PSYCHOLOGICAL ABUSE IN CHILDREN (POSTER)

Abdulkerim YAYLA¹, Mehmet Efdal SAYDAN¹, Emre BOZ¹, Mucahit ORUÇ¹-Osman CELBİŞ¹

¹Inonu University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

Abstract

Protecting children's mental health is an important responsibility to support their healthy development. However, there are many factors that negatively affect children's mental

health. One of these factors is psychological abuse. Psychological abuse is the constant display of behavior that harms the child's personality development and makes him/her feel humiliating, condescending and inadequate. Such behavior can negatively affect the child's self-confidence and self-esteem.

Family is the child's closest environment and the most important factor that directly affects his development. Unfortunately, in some families there may be situations where children are exposed to psychological abuse. Psychological abuse within the family can negatively affect the child's mental health and lead to long-term consequences.

The education system plays an important role in protecting children's mental health. It is important that the education system is integrated in preventing psychological abuse. Schools can play an important role in meeting children's social and emotional needs and can detect and intervene in possible situations of abuse.

Protecting children's mental health is important to ensure that they continue their healthy development. Families and the education system play an important role in protecting children against psychological abuse. Families should be sensitive to their children and meet their needs. The education system must take the necessary precautions to prevent and intervene in psychological abuse. It is important to be aware of this issue, which requires great responsibility, and not to refrain from taking effective steps.

Keywords: Abuse, Child, Psychology

KAYNAKÇA

1. Duman, N. , Bridge, E. N. & Dağ, B. (2019). YETİŞKİN İLİŞKİLERİNDE ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLARIN İNCELENMESİ . Motif Akademi Halkbilimi Dergisi , 12 (28) , 1210-1222 . DOI: 10.12981/mahder.613934
2. Özgentürk, İ. (2014). Çocuk istismarı ve ihmal. International Journal of Human Sciences, 11(2), 265-278. doi: 10.14687/ijhs.v11i1.2943276
3. Merkezleri, İ. , Yüksel, F. , Keser, N. , Odabaş, E. , Kars, G. B. , Yurtkulu, F. , Daşkafa, F. D. , Arslan, F. & Cayrat, E. (2013). Çocuk İstismarı ve Çocuk İzlem Merkezleri . Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi , 0 (2) , 18-22 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tshd/issue/52278/684019>
4. Özgentürk, İ. (2014). Çocuk istismarı ve ihmal. International Journal of Human Sciences, 11(2), 265-278. doi: 10.14687/ijhs.v11i1.2943276

Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹, Mucahit ORUÇ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Yaşlı, Engelli ve Çocuklarda İhmal Suçu

Özet

Genel Bilgiler

İhmal suçu, kişinin bakım ve korumasıyla yükümlü olduğu başka bir kişinin haklarını ihlal etmesi şeklinde tanımlanabilir. Yasalar tarafından belirlenen sorumlulukları yerine getirmemek veya ihmalkar davranmak, ihmal suçunu oluşturan unsurlardır. Çocuk istismarı ve ihmali; ana-baba veya çocuğun bakımı, sağlığı, korunmasından sorumlu kişilerin giriştiği veya girişmeyi ihmal ettiği eylemler sonucunda çocuğun her türlü fiziksel, ruhsal, cinsel veya sosyal açıdan zarar görmesi, sağlık, güvenliğinin tehlikeye girmesi olarak tanımlanır. İstismar olarak nitelenen davranışların mutlaka çocuk tarafından algılanması ve yetişkin tarafından bilinçli olarak yapılması şart değildir.(1)

Amaç

İhmal sebebiyle sağlık kuruluşlarına başvurularda olguların adli mercilere bildiriminde tereddüt görülebilmektedir. Hekimlerin, sağlık çalışanlarının ihmal vakalarını fark etmesi, ayırt etmesi, bildirmesinin adli sürecin vaktinde, kusursuz işlemesi adına önemine dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Sonuç

Çocuk ihmalinin, istismarının tespit edilmesinde önemli nokta şüphedir. Sağlık kurumuna başvurmada gecikme, öyküde çelişkiler, travma öyküsü durumunda şüphelenilmelidir. Aynı zamanda risk altındaki çocukların tespit edilmesinde tanının zamanında konulmasında büyük önem taşır. Özel gereksinimi olan çocuklar, evlilik dışı doğan çocuklar, savaş ve göç mağduru çocuklar, sosyoekonomik düzeyi, eğitim düzeyi düşük ailelerin çocukları, üvey anne/babayla yaşayan çocuklar, istenmeyen gebelik sonrası doğmuş çocuk ihmal ve istismara uğrama açısından yüksek risk altındadır. Yapılan incelemelere göre, çocuk istismarı ve ihmeline ilişkin araştırmaların son 10 yılda artış gösterdiği belirlenmiştir(2). Çocuk, engelli, yaşlı bireyler gibi toplumun dezavantajlı kesimlerine karşı işlenen istismar olgularında sağlık çalışanları tarafından farkındalık artarken ihmal suçu daha kolay gözden kaçmaktadır.

İhmalinde istismar gibi bir suç olduğu konusunda sağlık çalışanlarında farkındalık oluşturulduğu takdirde bildirimini ivedi yapılması ile adli süreç daha sıhhatli olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adli Tıp, İhmal, Suç

Kaynakça:

1. S. Çağatay Önal, Osman Celbiş, Bora Özdemir, Mehtap Yöndem Özdemir; Türk Nöroşirurji Dergisi 2013, Cilt:23, Sayı:2, 124-127
2. Elif Bakır, Sevgisun Kapucu; Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 2017, 4(2), 13-24

Mehmet Efdal SAYDAN¹, Osman CELBİŞ¹, Mucahit ORUÇ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Crime of Neglect in Elderly, Disabled and Children Abstract

Abstract

General Information

The crime of negligence can be defined as a person's violation of the rights of another person who is obliged to care and protect. Failing to fulfill the responsibilities determined by law or acting negligently are the elements that constitute the crime of negligence. Child abuse and neglect; It is defined as any kind of physical, mental, sexual or social harm to the child, or endangerment of health and safety, as a result of actions taken or neglected by the parents or those responsible for the child's care, health and protection. Behaviors that qualify as abuse do not necessarily have to be perceived by the child or done consciously by the adult.(1)

Purpose

There may be hesitation in reporting cases to judicial authorities when applying to health institutions due to negligence. It is aimed to draw attention to the importance of physicians and healthcare professionals noticing, distinguishing and reporting cases of negligence in order for the judicial process to work on time and flawlessly.

Conclusion

The important point in detecting child neglect and abuse is suspicion. Identifying children at risk is of great importance in terms of timely diagnosis. Children with special needs, children born out of wedlock, children who are victims of war and migration, and children from families with low socioeconomic status and low education levels are at risk of neglect. and abuse. According to research, it has been determined that research on child abuse and neglect has increased in the last 10 years (2). While healthcare professionals' awareness of abuse cases against disadvantaged segments of society such as children, disabled people and the elderly increases, the crime of negligence is more easily overlooked. If awareness is created among healthcare professionals that negligence is a crime like abuse, the legal process will become more reliable by reporting quickly.

Keywords: Forensic Medicine, Neglect, Crime

Source:

1. S. Çağatay Önal, Osman Celbiş, Bora Özdemir, Mehtap Yöndem Özdemir; Türk Nöroşirurji Dergisi 2013, Cilt:23, Sayı:2, 124-127
2. Elif Bakır, Sevgisun Kapucu; Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 2017, 4(2), 13-24

İbrahim Alparslan Sayar¹, Mehmet Efdal Saydan¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman Çelbiş

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

KİMLİKLENDİRMEDE YENİ METODLAR

GİRİŞ-AMAÇ

DNA molekülünden elde edilen DNA parmak izi kişiye özgüdür ve bu durum suçlu profillerinin belirlenmesi açısından muazzam bir durumdur. DNA Parmak izi ile ilgili yeni gelişmeler söz konusudur. Yeni geliştirilen Optik Koherans Tomografi sistemi ve ParaDNA Vücut Sıvısı Kimliklendirme Sistemi, DNA parmak izi üzerinde oldukça olumlu sonuçlar ortaya koymaktadır. DNA'nın geri kazanımı ile ilgili çalışmalar sonucunda ise gizli DNA parmak izi olarak tanımlanan izlerin kolayca elde edilebilmesi sağlanmaktadır. Geri kazanım ile olayların çözümlenmesi kısa sürede olmakta ve bu durum birçok laboratuvarın rutin sırasını değiştirmektedir. Aynı zamanda parmak izinin alınması zor olan materyaller üzerinden parmak izinin profillenmesine imkan sağlamaktadır. (1) Traksiyonel vitreoretinal patolojisi olan altı hastanın optik koherens tomografi verileri incelendi. Eş merkezli, parmak izi benzeri mikrodalgalar, yüz üstü optik koherens tomografi aracılığıyla altı çalışma gözünün tamamında görselleştirildi. Bu bulgu, daha önce histopatolojik olarak bu tabakaya uygulanan kuvvetten tespit edilen henle lifi tabakası dalgalarının bulgusuna benziyordu. Retinaya belirli fiziksel kuvvetlerin etki ettiği retinal patolojilerde, volümetrik optik koherens tomografi, henle lifi tabakasında yüz yüze konsantrik, parmak izi benzeri hiper reflektif halkaların görüntülenmesine olanak sağlayabilir. Bu "parmak izi işareti", retina üzerindeki çekişin biyomekanik bir sonucunu temsil edebilir ve bu tür bir çekişin varlığının daha iyi tanınmasına dayalı olarak klinik karar verilmesine olanak sağlayabilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Adli DNA fenotipleme, olayların çözüme kavuşması için gerekli olan bir işlemdir. Olay yerinden alınan biyolojik materyaller ve vücut sıvılarından DNA analizleri yapılarak suçlunun kimliğinin belirlenmesi gerekmektedir. Fenotipleme tekniklerinin geliştirilmesi ile DNA analiz sonuçlarının kesinliği artırılmaktadır. Bu konuda literatürde çeşitli araştırmalar yer almaktadır. Sinelnikov ve Reich çalışmalarında, fenotiplemelerde kullanılan standart prosedür üzerinde bazı değişiklikler yaparak, fenotipleme için yeni prosedür geliştirmişlerdir.

Geliştirdikleri genel prosedür, Adli Tıp için kullanılan prosedürdür. Protokolde bez parçalarından kanıt toplama, proteolitik sindirim, DNA arıtma, amplifikasyon ve analiz kısımları yer almaktadır. Akım işleminde yaptıkları değişiklikler ile prosedürde örnek toplama, DNA arıtma ve POST-PCR adımlarının verimliliğini artırdıklarını kanıtlamışlardır. Deterjan bazlı toplama tamponu kullanarak, suyun aksine, DNA toplama verimliliğinde önemli bir gelişme olduğunu ve yüzey alanı başına gereken sıvı hacmini azalttıklarını belirtmişlerdir. Son zamanlarda teknolojinin de imkân tanınması ile DNA parmak izi ile ilgili gelişmeler çok hızlı bir şekilde ele alınmaktadır. Optik Koherens teknolojisi ve ParaDNA Vücut Sıvısı Kimliklendirme Sistemleri, DNA parmak izi aracılığıyla suçlunun daha kolay bir şekilde tanımlanması için oluşturulan yeni gelişmelerdir. DNA'nın geri kazanımı konusu ise çok önemlidir. Zarar görmüş veya alınması mümkün olmayan materyallerden geri kazanımın yapılması ve bu sayede bazı alanlardan DNA geri kazanımının olması suç analizlerinin kısa zamanda ve daha kolay sonuçlanmasına imkân sağlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Optik Koherens, ParaDNA, Parmak İzi

NEW METHODS IN IDENTIFICATION

INTRODUCTION-PURPOSE

The DNA fingerprint obtained from the DNA molecule is unique to the person, and this is a tremendous situation in terms of determining criminal profiles. There are new developments regarding DNA fingerprints. The newly developed Optical Coherence Tomography system and ParaDNA Body Fluid Identification System provide very positive results on DNA fingerprints. reveals. As a result of studies on DNA recovery, traces defined as latent DNA fingerprints can be easily obtained. With recovery, the resolution of events occurs in a short time, and this changes the routine order of many laboratories. It also allows fingerprint profiling on materials that are difficult to obtain fingerprints from. (1) Optical coherence tomography data of six patients with tractional vitreoretinal pathology were examined. Concentric, fingerprint-like microwaves were visualized in all six study eyes via face-on optical coherence tomography. This finding was similar to the finding of henle fiber layer waves previously detected histopathologically from the force applied to this layer. In retinal pathologies where certain physical forces act on the retina, volumetric optical coherence tomography may allow the visualization of face-to-face concentric, fingerprint-like hyper-reflective rings in the henle fiber layer. . This “fingerprint signature” may represent a

biomechanical consequence of traction on the retina and allow clinical decision-making based on better recognition of the presence of such traction.

DISCUSSION AND CONCLUSION

Forensic DNA phenotyping is a process necessary to solve the cases. The identity of the criminal must be determined by DNA analysis of biological materials and body fluids taken from the crime scene. With the development of phenotyping techniques, the accuracy of DNA analysis results is increased. There are various studies in the literature on this subject. In their study, Sinelnikov and Reich developed a new procedure for phenotyping by making some changes on the standard procedure used in phenotyping. The general procedure they developed is the procedure used for Forensic Medicine. The protocol includes evidence collection from swabs, proteolytic digestion, DNA purification, amplification and analysis. They have proven that with the changes they made to the flow process, they increased the efficiency of the sample collection, DNA purification and POST-PCR steps in the procedure. They noted that by using detergent-based collection buffer, as opposed to water, there was a significant improvement in DNA collection efficiency, reducing the volume of liquid required per surface area. Recently, with technology making it possible, developments regarding DNA fingerprinting are being handled very quickly. Optical Coherence technology and ParaDNA Body Fluid Identification Systems are new developments created to more easily identify the criminal through DNA fingerprinting. The issue of DNA recovery is very important. Recovering damaged or impossible-to-recover materials and thus recovering DNA from some areas enables crime analyzes to be concluded more quickly and more easily.

Key words: Optical Coherence, ParaDNA, Fingerprint

Kendi Yazı İmza Analizini Yapan Kadın

Bengü Berrak Özkul¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

Özet

Genel Bilgiler

Bilişsel işlev; duyu organlarındaki girdinin işlenmesi, dünyanın algılanması ve anlaşılmasına yönelik işlevler bütünü olarak tanımlanabilir. Duyum, psikomotor hız, algılama, dikkat, lisan, sözel ve görsel bellek, planlama, organize etme, irdeleme, emosyon-bağımlı bilişsel işleme ve problem çözme gibi konularda yoğun bir veri tabanına sahiptir. Etkili bir bilişsel sistem zihinsel faaliyetleri yönetebilmelidir. Bilişsel işlevlerdeki bozukluklar davranış sorunlarına neden olabilir.

Ruhsal ve somatik bozuklukların bilişsel işlevlerde bozulmaya sebep olduğu bilinmektedir.

Olgu

2023 haziran ayında İcra Hukuk Mahkemesince, tarafımıza gönderilen dosyada; dava kapsamında incelenen senet üzerinde bulunan yazı ve imzaların davacı açısından incelenerek görüş bildirilmesi istenmiştir. Dosya tarafımızca incelenmiş olup söz konusu yazı ve imzaların ilgili şahsa ait olmadığı kanaatine varılmıştır. Ancak dosyanın detaylı incelemesi sırasında ıslak mürekkepli, fotokopi belge ve dijital ortamdaki mesajlaşma metinleri olmak üzere çok sayıda kendi yazı-imza incelemesini yapmış olduğu evrağa rastlandı. Bu evraklarda senetteki yazı ve imzaların kendine ait olmadığını kendince ispatlamaya çalıştığı görüldü. Çok sayıdaki bu evrakların evrak kirliliğine ve karışıklığına sebep olduğu, bunun ise dosyanın daha zor anlaşılmasına ve anlam karışıklığına neden olarak bilirkişinin iş yükünü artırıp daha fazla zaman harcamasına yol açtığı görüldü.

Sonuç

Tüm bu değerlendirmeler ışığında ruhsal yada somatik bozukluğu olan kişilerin bilişsel fonksiyonlarında bozukluk olabileceği, bununda davranışsal sorunlara sebep olacağı akılda tutularak bilirkişinin standart yöntemler ve bilgi birikimi doğrultusunda, mahkemelerinin ise

kendi prosedürleri doğrultusunda çalışarak gereksiz iş yükü artışına ve süreç uzamalarına mahal vermemeleri gerekir.

Anahtar kelimeler: Bilirkişi, bilişsel fonksiyonlar, Adli Tıp

Abstract

The Woman Who Did Her Own Text Signature Analysis

Bengü Berrak Özkul¹, Mucahit Oruç¹, Osman Celbiş¹

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

General Information

Cognitive function; It can be defined as the set of functions aimed at processing the input in the sensory organs and perceiving and understanding the world. It has a dense database on subjects such as sensation, psychomotor speed, perception, attention, language, verbal and visual memory, planning, organizing, analyzing, emotion-dependent cognitive processing and problem solving. Impairments in cognitive functions can cause behavioral problems.

It is known that mental and somatic disorders cause impairment in cognitive functions.

Case

In the file sent to us by the Enforcement Civil Court in June 2023; It was requested to examine the writings and signatures on the promissory note examined within the scope of the case and express an opinion. The file has been examined by us and it has been concluded that the writings and signatures in question do not belong to the relevant person. However, during the examination of the file, many documents were found that she had made her own writing and signature examination. It was observed that these numerous documents caused document pollution and confusion, which in turn increased the workload of the expert by causing confusion in meaning. In addition, this situation will increase the workload of the court and cause the judicial processes to take longer.

Conclusion

In light of all these evaluations, it should be kept in mind that people with mental or somatic disorders may have impairments in their cognitive functions, which will cause

behavioral problems. Experts should work in line with standard methods and knowledge, and courts should work in line with their own procedures, so as not to cause unnecessary workload increase and process extensions.

Keywords: Expert, Cognitive Function, Forensic Medicine

ÖZET

ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARI

GİRİŞ

Bir çocuğun cinsel uyarılma veya tatmin amacıyla başka bir çocuk veya yetişkin tarafından rızası ve kontrolü dışında istismar edilmesini ifade eder. Bu istismarın birçok farklı şekli olabilir. Çocukların cinsel istismara uğrama riski çeşitli faktörlere bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

İstismarın etkileri, çocuğun yaşına, cinsiyetine ve istismarın niteliğine bağlı olarak değişiklik gösterebilir. Bu etkiler; fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak kendini gösterebilir. Cinsel istismar etkilerinden bazıları şunlardır: özgüven eksikliği ve düşük benlik saygısı, davranışsal sorunlar, öfke patlamaları, içe kapanma veya aşırı dışa dönüklük, anksiyete, depresyon, intihar düşünceleri, intihar girişimleri, okul başarısında düşüş, akademik sorunlar, ilişki zorlukları, güven problemleri, cinsel fonksiyon bozuklukları, travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) vb.

SONUÇ

Çocuğun cinsel istismarı, toplumun en önemli sorunlarından biridir. Ancak ebeveynler, eğitimciler, toplum liderleri, hukuk sistemi hizmet sunucuları ile koordinasyon sağlanarak, doğru önlemler alındığında, toplumun bilinçlendirilmesine yönelik etkinliklerle bu sorunun önüne geçilebilir. Öncelik verilmesi gereken hususlar; ebeveynlerin, çocuğun bedeni ve sınırları hakkında net ve açık bir şekilde konuşmaları teşvik edilmesi, çocuklara vücutlarının kendilerine ait olduğunu ve sınırlarını korumalarının önemini öğretilmesi, çocuklara güvenli yetişkinlere başvurabilecekleri konusunda bilgi verilmesi, onlara nasıl yardım isteyebileceklerinin öğretilmesi, çocukların çevrimiçi etkileşimlerinin izlenmesi ve internet güvenliği konusunda eğitim verilmelisi olarak sıralanabilir.

CHILD SEXUAL ABUSE

General Information

It refers to the abuse of a child by another child or adult without his/her consent and control for the purpose of sexual arousal or gratification. This abuse can take many different forms. The risk of children being sexually abused may vary depending on various factors.

The effects of abuse may vary depending on the child's age, gender, and the nature of the abuse. These effects; It can manifest itself physically, psychologically and socially. Some of the effects of sexual abuse include: lack of self-confidence and low self-esteem, behavioral problems, outbursts of anger, introversion or excessive extroversion, anxiety, depression, suicidal thoughts, suicide attempts, decreased school performance, academic problems, relationship difficulties, trust problems, sexual abuse. dysfunctions, post-traumatic stress disorder (PTSD), etc.

Conclusion

Child sexual abuse is one of the most important problems of society. However, this problem can be prevented by coordinating with parents, educators, community leaders, legal system service providers, taking the right precautions, and activities aimed at raising public awareness. Matters to be given priority: Encouraging parents to talk clearly and openly about the child's body and boundaries; teaching children that their bodies belong to them and the importance of protecting their boundaries; informing children that they can turn to safe adults; teaching them how to ask for help; monitoring children's online interactions; and providing education on internet safety. can be listed as should be given.

Keywords: Child Sexual Abuse, Forensic Medicine

Emre ERBİLİR¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Ani Bebek Ölüm Sendromu ve Adli Yaklaşım

Genel Bilgiler

Yeterli tıbbi ve sosyal anamnez alınarak, derinlemesine olay yeri incelemesi yapılarak, uygulanan ayrıntılı otopsiye rağmen, sebebi açıklanamayan, 1 yaş altı sağlıklı bir görünüme sahip olan bebeklerin ölümleri, Ani Bebek Ölümü Sendromu (ABÖS) olarak adlandırılır. Bu durum bir patoloji değil, diğer nedenlerin ekarte edilmesiyle belirsiz ölüm halinin tanımlanması için ortaya koyulmuştur. ABÖS kavramıyla 1970'li yılların başlarında ani ve beklenmedik şekilde ölen ve yapılan postmortem incelemelerde ölüm nedeni anlaşılabilen olguları sınıflandırması amaçlanmıştır.

ABÖS tipik olarak uyku periyodu ile ilişkilidir. Sıklıkla uyku esnasında veya uyku ile uyanma arasındaki geçişte meydana geldiği tahmin edilmektedir. Bu nedenle 'beşik' veya 'yatak' ölümü olarak da adlandırılır ancak bu terminoloji günümüzde nadiren kullanılmaktadır. ABÖS %90 altı aydan küçük bebeklerde görülür ve en sık 2-4 ay arasında gerçekleşmektedir. Ölüm genelde gece yarısı ile sabah saatleri arasında gerçekleşir ve hiçbir belirti göstermez.

Amaç

Adli tıp pratiği içinde ani beklenmedik çocuk ölümleri erişkin olgulara göre farklı yaklaşımı gerektiren bir çalışma alanıdır. Bu olgularda ölüm sonrası incelemeler erişkinden farklı olarak, dış muayene, otopsi teknikleri ve örneklemeler açısından özel bir yaklaşım gerektirmektedir. Adli tıp açısından en önemli problem ölümün doğal nedenli mi, kazaya mı bağlı olduğu, yoksa kasıtlı bir ölüm mü olduğunun saptanmasıdır. Bu nedenle ani beklenmedik çocuk ölümlerinde ayrıntılı otopsi, olay yeri incelemesi ve çocuğun tıbbi ve aile öyküsünü kapsayan standart bir protokol uygulanmasının önemine dikkat çekmek amaçlanmıştır. Ani beklenmedik çocuk ölümlerinde doğal kaynaklı ölümlerin doğal olmayan (travmatik, zorlamalı) ölümlerden ayırımı büyük önem taşımaktadır.

Sonuç ve Tartışma

ABÖS; asfiksiye, enfeksiyonlara, metabolik hastalıklara, kardiyak aritmilere, travmaya ve çocuk istismarına bağlı olarak gelişebilir. Adli tıp açısından en önemli problem ölümün doğal nedenli mi, kazaya mı bağlı olduğu, yoksa kasıtlı bir ölüm mü olduğunun saptanmasıdır. Bu vakalarda kullanılan teknik daha sık karşılaşılan erişkin ölümlerinden farklıdır. Yanlış teşhis koymamak, ölüm nedenini tam olarak saptayabilmek için sistematik ve her yönden ele alan bir yaklaşım göstermek hekimler için çok önemlidir.

Anahtar kelimeler: Ani Bebek Ölüm Sendromu, Adli Tıp

Emre ERBİLİR¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹Inonu University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

SUMMARY

Forensic Medicine Approach to Sudden Infant Death Syndrome

General Information

The deaths of babies who have a healthy appearance under the age of 1, the cause of which cannot be explained despite the detailed autopsy performed by taking an adequate medical and social history, conducting an in-depth crime scene examination, are called Sudden Infant Death Syndrome (SIDS). This condition is not a pathology, but has been put forward to define the state of undetermined death by ruling out other causes. With the SIDS concept, it is aimed to classify cases that died suddenly and unexpectedly in the early 1970s and the cause of death could not be understood in the post-mortem examinations.

SIDS is typically associated with the sleep period. It is estimated that it usually occurs Decently during sleep or during the transition between sleep and waking. For this reason, it is also called 'crib' or 'bed' death, but this terminology is rarely used today. 90% of is seen in babies under six months and it most often occurs between 2-4 months. Death usually occurs between midnight and morning and shows no symptoms.

Aim

Sudden unexpected child deaths in forensic medicine practice is a field of study that requires a different approach compared to adult cases. In these cases, post-mortem examinations require a special approach in terms of external examination, autopsy techniques and sampling, unlike in adults. The most important problem from the point of view of forensic medicine is to determine whether the death was caused by natural causes, related to an accident, or whether it was an intentional death. For this reason, it is aimed to draw attention to the importance of

conducting a detailed autopsy, crime scene examination and a standard protocol covering the child's medical and family history in sudden unexpected child deaths. It is of great importance to distinguish natural-caused deaths from unnatural (traumatic, forced) deaths in sudden unexpected child deaths.

Conclusion

SIDS can develop due to asphyxia, infections, metabolic diseases, cardiac arrhythmias, trauma and child abuse. The most important problem from the point of view of forensic medicine is to determine whether the death was caused by natural causes, related to an accident, or whether it was an intentional death. The technique used in these cases is different from adult deaths, which are more common. It is very important for physicians not to make a wrong diagnosis, to show a systematic and all-round approach in order to accurately determine the cause of death.

Keywords: Sudden Infant Death Syndrome, Forensic Medicine

Ramazan ÖZALP¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Sarsılmış Bebek Sendromu

Genel Bilgiler

Sarsılmış bebek sendromu (SBS), bebeğin kollarından veya göğsünden tutularak sertçe sarsılmasıyla ortaya çıkan, subdural hematoma, aksonal yaralanma ve beyin ödemi gibi ciddi beyin yaralanması, retinal kanama ve ölüme neden olabilen bir fiziksel çocuk istismarı türüdür.

Daha önceden tamamen sağlıklı bir çocuk hastaneye beslenme bozukluğu, kusma, solunum sıkıntısı, nöbet, huzursuzluk, uykuya eğilim, bilinç düzeyinde değişiklik ile gelebilir. Ailede başka kardeş ölüm öyküsü olması ve daha önceden yapılan araştırmada SBS açısından kesin kanıt bulunamaması nörolojik ve metabolik hastalıkları ön planda düşündürülebilir.

Amaç

Şüpheli öykü, subdural kanama, travma öyküsü olmadan bilateral retinal kanama, kranial kemik ve/veya iskelet kırıkları, ekimozları olan hastalarda SBS akla gelmelidir. Çocuğun durumunu açıklayacak organik bir neden bulunamaması durumunda istismar akılda bulundurulmalıdır. Bu gibi durumlarda Sarsılmış Bebek Sendromu'nun akla gelmesi ve sağlık çalışanları tarafından adli bildirimini yapılması aile içinde benzer olumsuzlukların bir başka kardeşinde de yaşanmasının veya aynı çocukta tekrar yaşanmasının önüne geçecektir.

Sonuç ve Tartışma

SBS için risk faktörleri olarak genç anne-baba yaşı, düşük sosyoekonomik durum, işsizlik, postpartum depresyon, ev içi şiddet, erkek bebek, çoğul gebelik, erken doğan bebekler, düşük doğum ağırlığına sahip bebekler, doğuştan anomalili bebekler, zeka geriliği olanlar, süregelen veya tekrarlayıcı hastalığı olanlar ve bebeğin susturulamayan ağlaması vardır. Çocuk istismarı tüm dünyada önemli bir halk sağlığı sorunudur. SBS olgularının yakalanmasından çok önlenmesi daha yüz güldürücüdür.

Henüz gebelik döneminde ve doğum sonrasında ebeveynlere SBS önleyici eğitim verilmesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Sarsılmış Bebek, Subdural Hematom, Adli Tıp

Ramazan ÖZALP¹, Mucahit ORUÇ¹, Osman CELBİŞ¹,

¹Inonu University Faculty of Medicine Department of Forensic Medicine, Malatya, Turkey

SUMMARY

Shaken Baby Syndrome

General Information

Shaken baby syndrome (SBS) is a type of physical child abuse that occurs when the baby is shaken harshly by holding the baby's arms or chest, which can cause serious brain injury such as subdural hematoma, axonal injury and brain edema, retinal hemorrhage and death.

A previously completely healthy child may come to the hospital with malnutrition, vomiting, respiratory distress, seizures, restlessness, tendency to sleep, and changes in level of consciousness. A history of another sibling death in the family and lack of definitive evidence for SBS in previous research may suggest neurological and metabolic diseases.

Aim

SBS should be considered in patients with a suspicious history, subdural hemorrhage, bilateral retinal hemorrhage without a history of trauma, cranial bone and/or skeletal fractures, and ecchymoses. If no organic cause can be found to explain the child's condition, abuse should be kept in mind. In such cases, remembering Shaken Baby Syndrome and making judicial notification by healthcare professionals will prevent similar negativities in the family from happening to another sibling or from happening again to the same child.

Conclusion

Risk factors for SBS include young parental age, low socioeconomic status, unemployment, postpartum depression, domestic violence, baby boy, multiple pregnancy, premature babies, babies with low birth weight, babies with congenital anomalies, people with mental retardation, chronic or There are those with recurrent disease and the baby's unstoppable crying. Child abuse is an important public health problem all over the world. Preventing SBS cases is more satisfactory than catching them.

SBS preventive education should be given to parents during pregnancy and after birth.

Cezaevinde Gerçekleşen El ve Ayak Bilekleri Birbirine Bağlı İntihar Orijinli Bir Ası Olgusu

Ömer Faruk AYKIR¹, Ufuk AKIN²

1. Bilecik Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bilecik, Türkiye
2. Bandırma Onyedinci Eylül Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Bandırma/ Balıkesir, Türkiye

Özet

Gözaltı, hükümlü ve tutuklu ölümleri tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de özel bir öneme sahiptir. Bu kişiler devletin gözetim ve koruması altındadır. Bu nedenle gözaltında ve cezaevinde meydana gelen ölümlere, medya ve toplum tarafından daha çok dikkat edilmekte ayrıca bu ölümler kişinin yakınlarınca tepkiye neden olmaktadır. Bu sebeple ölümlerde şüpheli bir durum kalmaması için titiz ve ayrıntılı yapılacak olay yeri incelemesi, dış muayene ve otopsi sonrasında yine titiz ve ayrıntılı bir rapor düzenlenmesi gerekmektedir. Konu ile ilgili yapılan yurt içi ve yurt dışı çalışmalarda, cezaevi ve gözaltında bulunan kişilerin normal nüfusa oranla daha yüksek ölüm riskine sahip oldukları ve bu grupta intihar oranının daha fazla olduğu bildirilmektedir.

Çalışmamızda ası yöntemi ile intihar etmiş bir olgu sunulmuştur. Olgumuzun cezaevi ortamında, el ve ayak bileklerini bağlayıp ayrıca ağız boşluğuna çorap doldurarak gayet kararlı ve müdahale şansını ortadan kaldıracak şekilde intiharı gerçekleştirmiş olması sunulmaya değer görülmüştür.

Sosyal izolasyon ve duygusal süreçlerde güçlükler duygusal bir yoksunluğa neden olup cezaevinde ve gözaltında intiharlara neden olabilir. Cezaevlerinde intihar oranını azaltmak için mahkumlara yönelik psikososyal ve aile desteği verilmesi yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca cezaevlerinde yeniden sosyalleştirme olanaklarının artırılması ya da mahkumların cezaevi sonrası yaşama yeniden kazandırılması için uygulanacak rehabilitasyon/uğraş terapileri de meydana gelen ölüm oranlarının azalmasında etkili olacaktır.

A Suicide Case of Hanging with Wrists and Ankles Tied Together in Prison

Summary

Deaths in custody, convicts, and detainees have a special importance in Turkey as well as all over the world. These people are under the supervision and protection of the state. For this reason, deaths occurring in custody and prison are paid more attention by the media and society, and these deaths cause reactions from the person's relatives. For this reason, in order to avoid any suspicious circumstances in deaths, a meticulous and detailed report must be prepared after a meticulous and detailed crime scene examination, external examination, and autopsy. In domestic and

international studies on the subject, it is reported that people in prison and custody have a higher risk of death than the normal population and the suicide rate is higher in this group.

In our study, a case who committed suicide by hanging is presented. It was deemed worth presenting that our case committed suicide in a prison environment by tying his wrists and ankles and stuffing a sock into his mouth, in a very determined manner, eliminating the chance of intervention.

Social isolation and difficulties in emotional processes can cause emotional deprivation and lead to suicides in prison and custody. It is thought that it would be beneficial to provide psychosocial and family support to prisoners in order to reduce the suicide rate in prisons. In addition, increasing resocialization opportunities in prisons or rehabilitation/occupational therapies to reintegrate prisoners into post-prison life will also be effective in reducing death rates.

Kistik Tümöral Kitle Lezyonu Görünümünde Sellüler Blue Nevüs: Olgu Sunumu

Büşra Demir, Reşit Doğan Köseoğlu, Akgül Arıcı, Elif Akçay

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Patoloji Ana Bilim Dalı, Tokat, Türkiye

Genel Bilgiler

Sellüler blue nevüs (SBN) dermis/subkütis yerleşimli nevoid karakterde melanositik hücre proliferasyonudur. SBN, daha çok çocuk ve genç erişkinlerde görülür. Kadınlarda daha sıktır. En sık yerleşim yerleri sakrokoksigeal bölge, kalça ve ayak dorsaldır.

Burada şiddetli kistik dejenerasyon nedeniyle büyük kaviter kitle lezyonu şeklinde ileri yaşta ortaya çıkan SBN olgumuzu takdim ediyoruz.

Olgu

73 yaşında erkek hastada lomber bölgede ağrı, şişlik yakınmaları ile çekilen tomografide sağ lomber bölge batın duvarı posterolateral bölgede 16x7 cm boyutlarında hipodens kistik lezyon saptandı. Makroskopide subkütan yerleşimli 16x7x6 cm boyutlarında kistik/kaviter lezyon izlendi. Lezyon duvarında çok sayıda kaba solid nodüller görüldü. Mikroskopide ağırlıklı epitelioid morfolojide, melanin pigmenti içeren sitoplazmalı, belirgin pleomorfizm göstermeyen, nükleoller seçilmeyen veziküler nükleuslu hücrelerden oluşan tümöral lezyon izlendi. Tümör hücreleri yuvalanma, trabeküler ve solid tabakalanmalar göstermekteydi. Çok seyrek tipik mitozlar izlendi. Atipik mitoz ve nekroz görülmedi. Tümörde daha sınırlı iğsi morfolojide hücrelerden oluşan proliferasyon alanları görüldü. Duvar lüminal yüzde fibrinöz materyal ve taze kanama odakları izlendi. Tümöral lezyon iyi sınırlıydı. Bir, iki odakta büyük sinirler ve damarlar çevresini saran dentritik melanositlerin proliferasyonu görüldü. Tümörde dermal, epidermal tutulum görülmedi. HMB-45 ve melan-A ile yaygın ekspresyon saptandı. Ki67 indeksi %2 idi. Olgumuzu kistik/kaviter dejenerasyonlu SBN olarak raporladık.

Sonuç

SBN'lerde büyük boyutlu lezyonlar ve fokal kistik dejenerasyon görülebilmekle beraber olgumuzdaki gibi lezyonun tama yakınının kistik dejenerasyonu alışılmış bir klinik görünüm değildir. Olgumuzdaki kistik dejenerasyonun nedeni hemorajik enfarktüstü. Malign melanomalardan ayırım sitolojik atipinin, artmış mitotik aktivitenin, atipik mitozların, nekroz ve destrüktif infiltrasyon bulgularının olmaması ayrıca epidermiste pajetoid yayılım ve junctional bileşkede melanositik proliferasyonun izlenmemesi ile yapıldı.

Anahtar Sözcük: *kistik nevüs, kaviter dejenerasyon gösteren nevüs, sellüler blue nevüs*

Blue Nevus Appearing as a Cystic Tumoral Mass Lesion: Case Report

Büşra Demir, Reşit Doğan Köseoğlu, Akgül Arıcı, Elif Akçay

Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Medicine, Department of Medical Pathology, Tokat, Türkiye

General Information

Cellular blue nevus (CBN) is a nevoid melanocytic cell proliferation located in the dermis/subcutis. CBN is mostly seen in children and young adults. It is more common in the female gender. The most common locations are the sacrococcygeal region, hip and dorsal foot.

Here, we present our case of CBN, which occurred at an advanced age as a large cavitory mass lesion due to severe cystic degeneration.

Case

A 73-year-old male patient complained of pain and swelling in the lumbar region. In the tomography scan, a hypodense cystic lesion measuring 16x7 cm was detected in the right lumbar region and posterolateral region of abdominal wall. On gross examination, a subcutaneous cystic/cavitory lesion with dimensions of 16x7x6 cm was observed. Many coarse solid nodules were observed on the lesion wall. On microscopy, a tumoral lesion consisting of cells with predominantly epithelioid morphology, cytoplasm containing melanin pigment, no obvious pleomorphism, and vesicular nuclei with no visible nucleoli was observed. Tumor cells showed nesting, trabecular and solid layers. Very rare typical mitoses were observed. Atypical mitosis and necrosis were not observed. More limited proliferation areas consisting of cells with spindle morphology were observed in the tumor. Fibrinous material and fresh bleeding foci were observed on the luminal surface of the wall. The tumor lesion was well circumscribed. Proliferation of dendritic melanocytes surrounding large nerves and vessels was observed in one or two foci. There was no dermal or epidermal involvement in the tumor. Diffuse expression was detected with HMB-45 and melan-A. Ki67 index was 2%. We reported our case as CBN with cystic/cavitory degeneration.

Conclusion

CBNs can cause large-sized lesions and focal cystic degeneration, but cystic degeneration of almost the entire lesion, as in our case, is not a common clinical appearance. The cause of cystic degeneration in our case was hemorrhagic infarction. Differentiation from malignant melanomas was made by the absence of cytological atypia, increased mitotic activity, atypical mitoses,

necrosis and destructive infiltration findings, additionally the absence of pagetoid spread in the epidermis and melanocytic proliferation at the junctional junction.

Keywords: *cystic nevus, cavitory degenerating nevus, cellular blue nevus*

Pınar Boyraz¹, Osman Celbiş¹, Mucahit Oruç¹,

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

ÖZET

Olgu Sunumu; Araç Dışı Trafik Kazası Sonrası Kalbi Vücut Dışına Çıkan Vaka

Genel Bilgiler

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de trafik kazalarının alınan önlemler ve teknolojik gelişmelere karşın arttığı görülmektedir. Trafik kazalarına bağlı, dünyada her yıl bir milyon kişi ölmekte ve yirmi milyon kişi yaralanmaktadır.

Travma sonrası olay yerindeki ölümler genellikle büyük damar, kardiyak ve santral sinir sistemi yaralanması sonucunda gerçekleşmektedir. Birçok çalışma en sık travmatik ölüm sebebinin araç dışı trafik kazası olduğunu göstermektedir. Olgumuzda araç dışı trafik kazası sonucu hayatını kaybeden bir vakayı ele aldık.

Olgu

Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı'na otopsi istemi amacıyla gönderilen 64 yaşında erkek ceset değerlendirildi.

Öyküsünde; 21:00 sıralarında eşiyile birlikte yaya olarak karşıdan karşıya geçerken bir aracın çarpmasıyla olay yerinde vefat ettiği öğrenildi.

Yapılan ölü muayenesinde; göğüste, belde, omuzda, boyunda, skalpte, ekstremitelerde çok sayıda ve farklı boyutlarda laserasyon, sıyrık, ekimoz şeklinde lezyonlarının olduğu, sol temporalden sağ paryetoksipitale uzanan çökme kırığı olduğu, sağda hemotoraks testinin pozitif olduğu, sol kulaktan kan ve beyin dokusu geldiği, sol klavikula medialden başlayarak sternum başına uzanan 15x7 cm'lik laserasyon olduğu, bu laserasyondan kalbin ve damarlarının vücut dışına çıkmış olduğu, aortun çıkım bölümünde tam kat yırtıldığı, sağ ventrikülde parçalanma olduğu, pulmoner arterde yırtık olduğu görüldü.

Kişinin genel beden travmasına bağlı kafatasında, sol klavikulada, çok sayıda kostada, pelviste kırıklar ile seyreden beyin ve kalp doku harabiyeti ve büyük damar yaralanmalarından meydana gelen iç ve dış kanama ile öldüğü sonucuna varılmıştır.

Sonuç

Günümüzde trafik kazaları, savaşlar ve depremlerdeki kadar insanın ölümüne ve yaralanmasına neden olmakta, ayrıca bu olaylar nedeniyle doğan maddi zararlarda yıldan yıla artmaktadır. Önlenbilir veya azaltılabilir olabilmesi nedeniyle ayrı bir öneme sahiptir. Çözüm için; trafik kural ihlallerini tespit ve önleme amacıyla trafik elektronik denetleme sistemlerinin yaygınlaştırılması, cezai yaptırımın artırılmasının, eğitim faaliyetlerinin etkinleştirilmesi, yük ve yolcu taşımacılığında hava ve deniz taşımacılığın kullanımının özendirilmesinin gereklidir.

Pınar Boyraz¹, Osman Celbiş¹, Mucahit Oruç¹,

1 İnönü University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Malatya Turkey

SUMMARY

Case Report; A Case of Extracorporeal Heart Dislocation after a Non-Vehicle Traffic Accident

General Information

As in the world, traffic accidents are increasing in our country despite the measures taken and technological developments. One million people die and twenty million people are injured every year in the world due to traffic accidents.

Deaths at the scene after trauma usually occur as a result of major vascular, cardiac and central nervous system injuries. Many studies show that the most common cause of traumatic death is non-vehicle traffic accidents. In our case report, we discussed a patient who died as a result of a non-vehicle traffic accident.

Case

A 64-year-old male body was sent to Malatya Forensic Medicine Group for autopsy. It was learned that he was hit by a vehicle while crossing the street on foot with his wife around 21:00 and died at the scene.

During the examination of the body; There were multiple and different sized lacerations, abrasions and ecchymosis lesions on the chest, waist, shoulders, neck, scalp and extremities, there was a collapse fracture extending from left temporal to right parietoccipital, hemothorax test was positive on the right, blood and brain tissue came from the left ear, It was seen that there was a 15x7 cm laceration extending from the medial left clavicle to the head of the sternum, the heart and its vessels were out of the body from this laceration, the ascending part of the aorta was completely ruptured, the right ventricle was ruptured, and the pulmonary artery was ruptured.

It was concluded that the person died due to internal and external bleeding caused by internal and external bleeding from brain and cardiac tissue destruction and large vessel injuries with fractures in the skull, left clavicle, multiple costae, pelvis due to general body trauma.

Conclusion

Today, traffic accidents kill and injure as many people as wars and earthquakes, and the material damages caused by these incidents are increasing year by year. It has a special importance because it can be prevented or reduced. In order to find a solution, it is necessary to expand traffic electronic monitoring systems to detect and prevent traffic violations, to increase penal sanctions, to activate training activities, and to encourage the use of air and sea transportation in freight and passenger transportation.

Mülteci Bir Gebeye Karşı İşlenen Şiddet Eylemi Sonucunda Çocuk Düşürme Olgusu

Prof. Dr. Mehmet TOKDEMİR^{1,2}, Ass. Dr. Utku NALBANT², Ass. Dr. Büşra UYANIK²

- 1) İzmir Adli Tıp Grup Başkanlığı,
- 2) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Genel bilgiler: Resmi makamlara göre 05/10/2023 tarihinde, ülkemizdeki geçici koruma kapsamındaki Suriyeli göçmen sayısı 3.274.059 olarak bildirilmiştir. Göç edenlerin yaklaşık yarısının (1.558.410) kadın olduğu belirtilmektedir. Maternal travmalar gebelikte erken doğuma ya da düşüğe sebep olabilmektedir.

Olgu; Yabancı uyruklu 28 yaşındaki kadın hasta, hastanemize 112 ile bilinci kapalı olarak getirildi. Fizik muayenesinde; tüm vücutta farklı yaşlarda yanık ve kesi skarları izlenen hastanın yapılan tetkiklerinde; 21-22 haftalık Fetal Kalp Atımı (FKA)+ gebe olduğu, akut ve kronik subdural kanama, subaraknoid kanama, kafa kubbe ve kaide kemiklerinde, kostalarında ve vertebralarında farklı yaşlarda kırıkları olduğu tespit edildi. Ertesi günkü kontrol USG' sinde FKA (-) olduğunun tespiti ve 48 saat indüksiyona yanıtızsızlık sebebiyle histeretomi ile fetüsün alındığı kayıtlıdır. Olgunun yatışının yirminci gününde tarafımızca yapılan muayenesinde; kişi her gün eşi tarafından şiddet gördüğünü, yüzünü suya batırma ile kendinden geçip bilincini kaybedene kadar boğulduğunu, vücudunun kızgın cisimlerle yakıldığını, polislerin geldiği ana kadar üç gün boyunca aynı odada bağlı kaldığını ifade etmiştir.

Biz adli raporumuzda; Yukarıda bahsedilen bulguların yaşamını tehlikeye sokan bir duruma ve gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun düşmesine neden olduğunu belirttik.

Sonuç: Komşu ülkelerimizde yaşanan savaş ve çatışmalar, ülkemize yoğun göç dalgalarına neden olmaktadır. Mülteciler arasında aile içi ve dışında şiddet olayları yaşanmaktadır. Özellikle acil hekimleri ve adli tıp uzmanlarının, doğurgan çağdaki kadın hastalarda sık görülen, partner şiddeti açısından bilgi düzeyi ve duyarlılığı artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Gebe, Düşük, Travma

Kendine amaşır Suyu Enjekte Ederek Suicid Girişimi – Olgu Sunumu

İlknur Kar², Betül Altıner Dikici², Mustafa Yiđit¹, Hüdaverdi Küüker²

1 Kütahya SBÜ Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

2 Kütahya SBÜ Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

Genel Bilgiler: İntihar girişimi bütün yaş gruplarını etkileyen ciddi bir sağlık problemidir. Genellikle ilaç içme, ası, ateşli silah yoluyla yapılmaktadır. Sodyum hipoklorid enjeksiyonuyla intihar girişimi konusunda az sayıda vaka bulunmuştur. Suisidal amaçla kendine 4 cc IV amaşır suyu enjekte eden olguya adli tıp birimimizden rapor düzenlenmesi istenmiş, hastane sisteminden muayene bulguları, laboratuvar sonuçları, konsültasyon notlarıyla birlikte değerlendirilmiştir.

Olgu: 18 yaşında bilinen 5 kez ilaç alımı, 1 kez IV deterjan enjekte ederek suicid öyküsü olan erkek olgu, kendisine çamaşır suyu enjekte etmesi nedeniyle acil servise başvurmuş, muayenesinde sol antekubital bölgede 4 adet enjeksiyon girişi bulunmuştur. Zehir Danışma Merkezi aranarak 24 saat semptomatik takip önerilmesiyle yoğun bakıma yatırılan, sistemik zehirlenme bulgusu olmayan olgunun tam kan, biyokimya ve arteriyel kan gazı sonuçları normaldi. 24 saat yoğun bakım yatışı sonrası pişman olmasına rağmen, benzer girişimleri olduğundan psikiyatri servisine devredildiği, muayenesinde A tipi kişilik özellikleri, depresyon saptandığı, geçmişte dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu sebebiyle tedavi gördüğü, çevresindeki insanların kendisini anlamadığını düşündüğünden yaptığı, 1 gün sonra kendi isteği ile taburcu olarak poliklinik takibi önerildiği sistem kayıtlarından grlmştir.

Sonuç: İntihar girişiminde bulunanlarda B kümesi kişilik bozuklukları istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Oysaki bizim vakamız A kümesi kişilik özellikleri göstermektedir. Olgunun açıköğretim lise ğrencisi olduğu, IV enjeksiyon konusunda eğitim almadığı, bu yüzden intihar girişiminin başarısız olduğu düşünülebilir. Çamaşır suyu alkali yapıda kimyasal zeltidir. Vücuda alındığında hemoliz ve hiperkalemiye bağlı kalp ve solunum durması gelişebilir. Olgumuzda amaşır suyunun sistemik dolaşıma geçmemesi ciddi komplikasyonları engellemiş olabilir.

Anahtar Kelimeler: adli, intihar, çamaşır suyu

SUICIDE ATTEMPT BY INJECTING HIMSELF WITH BLEACH - CASE REPORT

İlknur Kar², Betül Altner Dikici², Mustafa Yiğit¹, Hüdaverdi Küçüker²

1 Kütahya Ministry Of Health University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Kütahya, Türkiye

2 Kütahya Ministry Of Health University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Kütahya, Türkiye

Introduction: Suicide attempt is a serious health problem that affects all age groups. It is usually done by taking drugs, hanging, or using a firearm. A small number of cases of attempted suicide by sodium hypochlorite injection have been found. Our forensic medicine unit was asked to prepare a report on the case who injected himself with 4 cc IV bleach for suicidal purposes, and the examination findings, laboratory results, and consultation notes from the hospital system were evaluated together.

Case: An 18-year-old male with a known history of suicide by taking drugs 5 times and injecting IV detergent once, was admitted to the emergency room because he injected himself with bleach. During his examination, 4 injection ports were found in the left antecubital region. The patient, who was admitted to the intensive care unit after calling the Poison Information Center and recommending 24-hour symptomatic follow-up, had no signs of systemic poisoning. The complete blood, biochemistry and arterial blood gas results were normal. Although he regretted his stay in intensive care for 24 hours, he was transferred to the psychiatric ward because he had similar attempts, his examination revealed Type A personality traits and depression, he had received treatment for attention deficit and hyperactivity disorder in the past, he did so because he thought the people around him did not understand him, and he was discharged 1 day later at his own request. It was seen from the system records that outpatient follow-up was recommended.

Conclusion: Cluster B personality disorders were found to be statistically significantly higher in individuals who attempted suicide. However, our case shows cluster A personality traits. It can be thought that the patient was an open education high school student and did not receive training on IV injection, so his suicide attempt was unsuccessful. Bleach is a chemical solution with an alkaline structure. When taken into the body, cardiac and respiratory arrest may occur due to hemolysis and hyperkalemia. In our case, the fact that bleach did not pass into the systemic circulation may have prevented serious complications.

Key Words: forensic, suicide, bleach

Yetişkin Bireylerde Ekran Bağımlılığı ve Öz Disiplin

Hakan KARAMAN- Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi, İstanbul, Türkiye

Murat AKIN-Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi, İstanbul, Türkiye

Tuğba ERTEKİN YAĞCI-Beyoğlu Rehberlik ve Araştırma Merkezi, İstanbul, Türkiye

Amaç

Dijital ekranlar ve internet teknolojilerinin gelişmesi ve yaygınlaşması sonucu gündelik yaşam içerisinde telefon, tablet, TV ve bilgisayar gibi birçok cihaz çok sık bir şekilde kullanılmakta ve insanlar zamanlarının önemli kısımlarını ekranlar karşısında geçirebilmektedir. İnternet ve dijital teknolojilerin gelişimi birçok faydasının yanı sıra aşırı ve kontrolsüz kullanım sonucu yeni bağımlılıkları da beraberinde getirebilmektedir (Young, 1998). Bu bağlamda akıllı telefonların ve sosyal medya uygulamalarının yüksek sürelerde kullanılması kişinin iradesini kontrol etme yetisine zarar vererek öz disiplin sorunlarına olmaktadır (Ekşi ve ark., 2019; Tortumlu & Uzun, 2023). Öz disiplin ise kısaca “*Kişinin sahip olduğu irade ve otorite gücünü kendi üzerinde uygulaması, kendi davranışlarının denetiminin kendi elinde olmasıdır.*” şeklinde tanımlanmaktadır (Şimşir, 2020). Bu bağlamda araştırmanın temel amacı yetişkin bireylerde ekran bağımlılığı ve öz disiplin arasındaki ilişkinin nicel veriler ile ortaya konulmasıdır.

Yöntem

İlişkisel tarama modeline göre (Karasar, 2016) tasarlanan araştırmamızda amaçlı örnekleme yöntemine (Büyüköztürk ve ark., 2020) uygun şekilde, İstanbul’da yaşayan 122 yetişkin bireye ulaşılarak Sosyodemografik Bilgi Formu, Çoklu Ekran Bağımlılığı Ölçeği (Sartepeci, 2021) ve Öz Disiplin Ölçeği (Şimşir & Dilmaç, 2022) uygulanmış ve elde edilen veriler SPSS 25 programı ile istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur.

Bulgular

Katılımcıların %73.8’i (90) kadın, %26.2’si (32) erkektir. Katılımcıların %23’ü (28) 2 saatin altında, %57.4’ü (70) 2-4 saat arası ve %18.9’u (23) 4 saat üzerinde dijital ekranlar ile zaman geçirmektedir (Meslek gereği kullanımlar hariç tutulmuştur). Katılımcıların dijital ekranları kullanım amacı sorulduğunda %60.7’si (74) sosyal medya ve sanal oyun, %19.7’si (24) eğitim faaliyetleri ve %19.7’si (24) diğer faaliyetler için kullandıklarını belirtmişlerdir

(Meslek gereği kullanımlar hariç tutulmuştur). Katılımcıların %92.6'sı (113) bazı zamanlar veya sık sık dijital ekranları aşırı ve gereksiz kullandıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %86.9'u (106) belirli bir amaç için ekran başına geçmesine rağmen kendilerini başka işler yaparken fark ettiklerini belirtmektedir.

Tablo I: Çoklu Ekran Bağımlılığı Ölçeği ve Öz Disiplin Ölçeği Arasındaki Korelasyon

	ÇEBÖ Genel Puanı	Aşırı Ekran Süresi	Zorlayıcı Davranışlar	Kontrol Kaybı	ÖDÖ Genel Puanı	Öz Kontrol	Sorumluluk
ÇEBÖ Genel Puanı	1						
Aşırı Ekran Süresi	,841**	1					
Zorlayıcı Davranış	,952**	,676**	1				
Kontrol Kaybı	,679**	,524**	,519**	1			
ÖDÖ Genel Puanı	-,507**	-,424**	-,436**	-,518**	1		
Öz Kontrol	-,490**	-,428**	-,416**	-,487**	,925**	1	
Sorumluluk	-,372**	-,282**	-,327**	-,401**	,798**	,510**	1

**p<.01 Not: ÇEBÖ: Çoklu Ekran Bağımlılığı Ölçeği, ÖDÖ: Öz Disiplin Ölçeği

Çoklu ekran bağımlılığı ve alt öçekleri ile öz disiplin ölçeği ve alt ölçekleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı, negatif yönde ilişkiler vardır. Diğer bir ifade ile katılımcılarda ekran bağımlılığı arttıkça öz disiplin düşmektedir. Korelasyon sonuçlarından yola çıkılarak yapılan regresyon analizi sonuçlarına göre ise öz disiplin üzerindeki en önemli etkenin ekran kullanımı konusunda kontrol kaybının yaşanması olduğu görülmüştür.

Sonuç

Bireylerde ekran bağımlılığı arttıkça öz disiplin düzeyi düşmektedir. Dijital ekranlarda zaman geçirme konusunda kontrolün kaybolması ise öz disiplini en çok etkileyen etmendir. Öz disiplin insan yaşamında; başarı, sağlık, sorumluluk, motivasyon ve pozitif sosyal ilişkiler için çok önemli bir faktördür (Sasson, 2003). Bu açıdan ekran süresi ve içeriği konusunda farkındalık ve otokontrol sahibi olmak öz disiplin sağlanmasında ve dolayısıyla yaşam kalitesinin artışında önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekran Bağımlılığı, Öz Disiplin, Siber Psikoloji

Screen Addiction and Self-Discipline in Adult Individuals

Aim

As a result of the development and widespread use of digital screens and internet technologies, many devices such as phones, tablets, TVs and computers are used frequently in daily life, and people spend significant parts of their time in front of screens. The development of the Internet and related technologies, in addition to its many benefits, can also bring about new addictions as a result of excessive and uncontrolled use (Young, 1998). In this context, using smartphones and social media applications for long periods of time damages the person's ability to control his will and causes self-discipline problems (Ekşi et al., 2019; Tortumlu & Uzun, 2023). Self-discipline is, in short, "the application of one's will and authority over oneself and the control of one's own behavior." It is defined as (Şimşir, 2020). In this context, the main purpose of the research is to reveal the relationship between screen addiction and self-discipline in adult individuals with quantitative data.

Method

In our study designed according to the relational survey model (Karasar, 2016), 122 adult individuals living in Istanbul were reached in accordance with the purposeful sampling method (Büyüköztürk et al., 2020). Data were obtained by applying the Sociodemographic Information Form, Multiple Screen Addiction Scale (Sartepeci, 2021) and Self-Discipline Scale (Şimşir & Dilmaç, 2022). Then, it was subjected to statistical analysis with SPSS 25 programme.

Results

73.8% (90) of the participants were female and 26.2% (32) were male. 23% (28) of the participants spend less than 2 hours, 57.4% (70) between 2-4 hours and 18.9% (23) over 4 hours with digital screens (Occupational use is excluded). When the participants were asked about the purpose of use, 60.7% (74) stated that they used digital screens for social media and virtual games, 19.7% (24) for educational activities and 19.7% (24) for other activities (Occupational uses were excluded). 92.6% (113) of the participants stated that they sometimes or frequently use digital screens excessively and unnecessarily. 86.9% (106) of the participants stated that they noticed themselves doing other things even though they were in front of the screen for a specific purpose.

Table I: Correlation Between Multiple Screen Addiction Scale and Self-Discipline Scale

	MSAS Total Score	Excessive Screen Time	Compulsive Behavior	Loss of Control	SDS Total Score	Self Control	Responsibility
MSAS Total Score	1						
Excessive Screen Time	,841**	1					
Compulsive Behavior	,952**	,676**	1				
Loss of Control	,679**	,524**	,519**	1			
SDS Total Score	-,507**	-,424**	-,436**	-,518**	1		
Self Control	-,490**	-,428**	-,416**	-,487**	,925**	1	
Responsibility	-,372**	-,282**	-,327**	-,401**	,798**	,510**	1

**p< .01 Note: MSAS: Multiple Screen Addiction Scale, SDS: Self Discipline Scale

There are statistically significant, negative relationships between multiple screen addiction and its subscales and self-discipline scale and its subscales. In other words, as screen addiction increases, self-discipline decreases. According to the results of the regression analysis based on the correlation results, the most important factor on self-discipline is the loss of control over screen use.

Conclusion

As screen addiction increases in individuals, the level of self-discipline decreases. The loss of control over spending time on digital screens is the factor that affects self-discipline the most. Self-discipline is a very important factor for success, health, responsibility, motivation and positive social relationships in human life (Sasson, 2003). In this respect, having awareness and self-control about screen time and content is important in ensuring self-discipline and thus increasing the quality of life.

Keywords: Screen Addiction, Self-Discipline, Cyber Psychology

Kaynakça

- Büyüköztürk, Ş. (2020). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı* (28. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Ekşi, H., Turgut, T. ve Sevim, E. (2019). Üniversite öğrencilerinde öz kontrol ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde genel erteleme davranışlarının aracı rolü. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 6, 717–745. <http://dx.doi.org/10.15805/addicta.2019.6.3.0069>
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi Kavramlar Teknikler ve İlkeler* (37. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Saritepeci, M. (2021). Multiple screen addiction scale: validity and reliability study. *Instructional Technology and Lifelong Learning* 2(1), 1- 17. DOI: 10.52911/itall.796758.
- Sasson, R. (2003). *Will power and self discipline*. New York: SC Pub.
- Şimşir, Z. (2020). *Üniversite öğrencilerinin yaşamında öz-disiplin: Azim, yaşam doyumu ve huzur bağlamında karma bir araştırma* [Yayımlanmış Doktora Tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı.
- Şimşir, Z., & Dilmaç, B. (2022). The mediating roles of grit and life satisfaction in the relationship between self-discipline and peace: Development of the self-discipline scale. *Current Psychology*, 41, 8322–8332. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01515-y>
- Tortumlu, M. ve Uzun, K. (2023). 21. yüzyılın zaman tuzaklarına yönelik bir ölçek geliştirme çalışması: Modern çağın zaman tuzakları ölçeği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2), 552-569.
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyber Psychology, Behavior and Social Networking*, 1, 237–244

ÖZET

Birinci Basamak Hekimlerinin Çocuk İstismarı Farkındalığının bir olgu üzerinden değerlendirilmesi

Ömer Dengesik¹, Ahmet Serdar Alışık², Erkal Gümüşboğa³

¹ Bingöl Devlet Hastanesi, Bingöl Türkiye

² Adli Tıp Kurumu, Bingöl Şube Müdürlüğü, Bingöl Türkiye

³ Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Malatya Türkiye

Giriş-Amaç

Çocuk istismarı tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli halk sağlığı sorunudur. Çocuk istismarı basit yaralanmaya, sakatlığa hatta ölüme dahi yol açabilir. Her çocuk istismara uğrayabilir. Çocuklarla çalışan sağlık personelinin bu konuda sürekli dikkatli olması gerekmektedir. Gözden kaçabilecek bir istismar çocuğun sakatlanmasına veya ölümüne neden olabilecektir.

Yöntem

Adli Tıp polikliniğine rapor aldırılmak için babaannesi tarafından muayene ettirilmek ve rapor aldırılmak için getirilen olgu değerlendirildi.

Olgu Sunumu

Babaannesinden alınan hikayesinde: çocuk üvey anne yanından kendi yanına geldiğinde çocuğun genital bölgesinde yaralar gördüğünü, üvey anneden sorduğunda banyo esnasında sıcak su ile yandığını, aile hekimine götürülüp okul için istirahat raporu alındığı ve yanıklar için yanık kremleri yazıldığı. İstismar şüphesi ile sadece muayene edilmesini istediği, eğer bir sorun var ise şikayetçi olacağını yoksa olmayacağını söylemesi üzerine hastane kolluk kuvvetlerine bildirimde bulunularak olay adli makamlara bildirildi.

Tartışma Sonuç

Çocuk muayenesinde tüm vücuda bakılması, yaralar ile hikâye uygunluğuna dikkat edilmeli. Sağlık çalışanlarının çocuk istismarı konusunda sürekli meslek içi eğitimlerle bilgilendirilmesi çocukların daha fazla zarar görmemesine erken tespitine olanak sağlayacaktır.

ABSTRACT

Evaluation of Legal Arrangements Regarding Detention of Penalty Based on a Case Report

Ömer Dengesik¹, Ahmet Serdar Alışık², Erkal Gümüşboğa³

¹ Bingöl Devlet Hastanesi, Bingöl Türkiye

² Council of Forensic Medicine, Bingöl, Turkey

³ Malatya Training and Research Hospital, Malatya Türkiye

Aim

Child abuse is an important public health problem in our country as well as all over the world. Child abuse can lead to simple injury, disability or even death. Any child can be abused. Healthcare personnel working with children must always be careful about this issue. Abuse that may go unnoticed may cause injury or death to the child.

Method

The case, which was brought to the Forensic Medicine polyclinic by his grandmother to be examined and get a report, was evaluated.

Case Reprt

In the story taken from his grandmother, "when the child came to him from his stepmother, he saw wounds in the child's genital area, when he asked the stepmother, he was burned by hot water during the bath, he was taken to the family doctor, a rest report was obtained for school, and burn creams were prescribed for the burns." When he said that he only wanted to be examined on suspicion of abuse and that if there was a problem, he would file a complaint or not, the hospital law enforcement officers were notified and the incident was reported to the judicial authorities.

Conclusion

During the child's examination, the whole body should be examined and the compatibility of the wounds and the history should be taken into consideration. Informing healthcare professionals about child abuse through continuous in-service training will enable early detection to prevent further harm to children.

Keywords: child abuse, primary care, stepmother

Diş Kırıkları Görülen Adli Olguların Raporlarının Düzenlenmesinde Karşılaşılan Sorunlar

Muazzez Elçin Özkan*, Halil İlhan Aydoğdu**

* Giresun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp Kliniği, Giresun, Türkiye

** Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Giresun, Türkiye

Genel Bilgiler:

Adli olgularda travmatik diş kırıkları sıklıkla kavga, düşme ve trafik kazaları sırasında oluşmaktadır. Yaralanmadan hemen sonra yapılan ilk muayenede vücuttaki tüm travma bulguları ile birlikte dişlerde görülen hasarın eksiksiz şekilde tanımlanması gerekmektedir. Türk Ceza Kanunu'nda Tanımlanan Yaralama Suçlarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi Kılavuzu'nda diş kırıklarının değerlendirilmesine yer verilmiştir. Uygulamada görülen en önemli problem, diş hasarı ile olay arasında illiyetin kurulmasıdır. Travma bulgularının doğru tariflenmesi, mağdurun hak kaybına uğramamasında ve yaralanmaya neden olan kişiye/kuruma verilecek cezanın belirlenmesinde önemli unsurlardan biridir.

Olgu:

Adli rapor düzenlenmesi istemi ile merkezimize gönderilen ve travmatik diş yaralanması olduğu iddia edilen 8 olgu değerlendirildi. Dört olguda; tarafımızca yapılan fiziki muayenede diş kırıkları ile birlikte diş etinde kanama, ekimoz ve ödem izlendi. Bir olguda; diş eksiklikleri dışında bulgu izlenmediği için müzekkere düzenlenerek; varsa yaralanmadan öncesi /sonrasında çekilen diş grafilerinin temin edilmesi istendi. Bir olguda; diş merkezde düzenlenen adli raporda diş eksikliklerinin olay anında geliştiğinin kabul edildiği görüldü. Diş kırıklarının yüzde sabit iz açısından değerlendirilmesi için tarafımıza gönderilen kişinin, temin edilen olay öncesi tarihli grafilerinde, yaralanma anında kırıldığı belirtilen dişlerin önceden de eksik olduğu tespit edildi. İki olguda ise; ilk muayenede diş eksiklikleri dışında klinik bulgu tariflenmediği görüldü. Yaralanma öncesi /sonrasında çekilen diş grafilerinin olmadığı bildirilen kişilerin diş kırıklarının, meydana gelen travma ile doğrudan illiyetinin kurulamadığı şeklinde raporları düzenlendi.

Sonuç:

Travma olgularında kişiler, yanlış beyanlarla soruşturma sürecini yanlış yönlendirebilmektedir. Bu nedenle; hastaneye başvuran olguların klinik bulgularının doğru ve tam tariflenmesi hususunda özellikle acil hizmeti veren sağlık çalışanlarına adli tıbbi yaklaşım ile ilgili eğitim verilmesinin yararlı olacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Diş kırıkları, Travma, Adli Tıp, Adli Rapor

The Issues Encountered in the Preparation of Reports for Forensic Cases Involving Dental Fractures

General Information:

In forensic cases, traumatic dental fractures frequently occur as a result of altercations, falls, and traffic accidents. An immediate post-injury examination is essential for comprehensive documentation of dental injuries in conjunction with all bodily trauma manifestations. The "Guideline for Evaluating Offenses of Injury as Defined in the Turkish Penal Code from a Forensic Medicine Perspective" provides directives for the forensic assessment of dental fractures. Forensically, the primary challenge resides in establishing the causal relationship between dental injuries and the incidents. The accurate delineation of traumatic findings is a pivotal factor in safeguarding the victim's rights and determining the appropriate punitive measures to be imposed upon the perpetrator.

Case:

Eight cases alleging traumatic dental injuries were subjected to evaluation following their referral to our institution for the preparation of forensic reports. In four instances, physical examinations conducted by our team revealed dental fractures accompanied by clinical signs such as gingival bleeding, ecchymosis, and edema. In one case, the absence of any findings beyond dental deficiencies necessitated the issuance of a memorandum, stipulating the acquisition of dental radiographs captured prior to and subsequent to the injury event. Remarkably, one case featured an externally procured forensic report acknowledging the inception of dental injuries at the time of the incident. However, a comprehensive review of dental radiographs taken prior to the incident revealed the pre-existing absence of teeth purported to have fractured during the traumatic event. In two cases, the initial assessments

yielded no clinical findings apart from dental deficiencies, and hence, forensic reports were crafted, contending the inability to unequivocally establish the causal relationship between trauma and dental fractures due to the purported unavailability of dental radiographs taken pre- and post-incident.

Conclusion:

In cases of trauma, individuals may attempt to obfuscate the investigative process with erroneous statements. Consequently, it is surmised that providing healthcare professionals, particularly those in the emergency medical services, with training in forensic medicine pertaining to the meticulous and comprehensive documentation of clinical findings would be advantageous.

Keywords:

Dental Fractures, Trauma, Forensic Medicine, Forensic Report

Maluliyet Oranları Değişimine Bir Bakış: Olgu Sunumu

İlknur Kar², Mustafa Yiğit¹, Hüdaverdi Küçüker²

1 Kütahya SBÜ Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

2 Kütahya SBÜ Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

Genel Bilgiler: Dünya Sağlık Örgütü, psikolojik, fizyolojik, anatomik bütünlüğü bozacak işlev bozukluğu veya kaybını vücuttaki eksiklik olarak tanımlamış, eksikliğin uzun sürmesi sonucunda, kişinin olağan sınırlarda kabul gören hareketlerini yapamamasını maluliyet olarak tanımlamıştır. Hazırlanmış cetvellerden yararlanarak kayıp oranı belirlenmesine maluliyet oranı denir. Olgunun 2012 yılında geçirdiği trafik kazası nedeniyle aldığı maluliyet oranlarının yıllar içinde azalarak değişmesi ve neden olan durumların tartışılması amaçlanmıştır.

Olgu: 28 yaşında erkek olgu, 2012 yılında motosiklette sürücünün arkasında yolculuk ederken motosiklet otomobille çarpışmış, sol tibia ve fibulada şaft kırığı görülmüştür. Olgunun ortopedi ve travmatoloji servisine yatışı yapılmış, 3 gün sonra opere edilmiş, plak ve vidayla sabitlenmiştir. Kişi sonrasında fizik tedavi ve rehabilitasyona gitmemiştir. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı'ndan 2016 yılında alınan maluliyet raporunda Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği'ne göre sol diz fleksiyonu kısıtlılığı olması nedeniyle %13,2, 2017 yılında Adli Tıp Kurumu 3. Adli Tıp İhtisas Kurulu'ndan alınan raporda aynı yönetmeliğe göre sol diz fleksiyon kısıtlılığı olması nedeniyle %10,3, 2023 yılında birimizde yapılan muayenesi, fizik tedavi ve rehabilitasyon konsültasyonunda sol diz fleksiyon kısıtlılığının saptanmaması nedeniyle %3,3 maluliyet oranı aldığı görülmüştür.

Sonuç: Olgumuzda itirazların olması nedeniyle mahkeme süreci uzamış, 3 kez farklı kurumlardan maluliyet oranı istenmiştir. Yıllara göre yapılan muayenelerinde iyileşme oranı artmış kalıcı maluliyet oranının değiştiği görülmüştür. Bu durum maluliyet değerlendirme cetvellerinde yıllar içinde gelişen değişikliklerin karşılığının olmaması ve kalıcılığının tartışılmasını gerekli kılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adli, maluliyet, oran

A Look at the Change in Disability Rates: Case Report

İlknur Kar², Mustafa Yiğit¹, Hüdaverdi Küçüker²

1 Kütahya Ministry Of Health University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Kütahya, Türkiye

2 Kütahya Ministry Of Health University, Faculty of Medicine, Department of Forensic Medicine, Kütahya, Türkiye

Introduction: The World Health Organization defines dysfunction or loss in the body as a deficiency that disrupts psychological, physiological or anatomical integrity, and defines the person's inability to perform accepted movements within normal limits as a result of the long-term deficiency as disability. Determining the loss rate by using prepared tables is called disability rate. It is aimed to discuss the gradual change in the disability rates of the patient due to the traffic accident he had in 2012 over the years and the reasons that caused it.

Case: A 28-year-old male was traveling behind the driver of a motorcycle in 2012 when the motorcycle collided with a car and a shaft fracture was observed in the left tibia and fibula. The patient was admitted to the orthopedics and traumatology service, was operated on 3 days later, and was fixed with a plate and screws. The person did not go to physical therapy or rehabilitation afterwards. In the disability report received from Eskişehir Osmangazi University Forensic Medicine Department in 2016, the rate of loss of working power and earning power in the profession was 13.2% due to limitation of left knee flexion, according to the Regulation on Determination Procedures. In 2017, the 3rd Forensic Medicine Specialization Board of the Forensic Medicine Institute In the report received from, according to the same regulation, it was seen that the disability rate was 10.3% due to left knee flexion limitation, and 3.3% because the left knee flexion limitation was not detected in the examination, physical therapy and rehabilitation consultation performed in our unit in 2023.

Result: In our case, the court process was prolonged due to objections and the disability rate was requested from different institutions 3 times. In the examinations carried out over the years, it was observed that the recovery rate increased and the permanent disability rate changed. This situation has made it necessary to discuss the lack of response to the changes that have developed over the years in the disability assessment scales and their permanence.

Key Words: Forensic, disability, rate

Akut hepatit geçirmekte olan hasta bel ağrısı Şikayeti ile acil servise gelir mi?

Mehmet Ediz Sarıhan

İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Orcid: 0000-0002-1266-4213

Genel bilgiler

Tüm hepatitler içerisinde akut viral hepatitin en sık görülen şekli Hepatit A'dır. Toplumda yaygın görülen, önemli morbidite ve ileri yaşlarda mortalite nedeni olabilen bir hastalıktır(1). Hepatit A ülkemizde yaşa, bölgelere ve sosyokültürel duruma göre farklılıklar gösterir. Akut viral hepatit A enfeksiyonu genellikle asemptomatik ve anikterik seyirlidir(2). En sık fekal-oral yolla bulaşmakla beraber parenteral yolla da bulaşabilmektedir. Tanısı ise anamnez, fizik muayene ve laboratuvar desteği ile konulabilmektedir(3).

Olgu

55 yaşında erkek hasta bel ağrısı ve karında şişkinlik Şikayetleri ile acil servise müracaat etti. Genel durumu iyi, Şuuru açık idi. Hastanın vital bulguları; TA:117/74 mmHg, nabız 72 atım/dk, ateş:36.8°C idi. Fizik muayenesinde batın da defans mevcuttu.

Laboratuvar bulguları: Tam kan sayımında WBC 6.61/uL, hemoglobin 13.80g/dL, hematokrit %38.60, platelet240.000/mL. Biyokimyasında ALT 216 U/L, AST 196 U/L, PT 13.3 sn, aPTT 36.6 sn, INR:1.12, LDH 259 U/L, GGT 312 U/L, total bilirubin 1 mg/dl ve direk bilirubin: 0,33 mg/dl idi. ANTİ HAV IGM 0,41 S/Co, ANTİ HAV IGG 8.76 S/Co'di.

Bunun dışında ki biyokimya değerleri normaldi. Akut hepatitA tanısı ile hasta gastroenterolojiye konsülte edildi ve tedavi amacıyla servise yatırıldı.

Sonuç

Hepatit A hastaneye yatışı oranı ve maliyeti yüksek, komplikasyonlara yol açabilen yaygın görülen önemli bir enfeksiyondur. Yukarıda sayılan problemlerin önüne geçilebilmesi için önlenebilir bir hastalık olması nedeniyle rutin takiplerin dikkatli yapılması gerekir. Acil servis müracaatlarında ise vakamızda olduğu gibi spesifik olmayan Şikayetlerle de gelebileceği için sadece klasik semptomlara odaklanmamak gerekir.

Anahtar Kelimeler: Acil servis, bel ağrısı ve hepatit A.

Kaynaklar

1. Leung AK. HepatitisA: a preventable threat. 2005; 22: 578-586.
2. Kara Hİ. Akut Viral HepatitA. Türk Aile Hek Derg.2007;11(4):177-84.
3. Akbulut A. HAV enfeksiyonu. Viral Hepatitler 2002(224-225).

Mehmet Ediz Sarihan

İnönü University, Faculty of Medicine, Department of Emergency Medicine, Malatya, Türkiye

Orcid: 0000-0002-1266-4213

General information

Among all hepatitis, Hepatitis A is the most common form of acute viral hepatitis. It is a disease that is common in society and can cause significant morbidity and mortality in older ages (1). Hepatitis A varies according to age, region and sociocultural situation in our country. Acute viral hepatitis A infection usually has an asymptomatic and anicteric course(2). Although it is most commonly transmitted via the fecal-oral route, it can also be transmitted parenterally. Its diagnosis can be made with anamnesis, physical examination and laboratory support (3).

Case

A 55-year-old male patient applied to the emergency department with complaints of lower back pain and abdominal distension. His general condition was good and he was conscious. The patient's vital signs; TA: 117/74 mmHg, pulse 72 beats/min, temperature: 36.8°C. On physical examination, there was defense in the abdomen.

Laboratory findings: In complete blood count, WBC 6.61/uL, hemoglobin 13.80 g/dL, hematocrit 38.60%, platelet 240,000/mL. In his biochemistry, ALT 216 U/L, AST 196 U/L, PT 13.3 sec, aPTT 36.6 sec, INR: 1.12, LDH 259 U/L, GGT 312 U/L, total bilirubin 1 mg/dl and direct bilirubin: 0.33. It was mg/dl. ANTI HAV IGM was 0.41 S/Co, ANTI HAV IGG was 8.76 S/Co.

Other than that, biochemistry values were normal. With the diagnosis of acute hepatitis A, the patient was consulted to gastroenterology and was admitted to the ward for treatment.

Conclusion

Hepatitis A is a common and important infection that has a high hospitalization rate and cost and can lead to complications. In order to prevent the problems listed above, routine follow-ups must be carried out carefully, as it is a preventable disease. In emergency department visits, it is important not to focus only on classical symptoms, as patients may also present with non-specific complaints, as in our case.

Key Words:, Emergency service, low back pain and hepatitis A.

Mülteci Bir Gebeye Karşı İşlenen Şiddet Eylemi Sonucunda Çocuk Düşürme Olgusu

Prof. Dr. Mehmet TOKDEMİR^{1,2}, Ass. Dr. Utku NALBANT², Ass. Dr. Büşra UYANIK²

- 1) İzmir Adli Tıp Grup Başkanlığı,
- 2) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Genel bilgiler: Resmi makamlara göre 05/10/2023 tarihinde, ülkemizdeki geçici koruma kapsamındaki Suriyeli göçmen sayısı 3.274.059 olarak bildirilmiştir. Göç edenlerin yaklaşık yarısının (1.558.410) kadın olduğu belirtilmektedir. Maternal travmalar gebelikte erken doğuma ya da düşüğe sebep olabilmektedir.

Olgu; Yabancı uyruklu 28 yaşındaki kadın hasta, hastanemize 112 ile bilinci kapalı olarak getirildi. Fizik muayenesinde; tüm vücutta farklı yaşlarda yanık ve kesi skarları izlenen hastanın yapılan tetkiklerinde; 21-22 haftalık Fetal Kalp Atımı (FKA)+ gebe olduğu, akut ve kronik subdural kanama, subaraknoid kanama, kafa kubbe ve kaide kemiklerinde, kostalarında ve vertebralarında farklı yaşlarda kırıkları olduğu tespit edildi. Ertesi günkü kontrol USG' sinde FKA (-) olduğunun tespiti ve 48 saat indüksiyona yanıtızsızlık sebebiyle histeretomi ile fetüsün alındığı kayıtlıdır. Olgunun yatışının yirminci gününde tarafımızca yapılan muayenesinde; kişi her gün eşi tarafından şiddet gördüğünü, yüzünü suya batırma ile kendinden geçip bilincini kaybedene kadar boğulduğunu, vücudunun kızgın cisimlerle yakıldığını, polislerin geldiği ana kadar üç gün boyunca aynı odada bağlı kaldığını ifade etmiştir.

Biz adli raporumuzda; Yukarıda bahsedilen bulguların yaşamını tehlikeye sokan bir duruma ve gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun düşmesine neden olduğunu belirttik.

Sonuç: Komşu ülkelerimizde yaşanan savaş ve çatışmalar, ülkemize yoğun göç dalgalarına neden olmaktadır. Mülteciler arasında aile içi ve dışında şiddet olayları yaşanmaktadır. Özellikle acil hekimleri ve adli tıp uzmanlarının, doğurgan çağdaki kadın hastalarda sık görülen, partner şiddeti açısından bilgi düzeyi ve duyarlılığı artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Gebe, Düşük, Travma

A Case of Miscarriage as a Result of an Act of Violence Committed Against a Refugee Pregnant Woman

Prof. Dr. Mehmet TOKDEMİR^{1,2}, Ass. Dr. Utku NALBANT², Ass. Dr. Büşra UYANIK²

1)Izmir Forensic Medicine Group Presidency,

2) Izmir Kâtip Çelebi University Department of Forensic Medicine

General information: According to official authorities, at 05/10/2023, the number of Syrian immigrants under temporary protection in our country was reported as 3,274,059. It is stated that approximately half of the immigrants (1,558,410) are women. Maternal traumas can cause premature birth or miscarriage.

Case; A 28-year-old foreign female patient was brought to our hospital unconscious by ambulance. In physical examination; burn and incision scars were observed at different ages all over the body. Fast USG found out she was pregnant 21-22 weeks old. In her CT Scans; it was found that there were acute and chronic subdural hemorrhage, subarachnoid hemorrhage, fractures in the cranial bones, ribs and vertebrae at different ages. It is recorded that the fetus was removed by hysterotomy due to the detection of FHB (-) in the follow-up USG and lack of response to induction for 48 hours. In the anamnesis taken on the twentieth day of the patient's hospitalization; The patient stated that she was subjected to violence by her husband every day, that she was drowned until she passed out and lost consciousness, that her body was burned with hot objects, and that she was tied up in the same room for three days until the police arrived.

We reported that the findings mentioned above constituted a situation that endangered her life and that it was committed against a pregnant woman and caused her child to miscarry.

Conclusion: Wars and conflicts in our neighboring countries cause intense waves of immigration to our country. There are incidents of violence within and outside the family among refugees. the level of knowledge and sensitivity of emergency physicians and forensic medicine specialists should be increased about intimate partner violence, which is common in female patients at reproductive age.

Key Words: Pregnancy, Miscarriage, Trauma

ÖZET

Elektroşok cihazı kullanımına bağlı meydana gelen yaralanmaların olgular üzerinden değerlendirilmesi

Erkal Gümüşboğa¹Ömer Dengesik²,

¹ Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Adli Tıp, Malatya, Türkiye

² Bingöl Devlet Hastanesi, Adli Tıp, Bingöl, Türkiye

Giriş-Amaç

Elektroşok cihazları, kas aktivitesini önleyerek kişiyi fiziksel olarak etkisiz hale getirmek için kullanılır. Dünyada ve ülkemizde erişimin kolay olması nedeniyle kendini korumak amaçlı kullanımı yaygınlaşmıştır. Çalışmamızda, eğlence merkezinde elektroşok cihazı ile korkutulmaya çalışılırken yaralanan iki olgu sunularak literatür eşliğinde tartışılmıştır.

Olgu Sunumu

12-15 yaş grubu bir grup genç sosyal medyada gördüğü korku evine eğlenmek için gittiğini. Korku evinden içeri girdiklerinde yüzü maskeli bir kişinin elinde kablosuz elektrik veren bir cihaz ile vücudun değişik bölgelerine temas ettirdiği bildirilmiştir. Olay sonrası düzenlenen ilk raporlarda kişilerin bilinç açık olduğu, EKG değişiklikleri olmadığı. Kati rapor düzenlerken kardiyak etkiler olmaması ve meydana gelen yaralanmanın niteliği göz önünde bulundurularak yaşamı tehlikeye sokacak bir duruma neden olmadığı yönünde rapor düzenlenmiştir.

Tartışma Sonuç

Sunulan olgularda önem arz edecek bir sağlık sorununa yol açmamış olmakla birlikte, yapılan araştırmalarda, elektroşok aletlerinin kardiyak aritmilere, anormal sinir deşarjlarına neden olabileceğini öne sürmektedir. Elektroşok cihazlarının ulaşımının kolay olması ve eğlence merkezlerinde bilinçsiz bir şekilde kullanılması ciddi yaralanmalara neden olabilir. Eğlence amaçlı dahi olsa bu tip araç gereçlerin kullanımı hakkında yasal düzenlemelerin yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

Anahtar kelimeler: elektroşok, eğlence merkezi, yaşamsal tehlike

ABSTRACT

Evaluation of injuries caused by the use of electroshock devices based on cases

Erkal Gümüşboğa¹, Ömer Dengesik²,

¹ Malatya Training and Research Hospital, Forensic Medicine, Malatya, Turkey

² Bingöl State Hospital, Forensic Medicine, Bingöl, Turkey

Aim

Electroshock devices are used to physically incapacitate a person by preventing muscle activity. Due to its easy access, its use for self-protection has become widespread in the world and in our country. In our study, two cases who were injured while trying to scare them with an electroshock device in the entertainment center were presented and discussed in the light of the literature.

Case Report

A group of young people aged 12-15 went to the horror house they saw on social media to have fun. It was reported that when they entered the horror house, a person with a mask on their face touched different parts of the body with a device that gives wireless electricity. In the first reports after the incident, the people were conscious and there were no electrocardiographic (ECG) changes. When preparing a final report, a report was prepared stating that there were no cardiac effects and that the injury did not cause a life-threatening situation, taking into account the nature of the injury.

Conclusion

Although it did not cause any significant health problems in the cases presented, research suggests that electroshock devices may cause cardiac arrhythmias and abnormal nerve discharges. Electroshock devices are easy to access and used unconsciously in entertainment centers can cause serious injuries. We believe that legal regulations should be made regarding the use of such equipment, even for entertainment purposes.

Keywords: electroshock, horror house, danger to life

Travmalarda asla unutulmaması gereken organ: Böbrek

Mehmet Ediz Sarıhan

İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Orcid: 0000-0002-1266-4213

Genel bilgiler

Künt batın yaralanmalarında vakaların yaklaşık %8-10'unda böbrek yaralanması görülmektedir (1). Böbrekler retroperitoneal boşluğun üst kısmında, travmalardan iyi korunan bir alanda olmasına rağmen künt batın travmalarında yetişkinlere göre çocuklarda daha fazla böbrek yaralanması olur. Bunu da orantısız olarak böbreklerin diğer organlardan daha büyük olması, böbrek çevresindeki yağ dokusu olması ve fasyasının zayıf olması gibi nedenler bu durumu açıklayabilir. Künt böbrek travmaları, trafik kazaları, yüksekte düşmeler gibi ani çarpmalar sonucu olabileceği gibi spor yaralanmalar, ev kazaları, darplar gibi nesnelere abdomene direkt çarpmaları ile de olabilir(2).

Olgu

9 yaşında çocuk hasta koşarken düşme sonrası karnını taşa çarpma sonrası acil servise getirildi. Genel durumu iyi, şuuru açık idi. Hastanın vital bulguları; TA:97/64 mmHg, nabız 84 atım/dk, ateş:36.8°C idi. Fizik muayenesinde batında hassasiyet mevcuttu. Diğer sistem muayeneleri tamamen doğaldı.

Laboratuvar bulguları: WBC 21.17/uL, hemoglobin 10.00g/dL, hematokrit %30.60, platelet 404.000/mL. Biyokimyasında ALT26 U/L, ALP231 U/L, PT15.4 sn, aPTT29.6 sn, INR:1.3, LDH 343 U/L, GGT 231 U/L idi.

Yapılan abdominal USG'de sağ renal subkapsüler hematoma ve batında da serbest mayisi mevcuttu. Batın tomografisinde sağ böbrek orta ve alt pol kesimlerinde belirgin laserasyon alanları mevcuttu. Çocuk cerrahi konsültasyonu sonrasında hasta servise yatırıldı. Serviste ilerleyen saatlerde hematomunun büyümesi nedeni ile hastaya bir ünite kan verilmek suretiyle anjiyoya alındı. Kanayan damarların kontrol altına alınması sonrası rahatlayan hasta 15 günlük yatışının ardından sağlıklı taburculuğu yapıldı.

Sonuç

Çocukluk çağında travmalar çokça görülmektedir. Acil servislere getirilen bu çocuklar için dikkatli FM ve tetkik gerekir. Olgumuzda da görüldüğü üzere batın içi organ yaralanmaların gözden kaçırılmaması için hastaya gereken prosedürleri uygulamak gerekir.

Anahtar Kelimeler: Acil servis, karın ağrısı, böbrek.

Kaynaklar

1. McAninch JW. Renal injuries. 3rd ed. 1996; 539–553.
2. Okur H. Renal trauma in children. Pediatric Cerrahi Dergisi 1993; 7: 24-28

The organ that should never be forgotten in trauma: Kidney

Mehmet Ediz Sarıhan

İnönü University, Faculty of Medicine, Department of Emergency Medicine, Malatya, Türkiye

Orcid: 0000-0002-1266-4213

General information

Kidney injury is observed in approximately 8-10% of blunt abdominal injuries (1). Although the kidneys are in the upper part of the retroperitoneal space, an area well protected from trauma, kidney injuries occur more in children than in adults in blunt abdominal trauma. This may be explained by reasons such as the fact that the kidneys are proportionally larger than other organs, there is fatty tissue around the kidneys, and its fascia is weak. It may occur as a result of sudden impacts such as blunt kidney trauma, traffic accidents, or falling from a height, or it may occur due to direct impacts of objects such as sports injuries, home accidents, and assaults on the abdomen (2).

Case

A 9-year-old child patient was brought to the emergency room after falling and hitting his stomach on a stone while running. His general condition was good and he was conscious. The patient's vital signs; TA: 97/64 mmHg, pulse 84 beats/min, temperature: 36.8°C. On physical examination, there was tenderness in the abdomen. Other system examinations were completely normal.

Laboratory findings: WBC 21.17/uL, hemoglobin 10.00g/dL, hematocrit 30.60%, platelet 404,000/mL. In his biochemistry, ALT26 U/L, ALP231 U/L, PT15.4 sec, aPTT29.6 sec, INR:1.3, LDH 343 U/L, GGT 231 U/L.

Abdominal USG showed right renal subcapsular hematoma and free fluid in the abdomen. On abdominal tomography, there were obvious laceration areas in the middle and lower pole sections of the right kidney. After pediatric surgery consultation, the patient was admitted to the ward. Later in the ward, due to the growth of his hematoma, the patient was given an angiogram and a unit of blood was given. The patient felt relieved after the bleeding vessels were taken under control and was discharged in good health after a 15-day hospital stay.

Conclusion

Traumas are common in childhood. Careful FM and examination are required for these children brought to emergency departments. As seen in our case, it is necessary to apply the necessary procedures to the patient in order to prevent intra-abdominal organ injuries from being overlooked.

Key Words: Emergency department, abdominal pain, kidney.

Ateşli Silah Yaralanmalarının Orjin Tespitinde Ölü Muayenesi ve Otopsinin Yeri;

İntihar mı Cinayet mi?

Ahmet Depreli¹, Murat Evci², **Tuğba ATASEVEN**³

¹ Adalet Bakanlığı, Adli Tıp Kurumu Tokat Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Tokat

² Adalet Bakanlığı, Adli Tıp Kurumu Giresun Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Giresun

³ Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Tokat

Giriş: Şüpheli bir ölüm olayının aydınlatılabilmesi, tüm delillerin eksiksiz toplanması ve kapsamlı bir soruşturma yapılmasıyla mümkündür. Fail delilleri yok etmeye, saklamaya ya da değiştirmeye kalkabilir. Bu yüzden doğal ölüm, kaza, intihar ya da cinayet olup olmadığı konusunda araştırma yapılırken şüpheli olunması gerekmektedir. Cinayet suçunun aydınlatılması için adli tahkikat sırasında yaşanan güçlüklerle ilgili literatürde yeterli sayıda çalışma olmadığı için durum tespiti ve çözümlere yönelik prospektif çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Yöntemler: Çalışmamızda olay yeri inceleme çalışması sırasında çeşitli sebepler nedeniyle intihar üzerinde durulmuş ancak ölü muayenesi ve klasik otopsi esnasında yapılan değerlendirmeler sonrasında adli tahkikatın derinleştirilmesi ile cinayet suçlarının aydınlatıldığı 3 adli olgunun sunumu yapılmıştır.

Bulgular: İlk vakanın 36 yaşında bir erkek olduğu, şahsın gövde ile boyun bileşkesinde ateşli silah yaralanması bulunduğu, olay yerinde biri ruhsatsız iki adet tabanca yer aldığı bildirilmiştir. İkinci olgunun 52 yaşında ve erkek olduğu, şahsın kafa bölgesinde bir adet ateşli silah yaralanması bulunduğu, olay yerinde herhangi bir suç aletine rastlanılmadığı tespit edilmiştir. Son vakanın 32 yaşında bir kadın olgu olduğu, kafa bölgesinde yaralanması bulunduğu, olay yeri incelemesinde herhangi bir suç aleti tespit edilmediği bildirilmiştir.

Sonuç: İlk yapılan tahkikatta 3 olgumuz içinde intihar üzerinde durulduğu halde adli tıp uzmanı tarafından yapılan değerlendirmenin ardından sürdürülen araştırmalar neticesinde cinayet vakası olduklarının tespit edilmesi dikkate değer bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Adli tıp, orjin, ateşli silah yaralanması

The Role of Death Examination and Autopsy in Determining the Origin of Firearm Injuries; Suicide or Homicide?

Ahmet Depreli¹, Murat Evcı², Tuğba ATASEVEN³

¹ Adalet Bakanlığı, Adli Tıp Kurumu Tokat Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Tokat

²Adalet Bakanlığı, Adli Tıp Kurumu Giresun Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Giresun

³Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Tokat

Introduction: A suspicious death can only be clarified if all evidence is collected and a thorough investigation is carried out. The perpetrator may try to destroy, hide or alter the evidence. Therefore, it is necessary to be sceptical when investigating whether it is a natural death, accident, suicide or homicide. Since there are not enough studies in the literature on the difficulties experienced during the forensic investigation for the elucidation of the crime of homicide, there is a need for prospective studies to determine the situation and solutions.

Methods: In our study, we presented 3 forensic cases in which suicide was emphasised due to various reasons during the crime scene investigation, but homicide crimes were clarified by deepening the forensic investigation after the evaluations made during the necropsy and classical autopsy.

Results: It was reported that the first case was a 36-year-old male with a firearm injury at the junction of the torso and neck, and that two pistols, one of which was unlicensed, were found at the scene. The second case was a 52-year-old male with a firearm injury to the head and no crime tools were found at the scene. It was reported that the last case was a 32-year-old woman with a gunshot wound in the head area and no crime tools were found at the crime scene.

Conclusion: It is noteworthy that although suicide was considered as a suicide in 3 of our cases in the first investigation, it was determined that they were homicide cases as a result of the investigations carried out after the evaluation made by the forensic medicine specialist.

Keywords: Forensic medicine, origin, gunshot wound

Ateşli Silah Yaralanmasında Blast Etki: Bir Olgu Sunumu

Halime ÇAKIR GÜL

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı

ÖZET

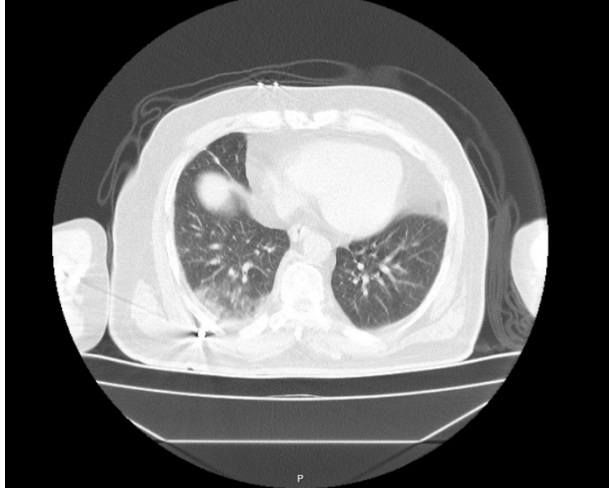
Genel Bilgiler

Ateşli silahla oluşan yaralar çok çeşitli ve farklı şiddette olabilmektedir. Batın ve toraksa yönelik ateşli silah yaralanmalarında kurşun genellikle periton, plevra ve perikard gibi zarları aşır iç organlarda, büyük damar ve sinirlerde yaralanma ve kemik kırıklarına sebep olmaktadır. Güncel TCK'ya göre “yumuşak doku seyirli, giriş deliği bulunan, saçma tanesi yaralanmaları da dahil tüm ateşli silah yaralanmalarının” basit tıbbi müdahaleyle giderilemeyeceği; ateşli silahla oluşmuş sıyrık tarzındaki cilt lezyonlarının ise uzunluk, derinlik ve yaygınlık gibi genel yara özellikleri açısından değerlendirilmesi gerektiği bilinmektedir. Bu çalışmada ateşli silahla batın ve sırt bölgesinden yaralanan 59 yaşındaki bir erkek olgu sunulmuştur. Olgu, ateşli silahlı kavga sırasında kurşunun batın ve sırt bölgesinden girmesine rağmen periton/plevral defekt veya kemik kırığı oluşturmadan blast etki ile sağ akciğer kontüzyonuna neden olması ve yaşamsal tehlike oluşturan kriterler arasında yer alması sebebiyle ilgi çekici bulunmuştur.

Olgu

59 yaşında bir erkek olgu tarafımıza kati hekim raporu düzenlenmesi amacıyla yönlendirildi. Alınan anamnez, tüm tıbbi evrak ve tetkiklerinin incelenmesinde; uzak mesafeden ateşli silahla (tabanca) batın sol orta hat ve sırt sağ 6. interkostal aralık skapula medialinden yaralandığı, acil servis koşullarında yapılan ilk değerlendirmesinde çekilen toraks CT tetkikinde tek taraflı ve travma bölgesiyle uyumlu akciğer kontüzyonu tespit edildiği, buna

kot fraktürü, minimal hemotoraks ya da pnömotoraks gibi travmatik bulguların eşlik etmediği, diagnostik laparoskopide periton veya batin içi organlarda travmatik bir bulgu saptanmadığı, batına isabet eden kurşunun cilt altında seyrederek cilt altında kaldığı görüldü.

Resim: Sağ posterior 6. interkostal aralıkta kas içi mermi çekirdeği görülmektedir.

Bir ay sonra çekilen kontrol toraks CT tetkiklerinde kontüzyon bulgusunun gerilediği saptandı.

Sonuç

Ateşli silah yaralanmalarında blast (çarpma) etkisi mermi çekirdeğinin yumuşak dokular içinde oluşturduğu basınç dalgaları ile oluşur. Olgumuzda hayati organların bulunduğu torakal bölgeye ateşli silahla atış sonucu plevral defekt, kemik kırığı veya direkt organ yaralanması olmaksızın blast etki ile sağ akciğerde kontüzyon saptanmıştır. Geçici ve kati hekim raporları için çok önemli bir madde olan “yaşamsal tehlike oluşturma” kriterlerinden olması açısından acil servis koşullarında dikkat edilmesi gereken bir bulgu olduğu bilinmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akciğer Kontüzyonu; Ateşli Silah Yaralanması; Yaşamsal Tehlike; Adli Tıp.

ABSTRACT

General Information

Wounds caused by gunshots can be diverse and of varying severity. In gunshot wounds to the abdomen and thorax, the bullet usually passes through membranes such as peritoneum, pleura and pericardium, causing injuries to internal organs, large vessels and nerves, and bone fractures. According to the Turkish Penal Code, it is known that "all gunshot wounds, including soft tissue wounds, entrance holes, and pellet wounds" cannot be treated with simple medical intervention and it is known that skin lesions such as abrasion caused by a gunshot should be evaluated in terms of general wound characteristics such as length, depth and extent. In this study, a 59 year old male case who was injured in the abdomen and back with a gunshot is presented. The case was found interesting because, although the bullet entered the abdomen and back during the gun fight, it caused right lung contusion with blast effect without causing peritoneal/pleural defects or bone fractures and was among the life-threatening criteria.

The case

A 59-year-old male case was referred to us to prepare a definitive medical report. When the anamnesis, all medical documents and examinations were examined, the following information was obtained: He was injured in the left midline of the abdomen and the right 6th intercostal space of the back, medial to the scapula, with a gun from a long distance, and in the thorax CT scan taken in the first evaluation in the emergency room, there was a unilateral lung contusion compatible with the trauma area. was detected, it was not accompanied by traumatic findings such as rib fracture, minimal hemothorax or pneumothorax, no traumatic findings were detected in the peritoneum or intra-abdominal organs in diagnostic laparoscopy, and the bullet that hit the abdomen traveled under the skin and remained under the skin.

In the patient's control thorax CT scan taken one month later, it was determined that the lung contusion had regressed.

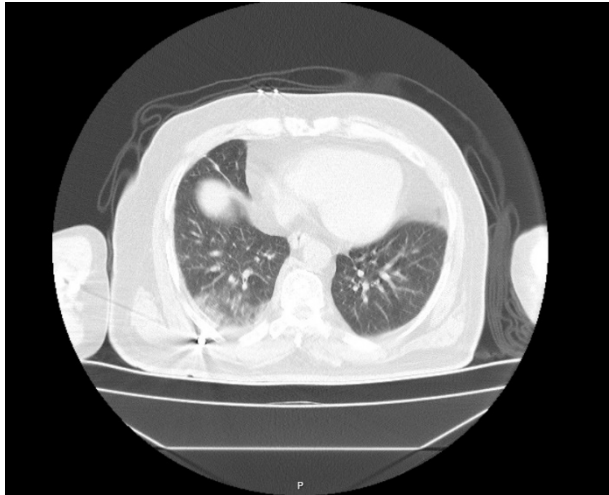

Image: An intramuscular bullet nucleus is seen in the right posterior 6th intercostal space.

Result

In gunshot wounds, the blast effect is caused by the pressure waves created by the bullet core within the soft tissues. In our case, a contusion was detected in the right lung due to a blast effect, without any pleural defect, bone fracture or direct organ injury, as a result of a gunshot to the thoracic region where vital organs are located. It is known that it is a finding that should be taken into consideration in emergency room conditions, as it is one of the "life-threatening" criteria, which is a very important item for temporary and definitive physician reports.

Keywords: Lung Contusion; Gunshot Wounds; Life Threatening; Forensic Medicine.

Berkay Tertemiz¹, Osman Celbiş¹, Mucahit Oruç¹,

¹ İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya Türkiye

ÖZET

Olgu Sunumu; Travmatik Masif İntraparankimal Hematom

Genel Bilgiler

Beyin kanaması, beyin dokusu içine (intraserebral) ya da onu çevreleyen zarlar ve kemik arasına (subaraknoidal, subdural, epidural) olan kanamayı ifade eder. Bu kanamalar travmatik, hipertansiyona bağlı ve başka sistemik hastalıklar neticesinde de ortaya çıkabilmektedir. Travmatik intraserebral kanamalar nadir(%3) görülmesi sebebiyle ele alındı.

Olgu

77 yaşında erkek hasta, yakınlarından alınan bilgiye göre kafasına balta çarpması sonrası, bilinç kaybı ile getirildi. Hastanın yapılan muayenesinde, pupil reflekslerinin alınamadığı, GKS:3 olduğu bildirildi. Kafa cildi muayenesinde parietal bölgede 2x2 mm boyutta etrafında kurumuş kan lekeleri olan 2 adet laserasyon olduğu bildirildi. Beyin BT'de sol serebral hemisferde 10x5 cm boyutta parankimal hematom ile uyumlu görünüme rastlandı. Hasta nöroşirurjiyenler tarafından dekompresyon cerrahisi uygulandı. Alınan bilgiye göre kraniotomi materyali üzerinde 2 adet delici alet yarası düşündürür kemik kırığına rastlandı, kemik alt tabulasının parçalanmış olduğu bildirildi. Beyinde pulsasyon izlenmediği belirtildi. Takiplerinde gelişen sepsis dolayısıyla, geliş gününden 24 gün sonra eksitus oldu.

Sonuç

Beyin kanamalarında olası komplikasyonlar arasında; felç, beyinde fonksiyon kaybı, hatta erken teşhis edilmezse ölüm yer alır. Bu olguda; travmanın kesici ezici alet yaralanmasıyla değil de, delici alet yaralanması lehine bulgular rastlanması sebebiyle, hasta yakınlarından alınan bilgiler yanıltıcı olabilir, bu durumlarda şüpheli davranıp ivedilikle ayrıntılı değerlendirme gerekir.

SUMMARY

Case Report; Traumatic Massive Intraparenchymal Hematoma

General Information

Cerebral hemorrhage refers to bleeding into the brain tissue (intracerebral) or between the surrounding membranes and bone (subarachnoidal, subdural, epidural). These bleedings may also occur as a result of traumatic, hypertension-related or other systemic diseases. Traumatic intracerebral hemorrhages are rare (3%), so they were discussed.

Case

According to information received from his relatives, a 77-year-old male patient was brought in with loss of consciousness after an axe hit his head. During the examination of the patient, it was reported that pupillary reflexes were absent and GCS was 3. During the scalp examination, it was reported that there were 2 lacerations in the parietal region, 2x2 mm in size, with dried blood spots around them. Brain CT revealed an appearance consistent with a 10x5 cm parenchymal hematoma in the left cerebral hemisphere. The patient underwent decompression surgery by neurosurgeons. Two bone fractures suggestive of pricker wounds were found on the craniotomy material, and the lower bone table was shattered. There was no pulsation in the brain. He died 24 days after arrival due to sepsis that developed during follow-up.

Conclusion

Possible complications of brain hemorrhage include; these include paralysis, loss of brain function, and even death if not diagnosed early. In this case; Since the trauma is not due to an axe injury but rather a pricker injury, the information received from the patient's relatives may be misleading, and in these cases, a detailed evaluation is required urgently and with skepticism.